

Esperanto

OFICIALA
JARLIBRO
DE LA
ESPERANTO-MOVADO
1927

15^a JARO

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO
12 BOULEVARD DU THÉÂTRE, GENÈVE

OFICIALA JARLIBRO

DE LA
ESPERANTO-MOVADO

1927

15^a JARO

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO
12 BOULEVARD DU THÉÂTRE, GENÈVE

Ĉiuj rajtoj rezervitaj

V-18679

La enhavo de tiu Jarlibro ne povas esti represata,
ĉu tute, ĉu parte, sen la permeso de UEA.

ENHAVO.

Antaŭparolo 8

Unua parto: Ĝeneralajoj.

Astronomiaj signoj	18
Eklipsoj	15
Fervoja statistiko	50
Kalendaro	12
Kronologio	14
Lingvoj de la homaro	28
Lunfazoj lunkovroj	15—16
Mono	52
Poŝto	48
Rasoj de la Mondo	20
Skribo	36
Steloj	16
Stenografio	42
Telegrafa statistiko	50
Teleskopoj	19
Tergloba mezuro	18
USSR	55

Dua parto: Esperantismo.

Adresoj de lingva-Komitatanoj	124
Blinduloj: internacia asocio	127
ĉeĥoslovaka societo	150
finna societo	158
germana societo	164
hungara societo	169
Datoj el historio de Esperanto	61
Esperanto-Kongresoj	39
Pioniroj de la Esperantismo	41
Okazintaĵoj de la jaro 1925	48
Disvastigo de Esperanto	51
Gazetoj internaciaj	110
Bulteno de Scienca Asocio	114
Eklezia Revuo	113

Esperanta Ligilo (blindula)	110
Esperanto	110
Esperanto-Junularo	111
Esperanto-Praktiko	111
Espero Katolika	113
Espero Teozofia	113
Fervojisto	111
Fluganta Skribilo	114
Heroldo de Esperanto	110
Informanta Bulteno de P. T. T.	112
Interligilo de P. T. T.	112
Internacia Medicina Revuo	112
Internacia Pedagogia Revuo	111
Internacia Radio Revuo	112
Internacia stenografisto	114
Juna Batalanto	113
Katolika Mondo	113
Kolektanto	111
Lernanto	111
Ligilo por vidantoj	110
Nova Sento	110
Nova Tago	113
Oomoto	113
Oomoto Internacia	113
Ora Epoko	113
Policisto	112
Sennacieca Revuo	111
Sennaciulo	111
Unuigita Tuthomara	112
Vegetarano	114
Verda Stelo	110
Gazetoj naciaj:	
Amerika Esperantisto	196
Arbeider-Esperantisten	183
Arbeiter-Esperantist	162
Argentina Esperantisto	137
Arguso (meksika)	180
Aŭoro (ĉeĥa blindula)	149
Aŭstria Esperantisto	139
Belga Esperantisto	141
Brazila Esperantisto	143
British Esperantist	145
Bulgara Esperantisto	146

Bulteno de Antverpena Komitato	141
Corriero Balcanico	173
Esperanta Studento	152
Esperanto (rumana)	188
Esperanto en Nipponlando	170
Esperanto-uitiset	157
Esperantský Zpravodaj	149
Forta voko	153
Germana Esperantisto	162
Holanda Esperantisto	181
Holanda Pioniro	181
Hungara Esperantisto	168
Informoj de Estona Asocio	156
Intermembra Informilo	181
Internacia Lingvo	189
International Language	145
Itala Esperanta Revuo	173
Kataluna Esperantisto	167
Konkordo	192
Litova Stelo	178
Marto	149
Monde Esperantiste	159
Movado	159
Norvega Esperantisto	183
Ondo de Daŭgava	177
Pacifika Espero	196
Pola Esperantisto	186
Progreso	148
Revuo Orienta	170
Sciigoj (germana)	162
Semisto	167
Socialisto	139
Soveta Esperantisto	189
Suda Kruco	138
Suno Hispana	167
Svenska Arbetar	193
Svenska Tidningen	193
Teritoria Tribuno	149
Utrechta Esperantisto	181
Verda Homo	171
Verda Mondo	171
Verda Ombro	170

Verda Utopio	170
Wereldtaal	181
Institutoj: internacia:	
ĉeĥoslovaka	148
estona	155
finnlanda	157
germana	162
hispana	167
hungara	168
itala katedro	173
japana	170
rumana	188
Junularo:	
bulgara	147
dana	133
katolika	130
skolta	135
tutmonda	129
Kalendaro internacia	12
Katolikoj:	
unuiĝo internacia	130
aŭstria ligo	140
ĉeĥoslovaka ligo	150
ĉeĥoslovaka unuiĝo	151
franca ligo	161
germana ligo	164
itala unuiĝo	173
internacio (IKA)	130
junularo (MOKA)	130
nederlanda ligo	182
Laboristoj:	
aŭstria ligo	140
finna asocio	158
germana asocio	162
hungara societo	168
nederlanda federacio	182
Organizo internacia:	
Akademio	123
Blindula Asocio	127
Centra Komitato	120
Eklezia ligo	145
Fervojista Asocio (IAEF)	128
Junula Asocio	129

Jurista societo	130
Konstanta Reprezentantaro	121
Kristana Ligo	130
Kuracista Asocio	132
Kvekera Societo	145
Lingva Komitato	123
Literatura Asocio	132
Muziknotada Asocio	132
Poŝtoficiista Ligo	133
Polica Ligo	132
Radio Asocio	133
Scienca Asocio	134
Sennacieca Asocio	131
Skolta Ligo	134
Sporta Ligo	135
Stenografia Asocio	135
Teozofia Ligo	135
Universala Esperanto-Asocio	122
Vegetara Ligo kaj Unuiĝo	135
Organizo nacia:	
Argentina Asocio	136
Aŭstralazia Asocio	137
Aŭstria Delegitaro	139
Belga Ligo	141
Brazila Ligo	143
Brita Asocio	144
Bulgara Societo	146
Ĉeĥoslovaka Asocio	148
Dana Ligo	153
Danziga Asocio	154
Estonia Asocio	155
Finnlanda Asocio	157
Franca Societo	159
Germana Asocio	161
Germana Ligo en Ĉeĥoslovakio	148
Hispana Asocio	166
Hungara Societo	168
Irlanda Asocio	171
Itala Federacio	173
Kataluna Federacio	166
Kuba Societo	176
Litova Asocio	178
Nederlanda Societo	181

Nord-Amerika Asocio	196
Norvega Ligo	183
Pola Asocio	186
Portugala Asocio	187
Riga Societo	177
Rumana Societo	188
Saarteritoria Ligo	190
Samosa Societo	165
Sveda Federacio	193
Svisa Societo	194
Sovetlanda Unuiĝo	189
Sudslava Ligo	191
Zemgalia Societo	177

Tria parto: **Universala Esperanto-Asocio.**

Adresaro	210
Centra Oficejo	204
Garantiantoj	205
Komisiono	203
Komitato	203
Laŭlanda listo de lokoj kie UEA estas reprezentata, vidu laŭ-	
landan parton en 2 ^a parto "Esperantismo"	136
Membroj Dumvivaj	205
Membroj Honoraj	204
Servoj	455
Teritoria Organizo	210

Kvara Parto:

Reklamoj	I—XXXII
--------------------	---------

ANTAŬPAROLO.

1887—1927

Kvardek jaroj da agado, riĉaj je esperoj, momentaj sukcesoj kaj ankaŭ je seniluziigoj finas en 1927. Ni vidas spirite la komencon: Juna homo varmkora kaj pensema, suferinta sub teruraj impresoj, klopodanta forigi la baron de la lingva diverseco. Aperis la unua libreto — *Dro Esperanto — Lingvo Internacia*, nerimarkita, vekinta nur etan intereson. Pasis jardeko. Aro da amikoj aliĝis kaj propagandis la novan evangelion. Aperis unuaj libretoj, facile komprenataj eĉ de personoj ne studintaj la gramatikon. Ekstaris propagandaj centroj, plimultiĝis lernolibroj en naciaj lingvoj. Modestaj sukcesoj sekvis unu la alian. Danĝeroj ne mankis. Precize antaŭ 20 jaroj minacis la disfalo. Malmultan tempon post tiu-ĉi danĝero, pli grava ol siatempe supozita, pasis. Kio restis el tiu-ĉi reforma movado subtenita de kelkaj scienculoj, neniam lernintaj Esperanton nek la novan produktaĵon? Manpleno da lingvemuloj neniam interkonsentintaj, kaj apartiĝintaj kun propraj kreaĵoj! La Esperantismo transiris tiun evoluon ŝtupon de nura sekto; ĝi fariĝis movado. Ke ĝi ne disfalis lingve kaj organize estas dankata al la prudenta gvidado de la lingva aŭtoritato kaj al Universala Esperanto-Asocio.

Modeste, ni povus eĉ diri primitive aperis la unua libreto pri Esperanto. Kaj simile la unua jarlibro de UEA estis tre simpla eldonaĵo neniel komparebla al la nuna Jarlibro, la vera "Migru kun mi" de ĉiu aktiva esperantisto. Foliumante tiun jarlibreton de 24 paĝoj ni vidas nomojn de delegitoj ankoraŭ nun oficantaj. Bela signo de konvinko kaj de persisto.

La fina celo de nia movado ja estas la, enkonduko de la lingvo en la lernejojn. La tute ŝanĝita aspekto de Eŭropo post la milito devus subteni nian klopodadon. Sed kiel kontraŭstaras al nova ordo en la interŝtata vivo la fortoj egoistaj, prezentitaj sub variaj nomoj, tiel ankaŭ leviĝas fortoj kontraŭ nia penado. Ni ne forgesu, ke ni havas kontraŭ ni la tutan amason de interesituloj je lingva konfuzo. Eldonfsto de lernolibroj, lingvistoj, interpretistoj ktp., instinkte estas kontraŭ internacia lingvo. Ĝia ĝeneraligo ja tro simpligus la vivon kaj eble forprenus la vivgajnon. Estas sama ĉe ĉiu progreso.

La forto de nia movado bazas sur la disciplino lingva kaj organiza. La lingva disciplino estas formulita en la "Fundamento de Esperanto",

konstanta gvidilo por ĉiu praktikanto de la lingvo. Ĝi ne malhelpas evoluon kaj progreson. Sed ĉi-tiuj iru vojon naturan, ne arbitran. La organiza disciplino estas jam pli komplika problemo. Se al iu ne konvenas ia lingva formo ĉu pro tio detrui la tuton? Nur malmultaj sekvas tiun vojon kaj apartiĝas. La racio estas pli forta ol la persona ŝato aŭ malsato. Kontraŭe ni vidas, ke laŭ organiza vidpunkto, abundas la kreaĵoj preskaŭ kapricaj. Apenaŭ ke organizaĵo iom prosperas, haltigas ĝian evoluon internaj disputoj kaj malpacoj. Ĉu tio necesas? Certe ne! Per ioma bonvolo tiaj malinterkonsentoj estas forigeblaj. La afero staru ĉiam pli alte ol la persono. La pruvon, ke tio estas ebla donas UEA; se ĝi ekzistas ĝi dankas tion al la pure afera gvidado kaj foresto de personaj ambicioj.

Ekonomia danĝero ankoraŭ minacas UEA en la nuna malfacila tempo. Ni tamen esperas ke la aktivuloj ne toleros, ke la internacia organizaĵo esperantista kadukiĝu post 20 sukcesplenaj jaroj. Unua devo de ĉiu esperantisto devas esti: Esti kaj resti ano de UEA. Eĉ ne uzante la servojn, la membro de UEA trovas plenan kompenson por la kotizo en la jarlibro. Pliboniĝinte ĉiujare, la nuna eldono estas dediĉata al la 40^a jubileo de nia lingvo kaj enhavas valorajn artikolojn pri nia historio kaj literaturo. Reaperis modesta enciklopedio kontentiganta dezirojn esprimatajn. Alia novaĵo estas la blazonoj de la diversaj landoj ricevataj de la koncernaj legacioj en Genève. Por viviĝi la parton "Adresaro" ni provis aldoni bildojn de kelkaj urboj; eble ni povos evoluigi tiun-ĉi provon en la venontaj eldonoj.

Konsiderinde kreskis la Delegita Adresaro kaj la esperantistaj informoj. Por ne prokrastigi aperon ni ne plu enmetis aron da novaj delegitoj, ĉu nomitaj post 15 Januaro 1927, ĉu pro teknika kaŭzo ne enpreseblaj. Promesinte pli fruan aperon ni volas ke ĝi aperu kaj sekve agis tiel. Neniu plendu pro tio!

Plezure ni ricevis ĉiujare gratulojn kaj dankesprimojn pro pli-boniĝo de nia ĉefa eldonaĵo. Kiel proprajo de la movado tiu-ĉi libro ja estas ankaŭ via verko. Se vi ne estas delegito aŭ se vi ne okaze kunhelpas ĉe la verkado, tiam kunhelpu alimaniere, varbante novajn membrojn kies kotizoj rekte helpas pli-bonigi la eldonon. Gratulo en formo de aliĝoj ankoraŭ pli ĝojigos nin.

Tiajn gratulojn ni atendas!

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO.

HANS JAKOB,
Direktoro de UEA.

UNUA PARTO

ĜENERALAĴOJ

KALENDARO POR LA JARO 1928

Monatoj	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Dimanĉo	Monatoj	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Dimanĉo
Januaro	—	—	—	—	—	—	1	Julio	—	—	—	—	—	—	1
2 3 4 5 6 7 8	2	3	4	5	6	7	8	2 3 4 5 6 7 8	2	3	4	5	6	7	8
9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15	9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15
16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22	16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22
23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29	23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29
30 31 — — — —	30	31	—	—	—	—	—	30 31 — — — —	30	31	—	—	—	—	—
Februaro	—	—	1	2	3	4	5	Aŭgusto	—	—	1	2	3	4	5
6 7 8 9 10 11 12	6	7	8	9	10	11	12	6 7 8 9 10 11 12	6	7	8	9	10	11	12
13 14 15 16 17 18 19	13	14	15	16	17	18	19	13 14 15 16 17 18 19	13	14	15	16	17	18	19
20 21 22 23 24 25 26	20	21	22	23	24	25	26	20 21 22 23 24 25 26	20	21	22	23	24	25	26
27 28 29 — — — —	27	28	29	—	—	—	—	27 28 29 30 31 — —	27	28	29	30	31	—	—
Marto	—	—	—	1	2	3	4	Septembro	—	—	—	—	—	1	2
5 6 7 8 9 10 11	5	6	7	8	9	10	11	3 4 5 6 7 8 9	3	4	5	6	7	8	9
12 13 14 15 16 17 18	12	13	14	15	16	17	18	10 11 12 13 14 15 16	10	11	12	13	14	15	16
19 20 21 22 23 24 25	19	20	21	22	23	24	25	17 18 19 20 21 22 23	17	18	19	20	21	22	23
26 27 28 29 30 31 —	26	27	28	29	30	31	—	24 25 26 27 28 29 30	24	25	26	27	28	29	30
Aprilo	—	—	—	—	—	—	1	Oktobro	1	2	3	4	5	6	7
Pasko: 8	2 3 4 5 6 7 8	2	3	4	5	6	7	8 9 10 11 12 13 14	8	9	10	11	12	13	14
9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15	15 16 17 18 19 20 21	15	16	17	18	19	20	21
16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22	22 23 24 25 26 27 28	22	23	24	25	26	27	28
23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29	29 30 31 — — —	29	30	31	—	—	—	—
30 — — — — —	30	—	—	—	—	—	—	Novembro	—	—	—	1	2	3	4
Majo	—	1	2	3	4	5	6	5 6 7 8 9 10 11	5	6	7	8	9	10	11
Ĉieliro: 17	7 8 9 10 11 12 13	7	8	9	10	11	12	12 13 14 15 16 17 18	12	13	14	15	16	17	18
Pentekosto 27	14 15 16 17 18 19 20	14	15	16	17	18	19	19 20 21 22 23 24 25	19	20	21	22	23	24	25
21 22 23 24 25 26 27	21	22	23	24	25	26	27	26 27 28 29 30 —	26	27	28	29	30	—	—
28 29 30 31 — —	28	29	30	31	—	—	—	Decembro	—	—	—	—	—	1	2
Junio	—	—	—	—	1	2	3	3 4 5 6 7 8 9	3	4	5	6	7	8	9
4 5 6 7 8 9 10	4	5	6	7	8	9	10	10 11 12 13 14 15 16	10	11	12	13	14	15	16
11 12 13 14 15 16 17	11	12	13	14	15	16	17	17 18 19 20 21 22 23	17	18	19	20	21	22	23
18 19 20 21 22 23 24	18	19	20	21	22	23	24	24 25 26 27 28 29 30	24	25	26	27	28	29	30
25 26 27 28 29 30 —	25	26	27	28	29	30	—	31 — — — — —	31	—	—	—	—	—	—

KALENDARO POR LA JARO 1927

Monatoj	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Dimanĉo	Monatoj	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Dimanĉo
Januaro	—	—	—	—	—	—	1	Julio	—	—	—	—	—	1	2
2 3 4 5 6 7 8 9	3	4	5	6	7	8	9	4 5 6 7 8 9 10	4	5	6	7	8	9	10
10 11 12 13 14 15 16	10	11	12	13	14	15	16	11 12 13 14 15 16 17	11	12	13	14	15	16	17
17 18 19 20 21 22 23	17	18	19	20	21	22	23	18 19 20 21 22 23 24	18	19	20	21	22	23	24
24 25 26 27 28 29 30	24	25	26	27	28	29	30	25 26 27 28 29 30 31	25	26	27	28	29	30	31
31 — — — —	31	—	—	—	—	—	—	Aŭgusto	1	2	3	4	5	6	7
Februaro	—	—	—	—	—	—	—	8 9 10 11 12 13 14	8	9	10	11	12	13	14
1 2 3 4 5 6 7 8	1	2	3	4	5	6	7	15 16 17 18 19 20 21	15	16	17	18	19	20	21
9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15	22 23 24 25 26 27 28	22	23	24	25	26	27	28
16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22	29 30 31 — — —	29	30	31	—	—	—	—
23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29	Septembro	—	—	—	—	—	—	—
30 31 — — — —	30	31	—	—	—	—	—	1 2 3 4	1	2	3	4	5	6	7
Marto	—	—	—	—	—	—	—	8 9 10 11 12 13 14	8	9	10	11	12	13	14
1 2 3 4 5 6 7 8	1	2	3	4	5	6	7	15 16 17 18 19 20 21	15	16	17	18	19	20	21
9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15	22 23 24 25 26 27 28	22	23	24	25	26	27	28
16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22	29 30 31 — — —	29	30	31	—	—	—	—
23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29	Oktobero	—	—	—	—	—	—	—
30 31 — — — —	30	31	—	—	—	—	—	1 2 3 4 5 6 7 8 9	1	2	3	4	5	6	7
Aprilo	—	—	—	—	—	—	—	10 11 12 13 14 15 16	10	11	12	13	14	15	16
Pasko: 17	4 5 6 7 8 9 10	4	5	6	7	8	9	17 18 19 20 21 22 23	17	18	19	20	21	22	23
11 12 13 14 15 16 17	11	12	13	14	15	16	17	24 25 26 27 28 29 30	24	25	26	27	28	29	30
18 19 20 21 22 23 24	18	19	20	21	22	23	24	31 — — — — —	31	—	—	—	—	—	—
25 26 27 28 29 30 —	25	26	27	28	29	30	—	Novembro	—	—	—	—	—	—	—
Majo	—	—	—	—	—	—	—	1 2 3 4 5 6 7 8	1	2	3	4	5	6	7
1 2 3 4 5 6 7 8	1	2	3	4	5	6	7	9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15
9 10 11 12 13 14 15	9	10	11	12	13	14	15	16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22
16 17 18 19 20 21 22	16	17	18	19	20	21	22	23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29
23 24 25 26 27 28 29	23	24	25	26	27	28	29	30 31 — — — —	30	31	—	—	—	—	—
Junio	—	—	—	—	—	—	—	Decembro	—	—	—	—	—	—	—
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1	2	3	4	5	6	7	1 2 3 4 5	1	2	3	4	5	6	7
10 11 12 13 14 15 16	10	11	12	13	14	15	16	6 7 8 9 10 11 12	6	7	8	9	10	11	12
17 18 19 20 21 22 23	17	18	19	20	21	22	23	13 14 15 16 17 18 19	13	14	15	16	17	18	19
24 25 26 27 28 29 30	24	25	26	27	28	29	30	20 21 22 23 24 25 26	20	21	22	23	24	25	26
31 — — — — —	31	—	—	—	—	—	—	27 28 29 30 — — —	27	28	29	30	—	—	—

Kronologio.

La jaro **1927** de la *Gregoria Kalendaro* respondas al la jaro: **1927** de la *Julia Kalendaro* (komenco: 14 januaro 1927).

5687—5688 de la *Hebrea Kalendaro* (komenco de la jaro 5688: 27 septembro 1927).

1345—1346 de la *Mahometana Kalendaro* (komenco de la jaro 1346: 1 julio 1927).

2703 de la *Hellenaj Olimpiadoj*.

135 de la *Franca Respublikana Kalendaro* (komenco de la jaro: 9 septembro 1926).

La *Gregoria Kalendaro* estas la Julia Kalendaro plibonigita per dekreto de Papo Gregorio XIII^a la 15 oktobro 1582 kaj sinsekve akceptita de la pli multaj civilizitaj ŝtatoj. (De 1918 sovjeta Rusio ankaŭ uzas la Gregorian Kalendaron.)

La *Julia Kalendaro* estas ankoraŭ uzata de la Ortodoksaj popoloj; ĝi diferencas de la Gregoria per tio, ke ĝi malfruas je 13 tagoj.

La *Hebrea Kalendaro* enhavas 12 aŭ 13 monatojn, la monatoj, fiksitaj laŭ la irado de la luno, 29 aŭ 30 tagojn; la 12-monataj jaroj havas 353, 354 aŭ 355 tagojn, la 13-monataj 383, 384 aŭ 385 tagojn. Tiuj diversaj jaroj sin sekvas tiel, ke je ĉiu 19^a jaro la komenco de la Hebrea jaro koincidu kun tiu de la suna jaro.

La *Mahometana Kalendaro* komenciĝas je la Heĝiro (16 julio 622 p. Kr.), t. e. la forkuro de Mahomedo el Meko al Medino. La monatoj havas 29 aŭ 30 tagojn, laŭ la luno; la jaro havas ĉiam 12 monatojn kun 354 aŭ 355 tagojn.

Sezonoj komencas:

Printempo: 21 marto, 14 h. 59 m. *Aŭtuno*: 24 septembro 1 h. 17 m.
Somero: 22 junio, 10 h. 21 m. *Vintro*: 22 decembro 20 h. 18 m.

En la suda duonsfero la sezonoj estas inversaj.

NB. Depost 1925 la astronomoj de la tuta mondo akordiĝis por akcepti la Universalan Tempon, kiu estas la Civila Tempo de Greenwich. En tiu ĉi kalendaro estas uzata nur la Universala Tempo.

Eklipsoj en 1927.

Suna ringa, 3 jan. 20 h. 23 m. (maksim.), komenco 17 h. 44 m., fino 23 h. 1 m. Videbla en S. Ameriko, Or. Aŭstralio, Nov-Zelando, Or. Oceanio.

Luna tuta, 15 jun. 8 h. 24 m. (mezo), komenco 5 h. 33 m., fino 11 h. 15 m.

Suna tuta, 29 jun. 6 h. 23 m. (maksim.), komenco 4 h., fino 8 h. 46 m. Videbla en Eŭropo, N. Afriko, Azio (sen sudaj partoj).

Suna parta, 24 dec. 3 h. 59 m. (maksim.), komenco 2 h. 10 m., fino 5 h. 49 m. Videbla en S. Poluso.

Merkuro sur Sundisko, 10 nov. 5 h. 46 m. (mezo), komenco 3 h. 2 m., fino 8 h. 30 m. Videbla en Eŭropo, Azio, Aŭstralio, Oceanio, Or. Brazilo.

Ĉefaj Lunkovroj: 16 jan. 0 h. 36 m. Eta Geminorum, 18 feb. 19 h. 31 m. Ni Virginis, 7 jun. 23 h. 8 m. Ni Virginis, 18 jun. 23 h. 49 m. Ĥi Capricorni, 11 aŭg. 0 h. 8 m. Ĥi Sagittarii, 10 sept. 19 h. 52 m. Tau Aquarii, 3 okt. Lambda Sagittarii 16 h. 46 m., 7 nov. Ni Piscium 21 h. 4 m., 14 nov. Gamma Cancri, 30 dec. 33 Piscium 16 h. 51 m.

Eklipsoj en 1928.

Suna tuta, 19 majo, 13 h. 24 m. (maksim.), komenco 11 h. 25 m., fino 15 h. 23 m. Videbla en S. Afriko, Madagaskaro, suda parto de S. Ameriko.

Suna parta, 17 jun. 20 h. 27 m. (maksim.), komenco 20 h. 1 m., fino 20 h. 53 m. Videbla en N. Azio, N. Or. Eŭropo.

Suna parta, 12 nov. 9 h. 48 m. (maksim.), komenco 7 h. 33 m., fino 12 h. 3 m. Videbla en Eŭropo (ne Pirenea duoninsulo), Egipto, Tripolio, Eritreo, Somalio, Okc. Azio (ne Hinda Ĉinio, marborda Ĉinio, Japanio).

Luna tuta, 27 nov. 9 h. 1 m. (mezo), komenco 6 h. 25 m., fino 11 h. 37 m.

Ĉefaj Lunkovroj: 28 jan. 20 h. 11 m. Ni Piscium, 11 feb. 23 h. 45 m. Kappa Virginis, 24 apr. 22 h. 5 m. Epsilon Geminorum, 25 apr. 21 h. 38 m. Kappa Geminorum, 27 majo 19 h. 15 m. Ni Virginis, 8 jul. 23 h. 48 m. 30 Piscium, 10 aŭg. 0 h. 55 m. Omega Tauri, 24 okt. 23 h. 16 m. Tau Aquarii, 22 nov. 17 h. 43 m. 30 Piscium, 2 dec. 22 h. 44 m. Eta Leonis.

Lunfazo.

☾ NL = Nova luno.

☾ PL = Plena luno.

☾ UK = Unua kvarono.

☾ LK = Lasta kvarono.

	1927				1928			
	NL	UK	PL	LK	NL	UK	PL	LK
Januaro	3	10	17	26	22	29	7	14
Februaro	2	8	16	24	21	28	5	13
Marto	3	10	18	26	21	28	6	14
Aprilo	2	9	17	24	20	26	5	13
Majo	1,30	8	16	24	19	26	4	12
Junio	29	7	15	22	17	24	3	11
Julio	28	7	14	21	17	24	3	10
Aŭgusto	27	5	13	27	15	23	1,31	8
Septembro	25	4	11	18	14	22	29	6
Oktobro	25	4	10	17	13	21	28	6
Novembro	24	2	9	16	12	20	27	4
Decembro	24	2,31	8	16	12	20	26	4

La Ĉefaj Steloj.

Se la astronomiaj studoj postulas longan tempon, kiun ne povas disponi meza homo, la kono de la ĉefaj stelgrupoj kaj planedoj ŝajnas nun esti necesa por ĉiu edukita persono. En la geografiaj kartaroj kaj kosmografiaj lernolibroj oni trovas ĉielkartojn sufiĉajn por la unua rekono sur la stela ĉielo. Kiel utila aldono povas servi nia listo, kiu en mallonga formo enhavas rezultojn de jarcentaj studoj. La individuaj nomoj estas diversdevenaj. Unue ni klarigu la helenajn. *Siriuso* el origina vorta *seirios* (brila), *Arkturo* el *arkt-uros* (urs-vosto), ĉar prae oni ĝin kunigis kun la Granda Urso. *Prokiono* el *prokyôn* (antaŭhundo). *Kastoro* kaj *Polukso* du blankaj fratoj, helena adoptaĵo de iu hinda mito. Arabaj nomoj: *Vego* el *ūaqi* (falanta). *Betelgejze* el *bet-el-ĝauza* (domo de dunaskitoj, komparu kun *Bet-Lehem*), *Ahernano* el *ahir-an-nahr* (ekstremaĵo de rivero), *Al-Debaran* (sekvanto), *Al-Tair* (fluganto), *Fum-al-haut* (buŝo de fiŝo), *Dhenab* (vosto). Latinaj: *Spiko*, *Reguluso*, *Belatrikso* (Militantino). *Prokso* estas nove-proponita nomo, kiu signifas „proksima“, ĉar ĝi reprezentas la plej proksiman stelon el la unuagradaj. La distanco estas markita per „lumjaroj“ ekz. *Siriuso* estas malproksima je distanco kiun la lumradio trakuras en daŭro de 8 jaroj 7 monatoj, je rapideco de 300000 km. en unu sekundo.

Individua Nomo	Stelgrupo	Lumgrado	Distanco
<i>Siriuso</i>	<i>α</i> Granda Hundo	— 1,58	8,58
<i>Kanopo</i>	<i>α</i> Argo-ŝipo	— 0,86	
[<i>Prokso</i>]	<i>α</i> Kentaŭro	0,06	4,35
<i>Arkturo</i>	<i>α</i> Bovisto	0,24	
<i>Vego</i>	<i>α</i> Liro	0,14	21,75
<i>Rigelo</i>	<i>β</i> Oriono	0,30	
<i>Kaprino</i>	<i>α</i> Kuĉero	0,40	37,16
<i>Prokiono</i>	<i>α</i> Hundeto	0,48	10,18
<i>Betelgejzo</i>	<i>α</i> Oriono	varia	
	<i>β</i> Kentaŭro	0,86	
<i>Ahernano</i>	<i>α</i> Eridano	0,60	
<i>Aldebarano</i>	<i>α</i> Bovo	1,06	21,73
<i>Antareso</i>	<i>α</i> Skorpio	1,22	
	<i>α</i> Suda Kruco	1,25	
<i>Altairo</i>	<i>α</i> Aglo	0,89	14,81
<i>Spiko</i>	<i>α</i> Virgulino	1,21	
<i>Fomalhaut</i>	<i>α</i> Suda Fiŝo	1,29	
	<i>β</i> Suda Kruco	1,32	
<i>Reguluso</i>	<i>α</i> Leono	1,34	
<i>Polukso</i>	<i>β</i> Dunaskitoj	1,21	
<i>Denebo</i>	<i>α</i> Cigno	1,33	

Tiaj estas la unuagradaj steloj (pluraj aŭtoroj klasigas Denebon inter duagradaj steloj). Jen estas ĝenerala statistiko de la steloj:

1 ^a grado	20
2 ^a „	53
3 ^a „	157
4 ^a „	506
5 ^a „	1 740
6 ^a „	5 170
9 ^a „	500 000
21 ^a „	600 000 000

Nur unuaj 6 gradoj estas videblaj per nuda okulo. 21^a grado estas nur fotografebla je longa espozo, per larĝa objektivo.

Astronomiaj Signoj.

0° ♈ Aries	Ŝafo	☿ Merkuro
30° ♉ Taurus	Bovo	♀ Venuso
60° ♊ Gemini	Dunaskitoj	♂ Tero
90° ♋ Cancer	Kankro	♂ Marso
120° ♌ Leo	Leono	♃ Jupitero
150° ♍ Virgo	Virgulino	♄ Saturno
180° ♎ Libra	Pesilo	♅ Urano
210° ♏ Scorpius	Skorpio	♆ Neptuno
240° ♐ Sagittarius	Sagarkisto	☼ Suno
270° ♑ Capricornus	Kaprikorno	☾ Luno
300° ♒ Aquarius	Akvoverŝanto	★ Stelo
330° ♓ Pisces	Fiŝoj	○ Asteroido

♊ Kunjugiĝo de du astroj kiuj havas saman longitudon.

□ Kvadrato de du astroj kies longitudoj diferencas je 90°.

♊ Opozicio de du astroj kies longitudoj diferencas je 180°.

Dimensioj de la Tero.

Laŭ la astronomiaj kaj geodeziaj mezuroj, la terglobo, se oni ne atentigas montojn, valojn kaj neegalaĵojn de la oceana surfaco (ondoj, tajdoj, fluoj), havas formon de rotacia elipsoido, kies alko estas malpli longa ol ekvatora diametro. Se ekzistus perfekta globo (sfero) samampleksa (egalvolumena) kiel la nia — ĝi havus radiuson je 6369 km. Sed reale la dimensioj estas jenaj (laŭ Hayford 1909):

ekvatora radiuso = 6378,388 km. $\pm$ 35.

polusa radiuso = 6356,909 km. $\pm$ 72.

plateo = 1 : 297.

El tio sekvas, ke la meridiano ne egalas precize 40 000 km., kiel supozis la fondintoj de la Metra Sistemo, sed iom pli: 40 008 km. La surfaco, kalkulita per tiuj nombroj, egalas 510 000 000 km², el kiuj la akvoj (maroj, oceanoj, lagoj) kaj la teroj okupas jenajn areojn: 366 000 000 kaj 144 000 000. La denseco (specifa peso) de la Terglobo nombras 5,5 — tio pravas ke la terglobo kerno konsistas en pezaj metaloj: arĝento, oro, plateno, ..., ĉar la terkrustaj rokoj kaj mineraloj havas densecon inter 2 kaj 4.

La plej grandaj teleskopoj en la mondo.

Oni distingas du specojn de la teleskopoj: reflektoroj kaj refraktoroj. La unuaj havas spegulon (arĝentita vitro, aŭ metalo), la duaj havas objektivon (vitra lenso). Sube estas listo de la plej potencaj teleskopoj, kiuj servas por okula observado de la astroj; teleskopojn kiuj servas nur por la fotografado, ni ne citas. En nuna momento estas finkonstruata teleskopo (kun ĉelara spegulo) kiun superos la reflektoron de la Monto Wilson, ĝi estos instalita sur Salevo (Les Pitons), la monto en Savojo, kiu altiras ĉiudimanĉe multajn promenantojn el Genève. Precizaj ciferoj pri tiu optika giganto antaŭ ne estas konataj. La observejo kiu ĝin akceptos estas konstruata per miliona donaco de hinda meceno. Por difini maksimuman grandigon kiu estas ebla por iu teleskopo — sufiĉas duobligi nombron kiu reprezentas en milimetroj ĝian diametron. Ekzemple, la teleskopo de Greenwich estas kapabla je 1400-foja grandigo (se la aero estas senmova kaj diafana). La plej potenca teleskopo, en la plej bonaj observokondiĉoj, povas vidigi la lunon tia kia ĝi aspektus por la nudo okulo el distanco de 80 km., t. e. ke neniel estus videblaj la formoj de la vivo kaj de artefaritaj konstruaĵoj. Do, en nuna stato de la praktika astronomio — la problemo pri la vivo sur la astroj ne povas esti solvita per teleskopo.

Diametro de objektivo en milmetroj	Fokus-longo en metroj	Jaro de konstruo	Konstruinto	Observejo
1000	19	1897	Alvan Clark	Yerkes U. S.
900	17	1888	Alvan Clark	Lick U. S.
780	16	1889	Henry frères	Meudon Fr.
778	12	1889	Grubb	Nikolajev Rus.
755	16	1886	Henry frères	Nice Fr.
750	13	1885	Alvan Clark	Pulkova Rus.
750	14	1885	Brashear	Alleghany U. S.
745	11	1885	Martin	Paris Fr.
705	8	1891	Grubb	Greenwich Ang.
690	21	1891	Steinheil	Treptow Germ.
680	10	1878	Grubb	Wien Aŭstr.
665	10	1871	Alvan Clark	Washington U. S.
665	10	1874	Cooke & S.	Johannesburg Afr.
625	9	1884	Grubb	Cambridge Ang.

Diametro de speculo en milimetroj	Fokus- longo en metroj	Jaro de konstruo	Konstruinto	Observejo
2500	21	1920	Ritchey	Mont Wilson U.S.
1800	16	1845	Rosse	Parsontown Angl.
1800	15	1845	Brashear	Dominion
1500	9	1891	Common	Harvard Angl.
1500	8	1904	Ritchey	Mont Wilson U.S.
1200	8	1870	Grubb	Melbourne Aŭstralio
1200	7	1875	Martin	Paris Fr.
1000	7	1875	Grubb	Simeiz Rus.
1000	7	1875	Alvan Clark	Lowell
1000	3	1911	Zeiss	Hamburg
980	3	1911	Schaer	Carre
975	3	1911	Schaer	Meudon Fr.

La Rasoj de la Mondo.

Pluraj sciencoj kaj fakoj studas la rasojn de l'homa speco: antropologio kun antropometrio, anatomio kun fiziologio, etnografio kun geografio, sociologio, folkloro, historio, k. a. Sed tiu abundeco de l'studoj ne havigis ĝis nun multe da pozitivaj rezultoj, pro jenaj kaŭzoj. Unue ĉar la pozitivaj esploroj postulas precizajn metodojn de la studado bazitajn sur la mezurado, kaj ĝuste tie aperas delikata flanko de la afero: homo kultura ne volonte submetas sin al la scienca mezurado, fotografado, ekzamenado (nudkorpa), kaj homo sovaĝa ĝenerale timas tiun

mezuradon kiel danĝeran sorĉaĵon. Tial, la scienculoj ofte sin turnis al la militaj estraroj por ricevi permeson aldone esplori la junajn soldatojn, laŭleĝe ekzamenatajn. Tiu permeso estis donata malofte, kaj sub tre limigaj kondiĉoj. Finfine, por la kompleta ekzamenado de l'scienculoj restis relative malmultaj malliberuloj, malriĉaj malsanuloj flegataj en urbaj hospitaloj, nerekonitaj kadavroj, infanoj de lernejoj, publikulinoj. Tial okazas ke la informoj pri la nunaj rasoj estas suprajaj aŭ malcertaj, bazitaj sur tro malmultaj kazoj. Oni ne povas havi ideon pri la rasa konsisteco de iu centmiliono imperio, se oni mezuris kelkdek individuojn, trovitajn en iu azilo aŭ malliberejo. Do, la nuna antropologio ankoraŭ ne ekzistas kiel preciza scienco. Pli abundaj estas esploroj suprajaj, kiuj notas nur koloron de haŭto, haroj, okuloj kaj formon de nazo, vizaĝo, hararo; tiaj esploroj kune kun altecaj mezuroj havigas milcentojn da kazoj, do ciferojn ankoraŭ nesufiĉajn por la milioncentoj kiuj vivas sur la terglobo. Sed ankaŭ politikaj cirkonstancoj ofte malhelpis la objektivan antropologian studadon. En ŝovinistaj regnoj la gentoj, aliaj ol la reganta, estas persekutataj aŭ oficiale ignorataj. Do, la regna estraro ne volonte permesas la sciencon esploron de la gento "neoficiala", ĉar unue tiu gento kvazaŭ sankciigas, rekonigas, due ĉar la scienculoj havas okazon rimarki lokajn misagojn de la polico, kies tasko estas subpremi, senvivigi la genton. Ĉar la ŝovinisma registaro traktas siajn "indiĝenojn" kiel ribelulojn, aŭ simple neas ilian ekzistadon, tial la scienca esploro en tia kazo fariĝas aŭ falsa, aŭ neebla. Oni konstatis ke ĝenerale la oficialaj statistikoj pri la rasoj estas aŭ malkorektaj, nekompletaj, aŭ eĉ intence malveraj, falsaj. Al ni, esperantistoj, apartenas la tasko de korekta informado kaj senpartia studado de la malgrandaj popoloj, kiuj ankoraŭ nun suferas pro la ŝovinismo de l'regantoj, en multaj t. n. "kulturaj" landoj.

Pro la malmulteco de certaj konkludoj, ankoraŭ tro maloftaj en abunda kaj kaosa prirasa literaturo, la resuma tasko estas facila. Oni sincere respondas "ni ne scias, ni ne konas..." je multaj demandoj; oni avertas pri la eraroj, miskomprenoj, kaj fine tio, kio restas certa, estas neampleksa, malriĉa skemo, kiu tamen prezentas "lastan vorton" de la scienco. Tiun lastan vorton eldiris Prof. E. PITTARD, en sia resuma verko: «Les Races et l'histoire» Paris 1924. 8°. 640 paĝoj. La grava libro de PITTARD estas bazita sur 300 fundamentaj fontoj kiuj esploras rasojn de la tero. Prof. PITTARD estas disĉiplo kaj kontinuant de J. DENIKER, kiu postlasis rimarkindan resuman verkon: «Les Races et les Peuples de la Terre» Paris 1900. 8°. 700 p. kaj 175 bildoj.

La resumo kiun ni sube donas estas ĉerpita el la du verkoj de DENIKER kaj PITTARD, kiujn ni laŭpove profitis.

Historiaĵoj. Unuaj provoj klasigi ĉefajn homrasojn estis faritaj en malproksima antikveco. Hindaj, Grekaj, Egiptaj k. a. scienculoj ne povis ne rimarki diferencojn de koloro inter la ĉefaj rasoj de Eŭropo, Afriko, Azio. Egiptaj murbildoj prezentas kvar rasojn, distingeblajn laŭ la haŭto: blanka, flava, ruĝa, nigra. Tiu divido restis sola klasifiko sur reala bazo dum multaj jarcentoj de la Antikva periodo, dum la Mezepoko, kaj ĝis la komenco de Nova Historio. Estis necesa pli alta disvolvo de naturaj sciencoj, de zoologio kaj antropologio, por havigi novajn, pli korektajn, sciigojn pri la homrasoj. Unuaj sciencaj klasifikoj pri la rasoj aperas nur en la dua duono de la 19^a jarcento. *Geoffroy Saint-Hilaire* en la 1860 starigas 4 ĉefajn rasojn: *kaŭkaza* (en Eŭropo kaj N. Ameriko), *mongola* (en Azio, C. Ameriko, S. Ameriko, Aŭstralio, Insulindo), *etiopa* (Afriko) kaj *hotentota* (S. Afriko). T. HUXLEY en la 1870 proponas 5 rasojn: *ksanokroïda* (blonda), *melanokroïda* (bruna en S. Eŭropo, N. Afriko, Arabio, Hindio), *mongoloïda* (Azio, N. Ameriko, Insulindo), *negroïda* (Afriko kaj Papuaro), *aŭstraloida* (Aŭstralio, Etiopio, Dravidio). TOPINARD en 1878 starigas 16 rasojn sub 3 grupoj: *rasoj glatharaj* (mongoloj, amerikanoj), *rasoj frizharaj* (eŭropaj blonduloj kaj brunuloj, hindoj, araboj, finnoj, turkoj, aŭstralaj), *rasoj lanharaj* (negroj, papuoj). E. HAECKEL en 1879 proponas 34 rasojn sub 4 grupoj: *lofokomoj* (hotentotoj, papuoj), *erikomoj* (negroj, kafroj), *eŭtikomoj* (mongoloj, malajoj, amerikanoj, aŭstralaj), *eŭplokomoj* (eŭropanoj, etiopoj, dravidoj). A. QUATREFAGES en 1889 starigas 18 branĉojn sur 5 trunkoj: *negra, flava, blanka, oceania, amerika*. J. DENIKER en 1900 proponas 29 rasojn sub 5 grupoj.

Rasaj trajtoj. Plej facila kaj oficiale mezurata (ĉe soldatontoj, milit-varbitoj) estas la *alto* (statur). Meza alto por la plenaĝuloj de la homaro estas ĉirkaŭ 164 cm. Ĝi varias kun aĝo, sekso, raso, klimato, nutroŝtato, inter 135 kaj 190. Plenaĝuloj malpli altaj ol 135, kaj pli altaj ol 190, estas konsideratoj kiel nenormalaj esceptoj. Plenaĝulo sub 125 cm. estas "nano", kaj super 200 cm. — "giganto", ambaŭ patologiuloj. Estas konataj (kaj science esploritaj) du ekstremaj kazoj de patologia alto: la nano *Hilany Agyba* el Sinai, alta 38 cm., kaj la grandegulo IVAN MAŤOV el Rusujo, alta 285 cm. La plej malaltaj rasoj (138—158 cm.) estas: negretoj de C. Afriko, boŝmenoj, negretoj de Filipinoj, sakajoj kaj andamanoj de Malaka duoninsulo, ostiakoj kaj samoĵedoj de Siberio, vedaoj de Cejlono, japanoj, anamidoj, panianoj de Malabaro. La plej altaj rasoj (170—180 cm.): skotoj, norvegoj, liveroj, britoj, dalmatoj, montenegranoj, bosnianoj, okcidentaj serboj, ukrainaj kozakoj, baltanoj, polinezianoj, sikoj de Pengabo, peŭloj de Sudano, senegalanaj, somaloj, kafroj, ruĝhaŭtuloj de N. Ameriko, kanadanoj, usonanoj.

Dua, ekstere videbla, trajto de l'raso estas koloro de l'haroj, okuloj, haŭto. Ĉi tie ni akcentu ke la esprimoj "blanka", "flava", "nigra", "ruĝa" havas konvencian, nelaŭvortan, sencon, kiam oni parolas pri rasoj. Temas nur pri nuancoj, kiuj estas science nomataj: bruna, olivkolora, kaŝtankolora, tritikflava, ĉokoladbruna, ktp. Same, kiel ne ekzistas rasoj kun vere blanka haŭto, ne ekzistas — kun la nigra haŭto. La ruĝhaŭtuloj de N. Ameriko reale havas "flavan" haŭton, kiun ili iufoje ŝmiris per ruĝa koloro, antaŭ batalo, por timigi la malamikon. Ankaŭ estas bedaŭrinda konfuzigo kiam oni klasigas arabojn, berberojn, hindojn en la "blanka" raso, ĉar tiuj tri popoloj prezentas nuancojn inter la "blanka" kaj la "nigra". La okuloj povas esti nigraj (treege malofte), brunaj, flavaj, grizaj, bluj. La haroj varias inter la nigra kaj la helblonda; la flavruĝa koloro de l'haroj estas patologia escepto, aperanta ĉe ĉiuj rasoj, ofte kiel heredaĵo ĉe miksitaj blanko-nigraj gentoj, ekz. hebreoj. Kelkaj antikvaj gento-nomoj konservas al ni la rasajn kolorojn, ekzemple *ĥamidoj* el radiko *ĥam*, kiu en praegipta lingvo signifis "nigra", *rufenoj*, el radiko *rut*, "ruĝa", *vidoj*, *venedoj*, *venetoj* el radiko *vidn* "blanka", *rusoj* el radiko *rus* "rustkolora", *negroj* "nigrujoj", *indoj*, *hindoj*, *sindoj* el jam nomita radiko *vidn*, *hellenoj* "heluloj", *bielorusoj* "blankrusoj", kma.

Tria trajto de l'raso estas formo de la kranio. La scienco distingas: *doliĥocefalaj* t. e. longokapaj, *mezocefalaj* mezkapaj, *braĥiocefalaj* mallongokapaj, t. e. rondkraniaj. Estas grava rimarko: afrikaj rasoj estas ĝenerale longokapaj, aziaj rasoj — rondokapaj. Eŭropaj rasoj, eĉ la plej antikvaj, pratempaj, estis ĉiam miksitaj: longo-, mezo- kaj rondo-kapaj.

Formo de l'haroj estas ankaŭ konsiderata: *glataj* haroj (ĉe mongoloj, nordamerikaj indianoj), *ondecaj* haroj (ĉe eŭropanoj), *frizaj* haroj (ĉe araboj), *krispaj* haroj (ĉe negroj).

Formo de l'okulaj palpebroj estas rimarkinda ĉe aziaj rasoj, precipe ĉe japanoj, mongoj, kalmikoj, k. a.

Kelkaj scienculoj iras ĝis aserto ke la haŭto mem havas ĉe diversaj rasoj (oni supozas individuojn perfekte purajn) malsaman odoron, rekoneblan ekzemple per la hundoj.

* * *

La *raso* estas homa grupo kies unueco karakteriziĝas per *korpa aspekto*, kaj nur per korpa aspekto. Alta blonda franco kaj malalta bruna franco apartenas al *du malsamaj rasoj*, malgraŭ tio ke ili ambaŭ estas civitanoj de Franca Respubliko, ambaŭ parolas la saman lingvon, kaj (eble) ambaŭ estas filoj de la sama patrino. En iu negra izolgenta familio, kies prapatroj estis samrasaj, la gefiloj naskiĝas

intersimilaj aŭ malsimilaj individue, sed ĉiam samrasaj. Sed plejofte la prapatroj de iu familio estis diversrasaj, tial la hereda kaprico nas-kigas gefilojn kiuj — pro atavismo prezentas jen tiun, jen alian praulon, do jen tiun, jen alian rason. La plimulto de la homaro estas komplikita miksaĵo da rasoj. Se en malkulturaj anguloj de Afriko, Azio aŭ Aŭstralio ankoraŭ restas relative puraj rasoj de gentetoj, kontraŭe — en kulturaj landoj de Eŭropo, Okc. Azio kaj Ameriko la popoloj prezentas plurasajn familiojn. La publiko ofte havas erarajn “ŝablonojn” pri la rasaj tipoj, ekzemple oni aŭdas en Orienta Eŭropo ke “italoj estas brunuloj”, “germanoj estas blonduloj”, “montenegranoj estas tre altaj”, ktp. Tamen, tiu kiu vivis en Italio scias ke ekzistas italaj kun bluaj okuloj, helaj haroj, kiu vivis en Germanio tiu vidis germanojn kun nigraj haroj kaj malhelaj okuloj. Kiu havis amikojn inter montenegranoj tiuj rimarkis ke ofte ili estas mezaltaj, iufoje malaltaj.

La antropologio procedas tute alie: anstataŭ diri ke “(ĉiuj) italaj estas brunuloj” oni asertas, ekzemple, ke “inter 100 000 ekzamenitaj italaj 20% posedis nigrajn harojn, 40% brunajn, 30% kaŝtanajn, 10% blondajn”. Nigraj italaj estas pli oftaj sude, blondaj italaj norde. Do, du vojaĝantoj, unua en Napoli, dua en Venezia, havos malsamajn impresojn pri la itala “raso”. Nuntempaj, preskaŭ 40 000 000, italaj estas fakte posteuloj de etruskoj, oskoj, umbroj, liguroj, venedoj, pelazgoj, kalabroj, grekoj, albanoj, araboj, gotoj, normanoj, turkoj, slavo, galianoj, ktp. Tuta Eŭropo estas plena je tia miksaĵo. En Orienta Rusujo, sur Volga, loĝas germanoj, en Centra Francujo loĝas idoj de mongoloj (Atila). Nun — en Ameriko — blankuloj edziĝas je nigrulinoj, kiel antaŭ 5000 jaroj — en Hindujo. Sekve, oni ne parolu plu pri “puraj rasoj”, pri “latina raso”, pri “slava raso”, ... tio ne havas sencen.

Multaj pensas: verŝajne la rasoj estis puraj, nemiksitaĵ, antaŭ mil-jaroj, en komenco de la historio, tiuj Galianoj, Kimroj, Latinoj, Etruskoj, Venedoj, Liguroj...? — La skeletoj kiuj restis post tiuj antikvaj gentoj montras la saman miksitecon kiu regas nun en Eŭropo. Eble, tiam, antaŭ la historio, eble tiuepoke la “primitivaj” rasoj estis puraj, nemiksitaĵ? — Ree, ne; ĉar la plej antikvaj elfosaĵoj montras la miksaĵon, eĉ pli grandan. Al la “eŭropaj” rasoj de *Cro-Magnon*, venas *afrikaj* rasoj, verŝajne tra Gibraltaro kaj Sicilio, kiuj tiam estis pontoj inter la du kontinentoj, kaj poste venas *aziaj* rasoj brahicefalaj. La grandaj naturaj metamorfozoj — movado de glaciarioj, sekiĝo de maroj, ŝanĝo de klimato — ĉiam sekvigis grandajn migradojn de milionoj da homoj, kaj tiuj migradoj ekzistis ĉiam.

La raso ne estas lingva grupo. La indiĝenoj de Haitio kaj de Auvergne parolas la saman lingvon (francan), sed apartenas al du malsamaj rasoj: *nigra* kaj *blanka*. Negroj de Usono kaj de Senegal

apartenas al la sama raso, sed parolas du malsamajn lingvojn: *anglan* kaj *peulan*.

La raso ne estas nacia grupo. Multaj gentoj de blanka kaj de flava raso formis la rusan nacion. Individuoj de unu sama (nord-eŭropa blonda) raso apartenas al la nacioj: angla, franca, germana, svisa, belga, nederlanda, k. m. a.

La raso do estas grupo da individuoj, kiuj havas samajn korpajn trajtojn: harspeco, haŭtkoloro, okulnuanco, formo de kranio, trajtoj de vizaĝo ktp.

Sur tiu naturscienca bazo, sen iu ajn filologia aŭ politika tendenco, la antropologoj de nuna tempo plejofte akceptas proksimume jenan klasigon de la rasoj:

Moderna klasigo de homaj rasoj

I. **Blanka Raso** prezentas sin en du subrasoj: vere blanka (blonda) kaj iom brunigita pro miksado, kun la bruna raso.

1. *Blonda subraso* dividiĝas je du specoj:

A) altstatura (166—180 cm.) longokrania — sveda, norvega, dana, skota, nederlanda, nord-germana, nord-angla, irlandia, finna, latva, litova, nord-rusa, rusena, slovaka, slovena.

B) mezstatura (162—166 cm.) rondokrania — blankrusa, pola, latva, litova, finna, rusa, orient-germana, saksa, kampar-hungara, kaŝuba, ĉeĥa, slovaka, orienteŭrop-hebrea, moldava.

2. *Brunblanka subraso* (rondokrania) dividiĝas je du specoj:

A) altstatura (168—182 cm.) ovalfaca — dalmata, montenegra, bosnia, hercegova, kroata, slovena, veneta, friula, ladina, albana, okcident-serba, iom en Tirol, Svislando, Francio, Belgio.

B) malaltstatura (162—164 cm.) rondfaca — mezfranca, norditala, svisa, rusena, urb-hungara, bretona, bavara, morava, okc.-rumana.

II. **Bruna Raso**, tuta longokrania, prezentas kvin subrasojn:

1. *Araba subraso* (ovalfaca, 165—175 cm.).

2. *Berbera subraso* kvarangula faco (163—170 cm.).

3. *Marborda* ovalfaca (164—168 cm.) — sur bordoj de okcidenta Mezmaro kaj Atlantiko.

4. *Iber-insulara* malalta (161—164 cm.) — sudfranca, suditala, sarda, korsa, sicila, greka, parte hispana, portugala, sud-albana.

5. *Hindo-afgana*, longokrania, altstatura (165—172 cm.).

III. **Flava Raso**, kun rektaj haroj, senbarba aŭ maldensa.

1. *Mongola subraso*, vangostoj elstaraj, okulangulo faldita (154—168 cm.) — kalmika, buriata, ĉina, japana, korea, indo-ĉina, tunguza, manĝua.

2. *Turko-tatara subraso*, rondokrania (164—168 cm.) — kirgiza, baškira, tatara, turka, osmana, sarta, jakuta, uzbega, ĉuvaŝa, azera, volga, krimea.

3. *Ugro-finna subraso*, malalta (152—164 cm.) — finna, lapona, karela, estona, liva, vepsa, samojeda, ostiaka, ĉeremisa, prahungara, prabulgara, permiaka, vogula, ziriana.

4. *Eskima subraso*, longokrania (152—162 cm.).

5. *Nordamerika subraso*, mezkrania, altstatura (166—176 cm.) — algonkena, irokŝa, mahikana, ŝaŭna, ĉeroka, hurona, mohauka, oneida, onondaga, sjua, dakota, ŭinebaga, apaĉa, naĉeza, otaŭa, ilinua, miĉigamea, delaŭera, masaĉusea, atapaskana, kansa, ioŝa, misura, alabama, ĉoktaŭa, mushoga, nadenea, komanĉa, k. a.

6. *Centramerika subraso*, rondokrania, malalta (157—164 cm.) — azteka, uta, maja, nahua, totonaka, zapoteka, misteka, huasteka, kiĉua, inka, ajmara.

7. *Patagona subraso*, rondokrania, kvarangula faco, altstatura (166—176 cm.).

8. *Sudamerika subraso*, malalta (157—165 cm.) — kariba, fajrotera, jagana, tupia, araŭaka, tukana, botokuda, tapuĵa, guarana, kajapa, kaingana, trumaja, tupinamba, kaigŭa, mauha, munduruka.

9. *Hindonezia subraso*, longokrania, platanaza, malalta (156 ĝis 160 cm.) — dajaka, batta, alfurua, niasa, kubua, nikobara, naga, ĥasa, peunonga, toroĝa, moisa, luĉaja, tipera, iom malaja.

10. *Polinezia subraso*, agla nazo, alta staturo (168—178 cm.) — havaja, maoria, samoa, tonga, fiĝia, tahita, markizana, pomotua.

11. *Aina subraso*, longokrania, harriĉa, larĝnaza. — Sur insuloj norde de Japanio.

IV. *Nigrobruna Raso*, kun frizaj haroj, longokrania.

1. *Etiopa subraso*, altstatura — abisena, nubia, beĝa, balenga, tigrea, galla aŭ oroma.

2. *Aŭstralia subraso*, mezalta — amandja, aranda, buandika, darlinga, goa, jaraurka, jungara, kabia, kamilaroja, kanaa, kuria, kurnaja, jamaidja, luridja, muria, parnkala, mininga, nunkabera, nonga, tjura, ŭaka, ŭonkamara, k. a. — Sur la kontinento, preskaŭ ekstermita.

3. *Dravida subraso*, malalta — teluga, kanara, tamula, malajama, kuruka, kuja, gonda, honda, bila, kolama, brahua, tulua, nilgira, badaga, kadera, madavara, k. a. — ĉiuj en Sud-Orienta Hindujo kaj Cejlono.

4. *Asioida subraso*, rondokrania, — persa, parsia, haĝema, afgana, baluĉa, armena, kurda, mezopotamia.

V. *Nigra Raso*, krispaj haroj, larĝnaza, longokrania.

1. *Negra subraso*, alta staturo (165—180 cm) — bantua, sudana, senegala, krua, zulua, kafra, diola, felupa, ulofa, hausa, darfura, mandinga, tukulera, aŝanta, njamnjama, k. m. a. — ĉiuj en Afriko.

2. *Melanezia subraso*, mezalta — papua, indiĝena en Nov-Gvineo, Nov-Hebridoj, Salomonoj, Nova Kaledonio.

3. *Negreta subraso*, tre malalta (136—151 cm.) — akka, afifa, uambuta, batua, obonga, akua, bajaga, dumea, aroa — en Ekvatora Afriko.

4. *Boŝmena subraso*, malalta (137—157 cm.) — boŝmena hotentota, damara — en Suda Afriko.

Do, entute, 5 ĉefaj rasoj, reprezentitaj en 28 subrasoj kaj specoj.

Deveno de la homrasoj. La problemo — ĉu la homaj rasoj originas ĉiuj el unu aŭ el pluraj prarasoj, tiu problemo ĝis nun ne povis esti solvita pro manko de sufiĉaj bazoj. La antropologoj konsentas ke la homaro devenas el iu praa estajaro. Sed ĉu la kvin homrasoj originas el unu speco, el tri, aŭ el kvin, tion oni ne povas eltrovi. Laŭ la skandinava gravuro, el bronzaepoko, kiu reprezentas la konstelacion "Granda Ursino", en alia formo, ol ni ĝin vidas, oni povas kalkuli je 50 000 jaroj la epokon, kiam tiu gravuro estis farita. Tial, la arkeologia skalo prilongiĝas, ĝis antikveco de almenaŭ 500 000 jaroj por la ŝtona aĝo. Dum lastaj jardekoj la arkeologio kaj prahistorio akiris tiom gravajn elfosaĵojn, ke la tuta scienco pri antikvaj tempoj estas nun rekonstruota de la bazo ĝis la pinto. Kaj la scienco pri la homrasoj estas en la vico de tiuj rapide evoluantaj branĉoj de l'homo esploro. Estas preskaŭ tute pruvite ke la indiĝenoj de Ameriko — korpe kaj parte lingve — devenis el Nord-Orienta Azio, el Oceanio insularo kaj el Aŭstralio. Se tio estas tiel, la unuaj tri prarasoj aperis en Malnova Mondo: nigra en Afriko, blanka en Eŭropo, flava en Azio. El ilia mikrado kaj pro ilia migrado poste kreiĝis la nunaj miksitaj 28 specoj de la homa raso. Kaj tial la malnovaj legendoj pri la 3 prapatroj de l'homaro (ekzemple: Ŝem, Ĥam, Jafet) praviĝas iagrade.

La Lingvoj de la homaro.

Nekalkuleble granda estas la verkaro pri diversaj lingvoj, dialektoj kaj idiomoj, vivantaj kaj mortintaj, en ĉiuj partoj de la tero. Tio, kion ekzemple ni, mezinstruitaj eŭropanoj, nomas “ĉina lingvo” estas reale centoj da dialektoj, kiujn oni ĝis nun ne sufiĉe konas, kaj kiujn oni malprecize klasigas en 20 ĝis 50 lingvoj. La fama ĉina skriblingvo-ideografio estas uzata de ne pli ol 500 000 edukitaj personoj, dum 300 aŭ 400 milionoj da ĉinoj tute ne parolas unu solan lingvon, sed male, ili estas dividitaj per kelkdek lingvaj muregoj, same kiel turkoj, grekoj, slavoj, germanoj, italoj, ktp. en Eŭropo. Alia ekzemplo: malmultaj el ni aŭdis pri “bantua lingvo”, tamen ĝi estas oceano da 366 dialektoj, parolataj de 50 000 000 homoj en centra kaj suda Afriko. Eĉ malgranda popolo, la albanoj, parolas du malsamaĵn, reciproke ne kompreneblajn, dialektojn: gegan kaj toskan, kiujn, nia samideano L. SHANTJA klasigas eĉ en 10 diversajn dialektojn.

Unua granda katalogo de homaj lingvoj aperis en Madrid: „Catalogo de las lenguas de las naciones conocidas...” 1800—1805, verkita en 6 volumoj de abato LORENZO HERVAS. Poste, en 1806—1817 aperis kvarvoluma verko de J. ADELUNG, F. ADELUNG, J. VATER kaj W. VON HUMBOLDT, “Mithridates oder allgemeine Sprachenkunde, mit dem Vater Unser als Sprachprobe in bey nahe 500 Sprachen und Mundarten”. Proksimume samtempe, en Petroburgo, estis publikigita granda volumaro entreprenita de la imperiestro *Katerino la Dua*, laŭ konsilo de filozofo *Leibniz*: ĝi enhavis vortaretojn en 300 lingvoj, kolektitaj en Eŭropo kaj precipe en Siberio kaj Azio.

La Brita Biblia Societo, fondita en 1804, presigas Evangeliojn kaj Bibliojn en multaj lingvoj, por disvastigi la Dian Parolon tra la tuta mondo. En 1825 la nombro de lingvoj, en kiuj la Biblio tute aŭ parte estis tradukita kaj presita, estis 142. En 1875 tiu nombro kreskis ĝis 295. En 1895 ĝi atingis 326, kaj la tuta elspezo de la Societo, dum tiuj 90 jaroj, estis 320 000 000 or. fr. Fine, en 1925, la Societo posedis la Sanktajn Skribojn eldonitajn en 800 lingvoj kaj dialektoj. Antaŭ la milito aperis sistema libreto de F. N. FINCK: “Die Sprachstämme des Erdkreises”, kies dua eldono, 1915, entenas 2172 lingvojn kaj dialektojn. Kaj la lasta verko de tia speco, publikigita en 1924, sub gvido de A. MEILLET, estas okcentpaĝa grandformata volumo, “Les Langues du Monde”, kies aboca indekso donas pli ol 3600 nomojn de lingvoj, dialektoj, idiomoj — vivantaj kaj mortintaj. Laboro de registrado de ĝisnun nekonataj dialektoj daŭras, kaj ankoraŭ dum multaj jardekoj donos riĉan rikolton. Same daŭras elfosado kaj deĉifrado de antikvaj skriblingvoj kiuj iam floris en Mezopotamio, Meksiko, Centra Azio, Malgranda Azio, k. a.

* * *

La Vorto “lingvo” estas uzata en pluraj sencoj, kiuj donas okazon al oftaj bedaŭrindaj eraroj, precipe ĉe nefakuloj. Unue, oni nomas “lingvo” ĉiun grandan familion da parencaj lingvoj, aron da multaj similaj dialektoj, ekz. parolante pri jam suprenomita “ĉina lingvo”, pri “slava lingvo”, „bantua lingvo”. Estus pli ĝuste nomi ilin — aŭ “lingvaro”, aŭ “lingva grupo, familio”. Due, oni nomas “lingvo” ĉiun skribitan, literaturan, eklezian idiomon, eĉ se ĝi estas nur dialekto. Fine, oni donas la saman nomon “lingvo” al ĉiu skribsistemo de ideografio, piktografio, hieroglifaro, kvankam tiuj sistemoj ne donas sonojn de lingvo, sed nur ideojn de mondkoncepto. Se oni zorge uzas la vortojn, oni tuj trovas ke la konataj statistikoj pri lingvoj, el kiuj ni vidas ke la ĉina apartenas al tricent milionoj da homoj, la angla al la cent kvindek milionoj, ktp., — ke tiuj statistikoj estas tro simplecaj, tute ne korespondaj al la realeco.

Antikvaj lingvoj de civilizacio. La plej antikva datumita skriblingvo, kiun ni konas, estas “liŝan ŝumeri” la *ŝumera* lingvo, kiun oni infoje erare nomis la akada. La datumitaj skribaĵoj, sur malmola ŝtono, en la ŝumera lingvo apartenas al tempo 4000 jaroj antaŭ Kristo. La ŝumeraj gentoj, verŝajne 5000 jaroj a. K., venis el nordo kaj okupis fruktoriĉajn valojn de Tigro kaj Eŭfrato, ĝis Persa Golfo. Tiu lingvo ne estis ŝemida, ĝi havas komunajn trajtojn kun la hind-eŭropa familio, ankaŭ kun la kaŭkazaj lingvoj. Post du mil jaroj venis ŝemidaj gentoj kiuj ekposedis Mezopotamion, kaj iom post iom ŝumera lingvo mortis, je 3-a jarcento antaŭ Kristo, lasinte kiel heredaĵon, al la ŝemidoj, la unuajn bazojn de matematiko, astronomio, magio, kaj multajn vortojn de sia vortaro. La *akada*, ŝemida lingvo estis ĝia unua heredanto. Ĝi ankaŭ floris dum du mil jaroj, estante la ĉefa kulturlingvo de tiu regiono, kiu entenis Asirion, Kaldeon, Babilonion. En Egipto kaj Malgranda Azio ĝi estis helpplingvo por fremdlanda korespondado. Ĝi ekmortis en 4-a jarcento a. K., kaj ankoraŭ dum tri postaj jarcentoj servis kiel eklezia kaj scienca lingvo.

Poste kreiĝis *kanaanaj* lingvoj: la *moabita*, la *fenica* aŭ *punika*, la *hebrea* (leŝon haqqodeŝ), kaj aliflanke — *aramaeaj* lingvoj: la *egiptaramea*, la *palestinaramea*, la *nabatea*, la *palmira*, la *siriaka*, la *babilona* aŭ *kaldea*, k. a.

Oni scias kian grandan rolon ludis kaj ludas la *araba*, sankta lingvo de Islamo. En Etiopio similan pozicion okupas la *geza*. En Egipto floris la *egipta* lingvo, kiu laŭ sia antikveco cedas lokon nur al la ŝumera. Ĝi ekzistis dum 4000 jaroj, kaj postvivis eĉ nun kiel eklezia lingvo ĉe koptoj.

En Hindujo kaj Irano ankaŭ floris multaj civilizaj skriblingvoj, el kiuj estas ĉefaj: *la sanskrita, la prapersa, la zenda kaj la prakritoj*.

En Ĉinujo kreigis ĉina ideografio, uzata ĝis nun. La *tibeta* kaj la *birmana* ankaŭ havas estimindan pasintecon, kun riĉa originala literaturo. En Turkeŝtano oni trovis restaĵojn de *la toĥara*, kiu estis kultura lingvo a. K., kiel reprezentanto de la hind-eŭropa familio.

En Eŭropo estis du grandaj kulturlingvoj: *la helena* (antikva greka) kaj *la latina*.

En Amerikoj floris iam la kulturlingvoj: *la maja, la azteka* (nahua), *la tolteka, la kiĉua* (inka).

Modernaj kulturlingvoj de tutmonda graveco.

A. Skriblingvoj sen popola bazo dialekta:

1. *Latina* — servas por Rom-Katolika Eklezio, en iom ŝanĝita formo — por kelkaj sciencaj terminaroj, ekz. medicina, jura, farmacia, botanika, zoologia. Latina aboco estas internacie uzata en la tuta mondo.
2. *Helena* — en ŝanĝita ortografio — iomete servas por fakaj terminaroj de scienco, tekniko. *Helena* alfabeto estas uzata en 5 malsamaj lingvoj.
3. *Sanskrita* — eklezia, scienca kaj literatura lingvo ĉe multaj popoloj de Hindujo. Sanskrita aboco, en ĝia pura aŭ aliita formo, estas uzata en 48 malsamaj lingvoj. *Hindaj ciferoj*, sub la nomo "arabaj", estas tutmonde uzataj.
4. *Persa* — literatura lingvo ĉe islamanoj. Kune kun la sanskrita ĝi estas instruata en ĉiuj universitatoj kaj altlernejoj de Hindujo, kiel la latina en Eŭropo.
5. *Araba* — eklezia kaj scienca skriblingvo ĉe islamanoj de la tutmondo. Araba aboco, en ĝia pura aŭ aliita formo, estas uzata en 46 malsamaj lingvoj.
6. *Slavona* — eklezia lingvo ĉe rusoj, blankrusoj, ukrainanoj, serboj, bulgaroj, macedoslavo, dalmatoj kaj moldavoj. *Slavona* aboco estas uzata en 22 malsamaj lingvoj.
7. *Ĉina* — ideografia skriblingvo ĉe edukitaj ĉinoj, koreanoj, japanoj, manĝuoj, anamidoj.
8. *Tibeta* — lingvo de centrazia budhismo.
9. *Palia* — lingvo de hinda budhismo.

B. Lingvoj sur popola bazo:

1. *Angla* — en Brita Imperio, Usono, Kanado. Angla lingvo estas studata en ĉiuj altlernejoj de la mondo, precipe en Hindujo, Japanio, Ĉinlando. Ĝi ludas rolon en diplomataj, maraj kaj komercaj rilatoj.
2. *Franca* — en Franca Respubliko, Belgio, Okc. Svislando, Kanado, Haitio, Alĝerio. Franca lingvo estas studata de ĉiuj edukitaj homoj kaj en ĉiuj altaj kaj mezaj lernejoj de la mondo, precipe en Hispanio, Italio, Turkio, Persio, Greklando, Rumanio. Ĝi okupas ĉefan lokon en diplomataj, sciencaj kaj intelektaj rilatoj. En universitatoj de Hindujo ĝi estas instruata apud la angla, sanskrita, persa kaj araba.
3. *Germana* — en Germana Respubliko, Aŭstrio, Svislando, en "germanlingvaj regionoj kaj lingvaj insuletoj" de Ĉeĥoslovakio, Italio, Jugoslavio, Hungario, Polujo, Ruslando, Alsaco. Ĝi postvivis kiel intelektula kulturlingvo en ĉiuj landoj de estinta Aŭstrio-Hungario, en baltaj ŝtatoj, en Nederlando, Danio, Svedio, Norvegio, Finnlando. Ĝi ludas rolon en sciencaj kaj komercaj rilatoj.
4. *Rusa* — en Rusaj landoj kaj en Sovetunio, kie ĝi estas intergenta lingvo por okdek malsamaj popoloj de Eŭropo, Kaŭkazo, Siberio, Centra Azio, N.-Orienta Azio. Ĝi estas studata de ĉiuj intelektuloj slavaj kaj en grandaj universitatoj de la mondo.
5. *Hispana* — en Hispanio, Meksiko, Argentino, Ĉilo, Peruo, Kubo, Kolombio, Venezuelo, Bolivio, Gvatemalo, Ekvadoro, Urugvajo, Paragvajo, Porto-Riko, Domingo, Salvadoro, Honduraso, Kosta Riko, Panamo, Nikaragvo, Gibraltaro, Maroko, ktp.
6. *Ĉina-mandarena* — literatura, administra kaj komerca lingvo, large uzata en Sud-Orienta Azio.

Lingvoj kulturaj, apogitaj de regna potenco, vivantaj sur popola bazo, arte prilaboritaj en literaturo. (Ciferoj en krampoj indikas jaron aŭ jarcenton post Kristo de la unua skribita libro en tiu lingvo.) Ciferoj finaj montras proksimuman nombron de parolantoj, enkalkulinte la fremdulojn, kiuj ĝin ellernis.

(* apartenas al Soveta Federacio)

amhara	(XIII)	2 000 000	Etiopio
angla	(VIII)	150 000 000	
araba	(XI)	30 000 000	
*armena	(VII)	4 000 000	Kaŭkazo
*azerbeĝana	(?)	4 000 000	Kaŭkazo
*baŝkira	(XVIII)	1 800 000	Volga regiono

*blankrusa	(XVIII)	8 000 000	Ruslando
bulgara	(XIX)	3 900 000	Balkano
ĉeĥa	(XIII)	8 000 000	C. Eŭropo
*ĉeremisa	(XVIII)	500 000	Volga regiono
ĉina-pekina	(?)	30 000 000	C. Ĉinio
*ĉuvaŝa	(XVIII)	800 000	Volga regiono
dana	(XIII)	3 300 000	Skandinavio
esta	(XVII)	1 200 000	Balta regiono
etiopa	(IV)	5 000 000	Etiopio
finna (suomi)	(XII)	2 800 000	N. Eŭropo
flandra		4 250 000	Belgio
franca	(842)	60 000 000	
*georgia (kartvela)	(X)	3 000 000	Kaukazo
germana	(VIII)	77 000 000	
greka	(XIX)	5 000 000	S. Eŭropo
hispana (kastila)	(1145)	55 000 000	
hungara (maĝara)	(1055)	9 500 000	C. Eŭropo
irlanda (gaelika)	(V)	600 000	Ok. Eŭropo
itala	(960)	38 000 000	S. Eŭropo
japana (nihongo)	(712)	60 000 000	Or. Azio
*kalmika		200 000	Ok. Azio
kamboĝa (ĥmer)	(VII)	2 400 000	S. Or. Azio
*karela		144 000	N. Ruslando
*kartvela = georgia (vidu)			
*kazan-tatara		850 000	Volga regiono
*kirgiza-kajsaka		5 500 000	Ok. Azio
*krime-tatara		260 000	S. Ruslando
latva	(1586)	1 380 000	Balta regiono
litova	(1547)	2 500 000	Balta regiono
*mongola	(1204)	3 000 000	C. Azio
*mordova		1 300 000	C. Rusio
nederlanda (holanda)		7 000 000	Ok. Eŭropo
norvega	(XIX)	2 860 000	N. Eŭropo
persa (irani)	(IX)	8 000 000	Ok. Azio
pola	(XIII)	25 000 000	C. Eŭropo
portugala	(1192)	28 000 000	S. Ok. Eŭropo kaj Brazilo
rumana	(XVI)	13 600 000	Or. Eŭropo
*rusa	(XI)	112 000 000	Or. Eŭropo
*rutena = ukraina (vidu)			Siberio, C. Azio
*sarta		2 600 000	C. Azio
serba	(XVI)	5 000 000	Balkano
siama	(1284)	6 000 000	S. Or. Azio

sveda	(XIII)	6 500 000	N. Eŭropo
turka (osmanli)		13 000 000	S. Or. Eŭropo kaj Malgr. Azio
*turkmena		1 200 000	C. Azio
ukrajna (rusena)		35 000 000	S. Ruslando
*uriana		100 000	C. Siberio
*uzbeka		2 400 000	C. Azio
*votiaka		600 000	N. Ruslando
*ziriana	(XIV)	320 000	N. Ruslando

Lingvoj, kiuj ne estas regne apogataj, aŭ estas regne subpremataj, kiuj posedas propran literaturon, gazetaron, eldonatan en la lando mem, aŭ eksterlande (se la regno ĝin ne permesas enlande).

(† apartenas al Brita Imperio)

anama	(XIV)	14 000 000	Tonkino
ĉasama		1 580 000	Or. Hindio
balia		3 000 000	Ned. Hindio
baska (euskara)		600 000	S. Ok. Eŭropo
ĉbengala		51 500 000	Or. Hindio
berbera		7 000 000	N. Afriko
ĉbirmana	(1084)	8 000 000	N. Or. Hindio
bisaja (visaja)		3 000 000	Filipinoj
bretona	(XVI)	1 300 000	Ok. Francio
ĉinuka	(1863)		N. Ameriko
figia (viti)		85 000	Oceanio
ĉguzerata	(XV)	12 000 000	Ok. Hindio
ĉĝaina			Ok. Hindio
ĉhindustana (urdu)		30 000 000	N. C. Hindio
islanda	(XII)	100 000	N. Ok. Eŭropo
jud-germana		10 000 000	Or. Eŭropo
jud-hispana		2 000 000	S. Eŭropo, N. Afriko
javana	(800)	20 000 000	S. Or. Azio
ĉkanara	(V)	11 000 000	S. Hindio
ĉkaŝmira		1 250 000	N. Hindio
kataluna	(1171)	5 500 000	Hispanio
kiĉua		2 000 000	Peruo
ĉkimra	(VIII)	1 000 000	Angllando
kopta	(XI)	500 000	Egipto
korea	(IV)	18 000 000	Or. Azio
kroa'a	(XV)	4 000 000	Jugoslavio
ladina (romanĉa)		120 000	C. Eŭropo

lapona (samilad)		30 000	N. Eŭropo
luĵica (venda)		90 000	Germanio
maja		230 000	Meksiko
macedoslava		1 200 000	Macedonio
malgaŝa		3 000 000	Madagaskaro
malaja		3 000 000	Malako, Insulindio
†malajama	(XIII)	7 000 000	Malabaro, Hindio
manĝua	(1647)	1 500 000	Or. Azio
†maoria		53 000	Nov-Zelando
†marata	(XII)	21 000 000	Oke. Hindio
nahua (azteka)		520 000	Meksiko
†orija		11 000 000	Or. Hindio
†penĝaba		18 000 000	Ok. Hindio
peula (pulbea)			Afriko
provenca	(XI)	15 000 000	S. Francio
†ragastana		15 000 000	Ok. Hindio
†sinda		4 000 000	Ok. Hindio
†singala		2 000 000	Cejlono
siria		200 000	Sirio, Palestino
siro-araba		4 000 000	Sirio, Palestino, Arabio
†skota	(XVI)	160 000	N. Ok. Eŭropo
slovaka (slovenski)		2 500 000	Ĉeĥoslovakio
slovena	(X)	1 300 000	Jugoslavio, Italio
suahela	(X)	20 000 000	Zanzibar
tagala		1 500 000	Filipinoj
talajnga (mon)			S. Or. Azio
†tamula	(IV)	19 000 000	S. Hindio
†teluga	(XI)	24 800 000	S. Hindio
tibetana	(VII)	10 000 000	
tigrea		100 000	Etiopio
tigrinja		500 000	Etiopio
urdua=hindustana (vidu).			
vaja	(XVIII)		Ok. Afriko
valona			Belgio, N. Francio

Aldone ni donas mallongan, kaj neeviteble nekompletan, liston de lingvoj *nekulturaj*, notante nur pli grandajn. (Enkrampaj ciferoj donas proksimuman nombron de parolantoj.)

1. *Hind-eŭropa familio*: afgana (4 000 000), albana (1 800 000), avada, beluĉa (550 000), bihara (430 000), cigana (1 000 000), ĉiena, deŝa, hindia (102 000 000), kurda (2 000 000), oseta (17 000),

2. *Ĥam-ŝemida familio*: agropa, harara (20 000), guraga (150 000), beĝa (1 200 000), afara-saha, somala, galla-roma, agaŝa, sidama (1 500 000),
3. *Fino-ugra familio*: ostiaka (30 000), vogula (5 000), samoĵeda (20 000).
4. *Ural-altaja familio*: jakuta (250 000), urianĥa (60 000), buriata (350 000), tonguŝa (80 000), lamuta, oroĉona, golda.
5. *Izolaj aziaj lingvoj*: aina (20 000), ĵukagira, ĉukĉa (10 000), kamĉa (20 000), giliaka,
6. *Kaukazaj lingvoj*: ĉeĉena, inguŝa, aŝara, adigea, kabarda, ĉerkesa, abĥaza, mingrela, ŝvana, laza.
5. *Dravida familio*: tulua (560 000), badaga (30 000), gonda, bila (24 000), kolama, kuĵa (1 600 000), kuruĥa, maltoa (67 000), braĥua (180 000)
6. *Ĉino-tibeta familio*: naga, kukuĉina, bodoa, loloa,
7. *Aŭstroazia grupo*: moja, penonga, bahnara, stienga, ĝaraja, radea, sedanga, semanga, jakura, sakaja, nikobara, palaunga, riana, ĥasia (180 000), muonga, nord-munda (100 000), sud-munda (3 000 000).
8. *Hindonezia grupo*: sunda (6 500 000), madura (3 000 000), bugia-makasara (1 300 000), bikola (500 000), aĉeĥa (300 000), dajaka, bataka, lampona, sania, timora.
9. *Oceaniaj lingvoj*: melaneziaj, mikroneziaj, polineziaj, ekz. eromanga, aneita, sandviĉa, kusaja, karolina, mariana, tahita, maoria, tonga, samoa, rarotonga, havaja, fakafa, markiza, papua, meraŭka.
10. *Aŭstralaj dialektoj*: kiuj malaperas pli rapide ol progresas ilia studado.
11. *Afrikanaj grupoj*: bantua, konga, zulua, kafra, boŝmena, hotentota, suahela, herera, dahomea, ubanga, ĥuana, mbundua, aŝana.
12. *Amerikanaj grupoj*: algonkena (otaŝa, ilinŝa, ĉipeŝa, delaŝara, kria, mikmaka, nigropieda, ŝejena, arapaha), eskima, hoka, irokŝa (hurona, mohauka, onondaga, oneida, kajuga, seneka, tuskarora, ĉeroka), paŭnia, mushoga, alabama, ĉoktaŝa, krika, naĉeza, nadenea (atapaskana, ĉipeŝaja, haida, tlingita), penutia (maida, jakua, miŝoka, kalapuja, ĉinuka), topinamba, ŝaliŝa, ŝjua, uto-azteka (ŝoŝona, pima-sonora, nahuatla, pipila, tlaskalteka), nutka, kŝakiutla, ĵukia, maja, miŝita, miksteka, ĉiĉimeka, totonaka, zapoteka, araŭkana, araŭaka, ajmara, borora, enimag, kariba, kiĉua, maskoja, panoa, ĉibĉa, tukana, tupi-guarana, ĵangana, ĵea, krana.

La skribo kaj ĝia evoluo.

La primitiva homo distingiĝas de la besto per la lingvo, la civiliza homo de la primitiva per la skribo. Kiam estis eltrovita la arto skribi fiksi siajn ideojn por ke posteuloj sciu ilin uzi, ne estas precize direbla. La primitiva homo vivinta antaŭ jarmiloj en la kavernoj de Altamira en Norda Hispanio jam sentiĝis la bezonon postlasi al la estontaj generacioj siajn memorojn; el tiu ĉi supozo ni devus kompreni la kaŭzon de la penetrado de la kavernaj bildoj, montrantaj bestaron de la tiama epoko, kiuj permesis nete kaj klare identigi jam antaŭe trovitajn bestojn. Similaj pentraĵoj estis trovitaj ĉie kie vivis la prahomo; en Suda Francio en Svedio, en Ameriko. Ja ne ĉio estis konservita ĝis nia tempo; multe detruigis dum la daŭro de jarmiloj, kaj nur feliĉa hazardo aŭ tute speciala klimata kondiĉo povis konservi la dokumentojn de la pasinteco. La paraleleco de tiaj pentraĵoj en tre malproksimaj landoj pravigas la supozon ke la pratempaj desegnitintoj intencis tute la samon kiel ni per nia nuna skribo: fiksi memorindaĵojn por la estonto. Scenoj de bataloj inter homo kaj besto, surprizige naturaj kopioj de animaloj kaj vegetaĵoj, jen la ĉefaj dokumentoj de tiuj arkivoj el malproksimega pasinto.

Komence, la homoj vivis dise, sen esprimita organizo; familioj grupiĝis je klanoj aŭ triboj kaj kiam asociiga elemento estis rekonita de plimulto, la fondo de pli alta organiza estaĵo ne estis malproksima. Je tio ja necesis interkonsento kaj por ke tiu-ĉi interkonsento estis komprenata de ĉiuj kaj de la posteuloj estis necese ĝin fiksi. Bildoj kaj simplaj signoj servis por tiu-ĉi celo; ofte, tiuj signoj respondis al la natura simbolo kaj estis konsiderita kiel iuj sankta. Ni nur memoru la variajn kruc-signojn, cirklon, triangulon, stelsignojn kaj multajn aliajn. La skribintoj estis homoj superaj, plej ofte pastroj; ni memoru ekzemple la druidojn de la kelta kaj ĝermana pratempo. Ankoraŭ nuntempe, en la vastaj senfinaj regionoj de la mistera Azio, la sola homo scianta skribi estas la triba pastro. La evoluo de la skribo kondukis do al primitiva desegno, kaj de simbolaj signoj al la tre riĉa bildskribo, kiel ni ilin konas el la hieroglifoj, la ĉinaj bildskriboj, la meksikaj hieroglifoj, tiom elokvente parolantaj al ni pri iama ekzisto de ponto inter Afriko kaj Ameriko. Tiuj skriboj ja ne havas ion komunan kun niaj liter-skriboj; la praktikado estas tre malfacila, kaj la legado komplika eĉ erariga. Stranga efektivigo de sama ideo estas la Kĭpuoj, la indiana "skribado" per ŝnuroj plektitaj. Sed ĉio tio ne estis por la simpla popolo; servis sin de tiuj skriboj nur la regantaj povoj, dume la amaso simple devis akcepti la klarigojn de la eruditoj.

Granda progreso signifis jam la konstato aŭ la kompreno de rilato inter lingvo kaj skribo. La egiptaj kaj ĉinaj ideografaj skriboj ja

povis esti legataj ankaŭ de ne samlingvanoj; legataj signifas komprenataj en iom vasta senco. Kiam kaj kie okazis tiu-ĉi genia eltrovo, formi signon por sono, kunigi la signojn por formi silabon kaj fine formi vorton korespondan al ideo, la faka scienco ankoraŭ diskutas. Sufiĉas scii, ke la eltrovo ne okazis je unu loko sed en pluraj; tempe kaj space tre disigitaj. La runoj en la Norda Eŭropo, la feniciaj skribsignoj, la kojnoskribo estas tiaj ekzemploj. La fenicia signaro transdonita al la helenoj povas esti rigardata kiel la praformo de la eŭropaj skriboj, el kiuj la latina akiris la superecon, ne sen cede al lingvaj apartaĵoj kiuj iafaĝe devigis uzi la antaŭan indiĝenan skribon aŭ ĝin evoluanta kaj kompletiganta per aldone de signoj latinaj aŭ bazantaj sur la primitiva greka signaro kiel ekzemple la rusa. La skribo moderna ne ĉiam rilatas al la lingvo: oni skribas per latinaj literoj nelatinajn lingvojn, kaj la aliaj skribtipoj permesas tutsame skribadon de teksto el alia lingvo. Persa lingvo kun araba skribo turka lingvo per greka skribo ktp. Fine ekzistas en difinitaj skriboj certaj deflankiĝoj: la latina skribo havas variaĵojn de literoj malsame skribitaj ĉe la civilizitaĵoj popoloj kaj estus interesa tasko normaligi la skribatan skribon por faciligi la legadon de korespondaĵoj precipe de nomoj de lokoj. Inter tiaj literoj ofte estas nesame legataj: F, J, C, T, E; ofta kaŭzo de erara legado estas literoj **u** kaj **n** kion la germana skribo evitas per la supersigno — sur **u** = ŭ.

Modeloj de nelatinaj alfabetoj nuntempaj

Araba

ض ش م ز ر ذ د خ ح ج ث ت ب
 ʒ ʃ m z r d d x h ʒ t t b
 ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه و ي
 t z ʕ ɣ f q k l m n h w j

Armena

w p q r h q t p t h l l h d k s
 a b g d e z ē e th ž i l h c k k
 š q š ſ j ſ z n š o č p ġ r s v t r
 g u ph kh o f
 c u ph kh o f

La stenografio.

La transiro de la bildskribo (ideografio) al la alfabeto skribo estas dankata al la kreskanta bezono skribi pli rapide kaj ankaŭ pli legeble. Ne estas miraklo, sed tute natura evoluo ke la fenicianoj perfektigis jam ekzistantan primitivan bazon de tia modernigita skribo — kiel komercantoj ili ja pleje bezonis racian fiksilon de informoj, sciigoj kaj faktoj. Estas do ankaŭ ne mirige ke la mallongigo de la ordinara skribo estis inventata en Greklando dum epoko de oratora gloro, kaj estis daŭrigita en Romo per liberigita sklavo Tiro kies “notoj” pro la kursiva skribo jam similas modernan stenografion. Multaj arkivaĵoj el Roma antikveco atestas pri la jama uzado de “mallongiga skribo”.

Dum mezepoko la uzo de mallongigita skribo por fiksi paroladojn estas atestita. Sed nur al la moderna tempo ni ŝuldas la efektivan “sistemigon” de la stenografio. Hodiaŭ la skribmaŝino ne estus kompleta, sen la stenografio. Kaj okazis ankaŭ grava idea-praktika ŝanĝo. Tironaj notoj kaj mezepokaj skriboj mallongigitaj servis ekskluzive al la fiksado de paroloj. Hodiaŭ la stenografio ĉefe servas por akcepti diktadon de komercaj korespondadoj. El tio rezultas la eksterordinara evoluo de la stenografia arto en ĉiuj kulturaj landoj. La sistemoj stenografiaj dividiĝis je du tute kontraŭaj ĉefprincipoj. Oni ilin nomas “geometriaj” kaj “kursivaj”. La geometriaj sistemoj bazas sur signoj tute konvenciaj dum la kursivaj estas adaptitaj al la kutima formo de eŭropa man-skribo, kliniĝanta de maldekstre al dekstre. La supereco de unu al alia estas nur subjektiva, ĉar ambaŭ principoj enhavas fundamentajn kvalitojn, laŭ la deveno kaj uzanto. Nenio miriga se Germanio fariĝis la lando kie oni povas paroli pri stenografia movado. Aro da diversaj skoloj ekzistas; en aliaj landoj, kie stenografio estas uzata la interesiĝo je stenografiaj problemoj estas pli malforta. La varieco de sistemoj ekzistantaj en Germanio instigis la registaron puŝi la ideon de unueca sistemo, kion ĝi solvis per deviga enkonduko de kompromis-sistemo, kiu plejparte estas nova plisimpligo de Gabelsberger'a sistemo. Sed ĝi trovis sufiĉe viglan malaprobbon de ĉiuj aliaj skoloj kaj do la konkurenca lukto daŭradas.

Fervoraj stenografioj foje imagis, ke la mallongiga skribo trovos ĝeneralan aprobon kaj eble forigos la tempoperdigan ordinaran skribon. Tiu-ĉi ideo trovis esprimon en bela poemo de Emil Rittershaus, komercisto kaj poeto (Barmen 1834—1897) “La stenografio”. Nova konkurenco kaj nova mekanikspirita laboro estas la “stenotipmaŝino” kiu ebligas per samtempa frapo de pluraj klavoj la fonetikan reproduktion de pluraj vortoj, facile legeblaj de ĉiu alia persono kion la stenografio ne ĉiam permesas. Unu el la plej sukcesaj maŝinoj estas “Stenotype” konstruita de Grandjean (franca esperantisto).

Tabelo de l'istorio de la stenografio.

I. Antikva tempo.

a) La greka taĥigrafio.

ĉirkaŭ

- 350 a. Kr. La sistemo de l'Akropolis. (Akropolis-ŝtono trovita en 1883.)
- 200 a. Kr. La kuracisto Galeno kaj la eklezia instruisto Origeno postskribigas siajn paroladojn kaj diktaĵojn de taĥigrafoj.
- 200—800 La ekfloro de la greka taĥigrafio. Ĝi estas ĉefe aplikata en Arabio. Kun la konkero de Egipto de la araboj en la jaro 641 la aplikado ekfiniĝas. El tiu epoko estas konservitaj vico da stenografiaj dokumentoj sur papirusoj kaj vakstabuloj.
- 900—1100 Reffloro de la greka taĥigrafio.

b) La roma arto de l'notoj.

ĉirkaŭ

- 200 a. Kr. La poeto Ennio uzas notojn, de li mem eltrovitajn.
- 100 a. Kr. 1 p. Kr. Marko Tulio Tiro, la kreinto de la “tironaj notoj”.
- 63 a. Kr. La 6 decembro en la roma senato la akuza parolado de Cicero kontraŭ Katalino estas postskribata de senatanoj, kiuj lernis la skribadon de l'notoj ĉe Tiro mem.
- 50 a. K. La filozofo Seneko (aŭ liberigita sklavo de li) aperigas liston de 5000 notoj.
- 301 Imperiestro Diokletio fiksante eskremajn prezojn por vendado kaj laboroj, ankaŭ indikas la honorarion por stenografia instruado.
- 355—450 La ekleziulo Aŭgusteno, kiu ofte stenografis siajn paroladojn.
- 476 Kun la malapero de l'okcidentoma regno ankaŭ finas la florado de l'tironaj notoj.

II. La transira epoko.

a) La refloro de l'arto de notoj en la Franka Regno.

- Depost la 5^a jarcento la arto pri notoj estas aplikata en ĉiuj lernejoj por retoriko kaj en la kristanaj monaĥejoj.
- 768—814 Karlo la Granda. Sub lia regado oni denove uzas la notojn en la ŝtat-kancelarioj.
- 800—1000 El tiu tempo oni konservis proksimume 20 listojn kun entute 13000 notoj.
- En la dua jarcento ankaŭ finas la reflorado de l'arto de notoj.

b) La novtironaj silabonotoj en Italio.

- 4 jarcento. En tiu ĉi jarcento proksimume la tironaj notoj estas modifataj en pli delikatajn silabonotojn. La skribo estas uzata en la kancelarioj de l'papo kaj de l'italaj reĝoj.
- 1000 Proksimume la florado de la novtironaj silabonotoj. Papo Silvestro II. (999—1003) mem uzas ilin.

III. La Mezepoko.

- 1200—1600 Ne granda signifo de l'skribita lingvo. Oni renkontas nur mallongigojn de l'ordinara skribo.
- 1200 En la fino de l'1200 jarcento la angla monako John of Tilbury kreas sian stenografion. Dokumentoj el tiu ĉi tempo citas la Arkiepiskopon Thomas Becket of Canterbury († 1170) kiel eltrovinton de 11 novaj notoj.
- 1462—1516 La abato Johannes von Trittenheim en Würzburg (Bavario) per aperigo de sia broŝuro "Poligrafio" (1518) renovigas la diskuton pri la tironaj notoj.
- 1500—1600 Kreo de pluraj sistemoj de sekretskriboj en Anglujo. (P. Bales en Londono.)
- 1588 Timoty Bright (1550—1615) publikigas sian verkon "Characterie" la unua moderna lernolibro de stenografio, Vico da dramoj de Shakespeare estas stenografitaj per ĝi.
- 1590 P. Bales publikigas plibonigon de l'sistemo de Bright kaj per tio komencigas la evoluon de la kursivaj sistemoj.
- 1602 Bales publikigas sian "Art of Stenography". La vorto "stenografio" per tio estas citita la unuan fojon.

IV. La moderna stenografio.

ĉirkaŭ

- 1575—1625 En Anglujo John Willis, la patro de l'moderna stenografio.
- 1601—1650 Thomas Shelton.
- 1615—1665 Jeremias Rich. Shelton kaj Rich aperigas plibonigojn de l'sistemo Willis.
- En la sama epoko la angla parlamento malpermesas la aperigon de stenografitaj raportoj pri siaj traktadoj. Samtempe la stenografio tamen estas vaste uzata en la religia kampo.
- 1651 La franca abato Jacques Cossard aperigas vokalskribantan sistemon.
- 1678 La anglo Ramsay aperigas plurajn alfarojn de l'sistemo de Shelton i. a. por la germana kaj franca lingvoj.
- 1692—1763 La anglo John Byrom publikigas sian "Universalan Stenografion" kun vokalsimboloj.
- 1748—1811 La anglo S. Taylor kreas sistemon kun sama nomo.

- 1752 La angla ĉambro de l'deputitoj permesas la stenografadon de siaj traktadoj.
- 1774—1786 Jean Félicite Coulon (1754—1813) konstruas sian sistemon kiun li publikigas en div. formoj.
- 1789—1795 La traktadoj de la revoluciaj en Francujo parlamentoj estas postskribataj per ordinara skribo, ĉar la stenografio ne estas sufiĉe taŭga.
- 1792 La franco Th. Bertin (1751—1819) alfaras la sistemon Taylor por la franca lingvo.
- 1796 Fr. Mosengeil (1773—1839) publikigas alfaron de l'sistemo Taylor-Bertin por la germana lingvo.
- 1797 K. G. Horstig (1763—1835) aperigas sian "Plifacilitan germanan stenografion" sur geometria bazo.
- 1813 La franco Conen de Prépéan (1777—1837) publikigas sian sistemon.
- 1817 Franz Xaver Gabelsberger (1789—1849) la patro de l'germana kursiva stenografio en München komencas sian prilaboron de sia sistemo (Redezeichenkunst).
- 1819 Gabelsberger stenografas la paroladojn de l'ĉambro de regna konsilantaro.
- 1821 La angla Ĉambro de l'Lordoj permesas la stenografadon de siaj paroladoj kaj traktadoj.
- 1822 Simpligo de l'sistemo Prépéan de Aimé Paris (Nova aperigo en 1862.)
- 1813—1897 Isaac Pitman, kiu en 1840 publikigas sian sistemon "Fonografio", kiu atingas vastan disvastiĝon.
- 1826 Hippolyte Prévost (1808—1873) aperigas sian sistemon, kiu ankoraŭ hodiaŭ estas aplikata kiel fakstenografio.
- 1831 Fondo de l'Stenografia Oficejo de la Bavara Ĉambro de Gabelsberger.
- 1834 Gabelsberger aperigas sian unuan lernolibron de germana stenografio.
- 1841 Wilhelm Stolze (1798—1867) eldonas sian "Teorian praktikan lernolibron de l'Germana Stenografio".
- 1842 En London aperas la unua stenografia gazeto "*Phonographic Journal*" (nun : Pitmans Journal).
- 1843 Fondo de l'unua sten. societo de l'mondo, "Phonetic Society" en Londono.
- 1844 Fondo de l'unua stenografia unuiĝo laŭ Stolze en Berlin.
- 1845 La Ĉambro de l'Lordoj starigas oficialan oficejon de stenografoj, kiu post la revolucio de 1848 ankaŭ laboras por la aliaj ĉambroj.
- 1848 Stolze fariĝas stenografo de l'Prusa Parlamento, 1850 estro de l'stenografia oficejo.
- 1849 Rahn publikigas la vokalskribantan germanan sistemon de Meinard Rahn.

- 1850 La germano Arends publikigas sian sistemon vokalskribantan.
- 1852 Stolze aperigas sian "Detalan Lernolibron" kun nova formo de sia sistemo.
- 1860 La franca abato Emile Duployé (1833—1912) publikigas lernolibron laŭ la sistemo Aimé Paris.
- 1857 Modifo de l'sistemo de Gabelsberger en Dresden (Decidoj de Dresden).
- 1867 Duployé starigas propran sistemon de fonetika plenskribo. La germano K. Faulmann (1835—1894) publikigas sian "Projekton por radikala reformo de l'sistemo de Gabelsberger".
- 1870 Reformo de l'germano sistemo Stolze.
- 1872 Disiĝo de l'skolo Stolze (Germanujo) en du partiojn "Malnov-Stolze" kaj "Novstolze".
- 1873 Aperigo de lernolibro laŭ Faulmann kun la definitiva formo de sistemo.
- 1875 La germano Heinrich Roller fondas sur bazo de Arends sian propran sistemon.
August Lehmann, germano (1843—1893), publikigas la "Stenotahigrafion", sistemo kun tute nova ideo de konsonanta simboligo.
- 1876 Wilhelm Velten (germana esperantisto *1841) nun formas sian "Lernejan stenografion".
- 1880 Nova germana sistemo de D^{ro} W. Merkes (pluraj formoj).
- 1885 Reformo de l'sistemo "Malnov-Stolze" en Germanujo sub la nomo "Meza Stolze".
- 1886 F. Schrey (*1850) publikigas projekton de sia sistemo.
- 1887 Schrey aperigas sian lernolibron "Germana Stenografio", Simpla Stenografio laŭ principoj de Gabelsberger.
- 1888 La anglo Gregg publikigas sian sistemon de "Light-Line-Phonography".
La germano D^{ro} Jul. Brauns (*1851) aperigas propran sistemon kaj publikigas siajn "10 Tezoj pri la pretendoj al lerneja stenografio" (plurfoje modifita).
- 1893 Gregg iras al Usono, kie lia sistemo preskaŭ tute forpuŝas la sistemon de Pitman.
- 1896 La germana K. Scheithauer publikigas sistemon.
- 1897 La Franca Instituto de Stenografio, la gvidanta instanco de l'stenografia organizo publikigas reformitan sistemon pli mallongigitan de Duployé, kiun oni hodiaŭ instruas sub la nomo "Duployé-Institut".
Per kunfandiĝo de l'sistemoj germanaj de Stolze, Schrey, Velten kaj Merkes oni kreas la "Simpligitan Germanan Stenografion (Unueca Sistemo Stolze-Schrey)".
Reformo de l'germana "Stenotahigrafio".

- 1898 D^{ro} Steinbrink, germano, kreas la "Flakstenografion de Stolze", modifo de la iama sistemo de Stolze.
Granda plimulto de l'germanaj skoloj Arends kaj Roller kuniĝas kun la sistemo de Kunowski por la "Nacionalstenografio".
- 1902 Oni duonigas la sistemon Gabelsberger en du (ordinaran skribo kaj parlamentan skribojn) "Decidoj de Berlino".
- 1906 Oni starigas komisionon por la kreado de unueca sistemo en Germanujo.
- 1907 La germana registaro interesiĝas pri formado de komisiono de kompetentuloj.
- 1910 Konferenco de registaraj reprezentantoj de l'div. germ. ŝtatoj deklaras necesa la kreon de unueca sistemo por Germanujo.
- 1913 Joh. Dahms (*1865) parlamenta stenografo germana aperigas sian propran sistemon de "Reformstenografio" sur bazo de stenotahigrafio.
Palm en Köln kreas novan sistemon, kiu estas interesa kombino de l'principoj de la du diferencaj skoloj en Germanujo.
- 1918 Oni publikigas du projektojn de la komisiono en Germanujo, unu sur bazo de Stolze-Schrey, unu sur tiu de Gabelsberger.
- 1922 Laŭ instigo de la interna ministerio de l'republiko germana la projekto sur bazo de Gabelsberger estas modifita.
La anglo Gregg propagandas sian sistemon en Anglujo kaj minacas ankaŭ tie forpuŝi la sistemon de Pitman.
- 1924 La germana registaro per dekreto deklaras "unueca sistemo" la modifitan projekton de l'komisiono sur bazo de Gabelsberger renkontante al grandega rezisto de granda plimulto de ĉiuj skoloj. Parto de l'Gabelsbergeranoj restas fidela al la malnova sistemo. La plimulto de organizitaj anoj laŭ Gabelsberger tamen transiras al la "oficiala sistemo".
- 1925 Dewey en Usono starigas sian "General Shorthand".

La Poŝto, plej universala Institucio de l'mondo.

La 20^a jarcento estas la epoko de l'trafiko, gigante kreskinta en la lastaj jardekoj dank al evoluo rapidega de ĉiuspecaj komunikiloj. La evoluo de l'trafiko rekte kondukas al la transformo de l'homa vivado. Floroj, oranĝoj kaj citronoj el Sudo, freŝaj fruktoj el Afriko, glaciigita viando el Aŭstralio kaj Ameriko transportataj malproksimen, estas la videbla esprimo de la alproksimiĝantaj terpartoj. La vintro perdas sian severan karakteron; malsat-katastrofoj pro mizeraj rikoltoj estas ne plu tiom timigaj kiel en pasintaj jarcentoj. La materiala alproksimigo estas kompletigata per la spirita; por 30 centimoj, letero vojaĝas de l'elmigrinto en Aŭstralio al la parencoj en Balkano kaj tre versaĵa estas iam la ebleco rekte konversacii per senfadena telefonio, ĉiutage pli kaj pli evoluiganta.

La nuna poŝto, laŭ sia esenco, devenas rektlinie el praaj sciaj-portantoj, kurieroj, leterportantoj — piedaj aŭ rajdantaj — kiuj ekzistis ĉe ĉiuj popoloj, plej antikvaj, kulturaj aŭ ne, kiel ĝi nun ekzistas ĉe ĉiuj sovaĝuloj. Persa reĝo Kiro (500 a. K.) organizis servon de poŝto per stacioj, tiel ke la alveninta kuriero tuj transdonis la leteraron al la sekvanta freŝforta kuriero, ktp. La sama sistemo poste ekzistis en ĉiuj grandaj regnoj, eĉ nun ĝi funkcias en Siberio, Orienta Ruslando, kie mankas fervojoj. Arkeologoj eltrovis poŝtorganizon en Egipto, kaj la Biblio mencias en la libro Job la leterportistojn.

La Romaj imperatoroj, la faraonoj en Egipto, la Aztekoj en Meksiko, la Inkaoj en Peruo ankaŭ organizis regulan poŝtan servon, kiu tamen ne estis je la dispoŝo de la popolo, sed ekskluzive al la bezono registara. En Roma Imperio, kie la sistemo da ŝoseoj kaj larĝaj vojoj estis speciala prizorgata, la poŝto funkciis kiel en Persio, ĝi portis nomon de *Cursus Publicus* (publika kurado). La nomo mem de la poŝto (poste, post, Post, poĉta, poŝta) venas el la mezepoka "kuireja" latina *Positum* kiu signifas: ofico, funkcio, starigo.

Teŭtona Kavalira Ordeno same kiel la potenca "Societo Jesuo", posedis poŝtan servon kiu laŭ la dokumentoj kaj regularoj trovitaj aperas laŭmoderna nekonsiderante pure teknikajn eltrovojn, aplikatajn nuntempe.

En Eŭropo la poŝto estis kunigita kun la transporto de la vojaĝantoj, per ĉaroj, veturilegoj, diligencoj, mailoj, ktp. Kiel kuriozan ekzemplon ni citu, ke la Franca Imperio en 1830 ankoraŭ ne havis poŝtajn rilatojn kun Greklando, Svedio, Usono, ke ĉiu letero estis pagata mone, laŭ la distanco. La unuforma egala afranko nur venis poste. Leterportistoj ordinare ricevis aldonan pagon, trinkmonon, por ĉiu letero, kvazaŭ ĝi ne estis jam pagita de la sendito. Enkonduko de poŝtmarkoj,

do egala afranko, kaj de la internacia kunakordo — demokratigis la poŝton, kiu unue estis al la servo de regnestroj, nobeloj kaj bankieroj.

La deveno de la moderna poŝto reiras al la 16^a jarcento, kiam Grafo Thurn kaj Taxis (de la Tour et Taxis, delle Torre e Tassis) starigis 1526 la unuan poŝton inter Vieno kaj Bruselo. Por iama Aŭstria monarkio, la Germana Ligo, Prusio tiu-ĉi privilegio restis ĝis 1867 kiam la familio Thurn kaj Taxis cedis la lastan rajton al ŝtata poŝto prusa. Fakte la populariĝo de la poŝta servo komencas en la 19. jarcento. En 1845 Rowland Hill proponis glueblan markon por glui sur la korespondataĵoj ĉar ĝis tiam letero sendota devis esti portata al poŝta oficejo, kie oni fiksis la koston, pagigis kaj stampis. Kun la *poŝtmarko* esence ligata estas la enkonduko de la "Penny Porto-System", la tarifigo de la korespondataĵoj laŭ pli simpla maniero. Oni memoru ke tiam korespondataĵoj pagis laŭ la distanco, komplika kaj tute ne progresiga procedo. La enkonduko de la egala afranko, diferencigata nur laŭ la pezo altigis la trafikon konsiderinde. La ekstera signo de la evoluo estas la fondo de la *Universala Poŝta Unio* kun Centra Oficejo en Bern (1874) kaj por kies efektiviĝo sin distingis Heinrich Stephan, germana poŝtestro (1831—1897). Hodiaŭ 82 administracioj estas anoj de l' UPU kio signifas saman nombron de landoj, kun 1787 milionoj da loĝantoj. Apud la sendo de korespondataĵoj, kaj pakaĵoj, la poŝto sin okupas pri tre variaj taskoj: mense, enkasigo, ĉekservo, gazetabonado, telefono, telegrafo, kaj en iuj landoj ankaŭ transporto de personoj.

Plie ĝi rekte kaŭzis sporton aŭ pasion tre ŝatatan de respektinda nombro da homoj: la poŝtmark-kolektado; la poŝtmarko mem evoluigis la specialecon de arta presado de tiuj malgrandaj, ofte tre artaj objektoj.

Ŝtatoj	Poŝt-oficejoj	Poŝt-korespondataĵoj dum 1 jaro	Fervojaro en km	Telegrafa staciario
Albanio	21	120 000	77	71
Argentino	3645	1 486 403 000	35 320	1 116
Aŭstralio	8494	818 481 000	43 505	6 987
Aŭstrio		601 058 000	7 011	2 844
Belgio	1730	1 044 688 000	5 027	1 632
Bolivio	427	7 015 000	2 666	117
Brazilo	4044	804 036 000	29 397	916
Britlando	22 649	5 973 671 000	38 490	16 293
Bulgario	466	74 908 000	2 677	466

Ŝtatoj	Poŝt- ofice- joj	Poŝt-kore- spondaĵoj dum 1 jaro	Fervo- aro en km	Telegrafa- staciario
Ĉeĥoslovakio	4728	764 725 000	13 549	3 631
Ĉilo	793	153 774 000	8 600	385
Ĉina Imperio	11 306	566 598 000	10 973	1 529
Danmarko	1 365	439 740 000	4 974	938
Danzigo	146	34 004 000	278	134
Domingo	89	13 449 000	657	66
Egipto	3 030	118 204 000	7 876	405
Ekvadoro	217	5 481 000	689	204
Estonio	376	53 949 000	1 433	85
Etiopio	3	62 000	797	85
Finlando	2 625	317 980 000	4 583	375
Franca Imperio	18 153	4 300 000 000	42 951	22 697
Germanio	35 390	6 900 000 000	53 061	6 690
Greklando	1 042	87 570 000	3 192	1 249
Guatemalo	428	16 938 000	1 090	262
Haitio	92	974 000	338	350
Hindio	19 610	1 242 191 000	60 589	11 514
Hispanio	10 511	533 127 000	15 890	3 293
Honduraso	284	5 563 000	895	279
Hungario	2 420	208 006 000	8 799	2 140
Islando	242	609 000	ne estas	179
Italio	11 376	1 497 730 000	20 907	10 018
Japanio	8 694	4 051 746 000	13 640	6 243
Kanado	12 370	1 546 000 000	66 307	4 945
Kolumbio	964	5 900 000	1 784	742
Kosta Riko	301	6 276 000	878	138
Kubo	749	9 500 000	5 800	256
Latvio	386	46 027 000	2 855	372
Litovio	142	30 382 000	2 496	120
Luksemburgo	138	35 316 000	539	414
Meksiko	3 044	169 405 000	22 876	1 950
Nederlando	1 725	1 530 779 000	3 698	2 043
Nikaraguo	180	1 350 000	272	106
Norvegio	4 150	326 693 000	3 819	2 725
Nov-Zelando	2 071	360 928 000	5 156	2 264
Panamo	96	3 000 000	450	37
Paraguajo	385	4 119 000	832	84
Persio	226	4 877 000	564	143

Ŝtatoj	Poŝt- ofice- joj	Poŝt-kore- spondaĵoj dum 1 jaro	Fervo- aro en km	Telegrafa- staciario
Peruo	855	37 690 000	3 342	326
Pollando	3 784	782 024 000	16 792	3 886
Portugalo	7 922	168 785 000	3 425	648
Rumanio	6 180	340 374 000	11 870	4 238
Salvadoro	184	10 690 000	409	243
Siamo	420	5 670 000	2 940	331
Soveta Unio	9 018	5 384 000 000	72 000	9 018
Sudslavio	2 947	216 341 000	18 605	2 103
Sudafrika Unio	3 786	179 077 000	9 846	1 533
Svedio	4 079	659 302 000	15 810	3 566
Svislando	4 010	933 958 000	5 800	2 369
Turkio	1 814	48 800 000	3 330	985
Urugvajo	995	133 472 000	5 378	258
Usono	51 660	158 000 000 000	414 932	24 478
Venezuelo	378	19 600 000	1 060	219

NB. La supraj ciferoj estas ĉerpitaj el: "The Statesman Year-Book 1924", "Almanach de Gotha 1926", "Hübners Tabellen 1924", Ni devis kombini kaj kompletigi la ciferojn, kie la informoj estis kontraŭdiraj aŭ mankaj. Tial, la ciferoj ne severe korespondas al jaroj 1921—1924, iufoje al 1916—1921. La esprimo "Imperio" signifas la Regnon kun ĉiuj Kolonioj. Do, Britlando signifas nur Triunuan Regnon (Anglo-Skoto-Irlando).

Komparante relativajn nombrojn pri kelkaj landoj, ekz. Argentino kaj Egipto, Hispanio kaj Japanio, Ĉeĥoslovakio kaj Portugalo, oni estas mirigataj de la malproporcio inter la nombro de la oficejoj kaj nombro de la operacioj (senditaj kaj ricevataj leteroj, kartoj, presajoj, paketoj, mandatoj). Tiu malproporcio havas diversajn kaŭzojn. Ekz. en unu regno estas konsiderataj kiel "poŝtoŭicejoj" eĉ tiuj tabakvend-
ejoj kiuj rajtas vendi markojn, akcepti rekomenditajn leterojn, kpt. En aliaj (grandaj) regnoj, male, triagradaj poŝtoŭicejoj havas nomon de "postenoj", "punktoj", kaj la statistiko, tute malprave, ilin ignoras. Alia ekzemplo, en kelkaj landoj la nombro de korespondaĵoj enhavas la oficialajn sendaĵojn (nefrankitajn), dum la aliaj ilin ne enkalkulas. Tiel okazas, ke la regnaj statistikoj de multaj ŝtatoj, kiam oni ilin volas kunigi kaj kompari, ofte kondukas al kaosa kaj trompiga rezultato, dum ĉiu aparta statistiko povas (sed ne ĉiam estas) prezenti tute korektajn ciferojn.

La mono kaj ĝia nomo.

La primitiva formo de kompenso ĉe akiro de objekto estas la interŝanĝo de bezonaĵo kontraŭ alia. Tia interŝanĝo okazas ankoraŭ nun ĉe necivilizitaj popoloj kaj ni ja ĉiuj memoras ke la ekspedicioj al esplorotaj regionoj en Afriko kunportas simplajn industriaĵojn el metalo, vitro kaj kotono por donaci al indiĝenoj kaj interŝanĝi kontraŭ bezonaĵoj. Tia interŝanĝo rekta estas nur ebla ĉe tre primitiva vivmaniero en ekonomie sin sufiĉantaj regionoj aŭ kiel escepto en civilizitoj landoj dum financaj krizoj. Ĉe evoluiginta socia ordo sentiĝas la bezono posedi neŭtralan egaligilon kiu ne dependas de la individua taksado, pagilo kiu havas en si mem fiksitan valoron. La komercantaj antikvaj popoloj, la fenicianoj, la hebreoj, la helenoj kaj la romanoj uzis la oron kiel neŭtralan valormezurilon kaj ĝi restis tia ĝis niaj tagoj.

La vorto mono devenas de Juno Moneta, t. e. Juno Admonantino, en kies templo aŭ apude estis la monfarejo de la ŝtato. Tiu-ĉi derivaĵo do ŝangis plene la signifon kaj la nova vorto transiris en ĉiujn kulturajn lingvojn, eĉ en tiajn tiuj kreis propran vorton. Kelkajn modelojn: Angle: money, France: monnaie, Germane: Moneten (popola esprimo) Münze, Itale: moneta, kaj simila en la latinidaj lingvoj. En slavaj lingvoj oni havas: Ruse: moneta (monero), portmone (monujo); Ukrainje: monisto (monera kolringo).

Ekzistas do la ideo kaj ankaŭ la vorto por metala pagilo. Ofte la nomo de l'metalo uzita por fari monon, fariĝis identa kun la ideo — mono — ekzemple en franca kaj itala lingvo la vorto arĝento, en germana kaj slava, la vorto oro; lernanto en tiu lando, kiu tradukus la frazon: Je n'ai pas d'argent, Non ho d'argento, per: "Mi ne havas arĝenton" farus eraron, ĉar arĝento en tiuj lingvoj havas ambaŭ ideojn.

Tiom pri la ideo. Hodiaŭ ekzistas ĉiaspecaj monoj kun nomoj ofte ne kompreneblaj pro ŝanĝo de formo. Rigardante borsan afiŝon ni vidas: kronojn, ŝilingojn, frankojn, markojn, lirojn, levojn, leonon, funtojn, guldenojn, pesojn, pesetojn, draĥmojn, kaj tiel plu, ne forgesante la tiom gravan moneron — la dolaron. Tre variaj estas la nomoj kaj pro la regula uzo oni ne plu memoras ekzakte la devenon. Provo de klasigo donus jenajn grupojn:

1. *Nomo laŭ peso*: Marko, Peso, Peseto, Liro (de libra), Funto, Draĥmo, ŝilingo. Plej disvastigita la pezunuo — funto — latine libra kaj simile en latinidaj lingvoj.

2. *Nomo laŭ signo*: Krono, Levo, Leo (la krono, la leono), Solo = la suno, Kondoro, nomo de birdo.

3. *Nomo laŭ metalo*: Guldeno, Zloto, Altyn, Argentino. Ĉiuj signifas — oro.

4. *Nomo laŭ deveno*: Floreno, Dolaro, Taler, Talaro. Floreno = Firenze, antikve Florentin; Dolaro kaj Talaro estas la ŝanĝita formo de Joachimsthaler, loko Joachimsthal en Bohemio kie estis farita tiu-ĉi mono. Devus esti Joachimsthaler mono; la uua vorto estis adjektivo. Poste oni nur diris "Thaler" kio transiris al Usono. Talaro en Abisenio laŭ la mono kuranta "talero Maria-Terezio".

5. *Nomo laŭ persono aŭ gento* (titolo): Belgo, Bolivar, Esto, Franko, Lato, Lido, Boliviano, Ŝaho: Bolivar, la liberiginto de Venezuelo; Belgo estas nova kalkulunuo belga, 5 Frankoj egalas 1 Belgon. Balboa en Panamo, laŭ esploristo atinginta unue la istmon. Ŝaho = reĝo; identa kun ŝako la nobla ludo tiom ŝatata.

Rimarkinda estas la lasta grupo. La fondo de novaj ŝtatoj en Orienta Eŭropo, kaŭzis disfalon de antaŭa financa sistemo kaj sekve kreon de nova. Ekzemple la Pola Respubliko, iam parto de l'Rusa Imperio jam dum la germana okupado ŝanĝis la monsystemon akceptante la "Markon" kiel monunuon. La neceso transiri al alia financa reĝimo kondukis al la — zloto — t. e. orfranko laŭ sistemo. La nomo mem diras ekzakte tion kion holandano nomas: — Guldeno — t. e. ORO. Latvio kaj Litovio enkondukis novan monon: La Lato estas orfranko dum Lido (esp. Lido anst. Lito!) estas la dekono de dolaro. Estonio baldaŭ havos nacian monon — Esta — kiu laŭdire bazas sur la sveda krono. Tiuj tri novaj monoj do uzis la radikon de la popola nomo, kiel Franko estas nenio alia ol la nomo de la malnovaj frankoj, la gento de Karlo la Granda.

Montabelo.

Lando	Monunuo kaj divido
Abisenio vidu: Etiopio	
Afganistano	amano = 15 kabul-rupioj
Albanio	orfranko = 100 centimoj
Argentino	peso = 100 centavoĵ, argentino (= 5 dolaroj)
Aŭstrio	ŝilingo = 100 groŝoj
Belgio	franko = 100 centimoj (5 Frk. = 1 Belgo)
Bolivio	peso = 100 centavoĵ, boliviano (= 2 orfrankoj)
Brazilo	milrejso = 1000 rejsoj
Britlando	funto = 20 ŝilingoj, ŝilingo = 12 pencoj (gineo = 21 ŝil.)
Bulgario	levo = 100 stotinkoj
Ĉeĥoslovakio	krono = 100 heleroi
Ĉilo	peso = 100 centavoĵ
Ĉinio	taelo = 100 kandarinoj, maco = 100 ĉinoj
Danmarko	krono = 100 oeroj
Egipto	funto = 100 piastroj

Ekvadoro	sukro = 100 centavoj
Estonio	marko estona = 100 penioj (Esto = 100 Eml.)
Etiopio	talero = 100 besoj
Finlando	marko = 100 penioj
Franclando	franko = 100 centimoj
Germanio	marko = 100 fenigoj
Greklando	drahmo = 100 lepoj
Gvatemalo	peso = 100 centavoj
Haitio	gurdo = 100 centimoj
Hindio	rupio = 16 anaoj
Hispanio	peseto = 100 centesimoj
Honduraso	peso = 100 centoj
Hungario	pengo = 100 fileroj
Italio	lirio = 100 centimoj
Japanio	jeno = 100 senoj
Jugoslavio aŭ Sudslavio	dinaro = 100 paraoj
Kolombio	peso = 100 centavoj
Kosta-Riko	kolono = 100 centavoj
Kubo	peso = 100 centavoj
Latvio	lato = 100 centimoj
Liberio	—
Meksiko	peso = 100 centavoj
Nederlando	guldeno = 100 cendoj
Nepalo	nobaro = 6 anaoj
Nikaragvo	kordovo, 5 pesoj
Norvegio	krono = 100 oeroj
Panamo	balboa = 100 centavoj
Paragvajo	peso = 100 centavoj
Persio	krano = 20 ŝahoj
Peruo	fanto = 100 centavoj
Pollando	zloto = 100 groŝoj
Portugalo	eskudo = 100 centavoj
Rumanio	leo = 100 banoj
Ruslando vidu:	Sovetunio
Salvadoro	peso = 100 centavoj, kolono = 0,5 dolaro
Siamo	tikalo = 100 satangoj
Sovetunio	ĉervonco = 10 rubloj, rublo = 100 kopekoj
Svedio	krono = 100 oeroj
Svislando	franko = 100 centimoj
Turkio	funto = 100 piaŝtoj, 1 piaŝto = 40 paraoj
Urugvajo	peso = 100 centimoj
Usono	dolaro = 100 cendoj
Venezuelo	bolivaro = 100 centavoj

U. S. S. R.

La rapideco de la modernaj transportiloj, la forigo preskaŭ kompleta de la manskribado en la oficeja vivo kvazaŭ infekciis la tagan lingvon, simpligante la konversacion per akcepto de kemisimilaj formuloj, ĉio en la intenco ŝpari tempon kaj samtempe pli trafe pli impresige frapi aŭdon aŭ vidon. En la politika vivo tiaj simboloj abundas en ĉiuj landoj; en komerco jam pli frue. Sed en geografio, kaj pli precize en la politika geografio la mallongigo estas io nova. Franca blazono respublikana montras R. F. (République Française); A B C. ŝtatoj estas Argentino Brazilo Ĉilo (Chile) kiuj en Sudameriko ofte kune iris por defendi siajn interesojn; SHS estas la reĝlando de Serboj, Kroatoj, Slovenoj (Kroatoj en esp. por Hrvata) ĈSR por Ĉeĥoslovaka Respubliko k. t. p. Kun vera virtuozezo la nunaj estroj en iama Ruslando uzas tiajn mallongigojn. Atenta leganto de prisovetaj informoj ofte ne scias kion fari per tiaj strangaj formuloj kiel "Gubkom", "Gubprosvet", "Komintern", "Komsomol", "Ĉeka" kaj aro da similaj kreaĵoj, kiuj fakte restas en la memoro kaj ĉefe reduktas la ofte tro longajn vortojn aŭ serion da vortoj. Unio de Socialistaj Sovetaj Respublikoj, en rusa lingvo Sojuz Socialističeskijh Sovetskijh Respublik (СССР) estas la simbolo de la nova Ruslando aŭ de Sovetio.

Ĝenerale la okcidento malmulton sciis aŭ ankoraŭ nemulton scias pri tiu-ĉi vasta teritorio. En la antaŭmilita tempo Ruslando distingiĝis en la scio de ekster-rusaj eŭropanoj per tio, ke estas tre malvarma, ke por envojaĝi necesas pasporto kaj vizo (nekonitaj formalaj ĝis 1914!) ke ekzistas malkontentuloj, nomataj nihilistoj, ke tiajn malkontentulojn oni sendas Siberion kaj similaj duonveraĵoj. Sub "Ruso" kompreniĝis ĉiu kiu estis ŝtatano, nur malprecize oni konscias pri aliaj gentoj kiuj libervole aŭ ne troviĝis sub cara regado. Kion ni scias hodiaŭ pri Ruslando? Nu, tio dependas de la spirita konsidero: lando de komunistoj por iuj, efektivigo de revo por aliaj, laŭ la politika kredo, kaj se ĝi okazas ĝi estas tendenca. Eĉ pri elementaj kondiĉoj kiel ekzemple la politika organizo nuna, ne ekzistas klaraj ideoj.

Post la revolucio 1917 liberiĝis unue la okcidentaj landoj kaj formiĝis en sendependaj ŝtatoj. Estas Finlando, Latvio, Estonio, Litovio, Pollando. Al Rumanio aliĝis Besarabio; partoj de Blank-ruslando kaj de Ukrainio al Pola Respubliko. La civit-militojn sekvis periodo

	Nomo de la lando	Kie ĝi lokas	Surfaco en km ²	Loĝantaro	Ĉefurbo	Loĝantaro de la ĉefurbo
1	Abĥazio	Transkaŭkazo	8 000	150 000	Suĥum	62 000
2	Adige-Ĉerkesa A. Reg.	Norda Kaŭkazo			Ekaterinodar	143 200
3	Aĝario	Transkaŭkazo			Batum	60 900
4	Altaĵo	Suda Siberio	127 060	1 650 000	Barnaul	82 000
5	Armenio	Transkaŭkazo	34 537	1 340 000	Erivanj	90 000
6	Azerbajĝano	"	65 996	2 464 000	Baku	243 800
7	Baŝkirio	Suda Ŭralo	154 280	1 270 000	Ufa	84 300
8	Blanka Ruslando	Okcid. Rusio	111 330	4 204 500	Minsk	120 000
9	Bohario	Centra Azio	360 000	3 000 000	Bohara	
10	Bulgara A. Reg.	Suda Rusio	20 000	900 000	Tiraspol	
11	Buriata A. Res.	Sud-Or. Siberio	70 000	433 000	Verĥneudinsk	3 000
12	Ĉeĉena A. Reg.				Groznyj	62 700
13	Ĉeremisa reg.	(vidu Maria)				
14	Ĉerkesa reg.	(v.: Adigekaj Karaĉaj)				
15	Ĉuvaŝa A. Res.	Meza Volga	17 200	772 000	Ĉeboksary	7 000
16	Dageŝtano	Or. Kaŭkazo	58 920	834 000	Bujnak	
17	Ekstrema Oriento	Or. Azio	2 972 850	1 567 000	Ĥabarovsk	51 000
18	Georgio	Transkaŭkazo	89 445	2 340 000	Tiflis	347 000
19	Germana A. Res.	Meza Volga	25 000	557 000	Pokrovsk	30 300
20	Ĥiva Res.	Centra Azio	115 000	800 000	Ĥiva	
21	Inguŝa A. Reg.	Norda Kaŭkazo			Vladikaŭkaz	70 000
22	Jakuta A. Res.	Nord-Or. Siberio	3 768 510	256 000	Jakutsk	7 000
23	Kabardio	Norda Kaŭkazo			Nalĉik	
24	Kalmika A. Reg.	Don-Volga	99 000	140 000	Urda	
25	Karabaĥa A. Reg.	Transkaŭkazo			Stepanakert	
26	Karaĉaj-Ĉerkesa A. Reg.	Norda Kaŭkazo			Batalpaŝinsk	

56

—

57

27	Karelio	Nord-Okc. Rusio	118 200	285 100	Petrozavodsk	19 000
28	Kartvelio	(vidu: Georgio)				
29	Kara-Kalpaka A. Reg.	Centra Azio	10 230	275 000	Turtkul	5 000
30	Kara-Kirgiza A. Res.	"	216 220	800 000	Ĝaparabad	
31	Kazaka A. Res.	"	2 850 000	5 738 000	Kzyil-Orda	
32	Kirgiza reg.	(vidu: Kara-Kirgiza)				
33	Komia A. Reg.	N. Or. Rusio	460 000	189 000	Ust-Sysolsk	
34	Krimeo	Suda Rusio	25 580	578 000	Simferepol	78 000
35	Maria A. Reg.	Supra Volga	18 900	407 100	Carevokokŝajsk	2 000
36	Moldava A. Res.	Dniestr	20 000	600 000	Balta	
37	Mongolio	Centra Azio	2 750 000	2 400 000	Urga	30 000
38	Mordova A. Reg.	(kreota)				
39	Nahiĉevano	Transkaŭkazo	10 000	133 000	Nahiĉevanj	8 800
40	Oirata A. Reg.	Siberio	94 600	84 000	Ulala	4 000
41	Osetio Norda				Vladikaŭkaz	70 000
42	Osetio Suda				Ĥinvali	2 000
43	Ruslando Centra	Or. Eŭropo			Moskva	1 900 000
44	Siberio	Norda Azio	15 000 000	11 000 000	Novo-Nikolaevsk	73 000
45	Sojota A. Reg.	Centra Siberio	10 000	50 000	Ĥem Belder	
46	Tagika A. Res.	Centra Azio			Djuŝambe	
47	Tataristano	Meza Volga	66 052	2 916 000	Kazanj	158 300
48	Turkmenio	Centra Azio	455 700	1 100 000	Aŝabad	27 000
49	Ukraino	Suda Rusio	461 072	28 400 000	Ĥarkov	312 000
50	Ŭralio	Or. Rusio	1 658 400	6 390 000	Ekaterinburg	97 000
51	Urianĥa reg.	(vidu: Sojota)				
52	Uzbekistano	Centra Azio	550 680	4 810 000	Samarkand	85 000
53	Votiaka A. Reg.	Norda Rusio	29 000	731 000	Ijevsk	52 000
54	Zirana reg.	(vidu: Komia)				

NB. A. Reg. = Aŭtonoma Regiono (dependa de la Centra Registaro).

A. Res. = Aŭtonoma Respubliko (partoprenanta en la Centra Registaro).

de reformo kompleta. En iama Ruslando vivis dekoj da gentoj plej diversaj; la nova konstitucio permesis ke tiuj popoloj sin organizu laŭ propraj specialaĵoj sed kuno formu Federacion, la Unio de la Socialistaj Sovetaj Respublikoj.

La Soveta Unio estas organizita laŭ la naciaj grupoj, kies detaloj troviĝas en suba listo kun 54 nomoj. Sed en ĉefaj trajtoj ĝi konsistas en:

Rusio, Siberio kaj N. Kaŭkazo	19 642 900 kv. km.	96 746 000 hom
Mongolio	2 750 000 " "	2 400 000 "
Uzbekistano	550 680 " "	4 810 000 "
Ukraino	461 072 " "	28 400 000 "
Turkmenio	455 700 " "	1 100 000 "
Boĥario	360 000 " "	3 000 000 "
Suda Kaŭkazo	195 800 " "	5 421 000 "
Hiva	115 000 " "	800 000 "
Blanka Ruslando	111 330 " "	4 204 500 "

24 642 482 kv. km. 146 881 500 hom.

Entute la SSSR, kun ĉiuj kunfederaj ŝtatoj, formas la plej grandan Regnon unupecan, okupante $\frac{1}{6}$ (unu sesonon) de la tuta tero, kun $\frac{1}{12}$ de la tuta homaro. La duan lokon okupas Ĉinio — sur 8 419 000 kv. km., kun 350 000 000 h. La *Brita Imperio*, kun kolonioj, protektaĵoj kaj kunfederaj ŝtatoj, okupas 37 622 200 kv. km. kun 448 843 000 h., sed ĝi ne estas unupeca tutaĵo, ĉar ĝi konsistas el dissemitaj, per maroj dividitaj, kaj ne solide kunligitaj regionoj. *Usono* okupas, kun kolonioj, surfacon de 9 853 200 kv. km., kun 118 485 000 h. *Franca Respubliko*, kun kolonioj, okupas 11 321 800 kv. km., kun 91 300 000 h.

Ni konservis malnovajn urbo-nomojn, pro oportuneco de serĉado en geografia kartaro. Sed kelkaj nomoj ne plu estas oficiale uzataj en Sovetio, pro la ŝanĝo. Jen la duoblaj nomoj: Ekaterinburg = Sverdlovsk, Ekaterinodar = Krasnodar, Simferopol = Akmeĉet, Ashabad = Poltorack, Urga = Bogdo-Kuren, Novo-Nikolaevsk = Novo-Sibirsk, Carevokokŝajsk = Krasnokokŝajsk. Nur tri novajn nomojn ni uzis (pro mallongeco), jen iliaj malnovaj korespondoj: Urda = Hanskaja Stavka, Turtkul = Petro-Aleksandrovsk, Bujnak = Pokrovsk.

DUA PARTO

ESPERANTISMO

Notindaj datoj. Kongresoj. Pioniroj.
Literaturo. Poezio. Fakvortaroj. Gazetaro.

Organizo de la Esperanto-Movado
Institucioj, Gazetoj, Fakaj unuigoj
Listo laŭlanda de lokoj kun Delegitoj
de UEA

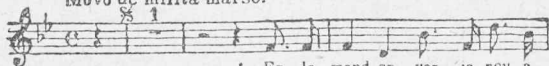
STATO JE LA 15 JANUARO 1927

La Espero

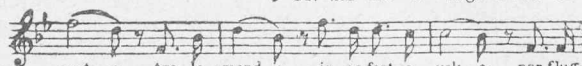
Himno esperantista

Movo de milita marŝo.

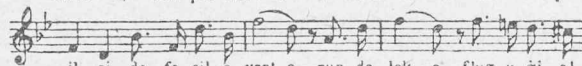
F. DE MÊNIL

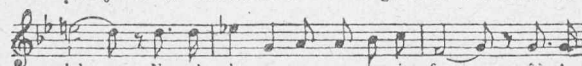
1. En la mond-on ven-is nov-a
- 2 Sub la sankt-a sign-o de l'Es-
- 3 Sur neu-tral-a lingv-a fun-da-

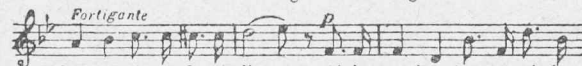
sent-o, tra la mond-o ir-as fort-a vok-o; per flug-
per-o, ko-lekt-ig-as pac-aj ba-tal-ant-oj, kaj ra-
ment-o, kom-pre-nant-e u-nu la a-li-an la po-

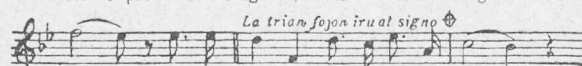
il-oj de fa-cil-a vent-o nun de lok-o flug-u ĝi al
pid-e kresk-as la a-fer-o per la-bor-o de la Es-per
pol-oj far-os en kon-sent-o u-nu grand-an rond-on fa-mi

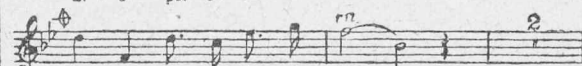
lok-o Ne-al glav-o sang-on so-i fant-a ĝi la
ant-oj. Fort-e star-as mur-oj de mil-jar-oj in-ter
li-an. Ni-a di-li-gent-a ko-leg-ar-o en la

hom-an tir-as fa-mi-li-on. Al la mond'e-tern-e mi-lit-
la po-pol-oj di-vid-it-aj. Seddis-salt-os la obs-tin-aj
bor-o pac-a ne lac-ig-os, Gis la bel-a song-o de l'Hom.

ant-a Gi pro-mes-as Sankt-an har-mo-ni-on.
bar-oj per la Sankt-a Am-o dis-bat-it-aj.
ar-o por e-

ter-na ben'e-fek-tiv-ig-os

Notindaj datoj el la historio de Esperanto kaj de UEA.

1859. ZAMENHOF, LAZARO LUDOVIKO, naskiĝas en Bialystok (15. Decembro).
1878. ZAMENHOF festas kun siaj kunlernantoj la efektivigon de la "Lingvo Universala".
1887. Apero de la broŝuro "Dro Esperanto, Lingvo Internacia".
1889. Apero de la unua gazeto en E.: "La Esperantisto" en Nürnberg.
1892. Fondo de Societo "Espero" en Peterburgo (Leningrad).
1898. Fondo de la Franca Societo por la Propagando de Esperanto.
1899. La raporto "La lingvo Internacia" de E. NAVILLE estas prezentata al la Akademio Franca de la Sciencoj.
1901. Generalo SEBERT kaj CH. MÉRAY prezentas Esperanton al la Franca Akademio de la Sciencoj.
1903. Fondo de "Juna Esperantisto" de H. HODLER kaj EDM. PRIVAT.
1903. Fondo de la Hispana Societo por la Propagando de Esperanto. Fondo de la Brita Esperantista Asocio.
1905. Unua kongreso de Esperanto en Boulogne sur Mer. Akcepto de la deklaro pri Esperantismo. Elekto de la Lingva Komitato. (L. K.)
1906. Fondo de la Germana Esperanto Societo en Braunschweig. Dua kongreso de Esperanto en Genève. Aprobo de la propono de A. CARLES pri kreo de "konsuloj".
1907. Esperanto, gazeto de UEA reaperas sub gvidado de H. HODLER. TH. ROUSSEAU instigas la kreon de Esperanto-Oficejoj. Tria kongreso de Esperanto en Cambridge.
1908. Oficiala fondo de UEA (Majo); provizora elekto de Delegitoj. Kvara kongreso de Esperanto en Dresden. Unua kunsido de UEA dum la kvara kongreso.
1909. Kvina kongreso de Esperanto en Barcelona. Dua kunsido de UEA dum la kvina kongreso.
1910. Unua kongreso de UEA en Augsburg. Sesa kongreso de Esperanto en Washington.
1911. Sepa kongreso de Esperanto en Antwerpen (Anvers). Dua kongreso de UEA.
1912. Oka kongreso de Esperanto en Kraków. Tria kongreso de UEA en Kraków. Financa reformo de UEA.
1913. Naŭa kongreso de Esperanto kaj Kvara de UEA en Bern.

1914. Deka kongreso de Esperanto kaj Kvina de UEA en Paris.
1915. Dekunua kongreso de Esperanto en San Francisco.
1916. Morto de HAROLD BOLINGBROKE MUDIE, prezidanto de UEA (6. Jan.).
Morto de TH. ROUSSEAU, vicprezidanto de UEA (11. Aprilo).
1917. Morto de D^{ro} L. L. ZAMENHOF en Warszawa (14. Aprilo).
Morto de Rektoro BOIRAC, prez. de la Esp. Akademio (20. Decembro).
1920. Morto de HECTOR HODLER, prezidanto de UEA (30. Marto).
Dekdua kongreso de Esperanto kaj Sesa de UEA en Hago.
1921. Rezolucio de la X^a Internacia konferenco de la Ruĝa Kruco en Genève,
Dektria kongreso de Esperanto kaj Sepa de UEA en Praha.
Rezolucio subtenita de 13 ŝtatoj ĉe la dua kunveno de la Ligo
de Nacioj, favore de instruado de Esperanto en la lernejoj.
1922. Pedagogia konferenco pri Esperanto en Genève.
Dekkvara kongreso de Esperanto kaj Oka de UEA en Helsinki.
Decido de l'kongreso pri Oficiala Organizo Esperantista.
Esperanto ĉe la Ligo de Nacioj; raporto de la sekretario de
la L. d. N. al la tria kunveno.
1923. Komerca kaj turisma konferenco pri Esperanto en Venezia.
XV^a kongreso de Esperanto en Nürnberg, UEA oficiala organi-
zaĵo esperantista. — Morto de D^{ro} A. MYBS, honora membro
de UEA, hon. prez. de GEA kaj akademiano. — Morto de
kolonelo POLLEN, honora prezidanto de BEA. — Morto de
Prelato A. GIESSWEIN, prez. de Hungar. Esp. Societo.
1924. Rekomendo de la Ligo de Nacioj al la ŝtatemembroj trakti Es-
peranton kiel klaran lingvon en telegrafado.
XVI^a kongreso en Vieno. — Memortabulo ĉe Hotelo Hammerand.
Morto de Sino Klara Zamenhof, vidvino de la majstro (7. Decembro).
1925. XVII^a kongreso de Esperanto kaj somera Universitato en Genève.
Esperanto klara lingvo en telegrafado.
Rezolucioj ĉe Paca kongreso en Paris; kongreso de Teknika
Gazetaro, Trade Unions. Poŝtmarko kun teksto en Esperanto.
1926. Konferenco en Locarno. Inaŭguro de Zamenhofa Monumento.
XVIII^a kongreso de Esperanto kaj Somera Universitato en Edinburgh.
1927. Konferenco en Praha pri "Paco per Lernejo". XIX^a kongreso
kaj Somera Universitato en Danzig.

La Esperanto-Kongresoj.

- ** Unua Internacia Renkonto en Calais—Dover.**
1904, 7.—8. VIII. Prezidis kapitano CAPÉ-MONTROSIER.
180 anoj el 6 landoj. Rezolucioj: Unua kongreso en Boulogne, ĉiu-
jaraj kongresoj, esperantista signo, elparolo.
- I. Unua Kongreso en Bulonjo (Boulogne-sur-Mer).**
1905, 7.—12. VIII. Prezidis D^{ro} ZAMENHOF kaj BOIRAC.
688 anoj el 20 landoj. Rezolucioj: Deklaracio pri Esperantismo,
Fundamento, Lingva Komitato (95 anoj de 19 lingvoj), Esperantista
flago, propono de A. Carles pri "konsulejoj" (embrio de UEA).
Parolado de Zamenhof pri historia graveco de la unua kongreso.
- II. Dua Kongreso en Ĝenevo (Genève).**
1906, 28. VIII. — 1. IX. Prezidis FRIEDRICH SCHNEEBERGER.
1200 anoj el 30 landoj. Rezolucioj: Aprobo de la kreo de "kon-
sulejoj", Konstanta Kongresa Komitato, Neŭtraleco de la kongresoj.
Fakaj kunsidoj unuafoje organizitaj. Parolado de Zamenhof pri la
interna frateca ideo. — Fondo de Internacia Scienca Asocio Esperantista.
- III. Tria Kongreso en Kemбриџ (Cambridge).**
1907, 12.—17. VIII. Prezidis KOLONELO POLLEN.
1317 anoj el 35 landoj. Rezolucioj: Spesmila sistemo (help-mono)
Regno (Belgio) unuafoje reprezentita. Parolado de Zamenhof pri la
spirito de la kongresoj.
- IV. Kvara Kongreso en Dresdeno (Dresden).**
1908, 17.—22. VIII. Prezidis D^{ro} MYBS.
1500 anoj el 40 landoj. 7 reprezentantoj de registaroj kaj oficialaj
institucioj. Rezolucioj: Internacia Instituto de Esperanto. Evolu-
a sistemo. Parolado de Zamenhof pri la unua periodo de Esperanto
kaj pri la reformoj.
- V. Kvina Kongreso en Barcelono (Barcelona).**
1909, 6.—11. IX. Prezidis F. PUJULA Y VALLÈS.
1300 anoj el 32 landoj. 19 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj:
Internacia Organizo de Naciaj Societoj. Parolado de Zamenhof pri
la malfacilaĵoj de la laboro.
- VI. Sesa Kongreso en Vaŝingtono (Washington).**
1910, 15.—20. VIII. Prezidis J. BARRETT.
357 anoj el 20 landoj. 16 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Inter-
nacia Konsilantaro akceptita. Parolado de Zamenhof pri evoluo kaj
estonteco de Esperanto.

VII. Sepa Kongreso en Antverpeno (Anvers).

1911, 20.—27. VIII. Prezidis A. VAN DER BIEST.

1800 anoj el 42 landoj. 26 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Rajtigitaĵ delegitoj. Parolado de Zamenhof pri la neceso organiziĝi.

VIII. Oka Kongreso en Krakovo (Kraków).

1912, 11.—18. VIII. Prezidis D^{ro} MIKOLAJSKI.1000 anoj el 28 landoj. 11 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Kongresa Regularo. Lasta Kongresa parolado de Zamenhof pri la konkordo. 25ª jubileo de Esperanto.

IX. Naŭa Kongreso en Berno (Bern).

1913, 24.—31. VIII. Prezidis JAKOB SCHMID.

1203 anoj el 30 landoj. 16 oficialaj reprezentantoj. Malferma parolado de R. de Saussure pri la principoj de la organizo esperantista. Rezolucioj: Fido al la Lingva Komitato, kunakordiĝo de la oficialaj organizaĵoj. Necesoj de la nacia kunagado.

X. Deka Kongreso en Parizo (Paris).

1914, 2. VIII. Ne okazis pro la militdeklaro. Aliĝis 3739 anoj el 50 landoj.

XI. Dekunua Kongreso en San-Francisko (San Francisco).

1915, 22.—29. VIII. Prezidis R. COLQUHOUN.

163 anoj el 16 landoj. 17 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Propagando en Universitatoj, danko al S^{ro} D. Parrish kaj Kalifornia esperantistaro.

* Postmilita Konferenco en Parizo (Paris).

1919, 21.—25. IX. Prezidis ROLLET DE L'ISLE.

26 anoj el 3 landoj. Rezolucioj: Denova aranĝado de la ĉiujaraj kongresoj. Rajtigitaĵ delegitoj.

XII. Dekdua Kongreso en Hago ('s-Gravenhage).

1920, 9.—15. VIII. Prezidis J. R. ISBRÜCKER.

408 anoj el 27 landoj. 7 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Necesoj de laboro por teknikaj vortaroj. Parolado de D^{ro} PRIVAT pri la internacia solidareco.

XIII. Dektria Kongreso en Praha.

1921, 31. VII. — 6. VIII. Prezidis S. KAMARYT.

2561 anoj el 35 landoj. 30 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Necesoj de la centra organizo. Parolado de D^{ro} PRIVAT pri la nacia kaj internacia kulturo.

XIV. Dekkvara Kongreso en Helsinko.

1922, 9.—15. VIII. Prezidis VON FRENCKELL.

850 anoj el 30 landoj. 14 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Kontrakto de la internacia organizo de la Esperanto-Movado. Parolado de D^{ro} PRIVAT pri Esperanta Kulturo.

XV. Dekkvina Kongreso en Nürnberg.

1923, 2.—8. VIII. Prezidis D^{ro} J. DIETTERLE.

4963 anoj. 12 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Aprobo de la monokolekto por la Zamenhofa monumento. Konfirmo de la Kontrakto de Helsinko; Rekono de UEA kiel oficiala organizaĵo.

XVI. Deksesa Kongreso en Vieno (Wien).

1924, 6.—14. VIII. Prezidis D^{ro} MINIBECK.3400 anoj. 8 oficialaj reprezentantoj. Rezolucioj: Kongresa Regularo. Lingva Disĉiplino. Parolado de D^{ro} PRIVAT pri la kultura rolo de Esperantistaro.

XVII. Deksepa Kongreso en Ĝenevo (Genève).

1925, 2.—6. VIII. Prezidis D^{ro} E. PRIVAT.

953 anoj el 35 landoj. 38 oficialaj reprezentantoj.

Prelegoj en la unua Somera Universitato. Zamenhofa memor-festo. Rezolucioj: Aprobo de la monokolekto por la Zamenhofa monumento, aprobo de la seria libro-eldono de Mosse. Teatra prezentado de "Ĝinevro". Parolado de S^{ro} MORRIS. Parolado de D^{ro} PRIVAT pri Zamenhofaj idealoj.

XVIII. Dekoka Kongreso en Edinburgo (Edinburgh).

1926, 1.—7. VIII. Internacia Somera Universitato.

1926, 2.—7. VIII. Prezidis S^{ro} W. M. PAGE.

960 anoj el 36 landoj. 34 oficialoj reprezentantoj.

Prelegoj en Somera Universitato.

XIX. Deknaua Kongreso en Danzigo.

1927, 28. VII.—4. VIII.

Pioniroj de la Esperantismo.

L. L. Zamenhof kaj K. S. Zamenhof. La kreinto de nia lingvo naskiĝis la 15^{an} de dec. 1859 en pola urbo Belostok (Białystok), Grodna gubernio, tiama Ruslando. En 1869 li eklernis en la urba liceo. En 1874 li studas en "klasika gimnazio" de Varsovio, kien transloĝis la familio. En 1878 Z. prezentas al la kamaradoj sian unuan provon "lingwe universala", el kiu poste iĝis "lingvo internacia", publikita en 1887. En 1885 Z. ricevis kuracistan diplomon, post du jaroj li edziĝis je Fino Klara Silbernik. Serĉante la klientaron Z. loĝis en provincaj urbejoj, tre modeste, malriĉe, ĝis en 1890 la geedzoj revenis Varsovion. Parton de sia vivo Z. oferis al Esperanto, la alian parton li dividis inter la vivgajna profesio kaj la bonfarado. Multaj centoj da malriĉuloj senpage ricevis kuracajn helpojn de Z., kaj tiurilate li estis en Varsovio pli konata, ol kiel aŭtoro de la mondlingvo. Lia projekto de universala religio "homaranismo", kaj liaj klopodoj por la paco, formas kune kun la Esperantismo unu harmonian tuton. La milito dolorigis nian majstron, jam delonge malsanetan je la koro, kaj li forpasis la 14^{an} de apr. 1917 en Varsovio. Lia fidela edzino sekvis lin la 15^{an} de dec. 1924. En "Vivo de Zamenhof" de D^{ro} Privat la leganto trovos detalojn pri la vivo de Z.

Adelsköld. Claes Adelsköld (1824—1907), sveda inĝeniero, konstruis unuan fervojon en sia lando, senatano, membro de la Scienca Akademio en Stockholm; verkis unuan muzikon por nia himno.

"Varmkora vi vivis,
entuziasma vi laboris,
junanima vi mortis."
(el la skribo sur la tomba florkrono).

Asnes. D^{ro} A. Asnes, kuracisto en Petrogrado, ano de Lingva Komitato (1905—1910), aŭtoro de vortaroj, lernolibroj, redaktinto de la "Ruslanda Esperantisto" (1905—1908).

Bayol, C. (?—1915), kapitano milita, unua pioniro de nia movado ĉe Ruĝa Kruco, aŭtoro de grava fakverko "L'Espéranto et la Croix-Rouge" 1906, tradukita en multaj nacilingvoj kaj de multlingva serio da ruĝkrucaj ŝlosiloj, Pereis sur la batalkampo.

Berthelot. Paul Berthelot (1883—1910) esperantiĝis en 1898, kunlaboris en esp. gazetoj, vortaroj. Pro la sano forlasis Parizon kaj iris al Pireneoj, poste al Brazilo kie li mortis juna. Neniam forgesebla, ĉar li fondis en 1905 la gazeton "Esperanto", kiun poste daŭrigis Hodler.

Bicknell. Clarence Bicknell (1842—1918) devenis el riĉa angla artama familio, edukiĝis en Cambridge, pastrigis, kaj ekspastrigis en 1878 en *Bordighera*, itala urbo, kie li por ĉiam fiksiĝis. Li sciencis esploris kreskaĵojn kaj prehistoriaĵojn, pri kiuj li verkis anglalingve. En 1899 B. aliĝis Eon kaj poste multe tradukis proze kaj verse.

Biest-Andelhof. Amatus van der Biest-Andelhof (1850—1912) prezidinto de la Belga Ligo Esperantista, redaktoro de "Belga Esperantisto" depost 1908, prezidinto de la Sepa Kongreso, ano de la Lingva Komitato depost 1909, li estis ĉefa laboranto por nia afero en Belgio.

Blangarin, F. (?—1914), laboristo, konata pariza propagandisto, fondis kaj redaktis "Internacian Socian Revuon", verkis sub pseŭdonomo Fi-BLAN-Go la broŝuron "Gvidlibreto de Soldato" (1906). Verkis "Epizodo de milito". Ano de Lingva Komitato depost 1910. Li pereis sur la batalkampo.

Bourlet. Carlo Bourlet (1866—1913), konata matematikisto, talenta profesoro, aŭtoro de klasikaj francaj lernolibroj de matematiko. Esperantiĝis 1900 dank' al Méray. En 1901 komencis vigan propagandon per artikoloj, broŝuroj, paroladoj, kursoj. Enkondukis Eon ĉe la Touring-klubo, Librejo Hachette. Fondis "La Revuon", kiu presigis (1906—1914) valorajn verkojn de Zamenhof, kiu diris ĉe lia tombo: "Oni multe laboris por E. ankaŭ antaŭ Bourlet, sed de la momento, kiam li aliĝis al nia anaro, en nian aferon enversiĝis nova energio. Al lia senlaca iniciatado, instigado, helpado ni ŝuldas grandan riĉiĝon de nia literaturo kaj aperon de plej gravaj verkoj pri kaj en nia lingvo, al lia iniciato kaj energia laborado ni ŝuldas la fondiĝon de gravaj institucioj, kiel ekzemple la Internacia Scienca Asocio..."

Boirac. Émile Boirac (1851—1917), konata franca profesoro, rektoro de Dijona Universitato, aŭtoro de verkoj pri psikologio, filozofio, neopsikismo. Esperantiĝis 1900. Unua prezidinto de la Aka-

demio kaj de la Lingva komitato. Aŭtoro de la unua "Plena Esp.-Esp. Vortaro". Prezidinto de la Unua Kongreso. Membro de la estinta Delegacio, kie li forte defendis nian lingvon. Tradukis: "Monadologio" de Leibniz, "Kvara Majo", "Don Juan". Dum multaj jaroj ne nur per siaj grandaj laboroj, ankaŭ per sia aŭtoritata nomo li kontribuis al plifirmigo de Esperantismo. Li estas unu el plej bonaj stilistoj kaj spertuloj en nia lingvo.

Butler. Thomas R. Butler (1846—1923), anglikana pastro kaj muzikfakulo, kunorganizis la Trian Kongreson, helpis al fondo de lokaj grupoj, tradukis "Dronanta Muŝo" kaj multajn himnojn, presitajn en konataj kolektoj de lia filo M. C. Butler.

Capé-Montrosier (?—1916), milita kapitano, kavaliro en Honora Legio, fondinto de "Tra la Mondo" kaj "Alĝeria Stelo". LK ano (1907—1914). Lia gazeto Tra la Mondo estis unua esperantista ilustrita revuo. Li mortis en batalo ĉe Verdun.

Champion. Paul Champion (?—1914), licea profesoro de Avignon, kie li fondis grupon. Li postlasis bonajn tradukojn de "Houssaye. Reĝlando de l'rozoj", "Paul de Mousset, Sinjoro Vento", "Mistral. Mirejo", tiun lastan kunlabore kun Dro Noël.

Codorniu. Ricardo Codorniu (1846—1923), arbora inĝeniero en Murcia, poste en Madrid. Esperantistiĝis 1900. Lingva-komitatano 1905, reelektita 1914. Aŭtoro de hispanlingva verketo pri Sotos Ochando, malnova mondlingvisto.

Colas. Claudius Colas (1884—1914), esperantisto de 1902, propagandis ĉe katolikoj, redaktis "Katolikan Esperon", fondis "L'Espérantiste Catholique", fine laboris ĉe Pariza "Centra Oficejo". Li mortis sur la batalkampo.

Couturat. Dro Louis Couturat (1868—1914), fama logikisto kaj profesoro de filozofio, aŭtoro de la plej kompleta "Histoire de la Langue Universelle" (1903), multe helpis al nia movado per siaj broŝuroj kaj artikoloj (1901—1907) kaj per organizo de la Delegitaro. Li postlasis fundan studon pri derivado en Esperanto.

Cox. Majoro George Cox (1838—1909), esperantisto depost 1905, aŭtoro de "Grammar and Commentary on the E.", multe tradukis el la Biblio, Mil-kaj-Unu Noktoj, k. a. Vic-prezidinto de Brita Esp. Asocio.

Dor. Henri Dor (1835—1912), doktoro-okulisto, konata eŭropa oftalmologo, profesoro en Lyon kaj honora profesoro de Berna Universitato. Esperantistiĝis 1902, fondis samjare la grupon en Lyon, fondis kaj prezidis TEKA. Li estis la "patriarko" de la "dua generacio" de Esperantistoj.

Elb. Leopold Elb (?—1912). Lingva-komitatano depost 1909, li entreprenis grandan kompilan kaj revizian laboron super la komuna vortaro, sed tro frua morto lin forrabis el nia rondo.

Leopold Einstein (1834—1890) estis konata volapükisto en Nürnberg kiam aperis unua libro de Esperanto. Entuziasma pro la supereco de la nova lingvo, E. kune kun tuta Nürnberga Volapüka klubo aliĝis al Esperanto kaj komencis ĝin propagandi per paroladoj, artikoloj, broŝuroj. Tio estis grava apogo de nia komencanta movado.

Ellis. John Ellis (1862—1923), solcitoro en Keighley, ano de Lingva Komitato, kaj Akademiano. Lia nomo estas intime ligita kun historio de nia afero en Britlando.

Fauvart-Bastoul. Komandanto Fauvart-Bastoul (1845—1922) apartenis al fama Dijon-a grupo, helpis al Boirac por lia "Plena Vortaro". Publikigis en 1909 gravan verkon: Ŝlosilvortoj, 160-paĝan studon por uzo de francoj. Lingva-komitatano depost 1911. En 1904 eldonis, kun sia edzino Marcelle kaj frato Louis, literaturaĵon "Triope".

Giesswein. Prelato Aleksandro Giesswein (1856—1923), teologia verkisto kaj filologo, politika aginto kaj filantropo. Li forte apogis nian aferon en Hungario.

Grabowski. Antoni Grabowski naskiĝis la 11^{an} de Marto 1857 en Nowodobro ĉe Vistulo, Polujo. En Universitato de Breslau li ricevis diplomon de kemia inĝeniero. Li lernis nian lingvon en 1887,

kaj en 1888 li vizitis nian majstron, kiu havis plezuron paroli kun sia unua parolanta disĉiplo. Jam en la 1888 Grabowski tradukas kaj publikigas "Neĝa Blovado", novelon de Puŝkin. Li multe tradukis kaj originale verkis versaĵojn. Liaj ĉefaj verkoj: "La Liro", "Nova Antologio", "El Parnaso de Popoloj", "Sinjoro Tadeo". Lingva-komitatano depost 1905, Akademiano depost 1908, li estis fine direktoro de la gramatika sekcio. Grabowski estis, post la majstro, unua stilisto kaj patro de Esperanta poezio. Kelkaj el liaj versaĵoj troviĝas en la Fundamento Krestomatio. Li forpasis la 3an de Julio 1921.

Hodler. Hector Hodler (1887—1920), filo de Ferdinand Hodler, svisa pentristo, samurbano kaj lerneja kamarado de D^{ro} Privat. En 1903 ili, ambaŭ liceanoj, eklernis Esperanton, tuj fondis klubon kaj gazeton "Juna Esperantisto". Dediĉinte sin, post la liceo, tute al Esperanto, Hodler realigis kaj perfektigis projekton de Rousseau kaj Carles pri la konsuloj Esperantistaj. Tiel krejgis UEA, al kiu Hodler testamentis parton de sia havaĵo kiel sian lastan, postmortan, oferon al la kara afero. Krom la organiza kaj gazeta laboro, Hodler studis ĝeneralajn sociajn problemojn, lastatempe kaŭzojn de la milito. Hodler estis modesta, neprofitema, laborema viro. Li majstris la lingvon, kaj ankoraŭ knabo li tradukis klasikan verkon "Paŭlo kaj Virginio", eldonitan 1905 de la Presa Esperantista Societo. El tiu ĉarma libreto ni tiras jenajn vortojn, per kiuj ni volas karakterizi Hodler:

... dum juneco vi havis prudenton de saĝulo ...

Höveler. Herbert F. Höveler (1859—1918), kemia-metala industriisto, germano britiĝinta; esperantiĝis 1904. Lia pseŭdonomo Ĉefeĉ transiris al de li elpensitaj "ŝlosiloj", eldonitaj en 20 lingvoj, depost 1905. Fondis Ĉekbankon Esperantistan kiu faris servon per siaj transpagiloj kaj ĉekoj tempo- kaj mon-ŝparaj. LK ano 1909. Aŭtoro de bonega studo: Elementoj kaj Vortfarado, de Tutmonda anekdotaro, kaj de traduko: Kio povas okazi... Akademiano 1912, li interalie fondis plurajn grupojn en ekstereŭropaj landoj. Malavara garantiinto kaj vic-prezidinto de Brita Esp. Asocio.

Huet. Horace Huet (1859—1911). Esperantisto de l'frua tempo. Fondis la grupon en Nice 1901. Sekretario de "La Revuo". Lingva-komitatano, laboris pri la kompletigo de la Universala Vortaro.

Javal. Émile Javal (1839—1907), membro de Franca Akademio Medicina, honora direktoro de Oftalmologia Laboratorio en Parizo. Doktoro-okulisto li mem blindiĝis en 1900, kaj verkis "Inter Blinduloj" valoran libron, kiun esperantigis lia bofilino. Li testamentis por nia afero kapitalon, kiu servis al la Centra Oficejo en Parizo. Zamenhof estis lia gasto dum sia unua vizito al Parizo. Li sin mem trajtis per jena parolo biblia: "Mi ĝojis pri mia laboro, kaj nenion plu mi akiris el mia laboro."

Kadik. Peter Kadik (?—1924), profesoro de matematiko en Riga, esperantisto de 1892, aŭtoro de lingvaj studoj. Li perfekte tradukis "Libreto pri transmorta vivo" de fama filozofo Fechner.

Kofman, A. Librotenisto en Odessa, modesta laboremulo, li estis unu el eminentaj niaj verkistoj de la unua periodo (1892—1906). Li verkis originale kaj tradukis parton de "Iliado", la dramon "Kain" de Byron, k. a.

Ladevèze. René de L. (1885—1913), komercisto, loĝis en Anglujo, Germanujo, mortis en Marseille. Verkis bonegan libron: Demandaro pri Esperanto kaj kunlaboris ĉe tradukado en E. de Kodo Lugagne.

Laisant, C. A. (1841—1920), fama matematikisto, aŭtoro de multaj sciencaj verkoj, elpensinto de novaj pedagogiaj metodoj, liberpensulo. Li aktive partoprenis en nia movado, verkis plurajn artikolojn kaj broŝurojn en nia lingvo. Lia "Iniciado Matematika" (esp. eld. 1914) estas tutmonde admirata.

Lederer. Prof. Siegfried Lederer (1861—1911), licea profesoro. Unue volapükisto, li eldonis la revuon *Zi Vol Lölük* (1889—1892). Poste li aliĝis al nia movado, publikigis "Bildolibro sen bildoj" de Andersen, "Sufero" de Carmen Sylva, kunredaktis la "Universon", "Esperantistan Poŝkalendaron", k. a.

Lemaire. Charles Lemaire (1863—1926), komandanto en Bruselo, belga kolonia esploristo, aŭtoro de unua ilustrita fakverko en Esperanto: "Tra Mez-Afriko", fondinto de la "Belga Sonorilo", ano de Lingva Komitato (1905—1908).

Lombard. Emile Lombard (?—1903), redaktoro de la pariza revuo "L'Etranger", li estis unua nacia gazetestro kiu alprenis nian lingvon en la revuon (1895), kio tre helpis nian tiaman movadon.

Mayor. D^{ro} John Eyton Mayor (1825—1910), profesoro ĉe Kembriga Universitato. Lia publika neatendita elpaŝo dum la Tria Kongreso multe impresis la publikon. "Mi vidis, diris li interalie, fali la murojn, kiuj disigas la homojn de diversaj nacioj; mi vidis renoviĝi la miraklon de Pentekosto..."

Méray. Charles Méray (1835—1911) fama matematikisto. Inter 1900 kaj 1905 favorigis nian lingvon per sia alta aŭtoritato, kiu altiris al E. multajn scienculojn, interalie la Dijon-anojn.

Merckens. Marcel Merckens (1873—1911), sekretario de la "Lingvo Internacia", kunverkis Franc-Esperantan Vortaron, tradukis "La Vendetta" de Balzac, li estis amata de parizaj samideanoj.

Meyer. Samuel Meyer (1864—1921), naskiĝis, vivis kaj mortis en franca havenurbo La Rochelle, kie li estis ŝipmakleristo. Jam en 1899 lia nomo aperas en niaj gazetoj. En 1905 lingva-komitatano, reelektita en 1914. Dum Beaumont-a periodo li kunlaboris en "L'Espérantiste". Lia ĉefa heredaĵo estas serio da literaturaj tradukoj: Vojaĝo interne de mia ĉambro, Barbiro de Sevilla, Karmen, Avarulo, Estu homo.

Moscheles. Felix Moscheles (1833—1917), londona pentristo, el riĉa familio, parenco de fama komponisto Mendelssohn, amiko de Mazzini, Schumann, Richard Wagner, Sarasate, Irving, Stead, Kropotkin, Stepniak. Esperantistiĝis sepdekjara kaj helpis nian movadon. Honore elektita LKano, li ekŝiĝis 1914. Li ŝatis nian lingvon pro ĝia paĉiga rolo.

Motteau. Achille Motteau (?—1906), franco angliginta. Vola-pükisto, esperantisto 1901. Aŭtoro de esp.-anglaj vortaroj. Tradukis "La Ventego" de Shakespeare. Fondis 1903 Esp. grupon en Forest Gate.

Mudie. Harold Bolingbroke Mudie (1880—1916), aliĝis al E. en 1902, kaj baldaŭ fondis "The Esperantist", kiu poste fandiĝis kun "The British Esp.". Prezidinto de la Brita kaj de la Universala Esperanto-Asocio. Partopreninto de preskaŭ ĉiuj Kongresoj, bona organizinto kaj senpartia gvidinto. Li mortis pro aŭtomobila akcidento, en Francujo.

Mybs. Eduard Mybs (1857—1923), kuracisto-doktoro, unue vola-pükisto; esperantisto 1903. Fondis plurajn grupojn kaj societojn en Germanio. Prezidinto de GEA, Lingva-komitatano 1905, Akademiano 1908, reelektita 1914. Honora Membro de UEA.

Naville. Ernest Naville (1816—1909), ĝeneva filozofo kaj teologo, aŭtoro de gravaj verkoj pri moralo, religio, filozofio. Amiko de nia lingvo, li en 1899 prezentis al la Franca Akademio de Sciencoj sian raporton, kiu estis tie legita dum la kunsido. Lia verko "Devo" aperis en esperanta traduko de Antido.

Noël. Eugène Noël (1855—1921). Laborema tradukinto de klasikajoj: Rolandkanto, Ĉielo kaj Tero de Byron, Athalie, Esther de Racine, Plutos de Aristophanes, En lando de la Blanka Monto, k. a.

Ostrovski. D^{ro} Ilja Ostrovski (1855—191?), kuracisto en Jalta (Krimo), esperantiĝis en 1892, eldonis unuan ruslandan gazeton "Esperanto" (1905). Lingva-komitatano (1905—1910).

Peltier. Abato Emile Peltier (?—1908), fondis en 1903 la revuon "Espero Katolika", predikis ĉe la Dua Kongreso, multe verkis kaj propagandis.

Pollen. John Pollen (1848—1923), kolonelo, oficinta en Hindio, Petrogrado, k. a. Prezidinto de Brita Esp. Asocio, partopreninto de ĉiuj kongresoj, lerta propagandisto kaj bonhumora ano de la societoj, kiujn li vigligis kaj apogis. Akcidente mortiĝis ĉe la marbordo.

Rhodes. Joseph Rhodes (1856—1920), angla pioniro, naskiĝis, vivis kaj mortis en Keighley, urbeto de Yorkshire. Ĵurnalisto, fine komizo, li trovis en E. sferon por sia spirita agado. Aŭtoro de unua detala angla-esp. vortaro, fondinto 1902 de la loka Esp. Societo. Lingva-komitatano 1905—1914. (Detaloj: “Joseph Rhodes kaj la fruaj tagoj de Esperanto en Anglujo”, verko de J. Merchant).

Richardson. Austin Richardson (1843—1913), pastro, anglo, longe loĝis en Bruselo, prezidinto de la Katol. Esp. Societo; mortis en Bossey, Svislando, survoje al la Berna Kongreso.

Robin. D^{ro}. Gabrielo Robin (1869—1911), rumana kuracisto, fondinto de Rumana Esperantista Societo (1907), aŭtoro de porrumanaj lernolibroj, verkinto de kompleta E-Rumana vortaro; li organizis en 1909 Unuan Kongreson en R., redaktis gazeton “Danubo”; idealisto, li fordonis siajn fortojn por nia afero.

Rousseau. Théophile Rousseau (1876—1916), licea profesoro de matematiko en Dijon. Esperantiĝis 1905. Li iniciatis “Esperanto-officejojn”, kiel Charles la “konsulojn”, kaj el tiuj provoj naskiĝis UEA. Multe kunlaboris al la gazeto “Esperanto”, per fundaj bone pripensitaj artikoloj pri ĝeneralaj intereso de la movado kaj speciale de UEA. Iniciatis gvidlibrojn kaj turisman organizon pere de E. Li mortis sur la batalkampo ĉe Verdun.

Ŝčavinski. Timofei Ŝčavinski (1868—1922) esperantisto de l'unua epoko, aŭtoro de la plej vasta kaj detala rus-esp. lernolibro. Loĝis en Melitopol, fine en Petrogrado. Multe tradukis kaj verkis originale. Redaktis literat. almanakon “Verda Radio”, kaj humoran gazeton “Feĉo” kiu ĉesis pro la revolucio.

Schmitz. Pastro Ernst Schmitz, misiano, en Brazilo, Kanarioj, fine en Palestino. Li estis scienculo, propagandis nian lingvon, verkis interesajn artikolojn.

Schneeberger. Pastro Friedrich Schneeberger (1875—1926), unue volapükisto, en 1903 aliĝis al Esperanto, li unua faris stenografian raporton pri la Kongreso (1905), kaj prezidis la Duan Kongreson (1906).

Selezniov. Ivan Selezniov (?—1904), kies poeziaĵoj aperis en la “Fund. Krestomatio” sub kromnomo: Seleznet, estis pioniro de la unua tempo, konata pro la bela stilo kaj propagandaj vojaĝoj.

Sharpe. Richard Sharpe (1844—1923), partoprenis dektri unuajn Kongresojn, ĝis grava malsano lin malhelpis vojaĝi. Li korespondis kun D^{ro} ZAMENHOF pri lingvaj demandoj, originale verkis humoraĵon “Travivaĵoj de Ro Ŝo”. Li estis vera kosmopolito, ĉar lia vivo pasis en translokiĝoj tra kvar kontinentoj, kaj li posedis multajn lingvojn.

Sifo (1884—1915), fondinto de la grupo en Kanton (Ĉinio), eldoninto de “La Voĉo”, ĉin-esperanta gazeto, mortis pro malriĉeco, de malsano neflegita.

Skeel-Giörling. Frederik de Skeel-Giörling (1877—1910), pioniro de dana movado, depost 1900. Aŭtoro de esp.-dan-norvega vortaro. Lingva-komitatano 1905. Tradukis: Fabeloj de Andersen, En harmonio kun la eterneco.

Stead. William Th. Stead (1849—1912), fama angla publicisto kaj socia aginto, pereis dum la konata katastrofo sur la ŝipego “Titanic”. Li multe propagandis kaj materie apogis nian lingvon. “Ni estas esperantistoj, skribis li, ĉar ni kredas ke la alprenado de la helpa lingvo estas ne evitebla kaj absolute necesa.”

W. H. Trompeter (1838—1901), unuaperioda germana pioniro en Vestfalio, helpis nian majstron en la malfacila momento, kiam “La Esperantisto”, sola gazeto en nia lingvo, ne plu povis aperi. El siaj propraj monrimedoj li daŭrigis la gazeton dum 3 jaroj, ĝis 1894. Prave oni diris ke la historio de nia movado estus alia, se la du germanaj pioniroj (Einstein, Trompeter) ne apogus ĝin siatempe, kiam ĝia forto dependis de l'agado de izolaj sindonemuloj.

Valienne (1854—1909), kuracisto-doktoro; lernis E-on dum tempo de longa malsano, kiu donis al li liberajn horojn. Estis li, unua, kiu verkis originalajn romanojn: “Ĉu li?” kaj “Kastelo de Prelongo” (1907). Li tradukis: Eneido, Manon Lescaut, Paco kaj Milito, Metamorfozoj de Ovidio, Aventuroj de Telemako (du lastaj nepresitaj), Evolucio de la religia ideo, Por kaj kontraŭ Esperanto.

Wackrill. Alfred Wackrill (1862—1924), inĝeniero en London, Akademiano 1908. Aŭtoro de la “Konkordanco al la Ekzercaro”, tradukinto de “Venecia Komercesto”, “Ok Noveloj” de Bennett, kelkaj partoj de la Biblio.

Zakrzewski. Adam Zakrzewski (1856—1921) estis konata pola scienculo, kiu multe laboris por nia afero. Li publikigis pli ol 15 verkojn kaj pli ol 45 artikolojn pri kaj en Esperanto. Ĉefa inter ili estas ilustrita kaj dokumentita “Historio de Esperanto”, la plej vasta el tiu speco. Lingva-komitatano, li multe kontribuis al la lingvistadoj, kaj modeste ne akceptis kandidatecon ĉe la Akademio. Lia unua poresperanta artikolo aperis en “Kurjer Polski” 1903, sed jam en 1885 li skribis pri la lingvo universalá en varsovia gazeto “Wedrowiec”. *Wendrovec*

Nia Literaturo

La Biblioteko de UEA entenas 5703 númerojn, t. e. klasitaj libroj, broŝuroj, jarkolektoj — en kaj pri Esperanto kaj ĝenerale pri mondlingvoj. Ĉirkaŭ 600 eldonaĵoj ankoraŭ ne estas klasitaj, kaj pli ol 1000 eldonaĵoj, precipe antaŭmilitaj aŭ orientlandaj, mankas en la Biblioteko. En tiu-ĉi nombro ne estas bagatelaĵoj, kiel poŝtkartoj, folioj katalogoj, prezaroj, reklamiloj, naciaj gazetoj kun priesperantaj artikoloj, k. a. Se el la tuta nombro ni dekalkulos neesperantajn mondlingvaĵojn kaj naciajn priesperantajn verkojn, lernilojn, vortarojn, al ni restos ĉirkaŭ 2000 eldonaĵoj, propre Esperantaj, tradukoj kaj originaloj: beletristiko, poezio, teatra literaturo, socia vivo, scienco, religio, filozofio, turismo, komerco, politiko, ktp.

* * *

Modesta estas lulila periodo de nia literaturo, sed ankoraŭ pli modesta ĝi estis ĉe multaj nacioj, kies lingvoj ekzistis dum jarmiloj, kies nombro estas milionoj Tre ofte la nacia traduko de l'Evangelio estis unua literatura verko de la nacio, ekz. por la holanda lingvo, en 1619. Unua litova verko datumas de 1547, ĝi estas tradukita kateĥismo de Luther. Tamen, estas ekster ia dubo, ke litova popolo kaj lingvo ekzistis jam antaŭ Kristo. Same temas pri rusa popolo, kiun ni retrovas precize priskribita ĉe Herodoto, sed la unuaj ruslingvaj verkoj aperis nur post Lomonosov, t. e. en komenco de XIX^a jarcento; tiu tre malfrua vekiĝo de la rusa nacia konscio estis sekvo de potenca influo de la slavona lingvo, kiu servis al ĉiuj slavo kiel duonartefarita komuna eklezia kaj scienca interkomprenilo, depost IX^a jarcento. Unua bulgara libro (ni ne parolas pri la bulgar-slavona) aperis en mezo de XIX^a jarcento. De nun ni posedas la Biblion, en kompleta traduko, senpere el la originalaj tekstoj. Tamen, la centmilion rusa popolo tian tradukon ĝis nun ne havas, ĉar tiel nomata “rusa biblio” ne estas verkita en vera rusa lingvo, sed en konvencia miksaĵo de la eklezia idiomio kun la slavona (t. e. balkana) lingvo; la diferenco estas tiom granda ke multaj bibliaj versoj estas aŭ nekompreneblaj por la popolo, aŭ miskomprenataj. La traduko mem estas malproksima de la originalo, ĉar ĝi estis farita el la slavona traduko, kiu siavice devenis el la greka eldono de “Sepdek Komentantoj”.

* * *

Granda malhelpo por disvolvigo de nia traduka literaturo estas la naciaj tradukoj. Plimulto da esperantistoj posedas en siaj hejmaj lingvoj la ĉefverkojn de la tutmonda literaturo: DANTE, PETRARCA, CERVANTES,

patrodomoj, estis dudek mil ducent batakapabluloj. 10 La idoj de Jediael: Bilhan, la idoj de Bilhan: Jeŭs, Benjamin, Eħud, Kenana, Zetan, Tarsis, kaj Aħišaĥar. 11 Ĉiuj ili estis la idoj de Jediael, laŭ patrodomoj, batakapabluloj, dek sep mil ducent armitaj por milito. 12 Supim kaj Ĥupim, idoj de Ir; Ĥuŝim, idoj de Aħer.

13 La filoj de Naftali: Ĥafiel, Ĝuni, Jecer, kaj Salum, filoj de Bilha. 14 La filoj de Manase: Asriel, kiun naskis lia kromvirino, Sirianino; ŝi naskis ankaŭ Maŝiro, la patron de Gilead. 15 Maħir, prenis edzinon el la domanaro de Ĥupim kaj Supim; la nomo de lia frato estis Maħa. La nomo de la du estis Celofħad. Celofħad havis nur filinojn. 16 Kaj Maħia, la edzino de Maħir, naskis filon kaj donis al li la nomon Perad; la nomo de lia frato estis Seres; liaj filoj estis Ulam kaj Rekem. 17 La filo de Ulam estis Bedan. Tio estas la filoj de Gilead, filo de Maħir, filo de Manase. 18 Lia frato Moleħet naskis Is-Hodon, Abiezeron, kaj Maħlan. 19 La filoj de Semida estis: Aħjan, Seħem, Likħi, kaj Aniam.

20 La idoj de Efraim: Ĥuteĥaj, kaj lia filo Bereĉ, kaj lia filo Taħat, kaj lia filo Elead, kaj lia filo Taħat, 21 kaj lia filo Zabab, kaj lia filo Ĥuteĥaj, kaj Ezer, kaj Elead. Kaj mortigis ilin la loĝantoj de Gat, la indigenoj de la lando, kiam ili iris, por forpreni iliajn brutojn. 22 Kaj lia patro Efraim funebtis longan tempon, kaj liaj fratoj venis, por konsoli lin. 23 Kaj li envenis al sia edzino, kaj ŝi gravedigis kaj naskis filon, kaj donis al li la nomon Beria, ĉar malfeliĝo okazis en lia domo. 24 Lia filino estis Seera. Ŝi konstruis la Bet-Horonon, kaj malsupran kaj la supran, kaj Uzen-Seeran. 25 Kaj lia filo estis Refaħ, lia filo estis Reħer, lia filo estis Telah, lia filo estis Taħan, 26 lia filo estis Ladan, lia filo estis Amihud, lia filo estis Eliaħam, 27 lia filo estis Nun, lia filo estis Joŝu. 28 Lia posedado kaj loĝloko estis Bet-El kaj ĝiaj filinurboj, oriente Naaran, okcidente Gezer kun ĝiaj filinurboj, kaj Seħem kun ĝiaj filinurboj, ĝis Aza kun ĝiaj filinurboj; 29 ĉe la flanko de la Manasidoj

Bet-Sean kun ĝiaj filinurboj, Taanaħ kun ĝiaj filinurboj, Megido kun ĝiaj filinurboj. Dĥur kun ĝiaj filinurboj. En tiuj loĝoj loĝis la idoj de Jozeĉ, filo de Izrael.

30 La filoj de Aser: Ĥimna, Ĥiŝva, Ĥiŝvi, Beria; ĝiaj fratinoj estis Seraħ. 31 La filoj de Beria: Heber, kaj Malkiel, kiuj estis la patro de Birzeit. 32 Heber naskigis Ĥafleton, Someron, Ĥotamon, kaj Suan, ilian fratinon. 33 La filoj de Ĥafet: Paŝaħ, Bimħal, kaj Aŝvat. Tio estas la filoj de Ĥafet. 34 La filoj de Semer: Aħi, Rohaga, Ĥehuba, kaj Aram. 35 La filoj de lia frato Ĥelem: Cofaħ, Ĥimna, Seleħ, kaj Amal. 36 La filoj de Cofaħ: Suaħ, Ĥarnefer, Sual, Berim, Ĥimra, 37 Becer, Ĥod, Sama, Silsa, Ĥitrar, kaj Beera. 38 La filoj de Jeter: Ĥefune, Piŝpa, kaj Ara. 39 La filoj de Ula: Araħ, Ĥaniel, kaj Riĉja. 40 Ĉiuj ĉi tiuj estis idoj de Aser, ĉefoj de patrodomoj, elektitaj, kuraĝaj militistoj, ĉefaj estroj. Ili estis enskribitaj en la genealogia listo, en la militistaro, por milito; ĝia nombro estis dudek ses mil viroj.

DE Benjamin naskiĝis: Bela, ĝia unuenaskito, Aħbel, ĝia dua, Aħraħ, ĝia tria; 2 Nohia estis la kvara, kaj Rafa estis la kvina. 3 La filoj de Bela estis: Adar, Ĝera, Aħbud, 4 Aħišua, Naaman, Aħoħaj, 5 Ĝera, SeĤufan, kaj Ĥuram. 6 Jen estas la filoj de Eħud, kiuj estis ĉefoj de patrodomoj, kiuj loĝis en Geba kaj elmigris en Manahaton: 7 Naaman, Aħija, Ĝera; ĉi tiu elmigrigis ilin, kaj li naskigis Uzan kaj Aħiħudon. 8 Saħaraim naskigis sur la kampoj de Moab, post kiam li forigis de si siajn edzinojn Ĥuŝim kaj Baara. 9 Li naskigis de sia edzino Ĥodeŝ: Jobabon, Ĥibjan, Meħan, Malkamon, 10 Jeucron, Soħjan, kaj Ĥirman. Tio estis liaj filoj, ĉefoj de patrodomoj. 11 De Ĥuŝim li naskigis Aħtubon kaj Elpaalon. 12 La filoj de Elpaal: Eber, Miĝeam, kaj Semer; ĉi tiu konstruis Onon kaj Lodon kaj ĝiajn filinurbojn: 13 kaj Beria, kaj Sema. Ili estis la ĉefoj de patrodomoj de la loĝantoj de Aĵalon; ili elpelis la loĝantojn de Gat. 14 Aħjo, Saħak, Ĥeremot, 15 Zebadja, Arad, Eder, 16 Miħael, Ĥiŝpa, kaj Ĥoha estis la filoj de Beria. 17 Zebadja, Meħuam, Ĥizki, Heber, 18 Ĥiħmeraj, Ĥiz-

lia, kaj Jobaħ estis la filoj de Elpaal. 19 Ĥakim, Ĥihri, Zabdi, 20 Eħenaj, Ĥiltaj, Eliel, 21 Adaja, Beraja, kaj Simrat estis la filoj de Simej. 22 Ĥiŝpan, Eber, Eliel, 23 Abdon, Ĥihri, Ĥanan, 24 Ĥananaja, Elam, Antotija, 25 Ĥiĉela, kaj Peniel estis la filoj de Saħak. 26 Saħmeraj, Seħarja, Atalja, 27 Ĥareħja, Eliaj, kaj Ĥihri estis la filoj de Ĥeroham. 28 Tio estis la ĉefoj de patrodomoj, ĉefoj laŭ siaj generacioj; ili loĝis en Ĥerusalem. 29 Ĥin Gibeon loĝis: la fondinto de Gibeon, la nomo de lia edzino estis Maħa; 30 kaj ĝia unuenaskita filo Abdon, Ĥur, Kiŝ, Baal, Nadab, 31 Ĝedor, Aħjo, kaj Zeħer. 32 Miklot naskigis Siman. Ankaŭ ili apud siaj fratoj enloĝigis en Ĥerusalem kun siaj fratoj: 33 Ner naskigis Kiŝon, Kiŝ naskigis Saulon, Saul naskigis Jonatanon, Malki-Suan, Abinadabon, kaj Eŝbaalon. 34 La filo de Jonatan estis Merib-Baal, kaj Merib-Baal naskigis Miħan. 35 La filoj de Miħa estis Piton, Meleħ, Taarea, kaj Aħaz. 36 Aħaz naskigis Jehoħadan; Jehoħada naskigis Aħemeton, Azmaveton, kaj Ĥimirin; Ĥimirin naskigis Mocan. 37 Moca naskigis Bincan; lia filo estis Rafa, ĝia filo estis Eleasa, ĝia filo estis Aĉel. 38 Aĉel havis ses filojn; jen estas iliaj nomoj: Azrikam, Boħru, Ismael, Searja, Obadja, kaj Ĥanan. Ĉiuj ĉi tiuj estis la filoj de Aĉel. 39 La filoj de lia frato Eħek: lia unuenaskito estis Ulam, la dua estis Jeus, kaj lia frato estis Eliħeĉ. 40 La filoj de Ulam estis kuraĝaj militistoj, paŝarkistoj, kaj ili havis multe da filoj kaj nepoj: cent kvindek. Ĉiuj ĉi tiuj estis el la Benjaminidoj.

9 ĈIuj Izraelidoj estis kalkulitaj, kaj ili estas enskribitaj en la libro de la reĝoj de Izrael. La judoj oni forkondukis en Babelon pro iliaj malbonagoj. 2 La unuaj loĝantoj, kiuj loĝis en siaj posedadoj, en siaj urboj, estis Izraelidoj, pastroj, Levitoj, kaj Netrej. 3 En Ĥerusalem loĝis parto de la idoj de Ĥehuda, de la idoj de Benjamin, kaj de la idoj de Efraim kaj de Manase: 4 Utaj, filo de Amihud, filo de Omri, filo de Imri, filo de Bani, el la idoj de Pereĉ, filo de Ĥehuda; 5 kaj Ĥiħanoj: Aŝaja, la unuenaskito, kaj liaj filoj: 6 el la idoj de Zeraħ: Jeuel, kaj liaj

fratoj, sescent naĉdek; 7 el la Benjaminidoj: Salu, filo de Meħulam, filo de Ĥodavja, filo de Ĥasenua, 8 kaj Ĥibneja, filo de Ĥeroham, Ela, filo de Uzi, filo de Miħri, kaj Meħulam, filo de SeĤafja, filo de Reuel, filo de Ĥubaja; 9 kaj liaj fratoj laŭ sia deveno, naĉcent kvindek ses. Ĉiuj ĉi tiuj estis ĉefoj de patrodomoj en siaj patrodomoj.

10 Kaj el la pastroj: Jedaja, Jeħe- ĵarib, Ĥafin; 11 Azarja, filo de Ĥil- ĵikja, filo de Meħulam, filo de Cadok, filo de Merajot, filo de Aħitub, estis en la domo de Dio; 12 kaj Adaja, filo de Ĥeroham, filo de Paħsur, filo de Malkija, kaj Maasaj, filo de Adiel, filo de Ĥaħera, filo de Meħulam, filo de Meħemlit, filo de Imer; 13 kaj Ĥitaj fratoj, ĉefoj de siaj patrodomoj, mil septcent sesdek, tre lertaj el la laboro de la servado en la domo de Dio. 14 El la Levidoj: Semaja, filo de Ĥaħub, filo de Azrikam, filo de Ĥaħabja, el la idoj de Merari; 15 kaj Baħbakar, Ĥereħ, Galal, Maħanja, filo de Miħa, filo de Ĥihri, filo de Aŝaf, 16 Obadja, filo de Semaja, filo de Galal, filo de Ĥeduton, Bereħja, filo de Asa, filo de ElĤana, kiu loĝis en la vilaĝoj de la Netofaanon. 17 Kaj la pordeĝistoj: Salum, Akub, TaĤmon, Aħinam, kaj Ĥitaj fratoj; Salum estis la ĉefo, 18 kaj ĝis nun ĉi de la reĝa pordeĝo, oriente, ili estas pordeĝistoj el la anaro de la Levidoj. 19 Salum, filo de Kore, filo de Eħ- ĵasaf, filo de Korah, kaj Ĥaj fratoj el lia patrodomo, la Korahidoj, laŭ sia ofico estis gardistoj de la sojloj de la tabernaklo, kiel Ĥitaj patroj ĉe la restejo de la Eternulo estis gardistoj de la eniro. 20 Pineħas, filo de Eleazar, en la antaŭa tempo estis Ĥitaj estro, kaj la Eternulo estis kun li. 21 Zeħarja, filo de Meħelemeja, estis la pordisto ĉe la tabernaklo de kunveno. 22 La tuta nombro de tiuj, kiuj estis elektitaj kiel pordeĝistoj ĉe la sojloj, estis ducent dek du. Ili estis enreg- ĵistraj laŭ siaj vilaĝoj. Ili estis stum Ĥiħam, David, kaj Samuel, la antaŭvidoj, pro Ĥiħa fideleco. 23 Ili kaj Ĥitaj filoj estis gardistoj de la pordeĝoj en la domo de la Eternulo, la domo de la tabernaklo, laŭ deĵoroj. 24 Ĉe la kvar flankoj estis la pordeĝistoj: oriente, okcidente, norde, kaj sude. 25 Ĥitaj fratoj estis en siaj vilaĝoj,

SHAKESPEARE, SWIFT, MOLIÈRE, GOETHE, SCHILLER, BALZAC, HUGO, DICKENS, kma. Do, traduki kaj eldoni en Esperanto kompletajn verkaarojn de tiuj aŭtoroj estas neebla ĝis nun pro manko de kapitaloj kaj de aĉetontoj. Tial, se ni diras pri esperantaj tradukoj de, ekz., TOLSTOI, IBSEN, HEINE, temas nur pri apartaj neampleksaj noveloj, poemoj aŭ teatraĵoj. Sed tiu fragmenta kaj po-era komenc-tradukado tamen estis necesa por disvolvi nian lingvon, fleksebligi ĝin, elprovi ĝin ĉe ĉiaspecaj tekstoj. Post tiu averto ni povas citi ĉefajn tradukaĵojn, presitajn en nia lingvo.

El Angla lingvo: SHAKESPEARE, *Hamleto* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *Reĝo Lear*, *Julio Cezaro*, *Makbeto*, *Songó de Someromeza Nokto*, *Venecia komercisto*, *La Ventego*; de BYRON, *Ĉielo kaj Tero*, *Kain*, *Parizina*, *Manfred*; de DEFOE, *Robinson Kruso*; de DICKENS, *Batalo de l'Vivo* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *Bardell kontraŭ Pickwik*, *Kristnaska sonorado*; de POE, *Puto kaj Pendolo*; de SWIFT, *Gulliver en Liliputlando*; de O. WILDE, *Salome*; Kard. WISEMAN, *Fabiola*; de TRINE, *En Harmonio kun la Eterneco*; de BUNYAN, *Progresado de la Pilgrimanto*; de WAGNALLS, *Palaco de Dangero*, *Miserere*, *Rozujo Ĉiumiljara*; de LONDON, *Ĥinago*; de IRVING, *Skizlibro*; de CARROLL, *Alicio en Mirlando*; de RUSKIN, *Reĝo de la ora rivero*; de BENNETT, *Ok Noveloj*; de JEROME K. JEROME, *Barbra*; de MACAULAY, *Horacio*; de GORDON, *Kara Panjo*; de THURSTON, *Urbo de belega sensencaĵo*; de GOLDSMITH, *Ŝi kliniĝas por venki*, k. a.

El Franca lingvo: *Rolandkanto*, epopeo; de MOLIÈRE, *Georgo Dandin* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *La Avarulo*, *Don Juan*, *Amfitriono*, *Edziĝo kontraŭvola*, *Malsanulo pro imago*; de la FONTAINE, *Fabloj*; de RACINE, *Athalie*, *Esther*; de PERRAULT, *Rakontoj pri feinoj*; de PREVOST, *Manon Lescaut*; de B. de ST. PIERRE, *Paŭlo kaj Virginio*; de CHATEAUBRIAND, *La lasta Abenceraĝo*; de BALZAC, *Firmao de la Kato*, *Eugénie Grandet*, *La Vendetta*; de MAISTRE, *Vojaĝo interne de mia ĉambro*; de MERIMÉE, *Karmen*, *Mateo Falcone*; de RENAN, *Vivo de Jezuo*; de ABOUT, *Reĝo de l'Montoj*; de MIRBEAU, *Ĉu ili estas frenezaj?*; de FLORIAN, *Du Biletoj*, *Fabloj*; de BARBUSSE, *Eklumo en la Abismo*; de ROMAIN ROLLAND, *Forbuĉataj Popoloj*; de BEAUMARCHAIS, *Barbiro de Sevilla*, *Edziĝo de Figaro*; de WAGNER, *Estu Homo*; de RAMUZ, *Aline*; de NAVILLE, *Devo*; de TRISTAN BERNARD, *Angla lingvo sen profesoro*; de CH. RICHTER, *Sokrato*; de BOSSUET, *Funebra Parolado*; de LESAGE, *Gil Blas de Santillana*; de DESCARTES, *Parolado pri Metodo*; de ZAMACOÏS, *Amuzistoj*; de MAETERLINCK, *Monna Vanna*, *Aladino kaj Palamido*; de SEIPPEL, *Adèle Kamm*; de KAMM, *Ĉe en doloro ni estu ĝojaj*; k. a.

1894. La unuaj literaturaĵoj en Esperanto.

1927. Eldonaĵoj de firmo Hirt & Sohn, Leipzig, elegante kaj moderne aranĝitaj.

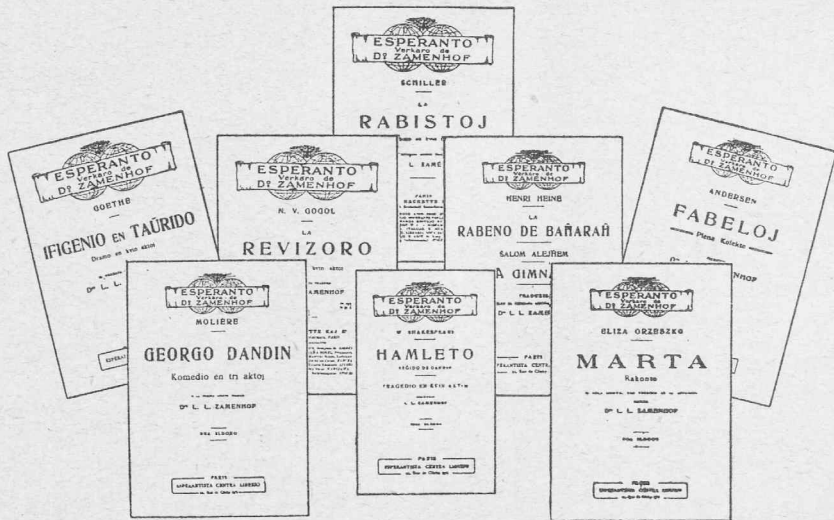
El Germana lingvo: De GOETHE, *Faŭsto, Ifigenio en Taŭrido* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *Hermann kaj Doroteo, La Gefratoj*; de SCHILLER, *La Rabisoj* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *Nevo kiel onklo, Wilhelmo Tell*; de BÖLSCHKE, *Unu ĉapitro el la ama vivo en la naturo*; de GRILLPARZER, *La malriĉa muzikisto, Monaĥejo ĉe Sendomir*; de GRIMM, *Elektitaj Fabeloj*; de REUTER, *Kio povas okazi, se oni donacas surprize*; de HEBBEL, *Gyges kaj lia ringo, Maria Magdalena*; de HEINE, *Atta Troll, Rabeno de Baĥarah, Poemoj*; de B. VON SUTTNER, *For la batalilojn!*; de HEYSE, *Edziĝa festo en Capri*; de SEIDEL, *Vintrofabeloj*; de RAABE, *Nigra galero*; de STORM, *Imenlago*; de LESSING, *Minna de Barnhelm, Natan la Saĝulo*; de FOUQUÉ, *Ondino*; de CHAMISSE, *Mirinda historio de Petro Schlemihl*, de RAIMUND, *Malŝparulo*; de HAUFF, *Kantistino, Karavano, Almozulino de la "Pont des Arts"*; de HOFFMANN, *Struvelpetro*; de KANT, *Al Eterna Paco*, de BONSELS, *Ŝolandro*.

El Rusa lingvo: De PUŜKIN, *Boris Godunov, Mozart kaj Saljeri, Ŝtona Gasto, Poltava, Noveloj, Ruslan kaj Ludmila, Pafo*; de LERMONTOV, *Demono, Poemoj*; de TURGENEV, *Patroj kaj Filoj, Versaĵoj en Prozo, Kanto de Triumfanta Amo, Noveloj, Fantomoj*; de GOGOL, *Revizoro* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *Maja Nokto, Portreto*; de TOLSTOI, *Kaŭkaza Militkaptito, Tri Mortoj, Per kio Homoj estas Vivaj*, k. m. a.; de A. TOLSTOI, *Princo Serebrianij*; de ANDREEV, *Ruĝa Rido*; de KOROLENKO, *Senlingvulo, Arbaro Bruas*; de KROPOTKIN, *Etiko*; de ĈIRIKOV, *En Malliberejo*; de DOROŝEVIĈ, *Noveloj*; de DROZDOV, *Krucumo*; de K. ROMANOV, *Reĝo Judea*; de GORKI, BLOK, ĈEĤOV k. a.

El Pola lingvo: De MICKIEWICZ, *Sinjoro Tadeo Improvizacio de Konrad*; de ORZESZKO, *Marta* (trad. D^{ro} ZAMENHOF), *Interrompita kanto, Bona sinjorino*; de PRUS, *Faraono*; de SIEROSZEWSKI, *La fundo de l'mizero*; de SLOWACKI, *Mazepa, Patro de Pestuloj*; de SVJENTOHOVSKI, *Aspazio*; de WYSPIANSKI, *Protesilas kaj Lao-damio, Pola Antologio*; de SIENKIEWICZ, *Ŝi, la tria, La juĝo de Osiris*; *Kio okazis foje en Sidono, Janko Muzikanto, Noveloj, Ni sekvu lin*; de NIEMOJEWSKI, *Legendoj*; de BALINSKI, *Lasta kravato*; de WOLSKI, *Halka*; de BALUCKI, *Ama Bileto, Kuzeto*; de RAYMONT, *La Lasta, Ave Patria*; de RZEWSKI, *Ekzilo*.

El Itala lingvo: De AMICIS, *Kverko kaj Floro, De Apeninoj ĝis Andoj*; de MAZZINI, *Devoj de la Homo*; de PIZZI, *Floretoj de Sankta Francisko*; de RAJBERTI, *La Kato*; de GIACOSA, *Ŝakludo*; de VERGA, *Cavalleria rusticana*, k. a.

El Hungara lingvo: De PETÖFI, *Johano la Brava, Poemoj*; de MADACH, *Tragedio de la Homo*; de JOKAI, *Du Noveloj*; de

Verkaro de Dr^o Zamenhof
konsistanta el 8 volumoj 15×21 cm kune 1034 paĝoj da tekstoj.

ABONYI, *Mallumaĵoj*; de MIKSZATH, *Fantomo en Lubló*; de KARINTHY, *Morgaŭ Matene*; de HERCZEG, *Marĉfloro*; de GÁRDONYI, *Du Kokcineĵoj*, k. a.

El Japana lingvo: De ARIŠIMA, *Deklaracio*; de OSSAKA, *Perloj de Oriento*; de MAZUMI, *Nova Satano*; de NAOJA, *Krimo de Fan*; de DEGUĈI, *Origino de Oomoto*; de HIKOSAKA, *Tondaj Sookiĉi*; de JANAGAŬA, *En mezo de la Brulego*, k. a.

El Finna lingvo: De KIVI, *La Fianĉiniĝo*, *La Botistoj*; de LINNANKOSKI, *Batalo pri la domo Heikkilä*; de TOPELIUS, *Akselo kaj Stinjo*, k. a.

El Estona lingvo: De TUGLAS, *Fino de la Mondo*, *Kvin Noveloj*.

El Flandra lingvo: De CONSCIENCE, *Blinda Rozo*, *Rikke-Tikke-Tak*; de VERMANDERE, *Formortinta Delsuno*; kolekto *Paĝoj el Flandra Literaturo*; de SPAAK, *Kaatje*.

El Kataluna lingvo: *Kataluna Antologio*, *Hejma Prozo*; de BERTRANA, *Barbaraj Prozaĵoj*; de GUAL, *Mistero de doloro*, k. a.

El Skandinavaj lingvoj: De ANDERSEN, *Bildolibro sen bildoj*, *Fabeloj* (trad. D^{ro} ZAMENHOF); de HERTZ, *Jolanto*; de STRINDBERG, *Fraŭlino Julie*, *Insulo de Feliĉuloj*, kolekto *Sub la meznokta suno*; de IBSEN, *Reaperantoj*; kolekto: *Prozo el danaj-norvegaj aŭtoroj*, k. a.

El Nederlanda lingvo: De BROUWER, *Akbar*; de HILDEBRAND, *Camera Obscura*; de DEVOS, *La Ŝipeto*.

El Kroata lingvo: De POGAČIĆ, *Konfeso*; de ŠENOVA, *Trezoro de l'Oraĵisto*; de ŠIMUNOVIĆ, *Ano de la ringludo*.

El Bulgara lingvo: *Bulgara Antologio*; de ELIN-PELIN, *Fratoj*, *Familio Gerak*; de STAMATOV, *Nuntempaj Rakontoj*; de VAZOV, *Rakontoj*, k. a.

El Ĉeĥa lingvo: De ČAPEK, *Rossumaj Universalaj Robotoj*; de NOVAK, *Ĉeĥa literaturo*; de VRCHLICKÝ, *Nokto en Karlŭv Týn*; de ARBES, *Rakontoj*; de NEMCOVA, *Avineŝto*.

El Armena lingvo: De PAPAZJAN, *Morituri vos salutant*; de ŠIRVANZADE, *Brulego*; de AGARONJAN, *Guteton da lakto*; de TUMANJAN, *Hundo kaj Kato*.

El Hebrea lingvo: *La Sankta Biblio* (trad. D^{ro} ZAMENHOF, krom *La Nova Testamento* tradukita de Pastro RUST).

El Helena lingvo: De HOMERO, *Iliado*; de EZOPO, *Fabloj*; de SOFOKLO, *Reĝo Edipo*; de ARISTOFANO, *Plutos*, *Evangelio de Sankta Johano*.

El Latina lingvo: De VIRGILIO, *Eneido*; de APULEIUS, *Amoro kaj Psiĉe*; de CICERO, *Sonĝo de Scipio*; de PLAŬTO, *Rudens*.

BIBLIOTEKO TUTMONDA

Malpli prezentitaj estas la literaturoj: *Hispana, Latva, Litova, Serba, Slovena, Ĉina, Araba, Persa, Hinda*, k. a.

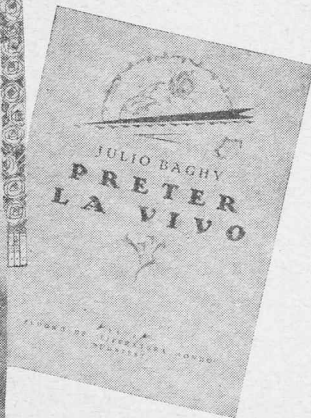
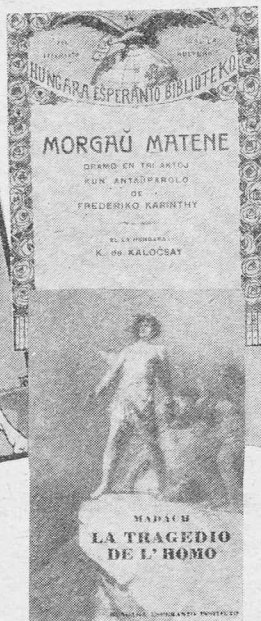
Specimenoj de naciaj literaturoj kelkafoje estas al ni prezentitaj en formo de kolektoj: *Pola Antologio* kaj *Pola Almanako* ("Antaŭen kun kredo"), *Litova Almanako*, *Kataluna Antologio*, *Bulgara Antologio*, *En Svislando* (svisaj aŭtoroj), *Aŭstria Kolekto*, *Javaj Legendoj*, *Eĥoj el Manilla*, *Orienta Almanako*, *Kroataj Poeziaĵoj*.

* * *

Traduka kaj imita literaturo ĉiam venis antaŭ la *originala*, en ĉiuj naciaj lingvoj de nia epoko, kiu heredis sian spiriton el la antikvo. Belan ekzemplon de tiu heredado ni vidas en la fabeloj. Konataj fabeloj de LA FONTAINE ĉe francoj, de LESSING ĉe germanoj, de KRYLOV ĉe rusoj, de OBRADOVIĆ ĉe serboj, k. a., prezentas, en sia kerno, imitaĵojn de la latinaj fabeloj de PHEDRUS, kiu siavice ĉerpis ilin ĉe *Esopo*, la helena sklavo-verkisto. Nu, estas konstatita ke la helenaj (malnov-grekaj) fabeloj de Esopo devenas el hindaj fabeloj, same kiel la tiel nomataj "arabaj" ciferoj, ŝakludo, teatraj dramoj, ĉefaj religiaj mitoj, ... venis el Hindujo.

Estas do memkompreneble ke la unuaj provoj de originala verkado en Esperanto estis treege limigitaj kaj kondiĉitaj de la ĝeneralaj cirkonstancoj. Laŭ nia scio la unua originala verkinto (de poemoj) estis D^{ro} ZAMENHOF mem (versaĵoj: *Ho, mia kor'*, ..., *En la Mondon* ... k. a.). Unua proza originalaĵo aperis nur en 1897, ĝi estas rakonto de M. ABESGUS titolita "Marko Kraljeviĉ", eldonita en siatempe fama "Biblioteko de la Lingvo Internacia Esperanto", kiu estis gvidata de D^{ro} ZAMENHOF kaj presata en Nürnberg. La verkinto estis ruso de litova aŭ litovhebrea deveno; ni vane serĉis informojn pri li. Ne estas seninterese noti ke la rusa traduko de tiu broŝuro aperis en 1915, en simpligita rusa ortografio, kiu post 3 jaroj estis oficiale enkondukita de la soveta registaro. Unua tradukita literaturaĵo estas "La Gefratoj" de GOETHE en traduko de A. GRABOWSKI, Varsovio 1889.

La pli abunda originala verkado en Esperanto komenciĝis nur post la Unua Kongreso (1905). Se ni preterpasos malgrandajn broŝuretojn, ni povas noti D^{on} VALIENNE, aŭtoran de la unuaj grandaj originalaj romanoj: KASTELO DE PRELONGO kaj *Ĉu li?*, aperintaj en 1907 kaj 1908; tiu lasta aperis 1925 en franca traduko de E. ARCHDEACON. Dua granda romanisto nia estas S^{ro} LUYKEN kiu donis al ni jam kvar originalajn romanojn: *Paulo Debenham* 1913, *Mirinda Amo* 1913, *Stranga Heredaĵo* 1922, kaj *Pro Iŝtar* 1924. La unua estis siatempe malpermesita de la cara cenzuro en Ruslando, ĉar ĝi tuŝas iomete la revolucion politikon. La verkoj de LUYKEN distingiĝas per pura lingvo,

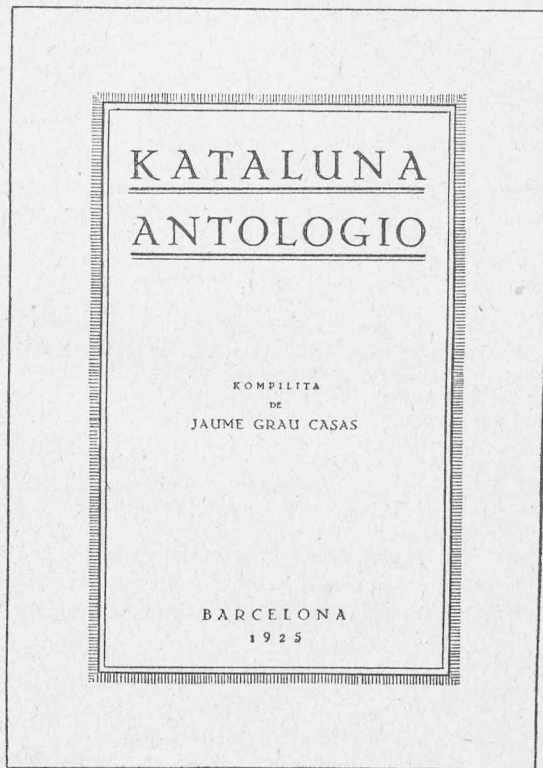
Hungaraj eldonaĵoj

belaj stilaĵoj, altaj ideoj. En “Stranga Heredaĵo” la verkinto mencias nian movadon, ĉar unu el la herooj estas esperantisto. Tre rimarkinda, sed malmulte konata, estas bela romano de alia anglo, kiu sin kaŝis sub la pseudonimo “Tagulo” — *Nova Sento*; tiu verke bonguste eldonita en 1915, estas ornamita de gravuritaĵoj vinjetaj faritaj de la aŭtoro mem, kiu estas arkitektura desegnisto kaj pentristo. La unua eldono jam delonge fariĝis maloftaĵo. S-ro TAGULO estas progresemlulo kiu egale interesiĝas pri sociaj reformaj kaj spiritaĵoj movadoj. S-ro JEAN FORGE (pseudonimo de german-pola samideano) donis al ni du fantaziajn romanojn: *Abismoj* 1923 kaj *Saltego trans jarmiloj* 1924, eldonitajn ĉe F. HIRT, same kiel du lastaj romanoj de LUYKEN. Sub la nomo “Argus” konata germana samideano publikigis kriminalan internacian romanon *Pro kio?* 1920. Fine, la plej ampleksan romanon aperintan en 1923 ni ŝuldas al S-ro BULTHUIS, nederlanda esperantisto. Ĝi titolas *Idoj de Orfeo* kaj ampleksas 542 paĝojn. La sama aŭtoro donacis al ni originalan teatraĵon *Malriĉa en spirito*. Ni notu ankaŭ: *Lilio* de Sinotte (1918), *Viktimoj* de Baghy (1925), *Modernaj Robinzonoj* de Schwartz (1923). *Tri Angloj alilande* de Merchant (1912), *Blua Kardo* de Sentic (1923), Ne mankas al ni ankaŭ malgrandaj noveloj, teatraĵoj, rakontoj, (ekzemple “KARLO,” de D-ro PRIVAT) ĉu eldonitaj aparte, ĉu aperintoj en legolibroj, krestomatiaĵoj kaj gazetoj.

Ni menciis supre la francan tradukon de la romano “Ĉu li?”. Dua franca traduko estis tiu de la romano “Blua Kardo”. En finna traduko aperis unu el du romanoj de J. FORGE. En rusa traduko aperis: “Marko Kraljeviĉ” kaj “Japanaj Rakontoj”. Tamen, pli oftaj, ĉar pli facile realigeblaj, estas naciaj tradukoj el nia gazetaro. Ekzemple ni vidis francan tradukon de “Maja Civilizacio” de S-ro VINZENT. S-ro LIANG Ĉu VAJ, kies artikoloj, de tempo al tempo aperas en nia gazeto, havis la honoron esti tradukata germane, hispane, japane. Du humoraĵoj de S-ro KOMMOK aperis en hispana kaj itala tradukoj, lasta eĉ kun speciale menditaj gravurbildoj. Pluraj sciencaj kaj filologiaj artikoloj de S-ro STOJAN estis tradukitaj germane, hispane, bulgare. Sed plej ofte oni tradukas nacilingven artikolojn de D-ro PRIVAT.

*

Se ni komparas statojn de nia literaturo, tiajn kiajn ili reale ekzistis en 1887, en 1907 kaj en 1927, ni vidos ke tiuj tri momentoj prezentas kvazaŭ grandajn saltojn. Sed vere tio estis kontinua, senhalta kreskado, jen pli jen malpli rapida, sed ĉiokaze kontinua, senrompa disvolvo materia kaj spirita, ekstera — en presmaniero, en stilo, kaj interna — en pensmaniero kaj ideo. Tiel konstruiĝas nia verkaro. Antaŭ la milito, nia devizo estis: *ni fosu nian sulkon...* Nun, estus eble konvena la aldono: *kaj ni konstruu nian domon.*

KATALUNA ANTOLOGIO

Riĉa, preskaŭ 500-paĝa libro, lukse presita kaj bindita, enhavante zorgan elekton de verkaĵoj el la kataluna literaturo.

La Versfarado en Esperanto.

Verso estas ritma frazo; versaĵo prezentas harmonian aron da versoj. Ritmo de homa parolo estas natura apero, kiu naskiĝas pro la organaj ritmoj: spiro, korbato, pulso, paŝado. Pratempe homoj kreis ritmajn voĉesprimojn — kanton, himnon, versan fabelon, riman rakonton — en naturaj cirkonstancoj de sia medio: ara laboro, lulado de infano, rita danco, grupa piedirado ktp., kie la aŭdata ritmo ebligis ĝustan samtempan partoprenon, t. e. necesan sukceson de la ara laboro aŭ amuzo. Intima parenceco ligas ĉiun ritmadon (en kanto, versaĵo) kun la ilaritmo de la muziko. Tial oni iufoje nomas la poezion “parola muziko”.

La esperanta versfarado sin bazas sur triobla reguleco: reguleco de silaba nombro, de silaba akcento, de fina rimo. Egala kaj periode revenanta nombro da silaboj havigas egalmezuran harmonion. Perioda akcentado havigas ritman harmonion. Ritma samfinajeco havigas riman harmonion. Perfekta versaro unuigas ĉiujn tri specojn de la harmonio: silab-nombro, ritm-akcenton kaj fin-rimon. Malpli kompletaj estas t. n. “blankaj versoj” kiuj ne havas rimon, sed posedas du ceterajn vers-kondiĉojn. Verkado de la blankaj versoj postulas malpli da talento kaj da peno ol de la kompletaj versoj. Versoj kiuj pekas kontraŭ la reguloj de la ritma harmonio estas nomataj “lamaj versoj”. Ofta lamado en versaro produktas “fuŝversojn”. Unutona kaj tro facila rimado (kiu profitas la sufiksojn) estas “adasista” rimado, kiun ne uzas verkanto dotita de muzikeca orelo.

Ni vidu ĉefajn specojn de la versoj:

trokeo (∟ ∪) dusilaba verso, en kiu post akcentita silabo sekvas unu neakcentita.

En la mondon venis nova sento,
tra la mondo iras forta voko;
per flugiloj de facila vento
nun de loko flugu ĝi al loko.

Zamenhof 1892

Ho, eksonu nova kanto
pri la lingvo Esperanto,
pri ligil' internacia,
revo nia, amo nia.

Dombrovski 1903

Hirte flirte flugas haroj,
siblas vintra vent' ...
morde torde ŝiras koron
larmoj kaj la sent'

Baghy 1923

Estis nur eraro tiu ĉi renkonto
kaj atento via estis nur mensog' ...
de sopiro mia profundiga fonto,
ree mort' fariĝas por anim' allog'.

Deŝkin 1926

jambo (∪ ∟) dusilaba verso, en kiu post neakcentita silabo sekvas unu akcentita.

Ho, mia kor', ne batu maltrankvile,
el mia brusto nun ne saltu for;
jam teni min ne povas mi facile,
ho, mia kor' ...

Zamenhof 1887 %

Printempo venas, vivon donas
al ĉio belulina veno:
varmege suno jam proponas
radiojn siajn, kaj mateno

Devjatnin 1893

Vi kien flugas, papilio,
tremante kaj rapide?
Jam mortis rozo kaj lilio,
kaj venas frost' perfide.

Privat 1909

Feino vivis en la lag'
kun viv' soleca kaj kvieta,
kaj al la bord' je unu tag'
alvenis juna vir' poeta.

Kalocsay 1921

anapesto (◡ ◡ ◡) trisilaba verso, en kiu post du neakcentitaj silaboj venas unu akcentita.

Kiu rajdas tra nokto, kun vento pro l'vet?
Tio estas la patro kun sia file'.
La infanon li bone per brak' ĉirkaŭprenas,
de malvarmo gardante, ĉe l'brusto lin tenas.

Grabowski 1909

Vento flavajn foliojn deŝiras,
ilin ĵetas kolere al ter'.
Falas pluv' ... Mia koro sopiras;
ree venas al ĝi malesper'.

Deŝkin 1913

En dezert' senigita de herb' kaj arbar',
bruligita de suna radio,
kvazaŭ ia minaca rabisto, Anĉar'
sola staras en muta rabio.

Solovjev 1922

amfibrako (◡ ◡ ◡) trisilaba verso, en kiu akcentita silabo estas inter du neakcentitaj.

En sonĝo principon mi vidis
kun vangoj malsekaj de ploro,
sub arbo, sub verda ni sidis,
tenante nin koro ĉe koro.

Zamenhof 1887

Al brusto, al mia — ho, ĝi min doloras,
almetu maneton, amata knabino;
vi aŭdas ke tie meblisto laboras?
Por mi li la ĉerkon konstruas sen fino.

Blumenthal 1893

Se majo alvenos, floretoj ekfloros,
se homoj someron festenos,
ho, kara knabino, mi tiam foriros,
al vi mi neniam revenos.

Eska 1909

En flava arbaro aŭtuna mi kuŝas;
faladas zigzage kaj zumas folioj,
susuras la vento ĉe miaj tempioj,
la fronton freŝige, karese ĝi tuŝas.

Kalocsay 1921

daktilo (◡ ◡ ◡) trisilaba verso, en kiu post akcentita silabo sekvas du neakcentitaj.

Kantu, diino, koleron de la Peleido Ahilo,
ĝin, kiu al la ahajoj kaŭzis mizerojn sennombrajn,
kaj en Aidon deĵetis multegajn animojn kuraĝajn
de herouloj, kaj faris korpojn iliajn akiro.

Kofman 1895

Armojn mi kantas kaj viron, unua el bordoj Trojanaj
kiu elvenis, fatale puŝita, kaj ĝis Lavinujo,
lando itala, longtempe tra tero kaj maro vagadis,
dia de volo; ĉar lin persekutis Junona kolero.

Valienne 1906

Aliteracio ("alliterado") estas intenca ripetado de similsonaj literoj, kiu rezultigas por la orelo strangan, amuzan, eĉ belan impreson. Jen la ekzemploj, tiritaj el la "Kongresa Runo" de Kalocsay:

Vokas voĉ' de Veinemoĝinen,
vibras vok' en vaga vento,
kaj ĝin muĝas malproksimaj
montoj, maroj murmurantaj.

La potenca praa patro
de la kantoj karesantaj,
la bravulo kun la brila
balaanta blanka barbo

Asonancoj estas neperfektaĵoj rimoj, en kiuj ripetigas nur similaj sed ne identaj silaboj.

Sen pen', sur fora bord',
nur ami ĝis la mort', ...
ho, tie: sole bel' kaj ord',
volupto, luks', kvietaj sort'

Kalocsay 1922

Estas mi floro de sabla dezerto.
Kreskis mi orfe sen ŝirm' de oaz'.
Estas mi griza ĉifono de dioj,
teren ĵetita de alta Parnas'.

Baghy 1923

Kie estas deziroj ribelaj?
Kien iris florinta anim'?
Ĉu la frato jam vidas anĝelojn?
Ĉu li estas libera, sen lim'?

Mihajlova 1924

Ah, longegaj kiom estas tiuj ombroj; kurbaj, strabaj, sen finaj'.
Estis longaj; jam pli longaj; pli mallumaj: ne videbla la vizaĝ'.

Nekrasov 1925

Pluvlarma vento arbojn skuas, skuas,
kaj ftizon de patrin' kuracas frua mort'.
La karan hejmon — mem la viv' detruas;
malsata Jaĉjo plendas jam ĉe fremda pord' ...

Baghy 1925

Ne rampas mia kanto kiel la testudo;
kontraŭe, ĝi similas al la agl-flugado,
kaj supersutos la homaron la bukedo
da belaj diaj floroj pri l'diido.

Kommok 1926

Pseŭdo-versaĵoj estas tiuj produktoj, kiuj estas nur versforme presitaj kaj nenion krom la presa verŝimileco versan, nek poezian, en si havas. Ekzemple:

Metu min en la regionon sudan,
kie mankas homaj loĝejoj, ... ĉie
dolĉan ridon de Lalage mi amos,
ŝian babilon! ...

Kun kruĉo plena de kristala akvo;
kaj, je la peto por ĝin trinki nia,
ŝi, ruĝoplenaj la grasetaĵoj vangoj,
"ektrinku" dirus ...

Mi preĝas: bonan nokton!
Ĝis revido' ... purpuraj rebriloj
En la zenito. La koloroj paliĝas.
Malforta venta ekblovo, ...

Adaŝistoj — estas moka nomo donita al tiuj versfabrikantoj, kiuj trouzas identajn sufiksojn por rimi:

Benita, kiun Dia mano
Poeton eksantigas!
Li volon Dian, homan koron,
Profunde komprenigas ...

La patrol' arbaron ekiris ĉasadi.
Ne devis li longe kaj vane iradi:
Kuŝiĝis sub arbo, pafilon celigis
Kaj tuj la plej grandan paseron mortigis.

Kuŝas somero la varma
Sur via rozeta vangeto,
kuŝas la vintro malvarma
en via malgranda koreto.

Poetoj, kiuj kreas poemojn, harmonigas poezian enhavon kun bela kaj senpeka formo; ĝenerale ili estas maloftaj, precipe en nia juna movado, sed oni devas konstati ke jam kelkaj belaj poeziaĵoj ekzistas en nia lingvo. Jen tri specimenoj:

Somero.

Ĝis limoj de l'vido ondadas tritikoj:
jen flava mareg' sub ardanta sunbrilo ...
Sub propra la ŝarĝo jam antaŭ falĉilo
la kapojn ekklinas humile la spikoj.
Virino benata, le tero-patrino
infanojn alvokas: do venu, ho homoj,
kaj suĉu el sukoj kaj el la aromoj,
infanoj avidaj, do venu al sino.
Kaj ili alvenas, kaj venas ne vane,
kaj falas la beno abunde, sen fino
patrino amanta ĝin ŝutas plenmane.
Sopir' min ekkaptas: per pia kapklino
adoron ekmontri kaj fali infane
sur bruston benatan de l'tero-patrino.

Serenado.

Jam pasis for noktmeza hor'
kaj brilas kun la pala lun'
mil steloj de l'ĉiellazur.
En lunradi' revadas vi,
ardante jam en dolĉa flam',
pri vin amanta trubadur'.
Sed ĉe l'revido via rido,
kaj falsa tono de la vort'
min igas sperte kaj averte
instrui vin pri l'tera sort':
Rigardu mem: printempa ĝem'
salutas kaj vin vokas maj'
per sankta amo de l'natur'.
Sopira spir' de l'noktzeŝfir',
odora kis' de l'roz', narcis'
admonas vin: do amu nur ...

Sur la lago.

Tre dolĉe glitadas boato
vespere sur lago spegula;
kaj akvo sub ĉiu rembato
sulkiĝas kun sono regula.
Tre dolĉe forpasas minutoj
sur ŝipo solece trankvila;
nur voĉo mallaŭta de flutoj
alflugas tra l'nokto lunbrila.
Tre dolĉe la flutoj sonĝigas ...
boato fariĝas gondolo;
la lumoj de l'bordo briligas
palacojn sub fea kupolo.
Tre dolĉe revivas mi horon
de nokt' sub itala ĉielo;
sed perdis ĉielo la gloron,
ĉar nun al ĝi mankas anĝelo.

Ne necesas nomi la aŭtorojn de tiuj juveloj: ilin konas ĉiu amanto de nia bela literaturo; kaj kiujn ne tuŝas tiuj graciaj versoj, al tiuj la nomoj ne utilas. Mallonga listo de niaj originale verkintaj poetoj, kiuj inspiriĝis de la poemoj de nia majstro, finu tiun priskribon.

Bagby, J., "Bukedo", 1922; "Preter la vivo", 1923.
Bela Manto (Boris Mirski), "Dorna karesilo", 1917.
Butler, M., "Himnaro Esperanta", 1921; "Kantaro Esperanta", 1926.
Cart, T., "Trafendita turo", 1905.
Ciklari, G., "Poemaro", 1911.
Deŝkin, G., "Versaĵoj", 1913.
Devjatnin V., "Verkaro", 1896—1914; "Nevola Mortiginto", 1896;
"Unuaj esperantaj satiroj", 1919.
Dombrowski, A., "Versajareto", 1905.
Droogendijk, C., "Esperantaj poemoj", 1917.
Elski (?) kaj Eska (S. Karolczyk), "Unuaj agordoj", 1910.
Fez (Feliks Zamenhof), "Homa doloro", 1905.
Frenkel, R., "Verdaj fajreroj", 1908.
Grau, Casas J., "Amaj poemoj", 1924. [1913.
Grabowski, A., "Liro de esperantistoj", 1893; "El parnaso de popoloj",
Grenkamp-Kornfeld, S., "Krioj de l'koro", 1922.
Hankel, M., "Sableroj", 1911.
Inglada, V., "Prozo kaj versoj", 1910 (?).

Jung, T., "Alta kanto de la amo", 1926.
 Kaloszay, K., "Mondo kaj koro". 1921.
 Kaplan, M., "Akordoj esperantaj", 1922.
 Kozłowski, C., "Petaloj", 1912.
 Kress, P., "Rozo sovaĝa", 1910.
 Kriss, J., "Melodioj de l'nokto", 1914.
 Mangada Rosenörn, J., "Versaĵaro", 1922.
 Mihalski, E., "Du poemoj", 1922.
 Olšvanger, I., "Eterna sopiro", 1925.
 Pizzi, F., "En la mondon venis nova sento", 1925.
 Privat, E., "Tra l'silento", 1912; "Ginevra", 1913.
 San Millan, R., "Ŝipopereo", 1921.
 Sapir, M., "La ĝardeno", 1925.
 Schulhof, S., "Kion la vivo alportis. Per espero al despero", 1911;
 "Aŭtunaj floroj", 1912.
 Schwartz, R., "Verdkata testamento", 1926.
 Sentis, H., "En montoj", 1921.
 Styler, A., "En la Dolomitoj", 1914.
 Zamenhof, Leon, "Mia liro", 1909.

Sube ni donas unuan provon de nomaro de la versverkintoj, kies poemoj aperis en la "Fundamenta Krestomatio", "Esperanto", "Lingvo Internacia", "Esperanto Triumfonta", "Literaturo", "Sennacieca Revuo", "Heroldo de Esperanto", "Literatura Mondo", "Ondo de Esperanto", k. a. Suprenomitaŭtoroj ne estas ĉi tie.

Albino, F.	Bollermann, R.	Elmy, B.
Alekseev, S.	Bourlet, C.	Etten, van H.
Almeida, C.	Braun, S.	Frantz, S.
Altenberg	Briggs, L.	Fulcher, F.
Applebaum, J.	Browne, G.	Giessmann, K.
Arco, M.	Buligin, A.	Goldberg, M.
Avoto	Daum, W.	Golovnin, O.
Balkanyi, P.	Deans, A.	Griffith, M.
Bán, A.	Davidov, S.	Hahn, F.
Barthelmess, N.	Deshays, R.	Hajdovski, S.
Baudouin, C.	Doleys, T.	Haller, E.
Belmont, L.	Dresen, H.	Harrison, Hill
Bemaldo, L.	Drezen, E.	Harvey, W.
Bennemann, P.	Edwards, J.	Hevesi, E.
Bibabo, P.	Eichenbaums, R.	Hiller, F.
Bicknell, C.	Elb, L.	Hodler, H.
Blaikie, J.	Elliott, R.	Hohlov, N.

Hromada, R.
 Hunt, C.
 Hunter, T.
 Ĥrebtovski, N.
 Ivanov, V.
 Ivn, L. (Lidin)
 Izgur, E.
 Jahn, F.
 Janowski, G.
 Jarvenpää, V.
 Jarmolovič, V.
 Jadko, A.
 Johansson, K.
 Jolly, W.
 Jitkova, N.
 Kalina, M.
 Kanalošši, F.
 Karnas, J.
 Kaus, M.
 Keesing, M.
 Kellerman, I.
 Kiss, K.
 Klemas
 Kofman, A.
 Kolčín, A.
 Koldajev, B.
 Kolovrat, G.
 Korb, E.
 Krasovskij, N.
 Kronenberg, L.
 Kühne, W.
 Lambert, D.
 Langlet, V.
 Lavrov, A.
 Legrand, E.
 Lejzerowicz, I.
 Leppäkoski, J.
 Lepicier, L.
 Levenzon, L.
 Lewis, G.
 Libeks, R.
 Lidin, I.
 Lippmann, W.

Lojko, I.
 Lojko, V.
 Lorenc, F.
 Lubjanovskij, I.
 Lucio, R.
 Lukaš, M.
 Macrae, A.
 Marr, W.
 Marriott, R.
 Mazzolini, A.
 Mears, I.
 Mello Souza, J.
 Meyer, S.
 Mihajlova, A.
 Merchant, J.
 Metcalfe, E.
 Morariu, T.
 Morris, P.
 Motteau, A.
 Myslik, K.
 Nankivell, A.
 Naumann, A.
 Nekrasov, N.
 Nevein, N.
 Nippa, A.
 Noël, A.
 Nolotte, M.
 Obraczov, V.
 Officer, W.
 Page, W.
 Paluzie, J.
 Pargačevski, N.
 Parisot, J.
 Pečenego (Hajdovski)
 Pfeffer, E.
 Pillath, F.
 Polak, C.
 Polakov, V.
 Podrjabinnikov, I.
 Pollen, J.
 Popolan, A. (Pfeffer)
 Potts, B.
 Queste, G.

Quiپی, F. (Kviپی)
 Ramstedt, G.
 Reddet, Sino
 Reich, B.
 Reisinger, J.
 Reeve, C.
 Ribeiro, A.
 Richter, F.
 Rose, D.
 Rozenblat, G.
 Rublev, S.
 Ruotsalainen, J.
 Sauer, F.
 Sayer, E.
 Schliemann, G. J.
 Schoor, van J.
 Seppik, H.
 Seleznev, I.
 Sevak, G.
 Severn, W.
 Shkabara, J.
 Sieche, G.
 Silverstrie, I.
 Simeonov, S.
 Simon, A.
 Smetánka, E.
 Sokolov, L.
 Solovjev, M.
 Soltkyevyč, J.
 Spoeck, A.
 Steding, H.
 Sumitz, L.
 Sutkovoj, G.
 Svanbom, K.
 Šatunovski, S.
 Šefer, A.
 Šrind
 Tagulo-Hyams
 Taussig, A.
 Tkačeva, E.
 Vaillant, G.
 Valienne, Dr.
 Vladimirovič, N.

Voleviĉ, J.
Waher, W.
Wahl, E.
Wasniewski, J.
Wulff, J.

Wurmbrandt, M.
Young, E.
Zaletov, G.
Zanoni-Pillath

Zausmer, S.
Zeidlitz, O.
Zschepank, J.
Živanović, S.

* * *

Por helpi versfaradon ekzistas tri verketoj, kiuj estas tute utilaj por ĉiu versverkanto, ĉar ili ŝparigas la tempon, necesan por trovi rimojn:

Rhodes, Joseph. Vortaro de Esperantaj Rimoj. Manlibreto por la farado de Esperantaj versaĵoj. 1905. Keighley. Anglujo. 16° — 23 pp. (entenas 4963 rimojn).

Parisot & Cart. Esperanta versfarado kaj rimaro. 1909. Paris. 16° — 42 pp. (entenas 5600 rimojn).

Avoto. Rimvortaro Esperanta. 1918. 16° — 34 pp. (entenas 5412 rimojn).

Neniu imagu ke per tiuj gvidiloj oni povas fariĝi poeto. Sed dank' al ili ĉiu pacienculo povus verki korektajn kaj agrablajn versaĵojn, kiuj — eĉ restante nepresitaj — donas al la verkinto tre utilan ekzercon en la lingvo. Oni eĉ rekomendas al ĉiu kiu verkas proze la versekzercojn por plielastigo de la stilo. Por talentuloj, kiuj nas-kiĝis poetoj, la rimaro utilas kiel tempoŝparilo.

La Fak-Vortaroj en Esperanto.

Komuna lingvo estas uzata en ĉiutaga vivo kaj en beletristiko. *Faka lingvo* servas en fakoj, t. e. en branĉoj de scienco, arto, tekniko, komerco, industrio, sporto, k. a. La faklingvo kreigis el la komuna, dependas de ĝi kaj bazas sur ĝi, enhavante fakvortojn, terminojn, profesiajn esprimojn kaj specialajn signojn, enkondukitajn laŭbezono, pro manko de necesaj vortoj. Tamen ekzistas kaj ekzistis faklingvoj kiuj transpaŝis limojn de la bonsenco, kreante fakvortojn eĉ por tiuj aĵoj kiujn la komuna lingvo perfekte nomas. Ekzemple, Mezepokaj kemiistoj ne nomis metalojn per iliaj komune konataj nomoj, sed per vortoj *Merkuro*, *Saturno*, *Venuso*, k. a. Alia ekzemplo: iu fakvortaro Esperanta proponas nomi paseron "pirgito", kaj tagon "diurno". Aliaj scienculoj ne ŝatas nomojn kunmetitajn el la fundamentaj radikoj, ekz.: *maraglo*, *akvokuracado*, *marstelo*, *kapdoloro*, ... proponante: *pigargo*, *hidroterapio*, *asterio*, *cefalalgio* aŭ *kefalgio*, k. a. Tia kasta tendenco ekzistas ĉe sciencistoj, kiuj troigas gravecon de sia fako, forgesante ke ilia tasko estas servi al la ĉiutaga vivo, de kiu ili fakte dependas, kaj ke ilia devo estas resti sur la komuna bazo, enkondukante nur vere necesajn terminojn, kiam la komuna lingvo ilin ne posedas.

Kampo de fak-vortoj estas senlima, ĝi superas fortojn de unu homa vivo, de tuta korporacio, eĉ de tuta generacio da laborantoj. Ekzistas miloj da fakoj, el kiuj ĉiu havas sian fak-vortaron ampleksan je centoj, miloj, aŭ pluraj miloj da terminoj. Ekzemple Entomologio, mallarĝa sekcio de Zoologio, posedas terminaron kun nomoj de konataj specoj de skaraboj, papilioj, formikoj, muŝoj, k. m. a., kies nombro superas 500 000. Entute Zoologio studas estaĵojn kies specnombro, ĝis nun konata kaj ĉiutage kreskanta, superas 2 000 000. Sed la afero ankoraŭ pli komplikiĝas pro la sinonimaro, nacia tradukaro, popola nomaro, kiuj deobligas, iufoje centobligas la amason da nomoj ekzamenataj. Alia ekzemplo: en Eŭropo vivas kaj regule alflugas ĉirkaŭ 590 birdospecoj, tamen ilia latina nomaro entenas pli ol 6000 nomojn, diversepoke, diverslande kaj diverssisteme kreitajn de ornitologoj; unu speco de blankvosta mara aglo estis science nomata: *Falco albicilla*, *Falco pygargus*, *Falco ossifraga*, *Falco ossifragus*, *Falco albicaudus*, *Falco hinnularius*, *Falco melanaetus*, *Vultur albicilla*, *Aquila haliaëtus*, *Aquila albicilla*, *Aquila ossifraga*, *Haliaetus albicilla*, *Haliaetus nisus*, *Haliaetus cinereus*, *Haliaetus funereus*, *Haliaetus groenlandicus*, *Haliaetus islandicus*, *Haliaetus orientalis*, *Haliaetus borealis*, *Haliaetus Brooki*, kaj multaj aliaj. Tia kaoso estas tute "normala" por la internacia scienca terminaro. Ne malpli abunda estas popola nomaro, varia laŭ la regionoj,

distriktoj kaj epokoj: ni trovis 50 italajn nomojn por korniko, kiel in trovis 2000 arabajn nomojn por kamelo, 500 persajn nomojn por leono.

Antaŭ tiu oceano da terminoj niaj scienculoj ne povis entrepreni alian laboron ol starigon de elementa terminaro por larĝaj fakoj: matematiko, fiziko, kemio, botaniko, zoologio, juro, komerco, maŝinaro, k. a. Vere, ĝi ne estis pliriĉigo de la scienca terminaro, sed nur pliriĉigo de nia komuna lingvo per specialaj, malofte uzeblaj, vortoj, ĉerpitaj el la faka terminaro. Por la komuna lingvo ne sufiĉas vortoj: arbo, birdo, besto, fiŝo, insekto, ilo. La komuna lingvo, eĉ poezia stilo, iufoje bezonas diri: fago, ulmo, milvo, astoro, genetio, tapiro, truto, ezoko, termito, onisko, kriko, pulio, ktp. ktp. Do, la unua tasko de niaj vortaristoj konsistis en kompletigado, kontrolado kaj tradukado de tiaj vortoj, kiuj samtempe apartenas al la komuna kaj al la faka lingvo, kiuj reale estas transira ŝtupo de la komuna lingvo al la faka. Eĉ tiu limigita tasko estis granda por niaj laborantoj. malmultaj, apenaŭ aŭ preskaŭ ne organizitaj, disponantaj nesufiĉan liberan tempon kaj nesufiĉan sciencon verkaron. Ŝajnas ke tia konsiderado de nia faka terminaro estas sole pozitiva, justa kaj libera de la iluzioj tro optimistaj.

Unuaj provoj starigi fak-terminarojn komenciĝis kiam niaj unuaj pioniroj verkis fak-artikolojn por la gazeto "Esperantisto" 1889—1895, poste represitajn en la "Fundamenta Krestomatio" 1903. Studento, kiu nun volas ekzameni aŭ profiti fak-terminarojn kreitajn en Esperanto, estas devigata sin turni al diversaj fontoj, el kiuj ni sube nomas la ĉefajn, en proksimuma ordo de amplekso, aŭ graveco.

I. Vortaroj kaj terminaroj

(presitaj en formo de volumo, broŝuro, ordigitaj sisteme, aboce, aŭ ambaŭmaniere).

C. Rousseau. Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio.

Extracta ex diversis Pharmacopaeis cum Vocabulario ex 9 linguis. Kunlaborintoj: Sroj BORSON, PÉLLOILE, SÉRÉE, ROBLT, BARTOMEU, GRÜNFELD, HALDIN, HESSLER, LAURENT, LAW, LEVANTIN, SKEEL-GIÖRLING, VAN SCHOOR, VILLARÓYA. Paris Hachette et Cie. 1911. Formato gr. 8° — 288 paĝoj, tolbindita. Apoteka formularo kaj terminaro, sistema kaj aboca, en Latina, Angla, Franca, Germana, Hispana, Holanda, Itala, Rusa, Sveda, Esperanta.

Ch. Verax. Enciklopedia Vortareto Esperanta. Kun klarigoj en Esperanto kaj Franca traduko, kontrolita de specialistoj. Paris, Hachette & Cie. 1910. Formato kv. 8° — 264 paĝoj. Terminoj de ekzaktaj kaj naturaj sciencoj, maraferoj, militarto, konstruo, medicino, muziko, juro, k. a. Kunlaborantoj: Sroj MANN, VALIENNE, BRICARD, HOFFBAUER, ROLLET DE L'ISLE, MOCH, DE MÉNIL, GROSJEAN MAUPIN, LEDGER, WACKRILL, MEAZZINI. Duontole kartonita.

P.-E. Stojan. Ornitologia Vortaro Oklingva de Birdoj Eŭropaj. Litografia eldono de la aŭtoro. St Petersburg. 1911. Formato 4° — 218 paĝoj. Presnombro 200 ekz. Sistema (laŭ familioj, genroj) kaj aboca nomaro de 596 eŭropaj birdospecoj, kun ilia scienca kaj popola sinonimaro, en Latina, Angla, Franca, Germana, Itala, Pola, Rusa, Esperanto. Entute la vortaro entenas ĉirkaŭ 15 000 nomojn. Verkita sub aŭspicio de Zoologia Muzeo ĉe la Ruslanda Imperia Akademio de Sciencoj.

Ch. Verax. Vocabulaire Technique et Technologique Française-Esperanto. Paris. Hachette & Cie. 1907. Formato kv. 8° — 138 paĝoj. Kunlaborintoj: Sroj BEIN, BICKNELL, BOIRAC, BOURLET, BRICARD, DOR, ELLIS, HANAUER HUET, KOFMAN, KRIKORTZ, MEAZZINI, MOCH, ROLLET DE L'ISLE, SCHMIDT, WACKRILL. Franca-Esperanta vortaro (sen difinoj) pri scienco, arto, tekniko, konstruo, fotografio, marirado, k. a. Duontole kartonita.

Rollet de l'Isle. Provo de Marista Terminaro, verkita de kelkaj kompetentuloj. Paris. Hachette & Cie. 1908. Formato kv. 8° — 78 paĝoj kaj figuroj. Kunlaborintoj: Sroj BRESSON, DELACHE, DEVUNS, ELLIS, FICHOT, HUGUES, LEGOFFRE, MAIRIS, MATTON, MEYER, MOCH, ROULLIN, SCHMIDT, WACKRILL. Sistema teksto ilustrita de speciale faritaj desegnoj (kun klarigaj subskriboj en Esperanto), kun aboca indekso-vortaro kaj seslingve tradukita radikaro. Duontole kartonita.

** Rapport de la Commission de la Nomenclature Pharmaceutique. Federation Internationale Pharmaceutique. 1922. Formato gr. 8° — 104 paĝoj. Unua Parto: Kemiaj Medikamentoj. Dua Parto: Drogoj vegetalaj kaj animalaj. Tria Parto: Kunmetitaj Medikamentoj. En Latina kaj Esperanta. Bazita sur 16 naciaj Farmakopeoj.

Ch. Bouchard. Anatomia Vortaro Kvarlingva: Latina (Basela nomenklatur), Franca, Angla, Esperanta, verkita de la Medicina Esperantista Grupo. Paris. Hachette & Cie. 1906. Formato kv. 8° — 80 paĝoj. Kunlaborintoj: Sroj BRIQUET, COZE, DARDEL, DIETERLEN, DOR, FRANCKEN, GAMBIER, HAMON, MENDEL, MESNARD, NOEL, ROBLT, RODET, SEYNAEVE, VESOUX. 1. Pars Analytica. 2. Pars Alphabetica. La ĝenerala sekretario: D^{ro} PAUL RODET.

E. Wüster. Maŝinfaka Esperanto-Vortaro Prielementa. Leipzig. Ferd. Hirth & Sohn. 1923. Formato 16° — 89 paĝoj. Aboca nomaro Germana-Esperanta, laŭ sistemo de referencaj nombroj. Tradukilo sen klarigoj.

R. Bricard. Matematika Terminaro kaj Krestomatio. Paris. Hachette & Cie. 1905. Formato 16° — 60 paĝoj kaj 8 figuroj. Sistema teksto, aboca indekso, nuresperanta.

- K. Verks. Elementa Fotografia Optiko.* Originale verkita en Esperanto. Paris. Presa Esp. Societo. 1906. Formato 16° — 75 paĝoj kaj 30 figuroj. Sistema teksto kun malgranda Esperanta-Franca vortareto.
- Ch. Verax. Vocabulaire Français-Esperanto technologique des termes photographiques.* Paris. Mendel Ed. 1907. Formato 16° — 48 paĝoj.
- P. Corret et G. Malgorn. Radio-Lexic.* Paris. Chiron Ed. 1926. Formato 8° — 40 paĝoj. Abocaj nomaroj en Franca, Angla, Germana, Hispana, Italiana, Esperanta.
- F. de Ménil. Muzika Terminaro.* Paris. Hachette & Cie. 1908. Formato kv. 8° — 20 paĝoj. Sistema teksto Kunlaborintoj: SINOJ APITZ, HANKEL, MACKENZIE, OXENFORD, SROJ FJODOROV, GJAMBENE, KÜHNEL, PUJULA, STAMATIADIS, WILLUMSEN.
- R. Lemaire. Vocabulaire Français-Esperanto contenant les mots spéciaux à la philatélie.* Paris. Groupe Esperantiste. 1903. Formato gr. 8° — 21 paĝoj.

II. Vortlistoj

(en gazetoj, libroj).

- R. D'Armon. Lexique Aéronautique en six langues.* Seslingva paralela tabelo en Angla, Franca, Germana, Hispana, Italiana, Esperanta, 29 paĝa. En francelingva verko samnoma 212 paĝa, Paris. Librairie Aéronautique. 1913. Formato 16°.
- H. Epton. English-Esperanto Radio Dictionary.* 5 paĝoj. En "International Language" Decemb-ro 1924.
- H. Epton. A Short Dictionary of Radio Terms.* 15 paĝoj en "International Radio Manual". London. The British Esp. Assoc. 1925. Formato 16° — 80 paĝoj.
- G. Demidjuk. Radio-Esperanto.* Pervoje oznakomlenije radio-lubitelja Esperanto. Moskva. Objedinennoe Izdatelstvo. 1926.
- R. Bugge Paulsen. Norsk-Esperanto-Engelsk Radio-Ordbok.* En "Norsk Radio" 1925—1926.
- Lt. Bayol. Franca-Esperanta Vortaro de Ruĝa Kruco en "Esperanto et Croix-Rouge".* Paris. Hachette & Cie. 1906. Formato 16° — 167 paĝoj.
- Lt. Bayol. Esperanto und Rotes Kreuz.* Aus dem Französischen übersetzt von L. ELB. Berlin. Verlag H. Hoffmann. Formato 16° — 230 paĝoj.
- Lt. Bayol. Esperanto-Guide to the Red Cross.* Translated by A. ADAMS.
- Lt. Bayol. Esperanto Vejleder for det Rode Kors.* Oversat paa Dansk af A. NISSEW.

- A. Ergolski. Esperanto i Krasnyj Krest.* Odessa. 1909. 176 paĝoj.
- F. Uhlmann. Deutsch-Esperanto, Wörterbuch für das Rote Kreuz.* Schussenried. 1913. 43 paĝoj.
- P. Berthelot & Ch. Lambert.* Komercaj Leteroj. Paris. Hachette & Cie. 1903. Formato 16° — 46 paĝoj.
- J. O'Connor & P. Hugon.* Praktikaj Komercaj Leteroj. London. G. Pitman. Formato 16° — 46 paĝoj, kun angla parto — 46 paĝoj.
- R. Kreuz. Esperanto in Handel und Verkehr.* Leipzig. F. Hirth & Sohn. 1926. Formato gr. 8° — 112 paĝoj.
- M. Butin. Esperanto-Leitfaden für den Kaufmann.* Berlin. Ellersiek & Borel. 1926. Formato 16° — 63 paĝoj.
- J. Eiselin. Nederlandsch-Esperanto Handelstermen.* Malmberg. 1925. Formato 8° — 100 paĝoj.
- W. Page. Commercial Esperanto.* London. G. Pitman. 1921. Formato 12°.
- R. Kreuz kaj M. Urban. Vortaro de Komercaĵoj.* Frankfurt a. M. Foirofacejo. 1921. Formato 12° — 12 paĝoj. Terminaro. Esperanta-Germana.
- R. Kreuz kaj O. Schutkowski. Varolisto en Esperanto.* Frankfurt a. M. Foirofacejo. 1922. Formato 12° — 44 paĝoj. Esperanta, Germana, Franca, Angla, Hispana, Italiana. En "Handbuch der Frankfurter Internationalen Messen" 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927...
- ** Esperanto-Finna Alfabeto Registro de Komercaĵoj.** Formato 12° — 4 paĝoj, en "Kotiteollisuuden" Tampereella. 1922.
- ** Listo de komercaj branĉoj.** Oficiala Foiadresaro. Leipzig. 1918. Formato 16° — 19 paĝoj.
- G. Habellok. Eisenbahn-Wörterbuch Deutsch-Esperanto.* Breslau. 1923. Formato 8° — 49 paĝoj.

III. Manuskriptoj.

Pli multaj terminaroj tamen restas neeldonitaj, en preta manskriba formo; aliaj nun estas ellaborataj, ĉu izole — ĉu kolektive. Pri tio oni povas trovi informojn en la "*Bulteno de Internacia Scienca Asocio Esperantista*", kiu samtempe reprezentas la *Akademian Sekcion de Teknikaj Vortaroj*. Adreso: S^{ro} ROLLET DE L'ISLE, 35 rue du Sommerard, Paris.

IV. Fakaj Gazetoj.

Internacia Scienca Revuo. Scienca Gazeto. Voĉo de kuracistoj. Voĉo de Farmaciistoj. Foto-Revuo Internacia. Internacia Medicino. Internacia Revuo Medicina. *Internacia Medicina Revuo. Internacia Pedagogia Revuo. Internacia Komerca Revuo. Teknika Revuo. *Psikologio. Psikiatrio kaj Neŭrologio. *Radio-Revuo Internacia. *Interligilo de l'PTT. *Fervojo. *Fluganta Skribilo. *Policisto. *Novaj Tumpoj (pedagogia). *Espero Teozofia. *Espero Katolika. *Katolika Mondo. [* nun aboneblaj gazetoj.]

Nia Gazetaro.

En la aŭtuno de 1889 aperis "Prospekto" kun jena enhavo: "La lingvo internacia Esperanto en mallonga tempo trovis multegon da amikoj en diversaj landoj. La nombro de tiuj ĉi amikoj kun ĉiu tago, kun ĉiu horo kreskas, kaj nun jam forte estas sentata la bezono de ia organo, kiu interligus ĉiujn la disĵetitajn amikojn kaj donus al ili eblon paroli kaj konsiliĝi unu kun la alia. Obeante la peton de multegaj amikoj de la lingvo Esperanto, ni decidis fondi gazeton, kiu havos la celon labori por la progresado de tiu ĉi lingvo kaj por la vastigado ĝin en la mondo. La ĉefan kondukadon de nia gazeto prenis sur sin la aŭtoro de la lingvo mem (D^{ro} L. ZAMENHOF), kaj tial nia gazeto estos centra organo por ĉiuj disĵetitaj amikoj de nia afero..." La gazeto, kies unua numero estis datita: **Nürnberg, 1. Sept. 1889**, havis la titolon

LA ESPERANTISTO

Gazeto por la amikoj de la lingvo Esperanto. Sub la kunlaborado de Dr. Esperanto (D^{ro} L. ZAMENHOF) eldonata de CHR. SCHMIDT, prezidanto de la klubo mondlingva en Nürnberg. Eliras unu fojon en la monato.

En 1893 la unua gazeto ŝanĝis sian eldonanton: ĝin reprenis W. TROMPETER en Schalke (Westfalen), kaj daŭrigis ĝis 1895, kiam ĝi ĉesis aperi, pro la malpermeso de la rusa cenzuro, kiu konsideris danĝera la liperpensan artikolon de Tolstoj, en ĝi aperintan. Vere, la plimulto de la abonintoj estis rusoj, do la gazeto ne povis ekzisti, kiam la rusa limo fermiĝis por ĝi. Ni havas sub la mano statistikon de la abonantoj por Decembro 1894: el la tuta nombro 596, estis 361 rusoj kaj 235 alilandanoj: germanoj, svedoj, francoj, italoj, usonanoj, bulgarioj, hispanoj, k. a.

En "*La Esperantisto*" aperis unuaj literaturaj kaj popular-sciencaj artikoloj, en 1903 represitaj sub formo de la "*Fundamenta Krestomatio*". Ĉiuj pioniroj de tiu unua periodo kunlaboris en ĝi, kaj ĉefe D^{ro} ZAMENHOF mem, kiu korektis ĉiujn artikolojn, kies verkintoj ankoraŭ estis mallertaj en la stilo. Matriĉa ekstere, maldika, malbele presita, la unua gazeto neniel servis por la propagando inter neesperantistoj, sed ĝi ludis la gravan rolon de la edukilo por la unuaj adeptoj, estante kvazaŭ "koresponda perfektiga kurso". La unuaj verkintoj regule relegadis siajn artikolojn, korektitajn de la majstra mano, kaj tio estis por ili — bona lernejo de la esperanta stilo.

Dua atentinda gazeto, kiu daŭrigis la taskon de "*La Esperantisto*" estis "*Lingvo Internacia*" eldonita unue en Upsala 1895—1901, poste en Szegard 1902—1903, fine en Paris 1904—1914. Ĝin redaktis laŭvice Sroĵ P. DE LENGYEL, FRUCTIER kaj CART. Komence progresema, la "*Lingvo Internacia*" fine iĝis defendanta la ekstreme konserveman tendencon, kiu ne povis havigi al ĝi sufiĉan legantaron, kaj — jam antaŭ la milito — la redakcio penadis ekzistigi la eldonon per alvokoĵ pri la monhelpo de la amikoj.

Tria gazeto, grava por nia afero, estis "*La Revuo*", eldonita 1906—1914, de Hachette & Cie. en Parizo, redaktita de C. BOURLET. Ĝi enhavis multajn tradukojn de D^{ro} ZAMENHOF, poste represitajn sub libra formo: La Biblio, Marta, Revizoro, Georgo Dandin, Fabeloj de Andersen, Rabistoj, Ifigenio en Taŭrido, k. a. En ĝi kunlaboris la plej bonaj stilistoj de tiu tempo: KABE, GRABOWSKI, HODLER, LAMBERT, BICKNELL, VALIENNE, KABANOV, BOIRAC, PRIVAT, SIDLOVSKAJA, SPICER, HANKEL, SKEEL-GIÖRLING, DE MËNIL, INGLADA, PUJULA, AYMONIER, NOËL, ĈEJKA, ELB, PILLATH, SIMON, BACKHEUSER, KOLOVRAT, ŠEFER, JUNCK, RUST, DALMAU, BOUCON, k. m. a. Ĝi ĉesis aperi pro triobla kaŭzo: la morto de Bourlet, ĝia redaktoro, la milito, kaj la rifuzo de la firmo Hachette & Cie. plue subteni nian movadon.

Kvara, kaj sola postvivanta gazeto el la antaŭmilitaj internaciaj organoj, estas "*Esperanto*", fondita en 1905 de PAUL BERTHELOT, reprenita en 1907 de HECTOR HODLER. Unue ĝi estis grandformata, poste alprenis nunan formaton, sed aperis duonmonate. Laŭ la enhavo komence ĝi estis trikvarone dediĉita al la esperantistaj aferoj, kaj la restanta kvarono enhavis artikolojn pri socia vivo, komerc, geografio, iomete el la literaturo. Depost Aprilo 1920 la gazeto estas gvidata de D^{ro} E. PRIVAT, kiu plimodernigis la enhavon, faris ĝin malpli seka, pli interesa por la larĝa publiko, kiu indiferentas pri la oficialaĵoj, detaloj de nia organizo, ktp. Fine, per kunaj penoj de la redaktantaro, "*Esperanto*" alprenis depost 1925 sian nunan aspekton.

Antaŭ la milito ni havis ĉirkaŭ 150 gazetojn, kiuj estis legataj de proksimume 6000 konstantaj abonantoj. Sufiĉas dividi la duan nombron per la unua ($6000 : 150 = 40$), por kompreni ke la vivo de tiuj multenombraj folietoj, pompe nomataj: gazetoj, ĵurnaloj, revuoj, . . . , devis esti necerta, efemera, preskaŭ iluzia. Kaj fakte nur tri-kvar gazetoj de tiu tempo havis po kelkmil abonantoj, deko da ili vegetis kun po kelkcent abonantoj, kaj la resto ekzistis nur pro la sinofero kaj malavareco de la eldonanto. Post la milito la situacio iom pliboniĝis, la nombro de la “gazetoj” duoniĝis, la nombro de la abonintoj, ĉe veraj seriozaj gazetoj, duobliĝis. Verŝajne tiu plibonigo daŭre progresos, kaj fine ni havos du-tri ĉefajn gazetojn kun 15–20000 abonantoj ĉiu, plus deko da fakaj bultenoj. El la 150 antaŭmilitaj “gazetoj”, pli ol $\frac{3}{4}$ estis malgrasaj folioj, kajeretoj, kaprice aperantaj kaj malaperantaj, malofte regule, ofte nur du-tri foje en la jaro. Tamen ni povas noti dekon da revuoj, kiuj regule aperis dum pluraj sinsekvaj jaroj, ekz.: *L'Esperantiste*, organo de Beaufront, 1898–1909, *Svisa Espero* 1903–1911, *Internacia Scienca Revuo* 1904–1911, *The British Esperantist* 1905–1923, *Ondo de Esperanto*, rusa organo, 1909–1918, *Belga Sonorilo* 1902–1908, *Juna Esperantisto* 1903–1910, *Oficiala Gazeto* 1908–1922, eldonita de la Pariza Centra Oficejo, kun precizaj informoj pri nia movado, literaturo, societaro, kaj pri la Lingva Komitato.

El la naciaj gazetoj, nun aperantaj, ni devas citi, kun la jaro de fondo: *Germana Esperantisto* 1905, *Amerika Esperantisto* 1906, *Pola Esperantisto* 1908, *Le Monde Espérantiste* 1908, *Belga Esperantisto* 1908, *Brazila Esperantisto* 1908, *Hungara Esperantisto* 1909, *La Marto* 1910, *Kataluna Esperantisto* 1910.

Oni jam komencas kompreni, ke por influi al la neesperantista publiko gajnota, oni devas eldoni *nacilingvan* decan revuon, kiu — ne ripetante malnovajn frazojn pri la verda stelo, pri la fideleco, pri la ekstrema facileco de nia lingvo, — anstataŭe, donas trankvile la faktojn pri reala utilo de la lingvo, citas verkojn, vidigas homojn, kiuj aplikas ĝin en la praktika vivo. Unuaj tiaj novepokaj gazetoj estis “The International Language” kaj la francilingva “La Movado”, ambaŭ ilustritaj kaj ĝis nun regule aperantaj. Ke la aliaj sekvu tian ekzemplon, kaj la mizero de nia tro multa kaj mizera “gazetaro” fine ĉesu.

Esperantista Gazetaro.

(Internacia nur en Esperanto.)

Generala enhavo.

Esperanto. Oficiala organo de UEA. Monata. *F.* 1904, 20 p., 32×21 cm. *Gvid.*: Dr^o ED. PRIVAT. *Adr.*: 12 Boulevard du Théâtre, Genève (Svis.). *Ab.*: 10 Fr. sv. jare. Aldono dumonata: Bulteno de l'Internacia Labora Oficejo de la Ligo de Nacioj. Kun membreco de UEA 12.50 Fr. svisaj. Favoraj prezoj por malbonvalutaj landoj.

Heroldo de Esperanto. (Antaŭe "Esperanto Triumfonta".) Internacia, universala, ilustrita. Semajna. *F.* 1920, 4—8 p., 30×45 cm. *Red.*: TEO JUNG. *Adr.*: Horrem bei Köln (Germanio). *Ab.*: 15 sv. Fr. jare; specimeno senpage.

La Movado. Monata gazeto por Propagando, Informo, Komerco, Turismo. Oficiala gazeto de la Societo Franca por la propagando de Esperanto. — *F.*: 1909, 16 p., 24×32 cm. *Red. kaj Adm.*: 97 rue Saint-Lazare, Paris IX. Tel. Louvre 62-48. *Ab.*: 15 Fr. fr. jare; eksterlande 18 Fr. aŭ 22 Fr. fr.

Verda Stelo. Monata. *F.* 1926, 4 p., 30×45 cm. *Red.*: TEO JUNG. *Adr.*: Heroldo de Esperanto, Fak: Verda Stelo, Horrem bei Köln (Germanio). *Ab.*: jare 1.20 ĝis 2.50 sv. Fr., laŭ la nombro de abonataj ekzempleroj.

Marto. Oficiala Organo de Germana Esp. Ligo en Ĉeĥoslovakio. Monata. *F.* 1920 (1912), 8 p., 27×20.5 cm. *Red.*: J. TAUBMANN. *Adr.*: Haida (Bohemio). *Ab.*: 20 Kč.; por Aŭstrio, Germanio, Hungario, Polio en monbiletoj samvaloraj. Aliaj landoj 10 respondkuponoj.

Nova Sento. Organo dumonata de Kiŭŝiu Esperanta Ligo. *F.* 1924, 48 p., 21×15 cm. *Eld.*: Fukuoka Filio de J.E.I. *Adr.*: 32 Gokurakujimaĉi, Fukuoka, Japanio.

Blindula.

Esperanta Ligilo. Universala gazeto por la blinduloj. Organo de U. A. B. E. Monata. 60 p., 27×18 cm. (En Braila skribo). *Red.*: H. THILANDER. *Adr.*: Majorsgatan 12, Stockholm (Sved.). — *Adm.*: W. P. MERRICK, Penso, Shepperton, Angl. *Ab.*: 3 Fr. sv. aŭ bonvola.

Ligilo por Vidantoj. Eltiraĵoj el "Esp. Ligilo" nigrepresite. Se eble trimonata. 12 p., 24×16 cm. *Red.*: H. THILANDER, Majorsgatan 12, Stockholm, Sved.; *Kas.*: W. P. MERRICK, Penso, Shepperton, Angl.; *Ab.*: 4 Fr. sv.

Fervojista.

"La Fervojisto". Oficiala organo de Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj. Monata. 8 p., 24×31.5 cm. *Red. kaj Adm.*: ILJA F. PUHALO, fervojoficisto, Zagreb, Jugoslavio, Strojarska cesta. *Ab.*: Vidu ĉe: Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj.

Instrua.

Esperanto-Praktiko. Instrua kaj literatura gazeto monata por perfektigo en la lingvo. Internacia. Monata. *F.* 1919, 24 p., 17×24 cm, ilustrita. *Red.*: FRIEDRICH ELLERSIEK kaj ARNOLD BEHRENDT. *Adr.*: ELLERSIEK kaj BOREL, Wilmsstrasse 5, Berlin SW 61. Poŝtĉekkontoj: Berlin 29318, Wien 105.312. — *Ab.*: 4.80 Rmk. aŭ 6 Fr. sv.

Instruista.

Internacia Pedagogia Revuo. Monata revuo de edukado kaj instruado. Organo de Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esperantistoj. *F.* 1922, 24 p., 15.5×23 cm. *Red.*: H. LUDWIG, Postaerstr. 6, Pirna-Copitz, Germanio. *Adm.*: M. GOLDBERG, Frohburgerstr. 68 p., Leipzig S 3. *Ab.*: 3.50 Fr. sv.

Junula.

Esperanto-Junularo, gazeto de Tutmonda Esperanto-Asocio Junulara Skolta Esperantista Ligo, Mondjunulara Ligo, Bahaja Mondunuiĝo kaj de Benson Lernejo. *F.* 1924. *Red. kaj Adm.*: A. NEUPERT, Wedellstrasse 17, Leipzig N 23. *Ab.*: Jare 8 n-roj 2.50. Fr. sv.

Klasbatala.

"Sennaciulo" oficiala organo de Sennacieca Asocio Tutmonda. *F.* 1924. Ĉiusemajna, 8—10 p., 31×23 cm. *Red.*: 14 Avenue de Corbéra, Paris XII. *Adm.*: RICH. LERCHNER, Colmstrasse 1, Leipzig O 27 (Germanio). *Ab.*: 9 Fr. sv.; por anoj de S. A. T. 8 Fr.

Sennacieca Revuo. Literatur-scienc-pedagogia organo de Sennacieca Asocio Tutmonda. Monata. *F.* 1922, 16—24 p., 21×14 cm. *Red.*: 1a Tverskaja Jamskaja 35 kv. 5, Moskvo I (U. S. S. R.). *Adm.*: RICH. LERCHNER, Colmstrasse 1, Leipzig O 27. *Ab.*: 3.50 Fr. sv. jare.

La Lernanto. Instrua, prilingva, parte amuza gazeto de S. A. T. *F.* 1925; 16—25 cm, 4 paĝa. *Red.*: 14 Avenue de Corbéra, Paris XII. *Adm.*: Colmstrasse 1, Leipzig O 27. *Ab.*: 1 Rmk. por 12 sinsekvaj numeroj.

Kolektista.

Kolektanto. Gazeto por kolektado, interŝanĝado, korespondado k. s. *F.* 1926. Monata. 12 p. 28×22 cm. *Red. kaj Administracio:* Holanda Esperanto Oficejo, Eemnes, Holando. *Ab.*: 2.50 Guld.

Medicina.

Internacia Medicina Revuo. Oficiala organo de TEKA. *F.* 1923, 60 p., 23×15 cm. *Red.*: Ĉefredaktoro: Profesoro VANVERTS, D^{ro} BRIQUET. *Adr.*: Rue de La Bassée 31, Lille. *Ab.*: 1 USA Dolaro, francoj 20 Fr. fr., rusoj 1 Rublo ora.

Polica.

La Policisto. Monata, eldono 10 000 ekz. Tutmonda ilustrita nepolitika organo de la policistaro kaj de la ordo. *F.* 1922, 24 p., 42×29 cm. Konstantaj aldonoj "La Mondtrafiko, faka revuo por poŝtistoj, fervojistoj, tramistoj; Ko-Fi-Nu-Ko-, por filatelistoj, numismatoj, korespondo, kolekto. *Red.*: A. DE MARICH. *Adr.*: 255 Fiókbéri^ű (poŝkesto) Budapest 41 (Hungario). *Ab.*: 1 Dol. usona aŭ egalvaloro; favoraj prezoj por malbonvalutaj landoj. Provnumero ne ricevebla.

Poŝta kaj Telegrafa.

La Interligilo de l'P. T. T. Centra organo de fakinformoj. Oficiala informilo de l. L. E. P. T. O. Monata. *F.* 1922, 8—12 p., 28×22 cm. *Red. kaj Adm.*: PETRO FILLIÂTRE, 54 Rue Custine, Paris XVIII. *Ab.*: 0.50 Dol. usona aŭ egalvaloro.

La Informanta Bulteno de la Interligilo de l'P. T. T. Rapida bulteno presita limografe. Monata. *F.* 1925, 2 p., 30×22 cm. *Red. kaj Adm.*: Ĉe la Interligilo de l'P. T. T. *Ab.*: 0.10 Dol., senpage por la abonantoj de la fakrevuo.

Radio.

Internacia Radio Revuo. Monata ilustrita organo de la Internacia Radio Asocio. *F.*: 1926, 16 p., 16×24 cm. *Red.*: Ĉefred.: D^{ro} PIERRE CORRET, 97, rue Royale, Versailles; *Red.*: E. AISBERG, 18, rue Gérando, Paris-8e. — *Adm.*: ETIENNE CHIRON, eldonisto, 40, rue de Seine, Paris-6e. *Ab.*: Francujo: 10 Fr. Aliaj landoj: Egalvaloro de 1.00 Dolaro. Senpage specimeno: unu internacia respondkupono.

Reformmovado.

Libero. Monata revuo internacia de movadoj por reformigo de la vivo. *F.*: 1925, 12 p., 29×21 cm. *Red. kaj Adm.*: Vitoŝka ul. 48, Sofia, Bulgario. *Ab.*: 4 Fr. sv. aŭ 4 ŝil. aŭ 1 dolaro.

La Unuigita Tuthomaro. Monata. *F.* 1918, 4 p., 27×19 cm. *Red.*: W. HEYDORN. *Adr.*: Tuthomaro, Hamburg 15. *Ab.*: laŭ plaĉo.

Religia.

Espero Katolika. Oficiala organo de la Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista. Monata. *F.* 1903, 16—24 p., 27×18,5 cm. *Red.*: Pastro G. RAMBOUX, 22 Cours Albert 1^a Paris 8. *Adr.*: Adm.: F^{ino} M. LARROCHE, 55 rue de Vaugirard, Paris VI. *Ab.*: 25 Fr. fr., aŭ 4 Fr. sv.

Katolika Mondo. Oficiala gazeto de Internacio katolika kaj Mondjunularo katolika. Duonmonata. *F.* 1921, 4 p., 42×31 cm. Kun aldono "La Juna Batalanto". *Adr.*: Kaplano WACHOWSKI, Feldstr. 25, Elberfeld, Germ. *Ab.*: 5 Fr. sv. jare.

La Juna Batalanto. Organo de la internacia katolika junulmovado. *F.* 1926, 8 p., 31×21 cm. *Red.*: W. SOLZBACHER, Spiesgasse, Honnef a. Rh. (Germanio). *Ab.*: 3 germ. markoj.

La Ora Epoko. Monata (principe, sed nuntempe neregule aperanta) ĵurnalo, bazita je facto, espero kaj kuraĝigo. Internacia eldona komitato. 16 p., 28,5×22 cm. *Red. kaj Adm.*: ALFRED EGG, P. F. 15 988, Baden, Argovio, Svislando. *Ab.*: 6 Fr. sv.

La Eklezia Revuo. Organo de la Eklezia Esperantista Ligo. *F.* 1918, 24 p., 25×16 cm. *Red.*: Pastro A. J. ASHLEY. *Adr.*: FARNLEY TYAS VICARAGE, Huddersfield (Angllando). *Ab.*: 3 ŝ. aŭ 5 ŝil. (subtenanta) jare. (15 Dec. 1923. Provizore ne aperas; reaperos laŭ informo de la Red.)

Espero Teozofia. Organo de Teozofia Esperanta Ligo. Kvaronjare. *F.* 1911, 16 p., 24×15 cm. *Red.*: V. CIMR. *Adr.*: Krakovská ulice 17, Praha II (Ĉeĥoslovakio). *Ab.*: 15 Kr. ĉ. (Speciala aranĝo por ĉiuj landoj). Abonebla ĉe la redakcio kaj la naciaj sekretarioj de la TEL.

Oomoto Internacia. Monata organo de la Universala Homama Asocio. *F.* 1926. 4 p., 38×28 cm. *Red.*: K. NIŝIMURA. *Adr.*: 4, rue de Vaugirard, Paris (6^e). *Ab.*: 2 Fr. sv.; por Franclando 5 Fr.

Oomoto. Monata Gazeto Esperanta. *F.* 1925, 18,5×12,5 cm, 32 p.; *Red. kaj Adm.*: *Adr.*: Oomoto Propaganda Oficejo, Kameoka, Kioto-fu, Japanio. *Ab.*: 2.40 jenoj = 4.80 Fr. sv.

La Nova Tago la internacia Bahaa Esperanto-gazeto. Kvaronjara, ilustrita. *F.* 1925, 12—16 p., 22×15 cm. *Red. kaj Adm.*: FRIEDRICH A. GERSTNER. *Adr.*: Oelmühlenweg 66, Wandsbek (Germanujo). *Ab.*: Rmk. 1,25 (= resp. kup. 5) jare (specimeno senkoste). Poŝtĉekkonto: Hamburg 30376 Bahaa Esperanto-Eldonejo Wandsbek.

Scienca.

Bulteno de Internacia Scienca Asocio Esperantista, kaj de Sekcio por Teknikaj vortaroj. *F.* 1926, 20 p., 24×16 cm. *Red.*: M. ROLLET DE L'ISLE, 35 rue du Somerard, Paris. *Adm.*: C. ROUSSEAU, 4 Place de la République, Levallois-Perret (Seine). *Ab.*: 0.5 dolaro usona jare.

Stenografia.

Fluganta Skribilo. Stenografa ĉiudumonata gazeto. *F.* 1913, 4 p., 33×22. *Red. kaj Adm.*: P. FLAGEUL, 9. Bd Voltaire, Issy-les Moulineaux, Seine (France). *Ab.*: Franclando 2 Fr. sv., aliaj landoj 2.50 Fr. jare.

Internacia Stenografisto. Oficiala organo de la Internacia Asocio de l'Esperantistaj Stenografistoj. Ĉiudumonata gazeto. *F.* 1923, 8 p., 22×16. *Red. kaj Adm.*: P. FLAGEUL, 9. Bd Voltaire, Issy-les Moulineaux, Seine (Franclando). Ricevebla nur per aliĝo al la Inter. As. de l'Esp. Stenografistoj.

Vegetara.

Vegetarano. Organo de Vegetara Ligo Esperantista. Aperas monate en la kadro de revuo Libero. *Red.*: OSCAR BÜNEMANN. *Adr.*: Alsterkrugchaussée 586, Hamburg-Fuhlsbüttel. *Ab.*: Identita kun tiu de „Libero”.

La organizo de la esperantista movado.

La plimulto de la esperantistoj havas tre malklaran ideon pri la organizo de nia movado; ŝajna konfuzo regas pri la diversaj eroj de la esperantista movado, kvankam la nuna situacio estas pli klara, pli simpla kaj antaŭ ĉio pli komprenebla ol antaŭe. Simile kiel al kemiisto la kemiaj formuloj estas kompreneblaj signoj, tiel la aktiva esperantisto scias, kion signifas mallongigoj kiel I. C. K., UEA, K. R. L. K. K., N. S.; GEL, ĈAE, F. S. p. P. E. kaj tiel plu . . . Por multaj esperantistoj tiuj mallongigoj estas kaj restas enigmoj; eĉ la plej disvastigita tia mallongigo, tiu de Universala Esperanto-Asocio, kelkfoje estas nekonata de samideano, ne leganta gazeton.

Antaŭ la milito la problemoj plej ŝatita de la aktivuloj estis la maniero sin organizi internacie. Estas pruvo de la viveco de nia movado, ke tia teda, enuiga kaj senfrukta diskutado ĉiam povis allogi la homojn. *Bone prosperos tio, kio longe daŭras*, kaj fine ankaŭ la internacia organizaĵo esperantista aranĝiĝis dank' al la klopodoj de kelkaj malnovaj esperantistoj, vidantaj kun zorgo kiom da tempo kaj mono forprenis tiuj senfinaj diskutoj kaj kombinoj. Efektive hodiaŭ la organizo sin prezentas sub formo plej simpla kaj racia; ke ne ĉiuj komprenas la nunan situacion dependas de la manko de tradicio; post kelkara agado la ĝenerala konsidero ŝanĝas kaj regos plena certeco pri la “kio” kaj “kiel” de la organiza maŝinaro.

Analizante la konstruaĵon, nomatan Oficiala Esperantista Organizo ni vidas antaŭ ĉio du partojn, kiuj formas la tuton. Ambaŭ partoj malsimilas en la interna konsisto de la eroj kaj ambaŭ malsimilas en la procedoj aŭ laboroj. Ni vidas unuflanke en ĉiu lando societon, kiu koncentrigas la lokajn grupojn kaj izolulojn esperantistajn en sia lando. La Svisa Esperanto Societo, La Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista, La Belga Esperantista Ligo estas kelkaj ekzemploj. La celo de tiuj Societoj, kiujn oni nomis *Naciaj Societoj* estas antaŭ ĉio reprezenti la esperantistan movadon en sia lando antaŭ registaroj, okupiĝi pri la propagando kaj instruado, unuvorte interesigi la publikon pri la problemoj de la Lingvo Internacia. Pli trafa estus la esprimo *Propaganda Societo* aŭ *Landa Societo*; kelkfoje la vorto NACIA donas neklaran komprenon pri la afero. Tiuj societoj, kiuj inter si ne estis ligataj, formas do la unuan kaj ni diru la plej gravan parton de la esperantista movado. La dua parto estas la organizaĵo, kuniganta internacie individuajn esperantistojn por la praktika uzado de la lingvo, la transformo de la teorio en la praktikon: *Universala Esperanto-Asocio*.

UEA bazas sur individua membreco kaj ne havas naciajn sekciojn. La aliĝo al Nacia Societo estas libervola; loka grupo, kiu ne volas

partopreni la nacian movadon ne povas esti devigata al aliĝo. Same la membreco al UEA estas libervola; ano de grupo aŭ de Nacia societo ne povas esti devigata aliĝi al UEA.

Tiuj du partoj de nia movado — *nacia-propaganda* || *internacia-praktika* — ne havis firman rilaton unu kun la alia. Provo de interkonsento inter ambaŭ malsukcesis pro internaj kialoj, principaj konsideroj kaj ne sufiĉa evoluo de la organiza spirito ĉe la esperantistoj. El tio rezultis kelkfoje miskompreno pri la roloj kaj kompetenteco de ambaŭ, ĝis fine la kongreso en Helsinko 1922 solvis la problemon per la interkonsento, nomita

Kontrakto de Helsinko.

Tiu-ĉi kontrakto de Helsinko, farita inter la reprezentantoj de la du partoj de nia movado antaŭ ĉio zorgis pri reprezentado de la Naciaj Societoj. Kiel dirite, la Naciaj Societoj laboris ĝis tiam en la koncernaj landoj, sed ne multe sin interesis pri tio, kio okazas internacie. Ĉiu Nacia Societo aliĝinta al la "Oficiala Esperantista Organizo" kaj paganta la kotizon elektas reprezentanton al la *Konstanta Reprezentantaro* (mallonge K. R. aŭ *KORO*). La Naciaj Societoj, antaŭe dise kaj senreprezente, havas do delegitaron, en kiu ĉiu el ĝi sidas. Kune tiu-ĉi *KORO* formas la kontraŭpezon al la firme organizita UEA, reprezentita per ĝia komitato. La malsameco de la klopodoj necesigas, ke ekzistu plej supera aŭtoritato, kiu povos decidi kaj gvidi aferojn, kiujn ambaŭ solaj ne povus fari. Estas la

INTERNACIA CENTRA KOMITATO
de la Esperanto-Movado

konsistanta el ses anoj kaj elektataj de la KORO kaj UEA. Tiu-ĉi I. C. K. reprezentas internacie la Oficialan Organizon Esperantistan antaŭ la publiko kaj zorgas pri la ĝeneralaj interesoj de l'esperantismo. Malpli klara estas la faka-organizo. Sub Faka Organizo oni komprenas grupigon de esperantistoj por profesiaj, religiaj kaj politikaj celoj. Ili ĝis nun ne partoprenas en la Oficiala Organizo pro bone komprenebla kialo. La propagando de nia ideo, farata laŭloke kaj laŭlande estas ĉefe laboro de la Naciaj Societoj; la utiligo de Esperanto por konkretaj celoj tiu de la Universala Asocio. La unua sin turnas al la neesperantista publiko ne sin okupanta pri la religio, profesio kaj politika sinteno. Lingvo Internacia povas esti egale utila al katoliko kiel al mahometano, al laboristo kiel al kapitalisto ktp. La dua sin turnas al la esperantistoj kaj aranĝas por ili servojn. Ambaŭ organizaĵoj do deklaras la nepran neŭtralecon en religiaj, rasaj kaj politikaj problemoj; iuj formale tion deklaras en la statuto kaj plej rigore tion faras ja Universala Asocio. Estas do evidente, ke Fakaj societoj kun tute

speciala klopodado devas malatenti tiun devigan neŭtralecon kaj sekve ne povas esti konsiderataj kiel eroj de la Oficiala Organizo, reprezentanta la tutan movadon. Restas nur la ebleco ke la *profesiaj* societoj aliĝu kiel *Fako* al la Universala Asocio kies celo estas la utiligo de la lingvo por ĉiutagaj aferoj. Al la feliĉa solvo, kiun ni atingis en Helsinko venos la enkorpiĝo de la profesiaj societoj en la oficialan organizon kompletigonta la konstruaĵon de nia movado, tiel ke ni vidu plenumitaj la belajn parolojn de nia majstro:

*Nur rekte, kuraĝe kaj ne flankiĝante
Ni iru la vojon celitan!
Eĉ guto malgranda konstante frapante
Traboras la monton granitan.
L'espero, l'obstino kaj la pacienco
Jen estas la signoj, per kies potenco
Ni paŝo post paŝo post longa laboro
Atingos la celon en gloro.*

Bibliografio
pri la organizo de la Esperanto-movado.

Esperantista Dokumentaro
pri la oficialaj, historiaj, bibliografiaj kaj
statistikaj aferoj.

Eldono de la
Internacia Centra Komitato de la Esperanto-movado
[12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svislando.

Nova serio:

- Dekkvara Universala Kongreso de Esperanto, Helsinko 1922
[26 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1.25 Frk. svisaj].
- Dekkvena Universala Kongreso de Esperanto, Nürnberg 1923
[46 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1.25 Frk. svisaj].
- Deksesa Universala Kongreso de Esperanto, Vieno 1924
[64 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1.25 Frk. svisaj].
- Deksepa Universala Kongreso de Esperanto, Genève 1925
[48 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1.25 Frk. svisaj].
- Dekoka Universala Kongreso de Esperanto, Edinburgh 1926
[88 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 2 Frk. svisaj].

Organiza Statutaro: Entenas la Kontrakton de Helsinko, Regularon de la Kongresoj, Regularon de la Konstanta Reprezentantaro kaj Statuton de UEA.

Oficialaj Institucioj. Internacia Centra Komitato

de la Esperanto-Movado (I. C. K.)

konsistanta el ses anoj, funkciaj dum tri jaroj (1923—1926). Ĝi estas elektata de la *Konstanta Reprezentantaro* kaj de *Universala Esperanto-Asocio*, kaj zorgas pri la ĝeneralaj interesoj de nia movado.

Anoj kaj laborkampo:

D^{ro} EDM. PRIVAT, 12 Boulevard du Théâtre, Genève (Svislando)
(Prezidanteco kaj Ĝenerala Propagando).

M. ROLLET DE L'ISLE, 35 rue Sommerard Paris 5 (Francujo)
(Teknikaj fakoj).

Prof. D^{ro} J. DIETTERLE, Seumestrasse 10, Leipzig W. 31 (German.)
(Instruado, literaturo, statistiko).

RUD. HROMADA, 333 Sochařska, Praha VII (Ĉeĥoslovakio)
(Informado, gazetaro).

D^{ro} ALFREDO STROMBOLI, Lungarno Regio 17, Pisa (Italio)
(Financoj kaj Juro).

Sino JULIA ISBRÜCKER, 32 Oostduinlaan Den Haag (Nederl.)
(Socia Fako).

D^{ro} WON KENN, 15 Hong Kung Chik Street 15, Kanton
(Konsilanto por Ekstrem-Oriento).

ENRIQUE LEGRAND, Larranaga 140, Montevideo (Urugvajo)
(Konsilanto por Suda Ameriko).

Administrado:

Ĝenerala Sekretario: ROBERT KREUZ.

Sekretario: ANDREO CHE. — Helpsekretariino: Fino IDA BRELAZ.

Sekretariejo:

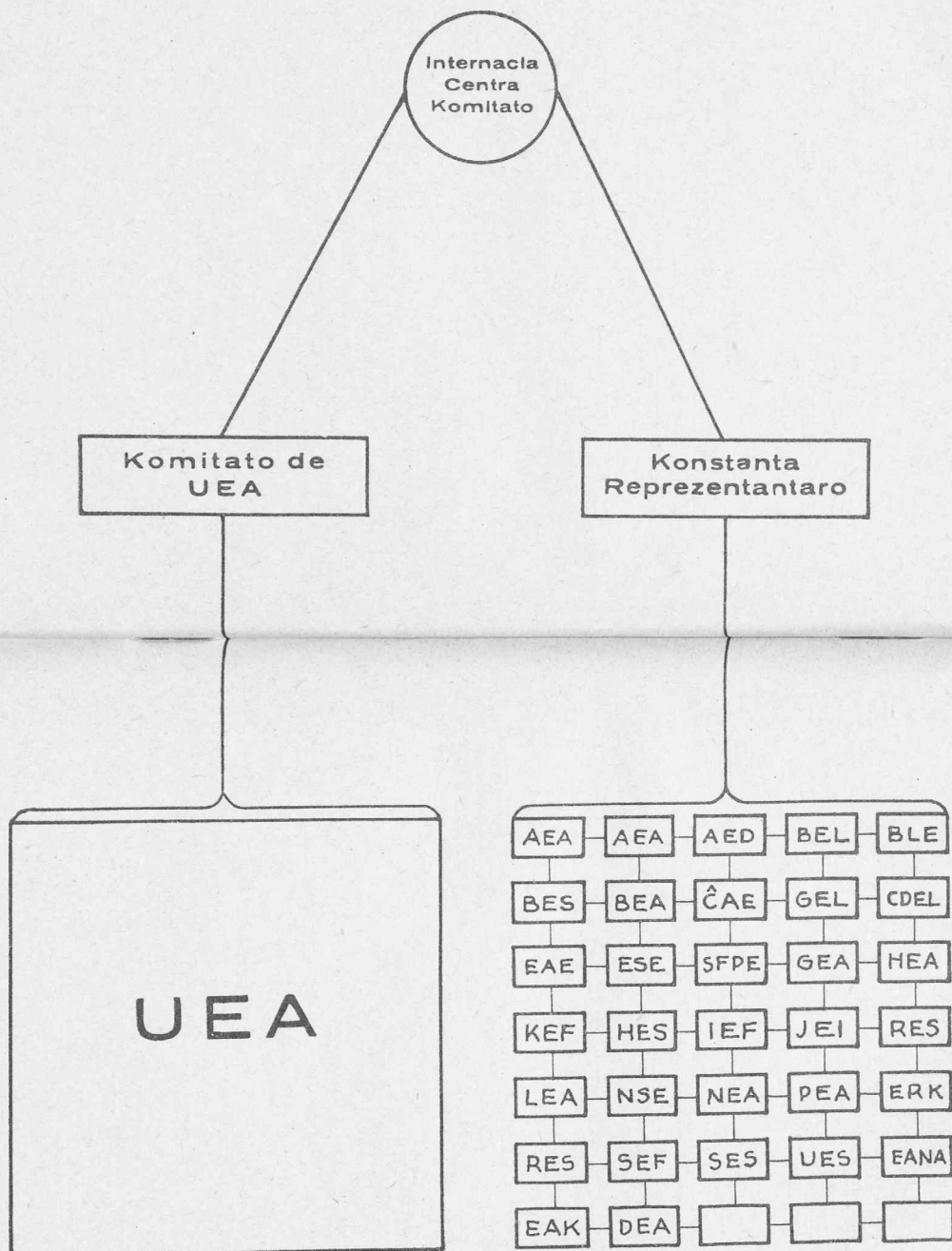
12 Boulevard du Théâtre, Genève (Svislando). [Tel. Stand 03.36]

Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj [K. R.].

Ĉiu nacia societo esperantista elektas po *unu* reprezentanton. *Honora prezidanto*: Generalo H. SEBERT, 14 rue Brémontier, Paris XVII. — *Prezidanto*: HENRI PETIAU, 60 Boulevard St. Liévin, Gand, Belgujo. — *Sekretario-kasisto*: FRANS SCHOOF, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen, Belgujo.

Reprezentantoj de la aliĝintaj Societoj.

Argentina: G. B. LOPES, str. San Pedrito 341, (Flores) B. Aires.
Aŭstralazia: S^{ro} FARAKER, Australia House, Strand, London W. C. 1.
Aŭstria: HUGO STEINER, Bisamberg 248 bei Wien.
Belga: FRANS SCHOOF, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen.
Brazila: J. B. de MELLO SOUZA, Copacabana 830, Rio de Janeiro.
Brita: MONTAGU C. BUTLER, 142 High Holborn, London W. C. 1.
Bulgara: ATANAS D. ATANASOV, str. Oborište 44, Sofia.
Ĉeĥoslovaka: D^{ro} STAN. KAMARYT, Telocvična 3, Bratislava.
(GEL) Pro Ing. SCHOLZE, Klotildenstrasse 6/II, Reichenberg.
Dana: MARTIN BLICHER, Bredgade 63, København.
Estona: Fino HILMI DRESEN, Postkast 6, Tallinn.
Finnlanda: ALBIN SANDSTRÖM, Kopmansgatan 11, Helsinki.
Franca: HENRI DUBOIS, 4 rue du Loing, Paris 14.
Germana: D^{ro} HEINRICH ARNHOLD, Waisenhausstrasse 18/22, Dresden.
Hispana: JULIO MANGADA-ROSENÖRN, Glorieta de Bilbao 5, Madrid.
Hungara: D^{ro} J. TAKÁCS, Vaczi utca 8—I—12, Budapest IV.
Japana: S. SINDO, Siu Ogaŭa machi 111—14, Tokio.
Itala: Generalo Markizo Carlo di Montezemolo, Castiglioncello. Livorno.
Kataluna: MARIANO SOLA, San Francisco 13, Terrassa.
Latva: TALIVALDO INDRA, Pasta Kaste 475, Riga.
Litova: Pastro DOMBROVSKI, Rotužes Aikšte 6, Kaunas.
Nederlanda: J. R. G. ISBRÜCKER, v. Oostduinlaan 32 Den Haag.
Norvega: ROLF BUGGE-PAULSEN, Baldersgatan 9, Oslo.
Pola: JAN KOSTECKI, Długa 28, Warszawa.
(Konkordo) EDVARDO WIESENFELD, str. Dzika 9/10, Warszawa.
Rumana: HENRIKO FISCHER, Alea Suter 19, Bucuresti.
Sveda: PAUL NYLEN, Huddinge, Stockholm.
Svisa: D^{ro} EDMOND PRIVAT, 12 Bd. du Théâtre, Genève.
Urugvaja: Calle San José 1139, Montevideo.
Usona: E. A. N. A., 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17.
Kalifornia: A. S. VINZENT, Bank of California, 400 California street, San Francisco Cal.

Universala Esperanto-Asocio (UEA).

Estrata de komitato 24 membra el kiu estas elektata Komisiono konsistanta el kvin anoj al kiu estas konfidata la supera gvidado de la Asocio. La administrado, financoj, redaktado kaj korespondado estas plenumata profesie en la Centra Oficejo, direktata de respondeca Direktoro. (Art. 31—36 kaj 39—43 de l'statuto).

Honora prezidanto de UEA: ED. STETTLER, Bundesgasse 16, Bern.
Prezidanto: D^{ro} EDMOND PRIVAT, 12 Bd. du Théâtre, Genève.
Vicprezidanto: W. M. PAGE, 31 Queen Street, Edinburgh.

Komisiono de UEA.

S^{roj} BLAISE, BOUVIER, GÉNERMONT, D^{ro} PRIVAT, ROCKMANN.

Komitato de UEA.

P. BLAISE, Manor Way, Headstone Lane, *North Harrow*, Middlesex, Angl.
 Sino L. BLICHER, Bredgade 63, *København A III*, Danio.
 PAUL BOUVIER, 1, rue du Port Franc, *Genève*, Svislando.
 ODO BUJWID, Lubiez 34, *Kraków*, Pol.
 Pro D^{ro} JOH. DIETTERLE, Seumestrasse 10, *Leipzig*, German.
 HENRIKO FIŠER, Alea Suter 19, *București*, Rumanio.
 CH. H. EDMONDS, 21 Russelcroft Rd., *Welwyn Garden City*, Herts. Angl.
 M. GÉNERMONT, 11 Square de la République, *Moulin-sur-Allier*, France.
 R. HROMADA, 333 Sochařská, *Praha VII*, Ĉeĥoslovakio.
 J. R. G. ISBRÜCKER, Oostduinlaan 32, *den Haag*, Nederlando.
 J. KARSCH, Dresdner Strasse 60, *Lausa-Weixdorf*, Sachsen, Germanio.
 D^{ro} DUŠAN MARUZZI, Jezuitska ul. 1, *Zagreb*, Sudslavio.
 ST. MINKOV, Balkan 12, *Sofia*, Bulgario.
 D. E. PARRISH, 1011 Elmwood Ave., *Buffalo*, N. Y. Usono.
 HENRI PETIAU, 60 Boulevard St. Liévin, *Gand*, Belglando.
 D^{ro} EDM. PRIVAT, 12 Bd. du Théâtre, *Genève*, Svislando.
 F. ROCKMANN, Otto-von-Gericke-Strasse 61, *Magdeburg*, Germanio.
 GUSTAV SCHOLZE, Klotildenstrasse 6-II, *Reichenberg*, Ĉeĥoslovakio.
 V. SETÄLÄ, Fredrikinkatu 71—23, *Helsinki*, Finnlando.
 A. TELLINI, 5-II Via de Gombruti, *Bologna*, Italio.

Centra Oficejo de UEA: 12 Boulevard du Théâtre, Genève.
Direktoro: HANS JAKOB, 12 Bd. du Théâtre, Genève, ĉe la C. O. de UEA.

Esperantista Lingva Komitato.

kaj Esperantista Akademio.

La Esperantista Lingva Komitato, konsistas el lingvaj kompetentuloj kies nombro ne estas limigita. La anoj de la L. K. estas elektataj de la Lingva Komitato mem por 9 jaroj laŭ listo starigata de la Akademio. Rajtas prezenti kandidatojn la Naciaj Societoj, UEA kaj la Fakaj Societoj. Nuntempe la L. K. konsistas el 110 anoj. Laŭ la lingvo partoprenas: Angla: 15; Bulgara 1; Ĉeĥa 5; Ĉina 2; Dana 1; Finna 1; Flandra 2; Franca 18; Germana 18; Greka 1; Hebrea 3; Hispana 6; Holanda 3; Hungara 5; Itala 6; Japania 1; Kataluna 4; Ladina 1; Litova 1; Pola 4; Portugala 3; Rumana 1; Rusa 5; Sveda 2.

Esperantista Akademio.

Supera komisiono de la Lingva Komitato. *Prezidanto:* Pro TH. CART, 12 rue Soufflot, Paris V. — *Vicprezidantoj:* J. M. WARDEN kaj D^{ro} DIETTERLE. — *Direktoroj de Fakaj Sekcioj:* Pro E. GROSJEAN-MAUPIN, D^{ro} W. LIPPMANN, D^{ro} EDM. PRIVAT. — *Membroj:* W. BAILEY, D^{ro} PIERRE CORRET, P. CHRISTALLER, A. DOMBROWSKI, V. INGLADA, G. ISBRÜCKER, E. KÜHNEL, P. DE LENGYEL, B. MIGLIORINI, E. A. MILLIDGE, P. NYLÉN.

Akademijaj Korespondantoj: S^{ro} ROLLET DE L'ISLE (Scienca kaj Teknika Vortaro), S^{ro} W. SETÄLÄ (Finna lingvo), S^{ro} M. SOLÁ (Kataluna), S^{ro} A. TELLINI (Ladina), D^{ro} LEONO ZAMENHOF (Pola), S^{ro} EDV. BACKHEUSER (Portugala).

Sekcio Komuna Vortaro: Pro GROSJEAN-MAUPIN, Direktoro, S^{roj} BAILEY, MIGLIORINI, MILLIDGE, NYLÉN, BÜNNEMANN, SOLÁ, membroj.

Sekcio Gramatiko: D^{ro} LIPPMANN, Direktoro, S^{roj} CHRISTALLER, CORRET, DE LENGYEL, COLLINSON, STOJAN, membroj.

Sekcio Elparolo kaj Premioj: D^{ro} PRIVAT, Direktoro, S^{roj} ISBRÜCKER, KÜHNEL; Sino HANKEL, S^{roj} DE MÊNIL, STRÖELE, membroj.

Lingva Komitatanoj.

(La anoj kun steletoj montras la anojn de l'Akademio.)

ARNHOLD, D^{ro} Heinrich, Tiergartenstrasse 32, Dresden.
 AYMONTIER, Camille, 8 Rue Ernest-Cresson, Paris 14e.
 BACKHEUSER, D^{ro} Everardo, Caixa postal 2494, Rio de Janeiro.
 BAGHY, Julio, Rottenbiller ut. 66-I-20, Budapest VII.
 *BAILEY, William, 32 Crescent Road, Cheetham Hill, Manchester.
 BASTIEN, M., Boulevard St. Michel 99, Paris 5.
 BEHRENDT, Arnold, Hohenstaufenstrasse 24, Berlin W.
 BELMONT, Leon, Maršalkovska 97A, Warszawa, Pol.
 BIANCHINI, P. J., Pradis-Clauzetto, Udine, Ital.
 BLAISE, Sino Marg., Manor Way, Headstone Lane, North Harrow, Middle-
 BLICHER, Martin, Bredgade 63, A III, Kopenhago, Dan. [sex, Angl.
 BLOK, H., Rijnstraat 43-II, Amsterdam, Nederlando.
 BOBIN, M., 21 Rue Vital, Paris 16e.
 BOUCON, H., 10 Boulevard du Lycée, Annecy, Hte Savoie, France.
 BREMÓN Y MASGRAU, D^{ro} J., Balmes 102, Barcelona.
 BULTHUIS, H. J., Daguerrestraat 84, Hago, Nederlando.
 BÜNEMANN, Oskar, Alsterkrugchaussee 586, Hamburg-Fuhlsbüttel.
 BUSUTTL, D^{ro} G., Victoria-Avenue 48, Sliema, Malta.
 BUTIN, Max, Bahnhofstrasse 30, Godesberg, Germ.
 BUTLER, Montagu C., 142, High Holborn, London W. C. 1.
 *CART, Théophile, 12 Rue Soufflot, Paris 5 e.
 CHAVET, Gabriel, Rue Gauthier de Chatillon 6, Lille.
 *CHRISTALLER, Paul, Neue Weinsteige 61, Stuttgart.
 COLLINSON, W. E., University of Liverpool, Liverpool.
 *CORRET, D^{ro} Pierre, 97 Rue Royale, Versailles.
 COUTO FERNANDES, A., Laranjeiras 225, Rio de Janeiro.
 CZUBRYNSKI, D^{ro} A., Twarda 55A, m. 12, Warszawa VI.
 ČERNOHVOSTOV, G., Alberga, Finlando.
 DEGON, P., 54 Rue Perronet, Neuilly sur Seine, France.
 DELVAUX, L., 44 rue Huart Chapel, Charleroi, Belg.
 *DIETTERLE, D^{ro} Johann, Seumestrasse 10, Leipzig W 31.
 DíEZ, F., Ascao 4, Bilbao, Hisp.
 DÖHLER, W., D^{ro}, Rosenplatz 11, Riesa a/Elbe, Germ.
 *DOMBROWSKI, A., Rotušes Aikšte 6, Kaunas, Litov.
 DREHER, L., Starowisna 37, Kraków, Pol.
 DRESEN, Fino Helmi, postkast 6, Tallinn Estonio.
 EDMONDS, Ch., 21 Russellcroft Road, Welwyn Garden City, Angl.
 ELLERSIEK, F., Wilmsstrasse 5, Berlin SW. 61.
 FISCHER, Henriko, Alea Suter 19, Bucuresti, Rum.
 FISHER, D^{ro} A., ul. Perovskij, 3 Leningrad, Ruslando.

FLOURENS, Sino Roksano, 43 Cours Joseph-Thierry, Marseille.
 FRIDÖRI, Heinrich, Schaffhauser Strasse 15, Zürich, Svis.
 FUJISAVA, Cikao, Tokio, Jap. [Adreso ne konata 15. Nov. 1926].
 FURTADO, Mur, en Sao Paulo, Brazilo.
 GHEZ, D^{ro} A., Via Luigi Ricci 10, Trieste, Ital.
 GRAU CASAS, Jaume, Claris 72, Barcelona.
 GRAU CASAS, Josep, Casanova 117, Barcelona.
 GRENKAMP-KORNFELD, Salo, 14—16 Bd. Poissonnière, Paris II.
 *GROSJEAN-MAUPIN, 56 Boulevard des Invalides, Paris VII.
 GROT, Edgar, Zala iela 7, dz. 3, Riga, Latvio.
 HANKEL, Sino Marie, Nicolaistrasse 18, Dresden.
 HARVEY, W., 17 St. Clair Terrace, Edinburgh, Skotlando.
 HROMADA, Rudolf, Socharská 333, Praha III, Ĉehoslov.
 *INGLADA, V., Prof. de la Escuela superior de Guerra, Madrid.
 *ISBRÜCKER, J. R. G., Oostduinlaan 32, Hago, Nederlando.
 JODKO, A., Ananovskij per. dom 5, loĝ 5, Moskvo, Ruslando.
 KALOCASAY, D^{ro} K. de, József utca 4, I. 8, Budapest VIII.
 KAMARYT, D^{ro} Stan., ul. Telocvična 3, Bratislava, Ĉehoslov.
 KAROLCZYK, S., Krolewska 19, Warszawa.
 KASTNER, Paul, Ilica Br. 4, Zagreb, SHS.
 KENN, Won, D^{ro}, 15 Hong Kung Chik Street, Kanton.
 KOSTECKI, J., 2 rue Peronnet, Paris 7.
 KRESTANOFF, Ivan, Pirdop, Bulgar.
 KREUZ, Robert, 15 Chemin Furet, Genève, Svis.
 *KÜHNEL, Edvardo, Dittrichova 7, Praha II.
 LA COLLA, S. Via Paolo Amato 2, Palermo.
 LAJARTE [R. Dufaure de] 4 Villa d'Orléans, Fontenay sous Bois, Seine.
 LEJZEROWICZ, J., Kilinskiego 30, Lodz, Pol.
 *LENGYEL, Paulo, Maria Valeria Telep allami uj lakás 32/280, Budapest.
 *LIPPMANN, D^{ro} Walter, Tauchaer Strasse 10, II, Leipzig.
 LOY, Karl, Kronach 212, Bayern, German.
 LUNDGREN, John, Hedemora, Sved.
 LUTTEROTH, D^{ro} Askan, Parkstrasse 38—40, Breslau 16.
 MANGADA ROSENÖRN, J., Glorieta de Bilbao 5, Madrid.
 MANN, William W., Nürnberger Strasse 69a, I, Berlin-W. 50.
 MAZZOLINI, Alessandro, Via Garibaldi 20, Fano, Marche, Ital.
 MELCKEBECKE, D^{ro} van, Avenue de France 22, Antwerpen.
 MENIL, F. de, 21 rue de l'Hotel de Ville, Neuilly sur Seine.
 *MIGLIORINI, Bruno, Via Alessandro Poerio 29, Roma 44.
 *MILLIDGE, E. A., "Starcross" Midway, Felpham, Sussex, Angl.
 MINOR, Karl, Hallerstrasse 6, Hamburg.
 MOJADO, Mariano, Abascal 13, pral. A. Madrid.
 MUČNIK, J., ĉe Sro Chavkin, str. Bezael, Jerusalem.

*NYLÉN, P., Gröna Villan, Huddinge, Stockholm.
 OBRUČEV, S., Arbat Kalošin p. 4, kv. 18, Moskva.
 PADFIELD, W. W., 3 Cedar Villas, Bath, Angl.
 PILLATH, F., Sommerburgstrasse 38, Essen, German.
 PITLIK, Augustin, Kremenčová 17, Praha II, Ĉeĥoslov.
 *PRIVAT, D^{ro} Edmond, 12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svis.
 PULVERS, Sino Charlotte, Frobenstrasse 8, Basel, Svis.
 RÁCZ, D^{ro} B., Verseny u. 4, Budapest VII.
 REED, Edward C., 2518, 17th Street, N. W. Washington, D. C. Usono.
 REED, Sino Ivy Kellerman (la sama adreso).
 ROHRBACH, D^{ro}, Galbersweg 6, Gotha.
 ROLLET DE L'ISLE, 35 rue du Sommerard, Paris 5 e.
 ROSSELLO ORDINES, J., Str. Miguel Santandreu, 23-1, Palma de Mallorca.
 ROUSSEAU, C., Place de la République 4, Levallois-Perret, Seine.
 SABADELL, A., Rambla de Catalunya 54, Barcelona.
 SCHMID, Jakob, Müsliweg 2, Elfenau, Bern, Svis.
 SCHMIDT, D^{ro} A., Telegraphenberg Potsdam, Berlin.
 SCHRÖDER, J., Kaiserstr. 10, Wien VII.
 SCOTT, H. M., 1312 Purdy Avenue, Moundsville, W. Va., Usono.
 SEBERT, H., Generalo, 14 Rue Brémontier, Paris 17 e.
 SEPÚLVEDA CUADRA, L., Calle de Madrid 1324, Santiago de Chili.
 SETÄLÄ, Vilho, Fredrikink, 71/23, Helsinki, Finnlando.
 SHAFER, Fino Ad. Gloucester Crescent, Regents Park, London.
 SIMON, Otto, Billrothstrasse 31, Wien XIX.
 SINPAK, A., Institut Franco-Chinois, Fort St. Irénée, Lyon.
 SOLÁ, M., San Francisco 12, Tarrassa (Barcelona).
 STAMATIADIS, D^{ro} Anakréon, Rue Rodou 21, Athenai, Greklando.
 STOJAN, Petro, c. o. Mme Binggeli, Cologny-Genève, Svis.
 STROELE, Georges, Maujobia 7, Neuchâtel, Svis.
 ŠUPICHOVÁ, Fino J., Malá Štěpánská 6. Praha II, Ĉeĥoslov.
 TELLINI, Achille, Gombruti 5, Bologna VI, Ital.
 TÖRÖK, Petro, Mešterutca 1, Debreczen, Hungar.
 UITTERDYCK, D., Hyacintenlaan 1, Hilversum, Holland.
 UNDERHILL, D^{ro} J., Idaho Springs, Colorado, Usono.
 VAONA, Attilio, Via S. Egidio 4/4, Verona, Ital.
 VILLANUEVA, A. L., Vergara 11, Murcia, Hisp.
 *WARDEN, John Mabon, Cluny Drive 41, Edinburgh, Skotlando.
 WENGER, Jean, Côte 113, Neuchâtel, Svis.
 WIESENFELD, Edvardo, (Lonkopolanski) Biała 3, Warszawa, Pol.
 WITTERYCK, A. J., Steenbrugge (Bruges), Belg.
 ZAMENHOF, D^{ro} Leono, Marszałkowska 125, Warszawa, Pol.
 ZSCHEPANK, Fino J., Paul-Gerhardt-Strasse 22, Dresden A. 19.

Faka Organizado Internacia.

Blinduloj

Universala Asocio de Blindaj Esperantistoj. — *Fondo*: 1923. —
Kot.: 1 Fr. sv. Subtenantoj 4 Fr. sv. — *Gazeto*: "Esperanta Ligo-
 lo". "Ligilo por Vidantoj". — *Servoj*: Reciproka helpo al blindaj sam-
 ideanoj, eldono de gazeto. — *Estraro*: Prez.: J. KREITZ, Pesch-
 strasse 29, Kreuzau bei Düren, Germ. Rheinland; Sekr.: VICTOR HEN-
 DRICKX, 52 Ruststraat — rue du répos, Ukkel-Uccle, Belg.; 2^a Sekr.:
 Fino ANNA FRIMAN, Andia Linjen 17, Helsingfors. Kas.: W. PERCY
 MERRICK, Penso, Shepperton, Angl. — *Stato*: 380 anoj.
Argentino: SIGISMUNDO TALADRIZ, General Pinto, F. C. O.
Aŭstralio: Fino T. ASTON, 42 Raleigh Street, Windsor, Melbourne, Vic.
 W. L. WATERMANN, 26 Henley Street, Torrensfield, South Aŭstral.
Aŭstrio: Fino STEFFI ZEHETNER, Am Tabor 6, Wien, II.
Belgio: PRATO LUDOVICO, Institution Royale des Aveugles, Woluwe.
Brazilo: F. A. DE ALMEIDA, Av. Paulo de Frontin 287, Rio de Janeiro.
Britlando: W. P. MERRICK, Penso, Shepperton.
Bulgario: ST. OROZOFF, Ul. Ljuben Karaveloff 44, Sofia. [Budějovice.
Ĉeĥoslovakio: Fino ANASTASIA BARTUŠKOVA, Baráková ulice 644 České
 Čilo: LUIS E SEPÚLVEDA CUADRA, Calle del Carmen 1288, Santiago.
Danmarko: Fino AGNES MELCHIOR, Blindeforskolen, Kallundborg.
Finnlando: ROBERT BERGH, Konstantinsgatan 15, Helsingfors.
Franclando: P. GILBERT, Villa Maria, Rue Merle, Cannes.
 E. BARRIER, Rue Nicolas Charlet 1, Paris XV.
Germanio: Ges^{roj} ZAPATER, Moltkestrasse 101, Köln am Rhein.
Hispanio: J. BELLFORT, Provenza 209, Pral. 2, Barcelona.
Hungario: S^{ro} MIKLÓS BÁNÓ, Délibáb utca 23, Budapest VI.
Italio: Inĝ. A. R. TANCREDI, Regia Scuola Complementare, Savona.
Japanlando: T. KUMAGAE, Nyhon Mesojisto, Kayokoi, Yanai machi, Yama-
 guchi-Ken. — TOKUŠIRO TORII, Chitose Yama, Tiu Shigai.
Jugoslavio: Fino LJUBICA KRANJČEVIĆ, Mesnička ul. 34, Zagreb.
 ALOJZIJ LEVSTEK, Posta Ribnica, Goričavas, Dolensko, Slov.
Latvio: HENRIKO ČAČE, Veja iela 17, Riga.
Meksiko: S^{ro} MEZA, 8de Orizaba 154, Mexico D. F.
Nederlando: W. J. A. P. CRÉMAN, Overtoom 163, Amsterdam.
Norvegio: Redaktoro E. IMSDAHL, V. Torvgate 3, Bergen.
Pollando: W. STACHOWIAK, Krasniskiego 2, Bydgoszcz.
Rumanio: Fino J. KOHN, Alba-Julia. [storona, Peseoĉnaja ul. 39 Leningrad.
Ruslando: Societo de Blindaj Esperantistoj. "Amikaroj" Petrogradskaja
Svedlando: H. THILANDER, Majorsgatan 12, Stockholm.
Svislando: LUIGI GRASSI, Airolo (Tessin).
Usono: E. MIDDLETON, Greenfield, Illinois.
 Societoj en: Aŭstrio, Ĉeĥoslovakio, Germanio, Hungario. Naciaj Konsuloj.

Fervojo

Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj (I.A.E.F.) — Refondo: 1921 en Praha. — **Organizo:** Individuaj membroj; Subtenantoj-neesp., centra komitato. — **Kot.:** Ĉiu paginta ano ricevas la oficialan organon. Kotizoj: Aŭstrio 5.50 Šil.; Angl. 6 Šil.; Belgujo 17 Fr.; Ĉeĥoslovakio 20 kĉ.; Danujo 4 Krk.; Germanujo 3 Rmk.; Hungarujo 4 OK.; Italio 20 L.; Japanujo 3 J.; Jugoslavio 40 D.; Nederlando 2 G.; Norvegujo 7 Kr.; Polujo 3 Zl.; Svedio 4 K.; Svislando 4 Sv. fr.; Usono 1 D. Aliaj landoj pagu la egalvaloron de 4 svisaj frankoj. — Novaj anoj pagas enirtakson de 10⁰/₁₀ de l'kotizo. Subtenantoj = anoj nefervojistaj; kotizo kiel aktivaj anoj. Bonfarantoj = anoj pagantaj unufoje por ĉiam kotizon de 100 Frk. svis. La kotizo estas ĉiujare fiksata denove en la jarkunveno de I.A.E.F., dum Universala Kongreso. — **Gazeto:** "La Fervojisto", ĉiumonata. — **Servoj:** Eldoni fakan terminaron. — **Stato:** 1./1. 1926: 630 membroj. — **Estraro:** Elektita dum la XVI. U. K. en Vieno kaj reelektita por pluaj 2 jaroj. Prez.: STEVAN STOJNIC, kontroloro de ĝenerala fervoja direkcio en Beograd, kolonija Min. Saobraćaja n^{ro} 17, Jugoslavio. Vicprez. kaj redaktoro: ILIJA PUHALO, fervoja oficisto, Zagreb, Strojarska cesta, Jugoslavio. Sekr.: FRAN M. PETHŐ, ferv. oficisto, Direkcija Državnih Željeznica, Zagreb. — Kas.: STJEPAN S. MUŽINIĆ, ferv. oficisto, Strojarska cesta, Zagreb; Revizoroj: **Prez.:** IVAN POŽENEL, fervoja inspektoro, Vodovodna ul., Zagreb; Rev. KATICA KUKEC, fervoja oficistino, želj. stanica Koprivnica, Jugoslavio. 2. STJEPAN SOBOTA, Strojarska cesta, Zagreb.

Naciaj reprezentantoj (asesoroj):

Angla: S. HODGES, ferv. oficisto, 96 Herga Road, *Wealdstone*, Middlesex.
Belga: GUST. BEIRENS, ferv. oficisto, Groote Peperstraat, *St. Nicolas*.
Brazila: ARY ZAMORA, Escriptorio da Viaca Ferrea, *Porto Alegre*.
Bulgara: IGNAT NIKOLOV, ĉinovnik, gara *Sofia*, aparatnata.
Ĉeĥoslovaka: VLADIMIR BENDA, oficisto, *Roztoky* n° VI. 257.
Dana: MARTIN PALSBERG, fervojoficisto, Langelandsgade n° 4/1, *Aarhus*.
Estona: AUGUSTIN PUNG, fervoja admin., Telliskivi str. 34, *Tallinn*.
Finna: H. SALOKANNEL, staciestro, *Salminen*.
Franca: LUCIEN LENTZ, ferv. oficisto, 5 Place du Château, *Strasbourg*.
Germana: G. HABELLOK, Mommsenstr. 41, 2 Portal, *Berlin-Steglitz*.
Hungara: EMIL LÖBL, ferv. oficisto, Déliwasuti üzletigazgatoság, *Budapest*.
Jugoslava: JAKOB LOBNIK, fervojoficisto, Strojarska cesta, *Zagreb*.
Latva: JAN GREISCHKO, staciestro, *Livani*.
Nederlanda: A. PELDER, Rijn en Schikade 61, *Leiden*.
Norvega: R. HARRISLAND, ferv. ja oficisto, *Iveland*, Krsand S.
Sveda: ERNST ERIKSSON, fervojoficisto, Västerasgatan 2, *Stockholm-Wa.*

Svisa: JULES PERLET, fervojoficisto, Postfach Transit 560, *Bern*.
Usona: Ing. EDWARD M. ROSHER, 125a Beulah St., *San Francisco*.
Adreso: Ĝeneralaĵoj kaj kunlaboraĵoj por "La Fervojisto" al vicprezidanto. Kasaferoj: Al kasisto. Redakcio kaj administracio de "La Fervojisto" ĉe la vicprezidanto.

Junularo

Tutmonda Esperanto-Asocio Junulara. — Fondo: 1920. — **Celo:** Koncentrigo de junulaj kaj porjunulaj fortoj antaŭenigi la E. movadon inter junuloj kaj kreskigi fortikan senton de solidareco inter ĝiaj anoj. — **Gazeto:** Esperantista Junularo. — **Kot.:** Minimumo 0,48 Dol. — **Estraro:** Patrono: Pro D^{ro} J. DIETTERLE, Leipzig, Ano de I. C. K.; Sekr. (Centra Oficejo): ALFRED NEUPERT, Wedellstr. 17, Leipzig-Möckern, German.; D^{ro} Wm. S. BENSON, 20 Mercer Str., Newark, N. J., Usono; SERISEV, Sydney, Aŭstralio; GEORGO STEINER, Győr, Apatur utca 8, Hungarujo; Th. RAWLINSON, 263, Thingwall Road, Wawertree, Liverpool, Angl.; ALEKS. CSÁDER, Bratislava, Zamečnická ul. 8, Ĉeĥoslovakio; KURT BUJAKOWSKI, Breslau 18, Gabitzstr. 166, Germ. Ĉefdelegitaro. Aŭstra: ALFRED KLEIN, Schottenring 31/8, Wien I.
Belga: WILLY DE SCHUTTER, Touwstraat 30, Antwerpen.
Brazila: A. BORGES DA SILVA, Trav. do Commercio 9, Rio de Janeiro.
Brita: Th. RAWLINSON, 263, Thingwall Road, Wawertree, Liverpool.
Bulgara: GEORGI HRISTOV DIMOV, Dobrička 18, Varna.
Ĉeĥoslovaka: A. CSÁDER, Zamočnická ul. 8, Bratislava.
Ĉina: ŠEN MIN CHUN, Nanyang Middle School, Lung-Hwa Road, Shanghai.
Dana: JOHANNES KJOER, Staalstr. 14, Odense.
Egipta: C. M. CATHER, P. O. B. 64, Port Said.
Estona: RUDOLF GREPP, Sõneda, P. E. Põllutõõ, Keskkooll.
Franca: M. BOUBOU, 96, rue St. Marceau, Orléans, Loiret.
Germana: CURT GÜNTHEL, Weldentalstr. 36, Dresden-Cotta.
Hispana: FERD. MONTSERRAT, Vilarroel 107, 2-o, 2-a, Barcelona.
Hungara: GYÖRGY STEINER, Apátur utca 8, Győr.
Japana: Shihodo kaj Ko., Librejo, 21 Higashi Takecho, Hongo, Tokio.
Irlanda: F. R. A. McCORMICK, Mount Eden Road, Donnybrook, Dublin.
Islanda: OLAVO KRISTANSSON, Kirkjuból Bjd., Öfundarfjörður.
Itala: AMERIGO L. RENI, Via G. Mameli 2, Verona.
Jugoslava: EUGENO R. RÖMER, poštofako 166, Novisad.
Korea: IKĠIN KIM, Mokpo, N-o 46, Bukkyo-Dong.
Latva: BELIJAW RADZINS, Stabu iela 20, dz. 12, Riga.
Litova: H. BERKOVIC, Rotušes aikšte 15, Kaunas.
Nederlanda: EVERT DE WOLF JR., Joh. de Breukstr. 34, Haarlem.
Nederlanda Hinda: KHO YOK SIANG, Slomporetan 25, Sourabaya, Java.
Pola: JAN PCDEL, ulica Sienna 76-1-6, Warszawa.
Portugala: SALDANHA CARREIRA, Apartado 104, Lisboa. 9

Rumana: ERNESTO SCHLESINGER, ĉe Firmo Fuchs Nándor, Alba Julia Rusa: I. H. FRANK, Gubkom, Esperantistov, 3aja Sovetskaja 21 kv. 25.

2. DIM. S. SNEJKO, Agentejo "Esperanto", poŝkesto n° 33. Minsk.

Sveda: EM. SÖDERLUND, Stranden, Vejbyslait.

Usona: D^{ro} WM. S. BENSON, 20, Mercer Str. Newark, N. J.

Juro

Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj. — *Fondo:* 1906. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kotizaĵo:* 5 svisaj frankoj jare. — *Servoj:* Helpo al juraj laboroj, jura terminaro, antaŭenigo de la uzado de Esp. en juristaj sferoj. — *Estraro:* Elektita dum la XVII U. K. en Genève: Prezidanto: adv. ALFRED MICHAUX, Boulogne s/Mer, kaj Ĝeneralaĵ Sekretarioj: SIEGFRIED LIEBECK, adv. kaj not., Berlin C 19, Spittelmarkt 11, JÓZEF LITAUER, advokato, Marszałkowska 81, Warszawa.

Katolikismo

Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (I. K. U. E.). — *Fondo:* 1910. — *Organizo:* Naciaj Ligoj kaj individuaj membroj. — *Kot:* Afranko de simpla letero aleksterlanda. — *Budĝeto* 1926: 225 Guld. — *Gazeto:* "Espero Katolika". — *Estraro:* Prez.: Pastro F. MESTAN; Vicprez.: F^{ino} M. LARROCHE; Ĝen. Sekr.: P. A. SCHENDELER; Estrarano: J. E. HOOKHAM. — *Adreso:* Ĉe la ĝenerala sekretario, Prins Hendrikstraat 30 E., Eindhoven (Nederlando). (Landaj ligoj en Aŭstrio, Britlando, Ĉeĥoslovakio, Francujo, Germanio kaj Italio.)

Mondjunularo Katolika (MOKA). *Fondo:* 1920. *Celo:* Internacia solidareco de la katolika junularo, disvastigado de Esperanto. *Organizo:* Delegitoj, grupoj, naciaj sekretariejoj, aliĝintaj organizaĵoj. *Kotizo:* Laŭvole. *Gazeto:* "Katolika Mondo" kaj ĝia aldonado „La Juna Batalanto". *Stato:* membroj en 24 landoj. *Servoj:* Reciproka subteno, ĉiujare internaciaj kunvenoj, informservo. *Estraro:* Protektoro: grafo GUSZTAV KAROLY MAJLATH, episkopo de Alba Julia (Rumanujo); honora prezidanto: Prof. W. ARNOLD, Zug (Svis.); *Adreso:* WILH. SOLZBACHER, Spiesgasse 1, Honnef a. Rh. (Germ.).

Internacio Katolika (IKA). Esperanto-Sekcio. *Fondo:* 1920. *Celo:* Internacia kunlaborado de la katolikoj ĉiulandaj, agado por la katolika paca idealo. *Organizo:* Delegitoj, grupoj. *Stato:* Pli ol 2000 aktivaj membroj en 30 landoj. *Servoj:* delegito sistemo, gazeto, kongresoj, eldonejo, publikigo de Esperanto-rubrikoj en katolikaj gazetoj, kunlaborado kun internaciaj kaj naciaj katolikaj organizaĵoj. *Gazeto:* "Katolika Mondo". *Adreso:* Katolika Mondo, Elberfeld, German.

Kristanismo

★ **Kristana Esperantista Ligo Internacia.** — *Fondo:* 1913. — *Kot:* 1 sv. fr. kaj libervola aldonado. — *Servoj:* Subtenas per E. la biblian

Kristanisman, helpas enkonduki E. en internaciajn organizojn de sinceraj kristanoj. *Estraro:* Prez.: PAUL HÜBNER. — *Adreso:* (Agada komitato): PAUL HÜBNER, Bergstrasse 1, Quedlinburg (Germ.), ROD. HÖRNER, Zürich; H. A. LUYKEN, 23, Arcadian Gardens, Wood Green, London N 22.

Klasbatala

Sennacieca Asocio Tutmonda. — *Fondo:* 1920. *Organizo:* Individuaj membroj, sen naciaj, sekcioj. 33 Administraĵ sektoroj laŭ kies bazo estas dislokitaj la anoj de la Sennacieca Konsilantaro. *Direktado:* Sennacieca Konsilantaro, nun 18 membroj. Ekzekutiva Komitato, nun 6 membroj en Paris, kaj 1, la administranto en Leipzig. — *Kontrolkomitato.* — *Servoj:* Utiligi Esperanton por la klasaj profitoj de la proletaro tutmonda, krei internacian literaturon kaj sennaciecan spiriton, embrie funkciigi societon, kiel estonte funkcios la tutmonda socio. Helpo per informoj, vojaĝoj, enketoj, dokumentado. SAT kompletigas kaj fruktigas la penadon de la landaj esp.-labor-organizaĵoj: ĉe la fino de kurso, ĉiu lernanto uzas la SAT aparaton por utile praktiki Esperanton. *Akcia-Eldon-Kooperativo:* Ĉiu akcio valoras unu usonan dolaron kaj liveras al la posedanto renton je 10%. Ekzistas ankaŭ 1/2 dolaraj akcioj. Uzeblaj kiel pagilo por libro mendo. AEK eldonas verkojn originalajn aŭ tradukitajn kies enhavo klerigas la legantojn pri sennaciismo, scienco (fiziko, geografio, universismo, seksa psikologio), ekonomio marksismo, ŝtatismo, etiko, esperantista "neŭtralismo", beletristiko. — Eldonas ankaŭ proletecajn romanojn, novelojn, esperanto-legolibron, kursa lernlibron „Petro", ktp. — Jam aperis ĝis oktobro 1926 25 libroj. *Membreco:* La membreco dividiĝas dufoje: aktiva membro kaj pasiva membro. Ĉiu aktiva membro rajtas: a) voĉdoni senpere en la ĉiujara kongreso de SAT; b) partopreni ĉe ĉiu ĝenerala voĉdono de la asocio; c) ricevi membrokarton, jarlibron kaj uzi la ĝeneralajn servojn de la asocio. — Ĉiu pasiva membro (persono, grupo, organizo, sindikato, kooperativo, partio, ktp.) ricevas la jarlibron, membrokarton kaj povas uzi la ĝeneralajn servojn de la asocio, sed ne rajtas partopreni ian voĉdonon, nek eniĝi ian organon asocian. *Kotizo:* baza cifero 2 fr. sv. por aktiva kaj pasiva membro (por grupo aŭ organizo 4 fr. sv.). *Stato:* 4500 membroj en 35 landoj. *Gazetoj:* a) Sennaciulo (semajna, eldonkvanto: 3500 ekz.); b) Sennacieca Revuo (monata, eldonkvanto: 2000 ekz.); c) La Lernanto (monata, eldonkvanto: 8000 ekz.). *Adreso* (Asocia sidejo): Ekzekutiva Komitato de SAT, 23 rue Boyer, Paris XXe. Administracio (abonoj kaj aniĝoj, libromendoj de SAT: R. Lerchner, Colmstr. I, Leipzig O 27, Germanio.

Kuracistoj

Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio (TEKA). — *Fondo:* 1907. — *Gazeto:* Internacia Medicina Revuo. Adr.: D^{ro} BRIQUET, 31 rue de la Bassée, Lille. — *Estraro:* Prez.: D^{ro} M. BLASSBERG, Starowislna 18, Kraków. — *Adreso:* D^{ro} ROBIN, Marszałkowska 113, Warszawa.

Literaturo

Esperantista Literatura Asocio. — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Povas aliĝi ĉiu Esperantisto, kiu per libro, gazetartikoloj aŭ poemoj pliriĉigis nian literaturon. Aliĝa pago: 2 Gmk. — *Kot.:* 2 Gmk. laŭ koresponda valoro en ĉiu mono sendota per bankbiletoj en koverto. — *Servoj:* Konatiĝo inter verkistoj, reciproka helpo, korektado de verkoj-manuskriptoj. — *Stato:* 180 membroj. — *Estraro:* Prez.: F^{ino} J. ZSCHEPANIK. — *Adreso:* Ĉe la Prez., Paul-Gerhardt-Str. 22, Dresden-A. 19.

Muziko

Internacia Asocio por la propagando de la Aŭtonoma Muziknotado [I. A. P. A. M. N.]. — *Fondo:* Aprilo 1924. *Kot.:* Izoluloj: ĉiujare kvin belgaj frankoj; Societoj: ĉiujare 10 b. fr. — *Organizo:* Izolaj membroj kaj societoj aprobantaj la A. M. N. — *Estraro:* Komitato kvinmembra inter kiuj unu direktanta delegito. — *Celo:* diskonigi kaj uzigi la A. M. N. ĉiurime en la tuta Mondo. — *Gazeto:* provizore: Belga Esperantisto. — *Adreso:* L. Cogen, 52, Drève, Ninove, Belg.

Polico

“Tutmonda Polica Ligo”. [Registrita en nomaro de organizaĵoj internaciaj Ligo de Nacioj, 1926, p. 147.] — *Fondo:* 1923 en Nürnberg. — *Organizo:* Individuaj membroj formantaj lokajn grupojn, laŭlande landajn sekciojn. Povas aliĝi aktivaj kaj pensiitaj policaj, sekurecaj, kriminalaj, justecaj, ĝendarmaj, limgardaj fakuloj. Ĉiujare kongreso (1923 en Nürnberg, 1924 en Wien, 1925 en Leipzig, 1927 en Linz, 1928 en Antwerpen). *Celo:* Unuigi la sekurecajn korporaciojn per Esperanto, enkonduki la uzadon de Esperanto en servaferoj kaj en int. interrilatojn, evoluigi kaj unueci la sekurec-kaj kriminalservon tutmonde, alproksimigi la policon kaj publikon, kunharmoniigi la policon kun la mondtrafiko. Vigla interrilatiĝo kun estraroj. Faksience, ekonomia, bonfara kaj sociala evoluigo de la polico per kreo de intern. institucioj. Ĉefsekcioj: 1. “**Mondunuigo por privatpoliceferoj**” (por: privatdetektivoj, informistoj, gardentreprenej k. t. p. 2. “**Industrio kaj entrepreno kontraŭ la krimo: por ordo kaj sekureco**” (por fabrikoj, komercistoj, liverantoj k. t. p. por kaj al la polico). Nomiitaj sekcioj funkcias sub la aŭspicioj de T. P. L. administracie kaj propagande kune, fakte aparte. La membreco estas tiu de T. P. L. — *Kot.:* 1 USA dolaro (aŭ egalvaloro) popersone, poĵare. (Por la jara kotizo ĉiu membro

ricevas: 1. membrecon, 2. legitimacion, 3. revuon, 4. jarlibron — la 1925 pezis 1200 gr — kaj 5. senpagan korespondanoncon.) — *Oficiala gazeto:* “La Policisto” (kune kun ĉiuj aldonoj). — *Servoj:* Libertempa interŝanĝo — helpo al la esperanta publiko en policeferoj — privatpoliceaj reserĉoj, esploroj, informoj (kontraŭ laŭtarifa rekompenco) — laŭeble senpaga loĝejo kaj malmulte-kosta nutraĵo por vojaĝantaj membroj — eldono de fakverkoj — por civilaj abonantoj de la fakorgano “La Policisto” la ligo donas la samajn favoraĵojn kaj membrecon kiel al fakuloj en kaj pere de la civila fratligo: “Tutmonda Ligo de la Ordo”. — *Stato:* 58 grupoj, 3200 individuaj membroj. — *Estraro:* Ĝen. prez.: D^{ro} J. SCHÖBER, ekskanceliero aŭstria, nune policprezidanto de Wien; Ĝen. Direktoro: A. H. DE MARICH, pens. hung. reĝa polica ĉefinspektoro, Direktoro A. POHLE, kriminala komisario, ĝen. admin. ĉefsekretario St. DE ROBOZ, *Adreso:* A. H. DE MARICH, Budapeŝt IX, ŭllői út 59. (Hung.) Tel. J. 98-34.

Poŝto kaj Telegrafo

Internacia Ligo de Esperantistaj Poŝt-kaj Telegraf-oficistaro. (ILEPTO) — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Aktivaj, pasivaj kaj kolektivaj membroj. — *Kot.:* 4 Frk. sv., kolektiva 10 Frk. poĵare. — *Gazeto:* “Interligilo”. (Red.: Petro Filliâtre, 54 rue Custine, Paris XVIII.) — *Servoj:* Propagando inter samprofesiaĵoj, ĉe poŝtaj administracioj, kreo de faka vortaro, informservo pri fakaj demandoj. — *Estraro:* Supera registara konsilisto OTTO REBER (Bamberg), Honora prez.: D^{ro} ED. SPIELMANN, supera poŝtoficisto, ĉefprezidanto; R. I. FILLIATRE, telegrafoficisto, St. Cyr-l'École, France, ĉefsekretario; HANS OBRIST, supera telegrafoficisto, Brückfeldstrasse 23, Bern, kasisto. — *Adreso:* Ĉe la ĉefprez.: Gesellschaftsstrasse 39, Bern.

Radio

Internacia Radio-Asocio. — *Fondo:* 1924. — *Organizo:* Individuaj anoj, esperantistoj kaj ne-esp. interesataj pri radio. — *Celoj:* Faciliti rilatojn inter Radiuloj tutmonde per la lingvo Esperanto, liveri teknikan helpon kaj informon de internacia karaktero per Esperanto al ĉiu interesata pri Radio, Esperantisto aŭ ne. Ellabori la Esperantan radio-vortaron. Eldoni “Internacia Radio-Revuo”, kiu, interalie, per Esperanta resumo de originalaj artikoloj el diversaj lingvoj, disponebligas al la legantaro teknikajn dokumentojn alie nehaveblajn, kaj kompreneblajn nur tre malfacile. Pritrakti ĉion alian, kio estas en la kampo de Internacia Radio-Asocio — *Kot.:* En Brilando: 1 ŝil.; alilande 1 Fr. sv. pagebla al la Hon. Sekretario aŭ la Naciaj sekretarioj. — *Gazeto:* Internacia Radio Revuo. — *Estraro:* Honora prez.: ED. BELIN; Prez.: D^{ro} PIERRE CORRET; Sekr.: E. AISBERG, 18 rue Gérando, Paris IX. — *Adreso:* Ĉe la prezidanto: 9 rue Royale, Versailles.

Naciaj sekretarioj:

Argentina: S^{ro} A. BARROS, Congreso 5155, Buenos-Aires.
 Aŭstralia: S^{ro} L. E. PFAHL, Croydon Park, Sydney, N.S.W.
 Aŭstria: S^{ro} M. TRENNER, Zirkusgasse 27/3, Wien 2/1. [Rio de Janeiro.
 Brazilo: S^{ro} LUIZ DA COSTA, Porto Carreiro Neto, Str. 24 de Maio 154,
 Brita: S^{ro} W. H. MATTEWS, 9 Lochaber Road, London S. E. 13.
 Bulgara: S^{ro} ST. DŬDŬJEV, str. Pirotska No. 48, Sofia.
 Ĉeĥoslovaka: S^{ro} A. PITLIK, II Kremenčova 17, Praha II.
 Dana: S^{ro} PAUL LENDORFF, Hartmanns Allé 71, Kopenhagen Valby.
 Estona: S^{ro} PAUL TAMVERK, Haapsalu. [Seine.
 Franca: S^{ro} C. ROUSSEAU, 4 Place de la Republique, Levallois-Perret,
 Germana: S^{ro} HILDEGARD NICKEL, Blücherplatz 2, Potsdam.
 Hispana: Pastro MARIANO MOJADO, Abascal 13, pral. A., Madrid.
 Hungara: S^{ro} P. BALKÁNYI, Hajós-utca 15, II, Budapest VI. [Dublin.
 Irlanda: S^{ro} F. R. A. McCORMICK, 5 Mount Eden Road, Donnybrook,
 Itala: S^{ro} G. SAGGIORI, Corso Vittorio Em. II. N. 6, Padova.
 Jugoslava: S^{ro} NIKOLA LISAC, Rogatica, Bosnio.
 Kanada: S^{ro} C. C. McFARQUHAR, 1333 Smith Street, Regina, Sask.
 Latva: S^{ro} TAL. INDRĀ, Pasta Kaste 475, Riga.
 Litova: S^{ro} L. ALSEIKA, Maišog 11, Šiauliai.
 Nederlanda: IR. J. R. G. ISBRÜCKER, V. Beverningstraat 10, 's-Gravenhage.
 Pola: S^{ro} S. GRENKAMP, Jasło.
 Rumana: S^{ro} HENRIKO FISCHER, Alea Suter 19, Bucuresti.
 Sveda: S^{ro} EINAR DAHL, Seminariegatan 4, Karlstad.
 Svisa: D^{ro} E. PRIVAT, 12 Boulevard du Théâtre, Genève.
 Urugvaj: S^{ro} E. LEGRAND, Llaranaga 140, Montevideo.
 Usona: S^{ro} ROBERT S. WOOLF, P. O. Box 103, Blairsville, Pa.

Scienco

Internacia Scienca Asocio Esperantista. — *Fondo*: 1906. — *Organizo*: Individuaj membroj laŭvole apartigitaj laŭ sekcioj de specialistoj. — *Kot.*: Subtenanta membro 2,50 Dol., aktiva membro 0,50 Dol., Societoj 5 Dol. poĵare. — *Gazeto*: "Bulteno de ISAE". — *Servoj*: Helpo al sciencaj laboroj, teknikaj terminaroj, antaŭenigo de la uzado de Esperanto en sciencaj kaj teknikaj rondoj. — *Estraro*: Prez.: Profesoro ODO BUJWID, Krakovo; Sekr.: M. ROLLET DE L'ISLE; Paris; Kas.: C. ROUSSEAU. — *Adreso*: S^{ro} ROLLET DE L'ISLE, 35 Rue du Sommerard, Paris 5.

Skoltismo

Skolta Esperantista Ligo. — *Fondo*: 1918. — *Organizo*: Centra komitato en Angl.; naciaj agentoj, kiuj formas grandan konsilantaron; membroj kaj asocioj. Membroj estas skoltoj, asocioj, personoj

favoraj al la ligo. — *Gazeto*: Esperantista Junularo kaj "Skolta Heroldo". — *Kot.*: 6 pencej por skoltoj malpli ol 18 jaraĝaj; aliaj 1 ŝil. jare. — *Servoj*: Informoj, propagando inter skoltoj. — *Stato*: Ĉirkaŭ 500 membroj. — *Estraro*: Patronoj: J. M. WARDEN; J. MERCHANT; D^{ro} EDM. PRIVAT kaj VILHO SETÄLÄ; Prez.: A. W. THOMPSON; Hon. Gen. Sekr.: NORMAN BOOTH, Netherton Huddersfield; Hon. Kas.: D. H. DAVIS, 23, East Dulwich Grave, East Dulwich, London S. E. 22; Komitatoj: G. L. RIDGE, H. W. VOIGT, G. L. ATKINSON, F. D. MURPHY, J. W. LESLIE, C. D. A. CAPP, F. FRY, Sino D. H. DAVIS ALBERT MORRIS kaj T. D. LING. — *Adreso*: Netherton, Huddersfield (Anglando).

Sporto

Sporta Esperantista Ligo. — *Fondo*: 1922. — *Organizo*: Naciaj korespondantoj kaj individuaj membroj. — *Servoj*: Informoj kaj propagando inter sportanoj. — *Estraro*: Prez.: YRJÖ OJANDER (Helsinki); Viceprez.: E. A. SOVIJÄRVI (Helsinki); Sekr.: H. KOIVUNIEMI (Helsinki); Kasisto: N. NURMINEN (Helsinki), HERBERT W. SMITH (London W. 4), ROBERT SIMPSON (Tartu), FRANT NETUŠIL (Praha-Smichov). — *Adreso*: YRJÖ OJANDER, I. Robertink. 15, Helsinki, Finnlando.

Stenografio

Internacia Asocio de la Esperantistoj Stenografistoj. — *Fondo*: 1923. — *Organizo*: Individuaj membroj kaj teritoriaj aŭ sistemaj asocioj. — *Servoj*: Grupigi izolajn personojn kaj societojn; propagandi Esper. en stenografistaro kaj stenog. en esperantistaro; informi pri la diversaj sistemoj; verki teknikan steno-skribmaŝinan vortaron; studi la demandojn sciencajn aŭ profesiajn; instrui profesorojn pri esper. stenog.; divastigi la profesion de Esperanto-stenografistoj. — *Kot.*: por la izolitaj personoj 5 francajn frankojn ĉiujare, 10 f. por la societoj. — *Gazeto*: "Internacia Stenografisto". — *Adreso*: Ĉe la prez.: P. FLAGEUL, 9, Boul. Voltaire, Issy-Seine (Franc.).

Teozofio

Teozofia Esperanta Ligo. — *Fondo*: 1911. — *Organizo*: Naciaj sekretarioj, individuaj membroj. — *Kot.*: 5 svisaj Frankoj jare kun abono al "Espero Teozofia"; speciala aranĝo por malbonvalutaj landoj. — *Gazeto*: "Espero Teozofia". — *Servoj*: Praktika Apliko de E. por la teozofia movado. — *Stato*: 100 membroj. — *Estraro*: Prez.: M. TIARD; Viceprez.: J. GARRIDO; Sekr.: Sino Cimrova. — *Adreso*: 17 Krakovská ulice, Praha II, Ĉeĥoslovakio.

Vegetarismo

Vegetara Ligo Esperantista. — *Fondo*: 1908. — *Organizo*: Landaj sekretarioj en la ĉefaj landoj; individuaj membroj. — *Kot.*: Identita kun la abonpago por la revuo "Libero". — *Gazeto*: "Vegetarano", monate aperanta en la kadro de la revuo "Libero". — *Estraro*: Sekr. kasisto: O. BÜNEMANN, Alsterkrugchaussée 586, Hamburg-Fuhlsbüttel.

Laŭlanda Organizo.

Naciaj Societoj, institutoj, gazetoj, UEA, fakaj societoj naciaj.
Stato je la 1a Januaro 1927.

ALĜERIO.

Surfaco: 575 289 km². *Loĝantaro*: 5 806 090 (1921). *Ĉefurbo*: Alger (172 000). *Lingvoj*: franca, berbera, araba, judaraba. *Religioj*: mahometana, katolika. *Regoformo*: Franca kolonio, reprezentita en la parlamento de tri deputitoj.

UEA:

Delegito en: Relizane.

Argentina.

ARGENTINO.

República Argentina.

Prezidanto:
M. T. de Alvear
depost 1922

Parlamento
120 membroj
Senato: 30 membroj

Surfaco: 2 790 000 km² (1 153 119 sq. mil.). *Loĝantaro*: 8 698 516 (1921). *Ĉefurbo*: Buenos Aires (1 720 000). *Nacia flago*: blua, blanka, blua. *Lingvoj*: hispana, indiĝenaj dialektoj. *Religioj*: katolika, idolanaj. *Regoformo*: Respubliko (1816).

Nacia Societo.

Argentina Esperanto-Asocio. — *Fondo*: 1916. — *Organizo*: Individuaj membroj. — *Kof.*: Po membro 1 piastro monate. — *Servoj*: Propagando, kursoj, ekzamenoj, eldono de flugfolioj kaj lernolibroj. — *Stato*: 338 membroj. — *Estraro*: Prez.: FRANCISCO CLEVILLE, Vicprez.: ANGEL CORRAL; Ĝen. Sekr.: GIORDANO BRUNO LÓPEZ; Protokol.: MARIANO CALVO GARCIA; Kas.: BRUNO GAGGIANESI. Komitatoj: GRACIANO GARCIA, HUGO GAGGIANESI kaj MIGUEL E. CASTAÑEDA. — *Adreso*: Calle Carlos Pellegrini 238; Buenos Aires.

Gazeto.

Argentina Esperantisto. Monata (dua epoko), 4—8 p., 18×27 cm. *Red. kaj Adm.*: Carlos Pellegrini 238, Buenos Aires. *Ab.*: enlande: \$ 1.20, eksterlande: \$ 0,50 oro, sesmonate, 1 ekz.: 1 respondkupono.

UEA:

Delegitoj en: Bahía-Blanca, Buenos-Aires, Junin, Morteros, Perez-Millan, Rosario de Sta Fé, Santa Fé.

AZIO.

(Vidu sub la koncernaj landoj, Ĉinio, Japanio, k. t. p.)

Aŭstralio.

AŬSTRALIO. Commonwealth of Australia.

Guberniestro:
Lord Stonehaven
depost 1923

Parlamento:
„House of Representatives“
75 membroj

Surfaco: 7 938 800 km² (3 065 300 sq. mil.). *Loĝantaro*: 5 706 900 (1921). *Ĉefurbo*: Sydney (1 039 400) kaj Melbourne (912 000). *Nacia flago*: blua; ĉe supra angulo la angla flago malsupre sespinta stelo. *Lingvoj*: angla. *Religioj*: anglikana, presbiterana, metodista, k. a. *Regoformo*: Federacio de ses ŝtatoj ligita kun Brita Imperio (1901).

Nacia Societo.

Aŭstralazia Esperanto-Asocio. *Fondo*: 1919. — *Organizo*: Konsistas el grupoj kaj individuoj. — *Kof.*: Grupoj pagas po membro 6 penco. — *Gazeto*: „La Suda Kruco“. — *Servoj*: Konstanta informejo, biblioteko, kursoj komencaj kaj superaj, kunvenoj, filatelista fako, skolta fako. — *Estraro*: Prez.: H. V. TAYLOR; Sekr.: R. R. RAWSON. — *Adreso*: 212 Swanston Street, Melbourne.

Gazeto:

La Suda Kruco. Organo de la Aŭstralazia Esperanto-Asocio. Monata. *F.* 1920, 8 p., 21×14 cm. *Red. kaj Adr.:* Box 731 Elizabeth Street, Post Office, Melbourne. *Ab.:* Aŭstralio 4 ŝ. 6 p. (12 n^{roj}); eksterlande 5 ŝ., aŭ 24 respondkuponoj.

UEA:

Teritorio de UEA: Aŭstralio.

Ĉefdelegito: C. W. BALLARD, "Akaroa" 27, Lansdowne Road, East St. Kilda.

Delegitoj en: Adelaide, Bankstown, Box Hill, Guyra, Hobart, Lord Howe Island, Melbourne, Mount Victoria, Newcastle, Nowra, Perth, Seymour, Sydney, Warwick, Yinnar.

Oesterreich.

AŬSTRIO.

Republik Oesterreich.

Prezidanto:
Dr. M. Hainisch
depost 1920

Nacia Deputitaro
175+50 membroj

Surfaco: 83 533 km² (32 352 sq. mil.). **Loĝantaro:** 6 536 147 (1923). **Ĉefurbo:** Wien (1 900 000). **Nacia flago:** ruĝa, blanka, ruĝa. **Lingvoj:** germana, slovena. **Religioj:** katolika, luterana, juda. **Regoformo:** Respubliko (1920).

Nacia Societo.

Aŭstria Esperanto-Delegitaro (Oesterreichische Esperanto-Vertraterschaft). — **Fondo:** 1923. — **Organizo:** Ĉiu Esperantista societo aŭ grupo en Aŭstrio delegas reprezentantojn laŭ la nombro de iliaj membroj. Funkcias per a) Aŭstria Esperanto-Delegitar-konferenco; b) Prezidentarkunsido de la A. E.-D.; c) Direktantarkunsido de la A. E.-D.; d) Landkonferenco de la A. E.-D.; e) Landestrarkunsido; f) Libera konferenco de Delegitoj. Direktata per Prezidentaro konsistanta el Direktantaro kaj la Landestroj. — **Kot.:** Laŭ decido. — **Gazeto:** Aŭstria Esperantisto. — **Servoj:** a) Esperantista Informejo, b) Propagando per migranta Esperanto-Ekspozicio, statistiko, eldono de propagandiloj. — **Stato:** 52 grupoj. — **Estraro:** Prez.: DR. FRANZ CHRISTANELL, Salzburg-Parsch; Vicez.: Konsistoria konsilanto Piarista FR. MESTAN; DR. LEO BLAAS, Innsbruck; Ĉefsekretario: Dir.: JOSEF FEDER; E. G. BERNFELD; JOSEF MADER; Kas.: ALBERT MAIR; anstataŭantoj MAX ULTMANN, ANTON GOLDMANN. 4 estraranoj kaj 2 membroj, estroj de la landaj delegitaroj. — **Adreso:** Schöffergasse 3, Mag. Bez. Amt, Wien IV.

Gazeto:

Aŭstria Esperantisto. Oficiala Organo de Aŭstria Esperanto Delegitaro kaj de Esp. Delegitaro de Wien. Monata. *F.* 1924, 16 p., 16×24 cm. Ilustrata. *Red.:* HUGO STEINER, Postfach 26, Korneuburg apud Wien. *Ab.:* enlande ŝil. 4,20, eksterlande 4.— Fr. sviz. jare.

"La Socialisto", Organo de Aŭstria Laborista Ligo Esperantista, aperas monate, 8 p. — Jarabono: Por Aŭstrio kaj Germanio 3.— aŭstr. ŝil., por eksterlando 1½ dolaro. — **Redakcio:** MARTIN KLEIN, Döblinger Hauptstraße 14, Wien XIX. — **Administracio:** FRANZ JONAS, Jedlersdorferplatz 33, Wien, XXI.

UEA:

Teritorio de UEA: Urbo kaj Lando Wien.

Ĉefdelegito: DR. EDMUND SÓS, Tuchlauben 18, Wien I.

Delegitoj en: Bregenz, Dornbirn, Eibiswald, Eisenerz, Enns, Graz, Grossarl, Hainburg, Hirtenberg, Hohenau, Innsbruck, Klosterneuburg, Korneuburg, Krems a. d. D., Lankowitz, Leibnitz, Linz, Mühlbach, Murau, Pöggstall, Ried i. J., Saalfelden, Salzburg, Sinabelkirchen, Stein a. d. Donau, St. Pölten, Steyr, Villach, Voitsberg, Waidhofen a. d. Thaya, Wels, Werfen, Wien.

Fakaj Societoj.

Aŭstria Katolika Ligo Esperantista. — *Fondo:* 1912. — *Organizo:* Grupoj kaj izolaj membroj. — *Gazeto:* "Espero Katolika", kaj AKLE informoj. *Servoj:* Propagando de Esp. inter katolikoj, firmigo de unueco inter ili, prudenta kunlaboro en intereso de la sankta eklezio kaj de la patrolando. — *Stato:* 150 membroj. — *Estraro:* Prez.: PRIOR WOLFGANG NEDWID, O. S. B.; Viceprez.: LEOPOLD CHIBA. — *Adreso:* Freyung 6, Pfarrkanzlei, Wien I.

Aŭstria Laborista Esp. Ligo. — *Fondo:* 1922. — *Organizo:* Lokaj grupoj kaj izolaj anoj. — *Kot.:* 3,60 ŝil. jare. — *Servoj:* Propagando inter laboristoj en Aŭstrio, eldono de flugfolioj. — *Gazeto:* La Socialisto. — *Adreso:* Jedlersdorferplatz 33, Wien XXI.

Aŭstria Pacifista Esp. Societo. — *Fondo:* 1924. *Adreso:* Ing. E. G. BERNFELD, Czerninplatz 5, Wien II.

Belgique,
België.

BELGLANDO.

Royaume de Belgique.
Koninkrijk België.

Reĝo:
Albert I
depost 1909

Parlamento
187 membroj
Senato: 153 membroj

Surfaco: 30 437 km² (11 752 sq. mil.). *Loĝantaro:* 7 540 000 (1923). *Ĉefurbo:* Bruxelles (863 000). *Nacia flago:* nigra, flava, ruĝa. *Lingvoj:* franca, flandra. *Religioj:* katolika. *Regoformo:* Konstitucia Reĝlando (1831).

Nacia Societo.

Belga Ligo Esperantista. — *Fondo:* 1905. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj individuoj. Direktanta komitato el delegitoj de la aliĝintaj grupoj. — *Kot.:* Fr. 12,50 kun abono al "Belga Esperantisto". — *Gazeto:* Belga Esperantisto (Dir. FRANS SCHOofs, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen). — *Servoj:* Deponejo de lernolibroj, propagandiloj; organizo de ekzamenoj. — *Stato:* 29 grupoj kaj 570 membroj. — *Estraro:* Prez.: A. J. WITTERYCK; Viceprezidantoj: L. COGEN, L. CHAMPY; Gen. Sekr.: HENRI PETIAU; kasisto: FERNAND MATHIEUX. — *Adreso:* Ĉe la Ĝenerala sekretario, 60 Boulevard St. Liévin, Gand.

Gazetoj:

Belga Esperantisto. Oficiala organo de la Belga Ligo Esperantista. Monata. F. 1908, 32 p., 22×15 cm. *Red.:* Direktoro FRANS SCHOofs, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen. — *Adm.:* [Nur abonoj kaj mendoj] F. MATHIEUX, 15 Avenue Bel-Air, Uccle. *Ab.:* Enlande: 12,50 Fr.; aliaj landoj 2,50 Fr. svisaj. *Anoncoj:* H. PETIAU, 60 Bd. St. Liévin, Gand.

Bulteno de Antverpena Poresperanta Propaganda Komitato. Monata. F. 1924, 4 p., 27×18 cm. *Red.:* Prof. J. JACOBS, Boomsche Steenweg, Antwerpen. — *Adm.:* J. SWALF, August Sniedersstraat, 51, Antwerpen. *Ab.:* Belgio: 2,50 Fr. b.; eksterlando: 1,25 Fr. svis., jare.

UEA:

Teritorio de UEA: Belgando.

Ĉefdelegito: FRANS SCHOofs, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen.
Delegitoj en: Antwerpen (Anvers), Brecht, Bruges, Bruxelles, Cambron-St. Vincent, Casteau, Charleroi, Dison, Eeckeren, Gent (Gand), Gentbrugge, Gilly, Haine St. Pierre, Herenthals, Huy, Liège, Lier, Lokeren, Mechelen (Malines), Moll, Montigny sur Sambre, Namur, Ninove, Oostduinkerke, Roelux, Ougrée-Sclessin, Spa, Sint Niklaas, Verviers.

Birma [angle Burmah].

BIRMANIO.

(Brita posedajo.)

Surfaco: 605 377 km² (230 839 sq. mil.). *Loĝantaro:* 13 212 200 (1921). *Ĉefurbo:* Rangun (339 500). *Lingvo:* birmana, *Religioj:* mahometana, budhana, idolanoj. *Regoformo:* Brita kolonio (1885).

UEA:

Delegitoj en: Rangoon.

Bolivia.

BOLIVIO.

República Boliviana.

Prezidanto:

Dr. Hernando Siles

depost 1926

Parlamento

70 membroj

Senato: 16 membroj

Surfaco: 1 590 000 km² (514 155 sq. mil.). *Loĝantaro*: 2 889 970 (1915). *Ĉefurbo*: Sucre (30 000). *Nacia flago*: ruĝa, flava, verda. *Lingvoj*: hispana, kiĉua, aimara. *Religioj*: katolika, idolanaj. *Regoformo*: Respubliko (1825).

UEA:

Delegito en: Oruro.

Brasil.

BRAZILO.

Estados Unidos do Brasil.

Prezidanto:

Dro W. Luis

depost 1926

Parlamento

212 membroj

Senato: 63 membroj

Surfaco: 8 522 000 km² (3 275 510 sq. mil.). *Loĝantaro*: 30 635 605 (1920). *Ĉefurbo*: Rio de Janeiro (1 600 000). *Nacia flago*: verda, flava. *Lingvoj*: portugala. *Religioj*: katolika. *Regoformo*: Respubliko (1889).

Nacia Societo.

Brazila Ligo Esperantista (Societo de publika utileco, laŭ registara dekreto No. 4356, 26. Oktobro 1921). — *Fondo*: 1907. — *Organizo*: Konsistas el grupoj kaj izolaj membroj. — *Kof.*: Po grupo 15 Milreis: po membro izola 5 Milreis. — *Servoj*: Propagando, ekzamenoj, eldonoj. — *Stato*: 12 grupoj kaj 290 membroj. — *Estraro*: Honora Prez.: Dro EV. BACKHEUSER; Hon. Vicprez.: Dro VENANCIO DA SILVA; Prez.: Ing. A. COUTO FERNANDES; Gen. Sekr.: Dro LUIZ DA COSTA PORTO CARREIRO NETO; Vicprez. CARLOS DOMINGUES; Unua Sekr.: O. PINTO; 2a Sekr.: Fino YRANY BAGGI DE ARAUJO; Kas.: E. F. TRIBUILLET. — *Gazeto*: "Brazila Esperantisto". — *Adreso*: Praça 15 de Novembro 101, Rio de Janeiro.

Gazeto:

Brazila Esperantisto. Oficiala organo de Brazila Ligo Esperantista. Dumonata. F. 1909, 12 p., 27,5×18 cm. *Red. kaj Adr.*: Praça Quinze de novembro, 101 Rio de Janeiro (Brazilo). *Ab.*: 5 Milreis kun aliĝo al BLE enlande, 4 Fr. svis. eksterlande, jare.

UEA:

Delegitoj en: Bahia, Bello Horizonte, Fortaleza, Juazeiro, Maceio, Manaus, Pelotas, Porto-Alegre, Recife, Rio de Janeiro, São Paulo, Uba.

Great Britain.

BRITLANDO.

United Kingdom
of Great Britain.

Reĝo:

George V

depost 1910

Parlamento:

"House of Commons" 670 membroj

"House of Lords"
615 membroj

Surfaco: 244 041 km² (94 228 sq. mil.). *Loĝantaro*: 44 313 642. *Ĉefurbo*: London (8 000 000). *Nacia flago*: ruĝa, blua. *Lingvoj*: angla, kimra, irlanda, skota. *Religioj*: anglikana, katolika, presbiterana, metodista, k. a. *Regoformo*: Konstitucia Reĝlando (1707).

Nacia Societo.

Brita Esperantista Asocio (B. E. A.). — *Fondo:* 1904. — *Organizo:* Konsistas el individuoj ("fratuloj" kaj membroj) kaj el grupoj. Regata de Konsilantaro kunvenanta ĉiutrimonate kaj Agada Komitato kunvenanta ĉiumonate. — *Kot.:* Fratuloj 21 ŝ.; membroj 5 ŝ. (kun la gazeto); asociitoj 2 ŝil. 6 p. — *Gazetoj:* "The British Esperantist", oficiala bulteno sole por membroj, monate "International Language": propaganda gazeto ĉefe en angla lingvo, Jarabono 2 ŝil. 6 p., kun suplemento "The Esperanto Student". — *Servoj:* Eldonejo, propagandiloj, gazeto, ekzamenoj, oficejo en Londono ktp. — *Stato:* 1200 membroj, fratuloj, 10 federacioj, 84 grupoj. — *Estraro:* Prez. JOHN MERCHANT, Honora Vicprez.: G. D. BUCHANAN, FINO E. A. LAWRENCE; Vicprez.: J. J. BOUTWOOD, W. E. COLLINSON; W. HARVEY; Honora Sekr.: ROBERT ROBERTSON; Gen. Sekr.: MONTAGU C. BUTLER; Administranto: C. GOLD-SMITH; Kas.: C. A. FAIRMAN. — *Adreso:* 142 High Holborn, London W. C. 1.

UEA:

Teritorio de UEA. London.

Ĉefdelegito: PHILIPP KAY, 8 Craven Walk, London N. 16.

Sekretario: FINO K. CLAMP, c/o British Esperanto-Association, 142 High Holborn, London W. C. 1.

Delegitoj en: Accrington, Airdrie, Aldershot, Ashton-under-Lyne, Banbury, Barnoldswick, Barrow-in-Furness, Bath, Birmingham, Blackburn, Blackpool, Bolton, Bournemouth, Bradford, Brightlingsea, Brighton, Bristol, Burnley, Burntisland, Bury, Cambridge, Cardiff, Cheltenham, Chester, Chorley, Cleethorpes, Colwyn Bay, Corsham, Cottingham, Coventry, Crewe, Darwen, Deal, Dover, Dunfermline, Eastbourne, Edinburgh, Elmstone Hardwick, Enfield, Exeter, Folkestone, Gateshead, Glasgow, Gloucester, Grimsby, Guildford, Halstead, Hampton Wick, Harrogate, Haslingden, Hastings, Hatfield, Horsham, Hove, Huddersfield, Hull, Ilford, Ipswich, Keighley, Kettering, Kilbirnie, Kingston-on-Thames, Leeds, Leek, Leicester, Letchworth, Liverpool, London, Longridge, Loughborough, Luton, Mablethorpe, Maidstone, Manchester, Merthyr-Tydfil, Middlesbrough, Milnsbridge, Minchinhampton, Molesey, Newcastle-on-Tyne, New Malden, Northwich, Norwich, Oldham, Orpington, Perth, Plymouth, Poole, Port Glasgow, Portsmouth, Preston, Rayleigh, Reigate, Rochdale, Royston, Selby, Sheffield, Shipley, South Cave, Southend on Sea, Southport, Sowerby Bridge, Stapleford, Stevenston, Stokeon-Trent, Stone, Swansea, Saint-Andrews, St. Helier, Taunton, Tonbridge, Torquay, Welwyn, Westhoughton, Whitechurch, Whiteway Colony, Windsor, Wisbech, Withersea, Wolverhampton, Wolverton, Worcester, York.

Gazetoj:

International Language. Monata. *F.:* 1924, 24 p., 24,5 × 18,5 cm. *Red. kaj Adr.:* British Esperanto Association, 142 High Holborn, London W. C. 1. *Ab.:* 2 ŝil. 6 p. jare.

British Esperantist. Oficiala organo de la Brita Esperantista Asocio Monata. *F.* 1905, 4 p., 24 × 18,5 cm. *Red. kaj Adr.:* British Esperanto Association, 142 High Holborn, London W. C. 1. Senpage: Nur por membroj de la BEA.

Fakaj Societoj.

Angla Ligo de Katolikaj Esperantistoj. — *Fondo:* 1912, restarigo 1926. — *Organizo:* Individuaj kaj asociaj membroj. — *Kot.:* 1 ŝil., kun oficiala gazeto 5 ŝil. — *Gazeto:* Espero Katolika. — *Servoj:* Propagando de E inter katolikoj. — *Stato:* 30 anoj. — *Estraro:* Prez.: PASTRO OSWALD STANFORTH, O. S. F. C., Vicprez.: PASTRO A. H. WILLIAMS; FINO C. H. CATHER, J. L. HOOKHAM; Direktoro de propagando: G. WATEHURST; Sekr. kaj kas.: J. E. HOOKHAM. — *Adr.:* 45 Holmesdale Road, Teddington, Middlesex.

***Eklezia Esperantista Ligo.** — *Fondo:* 1913. — *Kot.:* 3 ŝ. aŭ 6 ŝ.— *Gazeto:* Fako en "La Eklezia Revuo". — *Servoj:* Kunligas anojn de ĉiuj eklezioj, celas helpi al la reunuiĝo de Kristanoj, propagandas Esp. ĉe profesiuloj kaj aliaj kleruloj, utiligas Esp. en ĉiuspeca religia kaj literatura agado. — *Estraro:* Prez. PASTRO A. L. CURRY, M. A.; Hon. Sekr.: PASTRO A. J. ASHLEY. Komitato el 27 membroj. — *Adreso:* PASTRO A. J. ASHLEY; FARNLEY TYAS VICARAGE, Huddersfield (Angl.).

Kvakera Esperantista Societo. — *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Individuaj membroj (kvakeroj). — *Kot.:* 1 ŝil. — *Stato:* 153 membroj. — *Estraro:* Prez.: CHARLES RODEN BUXTON, Golders Green, London; Sekr.: EDWARD WRIGHT, 59 Broughton Road, Handsworth-Birmingham.

Bulgaria.

BULGARIO.

Carstvo Bulgarska.

Reĝo:

Boris IIIa

depost 1918

Parlamento

"Sobranie"

247 membroj

Surfaco: 103 146 km² (39 841 sq. mil.). *Loĝantaro:* 4 861 439 (1921). *Ĉefurbo:* Sofia (180 000). *Nacia flago:* blanka, verda, ruĝa. *Lingvoj:* bulgara, turka, judhispana, greka. *Religioj:* grek-ortodoksa, mahometana, juda. *Regoformo:* Konstitucia Reĝlando (1887).

Nacia Societo.

Bulgara Esperantista Asocio. — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Lokaj grupoj (sekcioj de BEA), distriktaj komitatoj, centra komitato. — *Kof.:* 20 levoj po persono kaj jaro; 10 levoj por lernantoj. — *Gazeto:* "Bulgara Esperantisto" duonmonate en Esp. kaj bulgara lingvoj. — *Servoj:* Ekzamenoj, propagando, eldono de lernolibroj. — *Stato:* 60 grupoj kun 2000 membroj. — *Estraro:* Prez.: G. AKTARĜIEV; Vic-prez.: Z. ZAHARIEV, Sekr. Kas.: PANAJOT KOLEV; Bibliotekisto: MIH. AĜAROV; Membrokonsilantoj: K. KIRKOV, IV. DOBREV, AS. GRIGOROV. — *Adreso:* Car Boris 69, Sofia.

Gazetoj.

Bulgara Esperantisto. Organo de la Bulgara Esperantista Asocio. Duonmonata. F. 1919, 12 p., 24 × 32 cm. — *Red. kaj Adm.:* Car Boris 69, Sofia. *Ab.:* 60 levoj enlande, 3 Fr. sv. eksterlande.

UEA.

☞ *Delegitoj en:* Ajtos, Batak, Burgas, Chipka, Ĉepelare, Dupnica, Elhovo, Gorna-Orehovica, Jambol, Kalugerovo, Kazanlik, Kirdĵali, Kjustendil, Loveĉ, Nevrokop, Peŝtera, Pirdop, Pleven, Plovdiv, Radomir, Razgrad, Ruse, Sadovec, Sevlievo. Sliven, Sofia, Stanimaka, Stara Zagora, Suhindol, Tatar Pazarĝik, Trojan, Varna, Vidin, Vratza.

Fakaj Societoj.

Unuiĝo de Vegetaranaĵ Esperantistoj en Bulgario. — *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kof.:* Laŭvola. — *Gazeto:* "Libero". — *Stato:* 100 anoj. — *Estraro:* Sekr. Kas.: DIMITR SIMEONOV. — *Adreso:* Str. 6—i Septemvri 1, Sofia.

Gejunulara Esperantista Ligo. — *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Gvidanta komitato kaj lokaj grupoj. — *Kof.:* Procentoj de la grupaj kotizoj kaj de la enspezoj de amuzaĵoj. — *Gazeto:* "Bulgara Esperantisto". — *Servoj:* Eldono de propagandiloj. — *Stato:* 6 filioj kun 160 membroj. — *Estraro:* Gvidanto: D. PANĈEV; Sekr.: IVAN STAJKOV. — *Adreso:* Gejunulara Esperantista Ligo, Panagjuriŝte, Bulgario.

Ĉeĥoslovensko.

ČEĤOSLOVAKIO.

Československá
Republika.

Prezidanto:

Dr. T. Masaryk

depost 1918

Parlamento

300 membroj

Senato:

150 membroj

Surfaco: 140 394 km² (54 241 sq. mil.). *Loĝantaro:* 13 613 172 (1921). *Ĉefurbo:* Praha (750 000). *Nacia flago:* ruĝa, blanka, blua. *Lingvoj:* ĉeĥa, slovaka, germana, hungara, juda, pola, rusa. *Religioj:* katolika, protestanta, juda, grekortodoksa. *Regoformo:* Respubliko (1918).

Nacia Societo.

Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista. *Fondo:* 1920. — *Organizo:* Konsistas el individuoj, kunigitaj en grupoj kaj izolaj membroj. — *Kot.:* 16 Kč. — *Gazeto:* “La Progreso”. — *Servoj:* Propagando, statistiko, ekzamenoj. — *Ŝtato:* 500 membroj, 30 grupoj. — *Estraro:* Prez.: JOSEF EISELT, gimnazia direktoro; Vicprez.: D^{ro} ST. KAMARYT; Ĝen. Sekr.: R. HROMADA; Kas.: F. NOVÁK. — *Komitatanoj:* M. BERGMAN, H. K. BOUŠKA, B. KEJZLAROVÁ, A. KUBALA, A. KUDELA, A. PITLIK, O. SKLENČKA, MIL. SCHMIDT. — *Adreso:* Sochařská 333, Praha VII.

Germana Esperanto-Ligo (GEL) en Ĉeĥoslovakio. — *Fondo:* 1913. Sango de la titolo: 1920 kaj 1923. — *Organizo:* Konsistas el individuoj, kiuj povas starigi lokajn grupojn. Oficialaj laboraj distriktoj. — *Kot.:* 24 Kč. po persono kun abono de “Marto”. — *Gazeto:* “Marto” kun la “Mitteilungen des Bundes deutscher Esperantisten in der čecho-slowakischen Republik”. — *Servoj:* Eldono de propagandiloj, statistiko, premiaj konkursoj, ekzamenoj. — *Ŝtato:* 800 membroj. — *Estraro:* 1^a prez.: Ing. GUSTAV SCHOLZE, Reichenberg; 2^a prez.: Pro D^{ro} Jos. FISCHER, Weidenau; 3^a prez.: RUDOLF FENZL, supera fervoja revidento, Pobřežní 3, Plzeň; Kas.: MARIE WEIS, Tetschen 739; Vickas.: Doganrevizoro HANS KLINGER, Bodenbach 742; Sekr.: FRITZ MICHALEK. — *Adreso:* Reichenberg, Klothildenstrasse 6, II.

Instituto.

Ĉeĥoslovaka Esperanta Instituto. — *Fondo:* 1923. — *Celo:* Sistema propagando de esperanto kaj peresperanta propagando de la Ĉeĥoslovaka respubliko. — *Servoj:* Informoj, prelegoj, fakaj kursoj, tradukoj, eksterlandaj interrilatoj, publika esperanta biblioteko kaj legejo. Privata esperanta lernejo, 6 monata, malfermata ĉiujare la 2. l. kaj 1. X., sub kontrolo de la ministrejo de instruado. — *Filioj:* Fondotaj en provincaj urboj. — *Membroj:* Ordinara, subtenantaj: dumvivaj kaj korespondantaj. — *Estraro:* Prez.: A. PITLIK; Ĝen. sekr., V. ČANSKÝ; komitatanoj: J. EISELT, F. J. HAVELKA, S. DLOUHÁ, F. HÁJEK, K. HLAVÁČOVÁ. — *Adreso:* Praha II, Křemencová 17, III.

Gazetoj.

La Progreso. Oficiala organo de Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista. Monata, ilustrita. *F.* 1918, 12 p., 27×18 cm. *Red. kaj Adm.:* RUD. HROMADA. *Adr.:* Sochařská 333, Praha VII — Poŝteĉka konto: Praha 34.271. *Ab.:* Enlande 20 Kč.; Aŭstrio, Bulgario, Jugoslavio, Pollando, Rumanio 3 Fr. sv., eksterlande 25 Kč. (4 r. sv.) por dek numeroj.

Marto. Oficiala Organo de Germana Esp. Ligo en Ĉeĥoslovakio. Monata. *F.* 1920 (1912), 8 p., 27×20,5 cm. *Red.:* J. TAUBMANN. *Adr.:* Habak ladrau. *Ab.:* 20 Kč.; Aliaj landoj 10 respondkuponoj.

Teritoria Tribuono. Gazetforma instrukciaro kaj dokumentaro pri UEA-aferoj en Ĉeĥoslovakio por UEA-funkciuloj kaj helpantoj. Aperas laŭbezone. Fondita 1925, 16 paĝoj, 16×11,5 cm, Red. & Adm. Otto Skleněčka, ĉefdelegito de UEA. *Adr.* Hradec Králové 623. — Banka konto ĉe Živnostenská banka, Hradec Králové — *Ab.* por 5 numeroj: enlande Kč 7.50, eksterlande Kč 10.— (sv. frs 1.60 en respondkuponoj de UEA).

Esperantský zpravodaj. *F.* 1920, 16 p., 23,5×15,5 cm. Aperas neregule. *Red.:* Fino JULIE ŠUPICHOVÁ. *Adr.:* Praha II, 2032. *Ab.:*

Aŭroro. Ofic. gazeto de “Societo de Ĉeĥosl. nevidantaj esperantistoj” (SOČNE). *F.* 1920 Dumonata, 16 p., 28×25 cm (en Braille-a punkt-skribo). *Red.:* STANISLAV STEJSKAL, Praha-Smíchov, Komenského ul. 11.

UEA.

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko.

Ĉefdelegito: OTTO SKLENČKA, Živnostenská banka, Hradec-Králové, Poŝteĉko: Živnostenská banka, Hradec-Králové Praha 4082; Tel.: Hradec Králové 111.

Anstataŭanto: JOHANN KLINGER, Bodenbach-Podmokly 742.

Helpanto: HEROLD KESIK, Mytná ul. 32, Bratislava.

Delegitoj en: Altzedlisch, Arnau, Aussig, Baňská Bystrica, Bardiow, Benešov, Bennisch, Bensen, Berehovo, Bergesgrün, Bernsdorf, Beroun, Bodenbach, Bohdaneč Lzně, Böhmisches-Kamnitz, Böhmisches-Krumau, Bohumin, Borohrádek, Bratislava, Braunau, Břeclava, Brno, Brüx, Buchau, Buda Bakov, Bürgstein, Bystrice, Bzenec, Čadca, Červený Kostelec, Česká Lípa, Česká Skalica, České Budějovice, Český Brod, Český Těšín, Chocení, Darkov, Dobruška, Dobruška, Dolany, Dolné Hámry, Dolní Kalná, Dolní Kounice, Domašín, Domažlice, Doubravčany, Drahowitz, Dubí, Dux, Dvůr Králové n. L., Eger, Eichelberg, Eichtwald, Falkenau, Feled, Franzensbad, Freihöls, Friedland, Frýdek, Fryvaldov, Fýr, Gablonz a. N., Georgswalde, Goldenöls, Graslitz, Grottau, Gutor, Hermannseifen, Hlinsko, Hodějovice, Hodonín, Hohenelbe, Holešov, Hora Kutná, Hořice, Horní Ružodol, Horní-Suchá, Hradec-Králové, Hranice, Hronov nad Metují, Hronský Svätý Beňadik, Innerge-field, Ivanovice u. H., Jabloné nad Orlicí, Jägerndorf, Jaroměř, Jasina, Jičín, Jilemnice, Kaaden, Karlsbad, Karvinna, Kladno, Kolín, Komotau, Košice, Kostelec, Kratzau, Kremsier, Kukan, Kunčičky,

Kunštát, Kunžak, Kuttanplan, Kuželov, Kyjov, Landskron, Langenau, Languest, Lazy, Lhotka, Lichtenstadt, Liebwerda (Bad). Litoměřice-Leitmeritz, Litomyšl, Lohovec, Lom u Mostu, Louky, Louny, Lučatin, Luže, Mährisch Schönberg, Mährisch Trübau, Maffersdorf, Malé Svatoňovice, Marschendorf, Měcholupy, Meierhöfen, Michálkovec, Mistek, Mladá Boleslav, Moravany, Moravka, Moravská Ostrava, Moravský Krumlov, Mukačevo, Námestavo, Nedvězí u Olomouce, Německý Brod, Neudek, Neudorf-Herrlich, Neuern, Neuhoř, Neustadt, Neveklov, Niemes, Nikolsburg, Nitra, Nová L'ubovňa, Nová Paka, Nové Zámky, Nový Bydžov, Nový Hrádec Králové, Nusle, Nymburk, Odrlice, Ohnišov, Olcava, Olomouc, Opava, Orlová, Pardubice, Parník, Pelhřimov, Pezinok, Pihanken, Pihl, Pílníkov, Písek, Plzeň, Podobora, Pohorelska Maša, Polička, Poprád-Velka, Potštejn nad Orlicí, Prachatice, Praha, Praskačka, Předměřice i. L., Přelouč, Přerov, Preschen, Prešov, Příbyslav, Přívoz, Prostějov, Prunérov, Puletschnei, Radkyně, Radvanice, Raj, Rajčké Teplice, Reichenberg, Reinowitz, Rochlitz a. d. Iser, Rokycany, Römerstadt, Rosice, Roudnice, Rtyně, Rumburg, Rychnov, Saaz, Schatzlar, Schmiedeberg, Selo Solotvina, Senice, Sereď, Skřivany, Slezská Ostrava, Sliač Kúpele, Solnice, Spišská-Nová Ves, Spišské Vlachy, Staňkov, Stará Boleslav, Stará Paka, Starkoč, Starý Smokovec, Stonava, Stupno, Suché Vrbné, Sviadňov, St. Joachimsthal, Šamoryn, Tábor, Tanwald, Telč, Teplitz-Schönau, Těšín, Tetschen, Tišnov, Topola, Tornaľa, Třebíč, Třemošná, Trenčín, Trinec, Trnava, Trutnov, Turn, Turnov, Týn n. V., Týnec n. L., Unter Jamny, Úpice, Ústí n. O., Užhorod, Vamberk, Vejprty, Veselí Vysoké, Vizovice, Volary, Vranov, Vráť, Vyškov, Vysoké n. J., Vysoké Mýte, Vysokov, Warnsdorf, Weidenau, Žamberk, Zámuky, Zavišice, Zbiroh, Železnice, Železný Brod, Želovne, Žilina, Zlín, Znaím, Zwickau.

Fakaj Societoj.

Societo de ĉeĥoslovakaj nevidantaj esperantistoj (SOĈNE). *Fondo:* 1922. — *Celo:* Grupigas ĉiunaciajn blindulojn-esperantistojn loĝantaj en ĉeĥosl. respubliko por organizi interblindulan esperantan movadon. — *Stato:* 65 membroj. — *Gazeto:* "Aŭroro". — *Kot.:* 10. — *Kĉ.* — *Estraro:* Prez.: A. KUCHAR (bl.); viceprez.: F. M. MIKŠCH (bl.). — *Adreso:* VUK ECHTNER, Jirečkova 4, Praha VII.

Germana Katolika Esperanto Ligo en Ĉeĥoslovakio. (Landa ligo de I. K. U. E.) *Fondo:* 1924, konsistanta el loka grupo Tetschen-Elbe kaj individuaj membroj. *Gazeto:* Espero Katolika. Prez.: D^{ro} LAURENZ SCHINDLER, pastro, Tetschen-Elbe; Sekr.: HANS ROPPERT, Tetschen-Elbe, Bräuhausegasse 88.

Ĉeĥoslovaka Katolika Esperanto-Unuiĝo: *Fondo:* 1923. *Organizo:* Konsistas nuntempe nur el individuoj. *Kotizo:* Kĉ. 12.— jare. *Gazeto:* "Espero Katolika". *Servoj:* Propagando de Esperanto inter katolikoj kaj subtenado de movado por la reunuiĝo de la eklezioj. *Stato:* 40 membroj. *Estraro:* Prez.: FR. ZELENKA; Sekr.: FR. BUHR; Kas.: TEREZIE TROJANOVA. *Adreso:* Praha II. Spálená 80.

Chile.

ĈILO.

República de Chile.

Surfaco: 751 515 km² (289 829 Sq. m.). *Loĝantaro:* 3 870 000. *Ĉefurbo:* Santiago de Chili (510 000). *Nacia flago:* blanka, blua, ruĝa. *Lingvoj:* Hispana; indiĝenaj idiomoj. *Religio:* Katolika. *Regoformo:* Respubliko (1818).

Tšung Kue.

ĈINLANDO.

Ta Tšung-Hua Min-Kuo.

Prezidanto:

Tuan Ĉi Ĵui

depost 1925

Parlamento:

"Ĉan i Juan"

596 membroj

Surfaco: 8 419 000 km² (4 277 170 sq. mil.) *Loĝantaro:* 430 000 000 (1920). *Ĉefurbo:* Pekin (1 000 000). *Nacia flago:* ruĝa, flava, blua, blanka, nigra. *Lingvoj:* mandarena (pekina), lokaj dialektoj. *Religioj:* konfucia, budhana, lamaisma, laocia. *Regoformo:* Respubliko (1912).

Gazetoj.

La Verda Lumo. Trimonata. *F.*: 1922, 16 p., 25×18 cm. *Red.* kaj *Adr.*: Ŝanhaja Esperanto-Asocio. P. O. 1332 Shanghai (Ĉinio). *Ab.*: Eldono A en ĉina lingvo: 0,80 Fr. sv. Eldono B en Esp. 2.00 Fr. sv., ambaŭ eldonoj kune 2,80 Fr. sv. aŭ egalvalora.

Esperanta Studento. Kuneldonata kun la ĉina gazeto "La Studento". Monata. *F.*: 1922, 6 p., 25×17,5 cm. *Red.* kaj *Adr.*: Hujucz, Eastern Miscellany, Commercial Press, Shanghai (Ĉinio). *Ab.*: 3 Dol. ĉin. jare.

UEA.

Delegitoj en: Antung, Ĥarbin, Kanton, Pekin, Shanghai, Tientsin, Tsinan.

Danmark.

DANMARKO.

Kongeriget Danmark.

Reĝo:
Christian Xa
depost 1912

Parlamento:
"Folketing" 149 membroj
„Landsting" 76 membroj

Surfaco: 44 416 km² (17 144 sq. mil.). *Loĝantaro:* 3 419 656 (1925). *Ĉefurbo:* Kopenhavn (705 000). *Nacia flago:* ruĝa kun blanka kruco. *Lingvoj:* dana. *Religioj:* protestanta. *Regoformo:* Konstitucia Reĝlando.

Nacia Societo.

Centra Dana Esperantista Ligo. — *Fondo:* 1908. — *Organizo:* Konsistas el grupoj. — *Kot.:* 50 oeroj po grupano. — *Gazeto:* "Esperanto" (Genève). — *Servoj:* Ligilo de danaj Esp. societoj, propagandiloj, jara kongreso, ktp. — *Stato:* 7 grupoj, 240 membroj. — *Estraro:* Prez.: MARTIN BLICHER; Vicprez.: G. HINRICHSEN; Sekr.: Fino A. PETERSEN; Kas.: Fino J. JENSEN; Anoj: Sroj LANGE, PALSBURG, Fino MELCHIOR. — *Adreso:* Ĉe la prez.: Bredgade 63 A, Kopenhago K.

Gazeto.

La forta voko. — Monata. — *F.*: 1926, 8 p., 15×21 cm. *Red.:* PAUL NEERGAARD, Livjoerggade 19, Kopenhago O. *Ab.*: Kr. 2,50, esterlande 3 Fr. sv.

UEA:

Delegitoj en: Aalborg, Aarhus, Gentofte, Grenaa, Hellerup, Holbaek, Horsens, Kopenhavn, Kolding, Odense, Ringkøbing, Skjelskør, Sønderborg, Tylstrup.

Faka Societo.

Dana Esperanto Junularo. — *Fondo:* 1925. — *Organizo:* Grupetoj kaj izoluloj. — *Kot.:* Izoluloj 3,00 Kr. — *Servoj:* Propagando, kurso, eldono de propagandiloj, informejo. — *Estraro:* JOHANNES KJOER, prezidanto; HOLGER ARSØE, sekretario. — *Adreso:* Godthaabsvej 392, Kopenhago, Vanl.

Danzig.

DANZIG.

Freie Stadt Danzig.

Prezidanto:
Dr. Sahn

Parlamento
120 membroj
Senato:
20 membroj

Surfaco: 1950 km² (754 sq. mil.). *Loĝantaro:* 384 000 (1924). *Ĉefurbo:* Danzig (250 000). *Nacia flago:* ruĝa kun flava krono kaj du blankaj krucoj. *Lingvoj:* germana. *Religioj:* luterana, reformata, katolika, juda. *Regoformo:* Respubliko (1920).

Nacia Societo.

Danziga Esperanto-Asocio. — *Fondo:* 1907. — *Organizo:* Konsistas el individuaj membroj. La estraro konsistas el prezidanto kaj 4 anoj. — *Kunvenoj:* Jara ĉefkunveno en januaro; ĉiumonate je la 1a merkredo de ĉiu monato; konversaciaj vesperoj ĉiu merkredo en Esperanto-Amt, Messehaus B, Zimmer 41 (19 h.). — *Kof.:* 12 Guld. jare. — *Servoj:* Propagando, instruado, statistiko, prelegoj en popola altlernejo, ekzamenoj. — *Estraro:* Honoraj membroj: Sino ANNA TUSCHINSKI, Sro B. KETTERLING; Prez.: B. AELTERMANN; Vicprez.: Fino MARQUARDT; Sekr.: Fino SCHULTZ; Kas.: Sroj OSLOW, GRABOWSKI. — *Adreso:* Danzig (Liberurbo), Messehaus B.

UEA.

Delegitoj en: Danzig, Praust, Zoppot.

San Domingo. DOMINIKANA RESPUBLIKO.

República
Dominicana.

Prezidanto:
Horacio Vasquez
depost 12 VII 1924

Parlamento
31 membroj

Surfaco: 48 577 km² (19 332 sq. mil.). *Loĝantaro:* 900 000 (1922). *Ĉefurbo:* Santo Domingo (31 000). *Nacia flago:* blanka, blua, ruĝa. *Lingvoj:* hispana, haitia. *Religioj:* katolika, pagana. *Regoformo:* Respubliko (1844).

Misr.

EGIPTO.

Davla Misr.

Surfaco: 994 300 km² (350 000 sq. mil.). *Loĝantaro:* 13 400 000 (1921). *Ĉefurbo:* El Kahira. *Nacia flago:* verda kun blankaj duonluno kaj 3 steloj. *Lingvoj:* araba, felaha, greka, turka, itala, juda. *Religioj:* mahometana, grekortodoksa, katolika, juda. *Regoformo:* Konstitucia Regolando (1922).

ESTONIO.

Eesti Vabariik.

Eesti.

Prezidanto:
J. Teemant
depost 1925

Parlamento
"Riigikogu"
100 membroj

Surfaco: 47 550 km² (16 955 sq. mil.). *Loĝantaro:* 1 110 000 (1923). *Ĉefurbo:* Tallinn = Reval (128 200). *Nacia flago:* blua, nigra, blanka. *Lingvoj:* estona, rusa, germana, judgermana. *Religioj:* luterana, grekortodoksa, juda. *Regoformo:* Respubliko (1920).

Nacia Societo.

Esperanto-Asocio de Estonio. — *Fondo:* 1922. — *Organizo:* Grupoj kaj izoluloj. Estrata de ĝenerala kunveno (printempe), prezidanto kaj 10 membra estraro. — *Kof.:* Izoluloj 100 Emk.; grupoj pagas 10 Emk. por ĉiu ano. — *Gazeto:* "Informoj de Esperanto-Asocio de Estonio". — *Servoj:* Propagando, statistiko, kursoj, eldono de propagandiloj, informejo, biblioteko. — *Stato:* 8 grupoj kun 382 anoj. — *Estraro:* Prez.: V. VAHER; Vicprez.: J. TÜRNI; Sekr.: H. DRESEN; Kas.: H. SAKARIA; Anoj: P. BERG, E. EIK, P. ERNITS, E. LÜBEK, H. SEPPIK, R. TIK, A. VELLNER. — *Adreso:* Tallinn, postkast 6.

Instituto.

Esperanto-Instituto de Estonio, neŭtrala institucio por la organizo de scienca laboro poresperanta kaj de la Esperanto-instruado. — *Fondo:* 1925. Aŭtonoma entrepreno, protektata de la fondinto, kontrolata de la Klerministerio. — *Organizo:* 3 sekcioj — Lingva, Lingvohistoria kaj Lingvopedagogia. — *Servoj:* kolektado, studado kaj aperigado de materialoj pri Esperanto, kursoj, ekzamenoj (je diplomoj elementaj kaj

superaĵoj), informoj pri internacilingvaj demandoj. — *Stato*: 4 membroj, 5 kunlaborantoj. Lingvosciencia biblioteko. — Buĝeta finsumo 27 000 Emk. *Estraro*: Direktoro, ing. V. VAHER; Sekciestroj, H. DRESEN (L. s.), J. TÜRNI (L.-H. s.), H. SAKARIA (L.-P. s.), E. EIK (reprez. de la patronaro). *Patronaro*: La direktoro, 1 repr. de la Estraro, repr. de Klerministerio R. ALAS; 2 repr. de E. A. E.: E. EIK, E. LÜBEK. *Adreso*: Tallinn, postkast 6.

Gazeto.

Informoj de Esperanto-Asocio de Estonio. Oficiala organo de EAE. Monata. *F.*: 1923, 8 p., 20×28 cm. *Red.*: H. SAKARIA. *Adr.*: Postkast 6, Tallinn. *Ab.*: Enlande 200 Emk. jare, eksterlande 250 Emk. aŭ 3,50 Fr. sv.

UEA.

Teritorio de UEA: Estonio.

Ĉefdelegito: FINO HILMI DRESEN, poŝtkesto 6, Tallinn.

Delegitoj en: Ellamma-Vaksal, Elva, Haapsalu, Narva, Pankjavitse, Tallinn (Reval), Tartu (Dorpat), Tõrva, Valk.

ETIOPIO

Mangesti Aithiopia.

Surfaco: 1 120 400 km². *Loĝantaro*: Inter 8—12 milionoj. *Ĉefurbo*: Addis Abeba (50 000). *Nacia flago*: Verda, flava, ruĝa. Kronita leono, tenanta dekstre sceptron finiĝantan en kruco. *Lingvoj*: Amhara, poromia. *Religioj*: Kopta kristanismo, islamo, juda. *Regoformo*: Absoluta monarkio. De 1889 dinastio de Ŝoa.

UEA.

Delegito en: Addis Abeba.

Filipinas.

FILIPINA INSULARO.

Islas Filipinas.

(Sub usona regado).

Surfaco: 297 905 km² (115 026 sq. mil.). *Loĝantaro*: 10 956 730 (1919). *Ĉefurbo*: Manila 300 000. *Nacia flago*: Lingvoj: Angla, hispana, indiĝena. *Religioj*: Romkatolika, protestanta, islama, idolana. *Regoformo*: Sub regado de UŜA (Generalgubernatoro).

UEA.

Delegito en: Manila.

Suomi.

FINLANDO.

Suomen Tasavalta.

Prezidanto

Dr. L. C. Relander

depost 1925

Parlamento

„Eduskunta”

200 membroj

Surfaco: 388 451 km² (132 510 sq. mil.). *Loĝantaro*: 3 403 000 (1923). *Ĉefurbo*: Helsinki (200 000). *Nacia flago*: blanka kun blua kruco. *Lingvoj*: finna, sveda, rusa, lapona. *Religioj*: luterana, grekortodoksa, juda. *Regoformo*: Respubliko (1918).

Nacia Societo.

Esperanto-Asocio de Finnlando. — *Fondo*: 1907. — *Organizo*: Konsistas el individuoj, parte izolaj, parte kunigitaj en lokaj grupoj, kun aliĝo de la grupo ĉiuj ĝiaj anoj fariĝas membroj de la Asocio: Regata per jarkunveno (printempe) per prezidanto kaj 10-membra estraro. Individua voĉdonado. — *Kof.*: Izolaj membroj Fmk: 20.—, subtenantoj 200.— jare; dumvivaj 500.—. Por grupaj anoj la grupo pagas 25% de ilia grupa kotizo. — *Stato*: Izolaj membroj 20; grupoj: 15 kun ĉ. 200 anoj; entute 220 anoj. — *Estraro*: Prez.: H. SALOKANNEL, Salminen; Viceprez.: A. SANDSTRÖM; Sekr. kas.: ERKKI S. TURUNEN; Anoj: S. ATTILA, K. S. AHONIUS, A. AHTI; E. GADD, L. JALAVA, T. LINDBERG; T. LINDGREN; U. PESONEN. — *Adreso*: Ĉe la prez.

Instituto.

Esperanto-Instituto de Finnlando, neŭtrala institucio por la instruo de Esperanto. — *Fondo*: 1920 kiel sekcio de Esperanto-Asocio de Finnlando; post la konflikto inter laboristaj kaj burĝaj esperantistoj 1922 ŝanĝita en sendependan, neŭtralan institucion, kies kunposedantoj devis esti ambaŭ Asocioj; tio ankoraŭ nedefinitive aranĝita. Direktoro: VILHO SETÄLÄ. — *Servoj*: Parolaj kursoj por komencantoj kaj por progresintoj. koresponda instruo laŭ propra sistemo, ellaborita de la direktoro, diplomoj (elementaj kaj superaĵoj), vendo de lernolibroj kaj literaturo, akcepto de kotizoj por UEA, abono el esp. gazetoj, propagando. — *Stato*: 193 diplomoj. Ricevita jara subvencio de la ŝtato: 25 000 finaj markoj. — *Adreso*: Kluuvikatu 7, Helsinki.

Gazeto.

Esperanto-uitiset. Propaganda folieto, 10 foje en la jaro, 4—16 paĝoj, 19×25,5 cm. Eldonanto: Esperanto-Instituto de Finnlando. Abono enlande 6 mk, eksterlande 1,5 svisaj Fr.

UEA.

Teritorio de UEA: Finnlando.

Ĉefdelegito: VILHO SETÄLÄ, Kluuvikatu 7, Helsinko.

Delegitoj en: Forssa, Hango, Helsinko, Ilmajoki, Imatra, Joensuu, Joutsa, Käkisalmi, Karhula, Kemi, Kokkola, Konnitsa, Kuopio, Laihia, Lappeenranta, Loimaa, Luopioinen, Maksalahti, Nokia, Oulu, Oulunkylä, Paimio, Parola, Pietersaari, Pori, Raivola, Rajajoki, Raumo, Salminen, Sauvo, Savonlinna, Seinäjoki, Siitama, Sortavala, Suomenlinna, Terijoki, Tikkurila, Turku, Tyrvää, Vaasa, Vainikkala, Wiipuri.

Faka Societo.

* — **Finnlanda Laborista Esperanto-Asocio.** *Fondo:* 1923. — Konsistas el laboristaj esp. societoj, kies ĉiu ano pere de sia societo fariĝas membro de la Asocio. Izolaj anoj povas aliĝi al la Asocio, se en iu loko estas neeble aranĝi societon pro malmulteco de lokaj esperantistoj. Gvidata de estraro, kiu estas ĉiujare elektata en jarkunveno (printempe). *Celo:* disvastigi esperanton en laboristaj rondoj, ĉe laboristaj organizaĵoj, ĉe gazetaro ktp.; enkonduki esperanton en la programon de laboristaj kaj liberaj institutoj. *Stato:* anoj societoj 4, entute ĉirkaŭ 200 individuoj. *Prezidanto:* Sro V. J. KOSTIAINEN, Tygvaen talo. Helsinko, Sirkiskatu 5, sekretario O. LAUKKANEN. *Adreso:* Kluuvikatu 7, Helsinko.

Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj. *Fondo:* 1921. *Organizo,* povas aliĝi ĉiu profesia instruisto kaj ĉiu instruanto de esperanto. *Kotizo:* 7 Fmk, enskriba pago 3 Fmk. *Servoj:* Materialo por propagandaj paroladoj al la membroj. *Stato:* ĉ. 40 membroj. *Estraro:* Prez. K. HUUSKONEN, Vicprez. H. KOIVU, Sekr. O. METSIKKÖ, Kas. ELMI TAMMINEN. Poŝta adreso: ĉe Esperanto-Instituto de Finnlando, Kluuvikatu 7, Helsinko.

“Steletto” (Landa societo de blinduloj). Sëkcio de UABE. *Fondo:* 1919. *Organizo:* individuoj. *Kot.:* 5 Fmk + 5 Fmk por UABE. *Stato:* 40 membroj. *Estraro:* Prez. V. SJÖHOLM, Sekr. ANNA FRIMAN. *Adreso:* ĉe la sekr., II linio 17, Helsinko, Finnlando.

Esperanto-Societo de Finnlandaj fervojistoj. *Organizo:* individuoj. *Kot.:* 16 Fmk. *Estraro:* Prez. H. SALOKANNEL, aliaj H. LILLQVIST, S. VEIJOLA, A. SALONEN, T. A. LINDBERG. *Adr.:* ĉe prez. stacio Salminen.

France.

FRANCLANDO.

République Française.

Prezidanto:

Gaston Doumergue

depost 1924

Parlamento:

„Chambre des Députés” 584 membroj

„Sénat” 224 membroj

Surfaço: 551 000 km² (212 659 sq. mil.). *Loĝantaro:* 39 605 000 (1921). *Ĉefurbo:* Paris (2 906 500). *Nacia flago:* blua, blanka, ruĝa. *Lingvoj:* franca, provenca, bretona, germana. *Religioj:* katolika, kalvinana. *Regoformo:* Respubliko 1870.

Nacia Societo.

Societo Franca por la propagando de Esperanto (S. f. p. E.). — *Fondo:* 1898. — *Organizo:* Konsistas el regionaj federacioj kaj grupoj. Komitato elektita de ĉiuj membroj por unu jaro. — *Kot.:* 2 Fr. — *Gazeto:* “La Movado”. — *Servoj:* Propagando, ekzamenoj. — *Stato:* 1292 membroj, 64 grupoj. — *Estraro:* Prez.: ERNEST ARCHDEACON; Vicprez.: MARLY, VANVERTS; Gen. Sekr.: JEAN COUTEAUX; Kas.: FINO BONNET. — *Adreso:* ĉe la Gen. Sekr.: 15 Avenue d'Orléans, Paris, XIV.

Gazetoj.

La Movado. Monata gazeto por Propagando, Informo, Komerco, Turismo. Oficiala gazeto de la Societo Franca por la propagando de Esperanto. — *F.:* 1909, 16 p., 24×31 cm, ilustrita. *Red. kaj Adm.:* 97 rue Saint-Lazare, Paris IX. Tel. Louvre 62-48. Poŝteka konto: Paris 708,95. *Ab.:* 20 Fr. fr. jare; eksterlande 24 Fr. aŭ 30 Fr. fr. Unu numero 2 Fr. fr.

Le Monde Espérantiste. Organe universel absolument indépend. Dumonata. *F.* 1908, 8 p., 32,5×24,5 cm. *Red.:* A. FRECHAS. *Adr.:* 3 Rue Sophie-Germain, Paris XIV. *Ab.:* 5 Fr. enlande, 7,50 Fr. eksterlande jare. Landoj kun plena poŝta tarifo: Ord. eld.: 8 Fr. fr.

UEA.

Teritorio de UEA: Sudoriento.

Ĉefdelegito: EUGÈNE GABERT, 29 rue Claude Delaroa, Saint-Etienne. **Vic-ĉefdel.:** DR^O LOUIS PONCET, Inspecteur d'hygiène, Louhans (Saône et Loire). (Poŝtĉeka konto: Lyon 5467.)

Amplekso de la teritorio: Departementoj: Ain, Rhône, Loire, Haute-Loire, Ardèche, Drome, Hautes-Alpes, Isère, Savoie, Haute-Savoie. Provizore: Vaucluse, Bouches du Rhône, Var, Basses-Alpes, Alpes-Maritimes, Saône-et-Loire, Jura, Doubs, Haute-Saône, Côte d'Or.

Teritorio de UEA: Paris.

Ĉefdelegito: GEORGES DELANOUE, 4 rue Charles Divry, Paris XIV. *Amplekso de la teritorio:* La urbo Paris kaj la departementoj Seine, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne.

Teritorio de UEA: Centro.

Ĉefdelegito: ANNET THOMAS, 3 rue de l'Ange, Clermont Ferrand. *Amplekso de la teritorio:* Loir-et-Cher, Loiret, Yonne, Nièvre, Cher, Indre, Creuse, Allier, Haute-Vienne, Corrèze, Puy-de-Dôme, Haute-Loire, Cantal, Lozère.

Delegitoj en: Alès, Angers, Annecy, Antibes, Antony, Aramon, Aumale, Autun, Avignon, Baillet, Beauvais, Besançon, Béziers, Blois, Bordeaux, Boulogne-s.-Mer, Boulogne-s.-Seine, Bourg-en-Bresse, Bourges, Bourg-la-Reine, Brignoles, Cagnes, Calais, Cancon, Cannes, Canon, Céret, Cette, Cevins, Chalon-sur-Saône, Châlons-s.-Marne, Chamalières, Chaumont, Chaumont en Vexin, Clermont-Ferrand, Colmar, Colombes, Compiègne, Cosne-s.-Loire, Dax, Dijon, Douai, Elbeuf, Firminy, Fleury-les-Aubrais, Gaillac, Gap, Grasse, Grenoble, Indevillers, Issy-les-Moulineaux, Jaligny, Laigle, Le Bouchaud, Le Creusot, Le Havre, Le Mans, Le Perreux, Le Puy-en-Velay, Levallois-Perret, L'Hay-les-Roses, Lille, Limoges, Loches, Lyon, Mâcon, Mainxe, Malakoff, Marseille, Meaux, Ménetou-Salon, Mirebel, Montbéliard, Montfort le Rotrou, Montmorency, Mornas, Mougins, Moulin-s.-A., Mulhouse, Nancy, Neuilly sur Seine, Neuvy-St.-Sépulcre, Nevers, Nice, Nîmes, Nogent-s.-O., Orange, Orléans, Osches, Oyonnax, Paris, Pau, Perpignan, Poix, Pontarlier, Pont-de-Buis, Pont-de-Gennes, Provins, Pussay, Radonvilliers, Riom, Rive-de-Gier, Romans, Romorantin, Rosny-sous-Bois, Roubaix, Savigny sur Orge, Schiltigheim, Strasbourg, Saint-Amand les Eaux, St. Chamond, St. Cyr l'Ecole, St. Claude, St. Denis, Saint-Etienne, Saint-Leu-la-Forêt, Saint Julien en Genevois, Saint Maur de Fossés, Saint-Nicolas-lès-Cîteaux, Saint-Omer, Saint Pierre sur Dives, St. Quentin, Saint Saëns, Tarare, Thiers, Toulon, Toulouse, Tourcoing, Tours, Troyes, Tulle, Tullins, Vallauris, Verdun, Versailles, Vienne, Villefranche-sur-Saône, Villemomble, Vincennes, Wattrelos.

Fakaj Societoj.

Esperanta Asocio de Poŝto, Telegrafo kaj Telefono de Francio kaj kolonioj. — *Fondo:* 1912. — *Kot.:* 5 aŭ 20 Fr. — *Organizo:* Nur individuaj membroj. — *Stato:* 300 membroj. — *Estraro:* Prez.: HENRI DUTEIL, Inspecteur P. T. T., Châlons-sur-Marne; Sekr.: P. FILLIATRE; Kas.: LACROIX. — *Adreso:* 51 Rue de Clichy, Paris IX.

Franca Katolika Ligo Esperantista. — *Fondo:* 1910. Restarigo 1924. — *Organizo:* konsistas el membroj kaj grupoj. — *Kot.:* 10 fr. Fr. — *Gazeto:* Espero Katolika. — *Servoj:* Propagando kaj uzado de Esperanto. — *Stato:* 77 geanoj; 1 Rondo. — Katolika Rondo de Paris: *Estraro:* Prez.: Pastro C. DUVAUX; vicprezidanto: J. CHAMP-DAVOINE; Sekr.: Pastro RAMBOUX; Kas.: F. M. LARROCHE; Adr. 55 rue de Vaugirard, Paris VI.

Deutschland.

GERMANIO.

Deutsches Reich.

Prezidanto:
Paul von Hindenburg
depost 1925

Parlamento:
„Reichstag“
493 membroj

Surfaco: 472 034 km² (182 271 sq. mil.). *Loĝantaro:* 60 000 000 (1920). *Ĉefurbo:* Berlin (4 500 000). *Nacia flago:* nigra, ruĝa, ora. *Lingvoj:* germana, dana, veneda, pola, judgermana. *Religioj:* luterana, katolika, germankatolika, juda. *Regoformo:* Respubliko (1919).

Nacia Societo.

Germana Esperanto-Asocio (G. E. A.). — *Fondo:* 1906. — *Organizo:* Konsistas el grupoj, korporacie aliĝintaj ligoj kaj izoluloj; estas estrata de komitato kaj konsilantaro. — *Kot.:* Por grupa membro 2,40 M., Izoluloj 3,60 M. (ora valoro) jare. — *Gazeto:* „Germana Esperantisto“. — *Servoj:* Eldono de propagandiloj, statistiko, libroj,

arango de naciaj kongresoj. — *Stato*: 130 grupoj kun 2200 ordinaraj kaj 30 izolaj membroj. — *Estraro*: Prez.: D^{ro} ERNST KLIECKE, Berlin-Schöneberg; Vicprez.: D^{ro} VOGT; Negoc-gvidanto: A. SCHWARZ. — *Adreso*: Johanniterstrasse 9, Berlin SW 61 (Poŝtĉeka konto: Berlin 28577).

**Arbeiter-Esperanto-Bund für das deutsche Sprachgebiet* (Laborista Esperanto-Asocio por la Germanlingvaj Regionoj). — *Fondo*: 1911. — *Organizo*: Grupoj kaj izoluloj; la grupoj kuniĝas laŭregione en distriktoj. — *Gazeto*: "Der Arbeiter-Esperantist", redaktisto: S^{ro} SPROECK, Berlin N 37, Choriner Strasse 45. — *Servo*: Disvastigi Esperanton inter la laboristaro en la Germanlingvaj Regionoj. — *Stato*: 120 grupoj kun 3000 membroj. — *Adreso*: Wasastrasse 16, Leipzig.

Instituto.

Esperanto Instituto por la Germana Respubliko. — *Fondo*: 1908. State subvenciata kaj sub ministeria kontrolo. Antaŭe "Saksa", de 1922 "Germana" Instituto. — *Servoj*: Neŭtrala centro de la diversaj germanaj asocioj; sciencaj, statistikaj, informaj laboroj, rilatoj kun registaroj, enkonduko de E. en la lernejoj, konsiloj pri instruado, ekzamenoj laŭ ŝtate aprobita regularo. Ŝtata Esp. Biblioteko kun 5000 volumoj. — *Estraro*: Direktoro Prof. D^{ro} J. DIETTERLE, Supera studokonsilisto (Oberstudienrat), Leipzig W. 31, Seumstrasse 10. — *Ejo*: Johannisplatz 3, I; renkontejoj por vizitantoj de la foiro kaj trapasantaj samideanoj. — *Adreso*: Esperanto Institut für das Deutsche Reich, Leipzig W. 31, Seumstrasse 10.

Gazetoj.

Germana Esperantisto kun "La Instruanto" (por germanlingvanoj). Oficiala Organo de Germana Esperanto-Asocio. Monata. F. 1904, 16 p., 17×24 cm. *Red.*: A. SCHWARZ, L. GUBE kaj ARNOLD BEHRENDT. *Adr.*: ELLERSIEK & BOREL, Wilmsstrasse 5, Berlin SW 61, Poŝtĉek-kontoj Berlin No. 29318, Wien 105312. *Ab.*: Enlande 0,90 RM. kvaronjare; por aliaj landoj 4,50 Fr. svis. jare.

La Laborista Esperantisto (Der Arbeiter-Esperantist). Oficiala organo de la Laborista Esperantista Asocio por la germanlingvaj landoj. Monata. F. 1911 sub nomo "Antaŭen", 4 p., 22,5×28 cm. *Red.*: A. SPROECK. *Adr.*: Arbeiter Esperanto Bund, Wasastrasse 16, Leipzig. *Ab.*: jare 2 RM. enlande, 2,50 RM. eksterlande.

Sciigoj, monata organo de loka societo Dresden de Germana Esperanto-Asocio. Senpaga por membroj. *Red.*: KARL BRANDLER. *Adm.*: Oficejo, Struvestrasse 40, Dresden A-I. *Ab.*: Po numero 0,10 RM. (Presita per plimultigilo).

UEA.

Teritorio de UEA: Berlin.

Ĉefdelegito: MAX BLANKENHEIM, Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz. (Poŝtĉeka konto: Berlin 47992.)

Teritorio de UEA: Saksio.

Ĉefdelegito: JOHANNES KARSCH, Dresdenerstrasse 60, Lausa-Weixdorf. *Anstataŭanto*: BERNHARD KÖTZ, Eilenburgerstrasse 49, Leipzig.

Delegitoj: Aachen, Ahlen, Allenstein, Altenburg, Altona, Annaberg, Ansbach, Apolda, Aschaffenburg, Auerbach, Augsburg, Baden-Baden, Bamberg, Bautzen, Benrath, Berchtesgaden, Bergedorf, Bergen-Enkheim, Berlin, Beuthen, Bingen, Bischofswerda, Bitterfeld, Bochum, Borkendorf, Bottrop, Bramsche, Brandenburg, Braunschweig, Bremen, Bremerhaven, Breslau, Bühl, Buer i. W., Chemnitz, Cleve, Darmstadt, Delitzsch, Dölzsch, Dresden, (Dresden-Dobritz-Lochwitz-Zschachwitz), Düsseldorf, Ebersbach, Egeln, Eibenstock, Eisenach, Elberfeld, Elbing, Ellefeld, Eltville, Emden, Erfurt, Eschwege, Essen, Essen-Borbeck, Esslingen, Euskirchen, Falkenstein, Flensburg, Forst, Frankenthal, Frankfurt a. M., Freiberg, Freiburg i. Br., Freital, Froburg, Fulda, Fürth, Gähersdorf-Beckern, Gaussig, Gelsenkirchen, Gera, Gerstungen, Glauchau, Goch, Godesberg, Göppersdorf, Göppingen, Görlitz, Gotha, Göttingen, Greifswald, Grimma, Großenhain, Gummersbach, Habelschwerdt, Hagen, Halberstadt, Halle, Hamburg, Hannover, Harburg a. E., Hattingen (Ruhr), Heide i. H., Heidelberg, Heilbronn, Hellerau, Helmstedt, Herford, Hermsdorf, Herne, Hildburghausen, Hildesheim, Hirschberg, Höchst a. M., Höhscheid, Höntrup, Homburg, Homburg (Bad), Honnef, Horrem, Husum, Kaiserslautern, Kamen, Karlshafen, Kassel, Kauffung, Kempten, Koblenz, Kolberg, Köln, Königsberg, Kötzensbroda, Krefeld, Kreuznach, Krimmitschau, Laasan, Landeshut, Landshut, Landstuhl, Lausa-Weixdorf, Leipzig, Lendringen, Lengenfeld, Leobschütz, Lippstadt, Lohmen, Lörrach, Luckenwalde, Lübben, Lübeck, Lüneburg, Ludwigshafen, Ludwigslust, Magdeburg, Mainz, Mannheim, Marbach, Marburg a. d. L., Marienwerder, Markneukirchen, Mayen, Meiningen, Meißen, Memmingen, Michelstadt, Mittweida, Mügeln, Müllfort, München, M.-Gladbach, Münster i. W., Naumburg, Neugersdorf, Neumünster, Neustadt O. S., Norderney, Nordhausen, Nürnberg, Oberursel, Oederan, Oelsa, Oelsnitz, Oldenburg, Oppeln, Oschatz, Oschersleben, Osnabrück, Papstdorf, Parchim, Pforzheim, Pfullingen, Pirna, Plauen, Potsdam, Radebeul-Oberlössnitz, Rathskirchen, Ratibor, Recklinghausen, Rheydt, Riesa, Rostock, Rüstringen, Salzuflen, Sandberg, Schmalkalden, Schneidemühl, Schweidnitz, Schweiklberg, Schwerin, Sebnitz, Seiffenhensdorf, Senftenberg, Siegen, Sölde,

Solingen, Sterkrade, Stettin, Striegau, Stuttgart, Syke, Tharandt, Til-it, Traunstein, Treuen, Vechta, Velbert, Vielau, Viersen, Waldenburg, Waldheim, Waldshut, Wandsbek, Warnemünde, Weiden, Weinböhla, Welper, Werdau, Wiesbaden, Wilhelmshaven, Wöllstein, Wolfenbüttel, Worms, Würzburg, Wurgwitz i. S., Wurzen, Zahn, Zeulenroda, Zittau, Zweibrücken.

Fakaj Societoj.

Esperanto Vereinigung deutscher Lehrer (Esperanto Asocio de germanaj instruistoj). — *Fondo*: 1914. — *Organizo*: Landgrupoj kaj individuaj membroj. — *Servoj*: Disvastigo de E. inter germanlingva instruistaro, klopodado pri enkonduko de E en lernejoj. — *Kot.*: 4,00 RM. po jare. — *Gazeto*: "Novaj Tempoj". — *Stato*: 300 membroj. — *Estraro*: Prez.: HERMANN SCHNELLER. Kas.: S^{ro} SPANGE. — *Adreso*: Ĉe la prezidanto: Schönauer Strasse 1, Leipzig-Leutzsch.

Germana Katoliko (Landligo de J. K. U. E.). — *Fondo*: 1923 en Nürnberg. — *Organizo*: Lokaj grupoj, individuaj membroj. — *Kot.*: Jare 2 RM. — *Gazeto*: Libervole sed tre rekomendinde: "Espero Katolika", Paris (6^a), 55 rue de Vaugirard. (Fino M. LARROCHE) — *Servoj*: Disvastigo de Esp. en kat. rondoj, reciproka subteno de la membroj. — *Estraro*: Prez. P^{ro} E. BECKER; sekretario: J. THOMALLA, Harsdorfer Strasse 7 K, Magdeburg-W.; kotizoj al poŝtĉeko Breslau 54945 S^{ro} PANKALLA.

Esperanto-Blindulligo de German. (Eblogo). *Fondo*: 1925. — *Organizo*: Individuaj membroj. — *Kot.*: 2 Rmk. — *Servoj*: Unuigi blindulojn esp. germanajn, disvastigi E. inter germana blindularo, reciproka helpado, eldono de libroj en kaj pri Esperanto. — *Gazeto*: Blinda Esperantisto, aperas kvaronjare en Braille-skribo. — *Stato*: 116 anoj. — *Estraro*: Prez.: ADOLF SELTEN, Wallstrasse 11, Breslau. Sekr.: JOSEPH KREITZ, Peschstrasse 29, Kreuzau b. Düren, Rheinland. *Adreso*: Ĉe la Sekr.

Hellas.

GREKLANDO.

Surfaco: 127 337 km² (41 933 sq. mil.). *Loĝantaro*: 5 030 000 (1921). *Ĉefurbo*: Athenai (700 000) *Nacia flago*: blua, blanka. *Lingvoj*: greka, slava, turka, judhispa a. *Religioj*: grekortodoksa, juda, mahometana. *Regoformo*: Respubliko (1924).

Nacia Societo.

Samosa Esperanta Societo. — *Fondo*: 1909. — *Organizo*: Konsistas el individuaj membroj. La Estraro konsistas el prezidanto kaj 6 anoj. — *Kot.*: Enirrajto 10 Drahmoj (unufoje) kaj 5 Dr. po persono kaj monato. Por du personoj de la sama familio 6 Dr. por

ambaŭ. — *Gazeto*: "Samosa Esperantisto". — *Servoj*: Ekzamenoj, propagando, esperantista Informejo. — *Adreso*: Samosa Esperanta Societo, Samos-Vathy, Greklando.

UEA.

Delegitoj en: Athēnēs, Samos-Vathy.

Guinea.

GVINEO.

(Hispana posedaĵo.)

Guinea Española.

Surfaco: 26 659 km² (10 810 sq. mil.). *Loĝantaro*: 118 293 (el ili 500 blankuloj). *Ĉefurbo*: Santa Isabel (8345). *Lingvoj*: Hispana. *Religioj*: Katolika. *Regoformo*: Hispana kolonio de 1788 kaj 1843, administrata de guberniestro kun Registara konsilantaro.

UEA.

Delegito en: Santa Isabel.

HINDIO.

Surfaco: 4 766 100 km² (1 822 274 sq. mil.). *Loĝantaro*: 319 444 000 (1921). *Ĉefurbo*: Delhi (304 420) [Kalkuta 1 328 000]. *Lingvoj*: hindustana, hindia, bengala, angla, k. a. *Religioj*: brahmana, ĝajna, mahometana, budhana. *Regoformo*: Brita administro (1858).

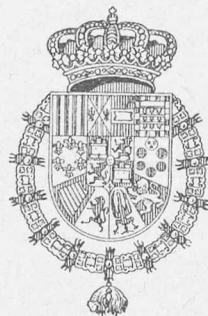
UEA.

Delegito en: Bombay, Madras.

España.

HISPANIO.

Reino de España.

Reĝo:

Alfonso XIII

depost 1902

Parlamento:

„Congreso de los Diputados” 404 membroj

„Senado” 360 membroj

Surfaco: 505 152 km² (194 800 sq. mil.). *Loĝantaro*: 21 314 000 (1920). *Ĉefurbo*: Madrid 752 000 (1921). *Nacia flago*: ruĝa, flava,

ruĝa. *Lingvoj*: hispana, kataluna, baska, judhispana. *Religioj*: katolika, juda. *Regoformo*: konstitucia reglando (1876).

Nacia Societo.

Hispana Esperanto-Asocio. (HEA). *Fondo*: 1925. *Organizo*: Federacioj, societoj, grupoj kaj individuaj membroj. *Kot.*: 6 pesetojn por membro kun abono de la oficiala revuo "La Suno Hispana", 3 pesetojn sen la gazeto; 1 peseton por familiano de membro. *Servoj*: Kursoj, eldonado de propagandiloj, libroj broŝuroj. *Ŝtato*: 3 federacioj, 14 grupoj, 300 membroj individuaj. *Estraro*: Prez.: CARLOS MA. CORTEZO; Viceprez.: LUDOVIKO FLOREZ; Kas.: JOZEF PEROGORDO; Sekr.: PASTRO MARIANO MOJADO. *Adreso*: Sagasta, 10 (Hispana Ruĝa Kruco), Madrid.

Kataluna Esperantista Federacio (K. E. F.). — *Fondo*: 1910. *Organizo*: El individuaj kaj asociaj membroj. — *Kot.*: Individuoj 3,50 pes., asociaj membroj 1,20 pes. jare. — *Gazeto*: "Kataluna Esperantisto". — *Servoj*: Ekzamenoj, eldono de propagandiloj, kongreso: floraj ludoj. — *Ŝtato*: 17 grupoj kaj 600 membroj. — *Estraro*: Prez.: S. ALBERICH JOFRÉ; Viceprez.: JOAN GILI NORTA; Sekr.: JAUME GRAU CASAS; Vicekr.: EDUARD CAPDEVILA; Kasisto: JAUME HERP; Administranto: JOSEP ALBERICH; Voĉdonantoj: CONRAD DOMÈNECH, NARCIS BOFILL, JOSEP ROSELLO, ANGEL VALDEPENAS, JAUME PRUNA; Red.: SEB. ALBERICH JOFRÉ, direktoro; D. DALMAU, JAUME GRAU, MARIAN SOLA, redaktoroj. — *Adreso*: Carrer Valencia 245, Barcelona.

Instituto.

Hispana Esperanto-Instituto (HEI). *Fondo*: 1926. — *Organizo*: Individuaj membroj (40). — *Kot.*: 1 peseto jare. — *Servoj*: Propagando, instruado, sciencaj kaj informaj laboroj, rilatoj kun la registaro, enkonduko de E. en lernejo, ekzamenado laŭ ŝtate aprobita regularo, disdono de diplomoj, biblioteko. *Estraro*: Prez.: PASTRO MARIANO MOJADO; Viceprez.: ANTONO LÓPEZ VILLANUEVA; Sekr.: JULIO MANGADA ROSENÖRN; Vicekr.: LUDOVIKO RODRIGUEZ-ESCARTIN; Kas.: VICENT ALONSO. *Adreso*: Sagasta 10, Madrid.

Gazetoj.

La Suno Hispana. Organo de hispanaj esperantistoj. Fondinto A. Jimenez-Loira. *F.*: 14 p., 21,5×15 cm. *Red. kaj Adm.*: M. CAPL-LIURE, Mar 23, Valencia. *Ab.*: 1 Dol.

Kataluna Esperantisto. Oficiala organo de Kataluna Esperantista Federacio kaj de la Floraj Ludoj. Monata. *F.* 1921 (Dua epoko), 16 p., 22×16 cm. *Red. kaj Adm.*: Valencia 245, Barcelona. *Ab.*: Enlande 6 pes., eksterlande 6 Fr. sv. jare.

La Semisto. Propaganda eldono de Aplech Esperantista Societo. Monata. *F.* 1918, 12—16 p., 22×16 cm. *Red. kaj Adm.*: Monserrat 9-1^a, Sabadell. *Ab.*: Enlande 3 pes., eksterlande 5 pes. (En Kataluna kaj esperanta lingvoj.)

UEA.

Delegitoj en: Aguilas, Alcira, Badajoz, Badalona, Baracaldo, Barcelona, Baza, Bilbao, Burriana, Cordoba, Cuevas de Vera, Galdácano, Gerona, Gibraltar, Gijon, Guadix, Gualba, Huesca, Jerez de la Frontera, Liria, Madrid, Orense, Otos, Oviedo, Palan de Montagut, Palma de Mallorca, Pedralva, Requena, Sabadell, Sevilla, Sant Adrian del Besos, San Feliu de Guixols, San Fernando, Solter, Tarragona, Teruel, Tocina, Valencia, Vich, Villajoyosa, Zaragoza.

Magyarország.

HUNGARIO.

Magyar Királyság.

Regento:
Horthy
de Nagybánya
depost 1920

Parlamento
245 membroj

Surfaco: 92 916 km² (35 790 sq. mil.). *Loĝantaro*: 8 000 000 (1921). *Ĉefurbo*: Budapeŝt (1 000 000). *Nacia flago*: ruĝa, blanka, verda. *Lingvoj*: hungara, germana. *Religioj*: katolika, juda, protestanta-kalvinana. *Regoformo*: Konstitucia reglando.

Nacia Societo.

Hungarlanda Esperanto-Societo (H. E. S.). — *Fondo:* 1908. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj individuoj. — *Kof.:* 8 oraj Kr. kun ricevo de la oficiala gazeto. — *Gazeto:* "Hungara Esperantisto". — *Servoj:* Propagando, kunveno, instruado, monhelpo, literatura, kultura, gazetara statistika servoj, biblioteko. — *Stato:* 12 grupoj kun 450 membroj. — *Estraro:* Prez.: D^{ro} ZOLTANO PÁZMÁNY de SZILAS és SZÖLLÖS, Univ. profesoro; Viceprez.: STEFANO NAGY MOLNÁR, D^{ro} LEO LÓRÁND, D^{ro} ADALBERTO RÁCZ; Ĝen. Sekr.: D^{ro} JOZSEF TAKÁCS; Sekr.: J. GREGORIUS; Notario: J. MÁTEFFY; ELINJO SZEK; K. LOVASI; Kas.: A. TOLNAI; Bibl.: ST. KISS; prokuro: D^{ro} K. LENGYEL; klubmastroj: ST. KISS, Sino ALFÖLDY. — *Adreso:* Eötvös utca 3, Budapeŝt VI.

Hungara Esperantista Societo Laborista. — *Fondo:* 1913. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kof.:* 6000 kr. por aktivaj membroj, subtenantoj kaj organizaĵoj 10 000 Kr. pomonate (1. Nov. 1926). *Stato:* 22 grupoj kaj 1033 membroj, 497 Subtenantoj, 40 subtenantoj, entute 1670 anoj. — *Budĝeto* 1927: Antaŭvideblaj enspezoj: 19500 pengoj = 17550 svisaj frankoj. — *Gazeto:* "Munkáskultura-Laborista kulturo". — *Servoj:* Disvastigo de E. inter la laboristaro en Hungario, per senpagaj kursoj por membroj, propagando, eldono de propagandiloj, de lernolibroj, starigo de migranta ekspozicio, statistiko, oficejo. — *Estraro:* Prez.: KERTÉSZ MIKLÓS, ĉefsekretario de sindikato de la privatoficistoj kaj Urba reprezentanto en Budapeŝt; Viceprez.: SÁNDOR DESZŐ, sekretario de la sindikato de privatoficistoj kaj ZSÁMBOKY MIHÁLY; Sekr.: FARKAS FERENCZ; Kas.: BERGER SÁNDOR; protokolanto: CZITROM TIBOR; Kontrolantoj: DORN, KOHUT — Administra oficisto: V. BLEIER. — *Adreso:* József körút 9-I-3, Budapeŝt VIII.

Instituto.

Hungara Esperanto Instituto (H. E. I.). — Fakgrupo de H. E. S. — *Fondo:* 1923. — *Organizo:* 5 fakoj (literatura, propaganda, gazetserva, instrua, statistika). — *Gazeto:* "Hungara Esperantisto". — *Estraro:* Prez.: D^{ro} A. RÁCZ. — *Adreso:* Eötvös utca 3, Budapeŝt VI.

Gazeto.

Hungara Esperantisto. Oficiala organo de la Hungarlanda Esp. Societo-Monata. *F.* 1918, 8 p., 24×15,5 cm. *Red.:* D^{ro} J. TAKÁCS kaj D^{ro} V. TÓTH. *Adr.:* Váci utca 8-I-12, Budapeŝt IV. *Ab.:* 3 orkronoj (45 000 Kr. papero) jare, eksterlande 4 orkronoj aŭ sv. Fr.

Munkáskultura = Laborista Kultura Organo de Hungaria Esperantista Societo Laborista, Turista Societo „Naturamikoj” kaj Asocio de Laboristaj Alkoholkontraŭuloj. Aperas dekfoje dum la jaro. *F.:* 1925, 6 p., 41×29 cm. *Red.:* (Esp. parto) József körút 9-I-3, Budapeŝt VIII. *Adm.:* Eötvös u. 3, Budapeŝt VI., Alkoholelles Munkásszövetség. *Ab.:* 24 heleroj po numero; eksterlande 25 fenigoj.

UEA.

Teritorio de UEA: Hungario.

Ĉefdelegito: PAŬLO BALKANYI, Hajos utca 15, Budapeŝt VI.
Delegitoj en: Adony, Bátaszék, Békéscsaba, Budafok, Budapeŝt, Debreczen, Fegyvernek, Gyöngyös, Gyula, Hajdúböszörmény Győr, Kiskunhalas, Makó, Mátészalka, Mezöcsat, Mezöhegyes, Miskolc, Mór, Nemetstördemic, Pécs, Rákosszentmihály, Sárospatak, Szeged, Szombathely, Vác.

Faka Societo.

Blindaj Esperantistoj loĝantaj en Hungara Reĝlando, Belhor. — *Fondo:* 1922. — *Servoj:* Propagando, instruo, helpo je progreso en la lingvo, propra presejo kaj biblioteko reliefskriba, vigla interrilato kun eksterlando, perado de eksterlandaj rilatoj eĉ por blinduloj neesperantistaj. — *Fundamenta regulo:* Neniu blindulo pro financaj kaŭzoj devas rezigni avantaĝojn de Esperanto. — *Stato:* 81 membroj. — *Adreso:* Sekr.: FÉNY ANTAL IRÉN, Szentes, Hungarlando.

Nippon.

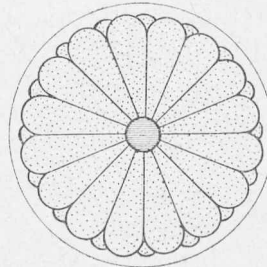
JAPANA IMPERIO.

Imperiestro:

Hirohito

[Miĉi no Mija]

1927

Parlamento:

464 membroj

Senato:

397 membroj

Surfaĉo: 385 522 km² (148 756 sq. mil.). *Loĝantaro:* 60 000 000 (1925). *Ĉefurbo:* Tokio (2 174 000). *Nacia flago:* blanka kun ruĝa

disko. *Lingvoj*: japana. *Religioj*: ŝinta, budhana, idolana, katolika. *Regoformo*: Konstitucia reĝlando (1889).

Instituto.

Japana Esperanto-Instituto. — *Fondo*: 1919. — *Organizo*: Anstataŭas la estintan Japanan Esperantistan Asocion; konsistas el grupoj kaj individue aliĝintaj esperantistoj. — *Kof.*: 2,80 Jenoj por ordinara membro, 5 Jenoj por helpanto, pli ol 10 Jenoj por subtenanta membro. — *Gazeto*: "La Revuo Orienta". — *Servoj*: Propagando kaj instruado. — *Stato*: 2100 membroj. — *Estraro*: K. OSSAKA (eduko kaj redakcio); M. OOI (administrado); I. MICUŜI (kaso); S. NARITA (propagando). — *Adreso*: Uŝigomeku, Ŝin-Ogaŭa-maĉi III-14, Tokio.

Gazetoj.

La Revuo Orienta. Organo de Japana Esperanto Instituto. Monata. *F.* 1919, 32 p., 23,5×15,5 cm. *Red.*: Ne difinita. *Adr.*: Japana Esperanto Instituto, Uŝigome Ŝin-Ogaŭa-maĉi III-14, Tokio. *Ab.*: 2,80 Jen.

Verda Utopio. Internacia Revuo Esperanta. Monata. *F.* 1920, 16 p., 19×13 cm. *Red.*: KUNITARO FUKUTA. *Adr.*: 5265 Uehommaĉi 7-ĉome, Minami-Ku, Osaka (Japanio). *Ab.*: 1,50 Jen enlande, 1,70 Jen eksterlande jare.

La Verda Ombro. Ne difinite. *F.* 1919, 12 p., 23×15 cm. *Red.*: S. REN. *Adr.*: Tai-ho-ku, Japanio. *Ab.*: 15 sm po n^{ro}.

Esperanto en Nipponlando. Monata. *F.* 1925, 16 p., 24×15 cm. *Red. kaj Adm.*: JOŜI H. IŜIGURO kaj HARUO KURACHI. *Adr.*: Koku-saigo Kenkju-ŝa, 6 Goban-ĉo, Kooĵimaĉi, Tokio. *Ab.*: 1,40 Jenoj (3,50 Fr. sv.).

Verda Mondo. Monata. *F.* 1925, 36 p., 18×12 cm. *Red.*: Ne montrita. *Adr.*: Esperanto-Propaganda-Asocio, Kameoka-Kiotofu, Japan. *Ab.*: 3 Fr. sv.

La Verda Homo. Propaganda folio kvarpaĝa. *Adr.*: P. O. Box 14, Kamata, Tokio-Fu, Japanio.

UEA.

Teritorio de UEA: Japanio.

Ĉefdelegito: JOSHI H. YSHIGURO, verkisto, Kooĵimaĉi, P. O. Box 1, Tokio.

Delegitoj en: Ajabe, Beppu, Fukuoka, Igu-Gun, Jamura, Kanazaŭa, Kioto, Kobe, Kumamoto-Si, Nagasaki, Nagoya, Numazu, Omori, Osaka, Shizuoka, Ŝoobara, Tateno, Tokio, Yokosuka.

Eireann.

IRLANDO.

Saorstát Eireann.
Northern Ireland (Ulster).

Guberniestro.

Timothy M. Healy

depost 1922

Parlamento:

Dail Eireann

153 membroj.

Seanad Eireann

60 membroj.

Surfaco: 69 393 km² (26 817 sq. mil.). **Loĝantaro**: 2 972 802 kaj 1 256 322, sume 3 229 124 (1926). **Cefurbo**: Dublin 419 156; Belfast (Northern Ireland) 415 007. **Nacia flago**: verda, blanka, oranĝa. **Lingvoj**: irea, angla. **Religio**: katolika, protestanta. **Regoformo**: Libera ŝtato (1919); Northern Ireland parto de Britlando.

Nacia Societo.

Irlanda Esperanto-Asocio. *Fondo*: 1925. — *Organizo*: Konsistas el individuoj kaj grupoj. *Kof.*: 5 ŝil. jare. *Gazeto*: Irish Esperantist (kvaronjare) abono 1 ŝil. — *Estraro*: Prez.: R. J. P. MORTISHED; Honora prez.: SINTON DOUGLAS; Hon. Vicprez.: Pastro P. PARKER, Senatoro M. F. O'HANLON, F. R. NOLAN, D. B. E. A., Ĉefdiakono LINDSAY; Hon. Sekr. Kas.: F. R. A. MCCORMICK, A. R. C. Sc. 1. *Adreso*: 5 Mount Eden Road, Donnybrook, Dublin.

UEA.

Delegitoj en: Belfast (Norda Irlando), Dublin.

Island.

ISLANDO.

Konungsrikid Island.

Reĝo:

Christian X.

depost 1912.

Parlamento:

Althingi

42 membroj.

Surfaco: 102 846 km² (39 790 sq. mil.). *Loĝantaro:* 98 000 (1924). *Ĉefurbo:* Reykjavik (20 184). *Nacia flago:* blua, blanka. *Lingvo:* islanda. *Religioj:* protestanta, luterana. *Regoformo:* Reĝlando, persona unio kun Danlando (1814).

UEA.

Delegitoj en: Hvammstangi, Önundarfjörður.

Italia.

ITALIO.

Regno d'Italia.

Reĝo:

Vittorio Emanuele III.

depost 1900

Parlamento:

560 membroj.

Senato: 397 membroj.

Surfaco: 310 600 km² (117 274 sq. mil.). *Loĝantaro:* 40 500 000 (1925). *Ĉefurbo:* Roma (709 700). *Nacia flago:* verda, blanka, ruĝa. *Lingvoj:* itala, slovena, germana, kroata. *Religioj:* katolika, protestanta, hebrea. *Regoformo:* Konstitucia reĝlando (1861).

Nacia Societo.

Itala Esperantista Federacio. *Fondo:* 1910. — *Organizo:* Grupoj, individuoj. — *Kof.:* Grupoj 17 Liroj, plus 2 L. po aŭo, individuoj po 1 ĝis 11 L. laŭ diversaj membro-raĵoj, helpantoj po 17 Liroj, kolektivaj membroj 100 Liroj. — Deviga abono al Itala Esperanta Revuo por grupoj kaj plenrajtaj anoj. — *Servoj:* Kunligo kaj reprezentado de l'nacia movado, organizo de la propagando, diskonigo de UEA kaj de ĝia servaro, apliko de E. por turisma kaj alispeca entrepreno. — Trimonata bulteno kun alfabeto adresaro de la aniĝintoj en lasta trimonato. Monata aldono al Itala Esperanta Revuo pri esp. vivo. — *Ŝtato:* 45 grupoj kun entute 1825 membroj. Delegitoj en 120 lokoj. — *Estraro:* Direktoraro okmembra: Prez.: Generalo Markizo MONTEZEMOLO; Sekr.: G. MORFINI — *Adreso:* Viale G. Carducci 15, Livorno. Por korespondado: Casella Postale 204, Livorno. (Poŝtekkonto: 5-673 Bologna)

Instituto.

Itala Katedro de Esperanto. — *Fondo:* 1912. — *Organizo:* Regionaj institutoj kun ordinaraj kaj eksterordinaraj membroj. Membro oni fariĝas per ekzameno kaj elekto. — *Servoj:* Unuigo kaj reguligo de l'instruado de la lingvo en Itala regno, ekzamenoj kaj diplomoj kvargradaj. — *Estraro:* Direktoro: Pro CORRADO GRAZZINI, Via dei Neri 6, Firenze (118). — *Gazeto:* Itala Esperanta Revuo. — *Adreso:* Via dei Neri 6, Firenze (118).

Gazetoj.

Itala Esperanta Revuo (L'Esperanto). Sub patronado de la Itala Katedro de Esperanto. Monata. *F.* 1913, 24 p., 24×16 cm. *Red. kaj Adr.:* A. PAOLET, San Vito al Tagliamento. *Ab.:* 15, eksterlande 20 Liroj.

Corriere Balcanico Esperantista. Dumonata. *F.* 1921, 4 p., 40×30 cm. *Red.:* Prof. A. LACALENDOLA. *Adr.:* Accademia Balcanica Esperantista, Bari. *Ab.:* 6 L. dujare.

Faka Societo.

Unuigo de Italaj Katolikaj Esperantistoj (UECI). — *Fondo:* 1920. — *Organizo:* Lokaj grupoj, izoluloj kaj delegitoj. — *Kof.:* Pergrupa membro 3 L., izolulo 5 L. jare. — *Estraro:* Prez.: Pro MODESTO CAROLFI; Sekr.: Pro FRANCESCO PIZZI. — *Adreso:* S. Nicolo di Lido 39-A, Venezia.

Itala Fervojista Asocio. — *Fondo:* 1922. — *Organizo:* L. 1 jare po grupano. — *Gazeto:* Itala Esperanta Revuo. — *Ŝtato:* 12 Grupoj. — *Estraro:* Prez.: F. RAMOLFO; Sekr.: G. BELL, Via Baretti 8, Torino. — *Adreso:* Via Nizza 12, Torino.

UEA.

Delegitoj en: Abbiategrosso, Alberobello, Alessandria, Arezzo, Arona, Bari, Bergamo, Bistrica-Bisterza, Bitonto, Bologna, Bolzano, Brescia, Brindisi, Capurso, Castiglione, Catania, Città della Pieve, Colonia Veneta, Cortemaggiore, Crauglio, Cremona, Fano, Firenze, Fiume, Francavilla Fontana, Genova, Giarre, Gioia del Colle, La Spezia, Lecco, Legnago, Livorno, Mantova, Mascioni-Campotosto, Merano, Messina, Milano, Modica, Mola di Bari, Molfetta, Napoli, Neresine, Ora, Ottajano, Padova, Palermo, Palo del Colle, Parma, Perugia, Pietramurata, Pisa, Polignano a Mare, Potenza, Roma, Rovereto, Rutigliano, San Bonifacio, Sampierdarena, Signa, Squinzano, Suzzara, San Remo, San Vito dei Normanni, Taranto, Terni, Torino, Trento, Tricesimo, Trieste, Triggiano, Trofarello, Turi, Udine, Varese, Venezia, Verona, Vicenza, Voghera.

JUGOSLAVIO

(vidu Sudslavio).

Canada.

KANADO.

Dominion of Canada.

Guberniestro:

Lord Byng

Parlamento:

„House
of Commons“

245 membroj

„Senate“

96 membroj

Surfaco: 9 659 400 km² (3 729 665 sq. mil.). *Loĝantaro:* 9 330 000 (1924). *Ĉefurbo:* Ottawa (108 000). *Nacia flago:*

Lingvoj: angla, franca. *Religioj:* protestanta, katolika, metodista, k. a. *Regoformo:* Sendependa brita dominio (1867).

UEA.

Delegitoj en: Grand'Mère, Halifax, St. Johns (New Foundland), Toronto, Victoria, Westmount, Wingham, Winnipeg, Wolfville.

Canarias.

KANARIAJ INSULOJ.

Islas Canarias.

Surfaco: 7273 km² (2807 sq. mil.). *Loĝantaro:* 458 000 (1921). *Ĉefurbo:* Santa Cruz (76 234). *Lingvo:* hispana. *Religio:* katolika. *Regoformo:* Hispana regado (1500).

UEA.

Delegitoj en: Las Palmas, Telde.

Cochinchine.

KOŜINĈINIO.

Surfaco: 66 000 km². *Loĝantaro:* 3 795 000. *Ĉefurbo:* Saigon (100 000). *Regoformo:* Franca Kolonio de 1859, parto de Indoĉinio.

UEA.

Delegito: Saigon.

Costarica.

KOSTARIKO.

República de Costarica.

Prezidanto:

Dr. R. Jiménez

Oreamuno

depost 1924

Parlamento:

„Congreso“

43 membroj

Surfaco: 48 550 km² (ĉ. 23 000 sq. mil.). *Loĝantaro:* 485 000. *Ĉefurbo:* San José de Costa Rica (50 000). *Nacia flago:* blua, blanka,

ruĝa, blanka, blua. *Lingvo*: hispana. *Religio*: katolika. *Regoformo*: Respubliko (1821).

UEA.

Delegito en: San José de Costa Rica.

Cuba.

KUBO.

República de Cuba.

Prezidanto:
Gerardo Machado
depost 1925

Parlamento:
"Camara de Representantes" 116 membroj
"Senado" 24 membroj

* *Surfaco*: 114 514 km² (44 164 sq. mil.). *Loĝantaro*: 3 150 000 (1924). *Ĉefurbo*: Habana (400 000). *Nacia flago*: blua, blanka. *Lingvo*: hispana. *Religio*: katolika. *Regoformo*: Respubliko (1898).

Nacia Societo.

Societo Kuba por la Propagando de Esperanto. — *Fondo*: 1910. Reorganizita en 1923. — *Organizo*: Grupoj kaj individuoj. — *Kot.*: Dol. 3.00 jare. — *Servoj*: Propagando, oficiala reprezento de Esperanto en Kubo, Instruado. — *Estraro*: Prez.: (Vakas). Vicprez.: Dro A. Aleman Ruiz; J. M. de Villa, Julian Mora; Sekr.: M. A. GUTIERREZ; Kas.: J. Campoamor. *Ejo*: Obrapía 95, altos. *Adreso*: Apartado — poŝta kesto 1324, Habana.

UEA.

Delegitoj en: Baez, Camaguey, Cardenas, Guanajay, Habana, Hatillo, Puerta de Golpe, Santiago, Santa Clara.

Latvija.

LATVIO.

Latvijas Republika.

Prezidanto:
Janis Čakste†
(marto 1927)
depost 1922

Parlamento:
"Saeima"
100 membroj

Surfaco: 65 800 km² (25 000 sq. mil.). *Loĝantaro*: 1 940 000 (1925). *Ĉefurbo*: Riga (350 000). *Nacia flago*: ruĝa, blanka, ruĝa. *Lingvoj*: latva, rusa, judgermana, germana, pola, litova. *Religioj*: luterana, katolika, grekortodoksa, juda. *Regoformo*: Respubliko (1920).

Nacia Societo.

Riga Esperanto-Societo. — *Fondo*: 1912. — *Organizo*: Individuaj anoj. — *Kotizo*: 1 lato jare. — *Gazeto*: Ondo de Daugava. — *Servoj*: Propagando, kursoj; biblioteko. — *Stato*: 110 anoj. — *Estraro*: Prez.: INTE ĈACE; Vicprez.: ED GARO GROT; Sekr.: NIKOLAI BLUMBERGS; Vicsekr.: AUGUSTS KAŽOKS; Kas.: SINO MILDA PIRKST; Bibl.: FINO ELLA BALOD; Trezoristo: ANDREJS FRIDENBERGS. — *Adreso*: Pils. Valsts Vēsturiskā Arkiva telpās. Poŝta adreso: Riga, Pasta kaste 844.

Esperanto Societo de Zemgalio. *Fondo*: 1923. — *Organizo*: Individuaj membroj. — *Kot.*: 1 lato jare. — *Servoj*: Propagando, kursoj, biblioteko. — *Estraro*: Prez.: EDUARDS ULMANIS; Vicprez.: J. STEPRAKS; Sekr.: K. STRAZDE; Kas.: FINO E. STRAUBE; Bibl.: R. EICHENBAUMS. — *Adreso*: Zala iela No. 13, Jelgava.

Gazeto.

Ondo de Daugava. — Oficiala gazeto de Riga Esperanto Societo. Monata. *F.*: 1925, 16 p., 23×18 cm. *Red.*: AUGUSTS KAŽOKS. *Adr.*: Pasta kaste 844, Riga. — *Ab.*: 3 Lat. jare, eksterlande 3 Fr. sviz. aŭ egalvaloro. Unuopa numero 25 centimoj, eksterlande 35 centimoj sviz. (Mimeografita)

UEA.

Teritorio de UEA: Latvio.

Ĉefdelegito: TALIVALDO INDRA, Krišjana Barona iela 104 dz. 91 (Pošta adreso: Pasta kaste 475. — Poŝtĉekkonto: 7).

Delegitoj en: Aispute, Aloja, Alsunga, Aluksne, Bolvi, Daugavpils, Griva, Jekabpils, Jelgava, Kandava, Krimunas, Liepaja, Riga, Ventspils, Zilupe.

Lietuva.

LITOVIO.

Lietuvos Respublika.

Prezidanto:

Dr. A. Stulginskis
depost 1920

Parlamento:

“Seimas”
78 membroj

Surfaco: 52810 km² (20000 sq. mil.). *Loĝantaro:* 2170000 (1923). *Ĉefurbo:* Kaunas = Kovno (100000). *Nacia flago:* flava, verda, ruĝa. *Lingvoj:* litova, rusa, judgermana, pola, germana. *Religioj:* katolika, grekortodoksa, luterana, juda. *Regoformo:* Respubliko (1920).

Nacia Societo.

Litova Esperanto-Asocio (L. E. A.). — Fondo: 1919. — *Organizo:* Konsistas el grupoj, individuaj membroj. — *Gazeto:* “Litova Stelo”. — *Servoj:* Propagando kaj instruado. — *Stato:* 38 grupoj kun 1115 membroj. — *Estraro:* Prez.: S^{ro} Prelato A. DOMBROVSKI; Sekr.: A. PAŠKEVIČIUS; Kas.: A. OPULSKIS. — *Adreso:* Rotužes aikšte 6, Kaunas.

Gazeto.

Litova Stelo. Monata. F. 1922, 8 p., 32×24 cm. *Red.:* Pr. A. DOMBROVSKI, Rotužes aikšte 6, Kaunas. *Adm.:* A. PAŠKEVIČIUS, Ukmerges plentas 45, Kaunas. *Ab.:* Ses numeroj por Litovio kaj Baltaj Ŝtatoj Lit. 1,50. Por aliaj 0,5 dolaro; malbonvalutaj landoj la kvarono.

UEA.

Delegitoj en: Dotnava, Kaunas, Kretinga, Mariampole, Merkine, Panevėžys, Telšiai, Vilkaŭšies, Žvirgždaičiai.

MADAGASKARO.

(Franca posedaĵo.)

UEA.

Delegito en: Tananarivo.

MADEIRA INSULO.

(Portugala posedaĵo.)

Surfaco: 815 km² (314 sq. mil.). *Loĝantaro:* 180000 (1921). *Ĉefurbo:* Funchal (60000). *Lingvoj:* portugala, hispana. *Religioj:* katolika. *Regoformo:* Portugala regado (1836).

UEA.

Delegito en: Funchal.

MAROKO.

Surfaco: 572000 km² (231500 sp. mil.). *Loĝantaro:* 6000000 (1920). *Ĉefurbo:* Fez (71000). *Nacia flago:* ruĝa kun verda sigelo. *Lingvoj:* franca, berbera, judaraba. *Religioj:* mabometana, juda. *Regoformo:* Absoluta monarkio (sultano). Franca kaj hispana interezosferoj.

UEA.

Delegitoj en: Ber-Rechid, Ceuta, Kenitra, Melilla, Tanger.

Mexico.

MEKSIKO. Estados Unidos Mexicanos.

Parlamento:

„Camara ne Diputados” 258 membroj
„Camara de Senadores” 58 membroj

Prezidanto:

P. E. Calles
depost 1924

Surfaco: 1969147 km² (767198 sq. mil.). *Loĝantaro:* 15200000 (1922). *Ĉefurbo:* Mexico (1000000). *Nacia flago:* verda, blanka, ruĝa. *Lingvoj:* hispana, azteka, maja, mizteka, sapoteka. *Religioj:* katolika, idolana. *Regoformo:* Respubliko (1824).

Gazeto.

Arguso. Dumonata. *F.* 1921, 12 p., 23×17 cm. *Red.*: M. C. RODRIGUEZ.
Adr.: Apartado 2482 Mexico, D. F. *Ab.*: 1 Dol. eksterlande.

UEA.

Delegitoj en: Mexico, Orizaba, Tampico.

Monaco.

MONAKO.

Principauté de Monaco.

Princo: Louis II
 depost 1922

Nacia Konsilantaro
 21 membroj

Surfaco: 1,5 km² (8 sq. mil.). *Loĝantaro*: 23 418 (1922). *Ĉefurbo*: Monaco (2247). *Nacia flago*: blanka, ruĝa. *Lingvo*: franca. *Religio*: katolika. *Regoformo*: Princlando (1817).

UEA.

Delegito en: Monte Carlo.

Nederland.

NEDERLANDO.

Koninkrijk der
 Nederlanden.

Reĝino:
 Wilhelmina
 depost 1898

Parlamento:
 „Staten Generaal”
 50 + 100 membroj

Surfaco: 34 201 km² (12 582 sq. mil.). *Loĝantaro*: 7 212 739 (1924).
Ĉefurbo: Amsterdam (617 000). *Nacia flago*: ruĝa, blanka, blua.
Lingvo: holanda. *Religioj*: katolika, reformata, juda. *Regoformo*:
 Reĝolando (1839).

Nacia Societo.

Nederlanda Societo Esperantista “La estonto estas nia”. — *Fondo*: 1905. — *Organizo*: Grupoj kaj individuaj membroj. — *Kot.*: Varias laŭ la grupoj. — *Servoj*: Ekzamenoj, kaj eldono de propagandiloj. — *Stato*: 9 grupoj kun 325 anoj. — *Estraro*: Prez.: H. J. BLOKKER; Sekr.: H. S. DONKER; Kas.: G. WIRIX. Anino: Fino C. OFFERHAUS. — *Bibl.*: W. H. G. VAN TINTEREN. — *Adreso*: H. S. DONKER, Ceintuurbaan 188, Amsterdam.

Gazetoj.

Holanda Esperanto-Pioniro. Organo de la Nederlanda Esperanto-Movado. Monata. *F.*: 1925, 28 p., 28×22 cm. *Red.*: J. VAN HENGEL, Eemnes. *Ab.*: Kune kun “Wereldtaal” 2,50 G., eksterlande 3 G.

Holanda Esperantisto. Organo de la Nederlando Esperanto-Movado. Dusemajna. *F.*: 1922. *Red.*: A. KLOEK kaj H. J. BLOKKER, Amsterdam; *Adr.*: Brinkstraat 7, Amsterdam (Oost). *Ab.*: 0,75 guldeno kvaronjare, eksterlande 1 guldeno.

Utrechta Esperantisto. (Mimeografe presita). Oficiala gazeto de Utrechta Esp. Rondo, Monata. — *F.*: 1925, 16-36 p., 22×17 cm. — *Red.*: G. J. DEGENKAMP, Rietstraat 40, Utrecht. *Adm.*: Fino J. W. WOUTERSEN, 2^a Atjehstraat, Utrecht. *Ab.*: 1 guld. enlande, 1,50 g. eksterlande.

Wereldtaal, nacilingva gazeto por la propagando de E. en Nederlando. Monata. *F.*: 1924: 12-16 p.; 28×22,5 cm. *Red. kaj Adm.*: DREVES UITTERDYK, L. K., Hyacinthenlaan 1, Hilversum. *Ab.*: 1 fl. jare; eksterlande 1,50 fl.

Intermembra Informilo de la Nederlanda Federacio de Laboristaj Esperantistoj. Aperas periodike. *F.* 1922, 4 p., 24×16 cm. *Red. kaj Adm.*: P. KRIJT, Veeteeltstraat 144, Tuindorp Watergraafsmeer Amsterdam. *Ab.*: Senpage por membroj de NFLE.

UEA.

Delegitoj en: Almelo, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Bergen op Zoom, Breda, Bussum, Culemborg, Cuyk, De Jutryp, Delft, Deurne, Deventer, Dokkum, Dordrecht, Eemnes, Eindhoven, Enkhuizen, Groningen, 's-Gravenhage, Haarlem, Helder, Hengelo, Hertogenbosch, Hilversum, Hoek van Holland, Klundert, Laren, Leeuwarden, Leiden, Lisse, Maarn, Maastricht, Nijmegen, Ootmarsum, Papendrecht, Rijssen, Rosendaal, Rotterdam, Scheveningen, Tilburg, Utrecht, Veendam, Velsen, Vlissingen, Voorst, Winkel, Woerden, Wormerveer, Ymuiden, Zaandam, Zuid-Beyerland, Zutphen, Zwolle.

Fakaj Societoj.

Nederlanda Federacio de Laboristaj Esperantistoj. — *Fondo:* 1911. *Organizo:* Lokaj grupoj, individuaj membroj. — *Kof.:* Grupoj po membro 15 cendoj monate, ĝenerala (individa) membro 2,50 fl. po jare. — *Gazeto:* "Intermembra Informilo". — *Servoj:* Praktika apliko de Esp. por la laborista movado. — *Stato:* 250 membroj. — *Estraro:* Prez.: F. FAULHABER; Sekr.: A. KLOEK; Asesoroj: A. DE VRIES, P. KRIJTT kaj B. A. DREESMAN. — *Adreso:* ADRIAAN KLOEK, Brinkstraat 7, Amsterdam-Oost.

Nederlanda Laborista Esp. Servo. — *Celo:* Praktike utiligi E. por la laborista movado per traduko kaj publikigo de artikoloj, havigo de informoj k. t. p. — *Adreso:* G. P. DE BRUIN, Wageler dro. Str. 28 B, Enschede.

Nederlanda Katolika Ligo Esperantista (Nederlanda Katoliko) (N. K.). Membro de Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (I. K. U. E.). — *Fondo:* 29 Aŭgusto 1909. — *Organizo:* Lokaj grupoj de katolikaj esperantistoj, kaj favorantojn. — *Kof.:* Grupoj: por ĉiu membro fl. 1,50 jare. Favorantoj: jare fl. 2 minimume. — *Gazeto:* Nederlanda Katoliko. — *Servoj:* Propagandi Esperanton inter la nederlandaj katolikoj. Servi la interesojn katolikinternaciajn per Esperanto. Disvastigi katolikajn verkojn esperantajn. — *Stato:* 138 membroj en 7 lokaj grupoj kaj 95 favorantoj; entute 233. — *Estraro:* Prez.: P. HEILKER, Hoofddorp; Viceprez.: P. A. SCHENDELER, Eindhoven; *Ĉefsek. kaj kasisto:* H. B. VAN ZWET; 2^a sekr.: H. J. ROELOFS, 's Hertogenbosch. — *Membroj:* PRO CALL. PRELLER, Ord. Pred., Alkmaar; Rev. Fratulestro AUGUSTINUS, Bussum; FINE A. BEEK, Bussum; H. DAMEN, 's Hertogenbosch. *Adreso:* Schoolpad 21e, Laren N. H.

NEDERLANDA INDIO.

Surfaço: 2 900 141 km² (733 642 sq. mil.). *Loĝantaro:* 50 000 000 (1921). *Ĉefurbo:* Batavia (254 000). *Lingvoj:* holanda, malaja, javana, ĉina. *Religioj:* budhana, idolana, mahometana. *Regoformo:* Nederlanda regado (1825).

Gazeto.

Hinda Esperantisto, organo de la tuthinda esperantistaro; *F.:* 1925; *Fondinto kaj Red.:* Liem Tjong Hie; *Adreso:* Kranggan wetan 23, Semarang, Java.

UEA.

Delegitoj en: Javo: Bendorodjo, Kediri, Klaten, Malang. Semarang, Soerabaia; Celebo: Menado. Sumatro: Padang.

Norge.

NORVEGIO.

Kongeriket Norge.

Reĝo: Haakon VII
depost 1905

Parlamento („Storting”):
„Odelsting” 113 membroj
„Lagting” 27 membroj

Surfaço: 323 793 km² (124 964 sq. mil.). *Loĝantaro:* 2 716 600 (1923). *Ĉefurbo:* Oslo (260 000). *Nacia flago:* ruĝa kun blua kruco. *Lingvoj:* norvega. *Religioj:* protestanta. *Regoformo:* konstitucia reĝlando (1814).

Nacia Societo.

Norvega Esperantista Ligo (N. E. L.). — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj izoluloj. — *Kof.:* Individua membro: 4 Kr. Grupoj pagas po membro 2 Kr. — *Gazeto:* "Norvega Esperantisto". — *Stato:* 100 membroj. — *Estraro:* Prez.: R. BUGGE PAULSEN; Sekr.: H. BONNEVIE; Kas.: A. ARNESSEN. — *Bibl.:* SINO H. NYSTRÖM; Anoj: B. OTTESEN; FINE R. BYE; Revizoroj: SINO A. SLETTERÖD, FINE E. NILSEN. — *Adreso:* H. BONNEVIE, Bergslisens gt. 11, Oslo.

Gazetoj.

“Norvega Esperantisto”. Oficiala organo de Norvega Esp-ista Ligo. F. 1922 (Dua epoko), 4 p., 30×22 cm. Red.: R. BUGGE PAULSEN kaj H. BONNEVIE. Adr.: Bergsliens gt. 11, Oslo. Ab.: 4 kr. jare.

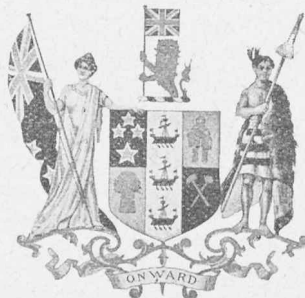
Arbeider-Esperantisten (Laborista Esperantisto). F. 1924. Monata. 4 p., 30×22½ cm. Adr.: “Agado” Esperanta librejo kaj eldonejo. Folkets Hus, Oslo. Ab.: 2 norv. kr.

UEA.

Delegitoj en: Drammen, Haugesund, Honningsvåg, Namsos, Oslo, Stord, Tistedalen, Trondhjem.

New Zealand.

NOV-ZELANDO. Dominion of New Zealand.

Guberniestro:
Sir Fergusson

Parlamento:
80 membroj

Surfaco: 268 264 km² (103 581 sq. mil.). *Loĝantaro:* 1 220 000 (1921). *Ĉefurbo:* Wellington (110 000). *Lingvoj:* andla, maoria. *Religioj:* protestanta, metodista, katolika. *Regoformo:* Brita protektado (1852).

UEA:

Delegitoj en: Auckland, Feilding, Gisborne, Wāhāre, Wellington.

ORA BORDO.

(Gold Coast, British West Africa.)

Delegito en: Coomassie (Kumasi).

PALESTINO.

Surfaco: 23 000 km² (8880 sq. mil.). *Loĝantaro:* 900 000 (?). *Ĉefurbo:* Jerusalema (100 000). *Lingvoj:* araba, hebrea, judgermana. *Religioj:* mahometana, juda, kristana. *Regoformo:* Brita administrado (Mandato) (1919).

UEA.

Delegitoj en: Tel-Aviv, Jerusalema.

Panama.

PANAMO.

República de Panama.

Surfaco: 74 522 km² (32 380 sq. mil.). *Loĝantaro:* 450 000 (1924). *Ĉefurbo:* Panama (60 000). *Nacia flago:* blua, blanka, ruĝa. *Lingvoj:* hispana, angla. *Religioj:* katolika, protestanta, idolana. *Regoformo:* Respubliko (1903).

UEA.

Delegito en: Balboa Heights.

Irān.

PERSIO.

Mamâlik-i-maruza-i-Irān.

Reĝo: [saho]
Pahlavi I
depost 1926

Parlamento:
“Meĝilis”
136 membroj

Surfaco: 1 647 000 km² (628 000 sq. mil.). *Loĝantaro:* Ĉ. 9 000 000. *Ĉefurbo:* Teheran (350 000). *Nacia flago:* verda, blanka, ruĝa. *Lingvoj:* persa, araba, turka, kurda, armena. *Religioj:* mahometana-ŝiita, sunita, persa, juda, armenaj kaj kaldeaj kristanoj. *Regoformo:* Monarkio.

UEA.

Delegitoj en: Espahan, Reĉt, Sultanabad, Tabriz, Teheran.

Polska.

POLLANDO.

Rzeczpospolita Polska

Prezidanto:
Dro Moscicki
depost 1926

Parlamento:
„Sejm”
444 membroj

Surfaco: 380 268 km² (146 821 sq. mil.). *Loĝantaro:* 28 000 000 (1926). *Ĉefurbo:* Warszawa (950 000). *Nacia flago:* blanka, ruĝa. *Lingvoj:* pola, ukraina, germana, judgermana. *Religioj:* katolika, juda, uniata, grekortodoksa, luterana. *Regoformo:* Respubliko (1918).

Nacia Societo.

Pola Esperanto-Asocio. — *Fondo:* 1907. — *Organizo:* Centra oficejo en Warszawa, lokaj grupoj, estraro de 6 membroj kaj 3 anstataŭantoj, elektata ĉiujare dum februaro. — *Kot.:* 6 zlotoj jare, enskribo 1 zlot. — *Gazeto:* “Pola Esperantisto”. — *Servoj:* Kursoj komenca kaj supera, konstanta informejo, kunvenoj, biblioteko, periodaj ekspozicioj. — *Stato:* 13 grupoj kun 545 membroj kaj 144 izoluloj, sume 689. — *Estraro:* Prez.: Pro EDWARD ŚWIECIMSKI; Viceprez.: ANTONI STANKIEWICZ; Sekr.: MIECZYSLAW TROCHIMOWSKI; Kas.: LEON FERENCOWICZ; *Adreso:* Królewska 19, Warszawa.

Gazetoj.

Pola Esperantisto. Monata gazeto de polaj esperantistoj. *F.* 1906, 16 p., 16×23,5 cm. *Red.:* BRONISLAW KUHL. *Adr.:* Smoleńska 9, Kraków. *Ab.:* 8 zlotoj jare.

UEA.

Delegitoj en: Andrychów, Biała Podlaska, Białystok, Bielsko, Biłków, Bochnia, Boryslaw, Bydgoszcz, Chorzów, Chrzanów, Cieszyn, Czersk, Czortków, Dąbrowa-Gornicza, Dubno, Grudziadz, Jaremeze, Kamienica-Polska, Karthaus, Katowice, Kolomea, Koluszki, Kraków, Kremenec, Królewska Huta, Lésmierz, Lesna Podlaska, Łódź, Lubania, Lublin, Lwów, Ostrołęka, Poznań, Przemyśl, Radom, Radziejów, Rosochacz,

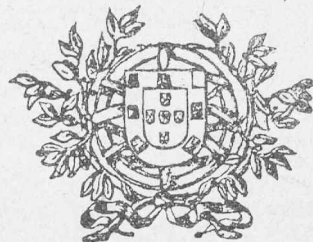
Siedlce, Siemianowice, Sieradz, Sosnowice, Stoczek, Stryj, Strzemieszyce, Sucha, Toruń, Tuczyn, Tustanowice, Warszawa, Wielun, Wilno, Zawiercie, Zółkiew, Zychlin.

Portugal.

PORTUGALO.

República Portuguesa.

Prezidanto:
Generalo Carmona
depost 1926

Parlamento:
“Camara dos Deputados”
164 membroj
“Senado”
71 membroj

Surfaco: 91 948 km² (35 490 sq. mil.). *Loĝantaro:* 6 033 000 (1921). *Ĉefurbo:* Lisboa (800 000). *Nacia flago:* verda, ruĝa. *Lingvo:* portugala. *Religio:* katolika. *Regoformo:* Respubliko (1911).

Nacia Societo.

Portugala Esperanto-Asocio. — *Fondo:* 1925. — *Organizo:* Lokaj grupoj, individuaj anoj. — *Adreso:* Apartado 279, Lisboa.

UEA.

Delegitoj en: Arcos de Valdevez, Lisboa, Meda, Pinhel.

PORTUGALA AFRIKO.

(Moçambique)

Africa Oriental
Portuguesa.

Surfaco: 1 108 800 km². *Loĝantaro:* 3 120 000. *Ĉefurbo:* Lourenço Marques (13 200). *Lingvoj:* Registara: portugala; indiĝenaj lingvoj. *Religioj:* katolika, idolanaj. *Regoformo:* kolonio, sub portugala regado de 1507 kaj 1544.

UEA.

Delegito en: Moebaze, Saõ Tomé.

Rhodesia.

RODEZIO.

North Rhodesia.
Southern Rhodesia.

UEA.

Delegito en: Salisbury.

România.

ROMANIA.

Reĝo:

Ferdinand I

depost 1914

Parlamento

369 membroj

Senato: 201 membroj

Surfaco: 294 244 km² (122 282 sq. mil.). *Loĝantaro:* 17 000 000 (1926). *Ĉefurbo:* Bucuresti (700 000). *Nacia flago:* blua, flava, ruĝa. *Lingvoj:* rumana, moldava, rusa, hungara, ukraina, bulgara, judgermana, germana, turka, cigana, serba, greka. *Religio:* grekortodoksa, katolika, kalvinana, juda, islama. *Regoformo:* Reĝlando (1877).

Nacia Societo.

Rumana Esperantista Societo (R.E.S.). — *Fondo:* 1907. Reorganizita en 1923 per la III^a Rumana Esp. Kongreso en Timișoara. — *Organizo:* Federacio de grupoj, direktata de urbaj, regionaj kaj tutlanda Delegitaroj. — *Kof.:* Fiksata de la grupoj. — *Gazeto:* Informa bulteno eldonata laŭbezono. — *Servoj:* Kunvenoj por ekzerco kaj propagando, kongreso, regionaj konferencoj, ekskursoj, ekspozicioj, publikaj kursoj kaj ekzamenoj, eldono de propagandiloj. — *Estraro:* Honoraj prez.: Ministro TRANCU-IAȘI, kaj Generalo C. GAVANESCU, divizia komandanto; ministro; Prez.: H. FISCHER, L. K.; Vicprez.: D. CIOLAC, inspektoro ĉe ministrejo de Saneco kaj E. NICOLAU; Konsilantoj: Advokato I. BALAS, TIBERIO MORARIU. *Sekr.:* H. HARABAĞIU. — *Adreso:* Str. Campineanu 17, Bucuresti.

Esperanto-Centro Rumana. — *Fondo:* 1922. — *Celo:* Propagando, kursoj, informservo, abonejo de gazetoj. — *Estraro:* Direktanto: HENRIKO FISCHER, L. K. — *Adreso:* Bucuresti, Str. 11^a Iunie 80.

Instituto.

Esperanto Instituto Rumana. *Fondo:* 1926. — *Celo:* Arango de esp. kursoj eldono de diplomoj. Eldonejo kaj vendejo de libroj esp. Abonejo de gazetoj. Statistiko. Eldono de gvidfolioj. Generala propagando. *Adm.:* Fino EUGENIA MORARIU, Str. Fantanelei 24, Cluj, Transilvanio.

Gazeto.

Esperanto. — Monata, rumane kaj esp. — *F.:* 1925, 4 p., 44 × 30 cm. *Red. kaj Adm.:* Piața, Unirei 24, Ploiești. *Ab.:* 60 leoj, 2 Fr. sv.

UEA.

Delegitoj en: Alba-Iulia, Arad, Beclean, Bocșa-Montana, Bolgrad, Botoșani, Brașov, București, Caranșebeș, Caușeni-Noi, Cernauti, Cîmislia, Cluj, Dej, Deva, Focsani, Gheorgheni, Gherla, Giurgiu, Ismail, Ludoșul de Mure, Medias, Mercurea-Ciuc, Oradea-Mare, Moreni, Orșova, Petroșeni, Ploiești, Pui, Radauti, Reni, Sâmpetru, Sfântu-Gheorghe, Sibiu, Sighisoara, Silistra, Suceava, Targul-Mureș, Tecuci, Timișoara, Turnu-Severin, Ungheni.

Россия.

RUSLANDO.

C. C. C. P.

(Союз Советских Социалистических Республик)
(Sojus Sovetskikh Socialistiĉeskikh Respublik).

Surfaco: 19 150 813 km² (8 166 130 sq. mil.). *Loĝantaro:* 130 000 000 (1926). *Ĉefurbo:* Moskva (1 800 000). *Nacia flago:* ruĝa. *Lingvoj:* rusa, ukraina, tatara, kirgiza, k. a. proksimume cent idiomoj. *Religioj:* grekortodoksa, mahometana, budhana, lamaïsma, idolana *Regoformo:* Respubliko (1917).

Nacia Societo.

***Sovetlanda Esperantista Unuiĝo (S. E. U.).** — *Fondo:* 1921 — *Organizo:* Centra Komitato, lokaj filioj. — *Kof.:* 1,00 rublo (kun gazeto). — *Gazeto:* Internacia Lingvo. — *Servoj:* Reprezento de la Esperanto-movado en sovetaĵ landoj, eldono de propagandiloj kaj lernolibroj, starigo de servoj al eksterlandaj esp.-istoj precipe komunistaj, eldono de prisovetaj-rusaj verkoj en E., k. t. p. — *Ŝtato* (Aŭg. 1925): 1770 anoj en 244 lokoj kaj. — *Estraro* (Centra): Prez.aro: E. DREZEN, A. JODKO, P. KANCELARSKIJ. — *Adreso:* poŝtkesto 630, Moskvo.

Gazetoj.

***Soveta Esperantisto. Советский Эсперантист.** Ofici ala bulteno de la Centra Komitato de la Esperantista Unio Sovetlanda (SEU). *F.:* 1923, 24 p., 17 × 26 cm. *Red. kaj Adr.:* Poŝta kesto 630, Moskva. *Ab.:* 2 rubloj.

***Internacia Lingvo. Международный Язык.** Dusemajna organo de la Centra komitato de la Esperantista Unio Sovetlanda (SEU). *F.:* 1924, 16 p., 17 × 26 cm. *Red. kaj Adr.:* Poŝta kesto 630, Moskva. *Ab.:* 2 rubloj.

Saar.

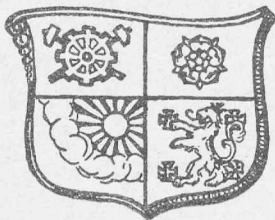
SAARTERITORIO.

Saargebiet.

Reg. Komisiono:

Prezidanto:

Ph. Stephens.

De Parlamento:

“Landesrat”

30 membroj.

Surfaco: 1880 km² (730 sq. mil.). *Loĝantaro*: 774 000 (1925). *Ĉefurbo*: Saarbrücken (127 000). *Lingvo*: germana. *Religio*: Katolika kaj evangeliana. *Regoformo*: Sub administrado de la Ligo de Nacioj ĝis voĉdono en 1934.

Nacia Societo.

Esperanto-Ligo Saarteritoria. — *Fondo*: Sept. 1923. — *Estraro*: Prez.: KARL KRÄMER. — *Gazeto*: Saar-Radio-Zeitung. — *Adr.*: Ĉe la prez.: Hohenzollernstrasse 156-III, Saarbrücken.

UEA.

Teritorio de UEA: Saarteritorio.

Ĉefdelegito: ERNST AUGUST OMLOR, Rischbachstr. 16, St. Ingbert. *Delegitoj en*: Bildstock, Bückweiler, Neunkirchen, Rohrbach, Ottweiler, Saarbrücken, Sankt Ingbert, Sankt Wendel, Wiebelskirchen.

South Africa.

SUDAFRIKO.

Union of South Africa.

Guberniestro:

A. Athlone

Parlamento

135 membroj

Senato:

40 membroj

Surfaco: 2 000 000 km² (770 000 sq. mil.). *Loĝantaro*: 8 000 000 (1922). *Ĉefurbo*: Pretoria (65 000). *Lingvoj*: angla, afrikholanda, negra. *Religio*: protestanta. *Regoformo*: Sendependa kolonio (1909).

UEA.

Delegitoj en: Beaufort-West, Capetown, Johannesburg, Pretoria.

Soudan.

SUDANO.

Soudan Français.

Surfaco: 923 500 km². *Loĝantaro*: 2 562 000. *Ĉefurbo*: Bamako (25 000). *Lingvoj*: Registara: Franca. Indiĝenaj lingvoj. *Religioj*: Katolika, mahometana, idolana. *Regoformo*: Franca kolonio (1881).

UEA.

Delegito: Bamako.

Jugoslavija

SUDSLAVIO.

(Jugoslavio.)

Kraljevstvo Srba, Hrvata
i Slovenaca (S. H. S.).

Reĝo:

Aleksandar II

depost 1921

Parlamento

“Skupština”

313 membroj

Surfaco: 249 000 km² (96 134 sq. mil.) *Loĝantaro*: 13 000 000 (1926). *Ĉefurbo*: Beograd (150 000). *Nacia flago*: blua, blanka, ruĝa. *Lingvoj*: serba, kroata, slovena, hungara, rumana, albana, judhispana, germana, cigana, turka, cincara. *Religioj*: grekortodoksa, mahometana, katolika, juda, protestanta. *Regoformo*: Reĝolando (1918).

Nacia Societo.

Sudslava Esperantista Ligo. — *Fondo*: 1923 okaze de I. Sudslava Esp. Kongreso en Zagreb. — *Organizo*: Societoj, kluboj, grupoj. — *Kor.*:

10% de ĉiu kotizo de unuopa societano. — *Servoj*: Kunligo kaj reprezentado de enlanda Esp. movado. Aranĝo de naciaj kongresoj. — *Gazeto*: "Konkordo". — *Stato*: 35 kluboj kun entute 860 membroj. — *Estraro*: Prez.: D^{ro} DUŠAN MARUZZI; Sekr.: IVAN ROTKVIĆ; Kas.: S. BOGIĆ kaj reprezentantoj de unuopaj kluboj. — *Adreso*: Zagreb, Jezuitska ul. 1.

Gazeto.

Konkordo. Oficiala Organo de Sudslavaj Esperantistoj. Monata. F. 1922, 8—16 p., 24×31,5 cm. *Red. kaj Adm.*: Sudslava Esperanto Servo, Jezuitska ulica 1, Zagreb. *Ab.*: Enlande 36 Din., eksterlande 6 Fr. svis.

UEA.

Teritorio de UEA: Sudslavio.

ĈD: D^{ro} DUŠAN MARUZZI, Jezuitska ul. 1, Zagreb. Anstat.: RADOMIR KLAJIĆ, Svetog Save 23, Beograd.

Sekretario: ILIJA F. PUHALO, Strojarska cesta, Zagreb. (Poŝtĉek-konto: Zagreb 35923.)

Delegitoj en: Banja Luka, Beograd, Bjelovar, Brĉko, Bregi Koprivnica, Daruvar, Janjina, Koprivnica, Korĉula, Ljubljana, Logatec, Maribor, Metkovici, Mostar, Negotin, Novisad, Osijek, Pospilje-Komiža, Rakek, Rakov Do, Senta, Sinj, Split, Sremska Mitrovica, Subotica, Sušak, Tetovo, Virovitica, Vrhnika, Zagreb, Zemun.

Sverige.

SVEDLANDO.

Konungarike Sverige.

Reĝo:
Gustav V
depost 1907

Parlamento:
"Riksdag"
150+230 membroj

Surfaco: 448 460 km² (173 035 sq. mil.). *Loĝantaro*: 6 000 000 (1924). *Ĉefurbo*: Stockholm (442 000). *Nacia flago*: blua kaj flava kruco. *Lingvoj*: sveda. *Religioj*: luterana. *Regoformo*: Reĝlando konstitucia (1809).

Nacia Societo.

Sveda Esperanto-Federacio. — *Fondo*: 1906. — *Organizo*: Konsistas el grupoj kaj individuoj. — *Kof.*: Individua membro 5 Kr. jare, grupo 1 abonon kaj po 1 Kr. por ĉiu grupano. — *Gazeto*: Sveda Esperanto Gazeto. — *Servoj*: La Federacio fondis apartan "Eldona Societo Esperanto", kiu eldonas la gazeton, eldonas kaj vendas lernolibrojn kaj vortarojn, vendas ĉian Esp. literaturon, Sveda Esperanto Instituto, aranĝas elementan kaj superan ekzamenojn k.t.p. — *Stato*: 9 grupoj: 281 membroj. — *Estraro*: Hon. Prez.: PAUL NYLÉN; Prez.: —; Vic-prez.: SAM. JANSSON; Sekr.: (Vakas); Kas.: ADOLF LARSON; Bibl.: CARL OHLSSON. — *Adreso*: Stockholm I.

Gazetoj.

Svenska Esperanto-Tidningen. (Sveda Esperanto-Gazeto). Oficiala organo de la Sveda Esperanto Federacio. Monata. F. 1913, 12 p., 16×24 cm. *Red.*: HENNING HALLDOR. *Adr.*: Eldona Societo Esperanto, Stockholm I. *Ab.*: Por Svedio: 2 Kr., Eksterlande: 2,50 Kr.

Svenska Arbetar Esperantisten (Sveda laborista esperantisto). F. 1922, 8 p., 25×16,5 cm. *Red.*: EINAR ADAMSON. *Adr.*: Nordhemsgatan 45, Göteborg. *Ab.*: 15 öre po numero (= 0,20 franko svisa).

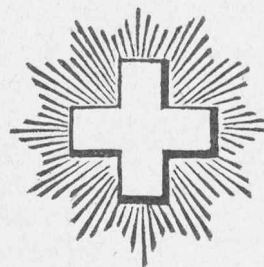
UEA.

Delegitoj en: Bengtsfors, Borås, Eskilstuna, Falun, Gävle, Göteborg, Hudiksvall, Huskvarna, Kinna, Kristianstad, Ludvika, Malmö, Mjölby, Nordmaling, Örebro, Örtofta, Refsund, Sandviken, Skara, Stenstorp, Stockholm, Sundsvall, Svennevad, Torsfors, Uppsala, Västerås, Wirserum, Ystad.

Schweiz,
Suisse,
Svizzera.

SVISLANDO.

Schweizerische Eidgenossenschaft.
Confédération Suisse.
Confederazione Svizzera.

Prezidanto:
G. Motta
por 1927

Parlamento:
198+44 membroj

Surfaco: 41 298 km² (15 975 sq. mil.). *Loĝantaro*: 3 900 000 (1926). *Ĉefurbo*: Bern (110 200). *Nacia flago*: ruĝa kun blanka kruco. *Lingvoj*: germana, franca, itala, romanĉa. *Religioj*: luterana, kalvinana, katolika. *Regoformo*: Federa respubliko.

Nacia Societo.

Svisa Esperanto Societo (S. E. S.). — *Fondo*: 1902. — *Organizo*: S. E. S. estas unuiĝo de lokaj grupoj; ĝi ankaŭ havas izolajn membrojn, kie ne ekzistas grupo. La ĝenerala kunveno elektas ĉiujare ĉefgrupon, kiu funkcias kiel Centra Komitato. — *Kot.*: Fiksita ĉiujare de la ĝenerala kunveno. Por 1925: 1 Fr. por ĉiu grupano; 4 Fr. por izola membro. — *Gazeto*: "Esperanto", Genève. — *Servoj*: Okazigo de kunvenoj kaj de ekzamenoj (du gradoj). Eldono de propagandiloj. Oficiala reprezento de l'Esperanta movado en Svislando. — *Stato*: 22 grupoj, 5 izolaj membroj kune 459 membroj (4 nealiĝintaj grupoj). — *Estraro*: Prez.: D^{ro} EDM. PRIVAT; Vicprez.: S^{roj} HENRI DUBOIS, RODOLPHE HORNER; Fino ALICE DIEKMANN; Sekr.: S^{ino} HENRIETTE DANNEIL; Kas.: PAUL BOUVIER; Pliaj komitatanoj: S^{ino} N. UMANSKI; R. BORSA; Ĉefgrupo: "La Stelo", Genève. — *Adreso*: 12 Boulevard du Théâtre, Genève.

UEA.

Centra Oficejo de UEA: 12 Boulevard du Théâtre, Genève.
Delegitoj en: Altstätten, Baden, Basel, Bern, Biel, Burgdorf, Cernier, Degersheim, Drogenens, Genève, Gersau, Hägendorf, Herisau, Horgen, La Chaux de Fonds, Lausanne, Le Locle, Les Brenets, Leysin, Locarno, Lugano, Luzern, Lyss, Montreux, Morges, Nesslau, Neuchâtel, Olten, Rorbass-Freienstein, Rorschach, Seewen, St. Gallen, St. Imier, Tenfen, Thun, Tschierschen, Vallorbe, Vaulion, Waldstatt, Zürich.

Faka Societo.

Svisa Asocio de Esperanto-Fervojistoj. *Fondo*: 1925. *Organizo*: S. A. E. F. estas sekcio de la I. A. E. F. *Celo*: Disvastigo de E en fervojistaj rondoj. — *Kot.*: 6 Fr. sv. kun abono de "La Fervojisto". — *Gazeto*: "La Fervojisto" organo de I. A. E. F. — *Estraro*: Prez.: JULES PERLET, oficisto de la Federacia Fervoja Departamento, Postfach Transit 560, Bern. Vicprez.: EMIL ZUBERBÜHLER, staciohelpanto A. B. Kreuzweg 1467 B, Herisau. Sekr.: HANS ZEINDLER, oficisto B. L. S., Wattenwy 34, Bern. Kas.: ADOLF ERNST, oficisto S. F. F. Bridelstrasse 58, Bern. — *Adreso*: Ĉe la prezidanto (Asesoro de I. A. E. F. por Svislando).

Türkia.

TURKIO.

Türkia hükümeti.

Prezidanto:

Mustafa Kemal Paşa

depost 1924

Nacia Deputitaro

Surfaco: 1 280 000 km² (282 144 sq. mil.). *Loĝantaro*: 16 000 000. *Ĉefurbo*: Angora (80 000). *Nacia flago*: ruĝa kun blankaj duonluno kaj stelo. *Lingvoj*: turka, greka, kurda, araba, judhispana, armena. *Religioj*: mahometana, grekortodoksa, juda. *Regoformo*: Respubliko (1924).

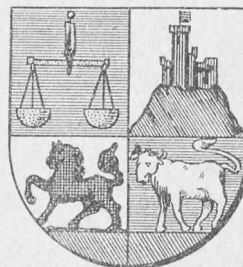
UEA.

Delegitoj en: Aŭdin, Konstantinoplo.

Uruguay.

URUGVAJO.

República Oriental del Uruguay.

Prezidanto:

Juan Campistegui

depost 1927

Parlamento

123 membroj

Senato: 19 membroj

Surfaco: 187 000 km² (72 153 sq. mil.). *Loĝantaro*: 1 650 000 (1926). *Ĉefurbo*: Montevideo (500 000). *Nacia flago*: blanka, blua. *Lingvo*: hispana. *Religio*: katolika. *Regoformo*: Respubliko (1829).

UEA.

Delegito en: Montevideo.

North America.

USONO.

United States of North America.

Prezidanto
Calvin Coolidge
depost 1923

Parlamento
"Congress" 435 anoj
Senato: 96 anoj.

Surfaco: 8 000 000 km² (3 743 529 sq. mil.). *Loĝantaro*: 106 000 000 (1921). *Ĉefurbo*: Washington (497 900). *Nacia flago*: blanka, ruĝa, blua. *Lingvoj*: angla. *Religioj*: protestanta, metodista, baptista, katolika. *Regoformo*: Respublika Federacio (1787).

Nacia Societo.

**Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko* (E. A. N. A.). — *Gazeto*: "Amerika Esperantisto". — *Adreso*: 507 Pierce Building, Boston 17.

Gazetoj.

Amerika Esperantisto. Official organ of The Esperanto Association of North America. Monata. F. 1906, 16 p., 23×15 cm. *Red.*: HERBERT M. SCOTT. *Adr.*: The Esperanto Association of North America, 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17 (Mass.), U.S.A. *Ab.*: 1 Dol. jare.

Pacifika Espero. — Monata, ilustrita. Oficiala organo de Esperanto Rondo en Berkeley. F. 1915, 27,5×20 cm, 4 p. *Red.*: F. A. POSTNIKOV, inĝeniero. *Sekr.*: SINO H. F. MILLS. *Adr.*: Pacifika Espero, Berkeley, USA, Cal. *Ab.*: 1 Dolaro jare.

UEA.

Teritorio de UEA: Okcidenta Usono.

Ĉefdelegito: S. A. VINCENT, 400 California Street, Bank of California, San Francisco.

Delegitoj en: Alliance, Altoona, Alvarado, Annapolis, Balaton, Bayonne, Berkeley, Boston, Bremer, Buffalo, Cambridge, Chelsea, Chicago, Cicero, Cleveland, Cliftondale, Clinton, Denver, Detroit, Escondido,

Flint, Greenland, Haddonfield, Halcyon, Hannibal, Idaho Springs, Iowa City, Jasper, Jeffersonville, Latah, Los Angeles, Los Gatos, Madison, Metuchen, Milwaukee, Minneapolis, Minong, Mitchell, Montpelier, Moundsville, Natchitoches, Newark, New Castle, New York City, Nome, Norwalk, Oakland, Omaha, Orange, Pawtucket, Petrolia, Philadelphia, Phoenix, Portsmouth, Redwood City, Richland, Richvale, Rochester, Shreveport, Storm Lake, Stuart, San Diego, San Francisco, Saint Louis, St. Paul, Saint Petersburg, Topeka, Troy, Washington, Wauwatosa, Wichita, Wilmington, Woodhaven, Worcester.

Venezuela.

VENEZUELO.

Estados Unidos de Venezuela.

Prezidanto:
J. V. Gómez
depost 1922

Parlamento
128 membroj
Senato: 40 membroj

Surfaco: 1 020 400 km² (398 594 sq. mil.). *Loĝantaro*: 2 500 000 (1926). *Ĉefurbo*: Caracas (126 350). *Nacia flago*: flava, blua, ruĝa. *Lingvo*: hispana. *Religio*: katolika. *Regoformo*: Respubliko (1831).

UEA.

Delegito en: Caracas.

ST. VINCENT INSULO.

Surfaco: 388 km² (150 sq. mil.) *Loĝantaro*: 48 000. *Ĉefloko*: Kingstown (4500). *Lingvo*: Angla. *Religio*: Anglikana-protestanta. *Regoformo*: Brita posedaĵo de 1672. (Brita posedaĵo: British West Indies.)

UEA. *Delegito en*: Kingstown. *Trinidad*: Siparia.

Niaj mortintoj dum 1926.

*Vivo kaj morto estas
por mi unu sama ĝojo.
Adèle Kamm.*

Altmann, Mina, stutendino 18 jara, en Drohobycz, Pollando.
Andersen, Herman, ano de la "Stelo", en Eskilstuna, Svedio.
Arnhold, Georg, bankestro, honora ano de la Societo Esp.
en Dresden, Germanio.
Baes, patro de S^{ro} L Baes, ano de UEA en Jette, Belgio.
Benitez, Rafael, subkolonelo, ano de UEA en Cádiz, Hispanio.
Bertoli, Alfonso, 31 jara, en Zagreb, Kroatio.
Blatt, Adela, kasistino de la grupo en Sarajevo, Bosnio.
Brandt, Eduard, ano de UEA, en Rakvece, Estonio.
Braun, Oscar, fabrikestro, Del. de UEA en Nový Bydžov,
Ĉeĥoslovakio.
Bredall, John, Dumviva ano UEA, 75 jara, en London.
Camurri, Clotilda, anino de UEA en la Spezia, Italio.
Camurri, Maria Antonietta, en Roma, Italio.
Carrasco, Johano, subkolonelo, ano de UEA en Madrid.
Caus, Theo, en Brasschaet-Antverpeno, Belgio.
Cavagna, Mario, instruisto, ano de UEA en Udine, Italio.
Cestre, eksprofesoro, Del. de UEA en Auxerre, Francando.
Conev, Benjo, profesoro en Universitato de Sofia, Bulgario.
Dessin, D^{ro}, fervora kolektisto, en Bradford, Angl.
Diard, D^{ro}, profesoro de medicino, 78 jara, amiko de Meray kaj
Bourlet, antaŭe prezidinto en Le Creusot, en Dijon, Franc.
Ejbekov, Hristo, oficisto, ano de UEA en Pirdop, Bulgario.
Eliott, Ralph., Del. de UEA en Plymouth, en Lausanne.
Etard, Jules, dumvivano kaj Del. UEA en Rouen.
Eyquem, Daniel, prezidinto de la Fr. Soc. p. p. de E.
Fassbind, Elisabeth, anino UEA 13172 en Berlin.
Ferenczy, Georgo, en Arad, Rumanio.
Franczevič, Osip, 65 jara, en Odesa, Suda Ukrainio.
Gurian, Isaak, Viced. UEA en Jerusalem.

Hajdu, Stefano, kolonelo en Budapeŝt, Hungario.
Hampson, Walter Ashworth, juristo, Subt. ano UEA en
Whiston.
Hanau, Jakob, D^{ro}, 80 jara, en Wiesbaden, Germanio.
Hartwich, Ferdinand, inĝeniero, en Wien, Aŭstrio.
Havličková, Maria, oficistino en Split, Dalmacio.
Hsuhenajao, Šij, ano de UEA en Shanghai, Ĉinio.
Jeance, juna ano UEA en Lyon.
Johnston, George Jameson, D^{ro}, eksdel. UEA en Dublin,
Irlando.
Käbin, Nigulas, ano UEA en Tallinn, Estonio.
Kaszycki, Jan, ano UEA 16148, direktoro de popollernejoj
en Kraków, Pollando.
Kolčin, Aleksandr, bibliotekisto, en Borzna, Ukrainio.
Kropfgans, Richard, MA de UEA 17838, en Plauen,
Germanio.
Legge, Richard J., D^{ro}, en Cheltenham, England.
Lemaire, Charles, komandanto, prezidinto de la Belga Ligo.
Levičarov, Jordan, studento en Sofia, Bulgario.
Lind, Karl, Del. de UEA en Altona, Germanio.
Liljeqvist, Axel, ano de la Sveda Federacio.
Lique, patro de Fino H. Lique, Del. UEA en St. Mau la
Varenne, Francando.
L'Heritier-Faure, Marie, en Lyon, Francando.
Lutz, Maria, en Rheydt, Germanio.
Madarassi, Fodor, Vicedelino UEA en Deva, Rumanio.
Malachowski, von, D^{ro}, jurkonsilanto en Chemnitz, Germanio.
Maldonado, Marcelo, pastro, en Meksiko.
Meiners, Matthias, 12 jara, en Rheidt, Germanio.
Mende, F., eksdelegito UEA en Alger, Alĝerio.
Meyer, Ernest, ano UEA en la Chaux de Fonds, Svislando.
Molntosh, Isabella Emily, anino de BEA en Edinburgh.
Nedošivina, Maria el Kovno, en Paris.
Neuwirth, Alois, en Bregenz, Aŭstrio.
Nyqvist, Ruben, ano de la "Stelo", de Eskilstuna, Svedio.
Ollien, Gabriel, en Bellgarde, Francando.
Oneskov, Demetri, en Rozdzien, Pollando.
Ooba, Joŝifuĝi, MA de UEA en Tokio.

Picard, Carlo, ano de la loka grupo en La Chaux de Fonds, Svislando.

Pickmann-Mann, B., ano de UEA en Washington, Usono.
Pezlederer, Wolfgang, D-ro, eksjuĝisto, en Salzburg, Aŭstrio.
Polascaia, Hova, Sino en Caušani, Besarabio.

Posener, Aron, diamantisto en Berchem, Belgio.

Privat, Emile, patro de D-ro Privat, en Genève, Svislando.

Rennie, Young, ano de BEA, en Shrewsbury, England.

Rippel, Sino, en Würzburg, Germanio.

Robin, A., instruisto en Ecoouflant, Francando.

Roncati, Aristarque, 19 jara, en Nice, Francando.

Sandström, Aline, Fino, en Helsinki, Finnlando.

Soloniewicz, Eduardo kaj Zofio, en Strumen apud Pinsk,
du infanoj de D-ro R. Soloniewicz, Del. de UEA en
Zychlin, Pollando.

Steinbock, Kurt, 25 jara, en Berlin.

Steinhauer, Hugo, eksficisto en Wien, Aŭstrio.

Stockton, Lemuel, Del. UEA en Oakland, Kalifornio, Usono.

Straub, Emilie, anino UEA, en Neuchâtel, Svislando.

Streef, J., Fino, anino UEA en Zeist, Nederlando.

Šychrovsky, L., fervoja revizoro, en Parkan, Slovakio.

Šmuk, Bohuslav, librotenisto, ano UEA en Moravská Ostrava,
Ĉeĥoslovakio.

Trašliev, Georgi, en Vraca, Bulgario.

Vajna, Adolfo, meblofaristo en Arad, Rumanio.

Van Assche, Amand, en Antverpeno, Belgio.

Van Ganse, J. J., en Antverpeno, Belgio.

Venkov, Aleksandr, marlernanto en Varna, Bulgario.

Vozdvijenskaja, Maria, kantistino, en Odesa, Suda Ukrainio.

Waldmann, Dumviva ano UEA, en Lyon, Francio.

TRIA PARTO

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Centra Organizo, Komitato, Komisiono
Centra Oficejo, Dumvivaj kaj Honoraj Membroj
Teritoria Organizo

kaj

ADRESARO DE LA DELEGITOJ VICDELEGITOJ KAJ GRUPOJ

Entrepenoj aliĝintaj al UEA, lokaj anoncoj kaj reklamoj.

Stato: 15 Januaro 1927

[Laŭlandan liston de la lokoj kie UEA estas reprezentata
vidu sub Dua parto "Esperantismo"]

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Centra Organizo de UEA.

Honora Prezidanto de UEA:

EDUARD STETTLER, 16 Bundesgasse, *Bern*, Svislando.

Prezidanto de UEA:

D^{ro} EDMOND PRIVAT, 12 Boulevard de Théâtre, *Genève*, Svislando.

Vicprezidanto de UEA:

W. M. PAGE, 31 Queen Street, *Edinburgh*, Skotlando.

Komisiono.

Sro J P BLAISE, P. BOUVIER, M. GÉNERMONT, D^{ro} EDM. PRIVAT,
F. ROCKMANN.

Komitato.

P. BLAISE, Manor Way, Headstone Lane, *North Harrow*, Middlesex, Angl.
Sino L. BLICHER, Bredgade 63, *København A III*, Danmarko.
PAUL BOUVIER, 1 Rue du Port Franc, *Genève*, Svislando.
ODO BUJWID, Lubiez 34, *Kraków*, Pol.
A. CARLES, Ave. Maréchal Foch 119, *Béziers*, Hérault, Franclando.
Pro D^{ro} JOH. DIETTERLE, Seumestrasse 10, *Leipzig-Schl.*, German.
HENRIKO FÍSER, Alea Suter 19, *Bucuresti*, Rumanio.
CH. H. EDMONDS, 21 Russelcroft Rd., *Welwyn Garden City*, Herts. Angl.
M. GÉNERMONT, 11 Square de la République, *Moulin-sur-Allier*, France.
R. HROMADA, 333 Sochařská, *Praha VII*, Ĉeĥoslovakio.
J. R. G. ISBRÜCKER, v. Beverningkstraat 10, *den Haag*, Nederlando.
J. KARSCH, Dresdner Strasse 60, *Lausa-Weixdorf*, Sachsen, Germanio.
P. LINARES, Huerto San Basilio, *Cordoba*, Hispanio.
D^{ro} DUŠAN MARUŽI, Jezuitska ul. 1, *Zagreb*, Sudslavio.
ST. MINKOV, ul. Sredna Gora 133, *Sofia*, Bulgario.
D. E. PARRISH, 109 Fordham Drive, *Buffalo*, N. Y. Usono.
HENRI PETIAU, 60 Boulevard St. Liévin, *Gand*, Belglando.
D^{ro} EDM. PRIVAT, 12 Bd. du Théâtre, *Genève*, Svislando.
F. ROCKMANN, Sandtorstrasse 8, *Magdeburg*, Germanio.
GUSTAV SCHOLZE, Klotildenstrasse 6-II, *Reichenberg*, Ĉeĥoslovakio.
V. SETÄLÄ, Fredrikinkatu 71—23, *Helsinki*, Finnlando.
D^{ro} A. STAMATIADIS, *Samos-Vathy*, Greklando.
ST. SZABUNIEVICZ, Poŝkeŝto 663, *Moskva*, Ruslando.
A. TELLINI, 5-II Via de Gombruti, *Bologna*, Italio.

Internacia Esperanto-Oficejo.

(Bureau International de l'Espéranto — Internationales Esperanto-Amt.)

Centra Oficejo de UEA.

12 Boulevard du Théâtre, *Genève*.

Telefono: Stand 03.36 (zéro trois cent trente six). — Svisa Poŝtĉeka
konto: I. 2310. — Banko: Société de Banque Suisse (Schweizerischer
Bankverein), *Genève*.

Fremdaj poŝtĉekkontoj: Aŭstria: Konto 105439, Postsparkassenamt
Wien; Belga: 184200 Bruxelles; Ĉeĥoslovaka: 79236, Praha;
Franca: 22176, Lyon; Germana: 90850, Frankfurt a. M.; Itala:
3—327 Bologna; Pola: Warszawa 190576; Sudslava: 40759
Zagreb; Sveda: Sveda: 4138 Stockholm.

Direktoro:

HANS JAKOB-NOTZ. (Privata adreso: 7
rue de la Dôle, *Genève*; Tel. Mont-
blanc 4876.)

Sekretariino:

Fino JOSEPHINE DAMON-PICHAT.

Oficistoj:

ALBERT GEISSLER, Fino ELISABETH
DAMON-PICHAT, Fino ROSA KOCHERHANS.

Redakcio kaj Biblioteko: PETRO STOJAN, L. K.

La oficejo estas vizitebla ĉiun labortagon de 9—18 horo, escepte
sabaton posttagmeze. Vizitantoj uzu la tramlinion 3 de la stacidomo
ĝis Place Neuve (Granda Teatro).

Honoraj Membroj.

Generalo H. SÉBERT. Membro de l'“*Institut de France*”.
Sro JUSTIN GODART, Franca ministro de laboro.
Sino EMILIE HODLER-RUCH, vidvino de Hector Hodler, prezidinto de UEA.
Sro P. BLAISE, komitatano de UEA.
Sro A. CARLES, komitatano de UEA.
Sro F. ROCKMANN, komitatano de UEA.
Sro ST. SZABUNIEVICZ, komitatano de UEA.
Sro PAUL LINARES, komitatano de UEA.
Sro D^{ro} EDM. PRIVAT, Prezidanto de UEA.
D^{ro} INAZO NITOBÉ, iama vicsekretario ĝenerala de la Ligo de Nacioj,
Senatano ĉe Japana Parlamento, *Genève*.

Dumvivaj Membroj.

Personoj fariĝintaj Dumvivaj Membroj konforme al la Regularo, kiu valoris de 1910 ĝis oktobro 1912. La sep personoj kun * estas samtempe Garantiantoj.

Sroj ARAKLOV, J. A., Lozovaja, Ruslando; BÜNEMANN, P., Patras; CAMESCASSE, * J., Paris; DAINELLI, P., Genova; FASCE, E., Genova; FIŠER, A., Leningrad; †FLECK, * FR., München; †FORESTIER, * J., Genève; HIPSLEY, F. W., Wolwerhampton, Staff.; LEWIS, F. H., Gawler; LINARES, * P., Cordoba; †MANGELSDORF, H., Magdeburg; MARTINET, Paris; Sino MILSOM, Genève; †MUDIE, * H. B., London; †PRIESTMAN, * Bradford; †ROUSSEAU, TH., Dijon; SCHULZ, S., Bydgoszcz; SHARPE, * Torquay; STOJAN, P., Genève; STROMBOLI, A., Genova; VAUGHAN, R., Sandakan, B. N. Borneo.

Listo de la Garantiantoj.

Garantia Kapitalo: Unua serio.

AAE, S., Horsens, Danmarko. — ALKSNIS, J., Leepaja, Latvio. — ALEMAN, RUIZ, Habana. — DE ALLENDE, V. O., Bilbao. — ALONSO, S. M., Madrid. — ALTENSTADT, G., Linz, Aŭstrio. — AMUNDSEN, J. (Fino), Kristiania. — ARNHOLD, H. (Dro), Dresden. — BABCOCK, A. H., San Francisco. — BAQUET, J., Pihen, Francio. — BARNES, C. E., Brackley, Angl. — BARTHOLOMEW, A. M. (Fino), Letchworth, Angl. — BARTHOLOMEW, E. M. (Fino), Letchworth, Angl. — W. BAYES, Leicester, Angl. — BEVAN, W., Seacombe, Angl. — †BICKNELL, CLARENCE, Bordighera, Italio. — BLACKETT, E. R., Bath, Angl. — BLICHER, L. (Sino), København. — BONNIER, M., Lyon. — Bostona Esperanto-Asocio, Boston. — BONNIER, M., Lyon. — BOON, N. (Fino), s'Gravenhage. — BREDALL, J., Croydon, Angl. — BRUNET, C., Bordeaux. — BUCHANAN, G. D., Rothesay. — BÜNEMANN, O., Hamburgo. — BURET, Pussay, Francio. — BUŠUJEV, J. A., Moskvo. — CAMESCASSE, J., Paris. — CAMUFFO, A., Trieste. — CARLES, A., Béziers, Francio. — CARTER, R., Brooklyn. — CHANDELLIER, C., Troyes, Francio. — CHILARD, L., Versailles, Francio. — CHRISTEN, A., New York. — CLARK, G., Wynberg, Suda Afriko. — †COHENDY, E., Lyon. — COTÉ, G., Utrecht. — COTTRELL, F. G., Washington. — COXE, H., London, Angl. — DALMAU, D. J., Barcelona. — DAINGERFIELD, San Francisco. — DELANOUÉ, G., Paris. — DIDRICHSON, V., Odessa. — DIETL, Graz, Aŭstrio. — DINSLAGE, J. F., London. — DONKER, H. S., Amsterdam. — †DORÉ, F., Troyes, Francio. — DORÉ, L. (Sino). — EHNIS, E., Mexico. — ELTEN, E., Hildesheim, Germanio, (2). — ETARD, J., Rouen. — FAIRMAN, C. A., London. — FALLEK, E., Paris. — FARGES, A.

(Sino), Lyon. — FARMER, H. F. S., Woodford, Angl. — †FINHOLDT, J. (Fino), Kristiania. — †FLECK, F., München. — FRÉCHET, M., Francio. — †FORESTIER, J., Genève. — FRENCKELL, K. v., Dresden. — FROST, H., Los Angeles, Usono. — GABERT, E., St Etienne, Francio. — GALE, W. A., Herne Bay, Angl. — GANDELL, F. P., London. — †GIERSBERG, Dro, Berlin. — GIESELER, W., Berlin-Weissensee. — GILLET, M. C. (Sino), Banbury, Angl. — GOEDECKE, A. (Dro), Sönderborg. — GOEMANS, H., Konstantinopolo. — GOODLIFFE, F., Horsham, Angl. — GOUCHON, M., Lyon. — †GRAEGER, O., Magdeburg. — †GRINEVA, A. M., Staročerkask, Rusio. — HARRIS, W. H., Merthyr-Tydfil, Angl. — HAY, A., Wallasey, Angl. — HECHTL, J., München. — HERLEMONT, H., Paris. — HETZEL, H. V., Philadelphia. — HILDING, G., Hartford, Usono. — HIRZEL, F., Zürich. — †HODLER, H., Genève. — HOLMES, J. D., Bradford. — HUTTIN, H., Bourg, Francio. — INDRA, T., Riga. — ISRAELEN, M., Hilleröd, Danio. — ISTELE, L., Wiesbaden. — JAZDANI, A., Teheran. — JOHNSON, E., London. — †JONIDES, C. A., Hove, Angl. — KAWECKI, W., San Francisco. — KOCH, A., Ostrołęka, Pol. — KOPOSOV, V. A., Simbirsk, Rusio. — KRASSOVSKIJ, N. B., Ufa, Rusio. — KRESTANOF, I., Pirdop. — V. D. LAARSCHOT, E. J. M., Bussum, Nederlando. — LAGESTE, F., Dax, Francio. — LAHENS, Paris. — LEROUJER, H., Lyon. — †LETORD, Aïn-Sefra, Alĝerio. — LHERMITTE, J., Paris. — LINARES, P., Cordoba, Hispanio. — †LOCHHEAD, J. F., Baden, Svislando. — LUCAS, F., Bad Homburg, Germanio. — LUKÁŠ, M., Hradec Králové, Ĉeĥosl. — MAC CALLUM, R. B., Paisley, Skotlando. — MACLEAN, N., Aguilas, Hispanio. — MADLENER, H., Nürnberg. — MAKSIMOV, Kutais, Georgio. — MALLET, E., Riva San Vitale, Svislando. — MARAURY, R., Bilbao, Hispanio. — MARCHAND, W., Princetono. — MARRIOT, R., Manchester. — MARSEILLE, CH., Paris. — MASKE, R., Poznań. — DA MAYA, E., Lisboa. — MAZZUCONI, A., Buenos-Aires. — MEGAHY, B. P., Preston, Angl. — MILNER, M. E., Leek, Angl. — MOODY, R. H., Bicester. — †MOSCHELES, F., London. — MOSER, F., Rüegsau, Svislando. — MOUTINHO, A., Meda, Portugalio. — †MUDIE, H. BOLINGBROKE, London. — MULERT, A., Zweibrücken, Germanio. — NEWCOMB, L. F., Cochrane, Kanado. — NIX, J. P., Romsey, Angl. — Norvega Esp. Ligo, Kristiania. — NOWELL, H. N., Northwich, Angl. — D'OLIVEIRA MARQUES, F., Lisboa. — OMLOR, A., St. Ingbert, Saarlando. — PÄTILÄ, H. J., Tampere, Finnlando. — PARKER, C. H., Auckland, Novzelando. — PECKOVER, P. H. (Fino), Wisbech, Angl. — PEDRAZZINI, S., Locarno, Svislando. — PETIT, L. (Sino), Dijon. — PHILIPPS, E. G., London. — PINAGEL, V., Aachen, Germanio. — PINO, A., Valencia. — †PITT, W., Bath, Anglio. — POENSGEN, H., Lüttringhausen, Rhld., Germanio. — †POINTER, M., St. Neots, Angl. — †POLLEN, J. (Dro), London. — PONCET, L., Louhans. — †PRIESTMAN, A. T., Bradford. — PRINZ, D., Bekkelagshöiden, Norvegio. —

PRIVAT, EDM., D^{ro}, Genève. — RAGNELL, H. (S^{ino}), Luopioinen, Finnlando. — RAVEN-HART, R., London. — RICHARDSON, A., Washington. — †RIFLING, B., Kristiania. — RISHKOW, N., Totjma, Ruslando. — ROCKMANN, F., Magdeburg. — RODIONOV, A., Baku. — ROLLET DE L'ISLE, Paris. — ROSEBOOM, J. L., Rochester, Usono. — ROUSSEAU, Th., Dijon. — RUMSEY, E. M., Milton, Usono. — SANDELYON, Lyon. — SCHACHT, P., Černauti, Ruman. — SCHIFF, L., Berlin. — SCHILLING, E., (?) — SCHOOF, F., Antwerpen. — Generalo SÉBERT, H., Paris. — Sevilia Esperantista Grupo, Sevilla. — †SHARPE, R., Torquay, Angl. — SHIDANI, B., Teheran. — †SILBERNIK, J., New York. — ŠIMONEK, B. R., Chicago. — SING, P. (S^{ino}), St. Gallen. — SMITH-CLOUGH, J., Folkestone. — VON ŠMURLO, W., Riga. — SNIDER, M. D., Walhonding, Usono. — †SORIANO, T., Sevilla. — †SOULIER, H. (D^{ro}), Lyon. — STECKIEWICZ, Kielce, Pol. — STETTLER, Ed., Bern. — Svisa Esp. Societo, Genève. — SZABUNIEWICZ, S., Moskvo. — †SZENTMARIAY, D., Budapest. — †SZENTMARIAY, Ev. Betegh, Budapest. — TAGLIAFERRI, B., Buenos-Aires. — TAMKE, O. (Fino), Agathenburg, Germanio. — TIARD (S^{ino}), Parc St Maur, Francio. — TISSOT-MARTIN, L. (S^{ino}), Basel. — TSUJI, R., Osaka. — VERMAAS, B. J., Rotterdam. — VÖRÖS, C. (D^{ro}), Budapest. — †WALDMANN, A., Lyon. — WARDEN, J. M., Edinburgh. — †WENGLER, E., Berlin. — †WILSON, J., Leek, Angl. — †WOHLGRATH, F., Genève. — ZÜNDEL, M. (Fino), Bern.

Dua serio.

BÜNEMANN, E. (S^{ino}), Hamburg. — ODIORNE GLEASON, Worcester, Usono. — TAYLOR, CHAS S., Haverford, Usono. — GILA, CARLO, Locarno, Svislando. — ROSCOE, NORMAN K., Tokio. — ALLAN, TOM S., Montreal, Kanado. — GRÜNTAL, JOHANNES, Hapsal, Estonio. — CLEGG, ROBERT I., Chicago, USA. — CATHER, C. M., Port Said. — HUYSMAN, J. J. W., Nederlando. — CHITTY, WILFRED, Dover. — CROWLEY, R. H., Welwyn Garden City, Angl. — YOUNG, EARLE A., Balboa Heights, Panamo. — VINZENT, S. A., San Francisco, Kal. Usono. — BENSAHAR, JAKOB, New York. — HAMMER, HERBERT, Zürich, Svislando. — MORRIS, Sino D. H., New York, Usono. — BIERHOFF, FRIEDRICH, Kreuzlingen, Svis. — IRELAND, Fino E., Hove, Angl. — PARRY, W. E., Hove, Angl. — FISCHER, HENRIKO, Bucuresti. — Parrish D. D. Buffalo, N. Y. — HUBER, M., Coomassie, Afriko. — VAN COEVERDEN, Transvalo. — PRATLEY, Ph. L., Quebec. ALONSO-SANZ, Vicente, Madrid.

Teritoria Organizo de UEA.

Pri la celo de "Teritorio de UEA" kaj la tasko de Ĉefdelegito vidu Art. 25—30 de la Statuto.

London. Ĉefdelegito: PHILIPP KAY, 8 Craven Walk N. 16. Anstataŭanto:

Sekr.: Fino K. CLAMP, British Esperanto Association, 142 High Holborn, W. C. 1. Amplekso: "Granda Londono".

Sudorienta Francio. Ĉefdel.: EUGÈNE GABERT, 29 rue Claude Delaroc, Saint-Etienne Vicĉefdel.: D^{ro} LOUIS PONCET, Louhans S. kaj L. (Poŝtĉeka konto: Lyon 5467). Amplekso: Departementoj: Ain, Rhône, Loire, Haute-Loire, Ardèche, Drôme, Hautes-Alpes, Isère, Savoie, Haute-Savoie. Provizore: Vaucluse, Bouches du Rhône, Var, Basses-Alpes, Alpes-Maritimes, Saône et Loire, Jura, Doubs, Haute-Saône, Côte d'Or.

Finnlando. Ĉefdel.: VILHO SETÄLÄ, Fredrikinkatu 71—23, Helsinki

Hungario. Ĉefdel.: PAŬLO BALKANYI, 15/II Hajos utca, Budapest VI.

Rumanio. Ĉefdel.: TIBERIO MORARIU, Str. Fântânelei 24, Cluj.

Japanlando. Ĉefdel.: YOSHI ISHIGURO, Koojŭmachi, P. O. Box 1. Tokio. D^{ro} HIDEO YAGI, Medicina Fakultato Imperia Universitato, Kioto.

Okcidenta Usono. Ĉefdel.: A. S. VINZENT, 400 California Street, Bank of California, San Francisco (Cal.). Amplekso: "West of Rocky Mountains" t. e. la ŝtatoj California, Washington, Oregon, Idaho, Nevada. Utah kaj Arizona.

Estonio. Ĉefdel.: Fino HELMI DRESEN, Postkast 6 Tallinn.

Paris. Ĉefdel.: GEORGES DELANOUÉ, 4 rue Charles Divry, Paris XIV, Amplekso: La urbo Paris kaj la departementoj Seine, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne.

Ĉeĥoslovakio. Ĉefdel.: OTTO SKLENČKA, Živnostenská banka, Hradec-Králové (poŝtĉekkonto Praha 4082, de Živnostenská banka, Hradec-Králové, Telefono Živnostenská banka, Hradec Králové 111). Anst.: JOHANN KLINGER, Bodenbach 742 Helpanto: HEROLD KESIK, Radnica, Bratislava.

Berlin. Ĉefdel.: MAX BLANKENHEIM, Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz.

Wien. Ĉefdel.: D^{ro} EDM. SÓS, Tuchlauben, 16, Wien I.

Latvio. Ĉefdel.: TALIVALDO INDRA, Krišjana Barona iela 104, poŝta adreso: Pasta Kaste 475, Riga.

Belgio. Ĉefdel.: FRANS SCHOOF, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen.

Centra Franclando. Ĉefdel.: LÉON COURTINAT, 21 rue Vermenouze, Clermont-Ferrand, Puy-de-Dôme.

Saarteritorio. Ĉefdel.: ERNST AUGUST OMLOR, Rischbachstr. 16, St. Ingbert, Saar. [BERNHARD KÖTZ, Eilenburger Straße 49, II, Leipzig.]

Saksio. Ĉefdel.: JOHANNES KARSCH, 60 Dresdener Str., Lausa-Weixdorf.

Sudslavio (Reĝlando de Serbio, Kroatoj kaj Slovenoj).

Ĉefdel.: D^{ro} D. MARUZZI, Jezuitska 1, Zagreb. Vic-Ĉefdel.: RADOMIR KLAJIĆ Svetog Save 23, Beograd. Teritoria Sekretario: ILJA F. PUHALO, Strojarska cesta Zagreb. Poŝtĉeka konto: Zagreb, 35923.

ADRESARO

DE LA DELEGITOJ, VICDELEGITO KAJ ESPERANTISTAJ GRUPOJ.

Rimarkoj pri la Adresaro.

Tiu ĉi Adresaro estas ordigita ĝis 15 de januaro 1927. Por ĉiuj postaj ŝanĝoj aŭ korektoj oni vidu la oficialan gazeton de UEA.

Krom la adresoj de la Delegitoj kaj Vicdelegitoj, ni aldonis noton pri la lokaj Esperantistaj organizaĵoj kun ilia adreso, kunvenejoj kaj laŭeble la tago kaj horo de la kunvenoj. Tiuj informoj estas sendataj pere de la Delegitoj; respondecon pri tiuj informoj ni ne akceptas.

La urbanomoj estas en nacia lingvo, kiel la Delegito nin informis. Kiam la formo de tiu nomo estas malmulte konata eksterlande, ni ankaŭ citis la pli konatan nomon. Ekz.: *Pilsen* (vidu *Plzeň*). La landa aparteno de la urboj estas montrita laŭ la informoj senditaj de la koncernaj Delegitoj.

Iafoje ni aldonis, se plia adreso ne estas montrita, la nacilingvan tradukon de la profesio. Ekzemple: Lernejestro = maitre d'école; faka instruisto = odbor. učitel = Fachlehrer k. t. p.

La personoj pretaj preni sur sin la taskon de Delegito en urbo kie UEA ankoraŭ ne estas reprezentata, bonvolu skribi al la Centra Oficejo.

Mallongigoj.

<i>ĈD</i> = Ĉefdelegito.	<i>L</i> = lundo.
<i>D</i> = Delegito.	<i>M</i> = mardo.
<i>VD</i> = Vicdelegito.	<i>Mk</i> = merkredo.
<i>EG</i> = Esperantista grupo.	<i>Ĵ</i> = ĵaŭdo.
<i>EO</i> = Esperanto-oficejo.	<i>V</i> = vendredo.
<i>Adr.</i> = adreso.	<i>S</i> = sabato.
<i>Ejo</i> = kunvenejo.	<i>D</i> = dimanĉo.

La tagoj kaj horoj de la grupo-kunvenoj estas notitaj inter krampoj. Ekz.: (L 20¹/₂) = kunvenoj ĉiulunde je 20¹/₂ h.

A

Aachen (Germanio, Rheinland). 161 000.

[Fondita de la romanoj "Aquisgranum", france Aix la Chapelle. Banloko. Sulfurfontoj. Drapindustrio; Karbo. Teknika Altlernejo.]

D: VICTOR PINAGEL, Lütticher Strasse 38.

Aalborg (Danmarko, Jylland). 44 000.

[Ĉefurbo de norda Jutlando; antikva komercloko, jam nomita en 1076. Fabrikado de Portland cemento.] [Koerlundsvej.

D: EDVARD ALFRED HANSEN, sveda vickonsulo, Villa "Hjem",
EG: Adr.: FINO KIRSTEN PETERSEN, Louisegade 7.

Aarhus (Danmarko, Jylland). 80 000.

[Malnova katedralo; ŝtata biblioteko. Industrio: Margarino, ĉokolado, malvarmigaj maŝinoj.]

D: CARL ADOLPH HVORSLEV, instr. "Nordly", Asylvej, Risskov.
VD: M. PALSBERG, fervojasistanto, Langelandsgade 4.
EG: "Esperanto-Forening". *Adr.:* Ĉe la VD.

Abbiategrosso (Italio, Milano). 15 000.

[Fondita de hispanoj — Abiad de las Gracias —. Historia kastelo. Industrio de silko, kotono, ledo, felo, kemia sterko, graso, vitro. Segejoj.]

D: PAOLO BOSSI, komisiisto, Corso San Martino 5.

Åbo (vidu *Turku*).

Accrington (Angl., Lancashire). 43 610.

[Industrio: kotonteksado, ŝpinoj, maŝinoj, balailoj, brikoj,

D: H. E. ROBERTS, oficisto, 1 Owen Street.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Rechabite's Hall, Abbey Street
2^a etaĝo (M 19¹/₂ h.).

Addis Abeba (Afriko, Etiopio). 50 000.

[Ĉefurbo de Abisenio aŭ Etiopio. Eksporto de feloj, kafo. Banloko, varmaj fontoj.

D: KARLO LUDVIK, Esperanto informejo, rue de la Gare.

Adelaide (Aŭstralio, South Australia). 225 000.

[Ĉe rivero Torrens, 7 km de l'maro, ĉefurbo de Suda Aŭstralio. Universitato, Sudaŭstr. Instituto, Muzeoj. Haveno Port Adelaide.]

D: W. L. WATERMAN, fervojisto, 60 Roebuck Str. Mile Encl.
EG: Adr.: Ĉe la Del.

- Adony** (Hungario, Fejér). 4100.
[Ĉe dekstra bordo de Danubo. Roma kolonio Vetus Salina.]
D: LAJOS BÁLINT, direktoro de ŝparkaso.
- Agram** (vidu *Zagreb*).
- Aguilas** (Hispanio, Murcia). 15 000.
[Haveno ĉe Mediteranea Maro; fandejoj.]
D: NORMAN MACLEAN, komercisto.
- Ahlen** (Germanio, Westfalen). 23 000. [Karbominejo. Emaĵfabriko]
D: LUDWIG MERKEL, apotekisto, Stern-Apotheke.
VD: FRANZ LINKAMP, instruisto, Knüppelsberg.
EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (L 20 h.).
- Aidin** (Turkio, Balğılar). 30 000. [strielle.
D: MEHMED HULUSI HAĞI MUSTAFA, profesoro, École industrielle.]
- Airdrie** (Skotlando, Lanark). 25 092.
[Karbminejoj. Fer- kaj ŝtalfabrikejoj.]
D: JOHN MONTGOMERY, fervojisto, 77, Chapel Street.
- Aispute** (Latvio). 3500.
D: ADAMS MARKAUS, poŝtoficisto.
- Aix la Chapelle** (vidu *Aachen*).
- Ajabe** (Japanio, Kioto-Fu). 10 000.
[Ĉe rivero Vaĉi, proksime al monto Ooĵejama. Centro de silk-industrio. Centro de spirita movado Oomoto.]
D: SENGECU DEGUŬI, ĉef-komitatano de Univ. Homama Asocio.
EG: Propaganda Asocio. *Ejo kaj Adr.:* Oomoto. (Ĉiutage.)
- Ajtos** (Bulgario, Burgas). 7000.
[Ĉe montaro "Stara-Planina", kvin horoj de "Nigra Maro". Industrio de argilaj ellaboraĵoj.]
D: KONSTANTIN KIPRILOV, gimnazia instruisto.
EG: "Ondo". *Adr.:* V. P. DIMITROV, Ajtos (S 15 h.).
- Alba-Julja** (Rumanio, Transsilvanio). 13 000.
[Sidejo de romkatolika episkopo; kronigurbo de rumanaj reĝoj; biblioteko de Bathýány; katedralo el XV^a jarcento.]
D: (Vakas)
VD: Fino IRMA GYULAY, oficistino, Strada A. Muraşan 3.
EG: "Andreo Ĉe". *Adr.:* Ĉe la VD.
- Alberobello** (Italio, Apulio).
D: GIUSEPPE GIGANTE, studento, Piazza Ferdinando IV.
- Alcira** (Hispanio, Valencia). 30 000.
[Ĉe rivero Júcar; 37 km de Valencia. Produktado kaj eksporto

- de oranĝoj, citronoj, melonoj, rizo, maizo, arahido, terpomoj, legomoj. Bredado de silkraŭpoj.] [grafos, Calle de San Roque.
D: ANTONIO CARBONELL Y BOSQUE, telegrafoficisto, Tele-
- Aldershot** (Angl., Hampshire). 30 000.
[Ĉefa militista ekzercejo brita.]
D: J. W. G. A. SOMERVILLE-MEIKLE, pens. oficiro, 1 Ashleigh Villas, Church Rd., Ash, Surrey.
- Alès** (Franclando, Gard). 40 000.
[Vitrofabrikado, forĝejoj; proksime imponaj fer- kaj karbminejoj.]
D: FERNAND LAVAL, komerca riprezentanto, 181 Grand' rue.
EG: "Alesa Grupo". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (S 20 h.)
- Alessandria** (Italio). 80 000.
[Ĉe rivero Tanaro, fervoja nodo Torino-Genova. Fondita de papo Aleksandro III, 1168. Grava fortikaĵo. Fabrikado de ĉapeloj Borsalino. Cerealoj, fruktoj Katedralo.] [Cristo.
D: GIOVANNI FERRARIS, mekanisto, Via Vecchia Bagliani 6,
- Allenstein** (Germanio, Ostpreussen). 40 000.
[Ĉe rivero Alle. Kastelo de l'germana kavalir-ordeno, konstruita 1348. Supera liceo, gimnazio, supera reallernejo kaj supera komerca lernejo. Briklarado, fermuldejo, meblofabrikejo, teatro.]
D: FRANZ SADRINNA, instruisto, Liebstädter Strasse 33.
EG: Esp. Unuiĝo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Kafejo Grütznier. (Leciona kunveno ĉiujauĝe.)
- Alliance** (Usono, Ohio). 30 000.
D: CHAUNCEY CASE, pastro, 1123 N. Union Avenue.
- Almelo** (Nederlando, Overijssel). 25 000.
[Teksa industrio, fandejoj. Tabako, cigaroj.]
D: Fino G. H. BENINK, instruistino, Molenkamp 8.
EG: *Adr.:* J. VOSKAMP, Brugstraat 80.
Ejo: Ĉe la Del. (L 20 h.)
- Aloja** (Latvio, Volmara). (13 km de fervoja stacio Pujkele.)
D: ALEKSANDRO ANTONS, instruisto.
- Alsunga** (Latvio, Kurzeme).
D: KRISTS BRUKLIS, instruisto, Alsungas skola c. Alšvangu.
- Altenburg** (Germanio, Thüringen). 40 000.
[Kastelo; restoj de monaĥejo fondita 1172 de Frederiko I. Iama sidejo de Imperiaj burggrafoj. — Teknika lernejo.]
D: LINUS LANDMANN, studkonsilisto, Bismarckstrasse 17.

Altona (Germanio, Schleswig). 186 000. [ŝipkonstrua industrioj.]
[Apud Hamburg. Maŝina, metalaja, fiŝkonserva, tabaka, sapa,

D: WALTER MICHLING, studkonsilisto, Allee 96.

VD: WALTER MEIER, admin. oficisto, Wielandstrasse 10.

EG: Adr.: GUSTAV HIRSCH, Allee 96. *Ejo:* I. O. G. T.,
Kafejo Allee 104 (L 20¹/₂ h.).

Altoona (USA, Pa.) 67 000.

[Meze de ŝtato Pensilvanio apud Horseshoe Curve. Vastega
fervoja konstruejaro.]

D: LOUIS Mc. KEE, kuracisto, 1104 Thirteenth Avenue.

Altstätten (Svislando, St. Gallen).

[En la Rejnvalo, ĉefloko de distrikto Oberrheintal.]

D: EMIL EISENRING, instruisto = Lehrer.

Altzedlisch (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1400.

D: JOSEF STEINSDÖRFER, instruisto = Lehrer.

Aluksne (Latvio). 3500.

D: ALEKSANDRS AISPURITS, direktoro de gimnazio, Vidus skolas.

EG: "Mezlerneja rondeto". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (L Mk Ĵ 19 h.).

Alvarado (Usono, Alameda County, California).

D: ALBERT NORRIS, poŝtestro.

Amersfoort (Nederlando, Utrecht). 35 000.

[Ĉe rivero Eem. Industrio: Tabako, teksaĵoj.]

D: W. ALINGS, J. Tolliusstraat 8.

Amsterdam (Nederlando, Noord Holland). 750 000.

[Ĉefurbo de Nederlando. Granda haveno. Komerco de koloniaj
produktaĵoj, tabako, greno, kafo. Komercaĵa borso. Maŝinoj,
ŝipa, diamantpolura industrioj. Universitato. Artakademio.
Ŝiplernejo. Kolekto de pentraĵoj.]

D: PAUL JAKOBUS BONDIX, librotenisto, Nassaukade 59 II.

EG: Unua Societo Esp. *Adr.:* H. WENSEL, Fagelstraat 79.
"Laborista Societo Esp." *Adr.:* G. A. SCHEP, J. v. Lennep-
straat 246. *Ejo:* Damrak 53 (Ĵ 20 h.).

Andrychów (Pollando, Bielsko). 5 000.

[Apud Beskida Montaro. Teksa industrio.]

D: SAMUEL MONDERER, dentkuracisto.

Angers (Franclando, Maine-et-Loire). 84 000.

[Kelta fondaĵo. Renesancaj konstruaĵoj. Teksa kaj ŝnura industrio.
Ardezoj. Arbokulturejoj, flor- kaj legomsemoj, grenkomerco,
vinoj d'Anjou.]

D: LOUIS BLOT, fabrikdirektoro, 15 rue Sarret-Terrasse.

VD: JOHANO POGORECKIS, skribisto, 15 rue du Musée.

EG: Adr. Ejo: Ancienne Cour d'Appel, place des Halles.

Annaberg-Buchholz (Germanio, Sachsen). 20 000.

[Fondita en 1496. Arĝentaj minejoj en la ĉirkaŭaĵo. Ĉefa
loko de la supera Erzgebirge; komerco kun en- kaj eksterlando.
Ĉefindustrio: Puntaĵoj, posamentaĵoj kaj posament-materialoj,
silksnuoj, ĉiuspecaj kartonaĵoj.]

D: FRITZ KRÄMER, instruisto, Bahnhofstrasse 2, III. [la Del.

EG: Annaberg-Buchholza Esperanto-Societo. *Adr.:* *Ejo:* Ĉe

Annapolis (Usono, Maryland). 12 000.

[Ĉefurbo de Maryland. Kolegio. Militŝipa akademio.]

D: JAMES L. SMILEY, pastro de la Protestanta Episkopa Eklezio,
130 Prince George Street. *EG: Adr.:* Ĉe la Del.

Annecy (Franclando, Haute Savoie). 13 500.

[Ĉefurbo de Haute Savoie. Lago. Ŝatata ekskursia regiono.]

D: CHARLES DANNEMULLER, farmaciisto, 14 rue Royale.

VD: RAYMOND EVROT, licea profesoro, 2 rue St. Maurice.

EG: Adr.: Ĉe la VD.

Annonay (France, Ardèche). — Laboratoire de la Panbiline.

— Tuta kuracado de l'malsanoj de hepato kaj de galaj vojoj,
kaj de l'sindromoj devenantaj el tiuj malsanoj; kombinas he-
patan kaj galan opoterapiojn kun kolagogoj. Petu raporteton.

Ansbach (Germanio, Bayern). 22 000. [Ĉefurbo de Mittelfranken.
Industrio de brosoj, butonoj, sapoj, motoroj, aŭtomobiloj.]

D: MAX WAHNSCHAFFT, supera instruisto, Oberer Markt 23 I.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo
"Eisenbahn", Bändelstrasse 28 (M 20 h.).

Antibes (Franclando, Alpes Maritimes). 12 000.

[Ĉe Mediteraneo. Haveno. Oranĝoj, olivoj, tabako.]

D: ERNEST CACOUAULT, eksoficiro, Villa "Les Primevères"
Chemin de l'Ermitage.

VD: Fina GEORGETTE CACOUAULT, profesorino (sama adreso).

EG: Labor. grupo de la Lazura Marbordo. *Adr.:* Ĉe la D.

Antony (Franclando, Seine). 10 000. [Librejo, 62bis rue Bellevue.
D: ALBERT DAUPHIN, administranto de Centra Esperantista.

Antung (Ĉinio, Mangurio). 150 000. [greno, sterko.]
[Depost 1904 jaŭkontrakte luita al japana regno. Ligno, silko,

D: JŬNGI TAKAHASI, oficisto, P. O. Box 28.

VD: KĬOJĬ OŜIO, oficisto, Kokusai Unso Ko.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Mantecu Biblioteko, ĉiutage
escepte D (19—21 h.).

Antwerpen (Belgio). 400 000.

[Ĉe riverego Schelde-(Escaut). Plej granda kontinenta haveno.
Katedralo. Urbodomo. Muzeoj: Belartoj, "Plantin-Moretus" pri
presarto, "Steen" pri antikvaĵoj; komerca borso; supera komer-
ca instituto; Reĝa Akademio de Belartoj; R. Konservatorio
de Muziko; Industrio: ŝipkonstruo, ŝipmaterialo, cigaroj, biero,
puntoj, diamantfacetado, aŭtomobiloj, alkoholo. Komercio:
greno, rizo, sukero, lano, eburo, kaŭĉuko, sterkaĵoj, karbo.
Transita negoco. Naskiĝloko de Rubens, Van Dyck, Jordaens.
Sepa Universala Kongreso de Esperanto 20-27 aŭg. 1911.]

Teritorio de UEA: Belglando.

ĈD: FRANS SCHOOFFS, Kleine Hondstraat 11.

[Telefona 543.74. Poŝtĉekkonto 284.20.]

D: GUSTAVE VERMANDERE, komercisto, Vlemineckxstraat 18.
(Tel. 27846. Poŝtĉeko 169191.)

VD: MAURICE DE KETELAERE, komercisto, Lamorinière-
straat 50. (Tel. 31825. Poŝtĉeko 58013.)

D: (*Berchem*) MAURICE BOEREN, instruisto, Leemputstraat 11.

D: (*Borgerhout*) JUSTIN GAUL, bankoficisto, Turnhoutsche-
baan 345.

D: (*Hoboken*) MAURICE JAUMOTTE, ĵurnalisto, Lege Weg
254—14. (Tel. 56418.)

D: (*Merxem*) BAREND SCHOEN, diamantlaboristo, Van Stra-
len lei 50.

D: (*Wilryck*) CH. JEAN VAN DER VEKEN, CEDERLAAN 67.

EG: Antverpena Grupo (B. L. E.). *Adr.*: OSCAR VAN SCHOOR,
Vondelstraat 20 (Tel. 553 99).

EG: "La Verda Stelo" (B. L. E.). *Adr.*: Ĉe la ĈD. (Tel. 543 74)
aŭ Leemputstraat 11. *Ejo*: "Blanka Leono", Frankrijk lei 4,
Ave. de France (Tel. 523.21) Poŝtĉeko 726 54. (S 20—23 h.)

EG: Propaganda komitato. *Adr.*: Boomgaardstraat 208,
Berchem. *Ejo*: Centraal Schouwburg, Van Wesenbekestraat 10
(Tel. 324 98) (Ĵ 20 h.).

EG: La Suda Lumo: *Adr.*: Koning Albertstraat 11, Wilryck;
Ejo: Centraal Schouwburg, Van Wesenbekestraat 10. (Ĵ 20 h.)

EG: Antverpena komitato por la Int. Komercia Lingvo. *Adr.*:
G. VERMANDERE, Vlemineckxstraat 18 (Tel. 278 46). *Ejo*:
Café Suisse, Groenplaats 2.

EG: Geinstruistoj. *Adr.*: JAN JACOBS, Boomsche Steen-
weg 444. *Ejo*: Centraal Schouwburg, Van Wesenbeke-
straat 10 (S 20 h.).

EG: Junularo. *Adr.*: W. DE SCHUTTER, Touwstraat 30. Poŝt-
ĉeko 1495 08.

EG: Grupo de Diamantistoj. *Adr.*: Plantin Moretuslei
66-68 (Tel. 570 71) (Unuan M ĉiumonate, 20 h.).

EG: La Verda Standardo. (Komerccificista Gr.) *Adr.*: MORRIS
DE KETELAERE, Lamorinièrestraat 50 (Tel. 318 25). *Ejo*:
Korte Nieuwstraat 44 (M 20 h.).

EG: Polica Grupo. *Adr.*: G. ZWAENEPOEL, Gildekamers-
straat 9 (Urbodomo). (Ĵ kaj V 20¹/₂ h.)

EG: Nia Ideo. (Socialista Gr.) *Adr.*: Jul. de Geyterstraat 139.
Ejo: Volksgebouw, Meir 64, Tel. 516 99 (Mk. 20 h.).

EG: Flandrema Grupo. *Adr.*: Fino M. VERVLOET, Gravin-
straat 32, Borgerhout. *Ejo*: El Bardo, St. Jacobsmarkt
(V 20—22 h.).

EG: "La rekta vojo". *Adr.*: Groote Beerstraat 7. *Ejo*: Hôtel
Cecil, Van Arteveldestraat 8 (Tel. 570 17). (S 20 h.)

EG: "Esp. Klubo de Baden-Powell, Belgian Boy Sea Scouts.
Adr.: J. VAN GULCK, Kanonstraat 10.

Belga Ligo Esperantista (Oficiala organo: "Belga Esperantisto"):
Kleine Hondstraat 11.

"Belga Esperanto-Instituto". Koopera Societo. — (Belga
Ŝtatgazeto, 13. 3. 1926, Akto N° 2252.) — *Adr.*: Kleine
Hondstraat, 11 (rue du Petit Chien). Tel. 54374. Poŝt-
ĉeko: 168958. Eldonado. Libroendado. Korespondaj kursoj.
Propagando. Insignoj pogranda. Akcioj de 100 belg. frankoj.

Anvers (vidu *Antwerpen*).

Apeldoorn (Nederland, Gelderland). 52 100.

[Somerrestadejo de la reĝino, palaco "het Loo". Industrio, kloro,
sappudro, maŝinoj, inko, retoj, papero. Ŝtata lernejo por in-
struistinoj.]

D: HERMAN VAN LEEUWEN, fervoja ĉef-konduktoro, Ram-
VD: Fino M. G. KRAMERS, Arnhemsheweg 59. [weg 24.
EG: "Progresado". *Adr:* Ĉe la VD.

Apolda (Germanio, Thüringen). 27 000.

[Teksa industrio, maŝinfabrikejoj; ampleksa eksporto.]

D: MAX WOLTER, komercisto, Bahnhofstrasse 59.

Arad (Rumanio, Banat). 100 000.

[Ĉe rivero Maros. Agrikulturo, meblo- kaj teksa industrio.
Muelejoj. Vagon- kaj sukerfabrikejoj. Kulturpalaco.]

D: STEFANO BARTHA, oficisto, Str. Sft. Gheorghe 35.

VD: NIKOLO FÉTERFY, oficisto, Piața Imperatul Traian 1.

EG: *Adr. Ejo.:* Kulturpalaco. (M 20—22 h.)

„Esperanto sekcio” ĉe Libera Liceo. *Adr. Ejo.:* Lernejo
„Jozif Vulcan” (D 10—12 h.). *EO:* Ĉe „Minerva”,
esp. sekcio. Kulturpalaco: ĉiutage 18—19 h.

Aramon (Franclando, Gard). 2600.

[Ĉe Rhône. Eksporto de fruktoj, legomoj. Seĝfabrikado.]

D: LEON MATHIEU, lernejestro.

VD: CHARLES RAFFIN, kulturisto.

Arcos de Valdevez (Portugalo, Minho). 3000.

[1140 Batalo inter Alfonso VII reĝo de Leon kaj Alfonso
Henriquez, fondinto de la portugala regno. Naskiĝloko de
João Gonçalves Zarco, eltrovinto de l'insulo Madeira. Eksporto
de maizo kaj regiona vino konata sub nomo „Verda vino”.]

D: JOSE MARIA DE SILVA, bienposedanto, Rua Alexandre
Herculane 26.

Arezzo (Italio, Toscana). 50 000.

[En la valo de Chiana. Latine Arretium. Riĉa je mezepokaj
konstruaĵoj. Naskiĝloko de Petrarca, Vasari. Fervoja nodo
Firenze-Roma. Vigla industrio.]

D: CORRADO CERRI, eldonanto, Via Vittorio Veneto.

VD: CARLO SPIAGLIA, drogisto, Via Isonzo 3.

EG: Komitato por la disvastigo de E. *Adr. kaj Ejo:* Ĉe
la Del. (L, MK, S).

Arnau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4300.

[Ĉe rivero Elbe-Labe, sude de la Giganta Montaro. Kastelo el
1500. Industrio: Teksa, papera, metala.]

D: KARL TRUNTSCHKA, profesoro, No. 230.

VD: FRANZ PATZAK, priv. oficisto, No. 2.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Arnhem (Nederland, Gelderland). 75 000.

[Ĉefurbo de Gelderland. Industrio de kemia silko. Centro de
turismo. Fruktarbaroj.] [profesoro, Röellstraat 8.

D: DRº CORNELIS JACOB BAART DE LA FAILLE, gimnazia

EG: „Unu per Esperanto”. *Adr:* A. L. MOREAU, Raapopsche-

Arona (Italio, Lago Maggiore). 7000. [weg 55.

[Ĉe Lago Maggiore. Naskiĝloko de Sankta Carlo Borromeo, 1538.
Industrio de junkaj korbetoj, ludiloj, brodaĵoj, horloĝŝtonetoj.]

D: FRANCESCO PERUCCHETTI, komercifcisto.

Aschaffenburg (Germanio, Bayern). 35 000.

[Roma fondaĵo „Asciburgum”. Kastelo. Artaj kolekto. Fabrikado
de papero, vestaĵoj, precizaparatoj, motoroj, maŝinoj, fajrujoj.]

D: KARL PFEIFFER, fervoja inspektoro, Brentanostrasse 3 II.

EG: Esp. Klubo 1912. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio
„Hajland-Schwind”, Rossmarkt (M 20½ h.).

Ashton-under-Lyne (Angl., Lancashire). 51 400.

[Maŝina, lana, kotona industrioj.]

D: HARRY HALL DALEY, komizo, 190 Mossley Road.

Assen (Nederland, Drente). 17 700.

D: J. de JONGE, instruisto, Emmastraat 19.

Asuncion (Paragvaĵo). 200 000.

[Ĉefurbo de Paragvaĵo. Industrio: Tabako, „Mate” = parag-
vaja teo, sukero, oranĝoj, led, manioko, maizo, ligno.]

D: LUIS JUAN PINASCO, kalkulisto, Str. Montevideo 621.

VD: MIGUEL CHERA, studento, Str. Venezuela y Entre Rios.

Athènes (Greklando). 1 000 000.

[Kulturhistoria centro de l'helena vivo. Antikvaj konstruaĵoj
multnombraj. Universitato, Scienca Akademio, arkeologiaj in-
stitutoj, observatorio, muzeoj, kolektoj. Haveno Pireo.]

D: KLISTHENIS PHILARETOS, inĝeniero-hemiisto, Str. Likurgo 8.

VD: DEMETRIO YATROPOULOS, kalkulisto, Tritis Septembrin 22.

EG: Helena Esperanto Asocio. *Adr.:* Str. Rodou 21. *Ejo:*
Esperantikos Sindesmos, Fidiou 7 (Mk kaj V 19 h.).

Auckland (Novzeland). 181 000.

[Piede de Mount Eden, meze de vulkana tereno. Fondita 1840,
ĝis 1876 sidejo registara. Haveno. Plej granda urbo en N. Z.]

D: CYRIL JOHN ADCOCK, instruisto, Te Uku.

Auerbach i. V. (Germanio, Sachsen). 18 000.

[Industrio de brodaĵoj, kurtenoj. Porinstruista lernejo.]

D: HUGO GERISCH, fabrikisto, Kaiserstrasse 60.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Braunes Ross (M 20 h.).

Augsburg (Germanio, Bayern). 164000.

[Roma fondaĵo „Augusta Vindelicorum. Batalo kontraŭ la hunoj 955. Paco-traktado inter katolikoj kaj protestantoj 1555; Augsb. konfession. Teksa, maŝina, agrikultura, ilara industrioj.]

D: JOSEF BOLKART, poŝtinspektoro, Imhofstrasse 57 I.

VD: Fino IDA HORNUNG, instruistino, Maximiliansplatz B 38.

EG: Esp.-Societo. *Adr.:* Sro OTTO BECK, Singerstrasse 6.

Ejo: Esperantoheim, Maximiliansplatz B. 38 (V 20 h.).
“Laborista Grupo”. *Ejo:* Restoracio Gesundbrunnen.

Aumale (Franclando, Seine-Inférieure). 2600.

[1592 batalo inter Henri IV kaj la hispanoj. Minerafontoj.]

D: LÉON TRUFFARD, farmaciisto, 14 rue aux Juifs.

L. Truffart, farmaciisto. *Adr.:* 14 rue aux Juifs.
Specialaĵoj Seno, Sirupo, pomado, piluloj.

Aussig (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 40000.

[Ĉe Elbe. Brunkarbo-transporto. Kemia kaj vitra industrioj.]

D: EMIL HOCHE, ferrabotisto, Resselstrasse 8.

VD: WENZEL WAWRINEK, oficisto, Westfalen Str. 292, Siedlung II.

EG: “Progreso”. *Adr. Ejo:* Gasthaus Sonne, Schulplatz (V 20 h.).

Aulun (Franclando, Saône-et-Loire). 15500.

[Ĉe rivero Arroux. Rome Augustodunum. Katedralo. Romaj antikvaĵoj. Episkopejo. Naskiĝloko de sanktuloj Simforiano, German kaj Léger; Changarnier kaj Mac Mahon. Skistminejoj.]

D: BENOIT AMÉDÉE PIA, asekuristo, 29 rue aux Cordiers.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Avignon (Franclando, Vaucluse). 50000.

[Ĉe Rhône. Antikva loko, nome “Avennio”. Kastelo de la papoj. Naskiĝloko de poeto Aubanel 1829, de pentristo Vernet 1714. Silko, ledo, legomoj, fruktoj, tapiŝoj, vino.]

D: Fino MARIE ROUSSET, route de Marseille. (Inter la pontoj.)

B

Bad (vidu la koncernan urbon: Ekz.: *Bad Homburg v. d. Höhe* vidu *Homburg v. d. H.*).

Badajoz (Hispanio). 40000.

[Ĉe rivero Guadiana, okcidenta Hispanio, prov. Estremadura. Malnova Batallium aŭ Pax Augusta. Naskiĝloko de Espronceda, Pizzaro, Hernan Cortes kaj Vasco Nuñez. Agrikulturo, bestbredado.]

D: RODRIGO ALMADA, profesoro, Sepulvéda 12.

VD: ANTONIO VELOSO DELGADO, fandisto, Aflijidos 49.

EG: “Pacense”. *Adr. Ejo:* Moreno Nieto 12 (ĉiutage post-tagmeze).

Badalona (Hispanio). 42000.

[Kataluna urbo, 9 km de Barcelona. Industrio: kotono, vitro, ledo, ŝnuro, maŝinoj, kemiaĵoj, 75% de l'utregna produktado.]

D: RAMÓN TEIXIDO PERDIGO, 35 Str. Prat de la Riba.

Baden (Svislando, Aargau). 9600.

[Malnova banloko, nome “Aqua”. Termala kuracado. Maŝin-industrio, Akcia Societo Brown, Boveri kaj Kio.]

D: ALFRED EGG, komercisto, Schartenstrasse 14 II, Wettingen.
(Poŝta adreso: Postfach 15988, Baden.)

EO: Ĉe la Del. — Poŝtĉekaj kontoj: Svisa: Aarau VI. 1905.

Germana: Karlsruhe 702.36.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Baden-Baden (Germanio, Baden). 25000.

[En la “Nigra Arbaro”. Rome Aurelia Aquensis. Fervoja linio Karlsruhe—Basel, stacio Oos; fama banloko. Cigarefabrikejo A. Batschari.]

D: ERWIN LETULÉ, bankoficisto, Ludwig-Wilhelms-Platz 3.

Baez (Kubo, Santa Clara). 4300.

D: FRANCISCO ALEGRET, komercisto.

Bahia Blanca (Argentino, Buenos Aires). 100000.

[Komerca loko. Militŝipa kaj komerca havenoj. Eksporto de lano, ledo; siloj por cerealoj.]

D: VICENTE ORLANDO, oficisto, Darragueira 259.

EG: Centro Esperantista “Nova Sento”. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.).

Bahia-São Salvador (Brazilo). 783500.

[Ĉe la Bahia de todos os Santos = golfo de ĉiuj sanktuloj; nomata ankaŭ São Salvador da Bahia, fondita 1510; ĝis 1763 brazila ĉefurbo. Fortikaĵo. Grava komerco.]

D: LUIS SOARES ROSADO, financoficisto, São Raymundo 60.

EG: Esp. Societo de Bahia. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Rua das Laranjeiras 11 (Mk kaj S 20 h.).

“Brazila Interŝanĝa Asocio”. *Ejo:* Sama.

Baillet (Franclando, Seine et Oise).

D: PIERRE SCHÉRER, instruisto, Baillet por Montsoul.

Balaton (Usono, Minnesota).

D: ALBERT PETERSON, terkulturisto, Route 4, Box 69.

Balboa Heights (Panamo, Canal Zone).

D: EARLE A. YOUNG, oficisto, P. O. Box 214.

Bâle (vidu *Basel*).

Bamako (Afriko, Franca Sudano). 25 000.

[Ĉe Nigero. Okupita de francoj 1895. Prospera komerco. Enlandaj produktaĵoj: Arakisoj, kotono, sizalo, feloj, vegetaĵa butero.]

D: LOUIS GERMAIN AVID, poŝtöficisto, Station de T S F.

Bamberg (Germanio, Bayern). 48 000.

[Ĉe rivero Regnitz kaj Ludwigskanalo. Arkepiskopo. Maŝina, malta, cementa, teksa industrioj. Bierfarado, ŝpinejo, fandejoj.]

D: OTTO REBER, Kapuzinerstr. 33.

EG: Adr.: Postschliessfach 4. *Ejo:* Kafejo Schönlein (Ĵ 20 h.).

Banbury (Angl., Oxfordshire). 14 000.

[Antikva urbo. Industrio de terkulturaĵ ildoj, skatoloj, meblaro; Banbury kukoj, biero.]

D: Sino MARY C. GILLET, The Elms.

Banja Luka (Sudslavio, Bosna). 16 000.

[Sulfataĵ fontoj jam konitaj en Roma epoko. Provinca centro.]

D: PREDRAG ILIĆ, studento, Štrosmajerova ulica 6.

VD: JELKA VINTERHALTER, oficistino, Dobraŝeva ulica 55.

Bankstown (Australio, New South Wales). 16 000.

[Ĉe George's rivero. - Nomata laŭ botanikisto Joseph Banks, kunvojaĝinto de Cook. Kortbirdo-bredado, brikfabrikado.]

D: ADEGAR ALFRED PRYKE, bredisto, "Bonespera" Hoskins Ave.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (M 20 h.).

Banská Bystrica (Ĉeĥoslovakio). 13 000.

[Malnova historia urbo. Industrio. Alumetoj, fleksitaj mebloj. Eksperto: ligno, frambosuko.]

D: SANDOR WEISZ, direktoro, c/o Steiner & Löwy.

Baracaldo (Hispanio, Vizcaya). 30 000.

[maŝinoj.]

[Industrio de reloj, fertrabaro, ŝtaltabuloj por ŝipkonstruado,

D: EUGENIO LUNATE, oficisto, Zaballa 28—1.

EG: Adr. Ejo: Horacio Echevarrieta 17—1e (ĉiutage 20 h.).

Barcaszentpéter (vidu *Sámpetru*).

Barcelona (Hispanio, Katalunio). 720 000.

[Fondita de Kartago "Barcino" rome „Faventia“. Plej granda haveno hispana. Grava komerco kaj industrio de kotono, silko,

fero, maŝinoj, ŝipoj. Universitato de 1430. Faklernejoj. 5a kongreso de Esperanto 1909.]

D: DELFI DALMAU, profesoro, Carrer Valencia 245.

VD: FERRAN MONTSERRAT, komercisto, Villarroel 107, 2-on, 2-a.

EG: "Paco kaj Amo". *Adr. Ejo:* Planeta 16 principal (ĉiutage 21—23 h.).

"Barcelona Esp. Societo". *Adr. Ejo:* Carrer Breton de los Herreros 18 (ĉe S^{ro} Alberich).

"Barcelona Stelo". *Adr. Ejo:* 101 Carrer Marques del Duero (L Mk V 21 h.).

"Nova Sento". *Adr. Ejo:* Wad Ras 195 (ĉiutage 20—22 h.).

"La Metiisto" (Societat el Artesà). *Adr. Ejo:* Travesia St. Antoni 12 (L Mk V, 21—22 h.).

"La Rondo". *Adr. Ejo:* Carrer Villarroel 163.

"Kataluna Esperantista Federacio". *Adr.:* Carrer Valencia 245, ĉe S^{ro} Dalmau.

Bardiov (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 7000.

[Hungare: Bártfa, germane: Bartfeld. Banloko. Ferhava akvo. Gotika preĝejo el 13^a, historia muzeo el 15ª jarcento.]

D: DR^o VILMOS AUSTERLITZ, kuracisto.

EG: "La Verda Standardo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Bari (Italio). 145 000.

[Haveno. Komerca urbo. Komerca Universitato kaj adriatika Universitato "Benito Mussolini". Eksperto de oleo, vino, migdaloj.]

D: DR^o ADAM LACALENDOLA, univers. profesoro, Via Dante

VD: DR^o SANTE COSENTINO, profesoro, Via Calefatì 191.

EG: "Universitata grupo". *Adr.:* Accademia Balcanica, Via Abate Gimma 52 (ĉiuvespere 18—20 h.).

Barmen (Germanio, Rheinland). 160 000.

[Ĉe Wupper-rivero. Kun Elberfeld ligata per penda fervojo. Industrio de silko, teksaĵoj, fero, maŝinoj, tapiŝoj, butonoj, kemiaĵoj k. a.]

D: (Vakas; sin turni al Del. de Elberfeld)

Baroldswick (Britlando, Yorkshire). 11 950.

D: Fino ETHEL MALLINSON, 30 Edmondson Street.

EG: Adr. kaj Ejo: Ĉe la Del.

Barrow-in-Furness (Angl., Lancashire). 70 000.

[Haveno. Ŝip- kaj fluantaj dok-konstruejoj, dokoj, ŝtal- kaj ferindustrio. Kanonfabrikado Vickers-Ltd. Hematitminejo.]

D: JOSEPH FRED. YECMANS, fervojöficisto, 115, Oxford Street.

Basel (Svislando). 137500.

[Ĉe Rejno. "Basilea", nomita laŭ roma imperatoro Valentinian. Gotika katedralo; Universitato de 1460; fama galerio (Böcklin, Holbein). Muzeoj. Impona industrio de kemio, silko. Transitektomercio. Kukoĵoj "Basler Leckerli".]

D: Fino HÉLÈNE TISSOT, Wartenbergstraße 9.

VD: FRÉDÉRIC PARIS, komercisto, Belchenstrasse 2.

Batak (Bulgario, Peŝtersko). 4500.

[Forbruligita de turkoj 1876. Monta kuraĉloko.]

D: PETR V. TOŠKOV, arbora laboristo.

Bátaszék (Hungario, Tolna). 10000.

[Malnova urbeto. Vinproduktado. Vapormuelejo.]

D: SÁNDOR SZALAY, librovendisto, Király ut. 275.

Bath (Angl., Somerset). 70000.

[Ĉe rivero Avon. Banloko. Varmegaj kuracbanejoj plej moderne instalitaj. Antikvaj romaj banejoj kaj aliaj restaĵoj. Bath = Bano. En la proksimeco vastaj ŝtonminejoj. Katedralo.]

D: E.-R. BLACKETT, privatulo, 10, Southstoke Road, Combe

VD: Fino L. C. SILCOX, instruistino, 2, Alpha Villas, Lyncombe Hill.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Bernina Café, Old Bond Street.

Bautzen (Germanio, Sachsen). 36000.

[Antikva urbo, fondita de slava gento de venedoj; slave Budyšin. Kastelo Ortenburg. Teksa, fera, papera, ceramika industrioj.]

D: ERNST HERMANN KUBENZ, supera telegrafinspektoro, Loebauer Strasse 10.

Bayonne (Usono, New Jersey). 76800.

[Ĉe la duoninsulo inter Newark kaj New York golfo. Petrolrafinado, kemia industrio.]

D: Sino JULIA GOLDZIER, verkistino, 26 East 45th Street.

Baza (Hispanio, Granada). 18000.

[linindustrio.]

[Rome Basti. Maŭra urbo. Ruinoj de kastelo. Ceramiko kaj

D: EMILIO CASTELLANO VITA, advokato, 5 Alhondiga.

Beaufort West (Afriko, Cape Prov.). 6140.

[Fondita 1820. Produktado de lano.]

D: MATTHEW DEAS, konstruisto.

Beauvais (Franclando, Oise). 20000.

[Episkopejo. Katedralo kun astronoma horloĝo. Naskiĝloko de St. Yves, arkeologo Dubos 1670, teologo Lenglet Du

Fresnoy, numismato Vaillant. Industrio de tolo, tapiŝoj kaj landrapaĵoj, brosoj, teksaĵoj, ceramikoj.]

D: LOUIS THOMAS, inĝeniero, 17 rue de la Mie-au-Roy, St. Lucien-lez-Beauvais.

EG: Adr. Ejo: Sro DEMARCY, 12 rue Robert (unua Mk monate 20¹/₂ h.).

Beclean (Rumanio, Transsilvanio). 4500.

[Ĉe rivero Someș. Unua rumana fabriko de bastonoj.

D: D-ro JÓZSEF RÁCZ, advokato. [Teksaĵfabrikoj.]

Běhánky u Teplice-Šanov (vidu *Pihanken*).

Békéscsaba (Hungario). 50000.

[Fervoja krucpunkto. Kulturado de greno, kanabo, vino.]

D: D-ro GYÖRGY KVASZ, advokato, VI. Perényi-u. 16.

VD: Sino JÁNOSAE VALENTINI, urba oficisto, Kültérület 7.

Belfast (Irlando, Ulster). 570000.

[Ĉe enfluo de rivero Lagan. Universitato. Kotonteksado; verfoj, doko, komercio. Ĉefloko de Ulster.]

D: Fino SARAH MC. CULLOUGH, instruistino, York Chalet, Earlswood Road 78, Strandtown.

VD: Fino EMILY FOSTER, instruistino, 106, Earlswood Road, Strandtown.

EG: Adr.: F. R. NOLAN, 622 Donegall Road. *Ejo:* 22 Ard-moulin Ave. (L 19¹/₂—21¹/₂ h.).

Belgrad (vidu *Beograd*).

Bello Horizonte (Brazilo, Minas Geraes). 80000.

[Ĉefurbo, intence konstruita tiacele 1897. Miriga klimato, bonegaj sanecaj kondiĉoj. Superaj lernejoj, modernaj hospitaloj. Najbare kalkŝtonaj grotoj, ekz. Makiné 802 m. super marnivelo.]

D: JOÃO VIANNA, agronoma inĝeniero, Ave. Commercio 219.

VD: JOSÉ F. de AZEREDO COUTINHO, publ. oficisto, Ave. Con-torno 6263.

Bender (vidu *Tighina*).

Bendoredjo (Nederlanda Indio, Java).

[Ĉe vulkano "Kloet" kiu entenas kraterlagon, malplenigata per sifonego por protekti la kulturkampojn. Fabrikado de tapiokfaruno; agavofibro; antikva indiĝena konstruaĵo Panataran.]

D: WILLEM HARM DE JONGE, instruisto.

Benešov u Prahy (Ĉeĥoslovakio). 8000.

[Apude fama kastelo Konopiště. Ĉevalfoiroj, ledindustrio.]

D: JOSEF DOLANSKÝ, teknika oficisto, Zámecká ul. 175

VD: JOSEF HŘEBÍČEK, studento, Stará Pražská 149
EG: Skolta grupo de Ligo de Arbora saĝeco. **Adr.:** ČEDIK
 VÁCLAV, Vlašimská 528. **Ejo:** Veřejná knihovna (radnice).
 (S 19 h.)

Bengtstors (Sved., Elvsborgs Län).

D: CARL WINBERG, kasisto.

Bennisch (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 3400.

[510 m super marnivelo. Teksa lernejo, teksindustrio.]

D: JOSEF TEICHMANN, instruisto, Altstadt 98.

Benrath (Germanio, Rheinland). 25 000.

[Ĉe Rejno. Kastelo. Industrio de fero, maŝinoj, pontoj, papero.

D: WILHELM CREMER, supera inspektoro, Marktplatz 4.

EG: **Adr. Ejo:** Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Bensen bei Tetschen (Ĉeĥoslovakio). 3400.

[Ĉe fervojlinio Tetschen—Böhm. Leipa—Ĉeská Lípa. Teksindus-
 trio. Sude la ruino Scharfenstein.]

D: FRIEDRICH MÜLLER, Schlossgasse 50.

Beograd (Sudslavio, Serbio). 150 000.

[Ĉe iama roma Singidunum. Belgrad = Blanka urbo. Ĉe enfluo
 de Save en Danubo. Ĉefurbo de Serbio kaj Sudslavio. Par-
 lamento. Universitato. Komerca, Milita Akademioj. 7 Gim-
 nazioj; industrio de sukero, ŝtofoj, ŝtonoj.]

D: RADOMIR KLAJČIĆ, financa inspektoro, Svetog Save 23.

EG: **Adr.:** Ĉe la Del. **Ejo:** Grand Hôtel (Ĵ 18 h.).

Beppu (Japan, Oita Ken). 37 000.

[Sur insulo kjuŝiu, ĉe golfo haveno Beppo. Varmfontoj, fama
 banloko. Bambuo-industrio.]

D: KIN'ICIRO SUGIŬAKA, kuracisto, Furoomači.

EG: **Adr. kaj Ejo:** Ĉe la Del. (Mk 19 h.).

Berchem (vidu *Antwerpen*).

Berchtesgaden (Germanio, Oberbayern). 3500.

[Montara kuracejo tre ŝatata. Salminejo. Lignoindustrio.]

D: FRANZ STAUDACHER, ŝuisto, H. Kosian, Poststrasse 57.

EG: **Adr.:** Ĉe la Del. **Ejo:** Gasthof Neuhaus, Marktplatz.

Berehovo (Ĉeĥoslovakio, Podkarpatská Rus). 15 000.

[Malnova urbo. Trakito, alunito, kaolino. Vinberkulturado.]

D: JAN RASZKA, fervoja konduktoro, Ugočka ulice 5.

Bergamo (Italio). 70 000.

[*Bergomum*, plej frua kelta kolonio. Fervoja krucpunto en
 pentrinda situacio piede de Bergamaskaj Alpoj. En preĝejo

Sta Maria, tombo de komponisto Donizetti. Kapelo Colleoni kun
 tombo de l'samnoma militestro venecia; pentraĵoj de Tiziano.
 Silkindustrio, kotonteksado, metalo, cemento, ligno, butonoj.]

D: GIACINTO GAMBIRASIO, librotenisto, Seriate (Bergamo).

Bergedorf (Germanio, Hamburg). 17 000.

[Malnova urbo. Fervoja linio Hamburg—Berlin. Industrio.]

D: PETER BLOCK, instruisto, Oberer Landweg 85.

Bergen-Enkheim bei Frankfurt (Germanio, Hessen-Nassau). 7000.

[Proksime al Frankfurt am Main. Estinta mezepoka fortikaĵo,
 en la Main-valo. Ledindustrio, fruktkulturado, pomvino.]

D: FRIEDRICH GRASER, komerca instruisto, Friebrasse 68.

Bergen op Zoom (Nederland, Noord Brabant). 20 500.

[Ĉe enfluo de rivero Zoom en Schelde; industrio de fornoj,
 sukero, fero, brosoj, biskvito. Militista restadejo.] [weg 53.

D: JOHANNIS VALENTYN HOLLEMAN, fervojisto, Halstersche-

VD: THEODOR NEUTELINGS, direktoro de biskvitfabrikejo
 "Liga", Antwerpschestraat.

Bergesgrün (Ĉeĥoslovakio, Böhmen). 3500.

[En la Erzgebirge = Mineja montaro. Karbminejoj.]

D: ROBERT VOGEL, sekretario, Bergesgrün bei Oberleutensdorf.

Berkeley (USA, California). 90 000.

[Apud San Francisco, ĉe la orienta bordo de l'golfo. Ŝtata
 Universitato kun 10 000 studentoj ĉiulandaj. Stadio por futbalo
 kun sidlokoj por 75 000 personoj.]

D: F. A. POSTNIKOV, inĝeniero, 1633 Dwight Way.

VD: SINO HILDA F. MILLS, instruistino, 18 Northampton Ave.

EG: Esp. Rondo. **Adr. kaj Ejo:** Friends Meeting House,
 Cor Walnut kaj Vine Street (S vespere).

Berlin (Germanio). 4 500 000.

[Ĉe rivero Spree. Ĉirkaŭata de multaj lagetoj de la Havelrivero.
 Belaj ekskurslokoj. Zoologia ĝardeno, granda parko "Tier-
 garten" 3 km longa, 1 1/2 km larĝa. Planetario. Administra,
 komerca, industria kaj intelekta centro. Ĉefurbo de germana
 regno.]

Teritorio de UEA: Berlin.

(Konsistanta el 20 urbaj distriktoj.)

Distrikto 1 (Berlin-Mitte), *distrikto 2* (Berlin-Tiergarten), *distrikto 3*
 (Berlin-Wedding), *distrikto 4* (Berlin-Prenzlauer Berg), *distrikto 5*
 (Berlin-Friedrichshain), *distrikto 6* (Berlin-Hallesches Tor), *dis-
 trikto 7* (Charlottenburg kaj Plötzensee), *distrikto 8* (Spandau,

Staaken, Ruhleben, Tiefenwerder, Pichelsdorf, Pichelswerder, Gatow kaj Kladow), *distrikto* 9 (Wilmsdorf, Schmargendorf kaj Grunewald), *distrikto* 10 (Zehlendorf, Schlachtensee, Dahlem, Nikolassee, Wannsee, Pfaueninsel, Klein-Glienicke, Potsdamer Forst), *distrikto* 11 (Schöneberg kaj Friedenau), *distrikto* 12 (Steglitz, Lichterfelde, Lankwitz kaj Südende), *distrikto* 13 (Tempelhof, Mariendorf, Marienfelde kaj Lichtenrade), *distrikto* 14 (Neukölln, Britz, Buckow kaj Rudow), *distrikto* 15 (Treptow, Oberschöne-weide, Niederschöne-weide, Johannisthal, Adlershof, Alt-Glienicke, Wuhlweide kaj Stralau), *distrikto* 16 (Köpenick, Friedrichshagen, Grünau, Müggelheim, Rahnsdorf, Bohnsdorf kaj Schmöckwitz), *distrikto* 17 (Lichtenberg, Friedrichsfelde, Karlshorst, Biesdorf, Kaulsdorf, Mahlsdorf, Wuhlgarten, Marzahn kaj Hellersdorf), *distrikto* 18 (Weißensee, Hohenschönhausen, Falkenberg, Malchow kaj Wartenberg), *distrikto* 19 (Pankow, Niederschönhausen, Schönholz, Rosenthal, Blankenfelde, Buchholz, Buch, Karow, Blankenburg kaj Heinersdorf), *distrikto* 20 (Reinickendorf, Frohnau, Hermsdorf, Jungfernheide, Lübars, Weidmannslust, Rosenthal-Land, Tegel, Wittenau, Borsigwalde kaj Heiligensee).

ĈD: MAX BLANKENHEIM, oficisto de Mitteleuropäisches Reisebureau—Mezeŭropa trafikentrepreno. *Oficejo:* Potsdamer Bahnhof, Berlin W. 9. Tel. Nollendorf 8550. *Loĝejo:* Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz. Tel. Steglitz 2350. Poŝtĉeka konto: Berlin 47992.

VĈD: WILHELM BRÜNING, poŝtinspektoro, Blesdorfer Strasse 30, Berlin-Köpenick. Poŝtĉeka konto: Berlin 51799.

D: (Komerco) D^{ro} OTTO EBERLER, advokato, Heiligendammer Strasse 24, Berlin-Dahlem. Tel. Pfalzburg 7820.

D: (Distrikto 1) D^{ro} ROBERT FULDA, privatulo, Nürnberger Strasse 39/40, Berlin W. 50 (Tel. Uhland 169).

D: (Distrikto 2) ALFRED FISCHER, poŝtoficisto, Berliner Strasse 60, Berlin-Charlottenburg. (Poŝtĉeka konto: Berlin 40364).

D: (Distrikto 3 kaj 19) FELIX DYBA, studkonsilisto, Moltkestrasse 4, Berlin-Niederschönhausen.

D: (Distrikto 4 kaj 18) WALTER GIESELER-FISCHER, urba sekretario, Weissensee, Berliner Allee 215, Telef.: Weissensee 400 (Aparato 46).

D: (Distrikto 5 kaj 17) AUGUST SCHÜTTE, instruisto, Sonntagstrasse 21, Berlin O. 112.

D: (Distrikto 6) ADOLF MÜNZ, komercisto, Leipziger Strasse 58, Berlin SW. 19 (Poŝtĉeka konto: Berlin 7113. Tel.: Merkur 7540.) [strasse 14, Berlin-Charlottenburg.

D: (Distrikto 7) ARTHUR SCHULZE, muntisto, Trendelenburg-

D: (Distrikto 8) SINO HANNA BÖHM, Bismarckstrasse 63, Berlin-Spandau.

D: (Distrikto 9—11) PAUL BUSCH, urba ĉefinspektoro, Nauheimer Strasse 44, Berlin-Wilmsdorf (Poŝtĉeka konto: Berlin 26588).

D: (Distrikto 10) EUGEN LUDWIG LOEWE, stud. med., Schor-lemer Allee 34, Berlin-Dahlem (Telef. Steglitz 1396).

D: (Distrikto 12) FİNO ELISE WERNIGER, redakcia sekretario, Düppelstrasse 23, Berlin-Steglitz.

D: (Distrikto 13) GUSTAV ADOLF FRANKE, fervoja eksĉefinspektoro, Borussiastrasse 71, Berlin-Tempelhof.

D: (Distrikto 14) WILHELM WITTBRODT, rektoro, Anzengruberstrasse 3, Berlin-Neukölln.

D: (Distrikto 15—16) ERWIN SCHOLZ, bankoficisto, Dorotheastrasse 25, Berlin-Karlshorst.

D: (Distrikto 20) WALTER VON WALDOWSKI, instruisto, Fontaneweg 25, Birkenwerder bei Berlin (Poŝtĉeka konto: Berlin 93924).

Berlin-Potsdam: *D:* (vidu *Potsdam*).

“**Esperanto-Unuiĝo**”. *Adr.:* Direktoro JULIUS GLÜCK, Bay-reuther Str. 3, Berlin W. 62. Tel. Steinplatz 14643. *Oficejo:* Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz. Tel. Steglitz 2350.

Ejo: Kafejo Josty, Potsdamer Platz, Berlin W. 9 (ĉiun 1an M monate je 19¹/₂ h.) kaj restoracio “Zum alten Askanier”, Anhaltstr. 11, Berlin SW. 11 (ĉiun 3an M monate je 19¹/₂ h.).

Esperanto-Societo Charlottenburg. *Adr.:* D^{ro} ROBERT FULDA, Nürnbergerstrasse 39/40, Berlin W. 50. Tel. Uhland 169.

Ejo: Restoracio “Zur Hütte”, Kaiser-Friedrich-Str. 53, Charlottenburg. Tel. Wilhelm 118 (ĉiun L je 20 h.).

Esperanto-Grupo Berlin-Mitte. *Adr.:* Ing. PAUL CONRAD, Kottbuser Ufer 58, Berlin SO. 26. *Ejo:* Kafejo Josty Potsdamer Platz Berlin W. 9 (ĉiun M je 18 h.).

Esperanto-Grupo Berlin-Neukölln. *Adr.:* Rektoro WILHELM WITTBRODT, Anzengruberstr. 3, Berlin-Neukölln. *Ejo:* Rütli-schule, Berlin-Neukölln (ĉiun V je 20 h.).

Esperanto-Grupo de la knabina asocio "Harmonie", Berlin-Neukölln. *Adr.*: Instruisto EMIL DOMBROWSKI, Allerstr. 14, Berlin-Neukölln. *Ejo*: Porjunulara hejmo, Bergstrasse 29, Berlin-Neukölln (ĉiun S je 19 h.).

Esperanto-Grupo Berlin-Osten. *Adr.*: Instruisto AUGUST SCHÜTTE, Sonntagstrasse 21, Berlin O. 112. *Ejo*: Restoracio "Berliner Kindl", Waldeyerstr. 4, Ecke Rigaer Str., Berlin O. 112 (ĉiun J je 20 h.).

Esperanto-Grupo "Nordbahn". *Adr.*: VON WALDOWSKI, Fontaneweg 25, Birkenwerder. *Ejo*: Schönfliesserstr. 69 en Hohenneuendorf (ĉiun J je 19 h.).

Esp. Grupo Berlin-Nordwest. *Adr.*: A. LINDENLAUB, Bugenhagenstrasse 3, Berlin N. W. 21. — *Ejo*: Restoracio Holtz, Wilhelmshafenerstrasse 66, Berlin N. W. 21 (Mk 19 h.).

Germana Esperanto-Asocio, Loka Grupo Steglitz. *Adr.*: MAX BLANKENHEIM, Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz. Tel. Steglitz 2350. *Ejo*: Kafejo Bohne, Albrechtstr. 127, Berlin-Steglitz (ĉiun V 19¹/₂ h.).

Esperanto-Grupo Tegel. *Adr.*: Instruistino JOHANNA DÖRING, Berlin-Tegel. *Ejo*: Lernejo Treskowstrasse, Berlin-Tegel (ĉiun Mk je 20 h.).

Instruista Grupo. *Adr.*: W. VON WALDOWSKI, Fontaneweg 25, Birkenwerder bei Berlin. *Ejo*: Lehrervereinshaus, Alexanderplatz (ĉiun duan L 19 h.).

Bankfaka Grupo. *Adr.*: KARL FISCHER, Güntzelstrasse 31, Berlin-Wilmersdorf. *Ejo*: Akademische Bierhallen, Charlottenstr. 80, Berlin NW 7 (ĉiun 2an kaj 4an M je 18 h.).

"Esperanto Gruparo". *Adr.*: ALEXANDER SCHWARZ, Uhlandstrasse 184, Charlottenburg 2. *Oficejo*: Wilmsstrasse 5, Berlin SW. 61. Tel. Hasenheide 8303. *Ejo*: Kafejo Dobrin, Hackescher Markt, Berlin N 54 (ĉiun 2an V je 20 h.).

Germana Esperanto Asocio, Loka Grupo Berlin. *Adr.*: WILHELM BRÜNING, Biesdorferstrasse 30, Berlin-Köpenick. *Ejo*: Kafejo Dobrin, Berlin N 54, Hackescher Markt (V 20 h.).

Esperanto-Grupo "Espero". *Adr.*: ALEXANDER SCHWARZ, Uhlandstrasse 184, Charlottenburg. *Ejo*: Restoracio "Moselburg", Moselstrasse, Friedenau (ĉiun 2an J je 20 h.).

Laborista Grupo. *Adr.*: ADOLF SPROCK, Choriner Strasse 37, Berlin N. 37.

EO: ELLERSIEK & BOREL, Verlag und Buchvertrieb, Wilmsstrasse 5, Berlin SW. 61. Tel. Hasenheide 8303. Banko: Darmstädter u. Nationalbank, Depositenkasse Belle Alliance-Platz 6, SW 61. Poŝtekkonto: Berlin 29318.

Bern (Svislando). 110 200.

[Ĉe rivero Aare. Ĉefurbo. Sidejo de gravaj internaciaj oficejoj. Universala Poŝta Unio. Telegrafa, Fervoja, Intelektala Propaĝo Unioj. Universitato, Veterinara lernejo. Industrio: Tekstila, metala. IX^a kongreso de Esperanto 1913, Radiostacio.]

D: DRO EDUARD SPIELMANN, poŝtoficisto, Gesellschaftstrasse 39. **VD**: ROBERT BOLLIGER, bankoficisto, Lentulusrain 18.

EG: *Adr.*: Ĉe la VD aŭ JAKOB SCHMIED, prezidanto, Müslinweg 2. *Ejo*: Senalkohola restoracio "Daheim", Zeughausgasse, II^a etaĝo (V 20¹/₂ h.).

EG: "Progreso". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Supera Telegraf-oficejo (M 20 h.). Esp. Renkontejo en Hôtel Suisse-Schweizerhof, kontraŭ stacidomo kaj Hotel-restoracio Simplon.

"Propagandejo por Svislando". *Adr.*: JULES PERLET, Postfach Transit 560.

Rekomendinda Vinkomerco kaj kafejo "Barcelona". J. Romagosa, Aarberggasse no 19, Bern. Diverspecaj nur bonaj vinoj, likvoroj kaj malvarmaj manĝaĵoj. Moderaĵ prezoj. Samideana renkontejo. Esperanto parolata.

* * "RITZTOURS" Turismo-Oficejo en la Centra Stacio Bern. Fervojbiletoj, litkartoj kaj plac-kartoj je oficiala tarifo sen alpagi. Arango de societvojaĝoj, Ekspedoj, Asekuroj, Monŝanĝo. Senpaga Informado. Esperanto parolata.

Bernsdorf bei Trautenau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: ERNST ULRICH, komerca oficisto.

Beroun (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12 000.

[Antikva iama reĝa urbo. Industrio de fero, kalko, cemento, teksaĵoj. Kalkŝtona rokaro, riĉa je silurformaciaj fosilioj.]

D: ANTONÍN RÁŽ, instruisto, Beroun v Čechách, 492 II.

EG: Esperanta Klubo. *Adr.:* JOSEF JELÍNEK, meŝtský důchodní.

Ejo: Nová hospoda, Beroun-náměstí (Ĵ 19 h.).

Ber-Rechid (Maroko).

[Unua centro franca fondita 1908. Centro de tribo Uled Hariz en ebenaĵo Ŝaŭia, 42 km de Casablanca kaj 200 km de Marakeŝ.

D: RAOUL GLEYZE, instruisto.

Besançon (Franclando, Doubs). 60 000.

[Malnova ĉefurbo de la "Franche-Comté" sur rivero Doubs. Universitato, akademio, muzeo. Ĉefepiskopejo. Industrio: horloĝoj. Hejmolando de Victor Hugo.]

D: Sino ALICE MULLER-NOGUET, 9 Av. Carnot.

Beuthen (Germanio, Oberschlesien). 70 000.

[Ĉefa limtransiro al Pollando; karbominejoj; vigla komerco.]

D: WALTER KNOPF, studokonsilisto, Kaiserplatz 5.

(Poŝtĉeka konto: Breslau 33268.)

EG: "Fratego". Loka grupo de GEA, IKA kaj Friedensbund Deutscher Katholiken. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotelo Skroch, (3a M 20 h.).

Béziers (Franclando, Hérault). 60 000.

[Ĉe Orbe kaj kanalo de Midi. Naskiĝloko de poeto Viennet, 1777; inĝeniero Riquet 1604, fizikisto Mairan 1678. Vino.

D: ALPHONSE CARLES, komercisto, 114 Ave. Maréchal Foch.

Biala-Podlaska (Pollando). 20 000.

[familio Radziwill.]

[Fabrikado de lignonaĵoj, aeroplanoj. Malnova kastelo de

D: CHAIM ROZMARYN, dentteknikisto, Skrz. poczt. 39.

Białystok (Pollando). 77 000.

[Naskiĝurbo de D^{ro} L. L. Zamenhof. Palaco de Branicki. Industrio de drapo, litkovriloj, ledo, ĉapeloj, feraĵoj, brikoj.]

D: JAKOB ŠAPIRO, ĵurnalistoj, Lipowa 33.

Biel 6 (Svislando, Bern). 35 000.

[Ĉe Biela lago, piede de l'Jura Montaro. Teknika lernejo. Horloĝa industrio. France: Bienne.]

D: JOH. GOTTFRIED KNUTTI, instruisto, Reuchenettestrasse 110.

Bielitz (vidu *Bielsko*).

Bielsko (Pollando, Silezio). 20 000.

[Ĉe rivero Biala. Teksaja kaj maŝina industrio. Metia lernejo. 2 Gimnazioj, pola kaj germana. Turisma centro.]

D: D^{ro} JULIUS HAAS, dentkuracisto, Bahnstrasse.

VD: SIGMUND FRÄNKEL, fabrikisto, Ulica Starobielska 1.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus Schöja (Ĵ 20 h.).

Bilbao (Hispanio, Vizcaya). 142 000.

[Antikve Bilbaum aŭ Bellum Vadum. Ĉefloko de provinco Vizcaya. Grava haveno. Fer- kaj ŝtalfabrikejoj. Lokomotiv-konstruejo. Eksporto de ferproduktaĵoj. Industria lernejo.]

D: VICTOR O. DE ALLENDE, inĝeniero, Diputación. (Tel. 179).

VD: TEODORO ELIZONDO, librotenisto, Banco Vizcaya.

EG: *Adr.:* *Ejo:* Merced 1/1° (labortage 19—21 h.).

EO: Esperantista Librejo Manuel C. Fuentes, Bidebarrieta 9.

Bildstock (Saarteritorio). 7000. — [Karbominejoj.]

D: JAKOB SCHENKEL, desegnisto, Trenkelbachstrasse 25.

Bingen am Rhein (Germanio, Hessen). 10 000.

[Ĉe enfluo de Nahe en Rejno'n, kontraŭ Rüdesheim kaj Niederwald. Teknika lernejo. Vinkulturado precipe "Scharlach-berger". En la Rejno la "Turo de l'musoj" = Mäuseturm; Kastelo Klopp kaj Rochus monto kun kapelo-pilgrimloko.]

D: JAKOB KEIM, oficisto, Rupertusstrasse 5.

Birmingham (Angl., Warwickshire). 919 500.

[Grava industria urbo, fero kaj ŝtalo. Universitato. Grenborso.]

D: W. B. JOHNSON, 167 Nineveh Road, Winson Green.

VD: WILSON HENRY STURGE, fabrikanto, 35, Carpenter Road, Edgbaston.

EG: Birmingham Esperanto Societo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Y. M. C. A. Dale End (Mk 18¹/₂ h.).

"Bourneville Grupo". *Ejo:* Continuation Schools, Village Green (Ĵ 17¹/₂ h.).

"Farm Street Hockley Grupo". *Ejo:* Friends Hall (D 8 h.).

"Erdington Grupo". *Ejo:* Adult School Folkhouse Harrison Road (L 20 h.).

Bisamberg b. Wien vidu *Korneuburg*.

Bischofswerda (Germanio, Sachsen). 8700. [fabrikado.

[Ĉe Wesenitz. Fondita 1227, detruita 1813. Tuk-maŝin-vitro-

D: HEINZ DOMSCHKE, lernanto, Siedlerstrasse 16.

Bistrice-Bisterza (Italio, Venezia Giulia). 1500.

D: MILAN HREŠČAK, komercisto.

Bitkov (Pollando, Nadwórna). 3000.

[Ĉe norda piedo de karpatoj, sudoriente de Lwów, apud rivero Bystrycia. Petrofontoj.]

D: ROMAN WULCZEK, oficisto, Kasa Chorych.

Bitonto (Italio, Apulio). 33 000.

[En provinco Bari, 9 km de l'maro. Rome *Butuntum*. Sidejo de episkopo; malnova riĉornamita katedralo. Vigla komerco. Vino "Zagarese".]

D: GIUSEPPE VACCA, posedanto, 12 Corso Vittorio Emanuele.

Bitterfeld (Germanio, Prov. Sachsen). 20 000. [industrioj.]

[Ĉe rivero Mulde. Brunkarba regiono. Kemia, fera, ceramika

D: ALFRED SCHIEBEL, sekretario, Friedensstrasse 89.

EG: Adr.: W. PRZYTULLA, Ratswall.

"Laborista Grupo". *Adr.:* W. WINDER, Neue Strasse 6.

Ejo: Restoracio Hohenzollern (Ĵ 19¹/₂ h.).

Bjelovar (Sudslavio, S. H. S., Hrvatska). 10 000.

[Fervoja linio Zagreb-Osijek-Beograd.]

D: DRAGUTIN DOŠEK, razisto, Preradoviĉeva ulica 3.

EG: Adr.: FRANJO POLJAN. *Ejo:* Djecaĉka puĉka ŝkola (Ĵ kaj D).

Blackburn (Angl., Lancashire). 129 000.

[Naskiĝloko de John Morley, verkisto. Kotona kaj maŝina industrioj. Bierfabrikejoj.]

D: FRANK SAVAGE, instruisto, 370 Whalley New Road.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Friends Meeting House, King Street (Mk 19³/₄ h.).

Blackpool (Angl., Lancashire). 90 000.

[Haveno. Banloko. Libertempa restadejo.]

D: FRED WILLAN, komercisto, 10—12 George Street.

EG: Adr.: 27 Orchard Street. *Ejo:* Vintre: 10 George Street: Somere: Ekster la Centra Piero.

Blois (Francio, Loir-et-Cher). 21 300.

[Ĉe Loire-rivero. Ĉefloko de departemento Loir et Cher. Kastelo de Valois. Fajenca industrio. Vino, vinagra fabrikado.]

D: Sino MARGUERITE ETIENNE, posedantino, rue du Bourg Neuf.

Bochnia (Pollando, Kraków). 11 000.

[Ĉe rivero Raba. Teksa kaj fera industrio. Salminejo.]

D: JAN ZARYCHTA, salministo.

Bochum (Germanio, Westfalen). 214 500.

[Karbminejoj. Ŝtata lernejo por ministoj. Administrada akademio. Maŝina, ŝtala, fera industrioj.]

D: DRO FRANZ WULFEN, studkonsilisto, Am Gerstkamp 5.

VD: BRUNO KUBERSKI, subera urbsekretario, Marienstrasse 42.

EG: "Progreso". *Adr. Ejo:* Hotelo Bochumer Hof, Allee-strasse (L 20¹/₂ h.).

Bocșa-Montana (Rumanio, Jud. Caraș-Severin). 3400.

D: STEFANO SIMON, elektromuntisto.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Bodenbach (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 20 000.

[Ĉe rivero Elbe. Limstacio. Fabrikejoj. Turisma centro.]

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko.

ĈD (Anstataŭanto): HANS KLINGER, doganoficisto, Schmelze-strasse 742.

D: KARL GÖLL, fervojoficisto, Beethovenstrasse 707.

VD: BRUNO SÜNDERMANN, doganoficisto, Schmelze 203.

EG: Adr.: *Ejo:* Zeughaus (Mk 20 h.).

Bodenstadt (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1100.

[En malnova kastelo interesaj kolektoj de maloftaj naturaĵoj.]

D: (Vakas)

Böckweiler-Blies (Saar).

[Inter Zweibrücken kaj Blieskastel. Proksime granda kalk-industrio.]

D: NIKOLAUS DONIEN, ĝendarmo, Breitfurterstrasse 8.

Böhmisch-Kamnitz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[En la valo de Kamnitz. Belegaj ekskursoj, Ferdinands-Edmunds-kamm; kasteloj. Industrio; Teksa, metala, vitra, papera.]

D: ANTON OHME, librotenisto, Schüttbodenweg 353.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Post (Mk).

Böhmisch-Krumau (Ĉeĥoslovakio). 8700.

[Montarloko — elirpunkto al Bohema Arbaro, ŝatata de turistoj. Industrio: papero, grafito, teksaĵoj.]

D: MAX URBAN, radio-komercisto, Latron 4.

Bohdaneč Lázně (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1550.

[Lázně = bano. Fer-, arsen- kaj ŝlimbanoj.]

D: Sino ANTONIE GROSSMANNOVÁ-VAMBEROVÁ, laktoio-posedantino, nám. 3 [u radnice].

Bohumín (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 6000.

[Grava fervoja punkto. Kemia kaj metala industrioj.]

D: MAX WICHEREK, forvojoicisto, Fryštátská 544.

Boksánbánya (vidu *Bocșa-Montana*).

Bolgrad (Rumanio, Besarabio). 25 000. [homoj.]

[Ĉe lago Jalpuh; granda bulgara kolonio. Garnizono ĉ. 20 000

D: MOISE KARAVANSKIJ, studento, Strada Scoalei 33.

Bologna (Italio, Emilia). 205 000.

[Ĉefloko de kelta tribo "Bojanoj" (Bononia). Universitato, unua en Eŭropo; Akademio, ortopeda instituto, muzeoj. Centro de terkultura regiono. Fervoja nodo. Industrio de maŝinoj, ĥirurgaj instrumentoj, kemiaĵoj. Fabrikado de "Mortadella", kolbaso.]

D: ACHILLE TELLINI, profesoro, Via de Gombruti 5 II.

VD: FILIPPO PALMEGGIANI, advokato, Via Zamboni 9.

EG: Emilia Esp. Asocio. *Adr.:* Ĉe la VD.

Bolton (Angl., Lancashire). 273 000.

[Ledo-, koton- kaj maŝinindustrio. Bele lokita.]

D: CHARLES ORMEROD, eksfervoĵisto, 19, Crafton Street.

Bolvi (Latvio, Latgale). 1200.

D: OSKAR STRIEDTER, pastro, Box 51, Bolvos.

Bolzano (Italio). 30 000.

[Bolzano = Bozen. Rome Pons Drusi kaj Bauzanum. Ĉe enfluo de Talfer en Eisak, enfluanta en Adige-Etsch. Fervoja linio Kufstein-Ala. Proksime multaj kasteloj, kuraĉlokoj. Fruktoj, konservoj.]

D: AUGUST WIESBAUER, industriisto, Vintlerstrasse 6.

EG: "Societo Esperanto". *Adr.:* Bayrischer Hof (M 20 h.).

Bombay (Hindio). 1 100 000.

[Ĉe okcidenta bordo de Hindio. Komerco de kotono, teo, ŝtofoj; metalurgio. Dua urbo hinda laŭ nombro de loĝantoj. Universitato, multnombraj hinduaj temploj, 89 moskeoj, romkatolikaj, anglikanaj preĝejoj, sinagogo. — Malabar Hill kun sankta vilaĝo hindua Valkeŝvar kaj la "Turoj de l'silento", tomblokoj de la parsoj.]

D: A. K. DIVEKAR, komizo, No. 177, Top Floor, Jetha Kalyan Building 8, Gamdevi Road, Post Grant Road, Bombay 7.

EG: *Adr.:* *Ejo:* c/o The Bahai Assembly, Krishna Building Fort Street, Fort.

Borås (Svedlando, Elfsborgs län). 32 000.

[Ĉe rivero Wiskan. Tekstaĵindustrio.]

D: J. A. BLOMQUIST, oficisto, Box 38.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Kafeto Manhem (Ĵ).

Bordeaux (Franclando, Gironde). 267 500. — [Ĉe rivero Garonne. Dum roma imperio „Burdigala“ ĉefurbo de Aquitania. Amfiteatro, restaĵoj el antikva epoko. — Tria haveno franca; kvara urbo laŭ loĝantaro. Ĉefa vendo de vino kaj likvoro. Konservoj. Ŝipkonstruo. Universitato. Akademio de Scienco kaj Belarto.]

D: CHARLES BRUNET, mekanikisto, 59 Cours Victor Hugo.

VD: PIERRE MARLY, vinbienulo, 11 rue Adrien Bayssellance.

EG: *Adr.:* 12 rue Saint-Fort. *Ejo:* 35 rue Boudet, ĉe "Assoc. des Anc. élèves de l'Ecole Supérieure de Commerce et d'Industrie" (S 20¹/₂ h.).

**Sro* PIERRE MARLY. — *Adr.:* Château-Poujeaux, en Moulis-Médoc, Gironde. — Delikataj vinoj de liaj propraj vinberoj lokitaj en la centro de la mondkonata regiono Médoc. Recta sendo de la produktanto al la konsumanto, Riprezentaĵoj serĉataj.

Borgerhout (vidu Antwerpen-Borgerhout).

Borkendorf (Germanio, Schlesien, Kreis Neisse). 1450.

[Ĉe montaro Altvalter, proksime de Ziegenhals kaj Neisse, iama fortikaĵo. Ekskursia regiono. Marmorlaborejo firmo Tust.]

D: FRANZ BUCHMAN (Sohn), lignaĵisto.

Boroĥrádek (Ĉeĥoslovakio, Kostelee n. Orlici). 1800.

[Ĉe Tichá Orlice. Ŝuindustrio. Arbaroj. Sabloeksporto. Turismo.]

D: JOSEF KOUBEK, fervojoĉefisto.

Boryslaw (Pollando, Galicio). 12 750. [Ĉe norda piedo de Karpatoj, sudokcidente de Lwów. Montana lernejo: Petrofontoj.]

D: DRO JANUSZ RAUCH, industriulo, Naftahaus Dro Rauch & Cio.

VD: WALERJAN BODNIAK, seruristo, Koszary "Nafta" Tarnawka.

Boston (Usono, Mass.). 748 000.

[Ĉe enfluo de Charles Rivero en B. bajo. Fondita 1630. Naskiĝloko de Benjamin Franklin (17. I. 1706). Komenco de sendependeco 1773. Universitato. Vestaja kaj presa industrio. Fiŝkaptadoj.]

D: GEORGE WINTHROP LEE, bibliotekisto, 147 Milk Street.

EG: *Adr.:* *Ejo:* 507 Pierce Building (M 19¹/₂ h.).

Botoŝani (Rumanio, Moldavio). 45 000.

[Ĉefloko de distrikto B. norda Moldavio, inter riveroj Seret kaj Prut. Komerco de bestaro, greno.]

D: RUBIN COHN, lernanto, Calea Nationala 164.

Bottrop (Germanio, Westfalen). 79 000.

[Karbo-minejoj. Fervoja linio Ruhrort-Dortmund.]

D: AUGUST STRAUCH, urba supersekretario, Helenenstrasse 14.

VD: DRO JOSEF HECKMANN, studkonsilisto, Moltke Strasse 18.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Boulogne-sur-mer (Franclando, Pas-de-Calais). 55 000.
[Mara banloko. Haveno. Industrio, fiŝkaptado, komerco. Unua esperantista Kongreso 1905.]

D: GEORGES BAIRE, inĝeniero, 74 rue des Pipots.

EG: Verda Stelo. *Adr.:* 27 Boulevard Mariette.

Boulogne-sur-Seine (Franclando, Seine). 65 000. — [Fabrikado de parfumo, sapo, kemiaĵoj, bicikloj, aŭtomobiloj, aeroplanoj.]

D: HORACE COTELLE, bankoficisto, 51 rue de la Mairie.

Bourg-en-Bresse (Franclando, Ain). 21 000.

[Antikva preĝejo de Brou. Emajloj. "Bresse kokinoj".]

D: HENRY HUTTIN, notario, 3 rue du 4 septembre.

Bourges (Franclando, Cher). 44 000.

[Rome *Avaricum*, restoj de galloromaj muroj. Dum mez-epoko ĉefloko de Berry. Krucpunkto de fervojo Orléans. Mezepokaj konstruaĵoj. Kanonfabrikado, por militaj fabrikejoj; Drapo, tranĉiloj, greno, ligno, vino.]

D: E. J. DEBAR, desegnisto, 2eme Rue de Bellevue.

Bourg-la-Reine (Franclando, Seine). 6100.

[Naskiĝloko de matematikisto Evariste Galois. Fajenco fabrikejoj, kulturado de rozoj kaj arboj.]

D: PIERRE J. A. MUFFANG, profesoro, 14 bis Avenue Galois.

Bournemouth (Angl., Hampshire). 100 000.

[Marbano. Klimata resanigloko, sen industrio. Belaj ĝardenoj.]

D: E. G. WORTHINGTON, eks-ĉefpoŝtestro, Territet, Ken Road.

EG: *Adr.:* Fino M. CHEESMAN, 21 Sea Road, Boscombe.

Ejo: Ĉe la membroj laŭvice. (M 19¹/₂ h.)

Boxhill (Aŭstralio, Victoria). 5015. — [Urboparto de Melbourne.

Fabrikado de brikoj kaj tegoloj; farmaŝinoj.]

D: ALFRED HENRY SERPELL, drapisto, The Corner.

Bozen (vidu *Bolzano*).

Bradford (Angl., Yorkshire). 288 500.

[Ĉefloko de lanmanufakturo; Silko, veluro.] [Great Horton.

D: JOHN A. CALVERT, arkitekturisto, Windermere Road

EG: *Adr.:* G. LUSCOMBE, 34, Parsonage Road. *Ejo:* Foster Schools, Drewton Street, Manningham Lane, Bradford (Mk 20 h.)

EG: En Baildon. *Adr.:* JOHN NORTH, 3 Park Mount Avenue.

Ejo: Moravian School. Baildon (L 19¹/₂ h.)

**** Cawthra & Luscombe**, Presistoj, librobindistoj. — *Adr.:* 7 Woodbine Street, Barkerend Road. — Ĉiaspekaj presaĵoj en Esperanto kaj ĉiuj aliaj lingvoj.

Bramsche bei Osnabrück (Germanio, Hannover). 3600.

[Industrio: Teksaĵa, drapa.]

D: KARL VOSTEEN, fervojoficisto, Münsterstrasse 29.

Brandenburg (Germanio, Havel). 51 000.

[Ĉe rivero Havel. Slava, veneda deveno. "Brennabor". Estinta ĉefurbo de Mark Brandenburg. Kastelo. Maŝino-industrio.]

D: (Vakas)

VD: ARTHUR KOHL, komercisto, Kleine Gartenstrasse 13.

Brasov (Rumanio). 50 000.

[Ĉe monto Tâmpa, hungare Czenk, ĉirkaŭita de Karpatoj oriente kaj sude. Fondita en 12ª jarcento. Loĝantoj: rumanoj, saksoj, hungaroj. Industrio: Fero, maŝinoj, vitro, cemento, celulozo, papero k. t. p. Germana nomo: Kronstadt, hungare Brassó.]

D: HEINRICH A. R. WESTEN, librotenisto, Str. Dorobanților 8.

VD: JÓZSEF TELEKY, ŝtudento, Ĉarmatura 27.

EG: "Zamenhof". *Adr.* Ĉe la Del. *Ejo:* Reform. elementa lernejo (ĉiusemajne M 20 h.).

Bratislava (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 120 000.

[Ĉe Danubo. Haveno. Ĉefloko de Slovakio. Universitato. Industrio: Kabloj, kemiaĵoj, gumaĵoj, sukero, brosiloj, maŝinoj, armiloj. Vino. Foiro.]

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko. Helpanto de la ĈD: HEROLD KESIK, Radnica.

D: DR. STANISLAV KAMARYT, profesoro, Tělocvičná 3.

VD: EMIL WANITSEK, kasisto de ŝparkaso, Klobučnická 2.

EG: HEROLD KESIK, Radnica. (Dato de kunveno daŭre trovebla en anonkesto apud la "Mikaela turo" = Michalská věž.

Braunau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[Industria urbo. Teksaĵoj, metaloj. Proksime la konata rokaro de Weckelsdorf. Benedikta monakejo. Perforta fermo de prot. eklezio en B. en decembro 1617, unu el la proksimaj kaŭzoj de la 30 jara milito.]

D: RUDOLF SCHOLZ, kontoristo, Braunau-Voigtsbach.

EG: Germana Esp. Grupo. *Adr:* EMIL FEIST Braunau-Oelberg.

Ejo: Gasthaus "Herzegovina", Obersand (Ĵ 20 h.). [B.S.S.

Braunschweig (Germanio). 149 000. — [Ĉe rivero Oker. 9^a jarcento "Brunonis Vicus". Kastelo. Muzeo. Teknika altlernejo. Fabrikado de kolbasoj, konservajoj, spic-kukoj, biero.]

D: Fino KÄTHE JAHNS, instruistino, Infanteriestrasse 2 III.

VD: ADOLF REINKING, supera distriktjuĝisto, Löwenwall 11.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus Lindenhof, Humboldtstrasse (M 20 1/2 h.).

Laborista Grupo. *Adr.:* S^{ro} ERNST JAHN, Marienstrasse 22 a.
Ejo: Rathausschenke, Höhe 16.

Komerca Grupo. *Adr. Ejo:* Kaffeehaus Union (J.).

Brčko (Sudslavio, Bosna). 8000.

[Dekstra bordo de rivero Sava, enfluanta Danubon. Eksporta centro de bosniaj freŝaj kaj sekigitaj prunoj, konservigo de prunoj.]

D: STEVO NIKIFOROVIĆ, konstruestro, = graditelf.

EG: Ejo: Kućukalić ulica (M 20 h.).

Brecht (Belglando, Antwerpen). 4341.

[25 km de Antwerpen. Brikindustrio.]

D: ED. DE METSENAERE, dogana kaporalo, Kerkstraat 4.

Břeclav (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 11000.

[Bela arbara valo de l' rivero Dyje, ruinoj de kastelo Liechtenstein. Industrio: pastaĵoj, malto, sukero, biero, amelo, gluo, seruraĵoj trikotaĵoj.]

D: ADOLF STRATIL, banka oficisto, Nádražní třída 19.

Breda (Nederlando, Noord Brabant). 30000.

[Fervoja punkto Venlo-Rotterdam. Belega katedralo el XIV a jarcento. Dum sendependeca milito B. ludis rolon. 31. Julio 1667 packonkludo inter Nederlando kaj Angolando. Varia industrio.]

D: CORNELIS DIEPSTRATEN, librotenisto, Teteringschen Dijk 60 E.

Bregenz (Aŭstrio, Vorarlberg). 13000.

[Ĉe Bodensee. Rome "Brigantium". Turismo, komerco.]

D: EDWIN GEHRER, elektristo, Rennbahnstrasse 174.

EG: Laborista grupo. *Adr.:* JEAN ZÖCHLING, Alte Strasse 69.

Bregi Koprivnica (Jugoslavio). 2000.

D: FRANJO MATIŠA, bienposedanto.

VD: FRANJO PETRIČEVIĆ, bienposedanto. [D 11 kaj 19 h.]

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Ĉe prez. I. F. Puhalo (S 19,

Bremen (Germanio). 280000.

[Malnova Hansa urbo. Antikvaj vidindaĵoj, Katedralo, Ansgarii-preĝejo Ratskeller. Haveno. Flughaveno. Komercloko: kotono, rizo, tabako, kafo. Ŝipkonstruado kaj porŝipa materialo.]

D: HEINRICH GERKE, eksinstruisto, Donastrasse 51 II.

EG: Loka Grupo de GEA. *Adr.:* Ĉe la Del.

Ejo: Realschule, eniro Katharinenstr. (1a kaj 3a M 20 h.).

Bremer (Usono, Iowa).

D: THEODORO HANSSEN, luterana pastro, Box 786.

Bremerhaven (Germanio, Lib. Hansaŭbo Bremen). 28000.

[Ĉe enfluo de Weser kaj Geeste en la Norda maro. Ŝipkonstruado, ŝipbezonaĵoj; kemia, kolora, maŝina, tabaka, kotona, greno, kafa industrioj. Ŝipkompanio „Norddeutscher Lloyd”.]

D: BERTHOLD TRILLHAASE, asekuragento, Am Hafen 69-67 II.

VD: J. STELZER, konrektoro, Gneisenaustrasse 1.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* "Kakaostube", Am Markt 8 (Mk 20 h.).

Brescia (Italio). 100000.

[komerco, teksaĵoj.]

[Katedralo, Muzeo. Sciencaj Akademioj. Ferindustrio. Silk-

D: GAETANO FACCHI, komercisto, 64 Corso Vittorio Emanuele.

VD: RAG. CIRO MENOTTI, librotenisto, Via Mantova 21.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Circolo Filologico, Via Umberto I, n° 9.

Breslau (Germanio, Schlesien). 560000.

[Ĉe rivero Oder. Ĉefloko de Silezio. Maŝina, teksa konfekcia industrioj. Antikvaj gotikaj kaj barokaj konstruaĵoj, belega urbdomo. Foiro. Grava industria loko. Universitato, teknika altlernejo. Arkepisopo. Radiostacio.]

D: SIGMUND FREUND, komercisto, Ring 4.

VD: Fino JULIE WOLFSON, Augustaŝtrasse 35.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Guttemplerheim, Martinistrasse 7 (S 20 1/2 h.).

"Unueco". *Adr.:* Geistl. Rat BECKER, Altbüsserstrasse 34.

Ejo: Vincenshaus, Seminargasse (L 20 h.).

"Laborista Grupo". *Adr. Ejo:* Hochstrasse 7 (Mk 19 h.).

"Breslaua Esp. Junularo". *Adr.:* KURT BUJAKOWSKI, Gabitzstrasse 166. *Ejo:* Guttemplerheim, Martinistrasse 7. (V 20 h.).

Loka grupo de SAT. *Adr.:* THIELKING, Vorwerkstrasse 62.

Blindula grupo "Interna Lumo". *Adr.:* ADOLF SELTEN, Wallstrasse 11. [strasse 24.]

"Esp. Grupo ĉe Kathol. Gesellenverein". *Adr.:* Teich-

Brightlingsea (Brit., Essex). 4500. [Konstruado de jaktoj.]
[Marborda urbo. Ostrobredado, kaptado kaj peklado de sprotoj.]
D: CHARLES B. MORGAN, eksociro, 41, Church Road.

Brighton (Angl., Sussex). 140 000.
[Plej vizitata marbano angla. Kuracloko.] [Marine Parade.]
D: JAMES GERALD SIMS, hotelisto, Chichester Mansion, 18,
EG: Adr.: H. JAMES, 27^a St. Aubyns, Hove. *Ejo:* Ĉe la
Del. (M 19¹/₂ h.).

**** Chichester Mansion Hôtel.** — *Adr.:* 18 Marine
Parade. Pensiono, frontas kontraŭ la maro. Tre komforta.
Prezo malalta. Telefono 6960. — Posedantoj *Gesroj* SIMS.

Brignoles (Francando, Var). 5000.
[En la valo de Carami. Kelta deveno "Brinonia" = pruno.
Komerco de vino. J. Parrocel, fama pentristo 1646—1704.
Minejo de baŭksito-aluminio-minaĵo.]

D: HONORÉ BOURDELON, profesoro, Ecole Primaire Supérieure.

Brindisi (Italio, Lecce). 35 000.
[Ĉe Adria. Antikve Brundisium, greka kaj roma kolonio. Grava
kaj plej bona haveno ĉe orienta bordo itala. Ĉefaj fervoj linioj,
impona trafiko. Olivoj, vino, cerealoj, tabako.]
D: TEODORO FANTASIA, Ilgnaĵisto, Via Lata 127.

Bristol (Angl., Gloucestershire). 380 000.
[Kuniĝo de riveroj Avon kaj Frome. Haveno. Historiaj monu-
mentoj. Universitato. Bot-, maŝin-, ĉokolad- kaj tabakfabrikado.]
D: E. M. PRESTON, "The Rosery" Westbury on Trym.
VD: Sino J. A. WESTMANCOTE, 12 Queensdale Crescent,
Knowle Park.
EG: Adr. Ejo: Folk House, College Green (Mk 19¹/₂ h.).

Brno-Brünn (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 221 750.
[Ĉefloko de Moravio. Universitato. Tekn. Altlernejoj. Industrio,
drapo kaj maŝinoj. "Spielberg" iama kastelo kaj malliberejo.
Proksime la famaj kavernoj de Moravia karsto, Macocha.]
D: FRANZ PODLOUČKA, sup. kalkula konsilisto, Hohlweggasse 82.
VD: JOSEF BEDNÁŘ, dir. de komerca lernejo, Dobrovského 16.
EG: "Klubo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Veveří, Divčí škola (M 20 h.).
"Verein deutscher Esperantisten". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Resto-
racio Grand Piccolo, Getreidemarkt 12 (Obilní trh), (1^a kaj
3^a ĵ 20 h.).

**** Leop. Popper & Sohn.** Telegr.: Popperleo. Telef. 455.
Importadas kaj eksportadas ĉiuspecajn muelproduktaĵojn, legu-
menzojn kaj amelon.

Brno-Královo Pole (Ĉeĥoslovakio). 18 000.
[Maŝinfabrikejo (1800 laboristoj). Asfalto-, fero-, metalofabrikejo.
Perlamotbutonoj.]
D: RUDOLF FRIDRICH, gimnazia profesoro, Purkyňová 79.
VD: JOSEF MARTINEK, fabrika oficisto, Královopolska stro-
EG: "Verda Radio". *Adr.:* Ĉe la Del. [ĵirna.]

Bromberg (vidu *Bydgoszcz*).

Brünn (vidu *Brno*).

Brüx (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 30 000.
[Ĉe rivero Biela. Multaj brunkarbo-minejoj.]
D: ADOLF RUDEL, librotenisto, Mantlergasse 17.
VD: ADOLF GRUBER, ministro, Bruckfeldstrasse 15.

Brugge (vidu *Bruges*).

Bruges (Belgio, Flandre occidentale). 53 000. [Puntindustrio.]
[Antikva urbo. Haveno. Flandra pentrarto. Belfrido, sonorilaro
D: Fino YVONNE THOORIS, 4 rue de l'Outre.
EG: Bruga Grupo Esp. *Adr. Ejo:* Hotel du Cornet d'or, 2 Place
Simon Stévin (V 20 h. dum vintro). "Vieux Bruges" dum
tuta jaro (M 20 h.).

Bruxelles (Belgio, Brabant). 215 000 (kun antaŭ urboj: 863 000).
[Ĉefurbo belga. Haveno. Diversspecia komerco. Universitato.
Historiaĵoj, katedralo, gotika urbodomo, fonto "Manneken Piss",
muzeo, Internacia bibliografia Instituto.]
D: (Centro): D^{ro} PAUL KEMPENEERS, kuracisto, 20 rue aux
Laines. (Tel. 134 69. Poŝtekkonto 131 11.)
VD: (Nord-Okcidento): LOD. BAS, vic-oficejestro de telegrafo,
31 chaussée de Wemmel, Jette St. Pierre.
VD: (Nord-Oriento): FERNAND LA GRAVIÈRE, komercoficisto,
83 rue St. Josse. (Poŝtekkonto 1696 97.)
VD: (Oriento): PAUL NYSSENS, inĝeniero, 129 rue Froissart.
Poŝtekkonto 617.
VD: (Sudo): FERNAND MATHIEUX, privata sekretario, 94 Avenue
Bel-Air, Uccle. (Tel. 445 85. Poŝtekkonto 399 84.)
VD: (Sud-Okcidento): ARMAND LEYNS, komercisto, 35 rue de
Danemark. (Tel. 409 09. Poŝtekkonto 1528 70.)

VD: (Okcidento): Sino FÉLICIE STAES, pensiumita lernejestro, 11 Avenue de la Liberté, Koekelberg.

EG: Brusela Grupo Esperantista (BLE). *Adr. kaj Ejo:* "Foyer Intellectuel", rue Sterckx 13 (L. 20 h.). Belga Medicina Esp. Soc. *Adr.:* Ĉe la Del.

Buchau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000.

[Proksime al banloko Karlsbad-Karlovy-Vary. Porcelanfabriko. En proksimeco ruinoj de l'kastelo Hartenstein.]

D: ADALBERT SPRINGER, librotenisto, no. 189.

Buckhurst Hill (Britlando, Essex). 5000.

[Antaŭurbo de Londono.]

D: Pastro MICHAEL JAMES ELLIOTT, 202 Queens Road.

EG: Buckhurst Hill Grupo. *Adr. kaj Ejo:* "Woodthorpe" 20 High Road (1a Mk 20 h.).

București (Rumanio). 700 000.

[komerco.]

[Ĉe rivero Dimbovica. Ĉefurbo rumana. Universitato. Grava

D: H. HARABAĞIU oficisto, Str. Campineanu 17.

VD: ERNST GRUND, prokuristo, Parcul Cornescu A. 12.

EG: Esperantista Grupo "Bucuresti". *Adr.:* Ĉe la Del.

Ejo: Kafejo Piccadilly, Calea Victoriei (vistre Mk 21 h.), Restoracio sur insulo Parko Carol (Mk 21 h. somere).

EO: Esperanto-Centro Rumana, Str. 11 Junie 80.

"Bibliofila". — *Adr.:* Strada Wilson 1 (En Fundatie Carol). Artaj libroj novaj kaj antikvaj kaj grafikaj artaĵoj. Propoŝtu vendotajn librojn kaj mendo bezonatajn. — Speciala fako por esp. libroj. Esperanto korespondata kaj parolata.

Cauciucul Continental S. A. R., Post Cornea & Co. — *Adr.:* Calea Victoriei No. 103. Reprezentado de la "Continental", Hannover, kaj aliaj unarangaj firmoj transprenas reprezentadon de pliaj gravaj firmoj kaj entreprenoj eksterlandaj en la aŭtomobila, petrola kaj industria fakoj kaj peras samrilatajn aferojn. — Korespondas esperante, rumane, angle, france, germane kaj itale.

Buda (Ĉeĥoslovakio, Bakov). [Agrikultura regiono.]

D: VÁCLAV FIDLER, terkulturisto, No. 10. Buda p. Bakov.

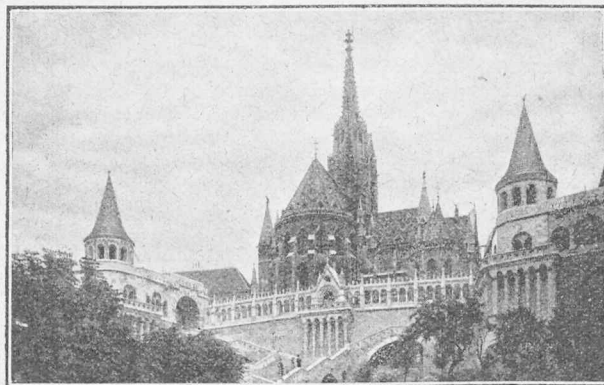
Budafok (Hungario, Pest megye). 20 000.

[10 km de Budapeŝto. Centro de vinkomerco. Fabrikejoj.]

D: IMRE PADOŠ, oficisto, Antal utca 11.

Budapest (Hungario). 1 000 000.

[Ĉe Danubo. Ĉefurbo hungara. Haveno. Kultura centro. Universitato. Scienca Akademio. Impona parlamentejo. Industrio de maŝinoj, ludiloj, lignaĵoj. Termalfontoj. Sulfurfonto sur Margit insulo, fortikaĵoj. Radiostacio.]

Budapest: Fiŝista bastiono.

Teritorio de UEA: Hungarlando (Ĉefdelegito).

D: PAŬLO BALKÁNYI, oficisto, VI. Hajós utca 15/II.

VD: Dr. JÓZSEF TAKÁCS, kuracisto, IV. Váci utca 8-1-12.

EG: "Budapeŝta Grupo". *Adr. Ejo:* VI. Eötvös utca 3 I (L V 18 h.).

"Hungara Esp. Societo". *Adr. Ejo:* VI. Eötvös u 3 (V 18 h.).

"Hungara Esp. Laborista Societo". *Adr. Ejo:* IX. Márton utca 28 (L kaj V 18—20 h.).

"Laborista Grupo de l'naŭa distrikto". *Adr. Ejo:* IX. Márton utca 28 (L J S 18 h.).

"Profesora grupo". *Adr. Ejo:* Komerca Akademio V. Alkotmány utca 11.

"Unua Grupo de HESL". *Adr. Ejo:* VII. Dohány u. 71 (L V 19—21 h.).

"Ferlaborista Grupo". *Adr. Ejo:* VII. Thököly utca 56 (M V 18 h.).

“Privatoficista grupo”. *Adr. Ejo*: VII. Rottenbiller u. 13 (J S 19 h.)

“Sesa Grupo de HESL”. *Adr. Ejo*: X. Martinovits tér 3 (L M 19 h.)

EO: Librejo Kókai Lajos, Károly utca 1.

Librejo kaj pruntbiblioteko: Lukács, VI. Andrássy ut. 6.
Hungara Esperanto Instituto. VI. Eötvös utca 3 (Vizitebla lunde 91—20 h.).

Budapesta Internacia Foiro. 30 aprilo ĝis 9 majo 1927.
Arangas Komerc kaj Industria Ĉambro de Budapeŝto. Doganlibera provizejo. Konsiderindaj favoroj vojaĝaj kaj varliveraj. Limtransiro sen hungara vizo. Plej rimarkinda okazaĵo de eksporto direktiganta al oriento. 25 000 eksterlandaj vizitantoj, ĉefe el oriento.

Hungara Ĝenerala Kreditbanko. Magyar állános Hitelbank. Dorottya utca 5, Budapeŝto. Telegrammadreso: Credit, Budapeŝto. Plej grava hungara banko. Kapitalo kaj rezervoj: 65 milinoj pengoj — Monŝango. Kreditletoj. — Filioj kaj korespondentoj sur ĉiuj enlandaj kaj eksterlandaj merkatoj. Interesita en multnombraj grandaj industriaj entreprenoj.

Granda Hotelo “Royal”. Erzsébet körút 45—47, Budapeŝto VII. Centra situacio. La plej granda hotelo de Hungario. 350 ĉambroj. 100 banĉambroj. En ĉiu ĉambro telefono kaj fluanta akvo varma kaj malvarma. Esperantista renkontejo. Unulita ĉambro P.: 5.— ĝis 10.—, dulita: P.: 9 ĝis 18.—. Matenmanĝo P. 1.50. Tag- kaj vespermanĝo P.: 4.—. — Telegrammadreso: Royalotel.

Budweis (vidu *Česke Budějovice*).

Buenos-Aires (Argentino). 1720 000. — [Ĉe la Plata rivero. Haveno. Universitato. Milita kaj Marista lernejoj. Observatorio. Eksporto de haŭtoj, ŝafoj, lano, tritiko, sekita viando.]

D: PEDRO GOMEZ, makleristo, 3924 Calle Cordoba. Adreso por korespondaĵoj: Casilla de Correo 2152.

VD: ANDRES VILLAFRANCA, arta vitrajisto, Calle Bernardo Irigoyen 1105.

EG: „Antaŭen”. *Adr. Ejo*: Calle San Martin 2049 Talleres F. C. S. (ĉiutage 20 h.).

“Argentina Esp. Asocio”, Calle Carlos Pellegrini 238.

Buer i. W. (Germanio, Westfalen). 100 000.

[Karbo-minejoj. Industria loko.]

D: Fino GERTRUD ADRIAN, instruistino, Maelostrasse 7.

EG: “Verda Stelo”. Ĉe la Del. (D 10 h.)

Grupo en Buer-Hassel “Frateco”. *Adr.*: RICH. KLEINWÄCHTER, Polsumerstrasse 208-III. *Ejo*: Volksschule—Popola lernejo, Mehrfeldstrasse (Mk 18 h.).

Buffalo (Usono, New York). 506 800. [komerc.]

[Nordorienta fino de Erie Lago. Fabrikaj, Sipkonstruado, Gren-

D: JOSEPH S. GIANFRANCESCHI, kuracisto, 610 Niagara Street. (Tel. Tupper 9293.) [side 1 667.]

VD: DONALD E. PARRISH, 109 Fordham Drive. (Tel. River-

Bühl (Germanio, Baden). 4000.

[Ĉe rando de Nigra Arbaro, fervojo Frankfurt—Basel. Antikva urbeto. Restadejo. Ligna industrio. Fruktoj, frumaturaj prunoj.]

D: HERMANN SCHAUBER, advokato, Bühlertalstrasse 27.

Bürgstein (Ĉeĥoslovakio, Böh. Leipa). 1500.

D: F. ULLRICH, poŝtoficisto, Villa Esperanto, No. 217.

EG: *Ejo*: Ĉe la Del.

Burgas (Bulgario). 21 000.

[Ĉe Nigra Maro, golfo de B. Ĉefa bulgara haveno. Komerc de koloniaj produktaĵoj, tabako, greno. Proksime antikva sanigloko Mesembria.]

D: IVAN VALKOV, librotenisto, ulica Seinovo 21.

EG: “Nigra maro”. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Str. Bratja Miladinovi (M kaj V 19—20 h.). “Estonto” grupo de lernantoj. *Adr.*: ATANAS NIKOLOV.

Burgdorf (Svislando, Bern). 10 000.

[Jama kastelo de dukoj de Zähringen, kaj edukejo de Pestalozzi. Teknika lernejo, Gimnazio. Maŝina industrio. Teksaĵ-fabrikaj. Fromaĝkomerc.]

D: MAX F. SCHAFROTH, fabrikestro, Lyssachstrasse 5.

EG: *Adr.*: Fino B. SCHÜTZ, Bahnhofquartier, Oberburg. *Ejo*: Fino LAENG, Platanenstrasse.

Burnley (Angl., Lancashire). 105 000.

[Unua tekseja urbo en Angllando.] [Street.

D: WALTER BELL CURRIE, komercisto, “Ardlui” Stephenson

VD: LOUIS HARTLEY, komercisto, 15, Fleet Street.

EG: *Adr.*: D. B. SHAW, 35 Ferndale Street. *Ejo*: 2 B. Clifton Street, Westgate (ĉiuvespere 19¹/₂ h.).

Burntisland (Skotlando, Fife). 5000.

[Haveno kaj doko]. Eksperto de ŝtonkarbo. Ŝipkonstruado. Kemia elpurigo de aluminio.]

D: JAMES RODGER, lernejestro, Higher Grade School.

VD: FINE EUPHEMIA ANDERSON, instruistino. Higher Grade Public School.

EG: *Adr.* *Ejo:* Ĉe la *VD* (L 19 h.).

Burriana (Hispanio, Castellón). 12960.

[Apud rivero Bechi. Haveno. Eksperto de oranĝoj, melonoj. Fervoja linio Barcelona—Valencia.]

D: JOSÉ FENOLLOSA-PÉREZ, kuracisto, Calle Encarnación 23

Bury (Britlando, Lancashire). 59000.

[Ĉe riveroj Irwell kaj Roach. Kotona kaj maŝina industrioj.]

D: BERT SCHOFIELD, dompentristo, 86, Rochdale Road.

Bussum (Nederlando, Noord Holland). 22000.

[Kulturado de fruktarboj, legomoj kaj floroj.]

D: EMILE J. M. VAN DE LAARSCHOT, D^{ro} fil., gimnazia profesoro, Hoofllaan 8.

Bydgoszcz (Pollando). 100000.

[Ĉe rivero Brda-Brahe. Ŝtataj komerca-industria, terkultura lernejoj. Muzikkonservatorio. Industrio de papero, alumetoj, cigaredoj, konfitaĵoj, ludiloj, mebloj.]

D: FRANCISKO PRENGEL, priv. instruisto, Kościelna 1-II.

VD: ARTHUR PANKRATZ, Sejmdep^{uto}, ul. Matejki 7-II.

EG: "Societo Esperanto". *Adr.* kaj *Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.). Pola Esp. Servo. *Adr.:* Długa 1.

Bystrice pod Hostýnem (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 4000.

[Naskiĝloko de verkisto Tábořský. Kastelo. Fabela monto Hostýn, katolika pilgrimloko. Unua fabrikejo por meblaro el kurbigita ligno. Belega pejzaĝo montara, ĉe supro de Hostýna monto prahistoriaj restaĵoj. Komenco de ĉeĥa esp. movado.]

D: THEODOR ČEJKA, instruisto-^{učitel}.

EG: *Adr.:* Klub Esperantistů. *Ejo:* Hotelo Batta (S 20 h.).

Bytom (vidu *Beuthen*).

Bzenec (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 4300.

[Agrikultura regiono. Lernejo por vinkulturistoj.]

D: JAROSLAV VAŤRUŠA, komizo, No. 80 c/o S^{ro} Antl.

VD: ROBERT PLŠEK, lernanto, Náměstí.

C

Cagnes sur Mer (Franclando, Alpes Maritimes). 7000.

[12 km de Nice. Malnova kastelo de Grimaldi. Vino. Distilejoj.]

D: FINE JEANNE FUNEL, instruistino.

Calais (Franclando, Pas-de-Calais). 71600.

[Banloko. Haveno, plej proksima al angla bordo. Silk- kaj kotonindustrio. Kemia silkspinejo. Ŝipkonstruado, fandejoj; Puntfabrikejoj. Mirinda urbdomo.]

D: GEORGES PERRIN, puntfabrikisto, 8 rue de Romé.

VD: AIMÉ NEUT-EVERAERT, hon. instruisto, 22 rue Royale.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* D^{ro} Guyot, rue des 4 Coins.

Ejo: Supera lernejo (Ecole supérieure) rue de la Tannerie

Cali (Kolombio, Valle del Cauca) 60000.

[Okcidenta parto de Kolombio, ĉefa komerca loko. Fervojo ĝis Buenaventura, haveno ĉe la Pacifika Oceano. Kafo, kakao, tabako, dolĉa kano.]

D: JOAN GILI-NORTA, komercisto, Apartado Correos 58.

Camaguey (Kubo). 50000.

[M 20 h.).

[Puerto Principe. Ĉe la Centra fervojo. Cigarfabrikado.]

D: JORGE JUAREZ CANO, prokuristo, Calle Bartolome Masó 21 "A".

EG: "Zamenhof". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotelo Isla de Cuba, ĉiusemajne.

Cambridge (Angl., Cambridge). 59300.

[Ĉe rivero Cam. Fama Universitato. Komercio de cerealoj, ĉevaloj, ledo. Tria kongreso de Esperanto 1907.]

D: E. T. COLLIER, bakisto, Panton Street 19.

Cambridge 38 (Usono Mass.). 109000.

[Ĉe rivero Charles. Harvard Universitato, unua de Usono.]

D: NORMAN W. FROST, linotipisto, 12 Ash Street, Pl.

Cambron-St. Vincent (Belgio, Hainaut). 900.

[Karbo-regiono. Fera industrio.]

D: ALPHONSE GAUDIART, poŝtisto, Grand' Place 6.

Cancon (Franclando, Lot-et-Garonne). 1200.

[18 km de Villeneuve. Fabrikado de muelŝtonoj.]

D: JEAN RENAUD, entreprenisto de publikaj laboroj.

Cannes (Franclando, Alpes Maritimes). 30000.

[Milda klimato. Vintra restadejo. Oleo, floresencoj.]

D: CH. CRESPI, fotografa informisto, 14 rue du Dr. Gazagnaire.

EG: *Adr.:* MR. SALMON, 20 rue des Vallergues. *Ejo:* 20 rue Borniol (1an Ĵ monate 20 h.).

Cannstadt (sin turni al Del. de *Stuttgart*).

Canon (Franclando, Calvados). [Apud Caen, 20 km de Lisieu.]

D: JEAN BAPTISTE ROBIN, ĉeflignajisto, Ateliers de l'Etat.

Canton (vidu *Kanton*).

Cape Town (Sud-Afriko). 200 000.

[Ĉefstacio por la trafiko de Eŭropo kaj Orienta-Indio. Parla-
menta Ĉefurbo de l'Unio de Sudafriko. Universitato.]

D: GEORGE F. H. CLARK, profesoro, P. O. Box 2, Wynberg.

Capurso (Italio, Apulio).

[Triggiano.]

D: VITO DE GRARIS, doktoro en komercaj sciencoj, Via

Caracas (Venezuelo, D. F.). 126 350.

[Ĉefurbo de Unuigita ŝtatoj de Venezuelo. Naskiĝdomo kaj
tombo de Simon Bolivar, liberiginto. Haveno La Guaira. Uni-
versitato, Observatorio.]

D: J. ALVAREZ-PEREZ, librotenisto, San Lorenzo a Pirineos 3.

Caransebeș (Rumanio, Banato). 9000.

[Ĉe kunfluo de Sibin al Timiș kaj fervoja linio Timișoara-
Orșova. Sidejo de grek-orientala episkopo. Vinkomerco. Nord-
oriente pasejo Fera pordego kaj mineja loko Rusca Montana.]

D: DRº JOZEFO HORVÁTH, advokato, Str. Loga 5.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gastejo Diemer (S post la 1a
kaj 15a ĉiumonate).

Cardenas (Kubo, Matanzas) 26 000.

[sukereksporto.]

[Ĉe norda bordo de l'insulo, 120 km oriente de Habana. Grave

D: ARTHUR MORTIMER MURPHY, stenografisto, Apartado 149.

Cardiff (Angl., Wales). 200 300.

[Ĉefloko de graffando Glamorgan. Haveno. Doko. Kolegio.]

D: DAN THOMAS, apotekisto, 128 a, Penarth Road.

VD: F. S. GAMMON, botisto, 14, Moira Place.

EG: *Adr.*: Ĉe la VD. *Ejo*: 10, Paget Street (M 20 h.).

Carlsbad (vidu *Karlsbad*).

Carlsruhe (vidu *Karlsruhe*).

Casteau près Mons (Belgio, Hainaut).

D: NESTOR BOTTE, milita kuracisto.

Castiglione (Italio, Pisa).

[Ĉe toskana marbordo. Banloko. Bela panoramo sur tirenaj
insuloj, Gorgona-Capraia, Elba, Corsica. Komfortaj hoteloj.]

D: CARLO DI MONTEZEMOLO, generalo, Castiglione.

VD: FIORENTINO FIORENTINI, hotelisto.

EG: *Adr.*: Ĉe Del. *Ejo*: Villa Montezemolo aŭ Hotel Fiorentini.

Catania (Italio). 271 000.

[Sub Etna apud la maro. Haveno Greka kolonio fond. 729 A. k.
Turisma, klimata loko. Citronoj, oranĝoj, sulfuro.]

D: EMANUELE SCALICI, univ. studento, Via Coppola 6.

Causani-Noi (Rumanio, jud. Tighina). 2200.

D: NUHIM CONTARJI, kalkulisto.

Céret (Franclando, Pyrenées Orientales). 4400.

D: SINO THERESE JULIA, komercistino, Bd. Maréchal Joffre.

Cernauti (Rumanio, Bukovino). 132 000.

[Ĉe rivero Pruth. Universitato. Ĉefloko de Bukovino. Belega
palaco de l'rumana episkopo.]

D: ARNOLD HASENÖHRL, rezerva majoro, str. Poincaré 5.

VD: DRº LEON KOPPELMANN, advokato, str. Stefan cel Mare 19.

EG: "Junularo Esperantista". *Ejo*: Germana Domo = Deut-
sches Haus pordo 32, 2a etaĝo (Ĵ 19 h.).

— Kunvenoj de izolaj esperantistoj: Vintre en la kafejo "Ger-
mana Domo", str. J. Flondor — Somere en kafo-kiosko sur
teatroplaco (S 20 h.).

Cernier (Svislando, Neuchâtel). 1500. [agrikultura lernejo.]

[Ĉefloko de distrikto Val-de-Ruz. Fabrikejo de mebloj. Kantona

D: WILLIAM PERRENOUD, profesoro, au Collège.

Cette (Franclando, Hérault). 36 000.

[Haveno. Komercio de vino, bareloj, ligno, sulfuro, marsalo.
Fiŝkaptado.]

D: HENRI GUIBAL, komerca oficisto, Villa "Sunradio" Route

VD: SINO MARTE JULLARD, profesorino, 36 rue Caraussane.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hôtel de Ville (urbodomo)
(1ª D 9—10 h. matene).

Ceuta (Afriko, Maroko). 40 000.

[Hispana pesedaĵo. Antikve: Septa. 48 km de Gibraltaro.
Fortikaĵoj. Haveno. Grava komercio.]

D: PEDRO GARCIA, telefonisto, Talleres de la Puntilla.

Cevins (Franclando, Savoie).

D: GEORGES DE PLANÇON, terkulturisto.

Châlons-sur-Marne (Franclando, Marne). 31 200.

[Ĉe Marne kaj kanalo M. Rejno, en belega regiono de la Cham-
pagne. Antikve Catalaunum. 451 decida batalo kontraŭ hunoj.
Aperas ofte en milita historio. Katedralaj. Ĉampanvino. Ledo,
ŝufabrikado k. t. p.]

D: GÉRARD AUSSÉNAC, 26 rue du Port de Marne.

Chalon-sur-Saône (Francando, Saône-et-Loire). 30 000.

[Ĉe kuniĝo de Saône kun kanalo de l'Centro. Antikve Cabilonum. Belega katedralo St. Vincent. Vino, karbo, metalurgio.]

D: JOSEPH PION, vendisto de skribmaŝinoj, 10 Place du Chatelet.

Chamalières (Franc., Puy de Dôme) 6000.

[Vidinda preĝejo kun mezepoka sonorilejo. Groto. Parko Bellevue.]

Fino LUCIENNE VOIAT, rue du Bosquet 4.

Charbin (vidu *Harbin*).

Charleroi (Belgio, Hainaut). 30 000.

[Ĉe rivero Sambre. Fer- kaj karboindustrio, vitro.]

D: ARTHUR HENRAUT, lernejestro, 30 rue Ferrer, Lodelinsart.

EG: Esp. Grupo de Charleroi (B. L. E.). Adr.: Ĉe la Del.

Ejo: Universitato de Laboro (Mk 18 h. D 9 h.).

Charlottenburg (vidu *Berlin*).

Chaumont (Francando, Haute Marne) 16 200.

[Ĉefloko de departemento Haute Marne. Gantfabrikado.]

D: LOUIS ROUSSELOT, fervoj-sekcia subestro, 27 Impasse Rue Mareschal.

Chaumont en Vexin (Francando, Oise). 1500.

D: LOUIS BORSON, farmaciisto, 60 rue de l'Hôtel de Ville.

Chaux de Fonds (vidu *La Chaux de Fonds*).

Chelsea (USA, Oklahoma).

D: G. P. FERREE, kuracisto, R. 2.

Cheltenham (Angl., Gloucester). 49 400.

[Mineralfontoj. Banloko. Nodo de l'Mezlanda Fervajo (Midland).]

D: WALTER G. PHIPPS, kontoristo, Marston, Langdon Road.

EG: Adr. Ejo: W. M. Appleby, Clarence Street.

Chemnitz (Germanio, Sachsen). 320 000.

[Plej malnova formo de la nomo Kaminizi, de slava deveno. La tria urbo saksa. Grava industrio pro tio nomata — Saksa Manchester —. Metalo, maŝinoj, lokomotivoj, instrumentoj, aparatoj, ilarmaŝinoj, koton-kaj kombitlano-ŝpinejoj, bicikloj, aŭtomobiloj. 1922: 2228 fabrikoj kun 85 000 laboristoj. Aro da faklernejoj. Muzeoj k. t. p.]

D: ALFRED FLADE, instruisto, Mathildenstrasse 30-I.

VD: JOHANNES GUGLIELMI, komercisto, Zietenstrasse 51.

EG: Chemnitz Esp. Societo. Adr.: Sro Feder, Urba jurkonsil., Andréstr. 41. Ejo: Restoracio Tänzer, Langestr. (M 20 h.).

"Instruista Grupo". Adr.: KURT HEYDE, Zietenstrasse 94-II.

Ejo: Waisenschule (Mädchen) (M 19^{1/2}—21 h.).

"Laborista Esp. Asocio". Adr.: KURT KLINGNER, Annaberger Strasse 55. Ejo: Volkshaus Kolosseum (3a S monate).

Chester (Brit., Cheshire) 40 000.

[Ĉe rivero Dee sur roka monteto. Antikve Deva castra. Ĉirkaŭita de romanaj muroj. Katedralo. Werbourgh abatejo. Sidejo de anglikana episkopo. Specialaĵo: Chesterfromaĝo.]

D: AGNES HOGG, instruistino, 25, Bradford Street.

VD: JAMES W. DOBSON, librovendisto, 27, Brook Street.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Great Boughton Congregational Institute (L 19 h.).

Chicago (Usono, Illinois). 2 701 800.

[Ĉe enfluo de rivero C. en Michiganlago. Fondita 1829. Universitato. Komerckloko por greno kaj brutaro.]

D: F. J. KOVARIK, 2502 S. Kedzie Avenue.

EG: "Gradata Esperantista Societo". Ejo: 1500 W. Cullerton Street (4^{an} Mk 20 h.).

"Amikoj de Esperanto". Ejo: Matwells Vegetara Restoracio, 365 W. Madison Street. (Mk 19 h.).

Esp. Officejo: 1500 W. Cullerton Street.

Chipka (Bulgario, Kazanlik). 2800.

D: ANDREJ N. PENĈEV PERULINKO, instruisto = učitel.

EG: "Roza Valo". Adr.: Ĉe la VD. (D 15 h.)

Choceň (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

D: Fino MARIE PETŘÍČKOVÁ, oficistino, Záměstí 158.

Chorley (Brit., Lancashire) 32 000.

[30 km de Manchester. Koton-spinado kaj teksado. Fabrikado de linoleo. Karbminejoj.]

D: JOHN R. HALL, sekretario, 88 Park Road.

Chorzów (Pol., Wojew. Śląskie). 15 000. [centrejo.]

[Ĉe germana limo. Karbominejoj. Azoto fabriko. Elektro

D: TOMASZ BYWALETZ, inspektoro, Ul. Szkolna 20.

Chrzanów (Pollando, Małopolska). 14 000. [farejo.]

[Malnova komerca loko. Karbminejoj. Lokomotivfabrikejo-zinko-

D: JAKOB WEINBERGER, lingvo-instruisto, Sokola.

Chudeřice u. Biliny (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: FRANTIŠEK STEJSKAL, ministro, N° 18.

Cicero (Usono, Illinois). 45 000.

D: J. HOWARD PEARSON, agento, 2711 South Street 61th Ave.

Cieszyn (Pollando, Silezio). 19 000.

[Ĉe rivero Olza. Kastelo. Industrio de mebloj, ĉokolado, likvoro ledaĵoj kaj gladiloj. Turisma centro.]

D: LUDWIK KRYSTA, ŝtata oficisto, stary targ 10.

Cimişlia (Rumanio, jud. Tighina). 2000.

D: Fino **ESTER RABINOVIČI** instruistino.

Citta della Pieve (Italio, Perugia). 8950. [Mezepoka urbo.]

D: **ANNIBALE FRANCISCI**, instruisto, Villa Beatrice.

Cleethorpes (Brit., Lincolnshire). 28000.

[Banloko apud Grimsby, ĉe enfluo de rivero Humber.]

D: **W. TH. GAYFER**, instruisto, Frederick Street.

Clermont-Ferrand (Franclando, Puy-de-Dôme). 120 000.

[Restadloko de Pascal. Historiaj monumentoj, katedralo.

Minerala akvo. Industrio de pneŭmatikoj, konfititaj fruktoj.

En la regiono banlokoj. Centro de turismo.]

Teritorio de UEA: Centra Franclando.

ĈD kaj *D:* **ANNET THOMAS**, oficisto, 3 rue de l'Ange.

EG: "Konkordo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ancienne Maternité (M 18¹/₄ h.).

Cleve (Germanio, Rheinland). 23 000.

[Ĉe rivereto Hermisdall kaj Spoykanal. Kastelo Schwanenburg, Lohengrin. Aer-Akvo-Kuracado. Amfiteatro, belaj parkoj.]

D: **KARL HACHMANN**, tipografisto, Mittelberg 40.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* **H. VINCKE**, Lindenallee 72.

Restoracio **B. Schöning**, Steckbahn (Mk 20—22 h.).

"Societo Esp." *Adr. kaj Ejo:* Kolpinghaus (L Mk 20—22 h.).

Cleveland (Usono, Ohio) 1 000 000.

[Ĉe enfluo de Cuyahoga en Erie Lago. Haveno. Petrolrafinejoj. Fer- kaj ŝtalindustrio. Aŭtomobilfabrikado. 2 Universitatoj.]

D: **STANLEY K. KOZMINSKI**, desegnisto, 3406 Meyer Avenue.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* 9010 Detroit Avenue (M 20 h.).

Cleveland Esperanto Import Export Co. *Adr.:* 3406 Meyer Ave. — Reprezentado kaj perado. Ni deziras reprezenti eksterlandajn firmaojn por vendo aŭ aĉeto en Usono. Niaj specialaĵoj: Kaŭĉukaĵoj, Akcesoraĵoj por aŭtomobiloj kaj radioaparatoj. Vidu anoncon.

Cliftdale (USA, Mass.). 50 000.

[10 km norde de Boston. Komercio de kaŭĉukaĵoj.]

D: **H. B. HASTINGS**, eldonisto, 23 Tuttle Street.

Clinton (Usono, Iowa). 26 000.

[Ĉe rivero Mississippi. Fervoja centro, 6 linioj. Sukerrafinejoj. Fabrikado de lignaĵoj (curtis), motoroj, feraĵoj.]

D: **WILLIAM J. H. KNAPPE**, profesoro de historio kaj filozofio, Warburg College.

Cluj (Rumanio, Transsilvanio). 67 000.

[Ĉe rivero Someş-Szamos. Katedralo. Universitato.]

Teritorio de UEA: Rumanio.

ĈD: **TIBERIO MORARIU**, str. Fântânelei 24.

D: Fino **EUGENIA MORARIU**, oficistino, Str. Fântânelei 24.

VD: **ERNESTO HIRSCH**, komercisto, Str. Memorandului 6.

EG: "Klubo Esperantista". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* kafejo "Cyti", Str. Memorandului (Ĵ 21 h.).

Coblence (vidu *Koblentz*).

Cognac (sin turni al la Del. de Mainxe).

Colmar (Franc., Haut-Rhin). 45 000.

[Ĉefloko de l'departemento Haut-Rhin. Rimarkindaj vidindaĵoj, muzeo. Industrio de teksaĵoj, ledo. En la ĉirkaŭaĵo, ŝatataj ekskurs-lokoj kaj sanigejoj.]

D: **EMILE ZIMMERMANN**, ĉefoficisto 9 rue des Moulins.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Café de l'Univers, Grand rue (2a kaj 4a V 20¹/₄ h.).

Cologne (vidu *Köln am Rhein*).

Colombes (Franclando, Seine). 30 000.

[presejoj.

[Kvar km distanco de St. Denis. Fervojo Nord. Rafinejoj,

D: **GEORGES BONTEMPS**, fervojisto, 4 Villa des Cerises.]

Colwyn Bay (Brit., North Wales). 22 000. [por Kimra montaro.]

[Marborda restadloko en bela montara pejzaĝo. Turisma centro

D: **HAROLD E. FUSSELL**, dentkuracisto, "Fieldside" Conway Road.

Compiègne (Franclando, Oise). 16 000.

[Ĉe rivero Oise. Kastelo. Fama arbaro.]

D: **PAUL LÉCURU**, oficisto, 47 rue St. Corneille.

Constantinople (vidu *Konstantinoplo*).

Coomassie (Brita Okcidenta Afriko, Gold Coast). 20 200.

[Angla kolonio. Tropika Afriko. Ĉefa lando el mondo por kakaokulturo. Eksporto de oro, palmoleo, manganeso k. t. p. Nenia industrio. Importartikloj ĉiuspecaj. Malsana klimato. Riĉega kaj fruktodona tero. Multnombraj lingvoj parolataj, Korespondaĵoj: *Via Liverpool*.]

D: **MAURICIO LUCIANO HUBER**, komercisto. Box 198.

Copenhagen (vidu *Köbenhavn*).

Córdoba (Hispanio). 80 000.

[Ĉe rivero Guadalquivir. Naskiĝurbo de Seneca (54 A. K.).
Komerco de olivoleo. Fabrikado de arĝentaj objektoj.]

D: FRANCISCO AZORIN É IZQUIERDO, arkitekturisto, Calle
Claudio Marcello 18 pr.

VD: JUAN SERRANO OLMO, komercisto, Reloj 1.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Svisa kafejo (Ĵ 14 h.).

Corsham (Britlando, Wilts). 4000.

[Fervoĵlinio London-Bristol. Subtera ŝtonefosado kaj tranĉado.
Agrikulturado. Loĝejo de la Saksaj reĝoj en malnovaj tempoj.]

D: HERBERT SPACKMAN, fotografisto kaj muzikisto, Priory Street.

Cortemaggiore (Italio, Piacenza). 4900. [Rimarkindaj preĝejoj
kun pentraĵoj de Pordenone en la Franciskana preĝejo.]

D: MODESTO CAROLFI, profesoro.

EG: "Bela Espero". Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Scuole Elementare.

Cosne-sur-Loire (Franclando, Nièvre). 8700.

D: PINO MARIE MONSINJON, instruistino, 20 rue M. Berthelot.

Cottingham (Brit., E. Yorks). 5600. [torio por tuberkulozo.]

[Kvin mejloj norde de Hull. Antikva preĝejo el 1272. Sana-

D: PERCY RISEAM, juvelisto, Dunsweil Road.

Coventry (Angl., Warwickshire). 128 000.

[Ĉe C. Kanalo liganta Tamise, Mersey, Trent. Civito de la Tri
Turpintoj. Katedralo. Fabrikado de aŭtomobiloj, aeroplanoj,
artefarita silko, drapo, silkteksaĵoj, rubandoj. Bicikledo,
petrolmotoroj, telefonilo k. t. p.]

D: SINO WINFRED HAILSTONE, korsetistino, Tile Hill Lane.

EG: Adr.: *Ejo:* Coventry Esperanto Club, Fino C. O. TAYLOR,
"Espero", 36 Stanway Road Spencer Park. (Mk 19¹/₂ h.).

Cracovie (vidu *Kraków*).

Crauglio presso Aiello (Italio, Venezia-Giulia).

[Brikfabrikado, artaj terlaboroj.]

D: VIRGILIO FOSCHIAN, oficisto.

Cremona (Italio, Lombardio). 50 000.

[Ĉe Po. Katedralo. Amfiteatro. Fama pro violonoj de Amati,
Guarneri, Stradivari. Silkindustrio. Fromaĝo.]

D: ALDO MANDELLI, librotenisto, Via Macello 1.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Crewe (Angl., Cheshire). 47 000.

[Fervoja krucpunkto. Grandiozaj laborejoj de London, Mezlanda
kaj Skota fervojo.]

D: ERNEST LEE, laboristo, 6, Gatefield Street.

Crimmitschau (vidu *Krimmitschau*).

Csikszereda (vidu *Mercurea-Ciuc*).

Cuevas de Vera (Hispanio, Almeria). 26 500.

[Ĉe rivero Almanzora. Arĝento minejoj.]

D: DIEGO AZNAR-CASANOVA, makleristo.

Culemborg (Nederlando, Gelderland). 9500.

[Gotikstila urbdomo. Industrio: Cigaroj, mebloj, lignaj ŝuoj.]

D: OTTO DE BEUS, estro de cigarfabriko.

Cuyk (Nederlando, Noord Brabant). 3200.

[Ĉe Moso kanaligita kaj fervoĵlinio Maastricht-Nimegen. Bo-
vinbredado. Fabrikado de laktopudro. Monakejo de Krucor-
deno, St. Agatha.]

D: FIRMINUS SEVERYNS, krucordenano, S. Agatha.

EG: "Pli alten al Dio". Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Fraterschool.

Czernowitz (vidu Ĉernauti).

Czersk (Pollando, Pomorze). 9000.

[Grandaj fabrikejoj por lignoprilaboro, segejoj, gudofabrikejo.
Eksporto de ligno, orumitaj kadroj.]

D: KASIMIERZ MAJORKTEWICZ, instruisto.

Czortków (Pollando, Małopolska Wsch.). 15 000.

[Fondita 1525 laŭ nomo de nobela familio de Czartoryskich.
Ĉe rivero Seret. Komerco kaj industrio. Ŝtata alkohol fabri-
kejo. Naskiĝloko de poeto Kornel Ujejski kaj de verkisto ger-
manlingva KARL EMIL FRANZOS.] [Głowna 95.]

D: HILLEL OBERLÄNDER v. STERNBERG, bibliotekisto, ul.

C-Ĉ

Čadca (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 6000.

[Grava ligno komerco. Fiŝkonservaĵoj. Segejoj.]

D: JOSEF POPPER, oficisto.

Čepelare (Bulgario, Stanimaŝka). 2990.

[Industrio de ligna konstrumaterialo. Komerco de faruno, greno.]

D: STOJAN D. MAREV, libraro.

Červený Kostelec (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

[Industrio de tolo kaj kotono. Kolorigejoj.]

D: SINO BERTA KEYZLAROVÁ, Sokolská 7.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hôtel Chráska (Mk 20 h.).

Česká Lípa (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12000. [Malnova urbo. Industrio: kalikoto, veluro, silko, ŝuoj, fortepianoj, bazalto.]
D: VOJTĚCH KOLÁČEK, fervojoficisto, *Bor* u České Lípy.

Česká Skalice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3000.
 [Apud rivero Úpa; batalejo 1866 dum la aŭstro-prusa milito. Teksa industrio, kolorigejoj.]
D: JAN DVOŘÁČEK, ŝuisto, N^{ro} 360.
VD: ODON HORÁK, oficisto, N^{ro} 250.

České Budějovice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 60000.
D: JAN HOLUB, ŝparkasoficisto, Spořitelna. [ského 51 II.
VD: FRIEDRICH NAHMA, oficisto, ĉe L. kaj C. Hardmuth, Skuher-
EG: Esperantista Klubo.

Český Brod (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4500.
 [Antikva loko apud ĉefurbo Praha, produktado de hordeo; biero, terkulturaĵoj, maŝinoj, brikoj, sukero.]
D: JAROMÍR TOTĤ, advokata oficisto, Šafaříková 320.

Český-Těšín (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 8000.
 [Ĉe rivero Olsa. Industrio de mebloj kaj likvoroj. Turisma centro.]
D: LUDOVÍK KRYST, Breite Gasse 2 II.

Ĉimiŝlia (Rumanio, Besarabio, jud. Tighina). 2000.
D: FINO ESTER RABINOVICI, instruistino.
VD: IOSIF PROCUPETI, instruisto.

D

Dąbrowa-Gornicza (Pollando, Kieleckie). 40000.
 [Fondita 1850. Karbo-minejoj.]
D: MAURYCY WYGODSKI, instruisto, ul. Kosciuszki 24.
VD: JOZEF O ISRAELOWICZ, laboristo, ul. Kr. Jadwigi 16.
EG: Esp. Rondo. *Adr.*: Ĉe la Del. (D M kaj S vespere).

Dagda (Latvio). 2140.
 [En bela ĉirkaŭaĵo. Detruigita dum franca-rusa milito 1812.]
D: HERMANIS LIDAKA, oficisto, Pilicijā.

Danzig (Liberurbo). 250000.
 [Hansa urbo. Ampleksa haveno. Antikvaj vidindaĵoj. XIXa Kongreso de Esperanto 1927. Banloko Zoppot.] [weg 41 II, Langfuhr.
D: BERNHARD AELTERMANN, supera urbsekretario, Baeren-
VD: FINO GERDE SPIESS, komerca helpantino, Goldschmiedegasse 25.
EG: *Adr.*: *Ejo*: Messehaus B-II, Zimmer 41.

*** Danziger Sparkassen-Aktien-Verein.* — *Adr.*:
 Milchkannengasse 33. Bankejo. Plej malnova moninstituto
 fondita 1821. Rekomendas siajn servojn al la bank-institutoj,
 bankistoj kaj komercistoj de la tuta mondo por enkasigi monon
 kontraŭ kambioj, komercaĵoj k. t. p. Korespondas en Esperanto.

Darkov ap. Fryštát ve Slezsku. (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 1000.
D: ADOLF WITOSZEK, seruristo, N^{ro} 85.

Darmstadt (Germanio, Hessen). 76000.
 [Ĉefurbo de Hessen. Teknika Altlernejo. Riparejoj de la fer-
 vojo. Industrio: Kemiaĵoj, cigaroj, ĉokolado, kaldronoj, maŝinoj,
 mebloj k. a. Artista kolonio. Libera Filozofa lernejo de Grafo
 Keyserlingk.]
D: CLAUD KOOPS, fervoja oficisto, Eschollbrücker Strasse 44.

Daruvar (Jugoslavio, Slavonio). 7000.
 [Rome Jasorum. Banloko. Varmegaj fontoj, marĉa kuracado.]
D: OTTO SOBOTKA, redaktoro. [slovenska banká.
EG: "Esp. Rondelo". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Ĉesko-

Darwen (Brit., Lancashire). 39000.
 [Paperfabrikejoj, katunaĵoj. 32 km de Manchester.]
D: ERNEST FLINT, librotenisto, 16, Garden Village Spring Vale.

Daugavpils (Latvio). 35000.
 [Dekstre de rivero Daŭgava, fondita 1278. Riverhaveno. Aliaj
 nomoj: Dünaburg kaj Dvinsk.]
D: JANIS ROBERTS OZOLINŠ, telegrafisto, Vilnas iela 8—6 dz. 5.
EG: *Adr.* kaj *Ejo*: Ĉe la Del. (D 20 h.).

Dax (Franclando, Landes). 11500.
 [Aqua Tarbellica. Ĉe rivero Adour. Ses sulfurtermoj. Kuracado
 de reŭmatismoj per ŝlimbanoj.]
D: FERNAND LAGESTE, asekuristo, 21 Place du Sablar.

Deal (Angl., Kent). 13000.
 [Elŝipiĝo de Julius Caesar. Marborda kuracloko. Kasteloj:
 Deal, kie loĝis Earl Ypres; Walmer: Earl Beauchamp. In-
 dustrio de nutraĵkonservado.]
D: HERBERT SEWELL, presisto, College Press.

Debreczen (Hungario, Hajdu). 132000.
 [Ĉe rivero Hortobágy. Centro de hungara protestantismo. Kolegio
 kun biblioteko 200000 volumoj. Fama universitata kliniko.
 Agrikultura Akademio. Fabrikado de ŝapo kaj pipokapo.]
D: GÉZA BERKI, ĉefoficisto, Királyi Tábla.

Děčín (vidu *Tetschen*).

Degersheim (Svislando, St. Gallen). 3500.

D: JOSEF FERDINAND FISCHER, komercisto, Volksmagazin.

Dej (Rumanio, Transsilvanio). 11500.

[Ĉe kunfluo de la tri Ŝamos. Fervoja Krucpunkto. Gotika preĝejo 1450. Franciskana monakejo kaj salbano. Vinkulturado. Proksime la salminejo Ocna Dejului.]

D: ADALBERTO FRANK, komercisto.

De Jutryp (Nederlando, Fryslân). 1200.

D: WIBE P. CNOSSEN, brutbredisto.

Delft (Nederlando, Zuid Holland). 50000.

[Naskiĝloko de Hugo Grotius, kaj Ant. v. Leeuwenhoek. Maŭzoleo de la reĝa familio. Antikvaj konstruaĵoj. Muzeoj. Teknika altlernejo. Industrio: Porcelano, oleo, alkoholoj, fermentigiloj, cigaroj, kemiaĵoj, farboj, gluo, gelateno, maŝinoj, ledo, kabloj, vitro.]

D: EDUARD JOHANNES VELDHUYZEN, studento, Markt 81a.

Delitzsch (Germanio, Provinz Sachsen). 15000.

[Proksime de Leipzig. Agrikulturo. Industrio de sukero, cigaroj, ŝuoj, bombonoj.]

D: HANS SCHMIEDEBERG, Studienrat, Schlossgasse 25.

EG: Loka Grupo de GEA. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.).

Denver (Usono, Colorado). 300000.

[Ĉe South Platte River. Universitato. Ĉefloko de Colorado.]

D: WALTER AUGUST BUCHHEIM, instruisto, 1435 Race Street.

VD: FINO ADELAIDE M. SHARP, oficistino, 1851 Logan Street.

EG: *Adr.:* 1435, Race Street, Tel. York 9252 W.

Ejo: 1310 Welton Street, Apartment 4 (V 20 h.).

Detroit (Usono, Michigan). 1500000.

[Ĉe rivero Detroit. Haveno. Masonista Templo. Aŭtomobil-fabrikoj Ford, Dodges, Packard, Cadillac.]

D: DRO TOBIAS SIGEL, kuracisto, 2916 E. Grand Boulevard.

VD: ALBERT KOLINER, Library Ave 1030.

EG: "Pola Esp. Asocio". *Adr.:* B. LENDO, 3596—29 Street.

EO: Esperanto Office of Detroit. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (V 20 h.).

Deurne (Nederlando, Noord-Brabant). 10100.

[Vasta torfejo. Eksporto de muelita torfo, uzata en ĉevalejoj. Fabrikado de pajlaj botelingoj kaj brikoj. Antikva kastelo.]

D: A. L. A. SWINKELS, komercisto, Haageind 244.

Deutsch-Giesshübel bei Iglau. (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Somera restadloko sur bohem-moravia limo.]

D: RICHARD THEML, instruisto = Lehrer. [Eks. II. 1927.]

Deva (Rumanio, Transsilvanio). 8700. [Ĉe rivero Maros.]

D: ANTONO ANDER, profesoro de reala lernejo, Piata Unirii 3.

Deventer (Nederlando). 35000.

[Ĉe rivero Yssel. Tria komerca urbo de Nederlando. Industria centro. Fero, katuno. Tapiŝoj. Deventerkukoj.]

D: H. J. BOUWHUIS, horloĝisto, Brinkgreverweg 8.

EG: "Frateco", laborista grupo. *Adr.:* Sro B. C. MAALSTÉ, Lange Zantstraat 45. *Ejo:* "de Volksbond", Polstraat 51 (M kaj Mk 19—22 h.). *EG:* "Verda Stelo", neŭtrala grupo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* "Help U Zelfen" Diepenveensche-weg (L 20—22 h.).

Dijon (Francando, Côte-d'Or). 78600.

[Divio, roma fortikaĵo. Fabrikado de specialaĵoj, mustardo; mielkukoj, kasislikvoro, vino. Ĉefurbo de Bourgogne. Antikvaĵoj, rimarkinda muzeo, dua en Francujo. Universitato, ĉiujare vizitata de ĉ. 900 fremdaj gestudentoj. Episkopejo.

D: Sino MARTHE PETIT, 33 rue Chabot-Charny.

EG: *Adr. kaj Ejo:* Hôtel Municipal des Sociétés, 7 rue Docteur Chaus sier (Mk 20½ h.).

Dison (Belgio, Liège). 11500.

[Teksaĵ kaj suo-industrioj. Vidinda ĉirkaŭaĵo.]

D: GASPARD BLAUSE, fervojoficisto, 54 rue Neuve.

Dobřany (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5800.

[Belega situacio. Prahistoriaj trovaĵoj, Karbminejo. Kaolin-fabriko. Landa instituto por spiritmalsanuloj.]

D: MARIE ŠINDLEROVÁ, oficistino, Dobřany u Plzně. Zem. ŭstav pro choromyslné.

Dobruška [Ĉeĥoslovakio, Opočno]. 3500.

[Submonta urbeto. Turisma centro por Orlické hory. Industrio kaj komerco de teksaĵoj.]

D: FINO MARIE MARELOVÁ, instruistino, Pulická ul.

VD: KAREL HAMERSKÝ, oficisto, Dobruška 577.

Dölzsch (Germanio, Sachsen). 2500.

[En la valo de "Plauenscher Grund". Vapor muelejoj.]

D: OTTO MÜLLER, instruisto, Rossthal, Dresden 28.

Dokkum (Nederland, Frislando). 4800.

[Centro de nordorienta Frislando. Fonto de St. Bonifacio, mortigita apud Dokkum en jaro 775. Pilgrimloko.]

D: HENDERIKUS JAN BAKKER, lernejestro.

Dolany (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Komošin.

[En valo de Úhlava, 8 km de Klatovy. Proksime ruinoj de

D: ZDENĚK HAHN, instruisto, Dolany u Klatov.

Dolné-Hámry (Ĉeĥoslovakio, Župa XVIII). 2000.

[Konata fabriko "Sandrik".]

D: JOSEF ČIMER, forĝisto por arĝento kaj metaloj.

Dolní-Kalná [Ĉeĥoslovakio, Bohemio].

D: FRANTIŠEK PORTYCH, instruisto-učitel.

Dolní-Kounice [Ĉeĥoslovakio, Moravio]. 3000.

[Kastelo. Vin- kaj fruktokulturado. Kolorigejoj de teksaĵoj.]

D: THEODOR KILIAN, instruisto, Jiráskova 317.

Domašín (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: ALOIS ŠTĚPÁN, lernejestro, Domašín ap. Vlašim.

Domažlice [Ĉeĥoslovakio, Bohemio]. 8000.

[Montara regiono apud la bavara landlimo. En proksima vilaĝo Oujezd naskiĝis kaj vivis la defendanto de popolaj rajtoj, Kozina. Industrio: Terkulturaj maŝinoj, galonoj, ligno kaj punktoj.]

D: JAROSLAV DRVOTA, komercisto, Hoř. předm. 61.

EG: "Esp. Klubo". *Ejo:* Restaurace "u Holubů" (Ĵ 20 h.).

Dordrecht (Nederland, Zuid-Holland). 60000.

[Parte tre arta urbo; insulo, 16 km de Rotterdam; fer-, metal-ligno-, buter-, vitrofabrikejoj, ŝipkonstruejoj.]

D: BASTIAAN PIETER ROUBOS, ŝtatoŭficisto, Noordendijk 90.

EG: "Tra la Mondo". *Adr. Ejo:* Sro C. KOUWEN, Potgieterstraat 13 (V 20 h.).

Dornbirn (Aŭstrio, Vorarlberg). 15000.

[Ĉe fervojlino Innsbruck-Bregenz. Faklernejo por maŝinbrodado.

Vigla industrio-kotono-maŝinoj.]

D: D^{ro} RUDOLF ZANGERLE, notarsubstituto, Frühlingstrasse 3.

Dorpat (vidu *Tartu*).

Dotnava (Litovio, Kedainiai).

[Terkultura teknika lernejo 13 km de Kedainiai (Kiejdany) kun 250 lernantoj, fondita en 1912.]

[Technikumas.

D: VIKTORAS RUOKIS, kemiisto instruisto, Dotn. Zemės Ukio

EG: "Verda Kverko". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.

Douai (Franclando, Nord). 34130.

[Ĉe rivero Scarpe, enfluantan Escaut: Meze de la riĉa karb-hava teritorio de Norda Franclando. Naskiĝurbo de Jean de Bologne kaj Marceline Desbordes-Valmore. Minejoj, ferindustrio. Muzeo.

D: ALBERIC HUMEZ, entreprenisto, 13 rue Morel. (Tel. 136.)

EG: *Adr. Ejo:* D^{ro} PAUL DESMOULIN, 26 rue du Clocher St. Pierre. (Tel. 325.)

Doubravčany apud Zásmyky (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Ĉe aŭtomobila vojo de Praha al Kutná Hora. Sukerindustrio.]

D: Fina MILADA VOKŘALOVÁ, oficistino.

Dover (Angl., Kent). 41000.

[Antikva kastelo.]

[Haveno. Linioj Dover-Calais = Dover-Ostende. Marbanejo.

D: WILFRED CHITTY, direktoro de muelejo, 51 Park Avenue.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Drahowitz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6000.

[Antaŭurbo de mondfama banloko Karlsbad.]

D: HANS FISCHBACH, burĝlerneja instruisto, N^{ro} 37.

EG: Loka grupo de GEL. *Ejo:* Gastejo "Birkenwald" (M 20 h.).

Drammen (Norvegio). 26000.

[Haveno. Komerca kaj industria loko. Eksporto de ligno, celulozo kaj papero.]

D: EDWIN N. WAHL, bankoficisto, c/o Drammens Privatbanker.

Dresden (Germanio, Sachsen). 551700.

[Ĉe rivero Elbe. Slava-veneda vilaĝo Drežďany. Saksa ĉefurbo. Rimarkindaj vidindaĵoj, muzeoj, biblioteko kun 520000 volumoj. Veterinara, teknika altlernejoj. Grava industrio, kemia, ceramika, cigaredoj, fotografaj aparatoj k. t. p. Ĉokoladfabrikoj. En ĉirkaŭaĵo ŝatataj ekskursejoj kaj sanigejoj, Weisser Hirsch k. a. Centro de E. movado. 4^a kongreso de Esperanto, 1908.]

D: Sino CAMILLA FÜRTH, rentulino, Carlowitzstrasse 28 I.

VD: ALBERT SCHMIEDER, mekanisto, Helgolandstr. 15 III.

D: (komercio) MAX TESSNER, komercisto, Freiburger Str. 31.

EG: Deutscher Esperanto Bund, e. V. Zweigverein Dresden.

Adr.: Dresden-A., Struvestrasse 40. Tel. 27568. *Ejo:*

Kasino Gebr. Arnhold, Viktoriastrasse 16.

"Orienta grupo". *Adr. Ejo:* Sino M. HANKEL, Nikolai-strasse 18 (L 19 h.).

“Obstine Antaŭen”. *Adr.*: W. BOOCH, Schanzenstrasse 23.

Ejo: Hollacks Restaurant, Königsbrücker Strasse (Ĵ 20 h.).

“Komerca grupo”. *Adr.*: W. RANFT, Hauptstrasse 38 A.

Ejo: Artesischer Brunnen, Antonstrasse (L ĉiumonate 20¹/₂ h.).

“Progreso”. *Adr.*: ALB. SCHMIEDER, Helgolandstrasse 15.

Ejo: Café Central, Altmarkt (Ĵ 20 h.).

“Klubo de Sciencamantoj”. *Adr.*: JOH. ENGST, Kronprinzenplatz 10. *Ejo*: Wettiner Bahnhof (Ĵ 20 h.).

“Konversacia Grupo”. *Adr.*: SINO MENZER, Mosenstrasse 16 III, *Ejo*: Artushof, Fürstenplatz (Ĵ 15 h.).

“Polica grupo”. *Adr.*: polica komisararo ARTH. POHLE, Hauptpolizei, Schiessgasse. *Ejo*: Hauptpolizei (Ĵ 20 h.).

“Sinjorina Societo Esperanto”. *Adr.*: SINO ANNA HUHLE, Bürgerwiese 2. *Ejo*: Komerca lernejo Huhle & Waczynska, Bürgerwiese 2.

“Dresdena Esperanto-Instruistaro”. *Adr.*: instruisto PROTZE, Grossenhainer Strasse 75.

“Laborista Esperanto-Asocio por germanlingvaj regionoj”, distrikt: Dresdena industria regiono. *Adr.*: P. KÖCKERTZ, Tharandter Strasse 6.

* Restoracio “Hollack”, Königsbrücker Strasse, proksime al Albertplatz. Bonegaj manĝaĵoj kaj trinkaĵoj, agrabla restado. Dancejo. Kunveno de grupo “Obstine antaŭen”.

** Hotelo kaj restoracio „zum Artesischen Brunnen”, Dresden-N., Antonstr. 4, 2 min. de stacidomo Dresden-Neustadt. Tel. 14667. Bona kaj malmultekosta loĝado. Kunveno de Esperanto-Komercista Grupo.

** Hotelo “Hospiz”, Dresden-A., Zinzendorfstr. 17, 10 min. de ĉefstacidomo. Tel. 13146 kaj 10547. Trankvila, agrabla loĝado, proksime al la “Granda Ĝardeno” kaj ekspozicio. Ĉiaj komfortaĵoj, moderaĵ precoj.

** Bankejo Gebr. Arnhold, Dresden-A., Waisenhausstr. 18/22, Sidonienstr., Europa-Hof, Chemnitz Str. 96. Dresden-N., Hauptstr. 38, Weissner Hirsch, Collenbuschstr. 18. Esperantistaj oficejoj.

EO: Esperanto-Verlag Ellersiek & Borel, Struvestr. 40 (Loka filio de la sama firmo en Berlino). Tel. 27568.

MAX TESSNER, Librejo, Freiburger Str. 31, Enirejo: Ammonstr.

Dresden-Dobritz (Germanio, Sachsen). 3000.

[Laborista loĝregiono de Dresden. Fabrikado de punktoj, cigaroj, papero kaj keksoj.] [strasse 24 I.]

D: EMIL FRIEBEL, instr. de porprofesia lernejo knabina, Kaden-

Dresden-Loschwitz — Weissner Hirsch.

[Antaŭurbo de Dresden, lokita sur monto. Resaniĝloko kun 3 grandaj kuracejoj. Tre ŝatata restadejo de multaj artistoj.]

D: SINO ELLA BRÜGMANN-HEYN, komercistino, Ludwig-Richter-Strasse 6.

Dresden-Zschachwitz (Germanio, Sachsen) 6000.

D: HERBERT BRADER, instruisto, Simonstrasse 11. [(V 20 h.).

EG: “Verda Stelo”. *Adr. kaj Ejo*: Heidenau Ratskeller

Drognens (Svislando, Fribourg).

[Instituto por edukado.]

D: FR. MICHEL, instruisto, Drognens, Poste Siviliez.

Dubi (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

[Karbominejoj, ŝtal- kaj ferfabrikoj.]

D: FINO BOŽENA VLČKOVÁ, oficistino, ĉ. 110 p. Vrapice u Kladna.

Dublin (Irlando). 419000.

[Ĉe rivero Liffey. Ĉefurbo de la liberŝtato Irlando. Du Universitatoj. Parlaĵejo. Industrioj: Bierfarado, destilado, biskvitfarado.]

D: FRANK R. A. MC. CORMICK, inĝeniero, 5 Mount Eden Road, Donnybrook. (Tel. Ballsbridge 108).

EG: Centra Grupo. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: (Ne ankoraŭ fiksita).

“Laborista Grupo”. *Adr.*: SRO R. J. P. MORTISHED, 32 Lower Abbey Street, Dublin.

“Amateur Press Club”, esp. sekcio. *Adr.*: 33 Pearse Street, Dublin.

EO: Irlanda Esperanto-Asocio. *Adr.*: Ĉe la Del.

Dubno (Pollando, Wołyń). 20000.

[Ĉe rivero Ikwa; limregiono orienta de Pollando. Ofte citita kiel fortikaĵo dum la lasta milito. Ruinoj de kastelo de grafoj Ostrogskij, fondintoj de la urbo.

D: MEJER LICHTENSZTEJN, lernanto, dom Sznajdera.

Dunfermline (Skotlando, Fife). 39900.

[Apud Rosyth. Historiaj antikvaĵoj; grava militŝiphaveno; fabrikado de tolaĵoj.]

D: FINO LILY SHEARER, instruistino, 6 High Str.

Düsseldorf (Germanio, Rheinland). 400 000.

[Naskiĝurbo de Heinrich Heine, 13. Dec. 1797. Ĉe Rejno. Gardenurbo kun pentrista akademio. Grava Industrio. Kongresa urbo. Sidejo de multaj sindikatoj de produktantoj.]

D: GEORG JOHANNES, poŝtoficisto, Aachener Strasse 127 I.

EG: Esperanto-Verein. *Adr.*: DR. MÜLLER, advokato, Wagnerstrasse 36. Tel. 4040. — *Adr.* (Korespondaĵoj: JOS. PFAFFENHOLZ, Rethelstrasse 169, Düsseldorf 110. Tel. 6099.

EG: "Laborista Grupo". *Adr.*: H. REMERS, Luisentrasse 97.

Ejo: Rest. Schmitz, Wehrhahn 79. (V 20 h.).

Dupnica (Bulgario). 15 000.

[Apud monto Rila. Proksime de la granda elektra instalejo "Orion". Fruktoj kaj bonvalitaj tabakoj.]

D: LJUBEN ĈOMAKOV, instruisto = učitel.

EG: "Suno". *Adr.*: Ĉe la del. *Ejo*: En la gimnazio aŭ ĉe SRO T. MIJOROV (Ĵ. 16 h.).

Dvůr Králové nad Labem (Ĉeĥoslovakio). 15 000.

[Ĉe rivero Elbe = ĉeĥe Labe. Historia urbo. "Manuskriptoj". Vintraj sportlokoj sur apuda Zvičina. Akvohaltigejo de Tešnov. Teksa industrio: kotono kaj juto.]

D: JOSEF NOSEK, bankoficisto, Okresní dům 400.

VD: Fina ANNA PŘIHODA, korespondistino, Rieger Platz 343.

E

Eastbourne (Angl., Sussex). 52 500. [Marbano.]

D: VALENTINE VINCENT SUMFIELD, presisto, Station Street.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Cave's Café, 94, Terminus Road (1a kaj 3a M ĉiumonate 16¹/₂ h.).

Ebersbach, Bez. Löbau (Germanio, Sachsen). 9 500.

[Industria urbo, transira stacio al Ĉeĥoslovakio, teksejoj, fabrikado de kotonaĵoj kaj tolaĵoj; vitrorafinejoj kaj pentrejoj; kartonaĵoj; naturscienca muzeo.]

D: ARTHUR MARTIN KIRCHHÜBEL, Hauptstrasse 513.

EG: Loka Grupo de G. E. A. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hainschule (grupkunveno kaj kurso M 20 h.).

Edinburgh (Skotlando). 420 300.

[Caer Eden = Kastelo de Edin, reĝo de Deira († 633). "Holyrood" = palaco de skotaj reĝoj. Universitato, fondita 1583. Botanika kaj zoologia ĝardenoj. Industrio: Presarto, Biero, Kaŭĉuko, Vitro, Boteloj, Biskvitoj, Papermaŝinoj. Observatorio, Nacia Galerio. XVIII. Universala kongreso de Esperanto 1926].

Edinburgh: Princess Street

D: DAVID RITCHIE TULLO, advokato, 34, St. Andrew Square.

VD: WILLIAM RAE, kasisto, 2, Walker Street.

EG: "Edinburga Esperanto Societo". *Adr.*: J. W. P. Murray, Braehame, Cramond Bridge. *Ejo*: Room 29, Synod Hall, Castle Terrace (Mk 20 h.).

* — Thornton & Co., Ltd. — *Adr.*: 4 Hanover Street. Fabrikantoj de ĉiaj kaŭĉukaĵoj por fervojo, tramo, vojo, inĝeniero, vizo, juto, katuno, lano, papero, tano, sukero, tabako, doko kaj karbofabrikejoj. Botoj, ŝuoj, akvolitoj, akvoboteloj, aerkusenoj ktp.

** — Thomas Nelson & Sons, Ltd. — *Adr.*: Parkside Works. Presistoj kaj eldonistoj de edukaj kaj ĝeneralaj verkoj Angle, France, Hispanie kaj aliaj lingvoj.

** — Stewart McGlashen & Son, Ltd. *Adr.*: 2 Canon mills Bridge. Marmor-, Granit- kaj ŝtonfabrikejo. Fabrikistoj de ŝtonradoj por vitraj, lens- kaj glaŝtrancistoj.

**** — The Cockburn Hotel (Edin) Co. Ltd.**, flanke de la "Waverley Stacio" centre lokita por la komerco kaj plezuro — moderaĵ prezoj. Senalkohola. James P. Macpherson, Managing Director.

**** Café Royal:** Ostra bufedo kaj trinkejo. *Adr.:* 17 West Register Str. Ostroj, omaroj, kankroj, salatoj, viandbulkoj, vinoj, alkoholaĵoj kaj bieroj, britaj kaj alilandaj, je glacio. 1 minuto de la ĉefa stacidomo.

Eekeren (Belgio). 15000.

[Apud Antverpena haveno. Formostacio.]

D: AUGUST CLYMANS, instruisto, Kloosterstraat 54.

Eemnes (Nederlando, Utrecht). 1750.

D: JOHANNES VAN HENGEL, eldonisto, Huize Gooiershove.

**** — Holanda Esperanto Oficejo — Eldonejo de Esperantogazetoj, broŝuroj, propagandiloj k. t. p.** Presejo speciale aranĝita por Esperantopresado; liveras ĉiulanden, petu prezojn kaj specimenojn. Volonte eldonos proprariske gazetojn por societoj, k. s. Komerco de esperantaĵoj. Ĉie korespondantoj kaj reprezentantoj demandataj.

Egeln (Germanio, Sachsen). 5000.

[kaj bulboj.]

Brunkarbo- kaj kalio-minekspluatadoj kaj industrio. Sukerrapo

D: (Vakas)

VD: HEINRICH EILERT, instruisto, Ritterstrasse 21.

Eger (Ĉeĥoslovakio, Bohemio) 30 000.

D: JOSEF SCHUSTER, instruisto, Ringstrasse 31 II.

EG: Loka grupo de GEL. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ratskeller, vintre (V 20 h).

Eibenstock (Germanio, Sachsen). 8500.

[Malnova montara urbo de Erzgebirge, kun vigla industrio. Ĉefe puntaĵoj, brodaĵoj, perlaĵoj, metalfabrikaĵoj. Somera kaj vintra restado — skia kaj glitveturila sporto.]

D: REINHOLD SCHÖNE, studkonsilisto, Moltkestrasse 6.

EG: Antaŭen kaj Supren. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Bielhaus (L 18). Vespera renkontejo de la esperantistoj.

Eibiswald (Aŭstrio, Steiermark). 980.

D: Dr. jur. LUDWIG KASPAR, juĝejestro.

Eichelberg (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Ĉe rivero Eger. Bavara landlimo. Agrikulturo, bredado de brutoj. Hejmea industrio. Teksaĵoj, gantoj.]

D: KLEMENS REICHL, lernejestro, Eichelberg, Post Liebenstein.

Eichwald bei Teplitz-Schönau (Ĉeĥoslovakio). 4500.

[Kuraĉloko.]

[wald.

D: AUGUST SCHUSTER, glasvendisto, Neu-Tischau, Post Eichwald. *Adr.:* Ĉe la delegito. *Ejo:* Deutsches Haus en Eichwald (Mk 20 h.). Sekcio de la grupo: Esp. Rondo "Zamenhof" Wistritz-Pihanken. *Ejo:* Goldener Anker en Pihanken (Mk 20 h.).

Eindhoven (Nederlando, Noordbrabant). 65 000.

[Ĉe kunfluo de la Gender en Demmel. Industria urbo. Elektraĵ lampoj Philips, 9000 laboristoj. Cigaroj, cigaredoj, lignaĵoj. Teksaĵoj: tolo, kotono, lano.

D: P. A. SCHENDELER, profesoro, Prins Hendrikstraat 30 e.

Eisenach (Germanio, Thüringen). 40 000.

[Ĉe riveroj Nessel kaj Hörsel. Kastelo Wartburg, restadejo de Martin Luther; Richard Wagner kaj Fritz Reuter muzeoj.]

D: J. ZINGANELL, horloĝisto, Georgenstrasse 6.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Zimmermann, Karlsplatz.

Eisenerz (Aŭstrio, Steiermark). 24 115.

[Montara regiono. Impona minekspluatado.]

D: RUDOLF JOSEF SCHAUR, oficisto, Hieflauerstrasse 6.

Elberfeld (Germanio, Rheinland). 170 000.

[Ĉe rivero Wupper. Plej alta ponto "Kaiserbrücke" en Eŭropo 106 m. Pendfervojo. Grava industria kaj komerca urbo. Posaĵoj, rubandoj, kolorfabrikejoj.]

D: PETER TRARBACH, rektoro, Markgrafenstrasse 14.

EG: "Paco Stelo" (Internacio Katolika). *Adr.:* Kapelano Wachowski, Feldstrasse 25. *Ejo:* Suitbertusheim, Steinbecker Strasse (L 20 h.). [Gartenstrasse 119.

"Amikeco" *Adr.:* Fino Hedwig Lessmann, instruistino, "Verda Celo" *Adr.:* Fino Maria Berle, instruistino, Steinbecker Strasse 105a.

**** Hotelo "Zum Adler"** unu minuto de la ĉefstacio, kun elektra lumo, centra hejtado. Prezoj: ĉambro kaj matenmanĝo kun ŝinko, kolbaso, fromaĝo Mk. 4.50. Tagmanĝo kaj vespermanĝo por Mk. 1,20 kaj pli multekostaj.

Elbeuf (Franc., Seine Inférieure). 18600.

[En Normandio 20 km de Rouen. Industrio: Fabrikado de lanaj ŝtofoj, fame konataj kaj eksportataj ĉien.]

D: GEORGES SAGET, direktoro de ŝtofokolorigejo, 3 rue Charles Mouchel.

Elbing (Germanio, Westpreussen). 66 600.

[Ĉe rivero Elbing. Kanalo. Industrio, maŝinoj, lokomotivoj. Ŝip-konstruado, Schichau verfto. Aŭtomobiloj, aŭtoplugiloj, cigaroj; butero, fromaĝo, keksoj. Komercio: greno, ligno, karbo.]

D: HERMANN GREFF, kemiisto, Hindenburgstrasse 25 a.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Elhovo (Bulgario, Burgas). 5000.

[Agaĉ.]

[Ĉe rivero Tunĝa. Terkulturo, tabako. Nomiĝis antaŭe: Kazil-

D: GREGOR GENOV ŠUTOV, juĝeja oficisto.

Ellamaa (Estonio, Sooniste vald). 1000.

[Granda elektra centro. Bienoj, ŝtataj torfmarĉoj. Arbar-komercio.]

D: MIHAIL GRIGORJEV, oficisto, Vaksal.]

Ellefeld (Germanio, Sachsen). 5400.

[Ĉe Falkenstein kaj Auerbach i. V. Brodaĵoj, teksaĵoj. Fabrikejo de maŝinoj "Elhoma".]

D: KARL MEINEL, instruisto, Blücherstrasse 25 G.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Ejo: Kafejo Lehmann (V. 20 h.).

Elmstone Hardwick near Cheltenham (Brit., Gloucestershire).

D: ARCHIE YATES, poŝtisto.

Eltville am Rhein (Germanio Rheingau). 5000.

[Antikve "Elfeld" lat. Alta Villa. Dekstra bordo de l'Rejno. 1292 rezidejo de Adolf von Nassau, germana reĝo, en 14 kaj 15 jc. de l'episkopoj de Mainz. Vinmuzeo. Ŝaŭvino-fabrikado.]

D: CHRISTIAN HERZER, oficisto, Marktstrasse 3.

EG: Loka Grupo de G. E. A. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gutenberg-school (L Mk 20 h.).

Elva (Estonio). 1800. — [Fama sanigloko 25 km de urbo Dorpat-Tartu. Somer-restado speciale por ftizuloj.]

D: ALEKSEJ HUOPONEN, direktoro de kursoj por maŝinskrizado.

Emden (Germanio, Ostfriesland). 30 000.

[Malnova, pli ol miljaraĝa urbo kun historiaj konstruaĵoj. Haveno por importo de minaĵo al la Ruhrteritorio per la Dortmund-Ems-Kanalo. Elira haveno al la nordmaraj banetoj Borkum ktp. Finpunkto de submaraj kabloj. Fiŝkaptado, ŝip-entrepreno, ŝip-konstruado kaj centra brutejo.]

D: WILHELM SUHRE, telegrafoficisto, Memeler Strasse 8.

Enfield (Brit., Middlesex). 60 000. — [Iama palaco de reĝino Elizabeto. Fabrikado de fleksebla metaltubaĵo, elektraĵ lampoj, kabloj, brikoj. Ŝtata pafilfabrikejo; rozkulturado.]

D: HOWARD W. SMITH, urba oficisto, 96, Southbury Road.

Enkhuizen (Nederlando, Noordholland). 9000.

[Antikva pentrinda urbeto ĉe sekigota Zuiderzee-Suda Maro. Frekventata de pentristoj. Naskiĝloko de pentristo Paulus Potter. Florsejoj kaj florbuloj. Ĉokolado. Ŝipkonstruado. Papersakoj.]

D: J. KRAMER, jr., ĵurnalisto, Westerstrasse 149.

Enns (Aŭstrio, Oberösterreich). 4300. — [Antikva urbeto sur monteta plataĵo. Armea lernejo. Bela panoramo]. [strasse 7.

D: GERARDO VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT, ĵurnalisto, Groller-Eperjes (vidu *Prešov*).

Erdöszyentgyörgy (vidu *Sângeorzpadureni*).

Erfurt (Germanio, Thüringen). 135 000.

[Antikva urbo slava aŭ germana fondaĵo. Katedralo kun sonorigo Maria gloriosa. Ŝuindustrio. Floroj kaj semoj. Ŝatata kongresa urbo. 1891 Erfurt'a programo de l'Socialdemokrata partio.]

D: WALTER WEBER, komercisto, Gustav-Adolf-Strasse 1. Telefon: 833. Telegr.: Luwea. Poŝteko: Erfurt 10269.

EO: Esperanta Komercio Servo. Pos.: KARL STEIER, Schotten-Poŝtekkonto: Erfurt 16870.) [strasse 5 pt.

Érsekújvár (vidu *Nove Zámky*).

Eschwege (Germanio, Hessen-Nassau). 13 000.

[En la valo de Werra. Fondita de imp-estro Otto II en jaro 973. Fabrikado de bastonoj, ledo, cigaroj, teksaĵoj.]

D: HANS RIEHL, lerneja kandidato, Marktplatz 17.

Escudido (Usono, California). 6000.

[Alloga pejzaĝo. Oranĝoj, citronoj, greno, vino.]

D: WILLIAM W. CARPENTER, fervoja agento, P. O. Box 82.

Eskilstuna (Svedlando, Södermanland). 30 000.

[Fer- kaj ŝtalindustrio.]

D: ARVID ÅGREN, telefonriparisto, telegrafstationen.

VD: ESKIL JOHANSSON, telegrafa komizo, telegrafstationen.

EG: "La Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Espanhan (Persio, Irak Aĝam). 150 000.

[Unu el plej antikvaj urboj persaj. Tapiŝkomercio, opio, kotono, antikvaj objektoj, sekigitaj fruktoj, tabako.]

D: AMIR GOLI AMINI, bienposedanto, Sargūjshah.

Esseg (vidu *Osijek*).

Essen (Germanio, Rheinland). 476 000.

[“Assindia”, iama monaĥinejo de 860—1803. Uzinoj de Krupp. Centro de Rhein.-Westfal. karboregiono. Fandejoj, maŝin-fabrikoj, kolorigejoj. Minlernejo.] [strasse 39.

D: D^{ro} WILHELM HINSEKAMP, advokato kaj notario, Zweigert- (Tel. 431—93. Poŝtĉekkonto Essen 314 10.)

VD: OTTO SANDROCK, komercisto, Kahrstrasse 47. (Poŝtĉekkonto: Essen 107 56. Tel. 432 26.) [strasse 141.

VD: FRANZ SCHULTE, instruisto, Essen-W., Schederhof-VD: J. F. KONING, tekn. tradukisto, Waldlehne 89.

EG: Esperanto Grupo de 1910. Adr.: KURT UNRUH, Viehoferstrasse 188. Ejo: Restaurant Erholung, II. Hagen 50 (M 20 h.).

“Ika” (“Internacio Katolika”), loka grupo. Adr.: Ejo: D^{ro} W. HINSEKAMP, advokato kaj notario, Zweigertstrasse 39 (ĉiutage 20 h.).

“Laborista grupo”, Adr.: FRIEDRICH SULT, Beisingstrasse 19.

“Matena Stelo”. Adr.: Ejo: PAUL MERTENS, Margarethenhöhe, Waldlehne 80.

Esperanto Librejo: Fredebeul & Koenen, Kibbelstrasse.

Esperanto Ekzanena Komitato de l'Esp. Instituto por la Germana Respubliko. Adr.: Ĉe VD: Otto Sandrock.

Essen-Borbeck (Germanio, Rheinland).

D: ALFONS DREISKEMPER, komercisto, Weiskamp 85. Tel. Essen 2537. Poŝtĉeko: Essen 23 963.

EG: “Esperanto por ĉiam”. Adr.: Schliessfach 49.

Ejo: Restoracio Kohne, Weidkamp. (Mk 20 h.).

Esslingen am Neckar (Germanio, Württemberg). 38 500.

[Ĉe rivero Neckar. Gimnazio, porinstruista lernejo. Fama preĝejo “Liebfrauenkirche”. Maŝin-metalindustrioj, ŝpinejoj.]

D: JOHANNES BIEG, supera instruisto, Pliensaustasse 36.

EG: “Zamenhof”. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Württemberger Hof.

“Laborista Grupo”. Adr.: W. EBERSBÄCHER, Bergstrasse, Oberesslingen. Ejo: Hôtel Fürstenfelder Hof, Strohstrasse.

Euskirchen (Germanio, Rheinland). 15 000.

[Drapfabrikejoj, tanejoj.]

D: ERNST KIND, telegrafa inspektoro, Oststrasse 28 II.

EG: “Obstine antaŭen”. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Restoracio Ratskeller, Bischofstrasse.

Exeter (Britlando, Devonshire). 50 000.

[Ĉe Exe; ĉefloko de graflando Devon. Katedralo.]

D: REGINALD W. J. NORTON, ŝtata oficisto, 20 Saville Road,

EG: Adr.: Ĉe la Del. [St. Thomas.

F

Falkenau a. Eger (Ĉeĥoslovakio). 12 000.

[Ĉe rivero Eger. Kastelo de grafo Schlick, nun apartenanta al Nostitz. Brunkarbo. Kemia kaj metala entreprenoj; Azota fabrikado.]

D: F^{ino} HELENE QUOIK, librotenistino, Schlossbrauerei.

Falkenstein i. V. (Germanio, Sachsen). 16 000.

[Industrio de brodaĵoj, kurtenoj, feraĵoj, ĉokolado.]

D: HANS LINKE, komercisto, Eleff. Str. 37.

VD: S^{ino} JOHANNA REUTER, instruistino, Dorfstädterstrasse.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Kafejo Herold (ĉiumonata kunveno) Komerca lernejo (Handelsschule) (ĉiusemajna ekzerco-vespero) (J 20 h.).

Najbaraj grupoj en: Neumark, Grünbach, Oelsnitz.

Falun (Svedlando). 13 000.

[Ĉefloko de Dalekario. Gimnazio. Kuprominejo. Lokomotiv-kaj vagonar-industrio. Sulforacid-fabrikejo. Seminarioj de popollernejaj instruistinoj. Minteknika lernejo.]

D: VIKTOR BONDE, Stenslund 202.

VD: GUSTAV JOHANSSON, Box 475.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Kafejo Dalstugen.

Fano (Italio, Marche). 30 000.

[Banloko apud Adria Maro. Eksporto de kokoj, fiŝoj, silko.]

D: Pro ALESSANDRO MAZZOLINI, pensiulo, Via Garibaldi 20.

Fegyvernek (Hungario, Szólnok). 7 000. — [Mezepoka vilaĝo.

D: DEZSŐ FÖLDES, mueloficisto, Malomtisztviselő.

Feilding (Novzelando, Wellington). 5 000.

D: RODERICK ROSS, farmisto, Awahuri Road.

VD: ARCHIBALD WILLIAMSON, tajloro, 8 Welleslew Street.

EG: “Klubo”. Adr.: Ĉe la VD. Ejo: Teknika lernejo (L 19 h.).

Feled' (Ĉeĥoslovakio, Slovakio).

D: RUDOLF DÜRČO, lernejestro, župa XVIII.

Firenze (Italio, Firenze). 300 000.

[“Florentia” t. e. la Floranta. Ĉe rivero Arno. Palacoj, preĝejoj, katedraloj, monumentoj, biblioteko. Naskiĝloko de Dante Alighieri (1265); Andrea del Sarto (1486); Michelangelo (1475); Cherubini (1760). Industrio de marmoro, silko, pajloplektaĵoj.]

D: CORRADO GRAZZINI, profesoro, 6 Via dei Neri. XVIII.

VD: CARLO ALBERTO VITERBO, advokato, Via dei Servi 17,

EG: “Nova Sento”. *Adr.:* Ĉe la D. [Tel. 458.]

EO: Libreria del Re, 17 via dei Pucci, Tel. 1672.

Firminy (Franclando, Loire). 21 000.

[Ferindustrio. Karbminejoj. Silkaĵoj.]

D: ADRIEN JEAN TESTUD, instruisto, 8 rue de l’Orphelinat.

EG: Laborista grupo. *Adr.:* Ĉe la Del.

Fiume (Italio). 50 000.

[Ĉe enfluo de Fiumara en la golfo de Fiume, Adria Maro. Tri havenoj, katedralo, preĝejo San Vito. Ĝis 1918 libera kaj liber-havena urbo; grava komerco kaj industrio. De 1924 itala.]

D: JOZEFO SIKIĆ, komerca-oficisto, Riva Marco Polo 16.

EG: *Adr.:* *Ejo:* Via Rettori 2 (2^a M kaj V 20 h.).

Flensburg (Germanio, Schleswig-Holstein). 60 000.

[Haveno, proksime de la dana limo. Vigla industrio, ŝip-konstruado, fer- kaj maŝinfabrikejoj.]

D: FINO ELISE JACOBS, Mathildenstrasse 9.

EG: *Adr.:* *Ejo:* Ĉe la Del. (V 20 h.).

Fleury-les-Aubrais (Franc., Loiret). 6000. [1870—71.]

[Vitroindustrio. Tombaro de francoj kaj germanoj el milito

D: MICHEL RAYMOND MOLLON, financa oficisto, 1 place de la

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. (L Mk 16—18 h. D 9—10 h.). [Mairie.

Flint (Usono, Michigan). 142 000.

[Tria urbo de Michigan laŭ loĝantoj. 68 mejloj de Detroit kaj 270 de Chicago. Fabrikejo de aŭtomobiloj “Buick”, “A. C. Spark Plug Co.” kaj “Chevrolet”. Aliaj diversaj fabrikoj. Fama alternejo. Komerca ĉambro uzas Esperanton. Informpetojn pri la urbo oni povas adresi al tiu-ĉi institucio.]

D: SAUL J. JAFFE, komercisto, 121, Grace Street.

** Emil Jahnke, 920 E. Second Street, Filatelisto; aĉetas, vendas kaj interŝanĝas ĉiuspecajn poŝtmarkojn, monerojn ktp. Ne akceptas poŝtmarkojn kiuj ne havas katalogan valoron de apenaŭ 50 cendoj.

** Komerca Ĉambro (Chamber of Commerce). Unu el la plej bonaj kaj viglaj komercaj ĉambroj en la ŝtato Michigan; dank’ al ĝiaj laboroj, Flint kreskis tre rapide: de vilaĝo kun 38 000 da loĝantoj en 1910 al granda urbo kun diversaj industrioj kaj kun 142 000 loĝ. en 1926. Favoras Esperantan movadon kaj senpage donas ĉambron por la ejo de “Flint Esperanto Klubo”. Adresu informpetojn pri la urbo angle aŭ esperante.

** The First National Bank. Unu el la plej bonaj, riĉaj kaj grandaj bankoj en la urbo. Specialaj facilaj por eksterlandaj negocoj. Deponejo de delegito de UEA. Korespondado estas invitata. Kapitalo: \$ 600 000.

** Genesee County Savings Bank. — Usona banko kun internacia spirito. Invitas la tutmondan esperantistaron uzi ĝiajn facilajn por iliaj financaj aferoj en Usono. Kapitalo kaj ne dividitaj profitoj, \$ 1 000 000.

Florence-Florenz (vidu *Firenze*).

Focșani (Rumanio). 30 000.

[Ĉe rivero Milcov. Distrikta ĉefloko. Supera komerca lernejo, liceo, instruista instituto. Farunfabriko, tanejoj; vinberkulturo. Komercio de greno, vino, fruktoj.]

D: DR. JON DANILA, direktoro de la Supera Komerca Lernejo.

EG: “Espero” *Adr. kaj Ejo:* 47 Strada Brailei (S 20 h.).

Folkestone (Angl., Kent). 37 000.

[Marborda banloko. Linio Folkestone—Boulogne. Naskiĝloko de fiziologo William Harvey (1578—1657).]

D: JOHN SMITH CLOUGH, lernejestro, 62, Guildhall Street.

Forssa (Finnlando, Häme). 8000. [Mustiala.]

[Granda kotonindustrio. Proksime ŝtata terkultura instituto

D: JUHANI OSKARI SAARINEN, lektoro en geknaba lernejo.

Forst i. Lausitz (Germanio, Brandenburg). 38 000.

[Ĉe rivero Neisse, enmeze de grandaj pinarbaroj. Industrio de teksaĵoj; teksmaŝinoj kaj aparatoj. Ŝtata tekslernejo.]

D: GEORG PETSCHKE, mekanikisto, Heidestrasse 21.

EG: Laborista Grupo 1925. *Adr.:* WILLI GITTEL, Mühlenstrasse 56.

Ejo: Im Goldenen Anker, am Schützenplatz (L 20 h.).

Fortaleza (Brazilo, Ceará). 80 000.

[Ĉefurbo de ŝtato Ceará. Ĉe Atlanta Oceano, Bela urbo, fama pro ĝiaj stratoj larĝaj kaj rektaj. Politeknika Instituto. Agronomia

lernejo. Akademioj scienca kaj literatura. Liceo, Nŝrmlala lernejo, Milita kolegio, ktp.]

D: FRANCISCO FALCAO, komercifcisto, R. Tristão Gonçalves 55.

EG: "Nova Samideanaro". *Adr.* kaj *Ejo*: Ĉe la Del.

Francavilla Fontana (Italio, Apulio). 32 000.

D: LUIGI GALIANO, studento, Via Imperiali 150.

Frankenthal (Germanio, Pfalz). 25 000.

[Fondita de nederlandaj elmigrintoj. Maŝin-, presmaŝin-, sukerfabrikejoj.]

D: ADOLF MEISSNER, preŝeposedanto, Karl-Theodor-Strasse 19.

Frankfurt am Main (Germanio, Hessen-Nassau). 500 000.

[Iama libera imperia urbo "Freie Reichsstadt". Centro de demokrata ideo. Naskiĝloko de Goethe (28. Aug. 1749). Vidindaj mezepokaj konstruaĵoj: Römer, Paulskirche, Katedralo k. t. p. Universitato. Banktrafiko. Maŝinindustrio. F'furtaĵ kolbasetoj.]

D: OTTO SCHÜTKOWSKI, instruisto, Eschersheimer Landstr. 595.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. (tramlinioj: 23—25). *Ejo*: Bockenheimer Landstr. 25 (1^a kaj 3^a L 20 h.).

"Laborista Esp. Grupo". *Adr.*: LUDWIG PUFF, Schwalbacherstrasse 64. *Ejo*: Karmeliter Lernejo, Moselstrasse 11 (Mk 20 h.).

** **Foioficejo (Esperanto-Fako)**. — *Adr.*: Messamt, Esperantofako, Platz der Republik. Administras la regule en printempo kaj aŭtuno okazantajn komercfoirojn de Frankfurt a. M. Petu informojn en Esperanto. Vidu anoncon.

Františkovy Lázně (vidu *Franzensbad*).

Franzensbad (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2500.

[Fama banloko. 12 Mineralfontoj.]

D: DR^o ANTONÍN POHORECKÝ, kuracisto, Kurhaus "Sevilla".

Freiberg (Germanio, Sachsen). 34 000.

[Arĝentominejoj. Prova instituto por leda industrio. Mineja akademio. Industrio de maŝinoj, ledaĵoj, porcelanoj, precizaj aparatoj, oraj kaj arĝentaj teksaĵoj. Brunkarba esplora instituto.]

D: KARL SPITZNER, oficisto, Dammstrasse 26 II.

VD: MARTIN HELLWIG, komercisto, Poststrasse 1a III.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Restoracio "Drei Raben", Knabingerstrasse (L kaj J 20 h.).

Freiburg im Breisgau (Germanio, Baden). 95 000.

[Belega situacio ĉe l'rando de "Nigra Arbaro", somera restadejo kun bonaj hoteloj kaj fervojaj rilatoj (linio Basel—Frankfurt a. M.); komerca centro de horloĝa industrio. Universitato kun fama medicina-fakultato, sidejo de ĉefepiskopo kun gotika katedralo.]

D: FRANZ DÖRING, komercisto, Zasiusstr. 6 (Tel. 2017). (Telegramadreso: Holzdöring, Freiburgbreisgau.)

VD: HERMANN TOBUSCH, horlogisto, Kaiserstr. 16. (Tel. 1223).

EG: *Adr.*: Ĉe la VD. *Ejo*: Restoracio "Kopf", Engelstrasse 5-7 (V 21 h.).

Laborista Esp. Klubo, "Progreso". *Adr.*: W. HUBER, Merianstrasse 23 II. *Ejo*: Restoracio "Zum Goldenen Sternen", Emmendinger Strasse 1.

Esperanto informejo: HERMANN TOBUSCH, horloĝoj, Kaiserstrasse 16. Tel. 1223.

Freihöls, Post Neuern (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: JOSEF MATL, instruisto.

Freital (Germanio, Sachsen). 33 000.

[En la industririca valo "Plauenscher Grund" = Plauena valo. Maŝinoj, feraĵoj, porcelano, farunmuelejoj.]

D: WALTER JOHNE, instruisto, Richard-Wagner-Platz 5.

VD: PAULUS LIEGEL, instruisto, Wartburgstrasse 53.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hotelo Goldener Löwe, Untere Dresdner Strasse (V 20¹/₄ h.).

"Laborista grupo". *Ejo*: Arbeiter-Sekretariat, Untere Dresdner Strasse (J 19¹/₄ h.).

Fribourg e. B. (vidu *Freiburg*).

Friedland (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[En norda Bohemio. Kastelo. Iama ĉefloko de duklando Friedland aparteninta al Wallenstein. Lan- kaj kotonŝpinoj.]

D: BENEDIKT ULM, oficisto ĉe Fermo Rolffs & K^o.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Böhmisches Gasthaus (ĉiutage escepte S D, 12—13 h.).

Frohbürg (Germanio, Sachsen). 4000.

[Antikvaj ruinoj, romantikaj ekskursejoj, Brunkarba regiono. Industrio: Kartono, papero, katuno, mebloj, ŝraŭboj, agrikulturaĵ maŝinoj.]

D: ARTHUR GRUNE, instruisto, Markt 293.

EG: Laborista Grupo. *Adr.*: WALTER KRÖTZSCH, Markt 296.

EG: Loka grupo. *Adr.*: S^{ro} A. GRUNE, am Markt. *Ejo*: Waldschlösschen (D 16—18 h.).

Frýdek (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 11 000. [ĉok[olado.

[Industrio: kotono, ŝpinoj, fero, ŝtalo, fajliloj, kahelaj fornoj, D: FRANTIŠEK GOLASOWSKI, komercisto, Těšínská ulice 14.

Fryštát (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 7700.

[Mezepoka urbo nun apud la pola limo. Ĉeĥa, germana kaj pola loĝantaro. Granda ferindustrio.]

D: (Vakas)

Frývaldov-Gräfenberg (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 8000.

[Banloko en montara regiono. Someraj kaj vintraj sportoj.]

D: MIROSLAV RUMPEL, fervojoficisto, staniční úřad.

Fünfkirchen (vidu *Pécs*).

Fürth (Germanio, Bayern). 70 000.

[Ĉe kunigo de riveroj Rednitz kaj Pegnitz. Apud Nürnberg. Ekspordindustrio. Speguloj, mebloj, ludiloj, polvo-bronzo. Lupolokomerco.]

D: JOSEF MENGELE, inĝeniero, Wallensteinstrasse 27.

Fukuoka (Japanio). 130 000.

[Sur insulo Kiuŝiu, ĉe golfo; haveno Hakata. Universitato, medicina, terkultura, leĝa kaj literatura fakultatoj. Ŝtonkarbo. Silko-teksado.]

D: TOKUNOSUKE ITOO, profesoro de fiziko, Kiuŝiu Imperia Universitato.

EG: Filio de J. E. I. *Adr.:* Ĉe la Del.

"Kiuŝiu Esp. Ligo". *Ejo:* Ĉe Kiuŝiu Imperia Universitato.

Fulda (Germanio, Hessen-Nassau). 27 000.

[Ĉe rivereto Fulda, inter montaraj Rhön kaj Vogelsberg, sur fervoja linio Frankfurt—Berlin. Antikva kultura loko, fondita de Sankta Bonifaco, apostolo de la germanoj. Bela katedralo enhavanta lian tombon. Sido de episkopo. Grava industrio kaŭĉuka, emajla, vaksa, teksa, maŝina.]

D: WILH. HEINRICH FUNK, komerca oficisto, Nonnengasse 7 II.

VD: OTTO MEHLER, komerca oficisto, Löhnerstrasse 23.

EG: Adr.: Ĉe la Del. — *Ejo:* Schulstrasse 1, en la domo de Kathol. Frauenbund (M 20 h.).

Funchal (Afriko, Insulo Madeira). 60 000.

[Ĉefloko de Madeira. Vintra kaj somera restadejo. Industrio de manfaritaj brodaĵoj. Sukero kaj vino.]

D: ERNESTO CESAR PEREIRA, komerca oficisto, Rua dos Arrifes.

VD: JULIO ARM. FIGUEIRA, kom. oficisto Rua Nova de S. Pedro 43.

EG: Adr.: *Ejo:* Banda Distrital do Funchal, Rua Nova de S. Pedro. (M kaj S 7—9 h.)

Kristana Esp. Grupo, "Damião de Goes". *Adr.:* Rua

A. José Vieira 3, ĉe YMCA.

Fýr (Ĉeĥoslovakio, Ŝupa Nitrianska). 1300.

D: STEFAN HANDŽARIK, instruisto = učitel.

G

Gablonz a. d. Neisse (Ĉeĥoslovakio). 34 000.

[Bijuterio. Fama industrio de vitro.]

D: FRANZ KEIL, komercisto, Wiener Strasse 16a II.

VD: DRO JOSEF PONTZ, notaria kandidato, Gebirgsstr. 4 I.

EG: "Izermontaro". *Adr.:* DRO JOSEF PONTZ, Gebirgsstrasse 4.

Ejo: Gasthaus Augsten, Gewerbeplatz (M 20 h.).

Gäbersdorf-Beckern (Germanio, Kreis Striegau). 2000.

D: EMANUEL SCHKOPP.

Gävle (Svedlando, Gävleborg). 40 000.

[Haveno. Ŝipkonstruado. Eksporto de fero kaj ligno. Fabriko de medicinaj bombonoj, veloj, kartonaĵoj, porcelano.]

D: A. K. ÖRN, reprezentanto, Hospitalsgatan 11.

VD: ERL HOLMQVIST, desegnisto, Katrinelund 60.

EG: Adr.: Gävle Esperanto förening. *Ejo:* Templet Nordstjernan 7 Södra Rådmansgatan (la 1an kaj la 3an Ĵ 20 h.).

*** Centralhotellet. Adr.:* Nygatan 45. *Grand Hôtel*, proksime de l'stacidomo. Modernaj hoteloj kun lifto, elektra lumo, centra hejtado. Bona kuirejo, ĉambroj depost 4 Kr. Posedanta direktoro O. Zedren.

*** Pix Aktiebolag:* Pix estas bona. Pix estas plej bona. Vidu anoncon paĝo.

Gaillac (Franclando, Tarn). 7000.

[21 km de Albi. Naskiĝloko de benediktano Dom Vaissète, verkinto de "Historio pri Languedoc". Fama ŝaŭmvino.]

D: GUSTAVE ROY, instruisto, Professeur au Collège de Gaillac.

Galdacano (Hispanio, Vizcaya). 5000. [Agrikultura regiono. Dinamita fabrikejo.]

D: JUAN ZUGAZAGA.

Gamlakarleby (vidu *Kokkola*).

Gand (vidu *Gent*).

Gandia (Hispanio, Valencia). 12 893.

[El greka deveno. Patrolando de Sankta Francisko de Borja. Komerca, industria kaj terkultura urbo, apud rivero Serpis. Du fervojoj: haveno, eksportado de oranĝoj, citronoj kaj ĉiusepacaj fruktoj.]

[Americano.

D: RAFAEL VIZCAINO OLCINA, bankoficisto, Banco Hispano

Gap (Franclando, Hautes-Alpes). 10 650.

[Ĉe Luye enfluanta Durance. Fervoja linio P L M. Episkopejo. Ĉefloko de departemento Hautes-Alpes. Distilejoj.] [Liberté.

D: LEON DISDIER, komunuma kasisto, 33 Boulevard de la

Gateshead (Britlando, Durham). 130 000.

[Industria urbo. Vitraj kaj kemiaj fabrikoj. Karbminejoj.]

D: FRED SUTCLIFFE, komizo, 223 Prince Consort Road.

VD: GEORGE MATTHEW RAINE, kooperativa tenejisto, 27 Petterdale Terrace.

EG: Adr.: Ĉe la Del. **Ejo:** Church Institute, Hood Street, Newcastle-on-Tyne (M 19¹/₂ h.).

Gaussig (Germanio, Sachsen). 1200. [Ŝtonindustrio.]

D: EMIL WAHODE, instruisto = Lehrer.

EG: Adr.: Ĉe la Del. **Ejo:** Bahnhof Seitschen.

Gelsenkirchen (Germanio, Westfalen). 210 000.

[Industrio de fero, karbo, ŝtalo, drato, kemiaĵoj, maŝinoj ktp. Sidejo de Gelsenkirchener Bergwerks Aktiengesellschaft, impona industria entrepreno. Grandaj foirhaloj.]

D: WILLY SCHRÖTER, instruisto, Ahstrasse 24.

Gênes (vidu *Genovā*).

Genève (Svislando). 138 000.

[Ĉe Lac Leman, Rhône kaj Arve. Antikve "Genaba" kaj "Aurelia Allobrogum". Centro de Calvinismo. J. J. ROUSSEAU, Henri Dunant, iniciatinto de l'Ruĝa Kruco. Pentristo Ferd. Hodler. Universitato, muzeoj. Sidejo de internaciaj organizaĵoj: Naciara Ligo, Internacia Labora Oficejo, Ruĝa Kruco, Y. M. C. A. ktp. Luksindustrio, precizaj iloj, kompasoj, horloĝoj, emajloj. 2^a Kongreso 1906 kaj 17^a

kongreso de Esperanto 1925. Radiostacio: ondo: 760.]

D: PAUL BOUVIER, kasisto, 1 rue du Port Franc.

[Tel. Stand 1860. — Oficejo nur dum tago.]

VD: Fino ALICE DIEKMANN, sekretariino, 66 rue de Lyon.

VD: RINALDO BORSA, instruisto, Avenue Pictet de Rochemont 15.

EG: "Stelo". **Adr.:** H. Dubois, 38 Servette. **Ejo:** Foyer Feminin Cours de Rive 11. (Ĵ 21 h.).

"Grupo de oficistoj de Poŝto-Telegr.-Telef. kaj Fervojo" (GEPTEO). **Adr.:** Candide Elmiger, 13 Avenue du Devin du Village, Pt. Saconnex. **Ejo:** Telegrafa Oficejo, Quai de la poste 12.

"Internacia Centra Komitato de la Esperanto-Movado". **Adr.:** 12 Bd. du Théâtre.

"Svisa Esperanta Societo". **Adr.:** 12 Boulevard du Théâtre.

Centra Oficejo de UEA: 12 Boulevard du Théâtre. Tel. Stand 336. Poŝtĉeko I 2310.

**** Hotel Richmond.** — **Adr.:** Rue Adhémar Fabri. Ĉe la bordo de l' lago. Cent ĉambroj. Fluanta akvo. Banĉambroj privataj. Kuirado kaj trinkaĵoj bonfamaj. Hotelo rekomendinda por familioj. Prezoj: Ĉambro depost 5 Fr. po tago; Matenmanĝo 2 Fr.; Lunĉo 5 Fr.; Tagmanĝo 6 Fr.; Plena pensio de 12,50 Fr. — Posedanto: V. Armleder.

**** Hôtel des Familles.** — **Adr.:** 14 rue de Lausanne. Moderna hotelo kun lifto, elektra lumo, centra hejtado. Puraĵ ĉambroj, bona kuirado. Prezo de ĉambroj: Unulita po persono de 4,50 ĝis 6 Fr.; dulita po persono: 4 ĝis 5,50 Fr.; pensio potage: 11,50 ĝis 13 Fr. — Matenmanĝo: 1,75 Fr.; tagmanĝo: 4,50 Fr.; vespermanĝo: 4 Fr.

**** Esperantista Razejo Joseph Reisinger,** rue Verdaine 10, razejo kaj hartondejo. (Esperanto parolata.)

**** "Ideal Office".** — Quai de l'Île. Deponejo de la skribmaŝino "Ideal". Luas skribmaŝinojn ĉiaspecajn. Abono de rubandoj. Riparejo por skribmaŝinoj. Kalkulmaŝinoj, paperoj, iloj oficejaj.

**** Caran d'Ache,** Svisa Krajon-Fabriko. La plej bonaj kraĵonoj, grafito, inko aŭ koloro. Vendata en ĉiu bona papervendejo.

**** Th. Brutsch.** **Adr.:** Arquebuse 16. Paperoj, Kovertoj, Oficeja Bezono, Presado.

**** Socia Lernejo Virina.** — **Adr.:** rue Charles Bonnet 6. Vintre: Oktobro ĝis Marto; Somere: Aprilo ĝis Julio. Preparo al oficoj de socia agado, administrado, asiloj, instruado mastruma kaj profesia, kaj al ofico kiel sekretario, bibliotekisto, libristo. Kurso de Esperanto; kursoj pri ĝenerala klerigo kaj komerca tekniko.

La "Hejmo" de la Socia Lernejo, kun kursoj mastrumaj estas pensio por ĝiaj studentinoj.

**** Turisma Oficejo Véron Grauer & Cie.** — Rue Montblanc 22. Prizorgo de vojaĝbiletoj, mendo de litvagono, hotelo kaj aranĝo de ekskursoj en Aŭtomobiloj, Aŭtobusoj.

**** Urba Informa Oficejo** (Association des Interets de Genève), Place de Bergues 3. Informoj pri restado en Genève kaj en Svislando. Senpartia informo pri hoteloj ktp.

**** "Café Lirique";** 12 Boulevard du Théâtre, apud la granda teatro. Restoracio kaj kafejo. Manĝoj ĉiutempe. Specialeco de unurangaj vinoj. Kunvenejo Esperantista.

Genova (Italio, Liguria). 350 000.

[Ĉefa haveno itala. Naskiĝurbo de Krist. Kolombo kaj Giuseppe Mazzini. Mezepoka respubliko, nomita la "Superba" pro la imponaj palacoj. Mondfama tombejo. Universitato. Komerco. Industrio.]

D: MICHELE ARABENO, posedanto, 8—24 Via Crimea XIV.

VD: ALDO SCHMUCKHER, instruisto, 33—14 Corso Torino IX.

EG: "Genova Esp. Unuiĝo". *Adr.:* Casella postale 922.

"Laborista Grupo". *Adr.:* Casella Postale 922. *Ejo:*

Albergo Nazionale, Via Comellini.

**** Albergo Nazionale**, Via Lomellini, 14. Telefono 1648.

Ĉambroj unuigblaj kaj apartaj. Rekomendinda por familioj. Centra kaj trankvila strato. Moderna aranĝo. Restoraci-servado ĉiuhora. Oni parolas la ĉefajn lingvojn. Modera prezo. Rabato al la Esperantistoj. Hotelmastro: Serra Raffaele.

Gent (Belgio, Oostvlaanderen). 165 500.

[Ĉe enfluo de Leie (Lys) en Schelde (Escaut). Duaranga haveno belga. Universitato. Katedralo. Belfrido, kastelo de flandraj grafoj, pentraĵoj van Eyck. Industrio: Koton, lino, juto, maŝinoj. Florkulturo.]

D: Sro HENRI PETIAU, komerca fakestro, 60 Bd. St-Liévin.

VD: Fino EUGÈNE COLYN, Ryhovelaan 21.

EG: "Genta Grupo" (B. L. E.). *Adr.:* Ĉe la Del.

Ejo: "Grand Hôtel Colombophile", 6 Boulevard du Jardin Zoologique (Mk 18 $\frac{1}{4}$ h.).

"La Progreso" (B. L. E.). *Adr.:* L. COGEN, pacjuĝisto (juge de paix) en Ninove. *Ejo:* Martelaarslaan 40 (L 20 h.).

Gentbrugge-Meirelbeke (Belgio, Oostvlaanderen). 12 000.

D: CLOTAIRE VANDEVELDE, inĝeniero, Zwarteheirestraat 230.

EG: "Espero" (B. L. E.). *Adr.:* Sro DEBRUYKER, Klokstraat, Gentbrugge.

Gentofte (Danmarko, Sjælland). 9000.

D: CHRISTIAN JAHN, maŝinisto, Emdrupgaardsvej 14.

Georgswalde (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 9000.

[Limurbo en norda Bohemio. Industrio: Fero, teksaĵoj.]

D: GEORG ERBEN, kompostisto, No. 631.

Gera (Germanio, Thüringen). 80 000.

[Ĉe rivero Weisse Elster. Kastelo. "Osterstein". Industrio de lano, vestaĵoj, drapoj. Ŝpinejoj, tapiŝfabrikado.]

D: KURT OSTERMANN, fervojoficisto, Blücherstrasse 55 II.

VD: RICHARD SCHNEIDER, kontoristo, Körnerstrasse 28 I.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Laborista grupo. *Adr.:* Sro WILLY SIELER, Teichstrasse 36.

Gerona (Hispanio, Katalunio). 20 000.

[Ĉefloko de provinco Gerona. Fortikaĵo. Minerafontoj.]

D: D-ro JOSEF CASANOVAS, profesoro, Seminari Conciliar.

EG: "Gerona Espero". *Adr. Ejo:* Creu Roja Forsa 10 (ĉiutage 19 h.).

"Studenta Juneco". *Adr. Ejo:* Seminario.

Gersau (Svislando, Schwyz). 1800. [1800 m.]

[Ĉe lago de kvar kantonoj — Vierwaldstätter See — piede de Rigi,

D: FIDÈLE NIGG, komercisto.

Gerstungen (Germanio, Thüringen). 2500.

D: MAX RANFT, fervojoficisto, Untersuhl bei Gerstungen.

VD: ALBERT FÜHRER, komercisto = Kaufmann.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ĉe la VD (V 20 h.).

Gheorgheni (Rumanio, Transsilvanio). 10 000.

D: (Vakas)

VD: GYÖRGY SZABO, ĉefparohestro, Fogarassy utca 10.

Gherla (Rumanio, Transsilvanio). 8000.

[Ĉe rivereto Someș. Iam roma tendaro "Congri". Centro de armenoj. Episkopejo. Liceo. Por instruista instituto. Armena preĝejo kun pentraĵo de Rembrandt. Fabrikejoj: led, brikoj, oleo, alkoholo.]

D: BÉLA BABOS, profesoro, Candia 69.

Giarre (Italio, Catania). 15 000.

[Ĉe Jonia Maro, piede de Etna. Gimnazio. Industrio. Mebloj. Eksperto: Vinoj, citronoj, oranĝoj, fruktoj, cerealoj.]

D: CARMELO CALTABIANCO, advokato, Via Sipioni.

Gibraltar (Mediterraneo). 22 000.

[Dĉebel al Tarik. Marvojo al Mediteraneo, larĝa 13—20 km. Fortikaĵo. De 1704 brita posedaĵo.]

D: CHARLES J. EDWARDS, Yew Tree House, Centre Pavilion Road.

Gijón (Hispanio, Oviedo). 60 000.

[Rome "Gigia". Ĉe Atlanta Maro. Havenoj. Plej grava karbo-produktado de Hispanio. Ind., komerca kaj marista lernejoj. Industrio de fero, koton, biero, pomvino, fiŝkonservoj.]

D: EDUARDO DE CASTRO, inĝeniero de vojoj kanaloj Dominguez Gil 14.

VD: JUAN FERNANDEZ, profesoro, Marques de Casa Valdes 65.

Gilly (Belgio, Hainaut). 25 260.

[Karbominejoj, vitrofarejoj.] [Montigny.

D: ALFRED DEFRANE, komunuma oficisto, 178 Chaussée de

Gioia del Colle [Italio, Apulio].

D: FINO MARGHERITA ERAMO, studentino, Via Duomo 43.

Gisborne (Novzelando, Auckland).

D: JOHN LOW KING, civila inĝeniero, 42 Stanley Road.

Giurgiu (Rumanio, Vlaŝca) 30 000.

[Grava haveno. Kontraŭ Ruse, bulgara haveno ĉe Danubo. Sukerfabrikejo, riparejo de vaporŝipoj. Ampleksa eksporto de greno, benzino, oleo, petrolo. Vigla ŝipveturado inter Bulgario, Rumanio tra Giurgiu.]

D: STEFANO KOCH, kontroloro, ĉe "M. F. T. R." Giurgiu-Port.

VD: KARLO LEONO GOLDENBERG, dentisto, Str. Scolei 1.

Gladbach (Rheinland) (vidu *Münch. Gladbach*).

Glasgow (Skotlando, Lanark). 1 034 000.

[Ĉe Clyde. Fondita 395. Haveno, plej granda brita urbo post London. Universitato de 1451. Konstruado de ŝipoj, lokomotivoj.]

D: JAMES BARR HORNE, komercisto, 235, Ouslow Drive.

EG: *Adr. Ejo*: 207, Bathstreet (L 20¹/₂ h. vintre).

Glasgow-Partick (Skotlando). [barton Road.

D: FINO AGNES GIBSON MACFARLANE, librotenistino, 234 Dum-

EG: Partick Y. M. C. A. *Adr.*: Western Institute, Peel street (J 19¹/₂ h). Diservo: 2^a D. Nov.—Junio. 19 h.

EG: *Adr.*: T. COLQUHOUN, 124 Dumbarton Road. *Ejo*: Western Institute, Peel street (M 19¹/₂ h.).

Glauchau (Germanio, Sachsen). 25 000.

[Malnova urbo kun teksaĵa industrio, fakaj lernejoj.]

D: JOSEF PETRIK, peltnegocisto, Brüderstrasse 23.

EG: *Adr.*: Esperanto Ortsgruppe Glauchau. *Ejo*: Gläser & Baumann, am Rathaus (M 20 h).

"Laborista Grupo". *Adr.*: BRUNO RHODIUS, Theaterstrasse 58.

Ejo: Teknika lernejo (Mk).

Gliencke bei Beeskow (Germanio, Brandenburg).

[Proksime estas la aerfluga observatorio kaj meteorologa instituto Lindenberg.]

D: (Vakas)

Gloucester (Angl., Gloucestershire). 51 300.

[Ĉe rivero Severn. Haveno. Ĉefloko de graflando Gloucestershire.]

D: WILLIAM MINCHIN, farmaciisto, 29, Westgate Street.

Goch (Germanio, Rheinland). 22 030.

[Ĉe maldekstra Sub-Rejno, apud Cleve. Margarino, tabako, ŝuindustrio kaj pluŝteksado. Limtrafiko kun Nederlando. Kruĉigpunkto de la fervojoj Köln-Vlissingen kaj Wesel-Gennepe-Nederlando.]

D: HANS HABERLER, librotenisto, Rademacherstrasse 10.

Godesberg-Bad (Germanio, Rheinland). 28 000.

[Ĉe rivero Rhein. Kastelruino. Banloko, alkalia-sala ŝtalakvo.]

D: MAX BUTIN, komercisto, Bahnhofstrasse 30.

EG: "Godea". *Adr. Ejo*: Bahnhofstrasse 30.

Göppersdorf bei Burgstädt (Germanio, Sachsen). 4300.

[Centro de teksaĵa industrio; fabrikado de ŝtof- kaj silkantoj, ŝtrumpoj, trikotaĵoj. Plantejo kun marmelado kaj fruktovinfarado. Bela parko en Herrenheide. Arbetaĵkulturado.]

D: PAUL RAUSCHENBACH, trikotaĵfaristo.

EG: Esperantoheim. *Adr.*: Ĉe la Del. (Ĉiuvespere 19 h.).

Göppingen (Germanio, Württemberg). 21 650.

[Mineralakvaj fontoj. Industrio de fero, ledo, metalaĵoj, teksaĵoj.]

D: OTTO ABELE, financa oficisto, Kleberstrasse 9.

EG: "Verda Stelo". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Mädchenschule, Schillerstrasse (1^a kaj 3^a M 19¹/₂ h.).

Görlitz (Germanio, Schlesien). 86 000.

[Ĉe rivero Neisse, en la belega Supra Lusacio—Oberlausitz. Maŝino kaj drapindustrio. Ferfandejo. Fabrikado de kuireja ilaro.]

D: GERHARD LANGNER, kontoristo, Bahnhofstrasse 8.

VD: ERICH SATTLER, komercisto, Jacobstrasse 21.

EG: "Verda Stelo". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Biesnitzerstrasse 4, Restoracio Südpol (Mk 20 h.).

Göteborg (Svedlando). 230 000.

[Ĉe enfluo de Göttaelf. Ĉefloko de Län Göteborg kaj Bohus, Westergötland. Ŝipkonstruado.] [Kungsladugard.

D: NILS GUNNAR NILSSON, korbisto, Kjellestadsgatan 2 g III,

EG: *Adr.*: Arbetare föreningen, Göteborg 1.

Göttingen (Germanio, Hannover). 40 000.

[Ĉe rivero Leine. Universitato "Georgia Augusta" 1734. Biblio-

teko 500 000 volumoj. Industrio de drapo, lano, instrumentoj.
Kolbasfabrikado.]

D: D^{ro} HANS STEINBERG, studa asesoro, Herzberger Chaussee 32.

Goldenöls bei Trautenau (Ĉeĥoslovakio).

[Proksime de "Giganta Montaro" (Riesengebirge).]

D: FRANZ MAYER jun., zoologia preparisto.

VD: JOSEF DEMUTH, instruisto.

Gorna-Orehovica (Bulgario, Tirnova). 8000.

[Krucpunkto de kvar fervojlinioj.]

D: HARALAMBI BELMUSTAKOV, librotenisto, Assenova 47.

Gotha (Germanio, Thüringen). 45 000.

[Loĝada de estintaj dukoj, kastelo, landa muzeo. En la proksimo de la Thüringen arbaro. Ludila industrio.]

D: KARL FROHNER, dogan-inspektoro, Waltershauser Strasse No. 7 II.

EG: Loka grupo de GEA. Adr.: Fervoja inspektoro EBRECHT, Ohrdruffer Strasse 26. Ejo: Oberrealschule, Eisenacher Strasse 5 (Ĵ 20 h.).

Grand-Mère (Usono, Kanado). 6000.

[Fondita 1887. Granda papera fabriko kaj hidroelektra stacio. 90 Mejlj de urbo Quebec kaj 110 de Montreal; 30 mejloj norde de la rivero St. Lawrence sur la rivero St. Maurice.]

D: ELLWOOD WILSON, arbaristo.

Graslitz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 13 000.

[Centro de la industrio por muzikinstrumentoj kaj brodaĵoj en Erzgebirge (Mina]montaro). Belega ĉirkaŭaĵo. Limstacio al Germanio. Ŝtataj realgimnazio, faklernejo por muzikinstrumentfabrikado kaj faklernejo por mana kaj maŝinbrodaĵo.]

D: JOSEF WÖLFEL, bibliotekisto, Lange Gasse 361.

VD: JOSEF STARK, instruisto, Pilssteig 36.

EG: "Esperanta Klubo Graslitz", loka grupo de G. E. L.

Adr.: Josef Reiter, instruisto, Graslitz 566. Ejo: Gastejo Robert Kohlert ("Ottomar") 1a M 20 h.

Grasse (Franclando, Alpes Maritimes). 16 900.

[Vintra restadejo. Florkulturado. Parfumbabrikado. Naskiĝloko de pentristo kaj gravuristo Fragonard 1732.]

D: JOSEPH BOUGE, farmaciisto, 10 rue de la Poissonnerie.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (D 21 h.).

's-Gravenhage (den Haag) (Nederlando). 400 000.

[Rezidejo de l'reĝino. Reĝaj palacoj. Pacpalaco. Muzeoj.

"Groote Kerk", gotika preĝejo, Ridderzaal, galerio, "Maurits-huis" Rembrandt pentraĵoj. Enmara ponto. Biblioteko.]

D: J. RAVESTEIN jun., instruisto de Esperanto, van Aerssenstraat 200 (poŝtĉekkonto 2578, Tel. 53 011).

VD: Sino J. C. ISBRÜCKER-DIRKSEN, Oostduinlaan 32.

EG: "Fine ĝi venkos". Adr.: Ĉe la VD. Ejo: Nieuwe Doelen, Plein 6 (1^a kaj 3a V ĉiumonate, 20 h.).

"Tramista Klubo". Adr.: Noorderbeekstraat 192. Ejo: Boekhorststraat 15 (Mk 20 h.). (Escepte Julio, Aŭg. Sept.)

Katolika Esperanto-Asocio, "Por Dio kaj Eklezio". Adr.: Dibbetstraat 35. Ejo: Veritas Korte Houtstraat 20 (L 20^{1/2} h.).

"Haga Laborista Esp. Klubo". Adr.: Makaystraat 32. Ejo: Stille Veerkade 16 (M 20 h.).

EO: Centrale Esperanto Boekhandel, Dir.: Sino J. M. H. KOENS, Bankastraat 2a. Tel. 16 703, Poŝtĉekkonto 19 450.

**Anonima Societo "Centra Esperanto-Librejo".
's Gravenhage.**

Adr.: Bankastraat 2a. Tel. 16 703. Poŝtĉeko: 19 450. — Esperanto katalogo senpage havebla. Akcioj de 10 guldenoj partoprenontaj en la profito de la kuranta jaro. Dividendo de 1925: 5^{0/0}.

Graz (Aŭstrio, Steiermark). 160 000.

[Ĉe rivero Mur. Universitato de 1585. Teknika altlernejo. Kastelo. Princepiskopejo. Restadejo de Joh. Kepler, astronomo 1539. Eliro de kontraŭreformacio 17^a jare. Turisma centro.]

D: D^{ro} ADOLF HALBEDL, juristo, Schulgasse 24.

EG: Adr.: Esp. Societo por Stirio, Schönaugasse 6 II. Ejo: Gastejo "Pastette", Sporgasse (Ĵ 20 h.).

"Em. Peltier", Ligo de J. K. U. E. Adr. kaj Ejo: Sackstrasse 16 II (L 19^{1/2} h.).

* * *Unua Privata Komerca Lernejo* en Stirio, Adr.: R. Horneck, antaŭe D^{ro} Fink, Graz, Bürgergasse 4. Komercaj fakoj, stenografio, maŝinskribado, Esperanto Kursoj 4, 6 aŭ 6 monatoj. 61^a lernjaro. Postulu informon.

Greenland (Usono, New Hampshire).

D: Fino LOIS DREW BECK, instruistino.

Greifswald (Germanio, Pommern). 30 000.

[Ĉe rivero Ryck, fluanta en Greifswalder Bodden. Universitato 1456. Hanse-urbo 1281.]

D: OTTO RIECK, registara konsilisto, Wolgaster Strasse 84.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Greiz (Germanio, Reuss). 23 200. [Sur ricevo Elster. Drapoj.]

D: ERNST WIENER, komercisto, Berggasse 1.

Grenaa (Danmarko, Jylland). 6000.

[Ĉe marbordo. Banloko. Fabriko de teksaĵoj.]

D: SINO MAGDA MAMMEN, negocistino.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Muzikhalo Andreasen (Ĵ 20 h.).

Grenoble (Francando, Isère). 85 000.

[Ĉefurbo de "Dauphiné". Ĉe rivero Isère. Fortikaĵo. Universitato, spec. kursoj por fremduloj. Elektroteknika instituto, lernejoj de paperfabrikado, de hotelmastrumado. Komerca instituto. Muzeo de pentraĵoj. Turismo. Industrio: metalurgio, cemento, gantoj, artefarita silko, biskvitoj.]

D: AUGUSTIN PLOUSSU, komercisto, 4 Place J. Achard.

VD: JOSEPH LEDOUX, muzikisto, 28 Place des Alpes.

EG: "Alpa Stelo". Adr.: Ĉe la Del.

Grimma (Germanio, Sachsen). 11 500.

[Ĉe rivero Mulde. Monahinejo Nimbschen. Maŝinindustrio.]

D: RICHARD HERING, instruisto, Grethen, Post Grosssteinberg.

Grimsby (Angl., Lincolnshire). 82 300.

[Havenurbo ĉe enfluo de rivero Humber. Grava fiŝkomerco.]

D: WILLIAM M. C. NOWELL, instruisto, 194, Farebrother Street.

EG: Adr.: *Ejo:* Thrift Hall, Pasture Street (L 19 h.).

Griva (Latvio, 3 Km. de Daŭgavpils).

D: JANIS GREIŠKO, staciestro.

Groningen (Nederlando). 100 000. [Ĉe riveroj Hunse kaj Aa; ligita kun Dollart kaj Zuiderzee per kanaloj. Universitato de 1614. Agrikultura lernejo. Vigla industrio.]

D: JEAN MARTIN BAKKER, komercisto, Pottebakkersryge 8.

VD: WIETZE KEUNING, instruisto, Jan Lutmastraat 9.

EG: "Groningen". Sekr.: Sro P. E. van Hengel, Gelkingestraat 29. *Ejo:* Café Centraal, Oude Ebbingestraat 17. 19 (L 20 h.).

Grossarl (Aŭstrio, Salzburg). 1900.

D: HUGO BAMINGER, poŝtoficisto. — *EG:* Verda Tauernstelo.

Ejo: Volksschule (Mk).

Grossenhain (Germanio, Sachsen). 14 000.

[Proksime de Riesa, fervojlinioj al Dresden kaj Berlin. Vigla industrio de teksmaŝinoj, guido kaj papero.] [Allée 12.]

D: ALBRECHT NAUMANN, pormetia instruisto, Johannes-VD: DRO KARL ROSENHAUER, studkonsilisto, Elsterwerdaer Strasse 17.

EG: Adr.: Ĉe la VD. *Ejo:* "Nitschmanns Bierstube", Schloßstrasse.

Grosswardein (vidu *Oradea Mare*).

Grottau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

[Apudlima urbeto en norda Bohemio. Teksmaŝinoj, metalo, brunkarbo.]

D: RUDOLF MÜLLER, korespondisto, Clam-Gallas Strasse 7.

VD: FRANZ SCHWARZ, fakinstruisto, Post II. St.

Grudziadz (Pollando). 55 000.

[Ĉe rivero Wista-Vistulo. Antikva historia loko. Komerca urbo. Maŝinfabrikejoj, mueliloj, bier- kaj alkoholfabrikado.]

D: FERDYNAND NEUMEUER, instruisto, ul. Michiewiczza 5.

Guadix (Hispanio, Granada). 25 000.

[Ĉe Guadix. Antikve Acci. Vino. Proksime banloko Graena kun sulfur- kaj fertermoj.] [Confiteria.]

D: JUAN RECOFER RUZAFÁ, konfitisto, Plaza de la Constitucion,

Gualba (Hispanio, Barcelona).

[Komercio de ligno, karbo kaj marmoro; apartenis al la Grafo de Gualba. 55 km de Barcelono. Bela loko por pasigi la someron; ekskursoj al la konata "Montseng".]

D: SINO SARA ULLASTRES, instruistino.

Guanajay (Kubo, Pinar del Rio). 11 000.

D: JUAN SAYAS, mekanikestro, Apartado 17.

Guildford (Angl., Surrey). 27 500.

[Ĉefloko de graflando Surrey. Fabrikado de botoj kaj ŝuoj.]

D: HERMAN F. ARNI, frizisto kaj piedkuracisto, 3 Commercial Road.

Gummersbach (Germanio, Rheinland). 16 000. [artlano.]

[Fabrikado de kaldronoj. Spinejoj. Industrio de lano kaj

D: DRO FRITZ KÖDITZ, studokonsilisto, Lebrechtstrasse 12.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurant Ising (Mk 20¹/₂ h.).

Gutor (Ĉeĥoslovakio, Bratislavská župa).

[Bela ekskursloko apud Danubo, 1 h. de veturo de Bratislava.]

D: FINO ARANKA MOLNÁR, instruistino.

Guyra (Aŭstralio, N. S. Wales). 1000.

D: FRANK JOHN MANN, ĵurnalisto.

Gyergyószentmiklós (vidu *Gheorgheni*).

Gyöngyös (Hungario, Heves). 20000.

[Vino. Somerrestadejo en la monto Matra. Turismo.]

D: FERENC HUGAI, profesoro.

EG: "Privat". Adr. kaj Ejo: Hugai nyelviskola címén (D 17—18 h.).

Győr (Hungario). 65000.

[Ĉe rivero Raba, enfluanta Danubon. Iam "Arabona". Centro fervoja, komerca kaj industria. Episkopa sidejo. Vagonfabrikejo. Industrio de oleo, teksaĵoj. Ĉiu kvaronjaro foiro de brutoj.]

D: GYÖRGY STEINER, ŝparkasoficisto, Apátur utca 8.

VD: PAULO BERAN, kunposedanto de trikaĵfabriko "Merkur", Baross út. 28 (Tel. 144).

EG: Loka grupo de H E S. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Hejmo de la privatoficistoj, Kisfaludy utca 36.

Gyula (Hungario, Békésmegye). 24000.

[Antikva arko. Alumedfabrikado, plektaĵoj.]

D: JENŐ KARÁCSONY, ferkomercisto, Szent István ut. 4 szám.

EG: HESL, loka grupo. Adr.: Corvin ut. 5 sz. (Ĵ 19¹/₂—21¹/₂ h.).

Gyulafehérvár (vidu *Alba-Julia*).

H

Haag (vidu *'s-Gravenhage*).

Haapsalu (Estonio). 5000.

[Ĉe balta maro. Banloko, 2 kuracejoj. Historiaj ruinoj.]

D: JOHANNES GRÜNTAL, fotografisto.

Haarlem (Nederlando, Noordholland). 80000.

[Ĉe rivero Spaarne; proksime de Norda Maro. Florkampo. Arta industria muzeo.]

D: JOHAN H. W. HABERMEHL, instruisto, Kinderhuissingel 30.

EG: "Komprenado faras pacon". Adr. Ejo: Nieuwe Gracht (1a L 20 h.).

Habana (Kubo). 400000.

[Fondita 1515; 16—17 jarcento centro de hispanaj ŝiparoj. Ĉefurbo. Haveno. Tabako, sukero, kafo, rumo.]

D: DRº ANTONIO ALEMAN RUIZ, juristo, Apartado (Poŝtkesto) 1324, "Port of Havana Docks Comp."

VD: J.-M. DE VILLA, komercisto, Apartado (Poŝtkesto) 1357. "Nacia societo por Kubo". Adr.: Apartado 1324. Ejo: Obrapia 95 (altos) (S 20¹/₂ h.).

Habelschwerdt (Germanio, Silezio). 6700.

[Malnova urbeto ĉe rivero Neisse. Centro de turismo al "Glatzer Bergland" montaro de Glatz'a neĝmonto. Fabrikoj por diversaj lignaĵoj, skatoloj.]

D: KARL KLIEM, financoficisto, Pfortenstrasse 3.

* * * *August Weiss & Soehne, Habelschwerdt Schl.* Fabrikado de ĉiuspecaj lignaĵoj, speciale infanludiloj el ligno.

Haddonfield (USA, New Jersey). 8000.

[Avenue.

D: EDWARDS WILLITS PHARO jr.; mek. desegnistoj, 313 Redman

Hägendorf bei Olten (Svislando, Solothurn). 2000.

[Ĉe Jura pasejo "Oberer Hauenstein". Multe vizitata pro vidinda intermontaĵo. Elirpunkto de ekskursoj en Jura regiono. Kantona ftizo-kuracejo.]

D: PAUL HOFER, korektisto, Eigasse.

Hagen i. W. (Germanio, Westfalen). 100000.

[Ĉe rivero Volme. Fervoja krucpunkto, Rheinland-Westfalen. Industrio de ŝtalo, fero, teksaĵoj. Turisma centro por la Sauerland.]

D: WALTER ROSE, komercisto, Altenhagener Strasse 86 I.

EG: Adr.: Ĉefredaktoro Hartenfels, Arndtstrasse 49. Ejo: Restaurant Bürgerhaus, Altenhagener Brücke (M 20¹/₂ h.; S 21 h.).

Hainburg (Aŭstrio, Niederoesterreich). 7300. [de Aŭstrio.]

[Ruinoj de l'roma urbo Carnuntum. Plej granda tabakfabrikejo

D: KARL MÄTZL, muzikinstruisto, Ungarstrasse 5.

VD: Sino JENNY LÖFLER, muzikistino, Ungarstrasse 9.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Volksschule (Mk 20 h.).

Haine-Saint-Pierre (Belgio, Hainaut). 8000.

[Ĉe l'Haine; vitrofarejoj, fandejoj.]

D: MARIUS VAN RECK, arkitekto, Chaussée 221.

Hajdüböszörmény (Hungario, Hajdú megye). 36000.

[Antikva urbo, ekzistanta jam en jaro 1241. Agrikulturo, granda bestbredado. Teksajfabrikejo. "Boeskey" ĉefgimnazio.]

D: GYÖRGY KOCIS, horloĝisto, Ujvárosi ut.

Hajduki Wielkie (Pollando, Gorný Ilask). 30000.

[Industria loko, proksime de Królewska Huta.]

D: MAKSYMILJAN JANIK, tajloro.

Hakodate (Japanlando, Hokaido). 140 300.

[Haveno. Enirejo por insulo Hokaido kaj bazejo por fiŝkaptado en nordparto. Dum 1853—58 fondiĝis konsulejoj: amerika, rusa kaj angla, post kio la urbo pliprospiriĝis. Liceo: pedagogia, industria kaj markomerca lernejoj. Ekster la urbo du famaj monaĥejoj kaj varmbanejo. Temploj. Marproduktaĵoj. Cemento.]
D: (Vakas)

Halberstadt (Germanio, Preussen). 48 000.

[Ĉe rivero Holtemme. Katedralo gotika kaj antikvaj ligno-skulptitaj domoj. Mezepoka episkopejo. Industrio de led, gantoj, sukero, ŝapo, cigaroj kaj kolbasetoj.]

D: BERTHOLD KÖHLER, komercisto, Quedlinburgerstr. 13.

Halcyon (USA, California).

[Sidejo de Teozofia organizaĵo La Templo de l'popolo.]

D: EDGAR CHEETHAM, terkulturisto, Box 12.

Halifax (Kanado, Nova Scotia). 191 700. [versitato.]

[Ĉefloko de Nova Scotia. Senglacia haveno. Fiŝkaptado. Uni-

D: JOHN MORRIS GELBERT, advokato, County Court House.

Halle an der Saale (Germanio, Provinz Sachsen). 195 000.

[Kelta deveno. Halloroj = Salfarantoj. Universitato de 1694. Fondaĵoj de Francke, pedagogo, 1663—1727. Komponisto Haendel 1685, nask. Brunkarbo, kemiaĵoj, maŝinoj.]

D: RUDOLF STRAUSS, tajloro, Scharrenstrasse 10 I.

VD: EUGEN PAPENTHIN, instruisto, Bernhardsstrasse 9.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Kuhgasse 1, Franziskaner Hallen (V 20 h.).

Laborista grupo. *Adr.:* OTTO BERGER, Jakobstrasse 42.

Ejo: Volkspark, Burgstrasse (Ĵ 20 h.).

Halstead (Angl., Essex). 7 000. [Ĉe rivero Colne. Silkindustrio.]

D: Fino ZOE INMAN, 6, Colchester Road.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (Ĵ 19 h.).

Hamburg (Germanio). 1 000 000.

[Ĉe Alster kaj Elbe. Hammaburg 808, fondita de Karlo Granda. Hansa. Dua urbo germana. Plej ampleksa haveno 12,5 km². Universitato. Verftoj, Blohm & Voss, Vulkan. Hapag. Grava industrio, borso.]

D: A. B. C. SENFF, komercisto, Jungfernstieg 30, Hamburger Hof (Tel. Alster 1972, Telegrafo: Alfabetum.)

VD: FRITZ EHLERS, komercisto, Süderstrasse 146—35 (Tel. Elbe 6073).

EG: Loka gruparo: Komuna kunveno de la grupoj de Hamburg, Altona kaj Wandsbek. *Ejo:* Spitalerstrasse 6 (1a Ĵ ĉiumonate 19½ h.).

EG: Unua Grupo de Hamburg-Altona. *Adr.:* O. Bünemann, Alsterkrugchaussee 586, Hamburg-Fuhlsbüttel. *Ejo:* Restoracio „Hanseaten“, Alsterdamm 36 (Ĵ 19½ h.).

“Verda Stelo”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio “Zum Hanseaten“, Alsterdamm 36 (M 20 h.).

Hampton-Court oni sin turnu al la Del. de Molesey.

Hampton Wick (Angl., Middlesex). 3 000.

[Ĉe rivero Thames kontraŭ Kingston-on-Thames. Somera restado, boatveturoj kaj riveraj sportoj. Du grandaj reĝaj parkoj enireblaj por la publiko.]

D: JOHN EDW. HOOKHAM, urba oficisto, 45, Holmesdale Road. Teddington.

VD: FRED. OSCAR LECHMERE-OERTEL, konstrua inĝeniero, 258, Kingston Road, Teddington.

EG: Kingston Esperanto Society. *Ejo:* 17, Knights Park, Kingston-on-Thames (V 19 h.).

Hanko (Finlando, Uusimaa). 8 600.

[Vintra haveno, plej suda loko de Finlando. Marbano, resanigloko.]

D: VILHO HENTUNEN, maŝinisto, Korkeavuorenkatu 4.

VD: EDVARD MANNER, ladisto, Isokatu 15.

Hannibal (Usono, Missouri). 20 000.

[Knabeca hejmo de Mark Twain, fama verkisto de humoraĵoj. Fabrikoj de ŝuoj, kalko, cemento, faruno, butonoj, kaŭĉukalkanumoj, fornoj, ktp. Surmonteta, apud rivera urbo.]

D: VERLE P. MILLER, farmaciisto, 518, Olive Street.

Hannover (Germanio, Hannover). 450 000.

[Ĉe rivero Leine. Velfa kastelo. Teknika kaj veterinara altlernejoj. Urbo domo el 15 jarcento. Domo de Leibniz. Industrio de maŝinoj, metaloj, fornoj, inkoj (Günther Wagner), negocluboj, aparatoj, emajlaĵoj. Centro de la germana gumajndustrio. Kulturado de aspergo. Keksfabrikado (Bahlsen). Konservajoj.]

D: MAX MITTAG, supera sekretario, Eichstrasse 2. [Telefono: Nord 2427, Klosterkammer.]

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurant Hubertus, Aegidientorplatz (Ĵ 20 h.).

“Laborista Grupo”. *Adr.:* Sr^o Marienfeld, Berkhusenstrasse 45, Hannover-Kleeefeld.

**** Grand Hotel Mussmann**, Ernst-August-Platz 7 (stacidoma placo). Tel. Nord 8739. Moderna hotelo; lifto, varma fluanta akvo, elektra lumo, banĉambroj. Restoracio, bonfama kuirado. Prezoj: lito 4,— ĝis 5,50 RM po tago. Matenmanĝo 1,50 RM.

**** Christliches Hospiz "Am Steintor"**, Limburger-str. 3 (4 minutojn de la stacidomo tra Schillerstrato), Tel. Nord 1607. Tre rekomendinda moderna gastejo; centra hejtado, elektra lumo, varma fluanta akvo, lifto. Prezoj: lito 2,50 ĝis 5,— RM po tago. Matenmanĝo 1,20 RM.

**** Frizejo H. Hauffe** (posedanto Sro Tauchert), Georgstrasse 40, apud la marvetura oficejo *Lloyd*. Tel. West 269. Plej bone konata razejo, hartondejo, ankaŭ frizejo por *virinoj*.

Harbin (vidu *Harbin*).

Harburg an der Elbe (Germanio, Hannover). 70 000.

[Haveno. Karbo, kemiaĵoj, oleo, konservaĵoj, kaŭĉuko, kano. Fiŝkaptado, rafinejo. Rava ĉirkaŭaĵo, erikejo.]

D: HEINRICH SCHÜNEMANN, komercisto, Buxtehuder Strasse 17.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.*: Ejo: Ĉe la Del. (Mk 20 h.).

"Laborista Grupo". *Adr.*: Sro W. STEIN, Postweg 29.

Ejo: Volksblattgebäude (2a S 20 h.).

Harrogate (Brit., Yorkshire). 42 000.

[Resanigloko. Mineralfontoj. Plej moderna banloko.]

D: ALBERT OSBORNE EAVES, komerca instruisto, 52, Station Parade.

VD: DAVID HENDERSON, carpentisto, 2, Regent Grove.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. (2a L 19 h.).

Haslingden (Brit., Lancashire). 18 000.

D: FINO EVELYN BERRY, instruistino, 325, Blackburn Road.

Hastings (Angl., Sussex). 66 500.

[Banloko. Fiŝkaptado. Proksime batalkampo de Senlac 1066 venko de normandoj.]

D: J.-J. BOUTWOOD, Holland House, Laton Road.

EG: *Adr.*: J. TURNER, 57 Priory Ave. *Ejo*: Crossways Tea Rooms, Memorial (M 18 h.).

Hatfield (Brit., Hertfordshire).

D: JAMES LEAKEY, direktoro, "Greybole". [bleside].

VD: HERBERT LANSOM, komercisto, St. Albans Road "Bram-

EG: *Adr.*: FINO FORTY, Greybole (1a kaj 3a M 18¹/₂ h.).

Hatillo (Kubo, Oriente).

D: ERNESTO GARCIA PALACIO, oficisto.

Hattingen-Ruhr (Germanio, Westfalen). 15 000.

[Fandejo, lokomotivfabrikejo.]

D: JOSEPH SAHLER, fervoja inspektoro, Bahnhofstrasse 49.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.*: Ejo: Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Haugesund (Norvegio, Rogaland). 16 660.

[Marista urbo. Monumento de l'antikva reĝo Harold Hårfagve mortinta en la ĉirkaŭaĵo de H. jaro 933.]

D: JON LOTSBERG, instruisto, Vibrandsøy pr. Haugesund.

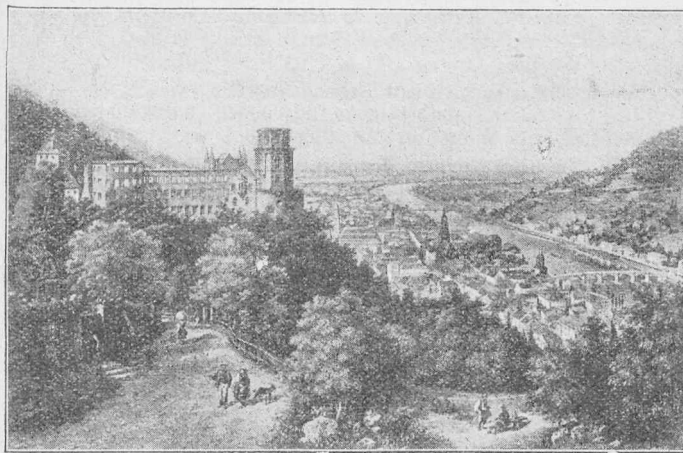
Heide (Germanio, Holstein). 10 000.

[Ĉefloko de l'distrikto Dithmarschen, ĉe okcidenta marbordo. Naskigloko de poetoj Klaus Groth kaj Hebbel.]

D: GUSTAV HOLTORF, juĝeja inspektoro, Bahnhofstrasse 23.

Heidelberg (Germanio, Baden). 70 000.

[Ĉe rivero Neckar. Kastelruinoj. Universitato "Ruperto Carola" 1386. Biblioteko, kliniko, sciencaj institucioj, Industrio: Portland cemento, cigaroj, rapidpresmaŝinoj. Friedrich Ebert, unua prezidanto de la Germana Respubliko 1871—1925.]

D: KARL LINK, bankoficisto, Rohrbacher Strasse 28 III.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Sro Erwin Schroth, Rohde-strasse 19 (V 20 h.).

Heidenau (Germanio, Sachsen). 19000.

[Industria loko apud Dresden. Rapidpresmaŝinoj, motoroj, kartonaĵoj, papero, bicikloj, skribmaŝinoj, vitraĵoj, ktp.]

D: (Vakas)

EG: Ejo: Ratskeller (M 20 h.).

Laborista grupo. *Adr.:* WILLY PAUTSCH, paperfaristo, Kreutzstrasse 3. *Ejo:* Ratskeller (Mk 20 h.).

Heilbronn (Germanio, Württemberg). 45000.

[Ĉe Neckar. Iama libera imperia urbo. Rob. Mayer, 1814—1878, fizikisto, trovinto de l'mekanika ekvivalento de l'varmo kaj la konservado de l'energio. Kruciĝpunkto de fervojaj linioj (Milano—Zürich—Stuttgart—Berlin). Grava komerca loko. Salminejo, industrio: nutraĵoj, sapo, terkulturaĵoj maŝinoj, papero, arĝentobjektoj.]

D: FRIEDRICH BACHMANN, komercisto, Bahnhofstrasse 5/1 III.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Mayer, Allee 13 (monate lasta ĵ 20 h.); dum septembro—aprilo: Knabenmittelschule, Allee Zeichensaal (Mk 20 h.).

“Esp. Konversacia Rondo” (Ekoro). *Ejo:* Restoracio “Glass”, Karlstrasse 73 septembro—aprilo (S 20 h.). — Dum majo—aŭgusto ĵ 20 h. escepte la lasta ĵ en la monato.

Helder (Nederlando, Noord Holland). 30000.

[Ĉe Norda Maro, apud banloko Huisduinen. Fortikaĵo-haveno. Konstruejo de militŝipoj. Aeroflugstacioj.]

D: CORNELIS GOVERS, lignotornisto, Steengracht 21.

VD: J. C. BOOM, ĉarpentisto, Goversstraat 22.

EG: “Nova Sento”. *Adr.:* Ĉe la Del.

Hellerau apud Dresden (Germanio, Sachsen). 2000.

[Ĝardenurbo, konstruita post 1900. Gimnazio, porvirina seminario. Artmetiaj produktaĵoj, mebloj, teksaĵoj, or- kaj arĝentornamajoj.]

D: OTTO WEHLITZ, fotografisto, Rähnitz-Hellerau II.

Hellerup (Danmarko, Selandio). 15000.

[Granda vilaaro. Bierfarejo, vitrofabriko. Fervojista lernejo.]

D: CHRISTIAN HEILSKOV, bibliotekisto, Rygaards Allé 78.

Helmstedt (Germanio, Braunschweig). 17500.

[Banloko. Malnova urbo. Agrikultura lernejo. Karbminejoj. Industrio de maŝinoj. Sapomaŝinoj. Agrikultura lernejo.]

D: ERICH LÜER, oficisto, Henkestrasse 36.

Helsingfors (vidu *Helsinki*).

Helsinki (Finnlando). 200000.

[Ĉefurbo. Haveno. Universitato, Politeknika lernejo. Industrio. Eksporto de ligno. XIV^a Kongreso de Esperanto 1922.]

D: ERIK GADD, ĵura studento, Esperanto Instituto de Finnlando, Kluuvikatu 7.

VD: OLLI LAUKKANEN, pianomekanikisto, Kluuvikatu 7.

D (Komerco): A. J. AHTI, komercisto, Vladimirinkatu 18.

EG: “La Polusstelo”, “Blindula grupo”, “Laborista Societo”.

Adr.: Toukola, Japanintie 10.

Sveda Esp. Grupo “Nordlumo”. *Adr.:* Köpmangatan 11.

Teozofia Esp. Grupo “Vereco”. *Adr.:* Vaasankatu 3 D 99.

EO: “Esperanto Instituto de Finnlando”. Adr. Ejo: Kluuvikatu 7. Tel. 21691. Malfermita 16—18 h. labortage.

Hengelo (Nederlando, Overijsel). 23800.

[Maŝinindustrio: Fermo Storck kaj Kio. Tabako. Tolo.]

D: GERRIT VAN HECK, oficisto, Steynstraat 72.

EG: “La Twenta Stelo”. Adr.: Ĉe la VD. *Ejo:* “Vios”, Beekstraat (M 20 h.).

Herenthals (Belgio, Antwerpen). 10000.

D: FRANS VERBUECKEN, desegnisto, Nederrij 99.

Herford (Germanio, Westfalen). 36000.

[Ĉe riveroj Werre kaj Aa, proksime de Teŭtburg: arbaro, kun monumento “Hermann” kaj “Porta Westfalica”. Industrio: Maŝinoj, motoroj, mebloj, tolaĵoj, ĉokolado kaj sukeraĵoj.]

D: FRIEDRICH LOTTE WITTE, Gehrenberg 21.

EG: Adr.: *Ejo:* Ĉe la Del. (L 20 h.).

Herisau (Svislando, Appenzell). 15000.

[Ĉefloko de kantono Appenzell. Brodaĵoj, teksaĵoj.]

D: HERMANN METTLER, komercisto, Hofegg 328.

VD: EDUARD GRAF, fervoja oficisto, Burghalde 1430 F.

EG: Adr.: *Ejo:* Hôtel Löwen (V 20 h.).

Hermannseifen (Ĉeĥoslovakio, Arnau). 2700.

[Piede de la Giganta Montaro = Riesengebirge-Krkonoŝe. Kastelo. Teksejoj, ŝpinejo por artsilk, maŝinfabrikejo.]

D: RAIMUND SCHÖNWÄLDER, fabriklaboristo.

VD: WENZEL TIPPELT, muelisto.

Hermannstadt in Siebenbürgen (vidu *Sibiu*).

Hermsdorf (Kynast) (Germanio, Schlesien). 3200.

[Je la piedo de la "Riesengebirge". Glasindustrio.]

D: WALDEMAR GATTERT, komercisto, Agnetendorfer Strasse 4.

EG: ADR: Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zu den Schneegruben (M 20 h.).

Herne (Germanio, Westfalen). 64000.

[Ĉe Rhein-Herne Kanalo. Haveno. Karbo kaj ferindustrio.]

D: ERICH FINKLER, instruisto, Adalbertstrasse 12.

VD: HIERONYMUS OEHMIG, instruisto, Altenhöfener Strasse 18.

EG: "Laborista grupo". *ADR:* Ĉe la Del. "GEA". *ADR:* kaj *Ejo:* Ĉe la VD.

Hertogenbosch (Nederlando, Noord Brabant). 40000.

[Ĉe riveroj Dommel kaj Aa. Industrio de oraj kaj argentaj objektoj, cigaroj, spickukoj. Franca nomo: Bois-le-Duc.]

D: MATHIEU VAN DER BRUGGEN, bankisto, Pensmarkt 12/14.

Hildburghausen (Germanio, Thüringen). 6500.

[Ĉe rivero Werra. Kastelo. Teknika lernejo. Maŝino-, ligno-, koloro- kaj ludilindustrio.]

D: ARNDT SCHELLER, gimnazia profesoro, Georgstrasse 45.

Hildesheim (Germanio, Hannover). 59260.

[Ĉe rivero Innerste. Antikva katedralo romana 1061 kun la 1000 jara rozarbo. Rimarkindaj domoj. Episkopejo. Industrio de maŝinoj, vitro; papero, ŝuofabrikado. Mielkukoj.]

D: EDUARD ELTEN, ekslernejestro, Weissenburger Strasse 6.

VD: DR. HERM. WEHRHEIM, studkonsilisto, Orleansstrasse 53.

EG: Loka grupo de GEA. *ADR:* Ĉe la VD.

Hilversum (Nederlando, Noordholland). 45000.

[Tapiŝfabrikado.]

D: J. F. E. VON RÖMER, fervoja oficisto, Oude Amersfoortsche Weg 64.

EG: Gojlanda Esp. Soc. *ADR:* Ĉe la Del.

Hirschberg (Germanio, Schlesien). 28000.

[Turisma centro por la Giganta montaro = Riesengebirge. Industrio de papero, teksaĵoj.]

D: FINO GERTRUD VOIGT, Schildauer Strasse 29.

VD: RICHARD NEUMANN, Schützenstrasse 2 I.

EG: Loka grupo de GEA. *ADR:* FINO GRETE SOLM, Contessastrasse 1 I. *Ejo:* Restoracio "Felsenkeller", Cavalierberg (V 20¹/₂ h.).

Hirtenberg (Aŭstrio, Nieder-Oesterreich). 3000.

[Ĉe fervoja linio Leobersdorf—St. Pölten. Fama orfejo. Div. iloj, maŝin- kaj municifabrikoj. Teksaĵoj. 1 km. sude Enzesfeld kun vagonfabriko kaj bela kastelo de barono Rothschild. 10 km. okcidente estas Berndorf, kun fabrikoj Artur Krupp.]

D: HELIODOR ZAWICHOWSKI, fotografisto, Hirtenberg a. d. Trau.

VD: VICTOR RAIS, stud. techn., Hauptstrasse 6.

Hlinsko v Čechách (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Teksa industrio.]

D: OLDŘICH RAŠÍN, oficisto, Občanská záložna.

Hobart (Aŭstralio, Tasmania). 50000.

[Ĉefurbo de Tasmanio. Haveno. Alloga pejzaĝo. Universitato, ŝtataj teknikaj kaj altlernejoj, angla kaj katolika katedraloj. Industrio: Zinko, ĉokolado, kakao, kalcio-karbido, frukto-konservaĵoj.]

D: DOUGLAS GUILBERT, registara oficisto, Lands Department.

EG: ADR: FINO BECKETT, 177 Davey street. *Ejo:* Eaton Bray. Schoolroom, Upper Davey Street (Mk alterne 19¹/₂ h.).

Hoboken [Belglando] vidu *Antwerpen-Hoboken*.

Hodějovice (Ĉeĥoslovakio, Ĉeĥy). 1000.

[Apud České-Budějovice. Proksime de la aŭstria limo. Agrikulturo kaj bredado. Argentminejo.] [České Budějovice.]

D: VÁCLAV VERNER, maŝinisto, Nové Hodějovice 94, poŝto

Hódmezővásárhely (Hungario). 62000.

[Meze de la granda ebenaĵo hungara. Terkulturo.]

D: (Vakas)

Hodonín (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 13000.

[Naskiĝloko de la respublikestro T. G. Masaryk. Ĉe rivero Morava. Ligno, ledo, brikoj.]

D: JAROSLAV HOŠEK, komercmizisto, Horní plesová 3.

VD: ANTONÍN KREJČÍŘEK, lignolaboristo, Dělnická čtvrt 48.

- Hoek van Holland** (Nederland, Zuid Holland). 3600.
D: HENDRIK VERSCHOOF, ferv. ĉefkonduktoro, Prins Hendrik-straat 225.
EG: "Inter ni". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Höchst am Main** (Germanio, Hessen-Nassau). 32 000.
 [Fondita en la jaro 900. "Hostato". Kastelo kun katakomboj. Muzeo kun antikva porcelan-manufakturo. Fervoja punkto: Kvar linioj al ban- kaj resaniglokoj Wiesbaden, Soden, Königstein, Falkenstein, Hofheim. Impona kemia industrio "Höchster Farbwerke". Elektro-meblo-ligno-konstru- kaj ŝuindustrio. Observatorio.]
D: HERIBERT ROSENLECHER, komercisto, Zeilsheimerweg 18. Perado-Oficejo "Progreso". Sama adreso.
- Hörscheid-Solingen** (Germanio, Rheinland). 16 000.
 [Industrio: Fabrikado de ŝtalobjektoj, tondiloj, tranĉiloj, kaj raziloj.]
D: WILLI REIS, poŝtranĉilaristo, Aufderhöher Str. 67. Post Aufderhöhe.
- Hohenau a. d. Nordbahn** (Aŭstrio, Nieder-Oesterreich). 4000.
 [Plej granda sukerfarejo de Aŭstrio, du seĝejoj, granda terkulturado.]
D: ROBERT HEIN, fakinstruisto (Bürgerschullehrer).
- Hohenelbe** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.
 [Ĉe rivero Elbe, piede de la Riesengebirge = Gigantmontaro, monto Schneekoppe = Sněžka; teksa industrio; poŝtukoj. Banloko Spindelmühle-Spindlerův Mlýn.]
D: Fino ELISE THAM, instruistino, Hauptstrasse 153.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Bremen, Bahnhofstrasse (1^a kaj 3 L.).
- * * *Vin-vendejo Hoffmann*, Hauptstrasse 157, Hohenelbe.
 Vendo de friandaĵoj, ĉiam freŝaj manĝ-specialaĵoj. Unuaklasa vinvendejo; plej bonaj vinoj. Unika ĉambreto "Gigantmontaro". Kunvenejo de Riesengebirgsverein.
- Holbaek** (Danmarko). 11 000.
 [Malnova urbo, haveno. Lernejoj laŭ paviliona sistemo.]
D: HOLGER HANSEN, instruisto, Ringstedvej 17.
- Holešov** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 6600.
 [Koncilio de "Frata Eklezio", anoj de Jan Hus. Suker- kaj sukerajfabrikejoj. Industrio de mebloj el kurbigita ligno.]
D: FRANTIŠEK RŮŽIČKA, profesoro, Nová ulice 2.
EG: "Fratego". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Divčí škola (M 19 h.).

- Homburg** (Germanio, Niederrhein). 28 000.
 [Maldekstra bordo de l'Rejno, kontraŭ la enfluo de la Ruhr, historia loko. Karbo-, kolor- kaj muelindustrio. Artŝtonoj.]
D: EWALD DESCH, rektoro, Feldstrasse 22. [strasse 198.
VD: JOSEF BAMBERGER, minoficisto, Mörs-Hochstrasse, Eichen-
- Homburg vor der Höhe** (Germanio, Hessen-Nassau). 14 300.
 [En Taunusmontaro. Banloko, sep fontoj. Sporto. Fremdulstacio. Industrio de maŝinoj, ledo, biskvito.]
D: FRITZ LUCAS, komercisto, Kirdorfer Strasse 46.
- Höntrop** (Germanio, Westfalen). 5000.
 [Karbminejo, ŝtalfabriko, agrikulturo. Famkonata loko pro la anser-raĵda festo kiu okazas ĉiujare dum la roza lundo.]
D: AUGUST BECKER, oficisto, Chausseestrasse 39.
EG: "Verda Stelo". *Adr:* Höntrop b. Bochum. *Ejo:* Restaŭration Ludwig Potthoff, Chausseestr. 39 (M 20 h. kaj D 10 h.).
- Honnef am Rhein**, Bad (Germanio). 10 000.
 [Kurac- kaj banloko en la Siebengebirge. Milda klimato, "Drachenquelle" mineralakvo. Du Rejninsuloj Grafenwerth kaj Nonnenwerth. "Germana Nizza" laŭ Alexander Humboldt.]
D: WILHELM SOLZBACHER, studento, Spiesgasse 1.
EG: "Por alta celo". *Adr.:* Ĉe la Del. [Ĉe la Del.
 Loka grupo de "Moka" = Mondjunularo Katolika. *Adr.:*
- Honningsvåg** (Norvegio, Finnmark). 2000.
 [Apud Nordkapo. Fiŝkaptado. Fiŝproduktaĵoj. Medicina fiŝoleo. Grava pilotstacio, turismo. Suno super horizonto de 15 Majo ĝis 30 Julio.]
D: OTTAR AAS, telegrafoliciisto, telegrafkontoret.
- Hora Kutná** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 15 000.
 [Historia mineja urbo. Riĉa je mezepokaj gotikaj konstruaĵoj. Katedralo de S^a Barbara; itala korto, ŝtona domo, ŝtona baseno. Barokaj vidindaĵoj. 12 preĝejoj. Ŝtata tabakfabrikejo, orgenkonstruado. Ostarejo. Fakaj lernejoj.]
D: ALOIS HORÁČEK, direktoro de burĝa lernejo, Janské náměstí 521.
EG: "Esperantista Klubo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotelo ĉe Žluté kolo (V 20 h.).
- Horgen** (Svislando, Zürich). 8400.
 [Ĉe la Zuriĥa lago. Silk-, maŝin-, ledo- kaj meblindustrio.]
D: OSKAR THEODOR STUDER, studento, Buchdruckerei.
- Hořice v Podkrkonoší** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 9000.
 [Industrio de teksaĵoj, skulptlernejo, galerio de plastikoj, monumentoj.]

D: BEDŘICH MUNZAR, ekspedisto, Otakarova 528.

VD: DR. ANTONÍN HEYROVSKÝ, ŝtata oficisto, Stará lékárna 146.

Horní Růžodol u Liberce (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6200.

[Kotonteksado, Maŝinfabrikejoj, brikejoj, sablofosado.]

D: JAN HAASE, fervoja oficisto, Jahnova ul. 72.

EG: Ĉeĥa Esperantista Klubo en Liberec. *Adr.*: Ĉe la Del.

Ejo: Národní dům (Mk 20 h.).

Horní Suchá (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 4000.

D: ERVIN VAŠICA, inĝeniero, Horní Suchá 1, Jáma František.

VD: ANTONÍN ODEHNAL, Minejmezuranto, c/o Sro Steinbauer.

Horrem bei Köln (Germanio, Rheinland). 4000. [giono.]

[Fervoja linio Köln—Düren—Paris. Centro de brunkarba re-

D: TEO JUNG, presisto-eldonisto, Hindenburgstrasse.

EG: *Adr.*: "Heroldo de Esperanto".

Horsens (Danmarko, Jylland). 28000.

[Haveno. Teksaĵindustrio.]

D: SVEND AAB, kapitano, Villa Hejmonia.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del.

* * **Ceramikfabriko "Danico"**. Produktado de belaj vazoj, kruĉoj kaj similaj ujoj caramikaj nur per artista manlaboro. Kŝeskanta vendado en Usono, Britlando, Nederlando, Aŭstralio, Nov-Zelando kaj Norvegio. Importistoj celantaj profitdonan negocon bonvolu mendi kolore ilustritan katalogon.

Horsham (Britlando, Sussex). 13000.

[Ĉefurbo de Weald de Sussex.]

[Road.

D: FRED. GOODLIFFE, komercisto, Lamley Lodge, Warnham

Hostinné (vidu *Arnau*).

Hove (Angl., Sussex). 47000.

[Laŭmoda banloko kaj marborda urbo.]

D: FINO ELIZABETH IRELAND, privatulino, 10, Eaton Road.

VD: WM. ERNEST PARRY, meblovendisto, 11, Montgomery Street.

Hradec Králové (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 39000.

[Historia urbo, iama sidejo de bohemiaj reĝinoj-vidvinoj *Hradec Králové* = Kastelo de reĝino. Centro de Husanismo 15^a jarcento. Proksime batalejo 1866 Königgrätz-Sadowa. Specialaj lernejoj: por industria prilaboro de metaloj, por ledistoj; komerca akademio. Komerca ĉambro, Instituto por vitra industrio. Muzeo kun riĉaj kolektoj historiaj kaj arĥeologiaj. Industrio: teksaĵoj, ledo, mebloj, muzikiloj, metaloj, maŝinoj, perlamot-butonoj, punktoj, vitroj, hemiaĵoj.]

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko:

ĈD: OTTO SKLENKA, oficisto, Živnostenská banka.

D: FRANTIŠEK SMETÁK, profesoro, Obchodní Akademie.

VD: FINO KARLA ZÁMOSTNÁ, privata oficistino, Havlíčkova 400.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hotelo Adalbertinum (Mk 20 h.).

* * "Fotochema", s. s. r. o., sekplatoj-fabriko, fabrikas tre bonkvalitajn fotoplatojn, kiuj jam penetris sur eksterlandaj merkatoj. Deponejo en Wien por Aŭstrio, Hungario, Rumanio kaj Sudslavio en Lwów por Polio. Detalaj ofertoj tuj sendataj. Korespondo en esperanto.

* * J. Pilnáček, fabriko de sapoj. Tualaleta sapo "Lanol" kaj razosapo "Lanol Shaving Stick". Fondita en 1816. Esperanto korespondanta.

Hranice (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 10000.

[Fondita 1200 ĉe rivero Bečva, proksime de banloko Teplitz. Kastelo de princo Hatzfeld. Belega preĝejo. Muzeo. Teksa, maŝina, mebla industrioj.]

D: RUDOLF CHARBULÁK, komercisto.

EG: *Adr.*: Sro ANTONIN BRYNDÁČ, komercisto. *Ejo*: Restaurace Kufr (Ĵ 20 h.).

Hronov nad Metují (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3800.

[Naskiĝloko de Alois Jirašek. Teksa industrio. Turisma centro. Proksime gigantaj ŝtonaroj.]

D: BEDŘICH KOBR, oficisto, č. 204.

Hronský Svätý Beňadik (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 1100.

D: ANTON GRÜN WALD, oficisto, ž. 18.

Huddersfield (Angl., Yorkshire). 110000.

[Ĉe rivero Colne. Teksaĵoj, maŝinoj por lan- kaj kotonindustrio.]

D: WILLIAM HENRY HIRST, komercisto, 19, Lion Chambers John William Street.

EG: *Adr.*: FINO MORTON, 49, Mount Pleasant, Dalton. *Ejo*: Technical College Queen Street South (Ĵ 19³/₄ h.).

Hudiksvall (Svedlando, Gefleborg). 7609.

D: WERNER ÖDEGARD, ĉefredaktoro de Hudiksvalls-Nyheter.

Huesca (Hispanio, Huesca). 14000.

[Ĉe Pirenea Montaro. Provinca ĉefurbo. Universitato fondita de romano Sertorio. Gotika katedralo. Romanstila preĝejo Sankta Petro. Tomboj de aragonaj reĝoj.]

D: JOSÉ ARTIGAS-LASALA, instruisto, 8 Abarca.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del.

Hull (Angl., Yorkshire). 296 800.

[Ĉe rivero Humber kaj Hull. Tria haveno de l' regno. Orienta trairejo al industria Anglio. Wilberforce nask. 1759. Tri muzeoj, artgalerio, 4 kolegioj. Ŝipkonstruado, fiŝkaptado. Fandetoj. Tanejoj. Karbeksperto. Impona komerca centro por molaj fruktoj. Fabriko por ligno-alkoholo. Fabrikado de oleo, sapo, faruno, amelo, koloroj, grafito.]

D: ALBERT E. HEPTON, komercagento, 89a, Grafton Street.
VD: F. W. COULSON, ĉefoficisto, 18, May St., Beverley Road.

EG: Adr.: Ĉe la *VD.* *Ejo:* Clifton St. School (L 20 h.).

"Eduka komitato Esp. klaso". *Ejo:* Sama (Mk 19¹/₂ h.).
(Membroj veturontaj tra Hull estas akceptataj ĉe stacidomo aŭ kajo, kondiĉe ke ili decatempe informu la Delegiton.)

* *Arthur J. Turner*, ŝipmakleristo. — *Adr.:* 12 Nelson Street. *Telegr.* Convey Hull. Ŝipmakleristo, ekspedagento.

Huskvarna (Svedlando, Småland). 8000.

[Ĉe lago Vättern. Armitfabrikado, bicikloj, kudromaŝinoj.]

D: SVEN FRANSSON, kontoristo, Berghem, Ebbes.

Husum (Germanio, Schleswig-Holstein). 10 000.

[Naskiĝloko de poeto Theodor Storm. Apud Norda Maro.]

D: PAUL SPERLICH, komercisto, Neustadt 19.

Huy (Belgio, Liège). 14 000.

[Ĉe rivero Meuse. Metala industrio.]

D: ARMAND LANDENNE, kalkulisto, 9 rue St. Domitien.

Hvammstangi (Islando).

D: BJÖRN P. BLÖNDAL, poŝtestro.

Ĥ

Ĥarbin (Ĉinio, Manĉurio). 300 000.

[Fondita 1896. Ĉe rivero Sungari. Fervoja krucpunkto.]

D: PETR A. PAVLOV, meteorologo, Meteorologia Stacio. Bol-
ŝoj prospekt 64—90.

EG: Manĉuria Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ĵelezno
doroŝnoje sobraniĵe (D 18 h.).

I, J

Idaho Springs (Usono, Colorado). 1200.

D: D^{ro} JAMES UNDERHILL, inĝeniero.

Igu-Gun (Japanio, Mijaki Ken).

D: JUKIMASA ASADA, Hanejama Hongō.

Ilford (Angl., Essex). 90 000.

[Nordorienta urboparto de London.]

D: FINE WINIFRED BOTHWELL, instruistino, 78, Aldborough Road.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del.

Ilmajoki (Finnlando, Vaasan lääni). 13 000.

[Proksimaj urboj Vaasa, Kaskinen kaj Kristiina. Kamparo.]

D: ANTTI RASKU, instruisto, Pojanluoma.

Imatra (Finnlando).

[Fama akvo-falo kaj katarakto. Ŝatata ekskursloko.]

D: ANTTY RÄTY, instruisto, Kalalampi.

Indevillers (Francando, Doubs).

D: MARC PONÇOT, stenografisto, Château de Chauvilliez.

Innergefild bei Aussergefild (Ĉeĥoslovakio, Bohemio),

[Profunde en "Bohema": Böhmerwald-Sumava.]

D: HANS HEIDRICH, instruisto, Poŝto Aussergefild,

Innsbruck (Aŭstrio, Tirol). 70 000.

[Ĉe rivero Inn. Ĉefloko de Tirol. Kasteloj. Monumento de
Andreas Hofer. Universitato de 1677. Muzeo. Lan- kaj koton-
industrio. Vitropentrado. Alpa turismo.]

D: HEINZ BEDERLUNGER, bankisto, Tempelstrasse 2.

EG: Adr.: D^{ro} LEO BLAAS, juĝisto, Gutenbergstrasse 3. *Ejo:*
Hotel Greif, Leopoldstrasse 1—3 apud la Triumphpforte
(M 20 h.).

EO: FRANZ JOS. BEDERLUNGER, inĝeniero, Hofgasse 2 I
(10—12 h. a. t. m.). "Esp. Laborista Klubo". *Adr.:* Hotel
Sonne. *Ejo:* (Ĵ 20 h.).

Iowa City (Usono, Iowa). 11 270.

[Ĉe rivero Iowa. Universitato. Centro por unuakvalitaj farmbestoj.]

D: D^{ro} F.-H. BATTEY, kuracisto, 333 So. Lucas Street.

Ipswich (Angl., Suffolk). 82 000.

[Ĉe rivero Orwell. Haveno. Industrio vestaĵa, maŝino, terkult. iloj.]

D: F. DOUGLAS MURPHY, bankoficisto, 35, Stradbroke Road.

Ismail (Rumanio, Bessarabio). 50 000.

[Haveno ĉe Danubo. Grena komerco. Ĉefurbo de l'samnomia
distrikto.]

D: BORIS MELNIKOV, gimnaziano, Str. Lipoveneasca 77.

Issy-les-Moulineaux (Francando, Seine). 23 200. [industrioj.]

[Aviadkampo, aŭtomobiloj, manufakturo de tabako, diversaj
D: PIERRE FLAGEUL, prof. de stenografio, 9 Boulevard Voltaire.

EG: El la Vanves'a Kantono. *Adr.:* S^{ro} MARCHAND, 49
Avenue de Verdun.

Ivanovice na Hané (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 7000. [instituto.]
[Kastelo el XVIIa jarcento. Granda maltfabriko. Serologia
D: JOSEF KUDLÁČEK, komercisto, ĉ. 174.

Jabloné nad Orlicí (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1700.

[Brosaj, kotonbuton-gelatenoj kaj gluaĵ-fabrikoj.]

D: JAROSLAV PAUK, brikejestro.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

**** Esperanto Presejo Prazak, Jabloné n. O.**
Liveras ĉiuspecajn presaĵojn por komerca, industria, kluba kaj
privata bezonoj.

Jablonec n. N. (vidu *Gablonz a. N.*).

Jägerndorf (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 20000.

[Ĉe kuniĝo de riveroj Goldoppa kaj Oppa. Kastelo. Teksa
lernejo. Industrio de drapo, lanaĵoj. Ruino Lobenstein.]

D: SINO ELISE SCHWARTZ, edzino de kuracisto, Herrengasse 17.

VD: MAX AURICH, inĝeniero, Olbersdorfer Strasse 109.

EG: Loka grupo de GEL. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Stadt-
kaffee (Mk 20 h.).

Jaffa-Tel Aviv (Palestino). (Vidu *Tel-Aviv*.)

Jakobstadt (vidu *Jekabpils*).

Jaligny (Franclando, Allier).

[Ĉe rivero Besbre. Kastelo de la renesanco. Farunfabriko.

D: MARCEL CHAVAGNE, oficisto. [Tritiko; ligno.]

Jambol (Bulgario, Burgas). 20000.

[Ĉe rivero Tunĝa. Lanindustrio. Tegoloj. Vinkulturo.]

D: BORIS DRANDAROV, gimnazia instruisto.

Jamura (Japanio, Jamanaŝi). 800000.

D: HIDEO KAMO, instr. en komerca lernejo, Nakamaĉi.

EG: Adr. kaj Ejo: Ĉe la Del.

Janjina (Jugoslavio, Dalmacio). 1000. [Vino, oliveleo.]

D: ANTE MARINOVIĆ, komunuma sekretario.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Jaremcze (Pollando, Maĥopolska).

[Ĉe rivero Pruth, en karpata montaro. Sanigloko por pulmo-
malsanoj.]

D: SINO HELENA SOBOTNICKA, bibliotekistino, biblioteko Ruch.

EG. Adr. kaj Ejo: Ĉe la VD (M S 18—22 h.).

Jaroměř (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[Fondita de princo Jaromír. Distrikta ĉefurbo, antikva loko.
Garnizono. Muzeo. Fervoja krucpunkto.]

D: FINO KONSTANTINA SCHARFENBERGEROVÁ, oficistino en
malsanulejo, Klouzkov 119.

VD: EMIL KUHN, ĉefleŭtenanto, náměstí 63.

EG: "Klubo Zamenhof". *Adr.:* Ejo: Hostinec u. Andrá
nám. (M 19 h.).

Jarosław (Pollando, Maĥopolska). 22000.

[Ĉe rivero San, fluanta al Wisła (Vistulo).]

D: [Vakas].

Jasina (Ĉeĥoslovakio, Podkarpatska Rus). 2000.

[Situata ĉe plej ekstrema limo orienta de ĈSR].

D: VILIAM ANDERL, lokomotivestro, staniční úřad.

Jasper (USA, Texas).

D: SINO A. C. BLACKMORE, fotografistino.

Jeffersonville (Usono, Indiana). 18000.

D: OTTO W. FERGUSON, posedanto de presejo, "The Fer-
guson Press", 125 East Chestnut Street.

Jekabpils (Latvio, Kurlando). 7300.

D: HELMUT BEHNING, arbaristo, Maza Lauku ielā 1.

Jelgava (Latvio, Kurlando). 20000.

[Ĉe rivero Lielupe (Aa). Estinta rezidejo de kurlandaj dukoj.]

D: KRIŠJANIS STRAZDE, negocisto, Zālā ielā 13.

VD: RUDOLFO EICHENBAUMS, Zālā ielā 13.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (D 12—15 h.).

Jerez de la Frontera (Hispanio, Cadiz). 70000.

[Xeres de la F. 711 venko de maŭroj. Vinkulturo "Jerez".]

D: PEDRO NARANJO-TERAN, industriisto. Chancilleria 13.

EG: "Jerez". Adr.: Larga 8, Ateneo Jerezano (ĉiutage 20 h.).

Jersey City (Usono, New Jersey). 320000.

[Unua holanda terpreno en Ameriko, nomita antaŭe Komuniparo,
nomo Indiana (1654). Ĉe okcidenta marbordo de la Hudson
rivero. Plej granda sapfabrikejo en Usono. Ferindustrio,
krajonfabriko. Viandeksportado.]

D: [Vakas].

EG: "Esperanto Eduka Klubo": *Adr. kaj Ejo:* 578 Jersey Ave.
(Mk 19—22 h.).

"Pola Esperanto Klubo": same.

Jerusalem (Palestino). 100 000.

[Unu el la plej antikvaj urboj, jam 15 jarcentoj a. K. nomita. Ĉefurbo. Sankta urbo de hebrea kaj kristana religioj. Sidejo de romkatolika, greka kaj armena patriarkoj. Loĝantaro: 60 000 hebreoj, 25 000 kristanoj, 15 000 mahomedanoj. Nenia komerco aŭ industrio.]

D: NATHAN CHAVKIN, grafikisto, near Bezalel School.

VD: SAMUEL GENIO, Old City.

EG: Grupo de Etikaj Esperantistoj. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (S 18 h.).

Jičín (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 11 000.

[Historia urbo, turisma centro por ekskursoj al rokaro de Prachov kaj al fama regiono "Ĉeĥa Paradizo" ŝatata de turistoj.]

D: FRANTIŠEK ŠÁDEK, fervoja oficisto, Nové město 52.

VD: Sino EMILIE NAJMANOVÁ, Fügnerova 227.

EG: "Comenius". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Studentský domov (Mk 20 h.).

Jilemnice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

[Turista centro por Giganta Montaro. Vintraj sportoj, belegaj ekskursoj al montaro. Teksa industrio, lino, ŝpinoj.]

D: OLDŘICH ŠTĚCH, realgimnaziano.

EG: Esp. Klubo. *Ejo:* Realgimnazio.

Joensuu (Finnlando, Karelio). 5100.

D: O. KETTUNEN, kontoristo.

Johannesburg (Suda Afriko, Transvaal). 293 400.

[Fondita 1887. Plej granda ormineja distrikto. Universitato.]

D: E. C. MAWBEY, bankoficisto, Standard Bank of South Africa, P. O. Box 1031.

VD: S. A. ANDREW, asekura agentestro, P. O. Box 199.

Joutsa (Finnlando, Mikkelinlääni). 6100.

[Terkultura provinco, 427,8 km². Belegaj lagoj. Butero, segejo, bierfabrikejo, 8 popollernejoj kun 11 instruistoj.]

D: LAURI JOHANNES HEINONEN, pastro.

Juazeiro (Brazilo, Bahia). 12 000.

[Sur dekstra bordo de rivero S. Francisko. Lasta stacidomo de la fervojo de Bahia al S. Francisko. Sidejo de la rivera navigacio ĝis Pirapora. Grava komerco, malgrandaj industrioj. Sur maldekstra bordo de la rivero staras Petrolina.]

D: JAYME MARTINS DE SOUZA, civilinĝeniero.

Jungbunzlau (vidu *Mladá Boleslav*).

Junín (Argentino, Buenos-Aires).

[Fondita 1828 de komandanto Escribano. Grava komerco. Du fervojoj. Bestbredado, terkulturo. Industrio: meĥanikejoj, tanejoj, butero, ĉapeloj, ŝuoj, mozaikoj, ktp.]

D: JUAN MANUEL SEISDEDOS, oficisto, Str. 25 de Mayo 374.

VD: PEDRO LUIS QUARTA, studento, Jean Jaures 319.

Jurjev (vidu *Tartu*).

K

Kaaden (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 10 000.

[Ĉe rivero Eger. Industrio de krudleĝaj gantoj.]

D: ALFRED PROSCHKA, poŝtoficisto, Wassergasse 170.

Kadaň (vidu *Kaaden*).

Käkisalmi (Finnlando, Viip. lään). 2432.

[Fondita en 1300. Duonaruiĝinta kastelo konstruita de la soldatoj de Novgorod en 1364.]

D: JOH. EDV. LEPPÄKOSKI, redaktoro, Käkisalmen Sanomain toimitus (Mall. San. Toim.) (Tel. 47. — Parolu: Neljä ja seitsmäsän.)

Kaiserslautern (Germanio, Bayern). 60 000.

[Fondita de "Barbarossa". Ĉirkaŭita de arbaroj. Kudromaŝinoj Pfaff, bicikloj Kayser. Maŝinoj, feraĵoj kaj lignaĵoj. Muldejoj, ŝpinoj, bierfarejoj, meblofabrikejoj, presejoj. Muzeo por metioj, teknika altlernejo, konservatorio muzika. Popol-universitato kun Esp. fako.]

D: RICH. HAUBER, notareja sekretario, Am Alberichsberg 17. Vizitoj, labortago: Riesenstrasse 10, Notariat 2. Tel. 286.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio "Grüne Laterne" Riesenstrasse 6 (Ĵ 20 h.).

Kalisz (Pollando). 50 000.

[Antikva kaj glora urbo de Pollando; multe suferis dum la mondmilito. Broda industrio.]

D: ALEXY-LESZEK LASIŃSKI, ĵurnalistoj, Aleja Józefiny 33/33. Por koresp.: poŝtkesto skrz. poczt. 149.

VD: LUDWIK WOJTASIK, instruisto, Kuchary poczta Kucharki pow. pleszewski.

EG: Pola Esperanto-Asocio. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Redaktejo de "Express Kaliski" (D 16—18 h.).

Kalugero (Bulgario, Pazarĝik). 2700.

[Ĉe rivero Eopolnica. Apude estas la monaĥejo "Sta Nikolaj"]

fama kaŝejo de bulgara ribelanto Georgi Benkovski. Rizo-plantado Vinberkultura centro "Kalugerova vino".]
D: PETRE ATANASOV, instruisto.

Kamenz (Germanio, Sachsen). 11 000.

[Malnova urbo, unu el la tiel nomitaj sesurboj Lusaciaj. Nas-kiĝloko de poeto Lessing. Fabrikoj de drapo kaj potoj.]
D: DRO WALTER REICHEL, instruisto, Kasernenstrasse 32.

EG: Adr.: Ĉe la Del. **Ejo:** Ĉe la membroj laŭvice (L 18 h.).

Kamienica Polska (Pollando, p. Poraj). 10 000.

D: ANTONI PILTZ, instruisto, No. 87.

EG: "Stelo". Adr. kaj Ejo: Ĉe la Del. (S.).

Kanazaŭa (Japano, Hokuriku). 150 000.

[Ĉefloko de distrikto Hokuriku, sur Insulo Honŝu, flanke de l'Japana Maro. Nacia kolegio, medicina fakultato, teknika kolegio. Fama parko. Silkteksado, metalfolioj, lakaĵoj, porcelano.]

D: ŠIGENORI SEGAŬA, profesoro, 15 Morimaĉi II Banĉo.

EG: Esp. Klubo. Adr.: S^{ro} Joŝikaŭa, Katamaĉi. **Ejo:** Komerca Ĉambro (Mk 18 h.).

Kandava (Latvio, Kurzeme). 1200.

D: KARLIS VEINBERGS, instruisto, Palejiela 10.

Kanton (Cinio, Kuang-Tung). 2 000 000.

[Ĉe brako de la riverdelto Si-Kiang. Ĉefloko de provinco Kuang-Tung. Silko, kolorigejoj; grava komerco.]

D: DRO WON KENN, universitata profesoro, 15 Hong Kung Chik Str.

VD: AU SINPAK, profesoro, Chu Chup Sun School, Lin Tong Str.

VD: W. K. HSU, profesoro, Post Office Box 88.

Kapstadt (vidu *Cape Town*).

Karânsebes (vidu *Caransebeș*).

Karhula (Finnlando, Helila). 10 000.

D: (Vakas)

VD: EDVARD KOIVISOINEN, kristalrafinisto.

EG: "Grupo de Kymi". Adr.: Ĉe la Del. **Ejo:** Pastrejo (V 18 h.).

Karlovy-Vary (vidu *Karlsbad*).

Karlsbad (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 20 000.

[En la valo de Tepl. Termalfontoj, glaŭbersalhavaj. Sprudel. Vitro- kaj porcelanindustrio.]

D: FRANZ ULBERT, poŝtdirektoro, Bahnhofspostamt.

EG: Loka Grupo de Ĉ. A. E. Ejo: Hotel Beseda (S 20¹/₂ h.).

"Esp. Societo". **Adr. Ejo:** Kafejo Frisch (M 20 h.).

"Loka grupo de GEL". **Adr.:** Josef Schneider, profesoro ĉe la Handelsakademie. **Ejo:** Kafejo Klement (Mk 20¹/₂ h.).

Karlshafen (Germanio, Bez. Kassel). 2000.

[Fondita en 1699, de Karl, Landgraf zu Hessen, por francaj protestantaj elmigrintoj; turismo-centro; Hotelindustrio, stacio de vaporŝipoj. Montaro kun belegaj arbaroj.]

D: OTTO VITT, mezlerneja instruisto.

Karlsruhe (Germanio, Baden). 144 000.

[Ĉefurbo de Baden, 8 km de l'Rejno. Kastelo. Teknika Altlernejo. Art- kaj Metilernejoj. Industrio de maŝinoj, fero, metaloj, kudromaŝinoj, lokomotivoj.]

D: (Vakas)

Karthus (vidu *Kartuzy*).

Kartuzy (Pollando, Pomorze). 3900.

D: FRANZISCEK SIELKE, instruisto, ulica Gdanska 23.

Karvinna (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 23 000.

[Karbminejoj. Ĉeĥaj, germanaj kaj polaj lernejoj.]

D: TEODOR NIEMEC, ministro, no. 1537 Sovinec.

VD: LEOPOLD KUCHARCZYK, ministro, no. 102.

EG: "Fratego". Adr.: Ĉe la D. **Ejo:** Laborista domo dom robotniczy, Sovinec.

Kaschau aŭ Kassa (vidu *Košice*).

Kassel (Germanio, Hessen-Nassau). 166 000.

[Ĉe rivero Fulda. Ĉefurbo de Hessen-Nassau. Kastelo Wilhelmshöhe. Palaco kaj pentraĵgalerioj. Fabrikado de lokomotivoj, pulvo, salpetro, vitraĵoj, sapo.]

D: (Vakas)

VD: HUGO DREUSICKE, instruisto, Körnerstrasse 1.

EG: Laborista Grupo. Adr.: S^{ro} FRIEDRICH DEITERS, Schillerstrasse 29 II. **Ejo:** Bürgerschule 9, Mauerstrasse (J V 20 h.).

Katowice (Pollando, Silezio). 60 000. [Karboregiono, ferindustrio.]

D: JAN TICHAWSKI, fervoja oficisto, ul. Plebiscytowa 25 III.

EG: "Societo de Esp. Amikoj". Adr.: ul. Wawelska 3 II.

Kauffung (Germanio, Schlesien). 4000.

[Ĉarma vilaĝo en idila valo "Katzbach", antaŭmontaro de la

D: PAUL EMMER, laboristo.

[Riesengebirge.]

VD: RICHARD EVLER, bienulo.

Kaunas (Litovio). 100 000.

[Antaŭ la milito, ĉefurbo de Kovna gubernio (Ruslando). Nun ĉefurbo de memstara Litovio. Ĉe rivero Nenumas. Komercio. Fabrikoj de najloj, ŝraŭboj, cigaredoj, ĉokolado kaj bombonoj. Universitato.]

D: SINO EMILIO JANICKI, muzika profesorino, Laisvés Aleja 24.

EG: "Kovna Esp. Societo". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Laisves aleja 62 (Ĉiutage 3—9 h.).

"Konkordo". *Ejo*: Biblioteko Mapu, Džeškienės, g. vé. Kazanlik (Bulgario). 10 000.

[Kultura centro en la mezo de la "Roza Valo". Lernejoj: pedagogia, reala, estonte teknika kaj aeroplana. Arsenalo. Rorol-teksaĵfabrikejoj. Historia muzeo.]

D: ŠMIL JUDOV, laboristo, Iskra ulica.

EG: "Internacia Voko". Pedagogičesko učilište (D 10—11 h.).

Kediri (Nederlanda Indio, Javo).

D: GEORGE LEOPOLD BLOT, instruisto, Bandjaran.

Keighley (Angl., Yorkshire). 42 000.

[Hejmloko de Fratinoj Bronte, romanverkistinoj. Industrio de teksaĵoj, lavmaŝinoj, 1^a Esp. Grupo sur Brita Insulo.]

VD: F.-C. RHODES, aŭkciisto, Elderthorpe, Oakworth.

VD: BRUCE JOHNSTON, fotografestro, Lawkholme Crescent.

EG: *Adr.*: Fino Sarah J. Hollings, "Newlands", Wangak Avenue. *Ejo*: Friends Meeting House, Mill Street (L 19¹/₂ h.).

* * Green & Rhodes. — *Adr.*: Oakworth, near Keighley. — Aŭkcivendistoj kaj valorigistoj. Aranĝas la vendadon de negocoj kaj komercaĵoj pogrande. Asekuraj agentoj. Korespondas en Esperanto.

Kemanlar (Bulgario, Deli-Orman). 2500.

[Kultura centreto de Bulgara senakva regiono "Deli Orman": produktas grenon, tabakon. Ĉiujare semajna foiro.]

D: (Vakas)

EG: "Progreso". *Ejo*: Loka legejo "Saznanie".

Kemi (Finnlando, Oulun lääni). 2500.

D: A. KORPELAINEN, komercisto, Yrjönkatu 46.

Kempton im Allgäu (Germanio, Bayern). 21 000.

[Lakto- kaj fromaĝo produktado. Fabrikado de papero, preĝej-sonoriloj, precizaj iloj mekanikaj, artmebloj.]

D: MAX SCHRANK, fervojoficisto, Bismarckstrasse 20 I.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: "Bahnhofhotel" (L 20 h.).

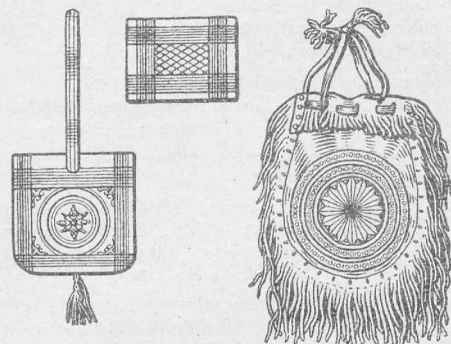
Ĉe informpeto al Delegito neniam

forgesu afrankon!

Uzu la respondkuponon de UEA!

Kénitra (Maroko). 10 000.

D: CHARLES THOLLET, negocisto, 7 rue Albert I.

Marokenaj Sakoĵ el vera marokena lodo mendeblaj
ĉe: Charles Thollet, Kénitra, Maroko.

Keszthely (Hungario, Zala). 30 000.

[Banurbo apud la sud-okcidenta angulo de Balaton lago. En la proksimeco la konata banloko Heviz.]

D: (Vakas)

Kettering (Angl., Northamptonshire). 29 700.

[Ŝufabrikado, agrikulturaj iloj.]

D: ALBERT EDWARD SMITH, sekretario, 20, Queensberry Rd.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Old Free Library. Silver Street (L 20 h.).

Kharbin (vidu Ĥarbin).

Kilbirnie (Skotlando, Ayrshire). 8000.

D: ROBERT PARTRIDGE, tempkontrolisto, 8, Townhead.

Kingston on Thames (Angl., Surrey). 200 000.

[Urbo ĉe la bordo de rivero Thames, 12 mejloj de London. Somera restado, boatveturoj.]

D: LESLIE DIBBEN, dekatisto, "The Lodge", St. James Rd.

VD: Fino EMILY ALICE JONES, 17, Knights Park.

EG: *Adr.*: Ĉe la VD. *Ejo*: 20 Orchard Road (kurso: M 19 h., kunveno V 19¹/₂ h.).

* * Thames Electric Co., Ltd. — *Adr.*: Electric House, 11 St. James Road. Komercistoj pri elektraĵoj. Elektroingenerioj. "Thames" senfadenaj elektraĵoj.

Kingstown (British West Indies, St. Vincent Insulo). 4500.
[Ĉefurbo de St. Vincent insulo. Angla kolonio kun reprezentanta gubernio dependanta de Britlando. Ĉefaj produktaĵoj: Kotono, aroruto, sukero, siropo, melaso. Loĝantaro de l'tuta insulo: D: LAWR. GONSALVES, Middle Street. [42000.]

Kinna (Svedlando, Västergötland).
D: SIGFRID BENGSSON, oficisto en teksejo, Kinnaström.

Kioto (Japanio). 680000.
[Malnova ĉefurbo de jaro 794—1868. Reprezentas la civilizacion de Malnova Japanio en belarto, literaturo kaj ĉia alia, dum Tokio, tiun de Nova Japanio. Riĉa je historiaj memoraĵoj, belaj scenejoj, temploj, sanktejoj ktp. Muzeo, universitato, kaj aliaj kolegioj. Ĉefa produktado: silko, teksado, porcelano, belartaĵoj.]

D: DRO HIDEO YASI, Medicina fakultato, Imperia Universitato.
VD: KEIICHI SHISHIDO, studento, Kawaramachi-Hirokoji agaru.
EG: Filio de J. E. I. kaj "Urba grupo". Adr.: Librejo Kaniĵa Teramati Ebisugawa. Ejo: Ne definite. (Korespondadojn al la VD.)

"Imperia Univers. Grupo". Adr. Ejo: Imperia Universitato. Sanko Esp. Grupo. Adr. Ejo: Dai 3 Kotogakko (Kolegio).
"Otani Grupo", Studenta grupo de budaistoj. Adr. Ejo: Otani Universitato, Muromatigasira (S 13—15 h.).

"Ryūkyōku Grupo". Adr. Ejo: Ryūkyōku Universitato, Sītīdyō-Omiya (V 15—18 h.).

"Doŝiŝa Universitata Grupo". Adr. kaj Ejo: Doŝiŝa Daikagu, Imadegawa (V. 15).

Kirdjali (Bulgario). 7000. [Apud rivero Arda. Tabakregiono, satataj specoj Basma kaj Basi-Bali kun aromata fumo.]

D: VASIL VAČEV TENČEV, kinematografisto, Teatro Moderna.

Kiskúnhalas (Hungario). 30000.
[Situata en la granda hungara ebenaĵo, apud fervojlinio Budapeŝt-Beograd. Vigla fruktoproduktado, vinberkulturado. Komercokaj eksporto de kortbirdoj, fruktoj, ovoĵoj. Ponto Kiskúnhalasa.]

D: DRO MÓR GROSZ, advokato, postafiki 10.

Kjustendil (Bulgario). 16000.
[Roma fondaĵo "Pautalia". Mineralakvaj fontoj 72 C. Sanigbanejoj moderne instalitaj. Centro de frukt- kaj tabakrado. Laufabrikado.]

D: IVAN MIROVSKI, advokato.

Kladno (Ĉeĥoslovakio). 22000.
[Ferindustrio, karbominejoj.]
D: EMIL KREIBICH, ĉefkasisto, ŝteŝaŝerfabriko.
VD: VACLAV STRIHAVKA, oficisto, Kladno-Rübeck 980.
EG: "Zamenhof". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Restorace "u Kreibichů", Palackého třída (L 20 h.).

Klaten (Nederlanda Indio, Java). — [Temploj, antikvaĵoj, banejoj. Tabako, sukero, kafo, indigo, rizo, pipro, ĉokolado.]
D: KAMSO WIRJOSAKSONO, instruisto = onderwijzer.

Klausenburg (vidu Cluj).
Klosterneuburg (Aŭstrio, Niederösterreich). 16000.
D: ANTON SCHAUER, frizisto, Leopoldstrasse 7.

Klundert (Nederlanda, Noord Brabant). 4700.
D: J. K. MUTERS, juristo.

Knittelfeld (Aŭstrio, Steiermark). 13000.
D: FRANZ SANTLER, fervoja inspektoro = Eisenbahninspektor.

Kobe (Japanio). 850000.
[Ĉe la suda bordo de l'insulo Honŝu. Kvina urbo japana laŭ grandeco. Grava eksterlanda komercokaj industrio: Fabrikado de alumedoj, kotonŝpinado, rizmuelado, ŝipkonstruado ktp.]
D: USABURO ISIKAWA, fervojsekretario, Kobe Tetudo kyoku.
EG: "Amika Rondo". Adr. kaj Ejo: Kristana Asocio por Junuloj, Yamatedori 3, Tyome [i].

Koblentz (Germanio, Rheinprovinz). 60000.
[Ĉe la enfluo de la Mozelo en la Rejn. Romo "Confluentes". Ĉefurbo de la prusa Rejnprovinco. Vidindaĵoj: Deutsches Eck, Ehrenbreitstein, kastelo, Deutsch-Ordenshaus, muzeo. Vin- komercokaj ŝaŭmvinfarado. Fortepianoj, paperaĵoj, ŝipoj, ŝuoj. Eksporto.]

D: LEO FUNKEN, bankisto, Florinsmarkt 7a l.
VD: HEINRICH LORENZ, Friedrichstrasse 56.
EG: "Rejnŝaluto". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Kaiser-Wilhelm-Realgymnasium K. W. Ring (L 20 h.). Esperanto-Foto- Servo. Adr.: Elzerhofstrasse 5.

*** "Esperanto-Fotoservo" daŭre bezonas aktualajn fotografaĵojn ("Novaĵoj de l'ago") por publikigado en ĵurnaloj kaj gazetoj. Por la liverado de tiuj ĉi fotoj ni serĉas kunlaborantojn en ĉiuj landoj. Pro senpaga prospekto skribu al la redaktoro JOSEF GROEBEL, Eltzerhofstr. 5, Koblenz.

* * * **Katholischer Leseverein.** *Adr.*: Firmungstr. 28, Koblenz. Restoracio centre de l'urbo. Fame konata per bonaj vinoj kaj bongustaj manĝaĵoj malmultekostaj. — Forsendado de vinoj; postulu prezoliston!

Köbenhavn (Danmarko). 705 000.

[Ĉe la Sund, sur insuloj Seland kaj Amager. Ĉefurbo. Haveno. Kasteloj. Muzeo Thorwaldsen. Universitato. Politeknikejo. Porcelano, maŝinoj, teksaĵoj.]

D: Sino LOUISE BLICHER, libristino, Bredgade 63 A III, Tel. Paloe 2363. [Lillerød.

VD: GEORG HINRICHSSEN, ŝtatiferoja oficisto, Villa "Aggebo",

EG: ADR.: Ejo: Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

"Konversacia Klubo". *Adr.*: Bredgade 63 A.

"Danske Laerers Forening". *Adr.*: Fino ASTA MIKKELSEN, Reberbanegade 10-A, Köbenhavn S.

Centra Dana Esp. Ligo. *Adr.*: Sro M. BLICHER, Bredgade 63 A.

"Societo de Danaj Esperantistoj". *Adr.*: Fino MARG. NOLL, Fredericiagade 6—2.

EO: Bredgade 35 A I. Telegr.: Esperantokontor. Tel. 7763.

Köln am Rhein (Germanio, Rheinland). 700 000.

["Colonia Agrippina". Universitato. Katedralo, preĝejoj interesaj domoj, Gürzenich, Urbodomo. Foiro, grava industrio, komerco, germana, angla, belga, franca komercaj ĉambroj. Ŝipveturo.]

D: AUGUST JUNKER, komercisto, Hohe Strasse 26.

VD: ANTON WILBERT, instruisto, Siegesstr. 28. Köln-Deutz.

EG: "Neŭtrala Esperantistaro 1906". *Adr.*: Ĉe la Del.

Königgrätz (vidu *Hradec-Králové*).

Königinhof an der Elbe (vidu *Dvůr Králové nad Labem*).

Königsberg in Preussen (Germanio, Ostpreussen). 276 500.

[Fondita 1256 de teŭtona ordeno. Reĝa kastelo, kronadpreĝejo, katedralo. Universitato "Albertina" 1544, gimnazio, komerca altlernejo. Industrio: Sukceno, sukeraĵoj, marcipano, maŝinoj, vagonoj, ŝipoj, bicikloj. Germana Orientfoiro, komerco: Greno, vino, teo, ligno, ledo, harengoj.]

D: PAUL FAST, komercisto, Kaiserstrasse 16 (Tel. 4887).

VD: WILHELM SMOLLENSKI, instruisto, Nasser Garten 138.

D: (Komerco): GEORG KOSSAK, estrarano de la Komerka Ĉambro, Schnürlingstrasse 19 (Tel. 1139, 3013, 357).

EG: Dr° NITZ, stud konsilisto, Tragheimer Pulverstr. 48.

EO: Buchhandlung Gräfe und Unzer, Paradeplatz. 6 (Tel. 363).

Ejo: Frauenklub, Hohenzollernstr. 10 (1^a Mk 20 h.).

Köttzschenbroda (Germanio, Sachsen). 22 000.

[Saksa Nizza. Plantejoj de frago; vino, ĉampano.]

D: Dr° DIETRICH PLAGGE, eksurbestro, Mathildenstrasse 1.

VD: WILHELM SCHLAG, privatulo, Bornstrasse 7.

Kokkola-Gamlakarleby (Finnlando, Vaasanlääni).

D: HERMAN REMELL, instruisto, Gamlakarleby.

Kolberg i. Pr. (Germanio, Pommern). 34 000.

[Mara banloko, plej granda germana banurbo ĉe la bordo de baltika maro. Haveno. Maraj, salaj, ŝlimaj banoj. Belaj arbaroj, belegaj ĝardenoj, famaj koncertprezentadoj. Historiaj vidindaĵoj.]

D: OTTO JURCZYK, kunrektoro, Kaiserplatz 24 II.

Kolding (Danmarko, Jylland). 14 200. [Havenurbo ĉe K. fjordo.]

D: P. ZOFFMANN, urba kasisto, Aalykkegade 24.

Kolin nad Labem (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 20 000.

[Malnova komerca kaj industria urbo; metaloj, maŝinoj, motocikloj, seruroj, kemiaĵoj, ĉokolado, mebloj, butonoj, veturiloj: 65 fabrikoj, 7 faklernejoj.]

D: Dr° med. JAN ŠIL, ĉefkuracisto en malsanulejo.

VD: JOSEF ČERNÝ, oficisto, Hřbitovní ul. ĉ. 483.

EG: "Esp. Klubo". *Adr.*: Ĉe la VD. *Ejo:* "U Rajmů" Mk 20 h. Kolin I. Hlavní náměstí 73.

Kolomea (Pollando). 40 000.

[brodaĵoj.]

[Ĉe rivero Pruth. Petroĉrafinejo. Industrio de luksaj artikloj,

D: OREST KUZJMA, gimnazia profesoro, Nova ulica 6.

VD: ANTIN KARATNYCKYJ, Jahajlonska ul. 40.

EG: UGE gimnazia grupo. *Adr.*: Ukraina gimnazio.

Koluszki (Pollando). 6 000. [Stacio inter Warszawa kaj Lodz.]

D: STANISLAW SUDELIK, feroja oficisto, Stacja.

EG: ADR.: Ejo: Ĉe la Del. (D 14—16 h.).

Komotau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 22 000.

[Strasse 24.

D: WILHELM WANIA, teknika oficisto, Gerhart-Hauptmann-

VD: ANTON HAMMER, mineja oficisto, Partschgasse 10.

VD: FRANZ KRABETZ, instruisto, Gerstnergasse 166.

Konnitsa (Finnlando, Viipurinlääni). 7 000.

[Ĉe Lago Kiimajärvi. Terkultura lernejo.]

D: ALPO SUOMALAINEN, instruisto, Pyhäjärvi.

Konstantinopolo (Turkio). 1 200 000.

[Ĉe Bosforo. Haveno. Antikvaĵoj el roma epoko. Ĉefurbo otomana. Muzeoj. Moskeo Hagia Sofia. Universitatoj, turka kaj amerikana. Alta komerca lernejo. Trafiko. Grava komerco.

Tapiŝoj, silko, tabako, lano, sezamo, adraganta gumo, valoneo, sekaj fruktoj.] [stantinoplo-Bechiktache.

D: HULMI DJELLIL BEJ, inĝeniero, Skordaljastrato 12, Kon-
VD: HENK GOEMANS, prokuristo ĉe Banque Hollandaise pour
la Mediterranée, Palazzo Karrakeuy, Galata.

Koprivnica (Sudslavio, Hrvatska). 7000.

[Fama fortikaĵo kontraŭ turkoj. Limstacio inter Hungario kaj
Sudslavio. Fabriko de sulfuracido "Danica". Oleolfabriko.
Vapormuelejo.]

D: JOSIP ROŽMARIĆ, tajloro, Brezanece stari.

VD: FRANJO SIFKORN, Lemsće.

EG: Esperanto Klubo. *Adr:* ĉe la del.

Korčula (Sudslavio, Dalmacija). 2000.

[Urbo sur la samnoma insulo Korčula. Iama roma Corcyra-
Nigra, fondita de Trajano Antenorono en la jaro 793 a. Kristo.
Malnova ŝipfarejo kaj ŝtonminejo.]

D: PETAR DRVIŠ-GRK, supera impostestro.

Korneuburg (Aŭstrio). 15000.

[Ĉe la Danubo, duonhoro de Vien.]

D: HUGO STEINER, fervoja ĉefinspektoro, Bisamberg 248.

EG: *Adr:* Ĉe la Del. *Ejo:* Realgimnazio (Ĵ 19 h.).

Kościerzyna (Pollando, Pomorze). 6000.

[Rigardata kiel ĉefurbo de Kaŝuba Lando.]

D: (Vakas)

Košice (Ĉeĥoslovakio, Slovenio). 53000.

[Tre antikva loko, jam 1160 notita kiel urbo. Fama katedralo,
plej bela kaj plej malnova en Orienta Eŭropo. Granda muzeo.
Ĉefa komerca loko por Orienta Ĉeĥoslovakio. Teksa, kemia,
tabaka, k.a. industrioj. Konata kolbasofabrikado. Kafosurogato.]

D: JOSEF FRIEDRICH, ferv. konsilanto, Riaditelstvo ŝtatnych
Železnic II.

VD: DAVID KREMER, korespondisto, Kalvárská 15.

EG: *Adr:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Farkas, Hlavná
ul. 120 (Ĵ 20 h.).

Kostelec nad Orlicí (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7500.

D: RICHARD BLUMAUER, profesoro, n^{ro} 585.

Kovno (vidu *Kaunas*).

Kraków (Pollando, Galicio). 250000.

[Ĉe rivero Wisła-Vistulo. Scienca akademio. Universitato 1364.
Industrio de maŝinoj, kemiaĵoj, nutraĵoj. Grava komercloko.]

D: (Vakas)

VD: IGN. WIESENBERGER, fabrikdirektoro, ulica Powisle 12.

EG: "Esperanto". *Adr:* Ejo: Slawkowska 61 (Ĵ 19 h.).

"Pola Esp. Klubo". *Adr:* Direktoro EDWARD KOSTECKI,
Szkoła Przemysłowa. *Ejo:* Muzeum Przemysłowe, ulica
Smoleńska (M 19—21 h.).

Kratzau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5500. [Teksindustrio.]

D: DR. KARL ALEXOWSKY, kuracisto, Ludwig-Thiel-Gasse 55.

Krefeld (Germanio, Rheinland). 131200. [germana.]

Teksa kaj tinktura lernejoj. Centro de l'silko- kaj velurfabrikado

D: REINER SANDERS, librotenisto, Blumenstrasse 43.

VD: MAX ROTHER, komercisto, Königstrasse 129.

EG: *Adr:* SINO EMS, Steinstrasse 117. *Ejo:* Bürger-Mädchen-
schule, Nordstrasse 1 (Ĵ 20 h.).

Kremenec (Pollando, Volyn). 25000.

[Antikva urbo, fama de 1073. Translokita sur kremenecaj
montoj; eltenadis sieĝojn de nomadoj de avaroj, tataroj, turkoj,
ktp. Ruinoj de antikva kastelo. Ŝtona karbo, kreto, kalko,
torfo, plastika argilo. Silikoj kio donis al ĝi sian nomon;
siliko: ukrainlingve = Kremenj. Komerco.] [ukraini.

D: BAZYLL DOROSZENKO, instruisto, Pocztowa 28, Gimnazjum

Krems (Aŭstrio, Niederoesterreich). 14000.

[Ĉe maldekstra bordo de l'Danubo en pentrinda Wachau.
Ekapero de l'onomo Krems en jaro 955. Antikvaj vidindaĵoj.
Muzeo. Vinkulturo. Ceramiko. Mustardo-fabrikado.]

D: FRANZ STANKE, komerca oficisto, Gartenaugasse 2.

VD: FIMO EMMA PROKOPP, lingvo-instruistino, Heinzstrasse 20.

EG: *Adr:* Ĉe la Del. *Ejo:* Realschule, Franz Josef Ring 12
(M 19¹/₂ h.).

Kretinga (Litovio, Kretinga). 4200.

[Ĉe rivero Akmenė. Fondita en XIV-a jarcento. 12 km. de
la maro. Bela kuraĉloko Palanga. 23 km. de Klaipėda-Memel.
Distriktoŝefoj; antikva preĝejo katolika kaj luterana. Rezidejo
de grafo Tiškevičius. Terkulturado.]

D: BALYS GIEDRA, instruisto, Vidurinė Mokykla.

Kreuznach (Germanio, Rheinland). 26000. — [Ĉe rivero Nahe-

Banloko. Salfontoj. Vino. 1916-17 ĉefkvartiro de l'armea estraro.]

D: CARL ZORN, litografisto, Wilhelmstrasse 18.

VD: OSWALD WEISSER, komercisto, Mannheimer Strasse 43.

EG: *Adr:* Esperanto-Grupo, UEA, Bad Kreuznach.

Krimmitschau i. Sa. (Germanio, Sachsen). 28000.

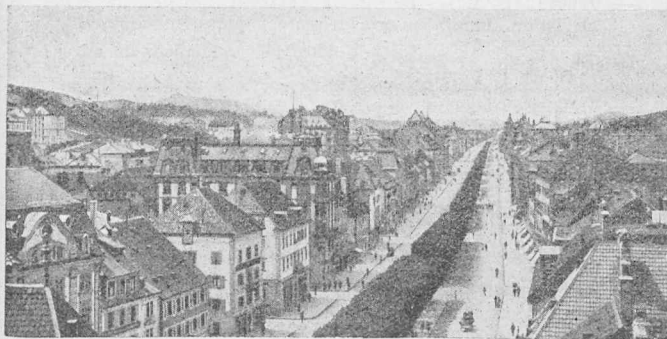
[Ĉe rivero Pleisse. Industrio de teksaĵoj, maŝinoj.]

- D:* KARL SEIDEL, sukeraĵisto, Kitscherstrasse 31. [taĝo (M).]
EG: "Ĉiam antaŭen". *Ejo:* Realschule, Lindenstrasse, tere
- Krimunas** (Latvio, Skibe).
D: ARVID BRIDAGS, farmisto.
- Kristianstad** (Svedlando). 13 000.
 [Ĉefurbo de gubernio. Artileria kaj infanteria regimentoj.]
D: NILS ALFRED NORDLUND, kolegia adjunkto, Vasagatan 1.
- Krňov** (vidu *Jägerndorf*).
- Królewska Huta** (Pollando, Silezio). 80 000.
 [3 km de la germana limo. Industria urbo.]
D: EMIL KOŁODZIEJ, elektro-muntisto, ul. Ligota Górnicza 60 III.
VD: HUBERT GÜNZEL, komercisto, ul. Wolności 90.
EG: Rondo Esp. *Adr.:* Ĉe la Del.
- Kroměříž-Kremsier** (Ĉeĥoslovakio). 17 000.
 [Ĉefepiskopa kastelo, galerio. Nutraĵindustrio.]
D: ROBERT HAYNISCH, ekskapitano, Jánská 26.
- Kukan** (Ĉeĥoslovakio, Gablonz). 3000.
D: FERDINAND KREMS, bankoficisto, Eichengasse 293.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Turnheim (M 20 h).
 [Meze de Kiuŝiu en riĉa ebenaĵo. Oriente granda vulkano]
- Kumamoto-Si** (Japanio, Kiuŝiu). 140 000. ["Aso" daŭre fumanta.]
D: YAMAMOTO-HITOSHI, instruisto en teknika lernejo, Kenritu-kōgyō-Gakkō, Kumamoto-si, Oemati.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* S^{ro} TAKESI TANAKA 80 Renpeimati. Kumamoto-si (L 19 h).
- Kunčický u Moravské Ostravy** (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 4000.
D: FRANTIŠEK KRYL, bakisto, N^{ro}. 59.
- Kunštát na Moravě** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1400.
 [Kastelo fondita 1250. Argilaĵoj.]
D: PETR BRABLEC, ceramikisto.
VD: FIMO HENJA BRABLECOVÁ.
- Kunžak** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000. [harteksaĵoj.]
 [En suda Bohemio. Industrio: ŝpinaĵoj kaj trikaĵoj. Ĉeval-]
D: RICHARD HORATLÍK, komercisto, No. 148.
- Kuopio** (Finnlando, Savolax). 20 000.
 [Ĉe granda enlanda lagaro. Alumedoj, lignaĵoj, sapo.]
D: ERKKI S. TURUNEN, M. Canthinkatu 58.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del.
- Kuželov** (Ĉeĥoslovakio, Moravio).
D: ANTONÍN VÁJA, instruisto, Kuželov p. Hroznová Lhota.

- Kyjov** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 5000.
 [Centro de sudmoyavia brunkarb-regiono.]
D: JOSEF BALCAREK, ŝtata oficisto, Okresni Politická správa.
- Kuttenplan bei Marienbad** (Ĉeĥoslovakio, Chodová Planá). 1600.
D: HANS STARK, bienoficisto.

L

- Laasan** (Germanio, Schlesien). 1600. [Jam konata en la jaro 1369. Inter Waldenburg kaj Breslau. Kemia kaj maŝina fabrikejoj.]
D: FRITZ SCHILLER, instruisto, Schweidnitzer Strasse 16.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo "Flava Leono" = Gelber Löwe.
- La Chaux de Fonds** (Svislando, Neuchâtel). 38 000. — 992 m alt.
 [Centro de l' svisa horloĝindustrio.]

La Chaux de Fonds: Rue Léopold Robert.

- D:* JULES WOLF, fabrikestro, 12 rue du Parc.
EG: *Adr.:* C. ECKERT-VAUCHER, rue Numa Droz 77.

Bankoj: prizorgas ĉiujn bankfakajn negocojn.

- Société de banque suisse — Rue Léopold Robert 10.
- Banque cantonale neuchâteloise — Rue Léopold Robert 46.
- Banque fédérale — Rue Léopold Robert 50.
- Union de banques suisses — Rue Léopold Robert 18.

Horloĝfabrikoj

fabrikas kaj vendas ĉiuspecajn poŝ- kaj brakhorloĝojn.

- AUREOLE. S. A. — Rue de la Paix 133.
- Casy watch Co. — Rue Léopold Robert 72.
- Fabrique Juvenia. — Rue de la Paix 101.
- Henry Maire — Rue de la Paix 35.
- Fabrique Marvin — Rue Numa Droz 144.
- Mardon Watch Co. — Rue du Stand 14.
- Ch. Eckert-Vaucher, specialisto de murhorloĝoj — Rue Numa Droz 77.

Diversaj entreprenoj.

- Atelier d'art Kabe juvelisto kaj ornamisto — Rue de la Paix 91.
- Debova. S. A. — Rue de la Paix 47. Ŝlosiloj por silk-kaj ledbrakumoj, en oro, arĝento kaj ĉiuj metaloj.
- GÖGLER. S. A. — Rue du Parc 9ter, eldonisto de adreslibroj de la horloĝista fako.
- A. Loewer advokato — Rue Léopold Robert 22.
- Société de consommation — Rue Numa Droz 135, ĉiuj manĝaĵoj.
- Coopératives réunies — Rue de la Serre 43, ĉiuj manĝaĵoj, brulmaterialoj.
- Au Printemps — Rue Léopold Robert 54. Granda ĝenerala magazeno.
- Ecole supérieure de commerce — Urba alta komerca lernejo, sub ŝtata kontrolo — Rue du 1 Août 33
- Chambre Cantonale du Commerce — Oficiala ŝtata informejo por komercaj kaj industriaj aferoj — Rue Léopold Robert 34.
- Syndicat patronal des producteurs de la montre — Mast-rara sindikato de la horloĝa industrio. 180 membroj: Oficejo Rue Léopold Robert 66.
- Informejo por fremduloj — oficiala kaj senkosta: Maison Veron-Grauer & Cie. — Place de la Gare 5 (apud la stacidomo).

La Haye (vidu *s'Gravenhage*).

Laibach (vidu *Ljubljana*).

Laigle (Franclando, Orne). 5500.

[Ĉe Rille. Metalurgio, kudrilofabrikado.]

D: CAMILLE MARTIN, ekskampkulturisto, 20 rue de la Madeleine.

Laihia (Finnlando, Ostrobotnio). 8000.

[Loĝurbo de verkisto kaj parlamentano Santeri Alkio. Eksporto de greno, faruno, lignaj kestoj, ĉapeloj.]

D: ILMARI VIRKKALA, instruisto, Isokylä.

EG: *Adr. Ejo:* Ce la Del.

Landeshut (Germanio, Schlesien). 14000.

[Oriente de la Riesengebirge — Giganta Montaro, ĉe rivero Bober. 1745 kaj 1760 bataloj inter prusoj kaj aŭstrianoj. Industrio de tolo, silko, maŝinoj, ŝuoj.]

D: ARTHUR BAUMGART, komizo, Schreibendorfer Strasse 5.

EG: Laborista Grupo "Verda Stelo". *Ejo:* Gasthaus zur Sonne (M 20 h.).

Landshut (Germanio, Niederbayern). 26000.

[Ĉe rivero Isar, enfluanta en Danubo. Malnova dukurbo. Kastelo Trausnitz. Martins preĝejo kun turo 133 m alta. Bierfarejoj, elektraj uzinoj, muelejoj. Sukeraĵoj, paperaĵoj, ferfandejo. Fervoja krucpunkto. Ĉiujare dum julio historia festo "Lands-huta edziĝo" memore al la edziĝo de duko Georg la riĉulo kun pola reĝidino Hadwiga en 1475.]

D: ALOYS HUBAUER, komercisto, Münchner Strasse 20.

VD: ANTON ROHRBACH, librovendejo, Jodokgasse 59 I.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.:* A. Rohrbachersche Buch-handlung, Freyung. *Ejo:* Restaurant zur Bürgerstube, Riebl, Freyung (1a M 20 h.).

"Germana Laborista Esperanta Asocio". *Adr.:* H. PLATIEL, Altstadt 390 II. *Ejo:* Gasthaus zur Schwimmschule (V20 h.).

Landskron (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7500.

[Somerrestadejo en la "Schönhengstgau", ĉe la Adlergebirge — Aglomontaro. Ruinoj de kastelo. Ŝtata tabakfabrikejo, iom da industrio. Tekstlernejo, gimnazio.]

D: D-ro phil. ALFRED GRIMM, profesoro, Herrengasse 1.

EG: *Adr.:* Unuiĝo de Germanaj Esperantistoj. *Ejo:* Badhaus (M 19 h.).

Landstuhl (Germanio, Pfalz). 4500. [Ruinoj de kastelo kie 1523 dum sieĝado mortis Franz von Sickingen, defendinto de Reuchlin kaj Ulrich von Hutten. Ĉen- kaj dratfabrikado.]

D: LEONHARDT STAUDT, komunuma sekretario, Fröhnstr. 2.

Langenau bei Böhm.-Leipa (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3500.

[Vitro-industrio.]

D: BENNO BRÄUER, instruisto, Langenau.

VD: RUDOLF JOCHMANN, konstruteknikisto, Langenau.

EG: "Amikaro", Loka Grupo de G. E. L. *Ejo:* Gastejo "Post". (Ĵ 20 h.).

Languest bei Dux (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000.

[Brunkarbminejoj, sablo, argilo.]

D: ADOLF GRUBER, ministo, No. 52, Post Preschen bei Bilin.

EG: "Esp. Laborista Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zum Nordpol (laŭvole 20 h.).

Lankowitz bei Köflach (Aŭstrio, Steiermark). 1700.

[Karbminejo. Elirpunkto por ekskursoj al Stubalpe, Edel-

D: RUDOLF VON LIDL, librotenisto. [schrott.]

Lappeenranta (Finlando). 4000.

[En naturbela loko ĉe la lago Saimaa. Fondita 1649. Fortikaĵo. Banloko. Industrio: sulfuracido; segejoj. En la ĉirkaŭaĵo: segejoj, celulozfabrikejoj, bobenfabrikejoj, lignolamenoj, kalko. Lauritsala, la elfluejo de la kanalo Saimaa. Svede: Villman-

D: ONNI V. I. SALIN, lernanto, Luukas. [strand.]

Laren (Nederlando, Noord-Holland). 5000.

[30 km. de Amsterdam. Somerrestado. Belega ĉirkaŭaĵo. Restad-loko de pli ol 150 pentristoj kiuj formas artronдон sub la nomo "Larena skolo".] [weg 15 (Tel. 372, Poŝtĉeko: 39 815).

D: H. W. G. CENIJN, administra kaj ekonomia eksperto, Ruiter-

Las Palmas (Afriko, Gran Canaria). 75 000.

[Ĉefloko de insulo Gran Canaria. Komerca centro por Afriko Eksporto de bananoj. Puntindustrio.]

D: FELIPE SUAREZ-FALCON, komercoficisto, Juan de Quezada 1.

VD: BRUNO ALVARADO DORESTE, komercoficisto, San Marcos.

EG: *Adr.* Ejo: Conto de Dependientes (ĉiuevtere).

La Spezia (Italio, Liguria). 95 000.

[Ĉe la golfo samnoma. Milithaveno, ŝipkonstruado kaj -ripa-rado, industrio metalurgia, kanonoj, submaraj dratkabloj, teksaĵfabriko. Malgranda komerca haveno. Vintra kaj somera restadejo. Marmoro. Oleo, vinbero por tablo, legomoj, vino, fiŝoj. Versajna naskloko de latina poeto Aulus Persius Flaccus: naskiĝurbo de Lorenzo Costa, latinisto kaj poeto (XIX jar.)]

D: ANTONIO PERI, komandanto, Via Lazzaro Spallanzani 5.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Teatro Civico (V 20¹/₂ h.).

** Nova granda Hotelo "Savoia San Gjorgio". — Varma kaj malvarma akvo en ĉiu ĉambro. — Ĉambroj kun banejo kaj telefono. — Granda halo. — Lifto. — Restoracio. — Aŭtomobilo. — Modestaj prezoj. — Oni aranĝas pensionojn. — Centra sido. — *Adr.:* Via Manzoni ĉe Via Chiodo. Posedanto: PEDROTTI.

Lausa-Weixdorf (Germanio, Sachsen). [Somerrestadejo, 20 min. de Dresden.]

D: JOHANNES KARSCH, oficisto, Dresdner Strasse 60.

Lausanne (Svislando, Vaud). 73 000.

[Piede de Mont Jorat, ĉe lago Lemano. Pierre Viret, reformatoro. Universitato de 1536. Gotika Katedralo. Sidejo de l'Federala juĝejo. Lernejo por inĝenieroj, komerco, metioj, vinkulturado. Fabrikado de maŝinoj, ĉokolado.]

D: A. JAQUILLARD, La Glane, Montétan.

VD: SINO MATHILDE KOHL, hotelestrino, Hôtel Pension Ste Luce (apud la stacidomo).

EG: *Adr.:* D^{ro} P. WANNER-BECK, Avenue Georgette 1. *Ejo:* Hotelo Sainte Luce. (4^a L escepte dum julio kaj aŭgusto). Grupo "Zamenhof". *Adr. Ejo:* Maison du Peuple (M).

La Varenne Saint-Hilaire (Franclando, Seine).

[Vidu SAINT-MAUR-DES-FOSSÉS.]

Lazy (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 6000. [amoniako, peĉo.]

[Karbminejo, koaksejo kun produktado de sulfatsalo, benzolo,

D: JAN NEDĚLA, mineja oficisto, No. 280.

Le Bouchaud (Franclando, Allier).

D: CONSTANT MARTIN, instruisto.

Le Cap (vidu *Cape Town*).

Lecco (Italio, Como). 30 000.

[Ĉe lago de Como. Industrio, fero.]

D: ANNIBALE NINO MAGNI, librotenisto, Piazza Cesare Battisti 6.

Le Creusot (Franclando, Saône et Loire). 40 000.

[Karbminejoj. Uzinoj Schneider & Kio, plej granda metalurgia entrepreno franca.]

D: FRÉDÉRIC FONTAINE, ladisto, 61 rue Maréchal Foch.

EG: *Adr.:* S^{ro} GENEVOIS, Place des Riaux. *Ejo:* 45 rue Clémenceau (M 20 h.).

Leeds (Angl., Yorkshire). 500 000.

[Ĉe rivero Aire; Liverpool kanalo. Yorkshire Universitato. Centro de fabrikado kaj komerco de drapo.] [View, Upper Armley.

D: WILLIAM GREGORY, fervoja telegrafkomizo, 4, Highthorne
VD: Fino E. M. PEARSON, 90, Compton Crescent, Harchills Lane.
EG: Adr.: S^{ro} Tattersall, 52 Commercial Rd., Kirkstall.
Ejo: Outlook Club, Greek Street (V 19¹/₂ h.).

Leek (Angl., Staffordshire). 16700. [Silko, artefarita silko.]
D: GUY J. WORTHINGTON, lernejestro, Moorhill.

Leeuwarden (Nederlando, Friesland). 40300.
[Ĉe rivero Ee. Ĉefloko de provinco Frislando. Fabrikado de butero, fromaĝo, papero. Brutvendado, frislana brutaro.]

D: PIETER HENDRIKS, instruisto, Spoorstraat 4.
EG: Frisa Esp. Rondo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Nieuwe-
stad 109 (ĉiudusemajne Ĵ 20 h.).

Legnago (Italio, Verona). 18700. [Ĉe rivero Adige. Fortikaĵo.]
D: ALFREDO CRESTONI, librotenisto.

Le Havre (Franclando, Seine Inférieure). 163000.
[Ĉe enfluo de Seine en la maro. Marbanoj, verfoj, dua haveno franca; ĉefaj linioj por Usono. Enporto de produktaĵoj transmaraj. Industrio, kanonfabrikado, kupro-ferfado.]

D: EMILE GASSE, importaganto, 15 Place Gambetta.
VD: HENRI DUBUISSON, reprezentanto, 18 rue Bellevue.
EG: Adr.: S^{ro} Ch. Meunier, 65 rue Thiers. *Ejo:* Salles de
Ville, 9 rue Lord Kitchener (1^a kaj 3^a M 21 h.). Popola
Universitato, 131 rue Anatole France (2^a kaj 4^a M 21 h.).

Leibnitz (Aŭstrio, Steiermark). 3500.
[Antikve: "Flavia solva". Limstacio apud la sudslava limo.]
D: FRIEDRICH LEDINEG, direktoro de burĝa lernejo.

Leicester (Angl.). 234200.
[Ĉe rivero Soar kaj L. Kanalo. Ĉefloko de graflando samnoma.
Unua angla parlamento 1426. Kardinalo Wolsey † 29. XI. 1530.
Industrio: Botoj, ŝuoj, ŝtrumpoj, subvestoj kaj rilataj maŝinoj.]
D: FRANK HANCOCK, instruisto, Raydale, Firfield Ave., Birstall.

Leiden (Nederlando, Zuid Holland). 72000.
[Ĉe Rejno. "Lugdunum Batavorum". Universitato de 1575, kun
riĉa biblioteko. Rimarkindaj malnovaj konstruaĵoj. Borso.
Centro de lanfabrikado kaj komerco.]

D: PETRUS JOHANNES HOOPE, pentristo, Middelweg 27b.
VD: P. W. VAN DEN BROEK, Nassaulaan 24, Oegstgeest.
(Respondas nur informetojn pri Nederlanda Indio.)

EG: Neŭtrala grupo. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Mk 20 h.).
"Esperantista Mandolina Societo". *Ejo:* Ĉe la Del. (L 20 h.).

R. K. Grupo. *Adr.:* S^{ro} MEIJDER, Dillenburgstraat 9.
S A T Grupo. *Adr.:* S^{ro} J. MASSAAR, Talleusstraat 4.

Leipzig (Germanio, Sachsen). 670000.

[Ĉe riveroj Weisse Elster, Pleisse kaj Parthe. Etimologie: Lipa
= Tilio. Universitato de 1409, kun riĉaj kolektoj kaj biblioteko.
Muzeoj. Foiroj. Centro de l'librokomerco; feloj kaj peltaĵoj.
Kemia industrio, maŝinoj k. t. p. Regna tribunalo.]

D: BERNHARD KÖTZ, libristo, Eilenburger Strasse 49 II,
Tel. 71906, Hirt & Sohn. Poŝtekkonto: Leipzig 69401.

VD: ILSE ALEX, sekretariino, C 1, Rathausstr. 42.

VD: WALTER LIEBICH, komercocicisto, Lindenau, Rietschel-
strasse 51 II.

Esperanto-Instituto por la Germana Respubliko. Adr.: Prof. D^{ro}
JOH. DIETTERLE, Direktoro de l'Instituto, Leipzig W 31,
Seumestr. 10, Tel. 40475, Poŝtekkonto: Leipzig 64328.
Ejo: Johannisplatz 3 I.

Esperanto-Fako de la Leipzig-a Foiro dum foira renkontejo,
Johannisplatz 3 I, Tel. 25035.

EG: "Esperanto Gesellschaft Leipzig". *Adr.:* Leipzig C 1, Co-
meniusstrasse 16. *Ejo:* Königsstrasse 26 (L 20 h.).

"Esperanto-Instruistaro". *Adr.:* S^{ro} ARTHUR DEGEN, Leipzig
C 1, Augustenstr. 15. *Ejo:* Lehrer-Vereinshaus, Kra-
merstrasse 4 (L 19 h.).

"Laborista Esperanto-Grupo". *Adr.:* PAUL MAERTZ,
Leipzig O 27, Sommerfelder Strasse 36 I. *Ejo:* Volks-
haus, Zeitzer Strasse 32 (Unua Mk 19¹/₂ h.). [La ses
distrikto-sekcioj kunvenas ĉiusemajne. Informo ĉe
Adr.].

Tutmonda Polica Ligo Fratgrupo Leipzig. *Adr.:* PAUL
TEUCHNER, Polizeipräsidium, Wächterstrasse 5, Zimmer 72.

EO: FERDINAND HIRT & SOHN, Esperanto-Fako, Salomon-
strasse 15, Tel. 71906 (somere 8—12 kaj 14—17, vintre
8—12 kaj 14—18). Poŝtekkonto: Leipzig 52372.

** Internacia Foiro. — *Adr.:* Messamt für die Muster-
messen en Leipzig, Esperanto-Fako. — La Foiro okazas ĉiujare
dufoje, komence de marto kaj fine de aŭgusto, daŭrante 8 tagojn.
Ĝi havas apartan Esperanto-Fakon, kiu donas ĉiajn informojn. —
Dumfoira Esperantista Renkontejo: Johannisplatz 3 I.

**** J. B. Hirschfeld (A. Pries).** — *Adr.*: Brüderstrasse 59. Unuaraŝa presejo kaj arto-metiejo. Presado laŭ ĉiuj manieroj kaj en ĉiuj lingvoj. 50 presmaŝinoj. De 1920 presisto de la jarlibro de UEA. Korespondas en Esperanto.

**** Ferdinand Hirt & Sohn.** — *Esperanto-Fako.* — *Adr.*: Salomonstrasse 15, Tel. 71906. Unu el la plej malnovaj kaj plej gravaj germanaj eldonejoj. Speciala eldonejo por: instruiloj por lernejoj, gimnazioj kaj universitatoj. Per sukcesplenaj eldonaĵoj: "Bildotabuloj", "Tra la mondo", "Internacia Mondliteraturo" ĝi fariĝis mondkonata Esperanto-eldonejo. Oni postulu katalogojn.

**** Hansa-Hotel [Emil Keilhold],** Tauchaer Strasse 8. — Tri minutoj de l'ĉefa stacidomo. Rekomendinde por komercvojaĝistoj. Elektra lumo, vaporhejto, banoj. Tel. 13640.

Le Locle (Svislando, Neuchâtel). 13 000. [Teknika metilernejo, komerca kaj industria lernejoj. Industrio: precizigaj poŝhorloĝoj, moneroj, medaloj, juveloj, ĉokolado.]

D: PAUL HUMBERSSET, profesoro, La Jaluse 8.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo:* Collège secondaire, 6e Ag (lastan V monate, 20 h.).

**** Horloĝfabrikejoj Zenith.** — Poŝhorlejoj, brakhorloĝoj kronografoj telefonmetroj, horloĝoj, horloĝetoj, vekhorloĝoj, elektraj horloĝoj. Reguliga rekordo en Kew-Teddington 1926: 97,2 punktojn. Maksimumo akirita ĝis nun inter 19191 ekzamenitaj pecoj, plej malgranda meza diferenco de taga funkciado: 7 centonoj de sekundo.

**** Usines de Laminage (Lamenigaj fabrikejoj), J. KLAUS FILS.** — La Jaluse apud Le Locle. Malvarme lamenitaj metaloj, ŝtaloj, kupro, latuno, nikelo, tombako, aluminio. Preciziga lamenigado:

**** Laŭtaŭdigiloj Brown.** Svisa agentejo: J. KNOEFFLER. La Laŭtaŭdigiloj Brown estas la plej potencaj, la plej belsonaj la plej bone kontruitaj.

**** Ĉokoladoj kal sukeraĵoj KLAUS S. A.** — Specialaĵoj: Delikataj ĉokoladoj, kakao, unuakvalitaj bombonoj. Molaj kremkarameloj, ĉokoladaj vafletoj. Pasteloj por oratoroj. Glicirizaj sukeraĵoj (Cafards, charivaris). Gumaj likvidmolaj sensolfigaj bombonaj. Nur unuaraŝa produktado.

Le Mans (Franclando, Sarthe). 71 780. [Ĉe rivero Sarthe. 211 km. de Paris. Teksaĵoj el kanabo; nutraj konservaĵoj. Aŭtomobil- kaj sonorilfabrikejoj. Grasdikaj kokinoj; pomvino, pomvina brando.]

D: FRANÇOIS JOSEPH LEBATTEUX, profesoro, 15 bis Ave. d'Alençon. *EG:* 15 rue de Flore. *Ejo:* Hotel Coindon, 18 rue de la Barillerie (S 20¹/₂ h.).

Lemberg (vidu Lwów).

Lendingen (Germanio, Westfalen, Kreis Iserlohn). 4500. [Ĉe rivero Zinna. Kalkbruligejoj. Eksperto de religiaj artikloj kiel rozarioj. Proksime subteraj grotoj.]

D: HEINRICH POST, faristo de metalaj modeloj.

Lengenfeld i. Vogtland (Germanio, Sachsen). 7000.

[Fabrikado de teksaĵoj kaj feltukoj.]

D: KURT EBERT, instruisto, Schulstrasse 2.

EG: Loka grupo Treuen i. V. *Adr.*: Ĉe la Del.

Leobschütz (Germanio, Oberschlesien). 12 000.

[Ĉe rivero Zinna. Lernejo por terkultivistoj. Teksa kaj lana industrio, muelejoj kaj malfabrikejoj.]

D: KARL LORENZ, fabrikejestro, Ratiborerstrasse 3.

EG: *Adr. Ejo:* Gastejo Franz, Fabrikstrasse (S 20 h.).

Leopol (vidu Lwów).

Le Perreux sur Marne (Franclando, Seine). 17 800.

[12 km de Paris.]

[Elysées.

D: RAYMOND LAVAL, inĝeniero, 160ter, Ave. des Champs

Le Puy-en-Velay (Francio, Haute-Loire). 17 500.

[Ĉefloko departemento H. L. Katedralo el 11ª jarcento. Fabrikado de punktoj, sonoriloj. Monumento de Notre Dame de France.]

D: FERNAND JAMMES, librotenisto, 1 rue du Général Lafayette.

Les Brenets (Svislando, Neuchâtel). 1400.

D: EDOUARD DUCOMMUN, instruisto.

Lésmierz (Pollando, Łódzkie). [Ĉe rivero Bzura. Granda sukerfabrikejo. Parko kun monumento "Libereco".]

D: STEFAN SKUPIENSKI, lernejestro, Lésmierz p. Łęczycza.

EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (unua D).

Leśna Podlaska (Pollando, Wój. Lubelskie, pow. Konstantynowski).

[Fondita antaŭ 300 j. Monaĥejo. Pedagogia seminario. Muelejo.]

D: TEOFIL ADAM KOZIARA, direktoro de seminario.

Letchworth (Angl., Hertfordshire). 13 000. — [Ĝardenurbo.]

D: FINO FRANCES M. BARTHOLOMEW, 132, Wilbury Road.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del.

- Levallois-Perret** (Franclando, Seine). 68 700.
[6 km. de St. Denis. Distilejoj, konstruejoj meĥanikaj; kemiaĵoj.]
D: PAUL JADOT, librotenisto, 17 rue Poccard.
EG: Adr.: 4 place de la République.
** *C. Rousseau*, farmaciisto, ano de "Esperanto et Commerce", 4 place de la République.
- Leysin** (Svislando, Vaud). 5000.
[En la alpoj, je 1450 m. Fama kuracloko.]
D: EDMOND STUTZMANN, fervoja oficisto, Gare du Feydey.
- L'Hay-les-Roses** (Franclando, Seine). 5000.
D: DR^o GASTON MAILLARD, kuracisto, 40 rue Dispan.
- Lhotka b. Hultschin.** (Ĉeĥoslovakio, Silezio).
D: RUDOLF BAIER, poŝtoficisto, no. 40.
- Lichtenstadt** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000. [Apud Karlsbad.]
D: RUDOLF REINWARTH, laboristo, Merckelsgrün 156.
EG: Adr.: Ĉe la Del.
- Liebwärda-Bad bei Friedland** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).
D: HEINRICH AUGSTEN, dentteknikisto, no. 84.
- Liège** (Belgio). 170 000.
[Ĉe enfluo de Ourthe en Meuse. Universitato de 1817, minlernejo. Karbominejoj. Industrio: armiloj, aŭtomobiloj. Kaŭĉuko.]
D: EMILE OGER, telegrafa direktoro, 37 rue de Campine.
VD: RENÉ DELVOIE, muzikisto, 4 rue du Thier.
- Liepāja** (Latvio, Kurlando). 72 200.
[Ĉe balta mara, haveno, ne glaciiganta. Dua urbo de Latvio. Marborda banloko. Ledo, metalaĵoj, linoleumo, eksporto de ligno.]
D: EDUARDS JAUNVALKS, instruisto, pasta kantoris.
VD: PETERIS EZERMALIS, oficisto, Ziemelu vak. Ostmaĵa 30.
EG: Liepajas Esperanto Biedriba. *Adr.:* Helenes iela 2.
- Lier** (Belgio, Antwerpen). 27 000.
[Tre malnova urbo. Luksaj preĝejoj. Bela urbdomo kaj aliaj malnovaj konstruaĵoj. Fabrikado de pontoj, tranĉiloj, ŝuoj, kupraj muzikiloj, brosoj kaj ferartaĵoj.]
D: JOSEF LEFLLOT, tegmentkovristo, Vaartlaan 47.
EG: "Liera Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Middelbare Jongensschool (Mezgrada knaba lernejo). (D 9^a matene.)
- Lille** (Franclando, Nord). 200 000.
[Fortikaĵo. Universitato, teknika altlernejo, agrikultura lernejo. Galerio, Muzeo. Teksaĵindustrio.] [fakultato, 236 rue Solferino.
D: DR^o P. VANVERTS, kuracisto, profesoro en la medicina
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Scienca Fakultato.

- Limoges** (Francio, Haute-Vienne). 90 000.
[Ĉefloko de departemento H. V. Ŝuoj, drapo, porcelano.]
D: LEONARD GRENIER, urba oficisto, 3 avenue Beausoleil.
VD: MARCHANDON, Avenue des Charentes 8. [(V 20¹/₂ h.).
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Jura lernejo, École de Droit
- Linz an der Donau** (Aŭstrio, Oberösterreich). 110 000.
[Sidejo de episkopo. Katedralo, muzeo, komerca akademio. Fervoja centro. Industria urbo. Belaj ĝardenoj, montaro.]
D: HANS HOSNER, oficisto, Karl-Wiser-Strasse 21.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zum Rathaus (V 20 h.).
EG: "Laborista Grupo". *Adr.:* Landstr. 36 I/3.
- Lippstadt** (Germanio, Westfalen). 19 000. [Fervoja krucpunto. Fondita 1168 de grafo Bernard II de Lippe, kiel fortikaĵo apud la Lippe. Granda ferindustrio; fabrikado de cigaroj, brosoj, brando, biero kaj fabrikado "Pumpenrikel" speco de nigra pano.]
D: ALPHONS FREY, instruisto, Bastionstrasse 8.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Westfälischer Hof, am Markt (V 20 h.).
- Liria** (Hispanio, Valencia). 9000.
[Ĉe Guadalaviar. Mineralakvaj fontoj.]
D: JUAN F. SERRA FERRANDO, kuracisto, 20 Libertad.
- Lisboa** (Portugalo). 800 000.
[Ĉe enfluo de Tejo. Antikve Olisippo, rome "Felicitas Julia". Kastelo, Belem. Akademioj de Belartoj, de medicino-hirurgio. Biblioteko nacia. Industrio de ornamaĵoj, ŝpinejoj, teksejoj.]
D: JORGE DE SALDANHA CARREIRA, bankoficisto, Avenida Duque de Loulé 50 III. — (Apartado 104.)
EG: Portugala Esp. Asocio. *Adr.:* Apartado 279.
EO: Agencia Esperantista, Saldanha Carreira, Apartado 104.
- ** **Companhia Central Vinicola de Portugal**, Rua Ivens 21, Lisboa. Grava eksporto de portugalaj vinoj. Oni akceptas kaj plenumas ĉiulandajn mendojn. Oni parolas kaj korespondas en Esperanto.
- ** **A. Lopes & Maia, Ltd.**, Largo do Calhariz 34, Lisboa, Tajloroj, ŝtof- kaj kudraj-vendistoj. Oni parolas kaj korespondas en Esperanto. Oni deziras ĉiulandajn reprezentantojn.
- Lisse** (Nederlando, Zuid Holland). 7000.
[Kulturado de florbuloj. En proksima Hillegom industrio de sabloŝtono. En Lisse kaj Sassenheim antikvaj ruinoj.]

D: ADR. GER. DE JEU, florĝardenisto, Roversbroekpolder.
EG: "Sankta Augusteno". *Adr.:* Ce la Del. *Ejo:* R. K. Volksbond (M 19¹/₂—22 h.).

Litoměřice-Leitmeritz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 17 000.
 [Elirpunkto por vizito de Bohema Mezmontaro kaj Elbe-valo. Episkopejo; garnizono. Kulturado de fruktarboj.]

D: JOSEF ZIMMER, poŝtkasisto.
VD: D^{ro} RUDOLF HIEKEL, profesoro gimnazia, Mareschgasse 4.
EG: "Esperanta-Unuiĝo". *Adr.:* Pokratitzer Str. 22. *Ejo:* Hôtel Schwarzer Adler.

Litomyšl (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.
 [Antikva, kultura kaj historia urbo, naskiĝloko de komponisto Smetana (1824). Kastelo. Industrio de botoj.]

D: FĤINO ANNA TARANTIKOVÁ, oficistino, náměstí 127.

Liverpool (Angl., Lancashire). 817 000.
 [Ĉe enfluo de Mersey. Universitato, teknika lernejo. Haveno. Kotonmerkato, plej grava komercloko post London.]

D: JAKOB D. APPLEBAUM, komercisto. Oficejo: 135 Islington. Tel.: North 138. Loĝejo: 11 Mayville Road. Mossley Hill. Tel.: Watertree 248. Telegr.: Applebaum, Mossleyhill, Liverpool.

VD: HAROLD F. ASHWORTH, presisto, 265, Upper Frederick Street. Tel.: Royal 1736.

EG: *Adr.:* C. F. Adamson, 81 Sandhurst Str. 18 Colquitt Street, Room 7 (V 19 h.).

**** Frank H. Lockyer, Supply Co., Ltd.** — *Adr.:* 56 Arley Street, Liverpool. Fabrikistoj de "Spice-Erbo", spicaĵo perfekta por la kuirejo; ŝparas tempon, estas sandona kaj ĉiam preta por uzado. Neniu kuiristo, kuiristino aŭ dommastrino devas esti sen "Spice-Erbo".

Livorno (Italio, Livorno). 113 000. [Ŝipkonstruado.]
 [Ĉe Mediteranea Maro. Haveno. Komercloko. Marista akademio.

D: OTELLO NANNI, inĝeniero, Elettrificazione F. S. Palazzo Camera di Commercio.

VD: GERNANDO MORFINI, Viale Giosuè Carducci 15 P II.

EG: "Ni semas". *Ejo:* Via Indipendenza 3 bis (18 h.).

Ljubljana (Jugoslavio, Slovenac). 65 000.
 [Ĉefloko de slovena gento, ĉe rivero L. enfluanta la Sava. Germana nomo Laibach. Rome "Aemona". Kastelo, katedralo. Universitato de 1919. Muzeo. Industrio, komerco. Specimenfoiro.]

D: DANILO HERKOV, financa oficisto, Pod Tranĉo 2 II.
EG: Ĉe la Del. *Ejo:* Narodna kavarna (Ĵ 20 h.).

Locarno (Svislando, Ticino). 12 000. [Ĉe enfluo de Maggia en Lago Maggiore. Restadloko kun suda klimato. Tutjara sezono, Strandbano. Historia Paca Konferenco 1925.]

D: STEFANO PEDRAZZINI, Piazza Fontana G. Pedrazzini (Oficejo Tel.: 260 — hejme: Tel.: 486).

**** Hotel Regina au Lac, Locarno.** Nove konstruita. Fluanta akvo en ĉiuj ĉambroj Plenaera restoracio. Posedanto: L. Franciola.

**** Hôtel Métropole, Locarno.** — Apud la lago. Moderaj prezoj. Ĉambroj kun fluanta akvo kaj banoj. Aŭtomobilejo, ĝardeno, bufedo.

**** Società Immobiliare, S. A. Locarno.** — Luas — Vendas — Konstruas — vilaojn, palacojn, domojn, hotelojn. Peras, vendas terbienojn. Informo kontraŭ 2 respondkuponoj. Korespondo: prefere en itala aŭ Esperanto.

Loches (Francando, Indre-et-Loire). 4650.
 [Historiaj monumentoj.]

D: ALEXIS BRISSONNET, farmaciisto, 4 Place de l'Hôtel de Ville.

Lodelinsart (Belgio, Hainaut). 11 000.

[Proksime de Charleroi. Granda industria centro. Vitrofarejoj.]

D: [Vakas].

Łódź (Pollando). 527 000.

[Ĉe rivero Łódka. Sidejo de vojevodo kaj episkopo. Muzeo. Galerio de artoj. Publika biblioteko; katedralo. Centro de pola koton- kaj lanindustrio. 1145 fabrikoj kaj uzinoj.]

D: REMIGJUSZ MĘCZYŃSKI, prokuristo, Bank Zachodni, Piotrkowska 52. *Piotrkowska 47.*

VD: WŁODZIMIERZ PFEIFFER, libristo, Ksi. garnia Fiszer,

EG: Societo "Laboro". *Adr.:* ul. Zamenhofa 17.

"Pola Esp. Societo". *Adr.:* Ĉe la VD.

Lörrach (Germanio, Baden). 18 000.

[Ĉe Wiese kaj svisa limo. Ĉefloko de markgrafa lando.]

D: MAX RESCH, komercisto, Gasthaus zum Engel.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Logatec (Sudslavio, Slovenio). 3000.

[Ĉe la limo inter Sudslavio kaj Italio. Ligna komercio. Industrio.]

D: FRANC KRANJC, komizo, No. 47.

EG: *Adr.:* *Ejo:* Ljudska škola. (Mk kaj V 20 h.)

Lohmen (Germanio, Sachsen). 2500.

[Proksime apud la fama "Bastei", Saksa Svislando; industria kaj agrikultura loko, minejoj de sabloŝtono.]

D: GERHARD SCHUBERT, instruisto.

VD: ARNO NITZSCHE, instruisto.

Lohovec p. Valtice (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1300.

D: JOSEF SOJKA, instruisto.

Loimaa (Finnlando, Turun lääni). 9000.

D: ARMAS JALMARI NUMMINEN, botisto.

Lokeren s/Durmo (Belgio, Waes). 24 000.

[Konata de 9—10 jarcento. Tre industria kaj komerca regiono. Fadenfabrikejo (lino, kanabo, koton). Ŝnurejoj. Teksado kaj blankigejoj. Meĉoj por stearinkandeloj — laĉoj — korsetejoj. Puntejoj. Haro-tranĉilejoj por la ĉapelfarado.]

D: ARTHUR VISPOEL, kontregistristo, 29 Dijkken.

EG: "La Durma Stelo" (B. L. E.). *Adr.:* Ĉe la Del.

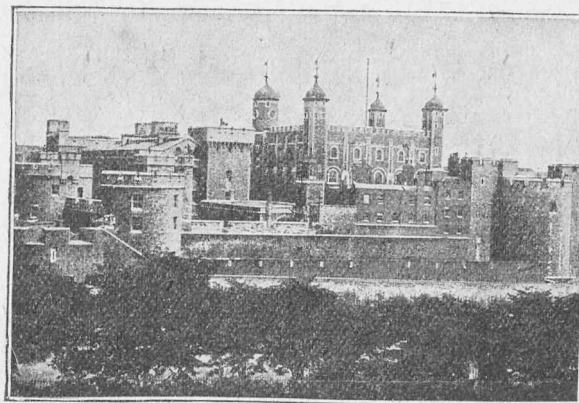
Lom u Mostu (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8800.

[Minejoj, karbolignito, brikfarado, vitro, eksporto.]

D: LADISLAV KRISL, faka instruisto, Litvinovská 29.

London (Britlando). 8 000 000.

[Ĉe rivero Thames. Plej granda urbo de l'mondo. City. Komercia, industria, kultura centro. Parlamentejo, Guildhall, Tower, reĝaj palacoj; preskaŭ 2000 preĝejoj kaj kapeloj.]

The Tower of London.

Teritorio de UEA: Granda Londono.

ĈD: PHILIPP KAY, komercisto, 8, Craven Walk N. 16.

Anstataŭanto: H. MOY THOMAS, ĉe Maples Ltd; 118 A — Falmouth Road, Elephant S. E. 1, [Tel. HOP 1754].

Sekretario por Londono: FINO KATHLEEN CLAMP, c/o British Esperanto-Association 142, High Holborn, W. C. 1.

[Oni adresu ĉiajn korespondadojn pri administrado al la sekretario. Pri servoj oni sin turnu al la ĈD, aŭ al la Del.]

EO: British Esperanto Association, 142, High Holborn, W. C. 1.

D (Clapham): CHARLES ARTHUR FAIRMAN, oficisto, 24, Binfield Road, S. W. 4.

D (Southwark): H. MOY THOMAS, 142a Camberwell Grove, Denmark Hill, S. E. 5 (Tel. Brixton 3968).

D (Battersea): FREDERICH EDWARD WADHAM, bankoficisto, 19, Grandison Road, Battersea, S. W. 11.

D (Wimbledon): ALEXANDER E. LEE, 198, South Park Road, S. W. 19, Wimbledon.

- D (Lewisham)*: V. GRIMMITT, komerca vojaĝisto, 14, Clarendon Road, S. E. 13, Lewisham.
- D (N. 7)*: ERNEST HAROLD HIGHFIELD, ŝipkomizo, 73, St. Georges Avenue, Tufnell Park N. 7.
- D (Wood Green)*: ROBERT ROBERTSON, eksbankisto, 364, Alexandra Park Road, Wood Green, N. 22.
- D (Woolwich)*: RICHARD HOLDER, 15, Kinveachy Gardens, S. E. 7.
- D (Hackney)*: HARRY A. EPTON, komercisto, 93, New Road, E. 4.
- D (Brixton)*: L. N. NEWELL, oficisto, 166, Brixton Road, S. W. 9.
- D (Maida Vale)*: W. C. CHATTERS, presisto, 8, Elgin Terrace, W. 9.
- D (Norwood)*: K. R. STURMER, dentfabrikisto, 166, Brixton Road, S. W. 9.
- EG (Central) Adr.*: F. E. WADHAM, 19, Grandison Road, S. W. 11.
- Ejo*: St. Bride's Institut, Ludgate Circus, E. C. 4 (V 19 h.).
- EG (London South) Adr.*: F. PARRAVICINI, Café Lombardo, 32 New Kent Road, S. E. 1. [Ĵ 20 h.).
- Ejo*: Crossway Hall, New Kent Road, S. E. 1 (1^a kaj 3^a).
- EG (Balham) Adr.*: FINO A. L. BOREL, 20, Badminton Road, S. W. 12. *Ejo*: Balham Educational Settlement, 47, Ramsden Road, S. W. 12 (Mk 19¹/₂—21¹/₂; Ĵ 17¹/₂—21¹/₂ h.).
- EG (Charing Cross) Adr.*: SINO FARMER, 15, Queen Elizabeth's Walk No. 16. *Ejo*: Sama adreso (1^a Mk 15 h.).
- EG (Dimanĉa Rondo) Adr.*: S. J. SMITH, 43, Hornsey Rise Gardens, N. 19.—12 South Place, E. C. 2. *Ejo*: South Place Institute 12, South Place E. C. 2 (D 15¹/₂—18 h.).
- EG (Wood-Green) Adr.*: HUGH NICOL, M. Sc. 34 Hornsey Park Road, N. 8. Hornsey. *Ejo*: Central Library (Ĵ 19¹/₂ h.).
- EG (Streatham) Adr.*: FINO B. BARKER, 13, Eardley Road, S. W. 16. *Ejo*: Sama adreso (L 20¹/₂ h.).
- EG (Wimbledon) Adr.*: M. EMBERSON, 49, Adela Avenue, New Malden, Surrey. *Ejo*: St. Matthew's Hall, Durham Road, West Wimbledon, S. W. 20 (M 19¹/₂ h.).
- Diservo*: St. George's Church, Hart Street, Bloomsbury, W. C. 1 (2^a D 15¹/₄ h.).

Domo de l'brita parlamento.

**** Shaftesbury Hotelo.** — *Adr.*: Great St. Andrew Street, London, W. C. 2. 250 litĉambroj, kun varma kaj malvarma akvo en ĉiu. Grandaj publikaj ĉambroj, bele meblita restoracio. Lito, bano, kaj matenmanĝo, 7 ŝ. 6 p. Telefono: Regent 3060—3062. Telegramoj: "Unafraid" London. Posedantoj: Gordon & Smith, Ltd.

**** Cora Hotel.** — *Adr.*: Upper Woburn Place, London, W. C. 1. Loko por 230 gastoj — bele meblitaj komunaj ĉambroj. Restoracio. Ĉambro, servo, kaj matenmanĝo laŭ fiksa menuo, 8 ŝ. 6 p. Telegramoj: "Aquacora London". Telefono: Museum 4472 (3 linioj). Posedantoj, Bonnington Hotels Limited.

**** E. Marlborough & Co., Ltd., Eldonistoj.** — *Adr.*: 51 Old Bailey, London, E. C. 4. — Eldonistoj de la "*Self Taught*" (meminstruaj) serio de eŭropaj kaj orientaj lingvoj, ankaŭ angla lingvo por alilanduloj. Nova libro: Angla-Esperanta vortaro de Fulcher kaj Long; enhavas 30 000 anglajn vortojn kun esperantaj signifoj.

**** L. G. Mouchel & Partners, Ltd.** — *Adr.*: 38 Victoria Street London, S.W. 1. Desegnas kaj konstruas ie ajn ĉiuspecajn konstruaĵojn, precipe el armita betono Hennebique. Pli ol 50 000 pontoj, kajoj, digoj, akvujoj, karbokestegoj, grenkestegaroj, fabrikejoj, magazenoj, domoj, ŝipoj ktp. jam sukcese konstruitaj.

**** Helical Bar & Engineering Co., Ltd.** — *Adr.*: 72 Vic-Street, London, S. W. 1. — Komercistoj pri ŝtal-, fer-, cement- kaj toria konstru-produktaĵoj; agentoj por fabrikistoj de veturiloj, levmaŝinoj, kaj maŝinaro por kontraktistoj.

**** Wayfarers Travel Agency.** — *Adr.*: 33 Gordon Square, London, W. C. 1. Povas citi prezojn por vojaĝ-arangoj al ĉiuj partoj de la mondo. Apartaj karavanoj por Paskaj kaj Pentekostaj Kongresoj en Parizo, kaj Universala Kongreso en Svisujo.

**** Julianne & Kio.** — *Adr.*: Fabrikejo: Kiddikraft Works 2b, Brownlow Road, London, E. 8. Specimenejo: 62 Oxford Street, W. 1. Fabrikistoj de "Kiddikraft" Vestaĵoj, trikitaj el lano kaj rajono (artefarita silko). Import- kaj eksport-agentoj kaj komercistoj. Telegrafoj: Kiddikraft, London.

**** S. Kalisky Ltd.** — *Adr.*: Aldgate High Street, London, E. 1. — La plej grandaj aĉetantoj kaj disvendantoj de Radio-akcesoraĵoj en la Brita Regno. Deziras korespondi kun fabrikantoj kaj grandaj tenantoj de ĉi-tiu komercaĵo en Eŭropo kaj Ameriko.

**** Burroughs, Wellcome & Kio.** — *Adr.*: Snow Hill Buildings, London, E. C. 1. Fabrikistoj de ĥemiaĵoj. Asociaj domoj: London, New York, Montreal, Sydney, Cape Town, Milano, Shanghai, Buenos Aires, Bombay. — "Tabloid" Kunpremitaj Medikamentoj kaj Ekipaĵoj. "Tabloid" Teo. "Tabloid", "Saxin", "Tabloid" fotografaĵ hemiaĵoj, "Kepler" maltpreparaĵoj, "Hazeline" Neĝo, "Hazeline" Kremoj, "Wellcome" kemiaĵoj.

**** G. A. Maples, Ltd., Inĝenieroj.** — *Adr.*: 118A Fal-mouth Road, London, S. E. 1. Komercas je ĉiu speco de maŝinoj brokantaj: memstaraj vaporkaldronegoj; aparatoj por ĉiuj metioj. Ĉiu brokantaĵo estas ekzamenita kaj garantiita. Korespondas angle, france kaj Esperante. Petu informojn.

**** Harker Cable & Co.** *Adr.*: 4 Broad Street Place, London, E. C. 2. Specialistoj pri maŝinaro por borado en tero aŭ roko. Ni havas tipon de drilaparato, konvenan por ĉiu speco de tera aŭ roka borado, ĉu por minerala prospektado, konstruo de puto arteza aŭ petrola aŭ por iu ajn alia celo.

**** Davies Turner & Co. Ltd.,** starigita 1870, Portistoj alilanden kaj Eksporto-Pakistoj. Ĉef-Oficejo: Carrier House, King William Street, London, E. C. 4. Telefono, Central 6172 (kvin linioj) telegramoj, "Spedition" ĉiuj Oficejoj. Ankaŭ ĉe Liverpool, Manchester, Glasgow, Bristol kaj Davies Turner & Cocqyt (France) S. A., 23 rue Baudin, 9^e Paris, kaj Davies Turner & Co.,

39 Pearl Street, New-York, ankaŭ en Boston, Chicago, Philadelphia, San-Francisco kaj Oakland (Cal.); ankaŭ Agence Maritime Cocqyt S. A. en Bruxelles kaj Ostende.

Longridge (Britlando, Lancashire). 4500.

D: ROBERT MORGAN, pastro, The Manse.

Lord Howe Island (Aŭstralio, N. S. Wales). [Brita kronkolonio. Korala insuleto inter Aŭstralio kaj Novzelando, proks. 32° suda latitudo kaj 158 orienta longitudo de Greenwich.]

D: MAXIMILIAN NICHOLLS, instruisto = teacher, Public School.

Los Angeles (USA, California). 1 000 000.

[Hispana fondaĵo 1781. Centro de kinematografa industrio. Frukteksporto, petrolo. Haveno ĉe San Pedro, 40 km de l'urbo.]

D: WILLIARD PACKARD HATCH, negocisto pri nemoveblaĵoj, 3440 Wilshire Boulevard.

VD: CHARLES R. WITT, dentisto, 2403 South Cochran Street.

EG: Bahai Esp. Rondo. — *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo:* Studio Anthony Carlson, Majestic Theatre Building (V 19¹/₄ h.).

Los Gatos (Usono, California). 2320.

D: ERNEST A. ROGERS, profesoro, c/o Montezuma School.

Loughborough (Britlando, Leicestershire). 25 900.

[Ĉe rivero Soar. Kolegio por elektro-inĝenieroj. Maŝinkonstruado. Turo kun sonorilorgeno. Industrio: ŝtrumpoj parfumoj. Sonorilfandejo. Levmaŝinoj, elektraj turbinoj, kaj kaldronegoj.]

D: GEORGE MANSELL WILLIAMS, tajloro, 35, Mill Street.

EG: *Adr.*: *Ejo:* Ĉe la Del. (L 19 h.).

Louky na Olzou (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 1800.

D: EMIL KROCZEK, fervojoficisto, no. 167.

VD: EMANUEL SEBERA, fervojisto, no. 125.

Louny (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12 000.

[Naskiĝloko de poeto Jaroslav Vrchlický (1853—1912), gotika preĝejo el XIV^a jarcento, suker- kaj bierfabrikoj, vagonfabriko.]

D: JOSEF KOLMISTR, oficisto ĉe juĝejo, Chelčického 1116.

VD: EDUARD ČECH, studento, Jeronymova 668.

(Informejo en gastejo „Černý Kůň, sur urba placo.)

Lovetch (Bulgario, Pleven). 7500.

[Ĉe rivero Ossam. Gimnazio, porinstruista lernejo. Vin-frukt-kulturado, tanejoj, ledoj.]

D: IVAN DELIEFF, advokato.

Lubania n. Pilica (Pollando, Warszawskie). 4000.

D: JÓZEF BULSKI, instruisto.

Lublin (Pollando). 94000.

[Malnova pola urbo apud rivero Bystrzyca. Fervoja linio Warszawa-Lwów. Universitato, katedralo, arkeologia muzeo, rimarkindaj malnovaj domoj; grava industria kaj komerca centro].

D: CZESŁAW PRUSKI, ŝtatoŝefo, ul. Konopnicka 8 m. 7.

EG: "Filio de Pola Esperanto-Asocio". *Adr.:* Ejo: ul. Namiestnikowska 37 I. p. (Mk 18 h.).

"Laboro". *Adr. Ejo:* Sro Szoferów, róg. Zamojskiej i Bernardyńskiej (D 12 h.).

"Esp. Junularo". *Adr.:* ul. Namiestnikowska 37 I (M 18 h.).

Lučatin (Ĉeĥoslovakio, Slovakio, Župa Zvolen).

D: BOHUMIL HOLÝ, fervojŝefo.

Luck (Pollando, Wolyn). 30000.

[Ĉe rivero Styr. Antikva slava urbo. Provinca ĉefurbo. Kastel-ruiĵoj. Industrio de arbora materialo. Lignoeksperto. Unikaj por Eŭropo arbaroj de kverkoj kaj pinoj.]

D: (Vakas)

Luckenwalde (Germanio, Brandenburg). 24000.

[Industrio de maŝinoj, mebloj, paperoj, bronzaĵoj, drapo.]

D: Sino ELSBETH SZYMANOWSKI, Siedlungshaus 10, An den Giebeln 12.

Ludosul de Mures (Rumanio, Transsilvanio). 4600.

D: ENDRE ALLESZ, bankdirektoro.

Ludvika (Svedlando, Dalarne). 4000.

[A. S. E. A.]

[Fabrikado por eksporto de elektraj transformiloj. Uzinoj]

D: BERNHARD ERIKSSON, libropresisto, Boktryckeri.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Bergslagskonditoriet (1^a L).

Ludwigshafen am Rhein (Germanio, Bayern). 100000.

[Ĉe Rejno, kontraŭ Mannheim. Industria urbo. Badische Anilin und Sodawerke.]

D: LUDWIG KOLB, studkonsilisto, Luisenstrasse 12.

Ludwigslust (Germanio, Mecklenburg). 7000.

[Grandduka restadejo, klimata kuracloko.]

D: D^{ro} WILHELM KÖPPNER, studa konsilanto, Kanalstrasse 25.

Lübben (Germanio, Spreewald). 7800. [Ĉe Spree arbaro.]

D: JOHANNES JUNGFER, termezuristo, Lindenstrasse 10.

Lübeck (Germanio). 130000.

[Ĉe rivero Trave. Libera kaj Hanseurbo. Mezepokaj konstruaĵoj. Industrio, komerco, marveturado, ŝipkonstruejoj.]

D: D^{ro} ALBIN MOEBUSZ, studio-direktoro, Falkenstrasse 12.

VD: GEORG KLEFE, komercisto, Jürgen-Wullenweber-Str. 17.

EG: "Lubeka Esp. Societo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* von Grossheimsche Realschule, Langer Lohberg 24 (V 20 h.). "Laborista Grupo". *Adr.:* WALTER FRIEDRICH, Adlerstrasse 101. *Ejo:* Gewerkschafts-Sekretariat, Johannisstrasse 48 (Mk 20 h.).

*** Georg F. Klefe; Adr.:* Untertrave 50, Lübeck. Ekspeda firmo, rilatas precipe kun landoj ĉe la Balta kaj Norda maroj. Komerca reprezentado. Konfidulo por multaj en- kaj eksterlandaj informoj pri kredita, komerca aŭ privata bezonoj.

Lüneburg (Germanio, Hannover). 30000.

[Antikva urbo fondita de Henriko la Leono. Ĉefloko de l'Erikejo. Fervoja krucpunkto. Somera banloko.] [strasse 9.

D: ALBRECHT v. LOBKOWITZ, komponisto, Obere Ohlinger-

Lugano (Svislando, Ticino). 15000.

[Ĉe lago de Lugano. Fremdula urbo, komerco.]

D: CARLO BASSI, pentristo, Corso Pestalozzi 23.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la VD (Ĵ 20¹/₂ h.).

Lundenburg (vidu *Břeclav*).

Luopioinen (Finnlando).

D: Fino MARTTA EILO, instruistino, Ämmätsä.

Lupeni (Rumanio, Transsilvanio). 10000.

[Urbeto inter montoj 1000 m. altaj; fabrikejo de koakso, karbo-minejoj. Amoniaksulfato, gudro, naftaleno, benzolo.]

D: (Vakas)

Lutjewinkel (vidu *Winkel*).

Luton (Britlando, Bedfordshire). 60000.

[Industria urbo. Virinĉapeloj ĉiuspecaj. Aŭtomobiloj.]

D: WILLIAM A. GETHING, civila servisto, 21 Durbar Road.

EG: "Lutona Esp. Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Church Street Adult School (Ĵ 19³/₄ h.).

Luže u Vysokého Mýta (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2600.

D: RUDOLF KOLÁŘ, komerca komizo, 110. 10.

Luzern (Svislando). 45 000.

[Ĉe elfluo de rivero Reuss el la lago de l'kvar kantonoj (Vierwaldstätter See). Turisma centro. Leona Monumento de Thorwaldsen, honore al la svisa gvardio mortinta 1792 en Paris. Glacieja ĝardeno. De 1332 membro de l'svisa ligo. Ĉefurbo de l'samnoma kantoŝtato. 180 000 loĝantoj ĉefe katolikaj, 15 000 reformitoj]

D: RICHARD HUBER, poŝtoficeisto, Museggstrasse 42.

VD: CLEMENS WALDIS, hotelisto, Hotel Raben.

**** Hotel Raben**, apud la lago, Kornmarkt 5. 20 Gastlitoj. Restoracio. Moderaĵoj. Posed: Cl. Waldis.

Lviv (vidu *Lwów*).

Lwów (Pollando). 219 000.

[Fondita 1259; Leo, princo de Halicz. Universitato 1784. Teknika kaj veterinara lernejo. Terproduktaĵoj; fabrikado de viandkonservoj, ŝuoj, sukeraĵoj, brandoj, likvoroj, ĉokolado. Nafto. Maŝinoj, kandeloj, ŝapo, ĉapeloj, elektraj lampoj. Orienta Foiro.]

D: WLADYSŁAW NIŻNIK, poŝtoficeisto, Dyrekcja Poczty.

VD: HENRYK SCHNÜTZER, ul. Jagiellońska 17.

EG: Societo Esperanto. *Ejo:* Komerca Ĉambro, Str. Boułarda 5 (L Mk V 18—21 h.). [J 19½—21 h.).

“Laborista Societo”. *Adr.* Str. Ormiańska (M Mk

Lyon (Franclando, Rhône). 561 000.

[Ĉe Rhône kaj Saône riveroj. Rome: “Lugdunum”. Universitato, dua de Franclando. Rimarkindaj preĝejoj kaj urbdomo. Tekstaĵa muzeo, unika en la mondo. Muzeo Belarta. Centro de silko-industrio. Kemiaĵoj. Foiro.]

D: Sino ALICE FARGES, direktorino de Esp. Oficejo, 1 rue Hippolyte Flandrin, Lyon I (poŝteka konto: 5957 Lyon).

VD: PIERRE BESOMBES, emerita ŝtatificeisto, 59 Cours de la Liberté.

EG: “Grupo Esperantista de Lyon”. *Adr.*: Ĉe la Del.

Ejo: 12 rue Alphonse Fochier (M 20½ h.). (L 20½ h.).

“Laborista Esp. Grupo”. *Adr.*: *Ejo:* 6 rue Paul Bert

“Amikaro Esperantista”. *Adr.*: Sro G. POUCHOT, prezidanto, 7 rue de la Martinière I. *Ejo:* 4 rue Childebert (J 20½ h.).

“Cercle Espérantiste Universitaire”. *Adr.*: 20 rue François Garcin. *Ejo:* Literatura Fakultato (Mk 20½ h.).

EO: 1 rue Hippolyte Flandrin, I (dir. Sino Farges).

**** Foiro de Lyon.** — *Adr.*: Hôtel-de-Ville, Lyon. — En ĝia vasta komerca palaco, la vizitanto trovas ĉiujn produktaĵojn de la homa industrio. Ĝenerala kunveno: unua dekvino de marto. Faka kunveno: dum aŭtuno. Petu la Esp. broŝuron. Vidu anoncon.

**** Section Lyonnaise du Comité Républicain du Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture** (Union des Négociants et Industriels Français). — Lyon'a Sekcio de la Respublikana Komitato de Komercio, Industrio kaj Kampokulturo (Unuiĝo de l'Francaj Komercistoj kaj Industriistoj). — 46 rue de l'Hôtel-de-Ville. — Prez.: Sro DIGONNET. Sekr.: Sro MAGE (korespondas en Esperanto).

**** Hôtel Continental et des Voyageurs.** — *Adr.*: 17 place Carnot (apud ĉefstacio Lyon-Perrache). — Posedanto: Sro Marin-Lafleche. 75 ĉambroj kun varma kaj malvarma akvoj. 10 apartaj banejoj. Bona restoracio en la hotelo: laŭ la karto kaj je fiksita prezo.

Lysá nad Labem (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

D: (Vakas)

Lyss (Svislando, Bern). 3600.

D: ERNST SCHEURER, fabrikdirektoro.

VD: FRITZ MÜLLER, apotekisto.

EG: *Adr.*: Esperanto-Grupo. *Ejo:* Mittleres Schulhaus (S vesp.).

M

- Maarn** (Nederlando, Utrecht). 2000. [uloj.]
[Somera restadejo, brikejo, arbaroj. Multe vizitato de fremd-
D: WILLEM CORNELIS REIFF, Sr., fervojmaŝinisto, Tuindorp 52.]
- Maastricht** (Nederlando, Limburg). 60 000.
[Belaj antikvaj preĝejoj, fama ponto, naturhistoria muzeo, groto en la "St. Pietersberg", antikva urbodomo, porcelanaj kaj ceramikaj industrioj, belaj ĉirkaŭaĵoj kun praromanaj katakomboj.]
D: JAN JACOB FILOTT, lernejestro, Tongerscheweg 58.]
- Mablethorpe** (Angl., Lincolnshire). 1600.
D: FINO ELSIE BURKITT, instruistino, "Merriville", Victoria Road.
- Maceio** (Brazilo, Alagoas). 40 000. [Ĉefurbo de ŝtato Alagoas.]
D: PAULINO SANTIAGO, komercisto, rua Nova 9.
- Mâcon** (Franclando, Saône-et-Loire). 18 300.
[Ĉefloko de departemento S. et L. Prahistoria stacio, el Solutré-epoko; abatejo Cluny 24 km de M. Vinkomerco.]
D: AUGUSTE MARTIN, sekr. de kom. ĉambro, 43 bis rue de Flacé.
VD: PIERRE BEAU, profesoro de filozofio, 86 rue de Lyon.
- Madison** (USA, South Dakota). 3400.
D: BRUNO BECKMAN, studento, c/o Prof. H. W. Widener, 620 Center Street West.
- Madras** (Hindio, Mylapore).
D: G. SUDRAHMANYA SARMA ELIYURKAR, 2-30 Nachiappa Chetti Street.
- Madrid** (Hispanio). 752 000.
[Ĉe rivero Manzanáres; ĉefurbo. Kastelo. Universitato. Muzeo del Prado. Galerio, biblioteko. Torolukto areno. Grava industrio kaj komerco.]
D: LUIS RODRIGUEZ ESCARTIN, fervojoficisto, Ilustracion 8.
VD: LUIS MANGADA-SANS, Glorietta de Bilbao 5.
EG: Adr.: Str. Sagasta 10, Cruz Roja (M 19 h.). Ejo: Kafojo Lisboa, Puerta del Sol. (V. 19 h.).
- Mährisch-Chrostau** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1200.
D: JOSEF SIMON, instruisto, no. 105, Post Brünnlitz.
- Mährisch-Ostrau** (vidu *Moravská Ostrava*).
- Mährisch-Schönberg** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 12 500.
[Fondita en XII^a jarcento. Ĉe la piedo de Altvater-montaro en norda Moravio. Grava industrio: silko, tolo, silkeca papero, vitro, petrolrafinejo.]
D.: MAX BITTL, impostoficisto, Maierhofgasse 17.

- Mährisch-Trübau** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 8000.
[Malnova urbo en la distrikto "Schönhengst", 50 km. de Olomouc. Kastelo Liechtenstein. Muzeo. Industrio: Silko, kotono, arĝentaĵoj.]
D: FRANZ WOPALKA, direktoro de burĝa lernejo.
EG: Adr.: Ĉe la Del.
- Maffersdorf** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.
[Fabrikado de tapiŝoj kaj lankovriloj. Bierfarejo produktanta jare unu milionon da hektolitroj.]
D: FERDINARD KAULFERS, Ĉambro 186, Bezirks-Siechenhaus.
- Magdeburg** (Germanio, Preussen). 300 000.
[Ĉe Elbe. Fondita 968. Ĉefloko de provinco Sachsen. Malnovaj domoj. Katedralo el 1207. Detruita 1631. Industrio: Maŝinoj, motoroj, uzinoj de Krupp-Gruson. Centro de sukerkomerco. Kemiaĵoj, lano, kotono kaj ledo. Komerco.]

Peranto por Germanio:

- Fritz ROCKMANN, Komitatano de UEA, Sandtorstrasse 8. Poŝtĉeka konto: Magdeburg 15 601.
- D: JULIUS MICHAELIS, komercisto, Breiter Weg 147.
VD: FINO MARGARETE KÜSTER, Halberstädter Strasse 129b.
EG: Adr.: B. WOTTRICH, instruisto, Friedenstrasse 46. Ejo: Hotel Weisser Bär, Weinfasser Strasse (L 20¹/₂ h.).
- * * Esperanto-Presejo Paul Göring. — Adr.: Magdeburg-N. 1. Liveras ĉiujn esperantajn presaĵojn je moderaĵ prezoj. Multjara sperto! Presisto de la gazeto "Esperanto". Korespondas en Esperanto.
- Magonza** (vidu *Mainz*).
- Maidstone** (Britlando, Kent). 37 060.
D: WILLIAM RICH. EDWARDS, velfaristo, 89, Kingsley Road.
- Mailand** (vidu *Milano*).
- Mainxe** (Franclando, Charente).
D: EDMOND POUMEREAU, vinberkulturisto.
- Mainz** (Germanio, Rheinhesen). 125 000.
[Kontraŭ enfluo de Main en Rejno. Fondita de romanoj, "Moguntiacum". Antikvaj konstruaĵoj, Drusus' turo, roma akvokonduko. Katedralo, kastelo, rom-germanika muzeo. Gutenberg-muzeo. Komerco, industrio, fabrikado de artefarita sterko. Grava vinkomerco. Rejnŝipveturo.]

D: PETER BECKER, komercisto, Augustinerstrasse 58.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Kath. Männerverein, Ballplatz (M 20 h.) kaj kafejo Königshof, Hotel Rheingauer Hof, ĉe la ĉefstacidomo (S 21 h.).

"Laborista Grupo". Ejo: Leibnizschule (M 20 h.).

Makó (Hungario, Csanád megye). 40 000. [kuracbanaj.]

[Fama produktado de bulboj. Ĉe bordo de Marosrivero

D: ERNŐ ERDŐS, librotenisto, Erdős Pál és Társa.

VD: ALEKSANDRO KEMÉNY, privatoficisto, Dessewffy tér 17.

Makslahi (Finnlando, Viipurinlääni). 10 300.

D: W. J. RIKSTRÖM, terkulturisto, Koivisto.

Malakoff (Franclando, Seine) 22 500.

[Komerca kaj industria urb. 4 Km. de Paris.] [Ferry.

D: HYMAN HARRIS DEMBOVITZ, kasisto-kontisto. 4 Ave. Jules

EG: "Grupo de Vannes Lucien Decourt". Adr.: Ĉe la Del.

Ejo: Urbdomo de Vannes (1^a M 21 h. kaj D 10¹/₂ h.).

(La grupo de Vannes konsistas el: Issy, Vannes kaj Malakoff).

Malang (Nederlanda Indio, Java).

D: P. GROENHART, lernejestro, Josaristraat 10.

Malden (USA, Mass.). Sin turni al la D de Cliftondale.

Malé Svatoňovice (Ĉeĥoslovakio, Trutnov). 1000.

[Ŝtonkarbo. Porcelanfabrikado. Ferhava bano "Sep fontoj".]

D: VILÉM LIEBSCHER, oficisto, ŭrednik.

Malines (vidu *Mechelen*).

Malmö (Svedlando). 100 000.

[Ĉe Sund. Haveno. 1527 reformacio. Komerco kaj industrio, maŝinoj, tabako, teksaĵoj.]

D: ERNST ANDERSSON, peltajisto, "Hejmo" Eriksfält, Kulladal.

Manáos (Brazilo, Amazonas). 80 000.

[Ĉefurbo de ŝtato Amazonas, ĉe maldekstra bordo de rivero "Negro". Fondita en 1669. Aktiva komerco. Fabrika industrio: kaŝukoj, mebloj, butonoj je ĵarino, k. t. p.]

D: Fino EUTHALIA BARROSO SILVA RAMOS, instruistino, Avenida Conselheiro Paes de Andrade 15—17.

Manchester (Angl., Lancashire). 731 000.

[Grava industria urbo angla. Kotonindustrio, maŝinoj, armiloj, kemiaĵoj k. t. p. Universitato.]

D: E. T. DORAN, presisto, 8, Abington Road, Brooklands.

VD: J. W. PICKARD, kontisto, 5 Ackroyd Ave. Abbey Hey, Gorton.

EG: Adr. H. B. LANGLEY, 2 Victoria Park, Stockport. Ejo: Milton Hall, Deansgate (J 19¹/₂ h.).

"YMCA". Adr.: ARTHUR HILL. Ejo: YMCA (L 20¹/₄ h.).

Manila (Filipinaj Insuloj). 300 000.

[Trova de la Hispanoj en 1571. Teksaĵoj, tabakoj, vinoj, mebloj, potfarado. Sukeroj, fibroj, rizo, oleoj k. t. p.]

D: SIMÉON GARCIA Y ROXAS, advokato, 357 Str. San Marcelino.

EG: "Rondo Zamenhof". Adr.: Ejo: Ĉe la Del. (unufoje, ĉiumonate, vespere).

Mannheim (Germanio, Baden). 250 000.

[Ĉe Neckar kaj Rejno. Kastelo. Komerca Altlernejo. Muzika Altlernejo. Urba teknika altlernejo por inĝenieroj. Muzeoj. Industrio: kemia, maŝina, tabako, koloroj, oleo; fandejoj, rafinejoj. Komerco, ŝipveturado. Urbo kun divido kvadrata.]

D: RICHARD HOEBER, librotenisto, Fahrachstrasse 13.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Restoracio Schneckenburger, Grosse Wallstadtstrasse 56 (S 20 h.).

"Laborista Grupo". Adr.: JOS. REICHERT, R. 6. 3. Ejo: Restoracio Gelbes Kreuz, G 3, 6 (M 20 h.).

"Esp. Klubo Rheinau". Adr.: DR. B. ALBERT, Mannheim-Rheinau, Schifferstädterstrasse 15. Ejo: Café Eichele, Marktplatz 1.

"Esp. Soc. Mannheim-Käfertal". Adr.: H. EISERT, Aeussere Wingertstrasse 33, M.-heim-Käfertal.

Mantova (Italio). 36 000.

[Ĉe Mincio. Grava eksfortikaĵo. Katedralo, Corte Reale, Duka-palaco, Palaco del Té, observatorio, biblioteko, muzeo. Tombo de Andreo Hofer. Sukero, papero, terkulturmaŝinoj. Silk.

D: FERNANDO ZACCHE, muelej industriulo, Via Salita 13.

VD: GIUSEPPE FIORI, mekanikisto, 42 Corso Vitt. Emanuele.

EG: Adr.: Ejo: Via XX Settembre 16 (M 20¹/₂ h.).

Marbach apud Rosswein (Germanio, Sachsen). 2000.

[Inter Rosswein (10 000 loĝ.) kaj Nossen (6000 loĝ.) proksime de la ruinoj de la konata monaĥejo "Alt-Zella".

D: JOHANNES SCHRÖDER, instruisto = Lehrer.

EG: "Esp. instruistaro de Marbach kaj Rosswein". Adr.: Ĉe la Del. (Mk 15 h.).

Marburg an der Drau (vidu *Maribor*).

Marburg an der Lahn (Germanio, Hessen-Kassel). 24 550.

[Ĉe rivero Lahn, pentrinta situo. Meze inter Frankfurt a. M. kaj Kassel. Universitato fondita 1527. Historiaj domoj, kastelo el 13 jarcento, nuna Landa Arkivo, preĝejo de Sta. Elisabeto kun la sarkofago de l'sanktulino. Marburger Religionsgespräch 1529 = Religia konversacio inter Luther, Zwingli kaj aliaj reformatoroj.]

D: HEINRICH WEIERSHÄUSER, frizisto, Steinweg 26.

VD: KONRAD WEIERSHÄUSER, tajloro, Steinweg 26.

EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zum Haspel, Haspelstr. (V 20 h.).

Mariampolė (Litovio). 10 000.

D: ANTANAS PRAPUOLENIS, instruisto, Kazlu-Ruda.

VD: Sino ETA PILVINSKIENE, komercistino, Kestučiо g-vė 11.

EG: Mariampolea Esp. Societo. *Adr.:* Mariampolės Esperantiniku Draugija, Sro I. Wolfson, Gedimino g-vė 18.

Maribor (Sudslavio, Slovenio). 30 000.

[Ĉe la "Drava"; malnova kastelo; gimnazio, reallernejo.]

D: Sino PRISKA HAAS, advokata vidvino, Sodna ul. 14.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gimnazio, Cercle Français (Mk 20 h.) kaj Kafeto "Central" (S).

Marienwerder (Germanio, Westpreussen). 15 000.

[Malnova urbo. Kastelo.]

D: Fino DORA STRAUSS, flegistino, Grünstrasse 28.

Markneukirchen i. V. (Germanio, Sachsen). 11 000.

[Fabrikado de muzikaj instrumentoj.]

D: WALTER MAX BECKER, ĉe Zimmermann & Cie.

Mármaros-Sziget (vidu *Sighetul-Marmatiei*).

Marosludas (vidu *Ludoșul-de-Mureș*).

Marosvásárhely (vidu *Târgu Mures*).

Marschendorf I (Ĉeĥoslovakio, Trautenau). 1200.

[Paperindustrio precipe monpapero. Vintra sportloko proksime de la banloko Johannsbad.]

D: JOSEF TASLER, Marschendorf I, bei Trautenau.

Marseille (Franclando, Bouches-du-Rhône). 700 000.

[Antikve "Massilia". Ĉefloko de departemento B. d. R. Haveno. Universitato. Kastelo d'lf. Grava industrio kaj komerco: Oleo, sapo, maŝinoj. Naskiĝurbo de Puget, Barbarroux, Garnier-Pages, Thier, Bazin, Autran.]

D: HENRI ISNARD, ŝtatoficisto, 38 rue Thomas.

EG: Grupo Intersindikata. *Adr.:* *Ejo:* Laborborso (Bourse du Travail), ĉambro 15 (L aŭ V 19 h.).

Maršov (vidu *Marschendorf*).

Mascioni-Campotosto (Italio, Aquila). 4000.

[Ĉe l'"Gran Sasso d'Italia" 2920 m. alta. Kulturado de terpomoj kaj eksporto pogrando. Plej granda torfejo en Eŭropo.]

D: EMIDIO VERTOLLI, komunuma kasisto, Campotosto.

EG: "Kultura Esp. Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ĉe la VD (D).

Mátészalka (Hungario, Szatmár vármegye).

D: D^{ro} JENŐ FUCHS, advokato = ügyvéd.

Mayen (Germanio, Rheinland). 15 000.

[Ĉe Eifelmontaro inter Rhein kaj Mosel. Aera sanigloko. Antikva urbo. Genoveva Kastelo. Industrio de ŝtonoj kaj lignoj. Proksime fama monakejo "Maria Laach" kaj palaco Eltz.]

D: FRIEDRICH GIEFER, kontoristo, Hahnenstrasse 21.

Mayence (vidu *Mainz*).

Meaux (Franclando, Seine-et-Marne). 13 500.

[Ĉe rivero Marne. Katedralo.]

D: MAURICE FABERT, instruisto, 4 rue Arbalète.

Mechelen (Belgio, Antwerpen). 60 000.

[Gotikaj preĝejoj, monumentoj, sonorilkoncertoj. Sonorilarta lernejo. Episkopejo. Legomoj. Mebloindustrio, pontoj, vagonoj.]

D: AXEL BAESENS, kemiisto, Statiestraat 16.

EG: (B. L. E.) *Adr.:* Battelsche Steenweg 182. *Ejo:* Kafeto "Frascati", Begijnenstraat 19 (1^a V 20 h.).

Měcholupy (Ĉeĥoslovakio, Bohemio, Žatec). 1200.

D: JAN WENIG, lernejestro.

Meda (Portugalo, Guarda).

D: AURELIO LACERDA MOUTINHO, terposedanto.

Medias (Rumanio, Trans.). 18 000.

[En geografia centro de Transsilvanio. Ledo-, vitro-, teksaĵ-fabrikejoj; metan-gaso. Evoluanta industria centro.]

D: D^{ro} RUDOLF POSPISIL, advokato-kandidato, Str. Unirii 7.

Meierhöfen (Ĉeĥoslovakio, Karlsbad). 2400.

[Industrio de vitro, maŝinoj, porcelano. I. Okc. Bohema Esp.]

D: JOSEF HAJEK, instruisto = Lehrer.

[Tago 1925.]

EG: "Liberiga Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Meiningen (Germanio, Thüringen). 19600.

[Ĉe rivero Werra. Iama ĉefurbo de duklando Sachsen-Meiningen. Provinstituto por la tuta porcelanfabrikado. Industrio: Agrikulturaj maŝinoj, konserv- kaj steriligaparatoj, piroteknikaj artikloj, porcelanoj, vazaroj kaj bezonaĵoj.]

D: ARTUR TOPF, pens. fervoja ĉefinspektoro, Landsberger Strasse 14a.

Meissen (Germanio, Sachsen). 42000. [de porcelano.]

[Ĉe Elbe. Gotika katedralo. Kastelo "Albrechtsburg". Fabrikado

D: RUDOLF PIETZSCH, instruisto, Rauentalstrasse 7 I.

VD: JOHANNA MISCHKE, instruistino, Martinstrasse 6 II.

EG: "Verda Stelo". *Adr.* kaj *Ejo:* Café Wagner (Mk 20 h.). "Laborista Esp. Asocio" loka grupo. *Adr.* kaj *Ejo:* Gewerkschaftshaus (Mk 20 h.).

Melbourne (Aŭstralio, Victoria). 912000.

[Ĉe rivero Yarra. Ĉefurbo de ŝtato V. Universitato, moderna urbo. Havenoj Port M. kaj Williamstown. Industrio, konstruejoj de ŝipoj, vagonoj. Agrikulturaj rikoltmaŝinoj, ŝtof- kaj tolŝpinejoj. Proksime de Melbourne Brunkarba kampo.]

D (kaj Ĉefdelegito por Teritorio Aŭstralio:) C. W. BALLARD, kontisto, "Akaroa", 27, Lansdowne Road East St. Kilda.

VD: ROY R. RAWSON, 212, Swanston Street.

EG: "Esperanto Society". *Adr.:* Box 731 P. O. Elizabeth Street.

Ejo: Public Benefit Bootery Building, 5th floor, 323—325 Bourke Street (V 20 h.).

"La Espero". *Adr.:* Fino B. K. BLYTH, 10, Victoria Avenue, Surrey Hills.

"Melburna Esperanto Klubo". *Adr.:* *Ejo:* Aŭstralian Church Building, Russell Street (Mk 20 h.).

"Persista Klubo". *Adr.* kaj *Ejo:* 37 Brunel St. East Malvern (Mk 20 h.).

Melilla (Afriko, Maroko). 80000.

[En Norda Afriko, sude de l'kabo Tresforcas. Hispana posedado de 1496. Minoj, agrikulturo, bestbredado. Haveno, fortikaĵo, grava armea centro.]

D: LUIS CAMPOS SUAY, konstruhelpanto, San Miguel 17.

Memmingen (Germanio, Bayern). 12400.

[Ĉe rivero Aach. Domo de Fugger.]

D: FRANZ GOLDBACH, advokato, Bahnhofstrasse 2.

Menado (Oceanio, Celebes). 9000. [Kafoplantejoj.]

D: Fino KLAASJE SWERMS, instruistino.

Ménétou-Salon (Franclando, Cher). 2000.

D: PIERRE BRANCHU, komercisto.

Merano-Quarazze (Italio). 24000.

[Ĉe rivero Passer. Kurac- kaj banloko. Antikva karaktero. Kulturado de fruktoj, vinberoj.]

D: STEFAN KUNERTH, bienposedanto, König-Laurin-Strasse 34.

**** Pensiono Edelweiss**, modestaj prezoj, agrable situata, esperantista kuracisto en domo.

Mercurea-Ciuc (Rumanio, Transsilvanio). 4000.

D: JOHANO GÁBOR, departementa oficisto, Sedria orfanala jud.

Merkiné (Litovio, Alita). 2000.

[Ĉe rivero Neman, en kiu enfluas la rivero Merkiné. Katolika preĝejo konstruita de litova duko Gedmino. Lignokomerco. Grenoj.]

D: JAKOVO ŽMUDSKIS, instruisto, Nemunaičio g^{ve} 6.

Merthyr Tydfil (Britlando, Wales). 85000.

[Karbominejoj, fer- kaj ŝtalindustrio.]

D: LEWIS EVANS, forĝisto, Brynderwen, Pontsarn.

Merxem (Vidu *Antwerpen*).

Messina (Italio, Sicilio). 200000.

[Tre antikva urbo, loko jam loĝita antaŭ la Troja milito. Dum tertremo 1908 plene detruita. Grava haveno. Instituto Marbiologia, Aerologia stacio. Muzeo. Universitato. Citron-acido, bergamota esenco, acidetaj fruktoj, oleo kaj vino.]

D: VAL. VALENTINI, geometristo, Via S. Caecilia 56.

VD: PIETRO RIZZO, univ. studento, presso Direttore Ufficio Imposte, Palazzo Finanze.

EG: Radio-Grupo "Peloro". *Adr.* *Ejo:* Via del Santo 2. Carrubara (ĉiuvespere 20 h.).

Metkovici (Jugoslavio, Dalmatio). 2500.

D: DINKO BASELLI, urba sekretario.

La delegiteco estas honora ofico. Estu preciza en viaj korespondajaj, modesta en viaj postuloj kaj ĝentila en viaj petoj. La Delegitoj despli volonte VIN servos!

Metuchen (Usono, New Jersey). 4350.

D: ABRAHAM S. ARNOLD, advokato, Box 36.

EG: "Esperanto Society". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* 947 Middlesex Ave. (La 5^an de ĉiu monato 20 h.).

Mexico (Meksiko). 1 000 000.

[2270 m. super marnivelo. Restaĵoj el azteka tempo. Universitato, muzeoj. Komercio kaj industrio. Milda klimato.]

D: MANUEL C. RODRIGUEZ, pentristo, Apartado Postal 2482.

VD: DRº AMBROSIO VARGAS, kuracisto, 7^a de Bravo 95.

EG: "Esp. Meks. Societo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Str. Repùblica de Cuba 95 (D 10¹/₂ h.).

Mezőcsát (Hungario, Borsod).

D: DRº GYÖRY NAGY LAJOS, advokato, Werbőczy utca 4.

Mezőhegyes (Hungario, Csanád). 8000. [de sukero kaj alkoholo.]

[Ŝtata bieno. Modela terkulturado kaj bestbredado. Fabrikado

D: ANDRÁS BENKŐ [Benkő András], tanitō = instruisto.

Micháľkovec (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 6800. — [Karbminejoj.]

D: VLADIMÍR ADAMÍK, instruisto, 233.

Michelstadt im Odenwald (Germanio, Hessen). 5000.

[Mezepoka pentrinda urbeto. Vidinda urbdomo kaj kastelo.

Belaj ekskursoj, tuko- kaj elburo industrio. Proksime urbeto Erbach kun riĉa kolekto de antikvaĵoj en kastelo.]

D: FRIEDRICH HEDWIG PAULI, instruistino = Lehrerin.

Middlesbrough (Britlando, Yorkshire). 131 000.

[Haveno. Ferfabrikejoj, fandfornejoj. Urbo fondita en jaro 1846.]

D: RICHARD LISHMAN, ekslernejestro, 143, Oxford Road.

Milano (Italio). 702 000.

[Kelta fondaĵo, antikve "Mediolanum". Gotika katedralo, preĝejo galerio. Centro de komercio kaj industrio.]

D: IPPOLITO PIATTI, instruisto, Corso Sempione 3, Milano 26.

[Pro foresto dum 15 Julio ĝis 30 Sept. sin turni al VD.]

VD: LUIGI LA PILA, ĉefkonstruisto, Viale Col di Lana 4, Milano 23. [Milano 21.

VD: Prof. GIOVANNI MAINARDI, pledisto, Viale Premuda 1,

VD: GIOVANNI TANZI, komun. oficisto, Bronzetti 38, Milano 33.

EG: "Esp. Domo". *Adr.:* Ejo: Via Luini 4 (Mk 21—22 h.; S 21—22¹/₂ h.).

Milnsbridge (Britlando, Yorkshire). 6000. — [Drapfabrikado.]

D: FRED HADFIELD, farmaciisto, 76, Market Street.

Milwaukee (Usono, Wisconsin). 500 000.

[Plej granda urbo de la ŝtato Wisconsin. Diversspecaj komercaĵoj. Feraj kaj ŝtalaj produktaĵoj. Ledo; maltaj trinkaĵoj. Plej grava ledotana urbo en Ameriko. Ekspedloko de greno kaj granda karbdissenda kaj komerca centro.]

D: HYMAN LEVINE, inĝeniero, 794 No. Cambridge Avenue.

Minchinhampton (Britlando, Gloucester). 2000. [Drapo, pingloj.]

[Antikva surmonteta vilaĝo, Golfuda centro. Maŝinindustrio.

D: FRANK JANE B. PARTRIDGE, eks-instruistino, Wellfield.

Minneapolis (Usono, Minnesota). 491 000.

[Ĉe akvofaloj St. Anthony de Mississippi rivero. Universitato, arta-muzika centro. Plej granda muelej-industrio de l'mondo; terkulturaĵoj maŝinoj, fandejoj. Belaj parkoj, akvofalo Minnehaha.]

D: CHARLES H. BRIGGS, farunkemiisto, Room 12, Old Colony Building, Commerce Station Drawer I.

EG: Twin City Esp. Klubo. *Ejo:* Universitato (2^a L ĉiunmonate 18 h.).

Minong (USA, Wisconsin). [Somera restadloko.]

D: IRA B. CARTWRIGHT, muelisto. [(L 19¹/₂ h.).

EG: UEA Grupo. *Adr.:* Ejo: Sekretario Charles Arm.

Mirebel (Franclando, Jura). [Ekskursia regiono.]

D: CONSTANT LAMARD, instruisto.

Miskolec (Hungario, Borsod). 60 000.

[Proksime de rivero Sajó. Maŝinfabrikado, ceramiko, komercio de terproduktaĵoj kaj vino. Turisma centro por montaro Bükk. Antikva preĝejo. Muzeo. Jura fakultato.]

D: LAJOS KÖNIG, profesoro, Kolozsvári utca 8.

VD: IMRE HÉBER, libreja komizo, Tetemvár 73.

EG: "Harmonio". *Adr.:* Ĉe la Del.

Mistek (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 8500.

[Krucpunkto de 3 fervojlinioj. Industrio: Tolo, fero, mebloj, maŝinoj, brikoj, brando, biero. Turismo.]

D: JOZEF JAROŠ, Markova 385.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Těšinská 14 (Ĵ 19¹/₂ h.).

Mitau (vidu *Jelgava*).

Mitchell (Usono, South Dakota).

D: C. H. GIBBONS, instruisto, Faith Home.

Mitrovica (vidu *Sremska Mitrovica*).

Mittweida (Germanio, Sachsen). 20 000.

[Fervoja linio Chemnitz-Riesa-Berlin. Industrio de kotono, fusteno seĝoj, cigaroj. Mondkonata lernejo por teknikaj fakoj.]

D: RUDOLF HILDEBRAND, instruisto, Clemens-Fritzsche-Strasse, Altmittweida.

VD: OSKAR FISCHER, instruisto, Altmittweida 26 B.

Mjölby (Svedlando, Östergötland). 6000. [muelindustrio.]

[Belaj arbaroj, bona agrikulturo, meblofarado, metalfandejoj,

D: HASSE ELFSTEN, serĝento, V. Hargsvägen 20.

Mladá Boleslav (Ĉeĥoslovakio). 17 000.

[En valo de Jizera. Fama sidejo de eklezia konsilio de "Bohemaj fratoj". Industrio de aŭtomobiloj, bicikloj, kemiaĵoj, sapoj, kandeloj, teksaĵoj. Landa industria lernejo.]

D: JOSEF KOŽENÝ, studento, Přičná II—289.

Modica (Italio, Sicilia). 61 000.

[Antikva urbo. En Cava Ispica, duhora veturo de Modica, troglodita kolonio de primitiva gento.]

D: PIETRO FAVACCHIO, kanoniko, Via Ritiro 47.

Moebaze (Or. Portugala Afriko, Quelimane).

D: D^{ro} DA COSTA MONTEIRO.

Moia di Bari (Italio, Apulio). 20 000.

D: ANTONIO FIORE, univ. studento, 11 Piazza Vittorio Emanuele.

Molesey East (Angl., Surrey). 8000.

D: Sino EDITH MARION KENDRICK, "Conoor" The Park.

Molfetta (Italio, Apulio). 55 000.

D: VITO DE CANDIA, univ. studento, Via Domenica Pieca 73.

Moll (Belgio, Antwerpen). 13 000.

[Komerca kaj industria loko.]

D: FRANS MANDERVELD, oficisto, Laan 21.

Montbéliard (Franclando, Doubs). 10 400.

[Ĉe kuniĝo de Alaine kaj Lisaine; kanalo Rejno-Rhône. Fabrikado de horloĝoj.]

D: GUSTAVE THOM, spicisto-drogisto, 21 rue de Belfort.

Monte Carlo (Monaco). 25 000.

[Ĉe Mediteraneo. Fama Kazino kun Ludbanko.] [Bellevue 5.

D: MARIUS JOLY, bankisto (Banque Nationale de Crédit), Rue.

Montevideo (Urugvajo). 500 000.

[Ĉe La Plata. Ĉefurbo. Haveno. Universitato. Industrio: Viandkonservaĵoj, glaciigita viando, teksaĵaj; ledotanejoj. Eksporto de lano, bestproduktaĵoj. Bela marbordo. Turismo. Januaro 1926 Unua Sudamerika Esperanto Kongreso.]

D: PEDRO CASAS, Calle San José 1123.

VD: ANDRES DI LANDRO, komerca komizo, Calle Paysandú 871.

EG: Urugvaja Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la Del.

"Katolika grupo". *Adr.:* Soriano 1472.

Montfort-le-Rotrou (Franclando, Sarthe).

[Ĉe rivero Huisne. Ĉefloko de kantono, kastelo, bela pejzaĝo.]

D: RENÉ CHAPRON, advokato.

Montigny sur Sambre (Belgio, Hainaut). 24 000. [konstruejoj.]

[Apud Charleroi. Karbminejoj, vitrofarejoj, fornejoj, mekanik-

D: Sino CLARA CANIVET-BÖHM, rue Grimard 97 a.

Montmorency (Franclando, Seine-et-Oise). 8500.

[Preĝejo el 15^a jarcento. Tomboj de famaj poloj. Restadejo de J. J. Rousseau kaj H. Heine. Montmorency ĉerizoj.]

D: GEORGES AUMAÎTRE, oficisto, 9 rue Clairvaux.

Montpelier (USA, Vermont). 8500.

[Ĉefurbo de ŝtato Vermont. Sidejo de granda asekurkompanio. National Life Insurance Company. Granitlaborado.]

D: Sino NELLIE MONTE GILL, stenografistino, 22 Bailey Avenue.

Montreal (Kanado, Quebec). 800 000.

[Sur insuloj en Lorencio rivero. Haveno. Ĉefa komerca loko. Industrio, fervoja centro. Universitatoj, angla kaj franca.]

D: CHARLES BARDORF, kemiisto, 439 Mount Pleasant Avenue, Westmount. P. Q.

EG: "Esperanto Klubo". *Adr. Ejo:* Room 17, — 747, St. Catherine Street, st (L 20 h.). We

Montreux (Svislando, Vaud). 17 000.

[Ĉe lago Lemano. Kurac- kaj restadloko. Kastelo Chillon. Vinkulturo. Ekskursolokoj: Glion, Caux; Rocher de Naye 2045 m. Elektra fervojo de Montreux al Berna Oberlando.]

D: EDOUARD BELLION, komercisto, Avenue des Alpes 3.

VD: HENRI BEZENÇON, poŝtoficisto, Avenue des Alpes 19.

EG: "Lemana Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Mór (Hungario, Fejér). 11 000. [ado. Karbominejo.]

[Urbeto apud monto Vertes. Distrikta ĉefloko. Vinberprodukt-

D: D^{ro} LAJOS PENTZ, vic-distriktestro, Srolgabiró.

Moravany (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1200.

D: LEOPOLD BERGER, inĝeniero, sukerfabrikejo.

Morávka (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 6000.

[De turistoj multe vizitata montaro Bezkydy; vintraj sportoj. Industrio teksa, eksporto de ligno.]

D: JEAN BOJDA, terkulturanto, poŝto Pražma.

Moravská Ostrava (Ĉeĥoslovakio). 117 000.

[Karbmineja centro. Fero, maŝinfabrikejoj. Biero.]

D: ALOIS ROSSMANITH, oficisto, Mährisch-Ostrau, Denisplatz 2.

EG: Societo de germanaj Esperantistoj. *Adr.:* Sino MARIE BAROCH, apoteko, Slezská Ostrava. *Ejo:* alterne Hôtel Imperial en M. OSTRU, Kafejo "Zentral" en Přívov (Mk 20 h.).

Moravský Krumlov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 4000.

[Arbarria regiono; interesa rokaro. Prahistoriaj trovejoj. Mortloko de J. Blahoslav, la fama episkopo de "Bohemaj Fratoj". Sukerfabriko, fruktokulturado.]

D: MATEJ DUŠÍK, instruisto, Nádraží č. 79.

Moreni (Rumanio). 7000. [Industria urbo, petrolo.]

D: ANTONIO PAOLAZZO, metiisto, "Astra Rumana".

Morges (Svislando, Vaud). 47000.

[Ĉe lago Lemán. Vinberkulturo. Edukado, instruado de franca

D: CHARLES JAYET, komercisto, 55 Grand' Rue. [lingvo.]

Mornas (Franclando, Vaucluse).

[Vilaĝo apud la Rono norde de departemento Vaucluse. 7 km de Orange. Fama kastelo ruinigita. Industrio de kartonaĵoj.]

D: GASTON MOUILLADE, ĵurnalisto.

Morteros (Argentino, Córdoba). 6000. [Agrikulturo.]

D: VIC. DOMINGO BONETTO, librotenisto, F C C A.

Most (vidu *Briix*).

Mostar (Jugoslavio, Hercegovino). 17 000.

[Ĉe Narenta sur kiu antikva roma ponto. Ĉefurbo hercegovina. Vino, tabako, karbo, sapo, brikoj, tegoloj, mebloj, metalfabrikado.]

D: MUHAMED BEHLILOVIĆ, gimn. profesoro, Hasanagića ul. 4.

VD: NIKOLA BJELICA, komerca helpanta, Glavna ul. 1—2 T. J. Njunjić.

Moudins (Franclando, Alpes Maritimes). [12 km. de Cannes.]

D: SINO GEORGINA WICKHAM, Chemin Dhumez, Quartier Devens.

Moulins-sur-Allier (Franclando, Allier). 23 000.

[Naskiĝurbo de marŝalo de Villars 1653; poeto de Banville 1823.

Agrikultura regiono. Tanejoj. Proksime banloko Vichy.]

D: MARCEL GÉNÉRMONT, arkitekto, 11 Square de la République. Tel. 395.

Moundsville (Usono, West Virginia). 10 670.

D: HERBERT M. SCOTT, advokato, 1312 Purdy Avenue.

Mount Victoria (Aŭstralio, New South Wales).

D: HENRY GUENTHER RIENITS, eksinstruisto, The Lindens.

Mügeln bei Leipzig (Germanio, Sachsen). 3000. [aĵoj, ŝuoj.]

[Agrikultura regiono. Tri fabrikejoj: kemiaĵa, fornoj kaj argil-
D: MAX MÄSER, instruisto kaj orgenisto.

EG: Laborista Esperanto-Grupo. *Adr.:* FRITZ LEHMANN, Hauptstrasse 244.

Mühlbach-Mitterberg (Aŭstrio, Salzburg). 1000.

[Kuprominejoj jam ekspluatitaj de keltoj. Somera restado. Elirpunkto al Hochkönig 2938 m.]

D: RUDOLF GARDELKO, mineja teknikisto, Mitterberg.

Mülfort (Germanio, Rheinland, M. Gladbach). 20 000.

D: KARL SCHEIBLER, komerca oficisto, Böningstrasse 33.

VD: HEINRICH BRENDGENS, instruisto, Reststrauch 74.

Mülhausen im Elsass (vidu *Mulhouse*).

München (Germanio, Bayern). 680 000.

[Ĉe rivero Isar. Ĉefurbo bavara. München = antikva formo germana por monako. En la blazono de M. estas monaketo "Münchner Kindl". Universitato, scienca, arta kaj muzika akademioj; biblioteko, galerioj, muzeoj (Deutsches Museum), komerca altlernejo. Gravaj industrio kaj libroeldono. (Lokomotivoj Maffei.) Komercio. Fama bierproduktado. Centro de turismo.]

D: HANS TRESSEL, komercisto, Parkstrasse 22 I, W 12.

VD: HANS KOCH, magistrata oficisto, Schneckenburgerstr. 33 II r. *Esperanto-Verband München e. V.* *Adr.:* DR^o FRANCKE, Lindwurmstrasse 145. Tel. 74 376.

Esp. Klubo *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Hotel Union, Barer Strasse 7, Lesezimmer (V 21 h.).

"Esp. grupo de 1904". *Adr.:* L. HEIZENRÖDER, Kunitgundenstrasse 30 II. *Ejo:* Gasthaus "Fäustle Garten", Kaiserstrasse 67 (Ĵ 21 h.).

"Laborista grupo". *Adr.:* KONRAD DEUBLER, Arcisstrasse 48 II r. *Ejo:* Gasthaus "Schillerhof", Schillerstrasse 21 (Mk 20 h.).

"Katolika grupo". *Adr. Ejo:* Kooperatoŝ LUKAS, Viktualienmarkt 1 II (M 20 h.).

“Esp. Grupo de la Policedirekcio”. *Adr.*: NORBERT JENUWEIN, Dachauer Strasse 8 IV.

M. Gladbach (Germanio, Rheinland). 110 000.

[Benediktana monaĥejo fondita ĉirkaŭ 800 ĝis sekularigo en 1802. Tial la nomo München-Gladbach skribata — M. Gladbach, por ne konfuzi kun urbo München. Grava industrio de kotono, teksaj maŝinoj. Supera teksa lernejo.]

D: JOHANNES NOEVER, instruisto, Hofstrasse 173.

VD: HANS DRIESCH, instruisto, Wilhelmstrasse 32.

EG: “Rejnstelo” M. Gladbach. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Volksschule Dahleener Strasse (L 20 h.).

Münster (Germanio, Westfalen). 108 000.

[Ĉe kanalo Dortmund-Ems. Haveno. Gotikaj domoj, preĝejoj. Universitato 1902. Industrio, komerco, Radiostacio.]

D: FRITZ SCHALLENBERG, poŝtinspektoro, Kettelerstrasse 311.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Fino CHRISTENHUS, Goldstrasse 1 (M 20½ h.).

Mukaĉevo (Ĉeĥoslovakio, Podkarpatska Rus). 21 000.

[En la karpatoj, montaraj naturbelajoj. Komerco, vinkulturo.]

D: ANT. VEVERKA, ŝtatoficisto, Komenského ulice 16.

Mulhouse (Franclando, Haut Rhin). 100 000.

[Ĉe rivero Ill, kanalo Rejno-Rono. Industrio de maŝinoj, teksaĵoj, kemiaĵoj, papero. Fandejoj.]

D: Sino MARIE FEUERBACH, 61 rue de Colmar.

VD: CAMILLE OPTINGER, fervojoficisto, 47 Chemin des Ardennes.

EG: *Adr.*: PAUL DENNINGER, 60, Chaussée de Dornach.

Ejo: Mezklasa Knabina Lernejo, Boulevard du Maréchal Pétain (M 20 h.).

Murau (Aŭstrio, Steiermark). 3000.

[Vintro-sporto. Sunsanatorio “Stolz-Alpe”.]

D: MAX GUTSCHREITER, estro de popola lernejo, Lassnitz, Post St. Lambrecht.

N

Nagasaki (Japanlando). 200 000.

[Ĉe okcidenta bordo de insulo Kiuŝu; plej malnova haveno malfermita al fremda komerco. Medicina fakultato, farmacia, komerca, kaj virina kolegioj. Montego Unzen, mondfama per siaj goldfludejoj kaj dmsomera restadejo. Mitubisi ŝipkonstruejo. Artfabrikado de testudoŝelo. Ĉiusemajne dufoja regula ŝipveturo inter Shanghai kaj Nagasaki.]

D: KEN TAKAHARA, kuracisto, No. 56 Ginjamaĉi.

VD: MASAO TOMIMACU, Mitsubishi-Zosenzyo.

EG: Nagasaki Esp. Grupo. *Adr.*: 65. *Ejo*: “Verda hejmo”, Motodaikummaĉi (19 h.).

Nagoya (Japanio, Nippon). 650 000.

[Ĉe golfo Owari, sur insulo Honŝu. Emajlindustrio.]

D: KINSJO SIRAKI, komercisto, P.O. Box 46 (Loĝejo: 170 Mae Kitayama, Gokiso).

EG: *Adr.*: Ĉe la Del, Nagyszeben (vidu *Sibiu*).

Nagyvárad (vidu *Oradea Mare*).

Námestavo (Ĉeĥoslovakio, Slovenska). 2000.

D: JOZEF RYZNAR, instruisto, učitel mešt. školy.

Namsos (Norvegio, Nordre Trondhjem). 3800.

[Ĉe elfluo de Namsen rivero. Haveno. Lignaĵindustrio. Eksporto.]

D: REINERT BUSETH, libristo.

Namur (Belgio). 32 500.

[Ĉe enfluo de Sambro en Meuse. Katedralo. Fabrikado de ŝtalkomercaĵoj.]

D: Fino JEANNE DORSINFANG, direktorino de lernejo, 57 rue

Nancy (Franclando, Meurthe-et-Moselle). 113 000.

[Ĉefurbo de Loreno. Placo Stanislas. Ĝardenparko “La Pépinière”. Universitato. Metalurgio. Bierfarejoj. Vitroarta industrio.]

D: LUCIEN WEIGEL, panisto, kukisto, Grande Rue 92.

EG: “Groupe espérantiste de Nancy”. *Adr.*: S^{ro} SCHMITT, 40 rue de Mon-Désert. *Ejo*: Rue de la Visitation 54 (Mk 20¼ h.).

Publicité Romain Collignon; *Adr.*: 6 rue de Serre, Nancy. — Reklam-entrepreno — Deziras en ĉiuj urboj de la mondo ĉiufakajn komercprezentantojn, se eble havantaj organizitan makleristan servadon por vendi al la privataj klientoj en iliaj loĝejoj. Vendotaj: pluraj patentoj de elpensitaĵoj. Esperanto korespondata.

Napoli (Italio). 900 000.

[Ĉe golfo de N., piede de Vesuvio. Greka kolonio Neapolis, 400 preĝejoj, katedralo, baziliko. Universitato de 1224. Orientala instituto. Zoologia stacio. Multaj diversaj faklernejoj. Muzeoj. Industrio. Uzinoj de Armstrong, Mitchell kaj Kio.]

D: Comm. NICOLA MAGLIULO, profesoro, Via Duomo 202.

VD: Rag. FORTUNATO CAPPABIANCA, fervojoficisto, 16 Via Raffaele de Cesare. [19—23 h.).

EG: “Rondo Esperanta”. *Adr. Ejo*: Via Duomo 202 (M, S, D

Narva (Estonio). 25 000.

D: KARL KULTMAN, bankoficisto, Eesti Pank.

VD: OSKAR NÕU, vicpoŝtestro, Postkontor, Posti tän 36.

EG: Narva Esp. Unuiĝo.

Ejo: Karskuse Selts, "Võitleja" (D 12—14 h.).

Natchitoches (Usono, Louisiana).

[Antikva urbo. Unue loĝata de "Moundbuilders"-indianoj kaj poste de hispanaj kaj francaj koloniistoj. Sidejo de "Louisiana State Normal College". Koton- kaj lignocentro.]

D: J. G. HAUPT, profesoro.

Naumburg an der Saale (Germanio, Preussen). 30 000.

[Fondita en jaro 1000 de Eckard, markgrafo de Meissen. Naumburg = Neuenburg = NOVA KASTELO. Katedralo el 13^a jarcento. Fervoja krucpunto de linio Berlin—Frankfurt a. M. Vinberkulturado en proksima valo de l'Unstrut.]

D: WILHELM OSTWALD, instruisto, Friedenstrasse 7.

Nedvězí u. Olomouce (Ĉeĥoslovakio, Moravio).

D: VOJTĚCH JEDLIČKA, instruisto.

Negotin (Sudslavio, Kraina). 10 000.

[5—7 km. de bulgara kaj rumana landlimoj. Vino.]

D: TEODORO GNEDOVSKY, gimnazia profesoro.

Německý Brod (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 9800.

D: JINDŘICH SCHRUTEK, fervoja inspektoro, Nádraží.

Nemestördemic (Hungario, Zala megye). 2500.

[Vilaĝo apud monto "Badacsony" kaj lago "Balaton". Banloko. Vinberkulturo. Ŝtonminejo. En la proksimeco estas: Szigliget, Csobánc, Sümeg, Tátika kaj Rezi, montoj kaj fortikaĵruinoj; Tapolcaĵa lago groto.]

D: JÓZSEF VÁRY, ĝardenisto.

Neresine (Italio, Istria). 1800.

[Insulo Lussino, ŝpirado. Ŝafa viando kaj lano; fromaĝo.]

D: GIUSEPPE CAVEDONI, lignaĵisto, Via al Porte 272.

Nesslau (Svislando, St. Gallen). 2000.

[Teksaĵ-fabrikado. Somera sanigejo.]

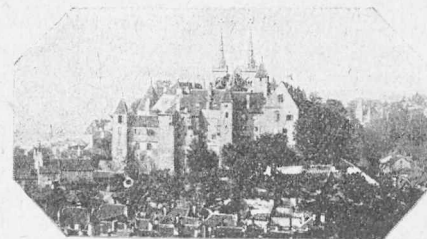
D: EMIL ZUBERBÜHLER, fervojoficisto, Wiese.

Neuhof (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 259.

D: RICHARD THEML, instruisto, Neuhof, Post Schlappenz bei Deutsch-Brod.

Neuchâtel (Svislando). 23 500.

[Ĉefloko de kantono N. Universitato, supera komerca lernejo. Horloĝindustrio, ĉokolado. Ŝatata loko por lerni Francan lingvon].

Kastelo de Neuchâtel.

D: GEORGES STROELE, profesoro, Maujobia 7.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Collège des Terreaux (1^{an} kaj 3^{an} M monate 20¹/₄ h.).

Neudek (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.

[Klimata loko. Antikva turo, resto de la fortikaĵo el XIV^a jarcento. Industrio: fero, teksaĵoj, papero, punktoj.]

D: KARL CZECH, kapelano, Dechantei.

EG: Laborista grupo (SAT). *Adr.:* EMIL SCHREIBER, laboristo, Mädchenheim. *Ejo:* Gastejo Buchta, Chodauer Strasse.

Neudorf-Herrlich (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Brunkarbminejo; ĉeĥlingva nomo: Nová Ves Hirdlovská.]

D: JOSEF ITTNER, ministro, Komenskypplatz 113.

Neuern (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3000.

[Somera refreŝigejo apud fervojo Plzen-Eisenstein, tre belaj ekskursoj en Bohemarbaron, Nigra-Lago, Osser, Arber. Fabriko de optikaj vitroj.]

D: ELFRIEDE SCHWARZBACH, fakinstruistino, Glashüttner-Strasse.

EG: "Lumo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo Haas, Kirchenstrasse (M 20 h.).

Neugersdorf (Germanio, Sachsen). 11 000.

[Ĉe ekiro de Spree. Teksa industrio. Vitro komerco.]

D: Prof. DR. HERMANN GÖHL, real-lernejestro (pensiita).

Neuilly sur Seine (Franclando, Seine). 49 000.

[Apud Paris. Aŭtomobiloj, aŭtomobilriparado; parfumfarado Bois de Boulogne, fama promenejo. Liceo Pasteur. Tombo de Anatole France.]

D: PAUL DEGON, advokato, 54 rue Perronet.

Neumünster (Germanio, Schleswig-Holstein). 41 000.

[Provinca centro. Fervoja krucpunkto. Ledo- kaj drapo-fabrikoj, ferfandejoj, maŝinfabrikoj.]

D: HEINRICH BRUNSTAMP, bankdirektoro, Grossflecken 22.

Neunkirchen (Saar). 40 000. [Industrio de karbo kaj fero.]

D: KARL KOCH, komercisto, Heizengasse 13.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo Schleppi, Marktstrasse 1 (M 20 h.).

Neuss am Rhein (Germanio, Rheinland). 50 000.

[Ligita kun la Rejno per la Erftkanalo. Katedralo, porinstruista lernejo. Frenezulejo. Ferfandejoj, teksejoj.]

D: ALBERT DIELS, komercisto, Brückstrasse 16.

Neustadt (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Fabrikoj de porcelanaĵoj, metalaĵoj kaj falĉiloj, teksaĵoj.]

D: ALFRED SCHMIDT, lernejestro, Hegewald 57.

Neustadt O. S. (Germanio, Oberschlesien). 18 000.

[Malnova urbo, proksime ĉe la landlimo. Mondkonata teksaĵ-fabriko de S. Fränkel; grandaj ŝufabrikoj.]

D: FRITZ STEPHAN, instruisto, Untere Mülhstrasse 18 II.

VD: JOSEPH FELDMANN, instruisto, Untere Mülhstrasse 54.

EG: Ĉe la Del. *Ejo:* Knabenschule 1 (L 20 h.).

Neuvy-Saint-Sépulcre (Franclando, Indre).

D: FÉLICIEN BARONNET, instruisto, Fougerolles.

Neveklov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1084.

D: FRANTIŠEK KALNÝ, faka instruisto.

Nevers (Franclando, Nièvre). 30 000.

[Ĉe riverigo Loire. Historiaj monumentoj, malnova preĝejo de la XI^a jarcento, mezepokaj domoj kaj fortikaĵoj. Fabrikado de artista fajenco. Pilgrimejo, tombo de la sanktulino Bernadette.]

D: PIERRE GOUTTEBROZE, komizo, rue du Champ de Foire 30.

VD: LOUIS BERTHOUD, vendisto, rue du Midi 16.

EG: Esperantista Niverna Grupo". *Adr.:* Rue de 4 Fils Aymond, S^{ro} Champion. *Ejo:* Hôtel de Vertpré, 27 rue Lafayette (M 20¹/₄ h.).

Nevrokop (Bulgario, Petriĉ). 6000.

[Malgranda urbeto ĉe la dekstra bordo de rivero "Mesta" (Kara-su) proksime de la bulgara-greka limo; en la ĉirkaŭaĵo kreskas bonkvalita tabako.]

Pletena.

D: KONSTANTIN BARBUTEV, oficisto, Kooperacio "Bor" selo

EG: "Nevrokopa Esp. Grupo". *Adr.:* S^{ro} Kostantin Gr. Markov, komercisto. *Ejo:* Pedagogiĉeskoto učilište (periode)

Newark N. J. (Usono, New Jersey). 445 606

[Kun apudurba loĝantaro, ĉirkaŭ 850 000. Ĉefa urbo de ŝtato New-Jersey, 9 mejloj okcidente de New York. Progresema kaj industria centro de Usono, reprezentante 223 diversajn industriojn. Fondita en jaro 1666 kaj korporacie starigita en jaro 1836. Ĝi nun enhavas 36 878 loĝdomojn, 6944 komerejoj, 1251 fabrikejojn, 2597 komerckonstruaĵojn, 276 preĝejojn, 116 lernejojn, 25 bankojn, 12 asekurkompaniojn. Muzeo kaj biblioteko kun 290 318 volumoj.]

D: D^{ro} WILLIAM S. BENSON, kuracisto, 3—16th Avenue.

New Castle (Ameriko, Pennsylvania). 50 000.

[Fondita antaŭ 100 jaroj, en okcidenta parto de Pensilvanio, proksime de la limo de ŝtato Ohio. Grandegaj metalfabrikoj kun 25 000 laboristoj. Komerca kaj industria urbo. Multnombraj lernejoj, 2 gimnazioj. Belega parko, 69 preĝejoj, 3 fervojaj stacidomoj.]

[nolds Street.

D: STEPHEN VARZALY, greko-katolika pastro, 205 East Rey-

Newcastle (Aŭstralio, New South Wales). 100 000.

[Ĉefloko de karbminejoj kaj ŝtalindustrio. Haveno.]

D: Sino EMILY FORSHAW, 45 Railway Street, Merewether.

Newcastle-on-Tyne (Angl., Northumberland). 271 300.

[Centro de Tyne borda regiono, plej granda urbo en nord-orienta Angllando. Rome "Pons Aelii". Romaj muro kaj restaĵoj. Normana kastelo 1172 "Nova kastelo". Kolegioj, marista lernejo. Haveno; deponejo de karbokampoj de Durham. Ŝipkonstruo. Kemia industrio. Uzinoj Armstrong, Whitworth & Kio.]

[Ryton-on-Tyne.

D: ARTHUR REES FAIRBAIRN, inĝeniero, 21 St. Mary's Terrace,

VD: GEORGE SHEPHERD, komerca instruisto, 166, Hotspur Street, Heaton. [(M 19 h.).

EG: *Adr.:* Ĉe la VDel. *Ejo:* Church Institute, Hood Street

New Duluth (Usono, Minnesota). 110 000.

[Ĉe la sudokcident-bordo de "Superior"-lago; ŝtatlimurbo inter Minnesota kaj Wisconsin; ferminejoj, ferfandejoj, imponaj fer-

mineralaj ŝarĝpontoj povantaj ŝarĝi vaporiŝipon de 11 000 tunoj en 2 $\frac{1}{4}$ horojn. Granda aera ponto. Antaŭurbo de Duluth.]

D: (Vakas)

New Malden (Angl., Surrey). 14500.

[Antaŭ-urbo de Londono; ĉirkaŭata de ondforma arbara kamparo. Facile atingebla de la ĉefurbo. 4,5 km de Kingston-on-Thames. Proksime de la fama Richmond Parko.]

D: MARK EMBERSON, stenografisto en la Ministrejo de publika instruado, 49, Adela Avenue.

New York City (Usono). 5 752 000.

[Ĉe Hudson rivero, ambaŭflanke de l'East River. Holanda fondaĵo: Nieuwe Amsterdam. Kvin urbopartoj, t. n. Boroughs: Manhattan, Island, Bronx, Brooklyn, Queens, Staten Island. Haveno. Grava monda komercloko. Plej grava financo en Wall Street. Ĉiaspeca industrio. Universitatoj: Fama publika biblioteko "New York Library" ktp.]

ĈD: BERTHOLD SCHMIDT, advokato, 12 East 41th Street. (Tel. Lexington 5454.) Broadway.

(Anstataŭanto) WM. E. BAFF, estro de patentoficejo, 279

D: (por Central) D. A. KLAGIN, agento, 455 West 42nd Street.

D: (por Manhattan) D^{ro} HILLS COLE, kuracisto, 216 W. 56th Street.

D: (por Haarlem) F^{ino} L. F. STOEPLER, sekretariino de N. Y. Esperanto Society, 63 West 94th Street.

D: (por Yorkville) D^{ro} E. F. KOHL, kuracisto, 313 East, 86th Str.

D: (Bronx) F^{ino} DORA FRIEDMAN, oficistino, 108 E. 179th Street.

D: (Ridgewood) D^{ro} M. J. PLEŠE, 2399 Silver Str. Brooklyn.

D: (Flatbush) F^{ino} RUTH S. DAVIS, sanigistino, 550 Eastern Parkway Brooklyn N. Y.

D: (Midwood) S^{ino} J. D. SAYERS, 1939—51st Street. Brooklyn N. Y. (Tel. Midwood 0642).

D: (Port Richmond) S^{ino} IDA SÖRENSEN, 1629 Castle-ton Ave. Port Richmond, S. I., N. Y.

EG: New York Esperanto Society: Adr.: 63 West 94th Street.

Ejo: Hôtel Endicott, Columbus Avenue kaj 81th Street. (Ĉiu unua S, monate 19 h.)

EG: "Harmonio". Adr.: 455 West 42nd Street. Ejo: Green Witch Restoracio, 68 East, 11th Street. (Ĉiu tria S monate 19 $\frac{1}{2}$ h. Ne dum somero.)

EG: "Laborista Grupo". Adr.: c/o. MORRIS BORTNIK, 46 Stuyvesant Street.

Nice (Franclando, Alpes Maritimes). 171 700.

[Ĉe mediteranea maro. Antikva nomo "Nicaea", fondita 300 A. K. Haveno. Klimata kuracloko; belaj placoj, promenejoj. Florkulturado kaj eksporto. Vino, fruktoj, olivoj, silko.]

D: CELESTIN RONCATI, komercisto, 23 rue de Léopante.

Niederlössnitz (vidu *Kötzschenbroda*).

Niemes (Ĉeĥoslovakio, Leipa). 6000.

[Somerstadejo ĉarme kuŝante en valo trafluata de riveretoj Polzen- kaj Jungfernbach, piede de ruinornamita Rollmonto. Meblo, teknikaj drapoj, teksa, fero, industrio.]

D: RUDOLF BURKERT, kompostisto, Kalvariengasse 34 IV.

EG: Loka Grupo de GEL en ĈSR. Adr.: Ĉe la Del. Kunveno: (Mk 20 h.).

Nijmegen (Nederland, Gelderland). 62 400.

[Ĉe rivero Waal. Kastelruinoj. Paco de N. 1. Aug. 1678.]

D: J. P. L. NIESTEN, paperkomercisto, St. Annastraat 135.

VD: A. VAN WEERHORST, librokomercisto, Ubbergen U. 58, ĉe Nijmegen.

Nikolsburg (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 8000.

D: HANS NOISSER, faka instruisto, Friedrich-Schiller-Platz 5.

Nîmes (Franclando, Gard). 94 000.

[Muzeoj, gravaj romanaj konstruaĵoj. Turismo.]

D: FRANK ALLARD, komandanto, Villa Petit Nice, 23 rue Grézan.

Ninove (Belgio, Oostvlaanderen). 1000.

[Ĉe rivero Dender-Dendre. Belega preĝejo kun rimarkindaj lignoskulptaĵoj. Antikva urbpordego, sonorilaro. Industrio: Alumedoj, fadenoj, punktoj, gantoj, mebloj.]

D: LEON COGEN, pacjuĝisto, Dreef 52.

Nitra (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 20 000.

D: D^{ro} RICHARD KÜRTH, advokato, Jesenského 6.

VD: EUGEN LÖWY, drogisto, Jesenského 11.

Nogent-sur-Oise (Franclando, Oise). 5500.

[Historiaj monumentoj el XI^a, XIII^a, XVI^a jarcento. Industrio de fero, bronzo, aluminio.]

D: F^{ino} MARGUERITE BOISNARD, instruistino, 5 rue Paul Bert.

Nokia (Finnlando, Hämeenlinna). 5000.

[Apud Tampere. Fabrikejoj: Kaŭĉuko, papero, drapo. Elektra fortocentro, segejoj.]

D: SVANTE KIVINEN, instruisto.

Nome (Usono, Alaska).

D: PETER PATRICK WYNANTS, vapormaŝinisto.

- Norderney** (Germanio, Hannover). 4300.
[Ĉe bordo de la Norda maro. Banoj instalitaj de post 1800.]
D: HERBERT GROSCH, veterinaro, Schlachthof.
- Nordhausen** (Germanio, Provinz Sachsen). 36 000. [Miljara urbo. Grava industrio. Brando "Nordhäuser Korn". Maĉtabako.]
D: ERNST PFÖRTNER, eksinstruisto, Hohekreuzstrasse 15.
EG: *Adr.:* ROBERT SCHÄFER, Kyffhäuserstrasse 20.
- Nordmaling** (Svedlando, Västerbotten).
D: JACOB JACOBSON, aŭto-veturigisto, Lefvar.
- Norwalk** (Usono, Connecticut). 31 000.
[Haveno ĉe marloko Long Island. 1 h. 20 per ekstravagonaro al New York. Gildejo de ĉiuspecaj artistoj ĉe Silvermine. Industrioj: ostroj, pneŭmatikaj tuboj aŭtomobilaj, ĉapeloj, ĉemizoj, punkto, ŝuoj, papero, korsetoj.]
D: ROBERT R. SCHMITT, desegnisto kaj artlaboristo, Silvermine.
- Norwich** (Britlando, Norfolk). 125 000.
[Antikva ĉeloko de Orienta Angllando. Katedralo. "Norman Kastelo". Boto- kaj ĉuo-industrioj. Mustardo-fabrikejo.]
D: LEWIS C. FROST, kasisto, 11 Matlock Road.
- Nová L'ubovňa** (Ĉeĥoslovakio, Slovakio, Župa XIX). 1000.
D: JÁN BOCSKAY, instruisto, Nová L'ubovňa p. Stará L'ubovňa.
- Nová Paka** (Ĉeĥoslovakio).
[Proksime de "Bohema Paradizo". Kasteloj. Kotonindustrio.]
D: LADISLAV RIEDL.
- Nové-Zámky** (Ĉeĥoslovakio, Slovakio, župa XV). 20 000.
[Germane Neubäusel, hung. Ersekújvár. Ĝis 1724 fortikaĵo, ĉe la rivero Nitra. Centro de grenkomerco. Naskiĝloko de l'lingvisto Bernolak, stariginta unuan gramatikon slovakon. Muelejoj. Led-, lin- kaj kolbasfabrikado. Internacia ĉevalmerkato. Fervoja punkto inter Budapeŝto kaj Vien.]
D: JULIUS SCHMIDT, elektristo, Štefaniková ul. 47.
VD: VIKTOR BADIN, komercisto, Corvin ul. 3.
EG: "Esp. Rondo Amika". *Adr.:* D^{ro} LAPKA, Templom u. 3.
Ejo: Popola lernejo 1ª etaĝo (Ĵ 20 h.).
- Novi Sad** (Jugoslavio, Vojvodina). 45 000.
[Ĉe Danubo, maldekstre. Aliaj nomoj: Neusatz kaj Ujvidék. Sidejo de grek-orientala episkopo.]
D: MARKO NEŠIĆ, komponisto, Despota Jovana ulica 13.
VD: KONSTANTIN TODORVIĆ, juristo, Nikolajevska ulica 4.
EG: "Amika Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del.
"Laborista Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Laborista Hejmo, Temerinska ulica 12 (D 9—11 h.).

- Nový Bydžov** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.
[Industrio. Fabrikado de perlamo- kaj galalitbutonoj. Biero. Katunoj, bantukoj kaj banmanteloj. Cikorio.]
D: (Vakas)
VD: SINO RŮŽENA CÔNOVÁ, tabakvendistino, Wilsonova 10.
- Nový Hradec Králové** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).
D: KAREL JANOUŠEK, piano-konstruisto, N^{ro} 186.
- Nowra** (Aŭstralio, New South Wales). 1600.
D: GERH. DAN. KVARNSTRÖM, maŝinisto, "Anza" Illaroo Rd.
- Nürnberg** (Germanio, Bayern). 365 000.
[Ĉe Pegnitz. Urbo kun mezepoka karaktero. Multaj rimarkindaj domoj, fontoj, kastelo de 1050. Industrio, ĉefe konataj ludiloj. Kraĵonoj Faber. Specialaĵo N^{er} Lebkuchen. Unua esp. grupo; eldono de unuaj esp. libroj. XV^a Kongreso 1923.]
D: D^{ro} HEINRICH ORTHAL, advokato, Fürther Str. 2. Tel. 8585.
EG: "Esperanto Kartell Nürnberg-Fürth". *Adr.:* Entengasse 10/12.
Loka grupo de GEA. *Adr.:* OTTO PILHOFER, Nürnberg 19, Tel. 1100. *Ejo:* Entengasse 10—12
"Katolika grupo". *Adr.:* S^{ro} Stahl, Jakobplatz 17.
"Laborista grupo". *Adr.:* G. VOLKERT, Gugelstrasse 14.
Ejo: Restoracio "Fasan", Heynestrasse (L).
- Numazu** (Japanio). 35 000.
[Sude de la monto Fuĝi. Laŭlonge de marbordo.]
D: JOKO JAMAMOTO, radio-inĝeniero, Masagoĉo 7.
- Nusle** (Ĉeĥoslovakio, Praha). 36 000. [biero.]
[Lulilo de ĉeĥoslovaka eklezio. Industrio: Ceramiko, gantoj,
D: VÁCLAV ČANSKÝ, landa oficisto, Riegrovo náměstí 1.
- Nyíregyháza** (Hungario, Szabolcs). 40 000.
[Ĉe rivero Nyir. Sallagetoj. Terkulturo.]
D: ISTVAN FERENCZI, profesoro, Rákóczi u. 27 b.
- Nymburk** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12 000.
[Jama fortikaĵo. Rifuĝejo de Eliška Přemyslovna. Grava fervoja punkto. Fervojlaborejoj. Sukerfabriko.]
D: EMIL TYL, vagonarestro, Kolonie 398.
EG: Esperantista Klubo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lidový dům.
Nymégue (vidu *Nijmegen*).
- O
- Oakland** (Usono, California). 216 360. [Ĉe bajo de San Francisco.]
D: FREDRICK CREQUE, ĵurnalistino, 2915 Congress Avenue.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. (V 20 h.).
- Oberlössnitz** (vidu *Radebeul*).

Oberrosenthal bei Reichenberg (vidu *Horni Ružodol*).

Oberursel (Germanio, Hessen-Nassau). 9000.

[Ŝatata elirpunkto por ekskursoj en Taunusmontaro. Sanigejo "Hohemark" por nervmalsanuloj. Fabrikado de motoroj kaj maŝinoj por la ŝuindustrio.]

D: WILHELM MAIER, ingeniero, Neubausiedlung, Frankfurter Landstrasse 2.

VD: Fino ALICE BEVEL, sekretariino, ĉe Sro Maier, Frankfurter Landstrasse 2.

Odense (Danmarko, Fyn). 48000.

[Ĉe Aa. Naskiĝurbo de verkisto Andersen, 2 Aprilo 1805. Ĉefloko de insulo Fyn. Katedralo kun tomboj de reĝoj.]

D: N. C. CARLSEN, komerca lernejestro, Bülowstrasse 24.

EG: Adr. Ejo: Fyns Forsamlingshus (1^a kaj 3^a S 20 h.).

Oderfurt (vidu *Privoz*).

Odrlice (Ĉeĥoslovakio, Litovel).

D: JULIUS PROCHÁZKA, instruisto = učitel.

Oederan (Germanio, Sachsen). 6000.

[Fabrikado de fadenoj, seĝoj, risortoj. Tol- kaj kotonindustrio.]

D: MAX WEITZMANN, instruisto, Gerichtsstrasse 12.

VD: WILHELM REICHEL, instruisto, Frankenbergstrasse.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: "Deutsches Haus" (V 20 h.). "Laborista Grupo". *Adr:* PAUL KIMMER, Markt 1. *Ejo:* Schulzimmer 7 (Ĵ 20 h.).

Ölsa (Germanio, Sachsen). 2000.

[Seĝofabrikado. Ĉarma pejzaĝo; erikejo de Dippoldiswalde, valo de Rabenau; el Lerchenberg (monto) vidpunkto sur Dresden, vintraj sportejoj per fervojo al Schellerhau-Geising.]

D: OSKAR PRETZSCH, meblisto, Hauptstrasse 15 I.

Oelsnitz im Vogtland (Germanio, Sachsen). 18000.

[Ĉe rivero Weisse Elster. Industrio: tapiŝoj, punktoj, tolaĵoj, brodaĵoj (aŭtomate fabrikataj). Proksime la fama banloko Bad Elster kaj la radiumfontoj de Brambach.]

D: KONRAD THUM, studokonsilisto, Marktstrasse 2.

**Skribante al Delegito,
aldonu respondkuponon de UEA por la
afranko!**

Önundarfjörður (Islando).

D: OLAVO KRISTJANSSON, farmisto, Kirkjuból Bjd.

Örebro (Svedlando, Nerike). 36000.

[Ŝtata fervojo.]

[Ĉe enfluo de Svartan en Hjälmarenon. Suindustrio. Riparejo de

D: HUGO V. LÖFGREN, metalpremisto, Malmgatan 10.

EG: Örebro Esperanto Förening. *Adr.:* Ĉe la Del.

Örnsköldsvik (Svedio, Ångermannland). 4200.

(Sin turni al la Del. en *Sundsvall*).

Örtofta (Svedio, Skåne). [Industrio: sukerfabriko.]

D: MARTIN DAHLIN, fervoja kontoristo.

Östermyra (vidu *Seinäjäoki*).

Ohnišov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Submontara vilaĝo en regiono multe vizitata de turistoj.]

D: Fino RŮŽENA VANČUROVÁ, poŝtofistino, Ohnišov u Nového Města n. M.

Olcava (Ĉeĥoslovakio, Slovakio).

D: GUSTÁV MATIEK, instruisto, Olcava p. r. Spišské-Vlachs.

Oldenburg (Germanio, Oldenburg). 30200. [Ŝipkonstruado.]

[Ĉe rivero Hunte. Industrio: Ledo, ceramiko, maŝinoj, sukeraĵoj.

D: CLEMENS LAMMERS, fervojoficisto, Friesenstrasse 8.

Oldham (Brit., Lancashire). 150000.

[Kotona kaj maŝina industrioj.]

D: JOHN JARDINE SEAL, leĝistkomizo, 279, Burnley Kane Chadderton.

Olmütz (vidu *Olomouc*).

Olomouc (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 57000.

[Ĉe rivero Morava. Iama reĝa kaj universitata urbo; nun teologia fakultato. Sidejo de ĉefepiskopo. Katedralo. Arthorlogejo. Garnizono. Tribunalo. Produkta borso. Maltfabrikado, sukero, acida brasiko, fromaĝetoj, biero. Ferindustrio, salmuelejo.]

D: ANTONÍN KUDELA, juĝoficisto, Hor. Novosadská 56.

VD: JAROSLAV MASTNÝ, komercisto, Riegrova ulice.

EG: Adr. Ejo: Restoracio Štěpánek, Mořické Náměstí (Ĵ 20 h.).

Olten (Svislando, Solothurn). 12000.

[Ĉe rivero Aare. Grava fervoja kaj strata krucpunkto. Konferencloko. Industrio: Maŝinoj, aŭtomobiloj, ŝuoj, ŝapo, fan-dejo, tanejo.]

D: WILHELM HAASE, drogisto, Aarau Strasse 46.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Emmenthal (1^a 3^a L 20¹/₂ h.).

Omaha (Usono, Nebraska). 191 600.

[Ĉe Missouri. Fervoja krucpunkto. 2 Universitatoj. Fandejo; buĉejoj.] [57th Street.

D: RUDOLPH TIMMLER, ĝardenisto kaj arbkulturisto, 3136 No.

Omori (Japan., Tokio-Fu). 35 000.

[Restadloko por sanigado.]

D: JIKICHIRO KAUHARA, profesoro ĉe Centra Universitato — Ĉuo Daigaku, Midorigaoka, Magome.

EG: *Adr. Ejo*: Ĉe la Del. (S 19 h.).

Oostduinkerke sur Mer (Belgio, Westvlaanderen). 2850.

[Ĉarma banloko por familioj.]

D: PAUL BENOIT, hotelestro, Grand Hotel, Digue de Mer.

Ootmarsum (Nederlando, Overijssel).

D: JOHANNES VAN DEN HOUT, instruisto = onderwijzer.

Opava (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 35 000.

[Ĉe rivero Oppa. Drapindustrio. Germane: Troppau.]

D: BOHUMIL OTAVA, oficisto, Rochovans nám. 12.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Kafejo Hedwigshof.

Oppeln (Germanio, Oberschlesien). 42 700.

[Ĉe rivero Oder. Fondita de la piastoj en 12 jarcento. Signifo de l'urbnomo "o pole = o kampo". Rekta vojo al Pollando. Kalk- kaj cementfabrikejoj. Ŝpinoj. Fervoja krucpunkto.]

D: GÜNTHER JACOB, polica serĝento, Goretzkistr. 7 III.

Ora (Italio, Trentino). 1600. [Fruktkulturado.]

D: ARTURO NICOLDI, fervojisto, deposito Lokomotive.

Oradea Mare (Rumanio, Transsilvanio). 64 200.

[Fabrikado de alkoholo, feĉo. Frukto, vinber-kulturado. Aliaj nomoj de O. M. = Grosswardein kaj Nagyvárad.]

D: IZSÓ KELEMEN, profesoro, Strada Wilson 13.

Orange (Franclando, Vaucluse). 10 780.

[Ĉe fervoja linio PLM, 21 km de Avignon. Ruinoj de romaj konstruaĵoj. Patrolando de familio Gasparin. Brikejoj, silkŝpinoj.]

D: FRANÇOIS BRAVAY, terkulturisto, au Grès.

Orange (Usono, Texas). 9200.

[Haveno. Petrola industrio kaj ligna fabrikejo.]

D: KANAME ANDREO SUSUKI, komizo, P. O. Box 79.

EG: Lone Star Esperanto Society. *Adr.*: Ĉe la Del.

Orense (Hispanio, Orense). 21 100.

[Antikve Auria. Teksaĵoj, mebloj. Agrikulturo. Akvo simila al tiu de Karlsbad. Gotika katedralo, romana ponto sur rivero "Mino". Belegaj antikvaj monumentoj.]

D: HIPOLITO LUENGO, instruisto, Reina Victoria 31.

Orizaba (Meksiko, Veracruz). 35 000.

[1264 m super marnivelo. Pik de Orizaba, vulkano, 5580 m.]

D: ANTONIO GALLARDO-MENDEZ, metaltornisto, Calle V. Riva Palacio 7.

Orléans (Franclando, Loiret). 70 000.

[Ĉe rivero Loire. Antikve "Genabum", "Civitas Aurelianorum". Katedralo. 1429 liberigo per la virgolino de O., Jeanne d'Arc. Muzeoj. Industrio: Ledo, vinagro. Rozkulturejoj.]

D: ROBERT PILLAUT, bankoficisto, 6 rue Grison.

Orlová (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 10 000.

[Ŝtonkarbo-regiono. Ĉeĥa, germana, pola lernejoj.]

D: JOSEF DUBNÝ, mineja oficisto, N^{ro} 223.

Orpington (Britlando, Kent). 7500. [legomoj.]

[15 mejloj sude de London. Southern Railway. Fruktoj kaj

D: FINO ALICE EVELYN BAXTER, domestrino, "Timberscombe" Station Hill.

Orșova (Rumanio, Banat). 8000.

[Danuba havenloko, grava por la ŝipoj traveturantaj la 86 km longajn kataraktojn de la rivero. Insulo Ada-Kaleh kun turka loĝantaro; intermontaĵo "Kazano".]

D: MIHÁLY DUDÁS, tajloro, Str. Regele Ferdinand 501.

Oruro (Bolivio). 23 000.

[3764 m super marnivelo. Stanoproduktado.]

D: MODESTO MILLÁN, librotenisto, Casilla 40.

Osaka (Japanio). 2 200 000.

[Dua urbo laŭ grando en J. sur Insulo Hondo. Haveno. Grava komerco. Fama templo. Centro de komerco kaj industrio.]

D: RISUKE TSUJI, artisto, 1129 Tamadecho Nishinariku.

EG: "El Ŝelo". *Adr.*: Ĉe la Del.

"Verda amiko", studenta grupo. *Adr.*: Osaka Higher Commercial School, Tennoji Minamiku. *Ejo*: Sama kiel la unua grupo.

Oschatz (Germanio, Sachsen). 11 000.

[Fervojstacio Dresden-Leipzig, mondkonataj felt- kaj feltaj-fabrikejoj, 2 pesilfabrikejoj.]

D: RUDOLF MERKEL, instruisto, Bismarckstrasse 4.

EG: *Adr.*: Studienrat TAUZMANN. *Ejo*: Berufsschule (Mk 20 h.).

Oschersleben-Bode (Germanio, Provinz Sachsen). 13 500.

[Ĉe rivero Bode. Fandejoj, maŝinfabrikado, ĉokolado, sukero.]

D: OTTO PETZOLD, supera instruisto de realgimnazio, Kaiserstrasse 12.

Osches (Franciando, Meuse).

[20 Km. de Verdun. Agrikultura regiono.]

D: LOUIS HANNUS, instruisto, Osches par Souilly.

Osijek (Sudslavio, Slavonija). 35 000.

D: PREDRIEVAC STJEPAN, teatra frizisto, Ružina ul. 137.

Oslo (Norvegio). 260 000.

[Ĉe norda fino de Fjordo 97,5 km longa. Haveno. Katedralo. Reĝa kastelo. Universitato. Norvega Nobelinstitut. Artmuzeo, komerco, industrio. Grava importkomerco. Ŝiplinioj.]

D: ARNE ARNESSEN, bankrevizoro, Bøndernes Bank.

VD: JENS SCHJERVE, vojaĝoficisto, Bennetts Reisebyraa Observatorio gt. 2 B.

“Norvega Esperantista Ligo”. *Adr.:* H. BONNEVIE, Bergsliensgate 11.

EG: Esp. Klubo. *Adr.:* H. KORSMO, Goteborgs gt. 20 II.

Ejo: Middagsstevnet, Bogstadveien 8-II (ĉiun 1^{an} M monate).

“Unuiĝo de Norv. Instruistoj”. *Adr.:* FINO ROSA BYE, Hermann Fossgate 10 (1^{an} kaj 3^{an} j 19 h.).

“Societo de Esp. Laboristoj”. *Adr.:* G. LÖVIG, Bekkelagshøgda. *Ejo:* Folkets Hus [Popola domo] (L 1^{an} kaj 3^{an} ĉiunmonate).

Osnabrück (Germanio, Hannover). 90 000.

[Ĉe rivero Hase, Ems-Weserkanalo. Westfala paco 15 Okt. 1648, fino de l' 30 jara milito. Industrio de gazometroj, fero, teksaĵoj. Komerco de greno, semoj.] [strasse 103 a.]

D: ERNST AUGUST SIEKMANN, magistrata oficisto, Martini-

VD: EDMUND HIMMELSTOSS, komercisto, Jahnstrasse 13.

EG: “Esp. Soc.” *Adr. Ejo:* HERM. HEINR. THÖRNER, Gr. Gildwart 24.

Ostrołęka (Pollando, Białystok). 10 000.

[Tre malnova urbo, ĉe rivero Narew. Nenia industrio.]

D: MAURYCY JAGODA, librotenisto, Skrzynka pocztowa 3.

Ostrów Mazowiecki (Pollando, Białystok). 18 000.

[Ekzistas de post 1459. Muelejoj, Lignosegejoj, bier-brando, kaj oleo farejoj. Metiaj laborejoj. 3 Bankoj. Komerco ĉiuspeca.]

D: (Vakas)

Otos (Hispanio, Valencia). 1000.

[del Duc.

D: GERMAN OLIVARES ORDINANA, terkulturisto, por Pueblo

Ottajano (Italio, Campania). 13 000.

[Ĉe Vezuvio. — Antikve “Octavianum”. — Elektra fervojo al Napoli (km. 21) kaj al Pompei; fervojo al Caserta kaj Torre Annun-

ziata. — Mezlernejoj. — Somera stacio. — Fruktoj, vinberoj, likvoroj, konfitaĵoj, teksaĵoj, vitraĵoj.]

D: FRANCESCO CAVALLARO-SAITTA, profesoro, Via Umberto.

EG: “L. L. Zamenhof”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Prem. Collegio Savoia. [Prem. Collegio Savoia.]

“Esperanta Vezuvio-Sportligo”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:*

“Esperanta Vezuvio-Servo”. *Adr.:* Sama. *Ejo:* Sama.

“Esperanta Vezuvio-Ligo”. — Regiona Sekcio de Itala Esperanta Federacio. *Adr.:* Ĉe la Del.

Ottweiler (Saarteritorio). 7000.

[Ĉe rivereto Blies. Karbo, ceramiko, cemento, tabako.]

D: SINO ANNA BONAVENTURA, Brühlstrasse 10.

VD: KARL KLEBER, seruristo, Viktoriastrasse 14.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Zur Sonne, Wilhelmstrasse (Mk 20 h.),

Ougrée-Sclessin (Belgio, Liège). 18 300.

D: JULES BISSOT, lignomodelisto, 72 rue de Trazegnies.

Oulu (Finlando). 22 000.

[Ĉe enfluo de rivero Oulu. Industrio de ledo; grandaj segejoj.]

D: KAARLO MUONA, mekanikisto, Syrjäkatu 8.

VD: VÄINÖ KIISKILÄ, komizo, Kajaaninkatu 21.

Oulunkylä (Finlando, Helsinki). [Svede Äggelby.]

D: LEO JALAVA, direktoro.

Oviedo (Hispanio, Oviedo). 70 086.

[Antikve “Orectao”. Grava karboproduktado, industrio de fero, biero, pomvino. Artaj preĝejoj kaj antikvaj monumentoj.]

D: ANTONIO JIMÉNEZ MORA, kapitano, Str. Argüelles 3—1°.

Oyonnax (Franciando, Ain).

D: LEON JANVIER, riprezentanto.

P

Padang (Ned. Indio, Sumatra).

D: M. KRUYT, bienmezuristo, Kadasterkantoor.

Padova (Italio, Padova). 109 000.

[Antikve Patavium, urbo de venedoj. Sankta Antonio † 1231. Universitato, antikvaj domoj. Unua botanika ĝardeno en Europo 1545. Eksporto: Vino, tritiko, maizo. Industrio. Foiro.]

D: GIOVANNI SAGGIORI, komercisto, Corso Vittorio Emanuele 6.

Paimio (Finlando). 5000.

D: NESTOR LINDHOLM, masonisto.

Palan de Montagut (Hispanio, Gerona). 1100.

[Mineralaj akvoj. Fadenkotona fabriko.]

D: FINO LUISA BARGÈS, instruistino.

Palermo (Italio, Sicilia). 400 000.

[Ĉe golfo de P., Tirena maro. Fenicia fondaĵo "Panormos", Sicilia vespro 1282. Haveno. Universitato. Industrio: Nutraĵoj, acidoj, mebloj, ŝipkonstruado. Sumako (taniga arbeto) citronoj, oranĝoj, vino, fruktoj. Sulfuro.] [Amato 2.

D: STEFANO LA COLLA, oficisto en regna arkivo, Via Paolo
EG: Adr.: Ĉe la Del.

Palma de Mallorca (Hispanio, Baleares). 100 000.

[Sur insulo Mallorca; ĉefloko. Haveno. Antikvaj domoj kun artaj kortoj. Kastelo, katedralo. Turisma centro. Ideala vintra restadejo 48 horoj da veturo de London. Fabrikado de arĝentaj monerujoj, ŝuoj por eksporto; lignito, fruktoj, vino, migdaloj, teksaĵoj.]

D: NICASIO TERRASA-POU, librotenisto, Piedad 28—20.

EG: Adr. Ejo: 6 Calle Mesquida, entro (Ĵ 19¹/₂ h.).

Palo del Colle (Italio, Apulio).

D: PASQUALE DI NATALE LATTANZI, univ. studento, Via Umberto 18.

Panevėžys (Litovio, Kaunas). 20 000.

[Ĉe rivero Nevjažo. Litova seminario, hebrea religia altlernejo "Jeŝivo". Komerca kaj industria mueliloj, bierfarejo.]

D: Fino ESTER DRUK, dentkuracisto, Respublikos gativé 19.

VD: Sro KAN, librotenisto, Laisves aikštė 41.

EG: "Paneveja Esperanto Asocio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Komerca Banko (S 19 h.).

"Esperanto Grupo de poŝtoficistoj". Respublikos 14. *Adr.:* *Ejo:* Panevežio paŝtas (D 20 h.).

Pankjavitša-Panikowitschi (Estonio, Petserimaa).

[Belaj ekskurslokoj. Gipso-minejo.]

D: ALFRED RUD. JAGOMÄE, terkulturisto, Goruška talu.

Papendrecht (Nederlando, Zuid Holland). 5000.

[Ĉe riveroj Merwede kaj Nord; industrio vilaĝa. Ŝipkonstruejoj.]

D: Fino ADELE MARY GOBIET, oficistino, Merwede singel 7.

Papstendorf bei Königstein (Germanio, Sachsen).

D: WALTER OEHME, tornisto no. 15.

Parchim (Germanio, Mecklenburg). 13 000.

[Tipa nordgermana urbo, idilie lokita. Fabrikado de meblaĵoj, drapo, papero, agrikulturaj maŝinoj. Naskiĝloko de Helmut von Moltke, 26. Okt. 1800.] [Strasse 4 I.

D: D^{ro} KARL SCHÜPPEL, mezlerneja instruisto, Friedrich-Franz-
EG: "Oazo Verda". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lehrerzimmer der Mittelschule (Ĵ 20 h.).

Pardubice (Ĉeĥoslovakio). 25 000.

[Ĉe enfluo de Chrudimka en Labo = Elbe.]

D: Sino MARIE SPILKOVÁ, poŝtoficistino, Sladkovského ul. 414.

EG: "D^{ro} Schulhof". *Adr.:* Sino M. KROUTILOVÁ, Hradek 165.

Ejo: Městská Čítárna = Urba Legejo (Mk 20 h.).

Paris (Franclando). 2 907 000.

[Antikve: Lutetia Parisiorum. Ĉefurbo. Industria, intelekta, komerca centro. Katedralo Notre Dame 1163, Baziliko de Montmartre, Preĝejo Madeleine, Panthéon, Dôme des Invalides, Louvre, Les Tuileries, Operdomo, Trocadéro. Tombo de nekonata soldato. Triumfarko. Eiffelturo. Institut de France, Sorbonne. Nacia biblioteko 3 milionoj da libroj. Arbareto de Boulogne. 4 Radiostacioj. Xa Kongreso de Esperanto 1914.

Teritorio de UEA: Paris: La urbo Paris kun departementoj Seine, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne.

ĈD: GEORGES DELANOUE, bankestro, 4 rue Charles Divry, XIV. (Poŝteka konto: Paris I. 405—44).

Divido de Paris.

Paris dividiĝas en 20 "Arrondissements" = kvartalaroj. Ĉiu el ili subdividiĝas en „Quartiers" = kvartalo.

Kvartalaro

n^{ro}:

Kvartaloj.

- I. Saint-Germain l'Auxerrois, Les Halles, Palais Royal, Place Vendôme.
- II. Gaillon, Vivienne, Mail, Bonne Nouvelle.
- III. Arts et Métiers, Enfants-Rouges, Archives, Notre-Dame.
- IV. Saint-Merri, Saint-Gervais, Arsenal, Notre-Dame.
- V. Saint-Victor, Jardin des Plantes, Val de Grâce, Sorbonne.
- VI. Monnaie, Odéon, Notre-Dame-des-Champs, Saint-Germain-des-Prés.
- VII. Saint-Thomas-D'Aquin, Invalides, Ecole Militaire, Gros-Caillon.
- VIII. Champs-Élysées, Faubourg du Roule, Madeleine, Europe.
- IX. Saint-Georges, Chaussée d'Antin, Faubourg Montmartre, Rochechouart.
- X. Saint-Vincent-de Paul, Porte-Saint-Denis, Porte Saint-Martin, Hôpital-Saint-Louis.
- XI. Folie-Méricourt, Saint-Ambroise, Roquette, Sainte-Marquerite.
- XII. Bel-Air, Picpus, Bercy, Quinze-Vingt.

- XIII. Salpêtrière, Gare, Maison-Blanche, Croulebarbe.
- XIV. Montparnasse, Santé, Petit-Montrouge, Plaisance.
- XV. Saint-Lambert, Necker, Grenelle, Javel.
- XVI. Auteuil, La-Muette, Porte-Dauphine, Chaillot.
- XVII. Ternes, Plaine-Monceau, Batignolles, Epinettes.
- XVIII. Grandes-Carrières, Clignancourt, Goutte-d'Or, La Chapelle.
- XIX. La Villette, Pont-de-Flandre, Amérique, Combat.
- XX. Belleville, Saint-Fargeau, Père-Lachaise, Charonne.

CD: GEORGES DELANOUÉ, bankestro, 4 rue Charles Divry, XIV.
(Poŝteka konto: Paris I. 405—44).

VD: FINO GÉRARD, dekoraciisto, 9 rue d'Armaillé, XVII.

D: (1^a kvartalaro) HENRY VAN ETTEN, 20 Ave. Victoria, I.

D: (2^a kvartalaro) RAYMONÉ SCHWARTZ, 5 rue Fontaine II.

D: (3^a kvartalaro) (Vakas)

D: (4^a kvartalaro) PAUL PECHEUX, 16 rue Pavée, IV.

D: (5^a kvartalaro) GEORGES CARON, ĉefagento ĉe la Publikaj vendejoj, 70 rue Claude Bernard, V.

D: (6^a kvartalaro) (Vakas)

D: (7^a kvartalaro) RAYMOND DE RIENZI, advokato ĉe la Apelacia Kortumo, 225 Bd. St. Germain, VII.

D: (8 kvartalaro) (Vakas)

D: (9^a kvartalaro) FINO FANNY BONNET, profesorino pri angla lingvo, 12 place d'Anvers, IX. [St. Denis. X.]

D: (10^a kvartalaro) CHARLES TIARD, inĝeniero, 209 Faubg.

D: (11^a kvartalaro) CHARLES MARSEILLE, inĝeniero E. C. P., 127 Avenue Parmentier, XI.

D: (12^a kvartalaro) (Vakas) [Boussingault, XIII.]

D: (13^a kvartalaro) LÉON BELHOSTE, urba oficisto, 49 rue

D: (14^a kvartalaro) EMILE MICHELIS DE RIENZI, inspektoro pensiita de PTT. 20 Avenue Reille, XIV.

D: (15^a kvartalaro) (Vakas) [Vignes, XVI.]

D: (16^a kvartalaro) EMILE FALLEK, perlvendisto, 62 rue des

D: (17^a kvartalaro) (Vakas)

D: (18^a kvartalaro) H. HERLEMONT, konsilisto pri komerca organizo, 25 rue St.-Vincent de Paul, XX. [Lilas, XIX.]

D: (19^a kvartalaro) CAMILLE CUNY, presisto, 5 rue des

D: (20^a kvartalaro) LOUIS PLANCHENAUT, fabrikanto de iloj por movebla bindado, 12 rue Victor Letalle, XX.

EG: "Esp. Grupo de Paris". *Adr.*: GEORGES WARNIER, 18 rue Singer, Paris XVI. *Ejo*: Sorbonne (V 20¹/₂ h. ĉiusemajne).

"Sekcio Paris Nord". *Adr.*: SINO LEPANT, 18 rue de la Villette, XIX. *Ejo*: 3 rue Lassus (1^a Ĵ 20¹/₂ h. monate).

"Sekcio Paris Sud". *Ejo*: Café des Sports, 4 Ave. de Châtillon (M 20³/₄ h.).

EG: "Feminista Esp. Klubo". *Adr. Ejo*: Ligue du Droit des Femmes, 14 rue Milton IX.

"Amika Rondo de la Verda Kato". *Ejo*: Brasserie Vonesch. 7 rue Notre-Dame-de Bonne Nouvelle II (Mk 21 h.).

"Esperanto et Commerce" (Komercesta kaj Industriista Rondo). *Adr.*: 20 rue de l'Arc de Triomphe, XVII.

"Katolika Rondo". *Adr.*: 55 rue de Vaugirard-VI.

Ejo: 14 passage de l'Elysée des Beaux Arts, XVIII (2^a D 15 h.).

EO: Office Central Espérantiste, 51 rue de Clichy.

Centra Esperantista Librejo, 51 rue de Clichy. Paris IX.

Entrepreneoj.

** J. Balliman, negocisto pri ĉiuspecaj vitraĵoj, ano de "Esperanto et Commerce", 5 rue de Provence, IX.

** A. Baudet & R. Donon, ĉiuspecaj artikloj por ŝuistoj, fabrikistoj de lignaj kalkanumoj. Anoj de "Esperanto et Commerce", 18 Faubourg du Temple, X.

** Bobin Frères, vitraĵoj kaj porcelanaĵoj, anoj de "Esperanto et Commerce", 22 rue de Tanger, XIX.

** G. Burkard, laĉoj por puntlaboraĵoj, laboraĵoj por sinjorinoj, anoj de "Esperanto et Commerce", 56—58 Boulevard Sébastopol, III.

** Centra Esperantista Librejo, Eldonejo kaj Vendejo de la Lernolibroj en franca lingvo kaj de la Verkaro de Dro L. L. ZAMENHOF. 51 rue de Clichy, IX.

** G. Daniel, dekoraciisto-skulptisto, ano de "Esperanto et Commerce", 9 rue Tiphaine, XV.

** Dentclair, interŝangebla dentbroso, senmikrobiga ingo, 9 rue du Cherche-Midi, VI.

** Dény Fils & Co., Specialaj seruroj kun ĉefŝlosilo kaj artaj kupraĵoj. Anoj de "Esperanto et Commerce". Vidu anoncon je la paĝo XXXVII, 20 rue de l'Arc de Triomphe, XVII.

** L'Echo de la Quincaillerie (Revuo), 14 rue de Lancry, X.

** Esperantista Centra Presejo, V. Polgar, ano de "Esperanto et Commerce", 33 rue Lacépède, V. La konata esperantista firmo, fama pro siaj eldonaĵoj en pura Zamenhofa Esperanto.

* **Esperanto et Commerce**, Asocio por la disvastigo de l'franca komerco per Esperanto, Sekretariejo: 20 rue de l'Arc de Triomphe, XVII.

* **J. Estour**, fabrikagento, silkaĵoj, ano de "Esperanto et Commerce". 1 bis rue des Coutures Saint Gervais, III.

* **Etablissements Henry Boulnois**, Specialaĵoj por Aŭtomobiloj **FORD**, anoj de "Esperanto et Commerce". 1 rue du Colonel Moll, XVII.

* **E. Fallek**, perlvendisto, 2 rue de Siam, XVI.

* **Foire de Paris**, Ĉiujara Internacia Manifestado por Komerco kaj Industrio, 10—25 Majo, ano de "Esperanto et Commerce", 8 place de la Bourse, II.

* **La France Forestière et Industrielle** (Revuo), 14 rue Milton, IX.

* **Les Garages Modernes**, Aŭtomobiloj, anoj de "Esperanto et Commerce", 19 rue de Passy, XVI.

* **Fino G. Gérard**, 9 rue d'Armaille, XVII. Atelier Esperanto por artaj dekoraciaĵoj meblaj kaj vestaj.

* **Hôtelo "Avenida"**, estrino: Sino Bray-Smeets, ano de "Esperanto et Commerce", 41 rue du Colisée, VIII.

* **E. Long**, kombisto por Sinjorinoj, 40 rue de Moscou, VIII.

* **A. Petit**, Pompiloj "Mouvex", ano de "Esperanto et Commerce", 5 rue du Sahel, XII.

* **Planchenault & Fils**, laŭvola bindigilo "Clio", klasigiloj sen traboro: "Pivotant" kaj "Kamo". Anoj de "Esperanto et Commerce", 55 rue des Panoyaux, XX.

* **M. Rimbault**, emajlisto. Ano de "Esperanto et Commerce", 54 Quai Jemmapes, X.

* **E. Sandrin**, ledorumisto, 20 rue Beaunier, XIV.

* **R. Seguin**, slipufabrikisto, ano de "Esperanto et Commerce", 1 rue Bourbon le Château, VI.

* **Société d'Édition d'Étampés artistiques**, Stampajoj por Juvelistoj, Oraĵistoj kaj medalvendistoj, 137 rue du Temple III.

* **J. Solsona**, Presejesto, artaj kaj ĉiuspecaj presaĵoj, ano de "Esperanto et Commerce", 9 rue Hallé, XIV.

* **Paris-école spéciale des travaux publics, du bâtiment et de l'industrie** (Speciala lernejo por inĝenierarto, domkonstruado kaj industrio). — Kompleta perkoresponda preparado al ĉiuj teknikaj karieroj. Formas inĝenierojn kaj ĉiurangajn teknikoficiistojn — 25 000 lernantoj en 1926 — Korespondas per esperanto. *Adr.*: 3, Rue Thénard, Paris, 5.

Parma (Italio, Parma). 60 000.

[Fondita de kelta tribo de Bojanoj. Iĝis roma kolonio la 187^a a. Kr. Dum la mezepoko floregis pro studoj kaj artoj kaj pro tio estis nomita „Crisopolis". Nun industria urbo. Ĉirkaŭaĵoj tre fruktodonaj. Mirindaĵoj ĉefaj: ĉefpreĝejo, Baptujo, Sta Johano, la Steccata, Pinakoteko, ktp.]

D: Pastro GIOVANNI BONARDI, misiisto, Missioni Estere.

EG: "Parma Esp. Grupo". *Adr.* kaj *Ejo*: Via Farini 86 (Ĵ 16—17 kaj 20—21 h.).

"Misia Esperanto-Klubo". *Adr.* kaj *Ejo*: Instituto Missioni Estere (posttagmeze, plurfoje en la semajno.)

Parnik (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3000. [Kotonŝpinejo.]

D: JITKA ČECHOVÁ, instruistino, Parnik u České Třebové.

Parola (Finnlando, Häme). 5000.

D: TOIVO ADRIAN LINDBERG, fervojoficisto, Urjala.

Pau (Franc., Basses Pyrénées). 37 000.

D: AUGUSTE VOGIN, advokato, 55 rue Carnot.

Partick (Skotlando, Lanark; vidu *Glasgow*).

Pawtucket (Usono, Rhode Island). 65 000.

[Unua koton-teksaĵfabriko en Usono. Industrio.]

D: EDWARD L. SOUTHWICK, leterportisto.

(Strato-indiko ne bezona.)

Pécs (Hungario, Baranya). 60 000.

[Greno, vino, fruktoj, tabako. Ŝtonkarbo. Porcelan- kaj majolikafabriko Zsolnay. Germanlingva nomo: Fünfkirchen.]

D: DŮ IGNÁC BALLA, advokato, Király ucca 14.

VD: FINO ILONKA FIEDLER, oficistino, Munkácsy Mihály ucca.

EG: S. Kiglits, MÁV, Ŭv. 1. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Szepessy ucca 1, Népiskola 14 (M kaj V 18—20 h.).

Pedralva (Hispanio, Valencia). 1000.

D: DANIEL LLORENS SASTRE, kuracisto, Calle Acequia 16.

Peking (Ĉinio). 1 000 000.

[Ĉefurbo. Universitato. Industrio: porcelano, kolora vitro.]

D: KUO-ĈEN SUNFIZO, univ. docento, The National University.

Pelhrimov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[Malnova industria urbo (1596) Fabrikado de brosoj, penikoj, trikotaj kaj brod-varoj, fabrikaĵoj el perlamoto.]

D: VÁCLAV K. VOLF, fremdlingva korespondanto, Akc. kartáčovna dŮ. Hrdina.

Pelotas (Brazilo, Rio Grando do Sul). 50 000.

[Ĉe rivero S. Goncalo. Eksporto de rizo, lano, ledo, bovaĵoj.]

- D:* D^{ro} BRUNO DE MENDONÇA LIMA, advokato, Cassianos 201.
EG: "Verda Stelaro". *Adr. Ejo:* Rua Paysandu 781.
- Perez-Millan** (Argentino, F. C. C. C.).
D: SECUNDINO RODRIGUEZ, gasakvo-fabrikisto.
- Perpignan** (Franclando, Pyrénées Orientales). 53 740.
 [Ĉefloko de departemento P. O. Fortikaĵo. Fruktoj. Komercio de lano, oleo.]
D: RAYMOND GOUDIN, kalkulisto, Route de Thuir 62.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* 3 bis Impassé Emile Zola.
 "Paco kaj Amo". *Adr. Ejo:* Centro Espagnol, rue de la Poste.
- Perth** (Britlando, Skotlando). 33 000.
 [Antikva urbo ĉe rivero "Tay". Grava fervoja centro. Tinkturado; teksaĵoj, vitraĵoj.]
D: JAMES M. ROBB, komercisto, 18 Spens Crescent.
- Perth** (Australio, Western). 98 000.
 [Ĉe Svanriver. Ĉefloko de W. A. Haveno Fremantle. Fruktoj, tritiko, viando, ligno, lano. Agrabla klimato.]
D: CHRISTOPHER CAINE, tajloro, 4 Norbert Street, East Perth.
EG: "La Nigra Cigno". *Adr.:* Fino F. CHERRET, 46, Leonard St. Victoria Park. *Ejo:* 9 Pier Street (M 20 h.).
- Perugia** (Italio, Umbria). 76 000.
 [Etruska urbo, sur monteto 500 metra super maro. Agrikulturo. Ceramiko, ferlaboroj, mekanikarto. Ĉokoladfabrikejo. Universitato por fremduloj.]
D: MAZZARENO BOCCIOLI, aktisto, 5 Piazza Biordo Michelotti.
- Peŝtera** (Bulgario). 6000.
D: ŠTERJU TURTOV, muelestro.
VD: ANASTAS ANGLOPULOV, oficisto.
- Petrolia** (Usono, Pennsylvania). [Industrio de petrolo.]
D: FERDINAND W. BRETH, kemiisto, Refinery.
- Petroŝeni** (Rumanio, Judetul Hunedoara). 12 200.
 [Plej granda karbominejo enlanda.]
D: FRANCISKO LERCH, lignaĵisto, Str. Nic. Jorga 8.
VD: JOZSEF KANDUTH, kompostisto, Str. N. Jorga 8.
- Petseri** (Estonio).
D: VOLDEMAR A. RÄTSEPP, komercisto, Tartu Str. 1.
- Pezinok** (Ĉeĥoslovakio). 5000.
 [Vino, Filio de psikiatra kliniko el Bratislava en ferenhava banloko. Naskiĝloko de portreta pentristo Ján Kupecký (1666—1740).]

- VD:* Sino JULIANA EMMER, privatulino, Kollárova 14.
EG: "Tagiĝo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus Schmogrovits (Stubnya) (M 20 h.).
- ** Ludwig Wittgruber**, vinproduktejo kaj komercejo, Komenskygasse 10. Unuarangaj blankaj kaj ruĝaj tablo-vinoj diversaj kiel "Riesling", "Sylvaner" ktp.
- D:* ALEXANDER DIAMANT, komerca oficisto, Kollárova 17.
- Pforzheim** (Germanio, Baden). 78 000.
 [La "orurbo", la "pordego de la nigra arbaro" ĉe la rivero Enz, apud la kunfluo de Enz kaj Nagold. Roma kolonio sub nomo "Porta hercynia". Poste konata pro sia flosmetio, hodiaŭ fama pro bijuterio kaj luksindustrio.]
D: D^{ro} J. LINDER, dentkuracisto, Baumstrasse 9.
EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la D. (L 20 h.).
- Pfullingen** (Germanio, Württemberg). 8000.
 [Tekst- kaj ladindustrio.]
D: ERNST ZIMMERMANN, komercisto, Uhlandstrasse 12.
- Philadelphia** (Usono, Pennsylvania). 2 000 000.
 [Fondita 1682. Deklaro de sendependeco 1776, konstitucio usona 1787. Fabrika urbo. Lokomotivoj, ŝipkonstruado, ŝuoj, ledaĵoj, teksaĵoj, tapiŝoj, mebloj, sukero k. t. p.]
D: HENRY W. HETZEL, profesoro, West Phila. High School 48th and Walnut Street.
VD: (Komercio) JOACHIM KALMUS, 614 E Wyoming Ave.
EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Y. W. C. A. 18th and Arch Streets, en la "Cafeteria" (1an kaj 3an V ĉiumonate).
- Philippopoli** (vidu *Plovdiv*).
- Phoenix** (Usono, Arizona). 40 000.
D: CHARLES H. MCKINNEY, elektristo, R. D. 7.
- Pietarsaari** (Finnlando). 7500.
 [Fondita en 1653. Grandaj tabakfabrikejoj.]
D: Fino SIIRI SAVOLA, maŝinskribistino, Kauppiaankatu 9.
- Pietramurata** (Italio, Trentino).
D: DON MANSUETO BISCAGLIA, pastro.
- Pihanken** apud Teplitz-Schönau (Ĉeĥoslov. Bohemio). 2336.
D: BERTHOLD GUTTMANN, radioteknikisto, Pihanken 142.
- Pihl** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000.
 [Fabrikado de maŝinoj, kristalvitro.]
D: FERDINAND JOCHMANN, maŝinkomercisto, N^{ro} 36.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo Rudolf Ronge (Mk vespere).

Pilnikov u Trutnova (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000.

[Teksaĵoj, silkubandoj.]

D: RUDOLF ERBEN, instruisto = Lehrer.

EG: "Progreso". *Adr.:* Gasthaus zum Wiesenmann en Cermna apud Pilnikov (S 20 h.).

Pilsen (vidu *Plzeň*).

Pirdop (apud Sofia, Bulgario). 4500.

[Sanigloko, agrikulturo, teksejoj de persaj tapiŝoj.]

D: IVAN H. KRESTANOFF, gimnazia instruisto.

EG: "Antaŭen". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Mk 14—16 h.).

Pirna (Germanio, Sachsen). 31000. [Ĉe rivero Elbe. Industrio de ŝtalo, sabloŝtono, artefaritaj silko kaj floroj, kemiaĵoj, celulozo, vitro, gluo. Turismo, "Saksa Svislando".]

D: PAUL GLÖCKNER, komercinstruisto, Gartenstrasse 32.

VD: BERNHARD GROSSMANN, instruisto, Gartenstrasse 30.

EG: "Instruista Grupo". *Adr.:* HANS LUDWIG, Postaer Strasse 6. *Ejo:* Hotel Weisser Schwan, Markt (1a kaj 3a Mk 20 h.).

"Laborista Grupo". *Adr.:* A. Friebe, silkŝpinisto, Langej Strasse 28 II. *Ejo:* Schlossstrasse 4 (Mk 19 h.).

"Junulara Grupo". *Adr.:* A. Trenkmann, komerca oficisto, Steinplatz 25. *Ejo:* Jugendheim (L 19¹/₂ h.).

Pisa (Italio). 75000.

[Ĉe rivero Arno, proksime de l'Tirhena maro. Antikva mara respubliko tre potenca tra la jaro 1050^a kaj 1300^a. Mezepoka klinita turo. Katedralo. Universitato. Naskiĝloko de Galilei, 1564. Teksaĵoj, vitro, porcelano, magnesito.]

D: DRO ALFREDO STROMBOLI, konsultanto pri metalurgiaj aferoj kaj reprezentanto, Lungarno Regio 17 (Tel. 4-56).

Pisek (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 17500.

[Ĉe rivero Otava. Pisek signifas sablo. Arbaroriĉa regiono. Somera restadloko. Biero, ligno, teksaĵoj.]

D: JAN HUTTAR, gimnazia studento, Nádražni 387.

Planitz O. (Germanio, Sachsen). 28000.

[Konata pro la religia milito, papanoj kontraŭ husanoj. Detruita kastelo. La loĝantoj estas grandparte ministoj, pro la proksimeco de la minejoj en Zwickau, Reinsdorf kaj Planitz.]

D: (Vakas)

EG: "Esp. Sekcio de l'naturamikoj kaj sportuloj". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Schreberheim Planitz (Mk 19—20 h.).

"S. A. T. Grupo". *Adr.:* Herbert Pässler, Herbststrasse 12.

"L. E. A. S. Grupo". *Adr:* Presisto Brückner, Schulstrasse. *Ejo:* Bielschule.

Plauen im Vogtland (Germanio, Sachsen). 105000.

[Ĉe rivero Weisse Elster. Industrio: Puntaj, brodaĵoj, kurtenoj.]

D: PAUL RÖDER, komercisto, Reichsstrasse 38.

EG: *Adr.:* HERMANN SCHEIDER, Morgenbergstrasse 47. *Ejo:* "Hejmo", Gottschaldstrasse 25 III (Christl. Verein junger Männer) (Ĵ 19¹/₂ h.).

Pleven (Bulgario). 30000.

[Sur vojo de Sofia al Varna. Maŭzoleo kaj muzeo memore al rus-turka milito 1877/78. Industrio: Tolo, brikoj. Komerco.]

D: DIMITRO BORISOV, oficisto, Gara.

EG: "Esperanto". *Ejo:* Ĉifte-Kafene. (D 10 h. matene).

Ploești (Rumanio, Prahova). 70000.

[Inter riveroj Prahova kaj Teleajanu; Petrobrafinejoj.]

D: EMIL NICOLAU, oficisto, Strada Barcanesti 1.

Plovdiv (Bulgario). 60000.

[Ĉe rivero Marica. Konata sub nomo Philippopoli aŭ Philipopol. Sukero, rizo, biero, konservoj, ŝapo, tabako.]

D: PENKO STOEV, bankkontrolisto, Narodna Banka.

Plymouth (Angl., Devonshire). 210000.

[militŝipoj.]

[Militŝipa haveno. Turisma, komerca centro. Konstruado de *D:* (Vakas) Stonehouse.]

VD: SYDNEY ROBERT HAWKINS, provizejisto, 27 Union Street

EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Swarthmore Hall Mutley Plain (L 19¹/₂ h.).

Plzeň (Ĉeĥoslovakio). 108000.

[1633—34 ĉefkvartiro de Wallenstein. Mondfama Pilsena biero. Industrio: Ledo, emajloj, papero, maŝinoj. Uzinoj Škoda.]

D: RUDOLF NOVÁK, inĝeniero, Mánesova 39.

VD: HYNEK ŠKODA, komerca komizo, Prokopova 23-II.

VD: EMAN. KUBÁSEK, revizoro, Plzenecká ul. 65-I-68.

EG: "Esp. Klubo". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Restoracio "U nové pošty" (S 20 h.).

"Sekcio de Laborista Ligo Esp.". *Adr. Ejo:* Laborista domo "Peklo" (Mk 19 h.).

"Laborista Asocio Esp." *Ejo:* Plzeň V. "Ĉe tri falkoj", angulo de Masarykovo náměstí kaj Radyňská ulice (V 19 h.).

"Germana Esperanto Socielo, Pilsen". *Ejo:* Deutsches Haus (L 19 h.).

Tago kaj horo de kunvenoj estas notitaj en la Ĉefa Stacidomo.

Podmokly (vidu *Bodenbach*).

Podobora na Český Těšín (Ĉeĥoslovakio, Silezio).

D: ANTONÍN BARTOŠ, lignoindustriisto, Podobora-Chotěbuz.

Pöggstall (Aŭstrio, Niederoesterreich). [Kastelo el XI^a jarcento. Malnova preĝejo. Sa Anna el XII^a jarcento. Distrikta muzeo. Ekskursoj al pentrinaj valoj de l'Isper kaj Weiten. Numismato Zump.]

D: WILLIBALD MATZKE, impostoficisto.

Pohorelska Maša (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 2000. [Ferindustrio.]

D: ERNST KRACSUN, inĝeniero, Mannesmann-Koburg-Werke.

Poix (Franclando, Somme).

D: LOUIS BOUVIER, farmaciisto.

Polička (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6000.

[Agrikultura, montara urbo. Ligno, teksaĵoj, botoj.]

D: OLDŘICH VANĚK, privata oficisto, Polička Hpr. 156.

Polignano a Mare (Italio, Apulio). 11000. [Grotoj.]

D: FINO MARIA CARIOGGIA, univ. studentino, Via Benito Mussolini 42.

Pontarlier (Franc., Doubs). 12000. [Ĉe svisa landlimo. Fabrikado de aŭtomobiloj, bicikloj, ĉokolado, fromaĝo. Lignokomerco.]

D: SINO BERTHA AELEN, ĉefkontrolistino, 24 rue Dôle.

Pont-de-Buis (Franclando, Finistère).

D: CHARLES LE SE'AC'H, lernejestro = maître d'école.

Pont-de-Gennes (Franclando, Sarthe, vidu *Montfort-le-Rotrou*).

Poole (Angl., Dorset). 35000. [ligno, argilo.]

[Fondita de William I. Haveno. Fiŝkaptado. Komerco: Karbo,

D: VICTOR HAWKES, botisto, The Hermitage.

Popovo (Bulgario). 4600.

[Ĉe la rivero Lom. Grenkomerco. Tegolindustrio.]

D: (Vakas)

Poprád-Velka (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 3000.

[Ĉe piedo de "Tatra"; komforta elektra tramo al la montaro. Turismo, vintroporto.]

D: GUSTAV EICHMÜLLER, komercisto, Tatranská 22.

Pori (Finnlando. Satakunta). 17000.

[Fondita 1558 sed havas nun modernan aspekton. Haveno. Ligno- kaj paperkomerco. Paper-, celuloid-, maŝin-, koton-, alumet-, brikfabrikaj ktp. seĝejoj.]

D: TAISTO LINDGREN, seminariano, Tiilitehtaanpuisto 4.

VD: SINO OLGA KURSI, negocistino, Vähäaukatu 11.

EG: *Adr.* kaj *Ejo:* Kansalliskoti (D 14—16 h.).

Port Glasgow (Skotlando, Renfrew). 21000.

[Ŝipkonstruado. Unua vaporŝipo "Cometo".]

D: ROBERT MAC-FARLANE, ekskasisto, Ivybank.

EG: "Greenock Esp. Societo". *Adr.* *Ejo:* Musical Club Buildings, 36, Union Street, Greenock (M 20 h. oktobro—marto).

Porto Alegre (Brazilo, Rio Grande do Sul). 210000.

[Ĉe ambaŭ bordoj de rivero Guahyba. Antaŭa nomo "Porto de Viamão" kaj "Porto dos Casaes". Ĉefurbo de ŝtato Rio Grande do Sul. Universitato kun jura kaj medicina fakultatoj. Inĝeniera lernejo. Milita kolegio. Grava haveno. Eksporto de agrikulturaj produktaĵoj.]

D: ARY ZAMORA, fervojoficisto, Rua Santos Pedroso 6.

EG Adr.: D^{ro} VITERBO DE CARVALHO, Avenida Redenção 31 (M 20 h.).

Port Saïd (Afriko, Egipto). 120000.

[Ĉe Suez Kanalo; konstruita de Saïd Paŝa 1870, post la malfermo de la Kanalo de Ferd. de Lesseps. Komerco, Industrio. Eksporto: Koton, lino, rizo, bananoj, daktiloj. Importo: ĉiuspecaj eksterlandaj produktoj; cigaredoj.]

D: (Vakas)

Port Ste Marie (Franclando, Lot et Garonne). 1700.

[Ĉe rivero Garonne. Komerco: Tabako, prunoj, spalirvinberoj.]

D: ANDRÉ GERAUD, advokato.

Portsmouth (Britlando). 241000.

[“Spitehead”.]

[Ĉe la Kanalo. Mara fortikaĵo. Haveno. Militŝipa stacio]

D: EDWARD LONG, martelisto, 117 Leesland Rd. Gosport.

VD: SINO M. E. GALL, 85, Arundel Street.

EG: “Portsmouth'a Esp. Grupo”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* 60 op Rooms, 2 Garnier Str. (M 19½ h.).

Portsmouth (Usono, N. H.). 14000.

[Ĉe rivero Piscataqua. Antikva urbo. Maristejo kie oni konstruas grandegajn usonajn submarŝipojn. Subskribejo de la paco inter Rusoj kaj Japanoj (1905).]

D: ALEXANDER ZUBKUS, laboristo 427, Hanover Street.

Posen (vidu *Poznań*).

Pospilje-Komiža [Sudslavio, Dalmacija] 6700.

[Vilaĝo sur insulo Vis aŭ Lissa, en Adria Maro. Biŝeva groto.]

D: ANTE BORČIĆ, kooperativa oficisto.

Potenza (Italio, Potenza). 20 000.

[Terkultura regiono. Ligno-segejoj. Montaro "Itala Svislando".]

D: FIDIA CESARINI, librotenisto, Intendenza di Finanza.

EG: Ejo: Episkopa Palaco.

Potsdam (Germanio, Brandenburg). 65 000.

[Ĉe Nuth kaj Havel. Slave "Pod Dubami", = "Sub kverkoj". Kasteloj, parkoj, monumentoj; urbo barokstila. Restadejo de prusaj reĝoj kaj germanaj imperiestroj. Sanssouci. 1685 edikto, akceptanta hugenotojn, francaj protestantoj.]

D: PAUL HERRMANN, urba oficisto, Margaretenstr. 23.

Potštejn nad Orlicí (Ĉeĥoslovakio Bohemio). 2200.

[Klimata loko, Ruinoj de antikva kastelo. Belaj ekskursoj. Somera rendevuejo. Fabriko de "Orchestra" pianoj.]

D: FRANTIŠEK KOPSA, tajloro, Záměl 102.

VD: JOSEF CHOČENSKÝ, komercisto, Záměl.

Poznań 5 (Pollando). 210 000.

[Ĉe rivero Warta. Katedralo, urbodomo, universitato, kastelo, biblioteko kun 200 mil volumoj. Komercio: Greno, ligno, ledo. Industrio: Terkulturaj maŝinoj, kemiaĵoj, cigaroj, alkoholo.]

D: LEONARD BORKOWSKI, instruisto, ulica Różana 4a ptr.

Pozsony (vidu *Bratislava*).

Prag, Prague (vidu *Praha*).

Prachetice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Historia urbo fondita en IX^a jarc. Dum XI^a kaj XII^a jarc. unu el la plej gravaj komercujoj de la lando. Ĉefdeponejo de salo, importita sur "Ora vojo". Dum husana kaj tridekjara militoj ĝi multe suferis. Bele situita en ŝumava-Bohemarbaro: klimata loko, banloko. Lignoindustrio kaj komercio.]

D: JOHANN SCHMID, ŝtonhakisto. Bräuhäusstrasse 14.

Praha (Ĉeĥoslovakio). 750 000.

[Ĉe Vltava. Ĉefurbo. Rezidejo de la respublika prezidanto. Valoraj historiaj konstruaĵoj el diversaj epokoj. Sidejo de centraj oficoj. Du Universitatoj de 1348, aliaj altaj kaj fakaj lernejoj. Muzeoj. Galerio. Industrio (ĉefe maŝina, aŭtomobila, kotona, biera). Komercio. Borsoj. Foiro. Aerlinioj al orienta Eŭropo. Rivera haveno al Hamburg. Sporta centro. XIII^a Kongreso de Esperanto 1921.]

D: VOJTĚCH KRAUS, magistrata oficejestro, Ulice Karoliny Světlé 21, Praha I.

VD: OTTO GINZ, oficisto, Charvátova 1, Praha II.

(Labortage persone trovebla: Bolzanova 1, Praha II, proksime de ambaŭ ĉefstacioj: Tel. 30 156 aŭ 30 157.) [Praha I.

D: (Komercio) A. PITLIK, ministeria ĉefkomisario, Křemencová 17.

EG: "Esperantista Klubo". *Adr.:* Praha I, Café Edison.

Příkop 1 (V 20 h.). *Ejo:* Odborový dům, Perštýn, Praha I.

D: Fina KLEMA HLAVÁČOVÁ, Jungmannova 6 II, Praha-Smíchov.

VD: Fina SIDONIE DLOUHÁ, oficistino en kasejo de stacidomo Wilson (Wilsonovo nádraží). Praha-Vinohrady.

EG: "Rondeto de Esperantistinoj". *Adr.:* Praha II—2032.

'Ejo: Ženský klub, Jáma 5, Praha II (Mk 20 h.).

"Verda Stelo". *Adr. Ejo:* Kafejo Edison, Příkop 1 Praha I (Mk 20 h.).

Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista: Sekretariejo: RUD. HRMADA, 333 Sochařská, Praha VII. Poŝteka konto: 9602.

* * * **Grand Hotel Šroubek**, Václavské nám. 37, Praha II, Unuaranga entrepreno. 200 ĉambroj. Malvarma kaj varma akvo. Centra hejtado. Banĉambroj. Apartamentoj en stilo de Ludoviko XVII^a. Ĉiu komforto. Telefono: 21 026.

* * * **Hotel Paris**, Lvovská 5, Praha I. Ĉambroj de 35 ĝis 80 Kč. Unuaranga restoracio kaj kafejo. Centro de la urbo. Proksime de ĉiuj ĉefstacioj. Telefonoj: 20 221, 31 537. Esperanto parolata.

* * * **Slava hotelo Beránek**, Tylovo nám. 478, Praha-Vinohrady. Trapasejo de esperantistaj karavanoj dum la pasintaj jaroj. Telefono: 52 716.

* * * **Restoracio Jihomoravské vinárny**, Hybernská 6, Praha II. (en hotelo Meteor). Unuaranga restoracio kaj vinejo. Tagmanĝo de Kč 9.50, vespermanĝo de Kč 15.— aŭ laŭ la karto. Telefono: 8332/VI. Esperanto parolata.

* * * **Foto-Radio-Kino F. Loukota a. Spol**, Národní 27, Praha I. Vidu anoncon.

Praskačka (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Modelaj kooperativaj agrikulturaj entreprenoj. Saniga akvo (enhavas 0,97%₁₀ LiCO₃).]

D: VÁCLAV ČASLAVSKÝ, laboristo, No. 69.

Praust (Libera urbo Danzig). 4000.

D: MAX AMORT, instruisto, Strübingstrasse 30.

Předměřice nad Labem (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1500.

[Industrio: Sukero, brikoj, ledo, vipoj. Eksporto de legomoj.]

D: ANTONIN HIRŠL, oficisto de sukerfabriko, Rolnický cukrovar.

Přelouč (Ĉeĥoslovakio). 3700.

[Industrio: Agrikulturaj maŝinoj, perlamotbutonoj, mebloj, kal-dronoj, kafosurogatoj, sukero; fero, radio, ĉokolado, bovar-D: DRO JOSEF FOUSEK, advokato. [trinkigiloj.]

Prerau (vidu *Přerov*).

Přerov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 23000. [sukera.

[Tre malnova urbo. Fervoja centro. Industrio; Maŝina, bieraD: FRANTIŠEK PITTNER, profesoro, Horní náměstí 31.

EG: Adr.: Sro MALÍK, Kramářova 31.

Preschen bei Bilin (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: RUDOLF LÖSCHNER, direktoro. [ŝtany u Biliny.

VD: FRANTIŠEK NÁHODA, staciestro, Břežanky 32, p. Bře-

Pressburg (vidu *Bratislava*).

Prešov (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 17000. [Salkuirado.

[Fondita XII^a jarcento. Arkitekturaĵoj de hungara renesanco.

D: DRO TIVADAR AUSTERLITZ, advokato.

Preston (Angl., Lancashire). 119000.

[River-haveno. Kotonteksado, maŝinfabrikado.]

D: WALTER-HAYDN STAVELEY, muzikprofesoro, 20, Garstang Road, Fulwood.

Pretoria (Sudafriko, Transvaal). 65000.

[Administra ĉefurbo de l'Unio de Sud-Afriko.]

D: HENRY THOMAS, poŝt oficisto, Secretary's Office, G. P. O.

EG: "Suda Kruco". Adr. kaj Ejo: Y. M. C. A., Market street (Ĵ 20 h.).

Přibyslav u Německého Brodu (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3000.

[Dekstraborde de Sázava. Žižka mortis 1424.]

D: JAN VENCÁLEK, komercisto.

Prívoz (Ĉeĥoslovakio). 18000.

D: JOHANO GUNIA, fervojoficisto, Přednádraží 12.

EG: Ejo: Domo de la laboristoj, Café Arbeiterheim, Nádražní třída (Mk 20 h.).

Prossnitz (vidu *Prostějov*).

Prostějov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 33000.

[Fondita proksimume 1100; meze de Moravio; ebena Haná, plej fruktodona parto de la lando; komerco, vestaĵindustrio; fabrikado de agrikulturaj maŝinoj, vestaĵoj; ŝuoj, ĉapeloj, biero.]

D: ANTONÍN TYL, peltisto, Olomoucká 57.

VD: FRANZ HEIKENWÄLDER, komercisto, Sladkovského 12.

EG: "Klubo Esperantista". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Resto-racio de Okcidenta stacidomo (Mk 20 h.).

Prunéřov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2200.

D: OTTO CZECH, fervojoficisto, Prunéřov 127 ap. Kadaň.

Przemysl (Pollando, Małopolska). 60000.

[Ĉe rivero San. Malnova fortikaĵo el XV^a jarcento. Kastelo. Ofte citita dum milito 1914/18. Pogranda komerco de kuireja mastrumilaro. Agrikulturaj maŝinoj. — Elparolu — Psemisl.]

D: LEON BLECH, kandidato filoz., ul. Jagiellońska 6.

Puerta de Golpe (Kubo, Pinar del Rio). 2000.

D: FÉLIX DORA FULLADOLSA, instruistino, M. Suarez 42.

Pui (Rumanio, Transsilvanio). 2300.

D: NANDRA POKANSKI, univ. studento.

Puletschnei (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1000. [Vitraĵindustrio.]

D: ERNST WEISS, vitraĵproduktanto, No. 147.

VD: ERWIN APPELT, fabrikanto de imititaj perloj, Schiller-strasse 366, Reichenau.

Pussay (Franclando, Seine-et-Oise).

D: HENRI BURET, emerita notario.

Pržno (Ĉeĥoslovakio, Moravio).

[En 12^a jarcento fortikaĵo kaj Reĝa urbo. Detruita en tridek-jara milito. De tiam vilaĝeto. Montriĉa ĉirkaŭaĵo. Proksime de urbo Vsetín, 7 km. Ligno- kaj vitroindustrio.]

D: TOMÁŠ MACHALA, agrikulturisto, Nro 33, poŝto Jablunka n. B.

R

Raab (vidu *Győr*).

Radauti (Rumanio, Bukovino). 28000.

[Multaj fabrikejoj, lignokomerco, vapor- kaj akvosegejoj.]

D: SIEGFRIED HOEBER, librotenisto, Banko Reiner & Kio.

EG: "Tagiĝo". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Kathol. Leseverein, Str. Stefan cel Mare (ĉiutage 19—21 h.).

Radebeul-Oberlössnitz (Germanio, Sachsen). 16000.

[Apud rivero "Elbe" (Saksa Nizza) malproksime 9 km. de la centro de Dresden; milda klimato. En Radebeul: industrio, ĉefe fabrikado de ĉiuspecaj maŝinoj de kemiaĵoj kaj bandaĵoj, sap- kaj kolorfabrikaĵoj. En Oberlössnitz: preskaŭ nur vilaĵoj, terkulturejoj kaj vinplantejoj; la fama sanatorio de Bilz.]

D: WILLY HEINZE, elektro-inĝeniero, Bennostrasse 29, Oberlössnitz b. Dresden.

VD: FELIX GRIMM, mekanikisto, Gartenstrasse 28 I.

EG: "Germana Esp. Asocio". Loka societo "Lössnitzortschaften". Adr. Ĉe la Del. Ejo: Restaurant Carolaschlösschen (ĉiun 1an kaj 3an Mk 20 h.).

Radkyně (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Proksime al torfeja banloko Lázně Bělohrad, urbeto kaj ruino Pecka, kies estro estis konata verkisto kaj vojaĝanto Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic (1597) kzekutita en Praha 1621.]

D: JAROSLAV MACHEK, lernejestro, Radkyně u Nové Paky.

Radom (Pollando). 80000.

[Ĉe rivero Mlečna fluanta en Radomka. Fama pro la konfederacio en 1767. Pentristoj Brandt kaj Malčevski. Industrio: Ledo, oleo, mebloj.]

D: WOLF WAJSFUS, Pilsudskiego 16.

EG: Pola Esp. Societo. *Adr.:* S^{ro} W. KIJAK, poŝtisto. *Ejo:* ulica 1 go Maja 32, ĉe Polska Macierz Szkolna.

Radomir Gara, (Bulgario). 7000.

[En la sud-okcidenta Bulgario, apud "Pernik" plej granda kaj riĉa karbminejo de la regno. Porcelan- kaj tabakfabriko; kulturado de prunoj, pomoj kaj piroj.]

D: STOJAN VASILEF, staciestro.

EG: "Fervojista Grupo Movado". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Dekovilnata gara (L 17 h.).

"Gelnanta Grupo Fajrero". *Adr.:* *Ejo:* Gimnaziata Rado mir. (Ĵ 15 h.).

Radonvilliers par Dienville (Franclando, Aube).

D: MARCEL MIELLE, potfabrikisto.

Radošovce (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 1000.

D: RAFAEL BARTAL, romkatolika pastro, Radošovce pri Morave.

Radvanice (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 7000.

[Ŝtonkarbminejo, alkoholrafeinejo, bierfabriko.]

D: JOSEF KANIA, mineja oficisto, ŝakto "Ludvik".

Radziejów (Pollando, Kujawy). 5000.

D: D^{ro} KASIMIERZ LEWIŃSKI, kuracisto.

Raivola (Finnlando). [Azilo por milititoj. Apude plej granda eŭropa parko de larikoj, nomata "Parko de Katarina II."]

D: HEIKKI TENKANEN, instruisto.

Raj poŝto Fryštát v Slezsku (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 1300.

D: JAN SZTWIERTNIA, mineja oficisto, no. 75.

Rajajoki (Finnlando).

D: MIKKO EDVARD SAUKKONEN, staciestro.

Rájecké Teplice u Žiliny (Ĉeĥoslovakio, Slovenco).

D: FRANTIŠEK VOSTŘEL, oficisto, parná pila.

Rakek (Sudslavio, Slovenio). 1150.

[Ĉe sudslava-itala limo. Ligno-komerco.]

D: RUDOLF TURŠIČ, fervoja oficisto.

Rákosszentmihály (Hungario, Pest). 14000.

[10 km. de Budapest. Fabrikado de fajliloj.]

D: THEODOR KOVÁCS, fervoja oficisto. Farkas Ignacz utca 5a.

Rakov-Do. Pirot (Sudslavio, Srbija).

[Babušnica.

D: ALEKSANDAR NAGORNI, instruisto. Rakov-Do. Pirot, z. p.

Rangoon (Azio, Birmanio). 340000.

[Ĉe rivero Iravadi. Ĉefurbo de Birmanio. Haveno. Eksporto de kotono, ligno kaj rizo.]

[P. O. Box 90.

D: J. A. JOHNSTON, komercisto, c/o Messrs. Binning & Cie.

Rathskirchen (Germanio, Rheinpfalz).

[En norda parto de la Rheinpfalz, inter riveroj Alsenz kaj Lauter.]

D: THEODOR DEGEN, pastro, Rathskirchen bei Rockenhausen.

Ratibor (Germanio, Silezio). 37000.

[German-pola urbo. Gimnazio, bankoj. Ferfabrikejoj, ĥemikaj industrioj; cigarfabrikoj. Agrikulturo.]

D: KLEMENS WIECZOREK, eksfervojojficisto, Marienstrasse 72.

Ratisbonne (vidu *Regensburg*).

Rauma (Finnlando, Satakunta).

[Ledo, papero, vitro.

[Unu el plej malnovaj urbo de la lando. Antikvaj restaĵoj.

Seminario, ŝipvetura altlernejo, komerca instituto. Industrio:

D: ONNI HARPIO, bindisto, Naulankatu 19.

EG: "Grupo ĉe Porinstruista lernejo". *Adr. Ejo:* Seminario.

Rayleigh (Angl., Essex). 4000.

[field] The Chase.

D: ALFRED WHEELER LYNDRIDGE, komerca instruisto, "High-

Razgrad (Bulgario). 15000.

[Antikva loko sur rivero Belij-Lom ĉe fervoja linio Ruŝĉuk.

Eksporto: Greno, ovoj, lignoj, tabako. Grandaj motormuelejoj

kaj ledpretigaj laborejoj.]

D: LJUBOMIR NENOV, instruisto.

Reading (Angl., Berkshire). 100000.

[Ĉe riveroj Thames, Kennet. Universitato. Industrio. Biskvitoj.

Semkulturado.

[Caversham.

D: GEO. L. PREEDY, sekretario, St. Andrews Road Caer Glow,

Recht (Persio, Gilan). 40000.

[30 km. ĝis Kaspia Maro. Haveno Pahlevi. Ĉe bordo de

Seighelan rudbare, branĉo de rivero Safidrud. Silkfabrikado.

Rizo, tabako, olivo, teo.]

D: HAĜI SEJD MOHAMED REUHANI, bienposedanto, Bad-del-Lah.

Recife (Brazilo, Pernambuco). 250 000.

[Ĉefurbo de ŝtato P. Grava komercio.]

D: DRO METHODIO MARANHÃO, profesoro, Faculdade de Direito, Rua de São Jorge 419. Caixa postal 343.

VD: TH. VILLA-NOVA, 216 Rua Larga do Rosario.

EG: Pernambuka Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la VD. "Infana Esp. Volley ballklubo". *Adr.:* Rua do Progreso 101. Tovre Recife.

Recklinghausen (Germanio, Westfalen). 83 000.

[Karbominejoj, fervojolaborejoj, ŝtala kaj fera industrio.]

D: FRANZ DREISKEMPER, instruisto, Rochusstrasse 4.

VD: HEINRICH DIEKMANN, seruristo, Görresstrasse 26.

EG: "Unueco". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Krüsemann, Kunibertstrasse 31 (M, Mk 20 h.).

Redwood City (Usono, California). 6000.

D: B. E. MYERS, komerca instruisto, 9 Fulton Street.

Refsund (Svedlando, Jämtland). 2800.

D: ERNST GUSTAV RISBERG, instruisto.

Reichenberg (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 70 000.

[Ĉe Neisse kaj Isermontaro, monto Jeschken. Industrio: Lano, fero, kotono, tapiŝoj, drapo, fortepianoj. Foiro.]

D: GUSTAV SCHOLZE, inĝeniero, Klotildenstrasse 6 II (Komitato de UEA).

VD: FRITZ MICHALEK, elektro-komercisto, Lerchenfeldgasse 20.

EG: "Germ. Esp. Societo". *Adr.:* KARL SCHÜLLER, Ruppertsdorfer Strasse 15. *Ejo:* Urstoffhalle, Altstädter Platz (V 20¹/₂ h.).

* Reichenberger Messe. — *Adr.:* Messeamt, Wiener Strasse 20. Internacia foiro de komercaĵoj kaj specimenoj. 13.—19. Aŭgusto 1927. Unua kaj plej granda teksa merkato de l'kontinento. Plej bona vendejo por ekspoziciantoj, plej bona aĉetejo por teksa, vitra, keramika, maŝina industrioj.

Reigate (Britlando, Surrey). 30 000. [20 mejloj de Londono. Antikvaj kavernoj kaj kastelo. Belaj vidindaĵoj.] [mon Rd.]

D: GEORGE GIBBENS, eksŝtatoficisto, Clairville, Wray Com-

Reinowitz bei Gablonz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1200.

[15 minutoj tramvoje de Gablonz-N. Vitraĵoj, metalfabriko Scholze & Fischer, liveranta ĉiujn bezonaĵojn por la bijuteriaj fabrikoj en Gablonz an der Neisse.]

D: BRUNO GAHLER, seruristo, c/o Scholze & Fischer.

Relizane (Alĝerio, Oran).

D: PROSPER COUFFINHAL, lernejestro, Bd. des Mûriers.

Reni (Rumanio, Basarabio). 16 000.

[kaj ligno.]

[Ĉe Danubo, enfluo de Pruto. Haveno por eksporto de greno]

D: ANDREI ZÎMBREA, poŝtoficisto, Oficiu P. T. T.

Requena (Hispanio, Valencia). 17 000.

D: CANUTO SANCHEZ SOLANO, kuracisto, Calle Antonio Perez 1.

Reutlingen (Germanio, Württemberg). 30 000.

[Malnova historia urbo. Maŝinkonstruado, led- kaj teksindustrio: teks- kaj konstruataĵoj. Paper- kaj metaldrapfabrikoj, la lastaj preskaŭ solaj en Germanio.]

D: (Vakas)

Reval (vidu Tallinn).

Rheydt (Germanio, Rheinland). 50 000. [Apud München-Gladbach. Industrio: Lano, artlano, drapo, motoroj, maŝinoj, litografioj, kemiaĵoj, kabloj, fervojbezonaĵoj. Fandejo.]

D: PAUL BRENDGENS, konrektor, Limitenstrasse 46.

VD: JOSEF CREMERS, bankoficisto, Karlstrasse 36.

EG: "Rejnstelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Bahnhofhotel (Ĵ 20 h.). — Kursoj en Lernejo (Schule), Limitenstrasse 58—60 (L 17—22 h.).

Laborista grupo "Fraterco". *Adr.:* WILHELM MEUSER, Geistenbeckerstrasse 127, Mülfort.

* * Bahnhofhotel Rheydt Bürgergesellschaft E. G. m. b. H. Moderaj prezoj. Unuaklasaj manĝaĵoj kaj bieroj: "Hirschbräu Pilsener", "Goldexport", "Spatenbräu München". Gastĉambroj.

Richland (Usono, Indiana).

D: WM. A. WHITE, terkulturo.

Richvale (USA, Butte California).

D: LEV. H. GORHAM, verkisto.

Ried im Innkreis (Austrio). 6400.

[Lignofabriko. Karbminejo Hausruck.]

D: JOSEF HELLWAGNER, komercifcisto, Lubergasse 5.

Rieden bei Baden (vidu Baden, Svis.).

Riesa-Gröba (Germanio, Sachsen). 23 500.

[Ĉe Elbe. Haveno. Industrio: Fero, ligno, bakaĵoj.]

D: KARL KRÖBER, instruisto, Hafenstrasse 6—2, bei Krüger.

EG: *Adr.:* Studkonsilanto Hendel, Oberrealschule. *Ejo:* Hotel Sächsischer Hof (L 20¹/₂ h.).

Riga (Latvio). 350 000.

[Ĉe rivero Daŭgava, proksime de balta maro. Fondita 1201. Ĉefurbo. Haveno. Universitato. Artakademio. Industrio: Konservaĵoj, kemiaĵoj, vitraĵoj, frandaĵoj, tabako. Eksperto: Lino, butero, ligno, viando.]

Teritorio de UEA: Latvio.

ĈD kaj D: TALIVALDO INDRA, ŝtatoficisto, Kriŝjana Barona iela 104 dz. 21. (Poŝta adreso: Pasta kaste 475. Poŝtĉek-konto 7.)

VD: EDGARO GROT, ĵurnalisto, Zala iela 7 dz. 3.

EG: Riga Esp. Societo. *Adr.*: Pasta kaste 844. *Ejo*: Pils. dz. 4. Valsts Vesturiska Arkiva telpas (Mk 19 h.).

“Esperanto-Sekcio ĉe kultura societo Fenikss”. *Adr.*: Vidzemes ŝoseja 37, aŭ Pasta kaste 844.

“Esp. Grupo ĉe Blindula Instituto”. *Adr.*: Strazdumuiža Neredzigo Instituts.

“Esp. Grupo ĉe Unuiĝo de Blinduloj de Latvio”. *Adr.*: Šarlotes iela 17 aŭ Pasta kaste 844.

„Konstantaj Esp. Kursoj”. *Adr.*: INTE ĈAĈE, Veja ielā 17. De 17—21 h. labortage.

“Esp. Sekcio de Policoficista Societo, loka grupo de TPL”. *Adr.*: Prefektejo, ĉambro 28.

Rijssen (Nederland, Overijssel). 8000. [wald’].

[Fabrikado de Juteleksaĵoj. Ĉirkaŭaĵoj: “Hollandsch Schwarzwald”. Fino A. F. W. L. AALDERS, poŝtoficistino, Postkantoor.

Rimavská Sobota (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 6133. [segiloj.]

[Sudoriento de Slovakio. Fruktkonservaĵoj. Tanejo de baŭtoj;

D: KAREL JORDÁN, oficisto štátný mernický ústav.

Ringkøbing (Dan., Jylland). 4000.

[Ĉe marbordo. Banloko Søndervig. Fiŝkaptado.]

D: HERMANN BUHLEMAN, orgen-konstruisto.

Rio de Janeiro (Brazilo). 1 600 000.

[Ĉe la insulriĉa golfeto. Ĉefurbo. Grava haveno. Industrio de teksaĵoj, ŝuoj, ĉapeloj, cigaredoj. Komerco de kafo, sukero, kotono, viando, ledo, tabako. Universitato, botanika ĝardeno, observatorio, artakademioj, urba teatro, naturscienca historia, komerca kaj terkultura muzeoj. Nacia Biblioteko. Belega ĉevalkurejo. Radiostacio.] [2° andar.

D: D^{ro} CARLOS DOMINGUES, advokato, Praça 15 de Novembro 101

VD: D^{ro} PORTO CARREIRO NETO, inĝeniero, rua 24 do Maio 154.

D: (Andahary) ISMAEL GOMES BRAGA, Rua José Vicente 79.

EG: “Klubo Esperanto”. *Adr. Ejo*: Ĉe la Del. (S 16 h.).

“Virina Klubo”. *Adr.*: Praça 15 de Novembro 101, 2° andar (S 16 h.).

“Laborista Grupo”. *Adr. kaj Ejo*: Rua Camerino 16.

“Medicino-Studentoj”. *Adr. kaj Ejo*: Faculdade de Medicina.

Riom (Francando, Puy de Dôme). 13 000.

[Ĉefloko de Auvergne. Kuprokablo-fabrikado, Tabakoj. Fervoja punkto por atingi akvosanigejon “Châtel Guyon”.]

D: ERNEST DELANÔE, farmaciisto, 2 bis rue Lafayette.

Rive-de-Gier (Francando, Loire). 15 300.

[Metalurgia industrio. Vitrofarado, boteloj, vitraĵoj. Karbminejo. Orminejo. Teksajoj, ŝpinoj, plektejo.]

D: THEODORE JACOD, asekur-agento, 6 rue César Bertholon.

EG: “Al Ci”. *Adr.*: Ĉe la Del.

Rochdale (Angl., Lancashire). 96 000.

[Ĉe rivero Roch. Kotonindustrio kaj lanteksaj-fabrikejo.]

D: HUGH NOËL NOWELL, M. A. parokestro, S. Albans Vicarage.

EG: *Adr.*: Fino MAYNARD, 69 Peel Street, *Ejo*: Centra Lernejo (Ĵ 19½ h.).

Rochester (Usono, New York). 318 000.

[Koloniigita 1789. Okcidenta landparto de la ŝtato New York, ĉe rivero Genesee 12 km. de lago Ontario. Industria Centro. Fabrikado de Kodak, konfekcia vestaĵaro k. t. p.]

D: D^{ro} J. LIVINGSTON ROSEBOOM, kuracisto, 672 E. Main Street.

Rochlitz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Meze de la Giganta Montaro, ĉeĥe Krkonoše, germane Riesengebirge. Kotonolino-teksaĵoj.]

D: HANS SCHIER, desegnisto, Rochlitz a. d. Iser 2—239.

EG: Rondo. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gasthaus Schier.

Roelux (Belgio, Hainaut).

D: CAMILLE LECERF, staciestro.

Skribante al Delegito ne forgesu
Indiki vian membronumeron
Sendi la afrankon!

Römerstadt (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 5000.

[Unu el la plej aĝaj kolonioj de minekspluato en la Sudet-montaro, en 1350 nomita "Raymerstadt". Ekskursoj en bela ĉirkaŭaĵo. Lernejoj: reala, teksta, speciale por silteksado, terkultura. Industrio: Silk- kaj tolteksaĵoj, mebloj.]

D: HANS JANČIK, profesoro, Janowitzer Strasse 3.

VD: DRO KONRAD BRICHTA, profesoro, Schubertthof.

Rohrbach (Saar). 4000.

[Maŝinfabrikejoj, ferfandejoj, vaporkaldronoj.]

D: LUDWIG LUCKENBILL, librotenisto, c/o "Samag".

Rokycany (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6730.

D: SINO ELIŠKA KOČVAROVÁ, Komenského nám. 33.

Rokytnice nad. Jiz. (Ĉeĥoslovakio; vidu *Ročhlitz* a. d. Iser).

Roma (Italio). 664 000.

[Antikvaj, mezepokaj, renesancaj monumentoj. 400 preĝejoj. Ĉefurbo. Sidejo de l'papo. Universitato, bibliotekoj, muzeoj. Katedralo S. Petro. Sennombraj restaĵoj el antikva tempo. Eksporto de artobjektoj; granda alfluo de fremduloj.]

D: DRO ELIO MIGLIORINI, helpanto en la Universitata Geografia Instituto, Via Alessandro Poerio 29, Roma 44.

VD: ERMANN FILIPPI, fervoja librotenisto, Via Tagliamento 76, Roma 36. (Dum aŭgusto—septembro sin turni al la VD.)

EG: Istituto Romano di Esperanto. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* "Caffè Greco", Via dei Condotti 85 (Ĵ 21½ h.).

Romans sur Isère (Franclando, Drôme). 17200.

[Dekstraborde de rivero Isère. Industria loko. Speciala kuko "Pognes de Romans".]

D: PAUL VERNIN, industriisto, 9 Faubourg St. Nicolas.

Romorantin (Franclando, Loir et Cher). [Grava drapindustrio.]

D: DANIEL MOREAU, industria oficisto, 32 Faubourg d'Orléans.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hôtel de Ville (Ĵ 20½ h.).

Rorbas-Freienstein (Svislando, Zürich).

D: HANS LANDERT, kasisto.

Rorschach (Svislando, St. Gallen). 12000.

[Ĉe Bodensee. Nordorienta enirpunkto de Svislando. Kvar fervojaj, tri vaporŝip-linioj. Brodaĵ-industrio.]

D: FRITZ KLINGENBECK, komercisto, Industriestrasse 34.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurant zur Sonne, Volksküche (Ĵ 20 h.).

Rosario de Santa Fé (Argentino). 300 000.

[Ĉe rivero Parana. Haveno.]

D: ISODORO E. MAYORGA, studento univ., Mendoza 3653.

Rosendaal (Nederland, Noord Brabant). 20 000.

D: ADR. PETRUS BORGHOUT, vagonarekzamenisto, Smoorstraat 4.

Rosice (Ĉeĥoslovakio, Pardubice). 1580.

D: RUDOLF KOPECKÝ, oficisto, úředník raffinerie cukru.

Rosny-sous-Bois (Franclando, Seine). 11000. [Apud Paris.]

D: GEORGE RUMY, komerca oficisto, 11 rue de Neuilly.

VD: VINCENT POCZOBUT, kemiisto, 36 bis Avenue de la République.

EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Annexe de la Mairie [2ª L. 4ª V de ĉiu monato 21 h.].

Rosochacz Pošto Jagielnica (Pollando, Małopolska). 3000.

[Kamparo en pentrinda "Podole", plej varma sudorienta regiono de l'lando.]

D: FINO HALINA DOMANSKA, bienposedantino.

Rostock (Germanio, Mecklenburg). 75 000.

[Haveno. Universitato de 1418. Ŝipkonstruado.]

D: AUGUST WILKEN, ekspedisto, Leonhardstrasse 25 II.

EG: "Laborista Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.

"Esp. Grupo". *Adr.:* FINO E. HÖPPNER, Augustenstrasse 65a.

Rotterdam (Nederland, Zuid Holland). 650 000.

[Unua haveno de Nederlando.]

D: P. J. VERMAAS, arkitekto, Nieuwe Binnenweg 340a.

VD: W. KOK, ĉef fervojisto, Willebrordusstraat 71b.

EG: "Merkurio". *Adr.:* Sro J. v. d. Velde, Rodenrijse Laan.

"La Espero". *Adr.:* A. M. RISWICK, Eleonorastraat 55b.

Ejo: Gebouw Vereeniging, Botersloot 90 (Ĵ 20 h.).

Roubaix (Franclando, Nord). 120 000.

[Tre grava centro de ĉiuspecaj lanteksajoj kaj katunoj; gravaj kaj bone konataj lan- kaj kotonŝpinoj; eksportcentro al ĉiuj landoj de la mondo.] [de l'Epeule.]

D: ANDRÉ BOULOUIS, makleristo pri kombitaj lanoj, 33 rue

VD: GEORGES BROQUEVIELLE, oficisto, 35 rue de Lannoy.

EG: Roubaix-Tourcoing. *Adr.:* 254 Rue Pierre de Roubaix.

Ejo: Café Bellevue, rue Neuve (1ª Ĵ ĉiumonate).

Roudnice (Ĉeĥoslovakio, župa Louny). 10 000.

D: FRANTIŠEK HORÁLEK, instruisto, Husova 108.

Roustchouk (vidu *Ruse*).

Rovereto (Italio, Venezia Tridentina). 15 700.

[Valo de Adige. Naskiĝloko de A. Rosmini. Kastelo kun milita muzeo kaj sonorilego dediĉita al la mortintoj ĉiulandaj dum la granda milito.]

D: D^{ro} ALESSANDRO MONDINI, tribunala juĝisto, Corso Vittorio Emanuele 1.

Royston (Angl., Hertfordshire).

D: JAMES COURSE, horloĝisto, Clock House.

Rtyně (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2800.

[Montara regiono. Teksa industrio kaj komerco.]

D: BEDŘICH NYČ, fervojisto, Rtyně v. Podkrkonoši. 403.

Rüstringen (Germanio, Oldenburg). 55 000.

D: WILLI EKERT, komercisto, Roonstrasse 17, Wilhelmshaven.

Rumburg (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 10 000.

[Sanatorio por nervmalsanuloj. Industrio: tapiŝoj, kovriloj, meblo-tekstaĵoj, lignotekstaĵoj, sparteriaĵoj, tornaĵoj.]

D: FRANZ SIEBER, profesoro, Webeschule.

VD: RUDOLF WAGNER, librotenisto, Lange Gasse 26.

EG: Germana Esp. Grupo. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del.

Ruse (Bulgario). 50 000.

[Alia nomo: Ruŝĉuk. Ĉe Danubo. Roma fondaĵo. Haveno. Loĝantaro tre diversa: bulgaroj, hebreoj, armenoj, turkoj.]

D: IVAN KOTOV, bankoficisto, str. Saraolu 11.

VD: DIMITR IVANOV, str. Prista 28.

EG: "Solidareco". *Adr.: Ejo:* Aleksandrowska 74.

Rutigliano (Italio, Apulio). 11 000.

D: GIUSEPPE TROJANO, studento, Corso Cairol.

Rychnov nad Kněžnou (Ĉeĥoslovakio). 5000.

[Kastelo kun artkolektaĵoj. Tekstindustrio. Proksime banloko Studánka. Turismo en "Aĝla Montaro".]

D: LADISLAV ŠIMERDA, juristo, Husova 645.

EG: Stud. Rondeto. *Adr.: Ĉe la Del. Ejo:* Nova gimnazio (S 15 h.).

Ryton on Tyne (Sin turni al la delegito en *Newcastle on Tyne*).

S

Saalfelden (Aŭstrio, Salzburg). 6000.

[Ĉe "Ŝtona Maro"; Centro por Turismo.]

D: HANS WALLINGER, fakinstruisto, Apotheke.

VD: VALENTIN HUTEGGER, pastro.

EG: "Unueco". *Adr.: Ĉe la Del. Ejo:* Brauerei Blatte (Ĵ dusemajne).

Saarbrücken (Saarteritorio). 127 000.

[Industrio kaj komerca centro de l'Saarteritorio.]

D: KARL KRÄMER, sup. instruisto, Hohenzollernstrasse 156.

VD: ADAM BLOCH, komercisto, Schulstrasse 11.

EG: Esp. Ligo Saarteritoria. *Adr.: Ĉe la Del. Ejo:* Schlosscafé, Viktoriastrasse (L 20 h.).

Saaz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 16 000.

[Ĉe Eger. Kulturado de lupolo, fruktoj, kukumoj.]

D: JOSEF SÜSSER, profesoro, Saaz 687.

VD: PAVEL ČAHÁK, instruisto, Hrnčířské nám. 842.

EG: *Adr.: Ĉe la Del. Ejo:* Gasthaus zum Goldenen Löwen (Gastejo Ora Leono), Bogengasse (ĉiumonate 1^{an} L 20 h.).

Sabadell (Hispanio, Barcelona). 40 000.

[Kataluna regiono. Lanteksaĵoj kaj simila industrio.]

D: ANTONIO COSTA, elektristo, Salud 122.

EG: "Aplech". *Adr. Ejo:* 9 Montserrat (ĉiutage, 20 h.).

Sadovec (Bulgario, Lukovitsko). 1000. [Terkulturado.]

D: ATANAS LAKOV, komercisto, Selo Sadovec.

EG: "Aŭroro". *Adr.: Esperantska Grupo Aŭroro. Ejo* Narodno Ĉitalište "Iskra" (S 21 h.).

Saigon (Ĉinio, Koŝin). 100 000.

[Kun antaŭurboj kaj urbo Cholon 400 000 loĝ. Granda aktiva haveno sur rivero Saigon. Ĉefurbo de Koŝin kaj leĝa ĉefurbo de Franca Indo-Ĉinio. Importo: ĉiuj komercaĵoj. Eksporto: rizo, kaŭĉuko, haŭto, ktp.]

D: ANDRÉ MIALHE, librotenisto, c/o Denis frères S. A., priv. adr. 22 Ruelle Farinolle.

Salisbury (Afriko, Southern Rhodesia). 6500.

[Ĉefurbo de la Suda Rodezio. Agrikulturo: Maizo, tabako, kotono, faboj, ter-nuksoj, ktp. Brutaro-produktaĵoj: Lakto, butero, fromaĝo. Industrio: Kotonejo, maizo-muelejo. Sapo, kandeloloj. Lardo- kaj oleofabrikejo.]

D: FINO MARY EDITH BERRY, stenografistino, Department of

Salminen (Finnlando, Savo). 8000.

[Malgranda stacio, ĉirkaŭita de 30 lagoj.]

D: HUGO SALOKANNEL, staciestro.

EG: Studocirkl. *Adr.: Ĉe la Del.*

Salzburg (Aŭstrio). 36 200. [Ĉe Salzach. Antikve: Juvavium. Ĉefloko de lando Salzburg. Katedralo 1614. Mozarteum. Dum monato aŭgusto ĉiujare Internaciaj Festludoj. Proksime Hallein, salminejo prehistorie jam ekspluatita; Werfen, plej granda glacikaverno.]

D: JOSEF VOGEL, ŝuisto, Wolfdietrichstrasse 7.

VD: HERMANN HINTERHUBER, apotekisto, Linzergasse 7.

EG: Adr.: HANS HÖRTENHUBER, Steinbruchgasse 5. *Ejo:* Restoracio "Goldener Stern" (Mk 20 h.).

"Laborista grupo Frateco". *Ejo:* Arbeiterheim, Paris-Lodronstrasse.

Salzufflen (Bad) (Germanio, Lippe). 8000.

[Banloko. Sal- kaj termalfontoj.]

D: FRIEDRICH TIEDEKEN, pension-posedantino, Parkstrasse 30.

Sambonifacio (Italio, Verona).

Sin turni al la Del. de Verona.

Samos-Vathy (Greklando). 60 000.

D: D^{ro} VLIAMOS M. NIKOLAIDIS, juristo.

VD: THALIS A. SINEFIAS, tabakkomercisto.

EG: Samosa Esperantista Societo. *Adr.:* Ĉe la Del.

Sâmpetru (Rumanio, jud. Braşov).

D: GHEORGHE BARSAN PIPU, terkulturisto, No. 465.

Sampierdarena (Italio, Genova). 55 700.

[Naskiĝloko de pentristo Nicolo Barabino. Industrio: Fandepoj, ŝtalo, plumbo, maŝinoj, lokomotivoj, ŝipkonstruo, ŝnuro, lado, sapo, margarino, pasto, fiŝkonservoj, ĉapeloj. Banloko.]

D: EUGENIO RONDINI, kalkulisto, Via Andrea Doria 15—25.

EG: Adr.: Sampierdarena Esperanto-Societo. *Ejo:* Società Impiegati Civili, Via Vittorio Emanuele 218 r. (L 20¹/₂ h.).

Sandberg (Germanio, Schlesien). 5000.

[Industrioloko apud la konata banloko Salzbrunn, proksime de la ĉarna valo "Fürstenstein". Plej granda spegulvitrofabrikejo orientgermana; ferkonstrufabrikejo "Karlschütte-Werk 1". Cement- kaj metalfadenfabrikejoj.]

D: ALBERT WEBER, lingvo-instruisto, Hochwaldstrasse 6.

Sandviken (Svedlando, Gestrikland). 10 000.

[Plej granda ferproduktado en Sved. Fer- kaj ŝtalobjektoj.]

D: HUGO LARSSON, oficisto, Karlavägen 30, Barrsätra.

EG: Adr.: Esperanto förening. *Ejo:* Hotell Linnéa (2^a Mk 19¹/₂ h.).

Santiago (Kubo). 63 000.

[Ĉe sudorienta parto de Kubo. Haveno.]

D: GERARDO PUIG MESTRE, komercisto, E. Palma b. no. 4.

Santiago de Chile (Ĉilo). 510 000.

[Ĉe la rivero Mapoche kun landa kaj katolika universitatoj, germana lernejo, astronomia observatorio, muzeo kaj parlamento "Kapitolo".] [Calle Carmen 1288.]

D: LUIS E. SEPÚLVEDA CUADRA, blindulinstruisto kaj tradukisto,

Sárospatak (Hungario, Zemplén). 11 000.

[Apud rivero Bodrog. Malnova reformita kolegio, Comenius ĝia profesoro de 1650 ĝis 1654. Malnova Rákóczi kastelo. En mond fama "Tokaj'a" vinregiono. Vinkomercio.]

D: SÁNDOR HALLGATO, gimnazia profesoro, Kossuth u. 60.

Sauvo (Finnlando, Turku). 3500.

D: YRÖ RAUTIO, terkulturisto.

Savigny sur Orge (Franc., Seine et Oise). 8000.

[Bierfabrikejo, kastelo.]

D: JOSEPH MAJOR, redaktoro, 46 rue Rossay.

Savonlinna (Finnlando). 4500.

[Urbo konstruita ĉirkaŭ belega kastelo Olavinlinna kiu estis fondita en jaro 1475. Kuŝas sur sep insuloj, sur la bordoj de Kyrotrafluo, en belega natura ĉirkaŭaĵo. Granda komercio da ligno. Lignolamena-, terebinta- kaj maŝinfabrikejoj.]

D: FINO IDA SAIRANEN, instruistino, Suomi ap. Savonlinna

EG: Esp. Klubo de Geinstruistoj. *Adr.:* Ĉe la Del. "Junulara grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Schatzlar (Ĉeĥoslovakio, Trautenau). 3560.

[Karbminejo, vitro- kaj porcelanfabrikejo. Kastelo.]

D: ALOIS HAASE, lernejdirektoro, No. 173.

EG: Adr. Ejo: Arbeiterheim = Laborista hejmo (Mk 20 h.).

Scheveningen (Nederlando). 34 900.

[Ĉe norda maro. Banloko. Urboparto de Hago.]

D: COERT HENDRIK BRAMKAMP, instruisto, Pansierstraat 22.

VD: B. BOON, poŝtoficejo, Postkantoor.

Schiltigheim (Francio, Bas-Rhin). 20 000.

[Tre industria urbeto: Bierfabrikejoj, du vagonfabrikejoj, lignaj-konservajfabrikejoj.]

D: RAYMOND HUG, inĝeniero, 55 A. rue Principale.

EG: "Grupo de Schiltigheim, Bisheim kaj Hönheim". *Adr.:* S^{ro} JOSEPH VOGEL, 7 rue Rosheim.

Schmalkalden (Germanio, Thüringen). 10 000.

[Malnova urbo, historie fama, protestanta Schmalkalda Ligo 1531, belege situata, 320 m. super marnivelo en rondvalo. Fabrikado de fer- kaj ŝtalaĵoj.]

D: OTTO MANDLER, bankprokuristo, Brackstrasse 6.

EG: *Ejo:* Messerschmidts Bierhalle (L 20¹/₂ h.).

Schmiedeberg (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Fervojestacio por vintraj sportejoj Keilberg kaj Fichtelberg en Erzgebirgo. Industrio: Fiŝkonservoj, teksaĵoj, pasamentaĵoj. Fabrikado de galalitaĵoj butonoj kaj perlsaketoj.]

D: LUDWIG LIEBALD, fakinstruisto, No. 39.

Schneidemühl (Germanio, Grenzmark). 40 000.

[Limstacio al Pollando. Industrio: Ligno, maŝinoj, brikoj.]

D: LOUIS SEGERS, komerca riprezentanto, Seminarstrasse 51.

Schweidnitz (Germanio, Schlesien). 31 300.

[Ĉe Weistritz. Fabrikado de maŝinoj, elektrokalkuliloj, metal-
aĵoj, argilo, sapo.]

D: JOHANNES ZUCKSCHWERTDT, libristo, Waldenburger Strasse 21.

VD: RICHARD KRAUSE, fabrikposedanto, Freiburger Strasse.

EG: *GEA*, Loka grupo. *Adr.:* Major DR. FRITSCH, Garten-
strasse 5. *Ejo:* Goldener Löwe, Burgplan (V 20¹/₂ h.).

"Laborista grupo". *Adr.:* S^{ro} Weinemann, Büttnerstrasse.

Schweiklberg (Germanio, Niederbayern).

D: PELEGRINUS HOFFMANN, misiopastro kaj prioro de la
monaĥejo Benediktina Schweiklberg b. Vilshofen a. D.

Schwerin (Germanio, Mecklenburg). 50 000.

[Ĉefurbo de Mecklenburg. Bela kastelo sur insulo. Kastel-
ĝardeno. Muzeoj. Teatro. Bela ĉirkaŭaĵo kun arboj kaj mul-
taĵ lagoj. Banloko Zippendorf.]

D: KARL PETERS, instruisto, Burgstrasse 6.

Sclessin (Belgio, Liège). Vidu *Ougrée-Sclessin*.

Sebnitz (Germanio, Sachsen). 11 000.

[papero.]

[Fabrikado de artefaritaj floroj, kartonaĵoj, butonoj, lampoj,

D: EMIL KREMPLE, komercaganto, Burggasse 218 B.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Stadt Dresden (V 20 h.).

Seewen (Svislando, Schwytz). 1000.

[Banloko apud Schwytz, 8000 loĝ. Ferhava mineralakvo jam
konata en jaro 1659 kaj posedaĵo de la familio Beeler. Eks-
kursoj sur Rigi kaj Mythen. Fabrikado de ĉerizbrando (Kirsch).]

D: OTTO HALLER, privatulo, Mineralbad Hotel Rössli.

Seifhennersdorf (Germanio, Sachsen).

D: HEINRICH KUNZE, dir. de faklernejo, Fachschule.

VD: FRANZ THUM, studasesoro, Neue Zollstrasse 752.

EG: "Espero". *Adr. Ejo:* Fachschule (M 19 h.).

Seinäjoki (Finnlando). 5000.

D: JAAKKO RANTA, fervojisto.

Selby (Britlando, Yorkshire). 10 000.

[Antikva urbo sur rivero Ouse. Meze de larĝa agrikultura
distriko. Ŝipkonstruo kaj semoj dispremantaj.]

D: JOHN HESKETH, lernejestro, 60 Brook Street. [Barlby Road.

VD: BERNARD DIXEY WARD, fervoja oficisto, 6 George St.

Selo Solotvina (Ĉeĥoslovakio, Subkarpata Rusio). 4000.

[Hungare: "Faluslatina". Ĉe rivero Tisa. En najbara vilaĝo
Akna Slatina salminejoj kun kelkaj falkavaĵoj kaj salbanejoj.]

D: CYRILL PAŘÍZEK, dogan-gardestro, poŝto Akna Slatina.

Semarang (Nederlanda Indio, Java). 150 000.

[Ĉefurbo de provinco Semarang (5154 km² 1,5 miliono da lo-
ĝantoj) en norda parto de Java.]

D: TJONG HIE LIEM, Kranggan-Wetan 19—21.

Semlin (vidu *Zemun*).

Senftenberg (Germanio, Lausitz). 16 000.

[Briketindustrio. Karbominejoj, Vitrofarado. Ferfandejoj.]

D: ERNST MUTHSCHALL, fervoja inspektoro, Adolphstrasse 1.

Senice na Moravě (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1450.

D: FRANTIŠEK VYROUBAL, ŝuistomajstro, Senice na Moravě
u Olomouce.

Senta (Sudslavio, Baĉka). 32 000.

[Fondita 16^a jarcento. Venko de princo Eŭgeno de Savojo
kontraŭ la turkoj en 1668. Industrio: Muelejo, membloj.]

D: GYÖRGY FARKAS BARATI, priv. oficisto.

VD: FRANCISKO BELECZ, lignaĵisto, Wilsonova ul. 5.

EG: Amika Rondo Esp. *Ejo:* Gradska gimnazijska (D 11 h.).

Sepsiszentgyörgy (vidu *Sfântu Gheorghe*).

Sered (Ĉeĥoslovakio, ŝupa Bratislava). 5300.

[Ĵ. XV.

D: JAN KRATOCHVILLA, instruisto, Středný Čepení, p. Sered,

Sevilla (Hispanio). 210 500.

[Ĉe Guadalquivir. Antikve: "Hispalis", "Colonia Romulensis".
Katedralo, palacoj, roma amfiteatro. Universitato 1505. Industrio.
Eksporto: Vino, oleo, lano, kupro, plombo, hidrargo.]

D: CARLOS MARTINEZ, oficisto de fervoja kompanio M.Z.A., Plaza de Armas, Estación Pabellón de Via y Obras.
VD: EDUARDO MORENO CABALLERO, oficisto, Torneo 58.
VD: Fino ENRIQUETA ESCACENA BERMEJO, studentino, Rodo 13 praĵ.
EG: Aĉr: Ĉe la Del. **Ejo:** Reĝa Ekonomia Soc. de Amikoj de la Lando, Rioja 25 (1an D monate 15 h.).

Sevlievo (Bulgario, Tirnovo). 10 000.
 [Silkovermo-bredado. Eksporto de sekita viando. Industrio: Ŝnuraĵoj, ledoj, maŝinoj por alkoholaĵoj, farunoj.] [vestaĵoj.
D: Doĉo TODOR STANEV, abaĝija = faristo de turkaj pelt-
EG: "Fratiga Stelo", kaj "Sunleviĝo". **Aĉr:** Ĉe la Del.

Seymour (Aŭstralio, Victoria).
D: ALFRED BASSETT, farnisto.

Shanghai (Ĉinio). 1 500 000.
 [Ĉe rivereto Wusung. Ĉefloko de provinco Kiangsu. Haveno. Centro de silko kaj de komerco.]
D: ĈEN ĈAŬ JIN, komercisto, K. 7, Boone Road.
VD: IĈIO SUN, telegrafisto, K. 7, Boone Road.
EG: Shanghai Esp. Asocio. **Aĉr:** Ĉe la Del.
EO: Ĉina Esperantista Librejo. **Aĉr:** Ĉe la Del.

Sheffield (Angl., Yorkshire). 490 700.
 [Industrio: Ŝtalo, tranĉiloj, klingoj, optikaj kaj matematikaj instrumentoj. Universitato kun teknika sekcio.]
D: JOHN CHARLES AUTY, prokuristo, 14, St James Street.
VD: ERNEST FRANK RODGER, komizo, 149, Ecclesall Road, Hillsborough.
EG: Aĉr: Sino BATEMAN, 15, Edge Hill Road, Nether Edge.
Ejo: Business Exchange, Cross Burgess Street (V 20 h.).
 "Woodseats", 632 Chesterfield Road (M 19¹/₂ h.).

Shipka (Bulgario; vidu *Chipka*).

Shipley (Britlando, Yorkshire). 30 000.
 [Proksime de la granda lanindustrio centro Bradford. Lan-industrio, teksmaŝinoj.] [Crescent.
D: Fino MARY E. PARKER, "Rosendale House", 25 Wellington

Shizuoka (Japanio, Shizuoka). 95 000.
 [Apudmara urbo 54 km de la monto Fuji; 191 km. de fervoja veturo al Tokio. Verda teo, lakaĵoj, bambuaĵoj, oranĝoj. Milda klimato.]
D: KUNITARO TAKAHAŜI, inĝeniero, Mizuoĉi 28.

Shreveport (USA, Louisiana). 165 000.
 [Fervoja krucpunkto. Petrol- kaj gasoputoj]
D: MARCUS L. DE VINE, hotelisto, 303 Baker Street.

Sibiu (Rumanio, Transsilvanio). 44 500.
 [Ĉe rivero Zibin. Centro de transsilvanaj saksoj. Mezepoka karaktero. Drapo, ledo. (Hermannstadt-Nagyszeben.)]
D: KARL WAGNER, oficisto, Strada Fabini 2.

Siedlee (Pollando). 40 000.
 [Ĉe rivero Liurez fluanta al Bug. Sidejo de katolika episkopo.]
D: BOLESŁAW ŻMUDA, konstruisto, ulica Blonie 4.

Siegen (Germanio, Westfalen). 30 000.
 [Fondita en 1224. Lokata sur 7 montetoj. Grava industrio. Minejoj kaj ferminejoj.]
D: WILLI IHNE, komercisto, Marburger Tor 3.
EG: "Neŭtrala Esperantistaro". **Aĉr:** Instruisto Freudenberg, Friedrichstrasse, Weidenau (Sieg). **Ejo:** Café Kling-spor (1^a S 20 h.).

Siemianowice (Pollando, Silezio). 43 500.
 [1 km. de la germana limo. Karbminejoj, ferindustrio, kaldron-fabriko, zinkumejo.]
D: STANISŁAW REICHMANN, komercifcisto, ul. Wandy 24 II.

Sieradz (Pollando, Łódź). 18 600.
D: JÓZEF SZTULMAN, lernanto, ul. Tad. Kościuszki.
EG: "Konkordo". **Aĉr. Ejo:** Ĉe la Del. (D Mk 19 h.).

Sighisoara (Rumanio, Transsilvanio). 15 000.
 [Fondaĵo de saksaj kolonistoj. Mezepoka karaktero. Ĉe fervojlinio Vieno—Budapeŝto—Bucureŝto. Kulturado de lupolo kaj fruktoj. Fabrikado de drapoj, toloj kaj tegoloj, ledoj, silkoj. Germ. nomo: Schässburg. Hungare: Segesvár.]
D: FRANCISKO OLAH, majoro en rezervo, Hüllgasse 86.
VD: KARL H. MÜLLER, komercisto, Hüllgasse 59.
EG: "Nia kastelo". **Aĉr. kaj Ejo:** Ĉe la Del. (V 20—22 h.).

Signa (Italio, Firenze). 20 000.
 [Ĉe riveroj Arno kaj Bisenzio. Naskiĝloko de Atto Vannucci, Michelacci kaj Egisto Ferroni. Antikva kastelo. Ceramiko, pajloplektaĵoj.]
D: GINO CATARZI, ĉefredaktoro, Via E. Ferroni 321.

Sittama via Tampere (Finnlando, Kangasala).
 [Ĉe fervoja linio Tampere—Vaasa. Naturbelaĵoj.]
D: FRED. BRUNO HONKAVAARA, fervojoficisto.

- Silistra** (Rumanio, Dobruĝa). 20 000.
[Antikva roma fortikaĵo Durostorum; dum turka regado provinca sidejo: ofte citita en milita historio. Ĝis 1913 bulgara. Danuba haveno. Eksporto de grenoj, faruno, brutoj, ovoj, tabako, beto, vinberoj. Komerca, teknika kaj eklezia lernejoj.]
D: NAKO NAKOFF, studento, Str. Princo Nikolo 27.
VD: GEORGI N. GEORGIEFF, gimnaziano, Str. Vasile Alexandri 7.
- Sinabelkirchen** (Aŭstrio, Oststeiermark).
D: JOSEF BIERBAUER, komerca komizo.
- Sinj** (Sudslavio, Dalmacio). 3000.
[Malvenko de la Turkoj en 1716—1717. Karba kaj ŝtona industrio. Brutarkomerco.]
D: ANTE ĈATIPOVIĆ, privata oficisto (privatni činovnik).
- Siparia** (Brita Okcidenta Indio, Trinidad).
D: WILFRIDUS BROENS, katolika pastro.
- Skara** (Svedlando). 4400.
D: ANDERS ROSENBERG, gimnast. direktoro, Solliden.
VD: GUSTAV HEDERT, elektristo, Skolgatan 10.
EG: *Adr.:* Box 111. *Ejo:* Skara Tidningsredaktion (1an M monate 20 h.).
- Skjelskør** (Danmarko). 2750.
D: JENS ACTOR SØRENSEN, instruisto.
- Skřivany** (Ĉeĥoslovakio, Nový Bydžov). 1300.
[Granda rafinejo de sukero.]
D: JÁN NOSEK, oficisto en sukerrafinejo.
- Slezská Ostrava** (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 23 000.
[Dekstra bordo de riveroj Odra kaj Ostravice, proksime de landlimoj pola kaj germana. Karbo, 17 minejoj.]
D: JAN BABINEC, tipografisto, Vrchlického ulice 343.
VD: JAN BASTL, oficisto, Hladnov 955.
EG: "Rondeto de Esperantistoj". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurace Záloženský dům (S 19—21 h.).
- Sliac** kúpele župa Zvolen (Ĉeĥoslovakio, Slovakio).
[Fama banloko jam en XV^a jarcento. Ferhavaj termaj fontoj. Ĉiujare 3500—4000 gastoj.]
D: JOSEF SUCHÝ, librotenisto.
- Sliven** (Bulgario, Burgas). 36 000. [teksaĵoj, vino.]
[En la "bluaj ŝtonegoj". Sulfurbano. Vinberkulturado. Silko,
D: VASIL A. SLAVOV, advokato.
EG: "Espero". *Adr.:* Ĉe la Del.

- Smorgonie** (Pollando, Ziemia Wileńska).
[81 km. sudoriente de urbo Wilno. Detruita dum mondmilito. Antaŭe centro de ledfabrikaĵoj. Konata pro sekaj kringetoj.]
D: (Vakas)
- Soerabaia** (Nederlanda Hindio, Java). 192 000.
[Granda komerca urbo, varmega. Multegaj moskitoj. Riĉa postkampo kaj kulturejoj: sukero, rizo, tabako, ktp.]
D: S. J. YSSELSTEIN, direktoro de M. U. L. O. School.
- Sölde** (Germanio, Westfalen). 5000.
[En la Ruhr regiono, ŝtonkarbminejo.]
D: WILHELM KOCKSKEMPER, instruisto, Sölde apud Dortmund.
- Sönderborg** (Danmarko, Jylland). 10 500.
[Mezepoka kastelo. Haveno. Turismo. Proksime nacia parko]
D: NIELS MOESGAARD, bibliotekisto. ["Dybbøl"]
- Sofia** (Bulgario). 180 000.
[Centra urbo sur vojo al oriento, fondita 115 de Trajan. Ĉefurbo. Fervoj-linio Belgrad—Konstantinoplo. En ĉirkaŭaĵo mineralakvo-fontoj.]
D: ATANAS D. ATANASOV, oficisto, Oborište 68.
VD: KIRIL GEORGIEV, 6 Septemvri no. 1.
"Bulgara Esp. Societo". *Adr.:* Str. 6 Septemvri 1.
"Sekcio de BES". *Adr.:* Sama.
- Sokal** (Pollando). 12 000.
[Ĉe rivero Bug, fluanta al Vistulo.]
D: OREST KARAWAN, studento, Zabuze, Belska 154.
- Solingen** (Germanio, Rheinland). 50 000.
[Ĉe rivereto Wupper. Plej alta ponto enlanda, alteco 107 m, longo 500 m. Granda antikva grafkastelo. Fabrikado de ŝtalobjektoj, tranĉiloj kaj armiloj.]
D: ARTUR GITZINGER, faklaboristo, Dorper Strasse 27 II.
EG: "Verda Stelo". *Adr. Ejo:* Restaurant Häring, Kölner Strasse 133 (V 20 h.).
- Sóller** (Hispanio, Baleares). 10 000.
[1561 batalo kontraŭ turkaj kaj algeraj piratoj. Situita en ĉarma valo apud NWa majorka marbordo. Malgranda haveno. Eksportado de oranĝoj kaj fruktoj. Teksaĵfabrikejoj. Tanado de ledoj.]
D: MIQUEL ARBONA OLIVER, teksindustria direktisto, S. Pedro 2.
VD: FRANCESC COLOM OLIVER, studento, Calle de Las Almas.
EG: "Esp. Grupo Sollerico". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Real 15 (L kaj J 20¹/₂ h.).

Solnice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

D: MIROSLAV PULCHART, instruisto = učitel.

Sortavala (Finnlando). 4000.

D: K. VÄISÄNEN, prokuristo, Tehdaskatu 9.

Sosnowiec (Pollando, Laglebie). 130 000.

[Karbminejoj kaj metalurgia industrio. Inda ekskursejo. Ĉe rivero Biała Przemsza.]

D: BOLESŁAW CZECHOWSKI, instruisto "La Ornamo" Str. Koscielna, Hale Targowe.

VD: FINO GUSTAWA LEWENHOFFOWNA, fotografistino, Czysta 1.

EG: "Laborista Grupo Esp. ĉe TUR". *Adr.:* TUR, Sosnowiec, str. Orla.

"UEA grupo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Str. Przejazd 1, D^{ro} A. Ingster (Ĵ 20¹/₂ h.).

South Cave (Britlando, East Yorks). 1000.

[Unu branĉo de la Granda Norda Vojo de la Romanoj pasis verŝajne tra la loko. Interesaj geologiaj objektoj troviĝas en la sablaj kaj kruzaĵ minejoj. Terkulturo.]

D: G. F. B. HALL, instruisto, "Killala" Beverley Rd.

Southend-on-Sea (Britlando, Essex). 106 000.

[Moderna banurbo ĉe la elfluejo de la rivero Tamizo. Posedas la plej longan elsipejon en la mondo. Loĝejo de multaj londonaj aferuloj kiuj vagonare veturas al la ĉefurbo.]

D: DOUGLAS PHILLIPS BOATMAN, okula optikisto, "Springfield" 14 Westbourne Grove, Westcliff on Sea.

EG: *Adr.:* 48 Chalkwell Park Drive, Leigh-on-Sea. *Ejo:* Victoria Temperance Hotel, Alexandra Street, Southend-on-Sea (vintre 1^a V 20 h.).

Southport (Angl., Lancashire). 52 000. [Mara banloko.]

D: GEORGE W. IDDON, feraĵvendisto, 7, St. Peters Road, Birkdale.

EG: *Adr.:* Fino M. Walls, 25 Derby Street.

Sowerby Bridge (Angl., Yorkshire)

D: JOHN HOYLE, ĉefingeniero, 13 Finkle Street.

Spa (Belgio, Liège). 8000.

["Perlo de l'Ardenoj". Banloko: Ferhava akvo, ŝlim- kaj mine-ralaj karboacidaj banoj; industrio de pentritaj lignoskatoletoj.]

D: GÉRARD BORCKMANS, verkisto, 6 Place des Ecoles.

VD: JEAN DESONAY, Place Verte 3.

EG: B. L. E. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ecole communale des filles, 6 Place des Ecoles.

Spalato (vidu *Split*).

Spezia (vidu *La Spezia*).

Spíšska Nová Ves, župa XVI (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 12 000.

D: JOSEF MICHALSKÝ, ŝtata oficisto.

Spíšské-Vlachy (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 3500.

[Sub montaro Branisko. Malnova purgotika preĝejo el 14^a jarcento. Antikva gardoturo. Industrio: Ligno, kalkŝtonaj skulptaĵoj. Hungara nomo: Szepesolassi; germane Wallendorf.]

D: D^{ro} PAUL DOLÁK, paroĥestro-dekano.

EG: "Vera Paco". *Adr.:* Ĉe la Del.

Split (Jugoslavio, Dalmacio). 28 000.

[Ĉe bordo de Adria. Palaco Diokleciana, Porta Aurea. Haveno. Cemento, likvoroj.]

D: RUDOLF RUPČIČ, poŝtsekretario, Palmira 9.

Squinzano (Italio, Apulio). 10 000.

D: VINCENZO PAGANO, komercisto, [Via Lecce-Brindisi.]

Sremska-Mitrovica (Jugoslavio, Slavonio). 15 000.

[Ĉe rivero Sava. Rome Sirmium, naskiĝ- kaj restadloko de romaj imperatoroj. Urbo de Sankta Demetrio (1388) laŭ li Mitrovica havas la nomon. Industrio: Meblaro, biero, tanino, lano, brikoj, ligno.]

D: GEORG. P. RADOVANOVIĆ, ŝuisto, Stara ul. 26.

EG: Amika Klubo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Zdravljak (D 15 h.).

Stanimaka (Bulgario). 25 000.

[Tabako, kotonoj, vinberoj.]

D: HRISTO MARTINOV, komerca oficisto, ul. Car Asen 5—23.

VD: HRISTO GEORGIEV, oficisto, ul. Rakovska 17.

EG: "Signo de l'espero". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Esperantski Klub (V M vespere).

Staňkov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3500.

[Vitrofabriko, segejo, brikejoj, bierfarejo.]

D: FRANTIŠEK ERNST, tajlora helpanto, 217 Staňkov u. Plzně.

Stapleford (Britlando, Nottingham). 12 000.

[7 mejloj de urbo Nottingham. Mineraloj; karbo kaj sablo; komerco, precipe punto-fabrikado. Granda fervoja flankrelaroj-kaj ferlaborejo en najbareco. [Brookhill Rd.]

D: ARTHUR WILLIAM GEORGE, fervoja gardisto, "Banksmere"

Stará Boleslav (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

D: JOSEF KRACIK, fervoja oficisto, Nádraží.

Stará Paka (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2400.

D: BOHUSLAV TRYBENEK, instruisto.

Stara Zagora (Bulgario). 26 000.

[Historiaj nomoj Jelesnik kaj Vereja. Sub monteto "Zredna gora". Antaŭ ĝi etendiĝas la fama "Trakia Kampo", grenejo de Suda Bulgario. Kupro-, fer-, bier-, alkohol- kaj felfabrikoj.]

D: TODOR GOSPODINOV, subingeniero, Kv. Gibran 3731.

VD: HRISTO KARAKOLEV, komercisto, "Bon Marché".

EG: "Verdstelano". *Adr.:* Ĉe la VD.

Starkoč (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Kruĉigo de kelkaj fervojlinioj. Apud la stacidomo restoracio

D: JAROSLAV PROKOP, restoraciestro. ["Esperanto".]

Starý Smokovec (Ĉeĥoslovakio, Slovakio).

[Banloko situata 1017 m. super marnivelo. Karbonacidhavaĵo

D: ČENĚK HOLUBEC, akumulatora teknikisto. [fontoj.]

Steinamanger (vidu *Szombathely*).

Stein a. d. Donau (Aŭstrio, Niederoesterreich). 4135.

[Antikva vilaĝo. Ruinoj de kastelo, detruita 1486 de Mathias Corvinus. Cigarfabrikado. Vinberkulturo.]

D: Fino ANTONIE BRENEK, instruistino, Landstrasse 67.

EG: En Krems a. d. Donau. *Adr.:* Sro Stanke, Gartenau-gasse 2. *Ejo:* Realschule, Krems (M 19¹/₂ h.).

Stenstorp (Svedlando, Västergötland). 1000.

D: HUGO SKÖLD, fervojisto.

Sterkrade (Germanio, Rheinland). 52 000.

[En montetaro, ĉe Oberhausen kaj Rhein-Herne kanalo. Fer-kaj ŝtalin industrio. Karbminejo "Gutehoffnungshütte", arbaroj.]

D: MAX HAMMERMEISTER, instruisto, Mathildenstrasse 71a.

Stettin (Germanio, Pommern). 260 000.

[Ĉe Oder. Ĉefa haveno germana de la Baltiko. Ĉefloko de provinco Pommern. Ŝipkonstruado, ferfabrikejoj, "Vulkan" uzinoj. Grava komerca urbo.]

D: FRIEDRICH KRIEGER, rektoro, Klosterhof.

VD: KURT WILLIAM, sekreta konsilisto, Arndtstrasse 14.

EG: Loka Grupo de GEA. *Adr.:* Esperanto Verein Stettin E. V., Klosterhof 23, *Ejo:* Otto-Schule, Klosterhof 23, Rektor-Zimmer (J 20 h.).

Stevenston (Skotlando, Ayrshire). 8600.

[Okcidenta marborda vilaĝo. Karbminejoj, ferfabrikejoj; granda eksplodafabriko Nobel.]

D: ROBERT STEVENSON, kemiisto analiza, Seamore, Ardeer.

Steyr (Aŭstrio). 23 000.

[Ĉe la riveroj Enns kaj Steyr, kutime nomata "malnova fer-urbo", ĉar oni iam fabrikis la famajn pafilojn "Werndl". Nun aŭtomobilfabrikejo "Steyr Wagen".]

D: Fino SOFIE CIPERA, instruistino, Sierningerstrasse 3.

VD: FERDINAND WIMMER, arkitekto, Wolfenstrasse 1.

EG: Aŭstria Lab. Ligo Esp. *Adr.:* H. PRESLMAYR, Markstr. 1.

Ejo: Deutsches Haus (V 20 h.).

Stockholm (Svedlando). 442 000.

[Ĉe enfluo de Mälaren en baltika maro. Ĉefurbo. Universitato. Akademioj de literaturo, sciencoj, tekniko, agrikulturo, muziko. Sidejo de Instituto Nobel. Liberhaveno, maŝinfabrikado. Fandado, ledofabrikejoj, ŝipkonstruado, komerco.]

D: HENNING HALLDOR, redaktoro, Fridhemsgatan 42, Stockholm-C. Tel. 22 864 kaj Kungsholmen 1838.

EG: "Esp. Unuiĝo". *Adr.:* Paul Nylén, Gröna Villan Huddinge. *Ejo:* Blasieholmstorg 14 III (2a J.).

Stoczek Łukowski (Pollando). 3000.

D: JÓZEF PONIATOWSKI, instruisto = nauczyciel.

Stoke-on-Trent (Angl., Staffordshire). 250 000.

[Karbmineja regiono. Porcelana fabrikado.]

D: EVAN PERCY BARRATT-COCKS, direktoro, "Conisden", Weston Road, Meir.

Stonava (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 5000.

D: PAWEŁ BUBIK, ministro, No 460.

Stone (Angl., Staffordshire).

D: JAMES REG. MILLER, komerca vojaĝisto, 14, Meakin Ave.

Stord (Norvegio, Sunnhordland). 3000.

[ista lernejo.]

[Sur insulo en la Hardangerfjordo. Kuprominado. Porinstru-

D: NILS ØKLAND, kantoro, Rommetveit.

Storm Lake (Usono, Iowa). 3500.

[428 mejloj okcidente de Chicago ĉe samnoma lago. Farm-centro = t. e. centro de provizigado por farmistoj.]

D: GEO. H. FRACKER, profesoro, "Buena Vista" College, 420 Geneses Street.

Strasbourg (Franclando, Bas Rhin). 180 000.

[Antikve Argentoratum kaj Stratoburgum. Katedralo, romana kaj gotika 1015—1439. Universitato. Industrio. Komerco: Greno, lupolo, ligno, vino. Kolbaso-specialaĵo.]

- E*: EDOUARD JUNG, emerita profesoro, 1 Quai Finkmatt.
VD: HENRI HOTZ, elektro-inĝeniero, boîte postale 47.
EG: "Asocio Strasburga de Esperanto". *Adr.*: Boîte postale 47.
Ejo: Restoracio "La Cloche", rue des Soeurs (Unuan L ĉiumonate 20½ h.). Konversaciaj vesperoj en "Taverne des Sports", Grand' rue (V 20¼ h.).
 "Orientfranca Federacio". *Adr.*: Sekr. S^{ro} Vogel, 7 rue de Rosheim, Schiltigheim.
- Striegau** (Germanio, Schlesien). 14800.
 [Proksime de Pŝudetoj montaro. Historiaj vidindaĵoj, preĝejo. Industrio precipe granit- kaj basaltminejoj, brosiloj, seĝoj. Kulturado de florsemoj. Naskiĝloko de lirikisto Günther (1695).]
D: FRITZ WÄCHTER, teknikisto, Ring 21. (V 20 h.).
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Lux Hotel, Wilhelmstrasse 26
- Stryj** (Pollando, Stanisławow). 35000.
 [Distrikta urbo, ĉe la Karpatoj. Popolaj kaj mezaj lernejoj. Ginnazioj. Komerco mezvalora. Ligna industrio.]
D: ARIE HOSZOWSKI, petrola industriisto, ul. Trybunaska L. 24.
- Strzemieszyce** (Pollando). 18000.
 [Karbominea distrikto. Kemia fabrikejo "Strem". Fabrikado de superfosfato. Kalkobrulejo, ŝtonminejoj.]
D: ROMAN DOBRZAŃSKI, industriisto, Zahtady Wapienna.
- Stuart** (USA, Oklahoma).
D: WILLIAM L. PERSON, staciestro, Box 216.
- Stuhlweissenburg** (vidu *Székesfehérvár*).
- Stupava** (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 4000.
 [Antikva fortikaĵo. Mondfama brasikoproduktado. Kupro. Ligno. Amelofabrikejo.]
D: (Vakas)
- Stupno** (Ĉeĥoslovakio, Rokycany).
D: JAN MAŠEK, katolika pastro, Farař Stupno u Plzně.
- Stuttgart** (Germanio, Württemberg). 360000.
 [Ĉefurbo de Württemberg. Kasteloj. Muzeoj, teknika altlernejo, artakademio, artmetia lernejo. Pianofabrikejo. Mebloj, kemiaĵoj, ledo, kolorpapero. Centro de sudgermana librokercomerco.]
D: D^{ro} ANTON VOGT, bankestro, Calwerstrasse 54.
VD: PAUL CHRISTALLER, profesoro, Neue Weinsteige 61.

- EG*: "Esp. Stelo". *Adr.*: Ĉe la VD. *Ejo*: "Silberner Hecht", Büchsenstrasse 55 I (Ĵ 20 h.).
 "Laborista Grupo". *Adr.*: HANS DOLDERER, Stuttgart-Ostheim, Schönbühlstr. 46. *Ejo*: Bürgerbräustüble, Schreinerstrasse 1.
 Stuttgart-Cannstatt: *EG*: *Adr.*: G. SCHNEIDER, Eisenbahnstrasse 46. *Ejo*: Restoracia Baj, Karlstrasse 107 kaj Schiller Lernejo (L 19 h.).
 Virmberga Katolika Unuiĝo Esperantista (VKUE): *Adr.*: OTTO GÄHR, baukoficisto, Stuttgart, Urbanstr. 79 III. *Ejo* kaj *Adr.*: Hotelo St. Vinzenshaus, Stuttgart, Friedrichstrasse 15.
- Subotica** (Sudslavio). 120000.
 [Eksporto: Fruktoj, ovoj, viandoj, grenoj. Aliaj nomoj: Maria-Theresiapol, Szabadka.]
D: BÉLA SPITZER, fabrikanto, Holz- und Spielwarenfabrik.
EG: "Esperanta Klubo Subotica". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gradjanska ŝkola = Burĝa lernejo (L Ĵ 19—20 h.).
- Suceava** (Rumanio, Bukovina). 15000.
 [Ĉe rivero samnoma. Iama malnova sidejo de rumanaĵ princinoj. Kastelruino de Vojevodaĵ rumanoj. Kastelo Zamka. Eksporto de grenoj, ovoj, brutoj kaj ligno].
D: JOHANO BERHANG, lernejdirektoro, Str. Stefan Voda 6.
VD: ERNST HASENÖRL, juĝa oficisto, Str. Stefan Voda 9.
- Sucha koło Żywca** (Pollando, Małopolska). 5000.
 [Montara, sana ĉirkaŭaĵo. Palaco de grafino Tarnowska de XVI^a jarc. Biblioteko kun 25000 libroj, 15000 desegnaĵoj. Kolekto numismatika. Malnova preĝejo de XVII^a jarc. Tabul-segejo, lignoeksporto.]
D: STANISLAW PEKSA, ŝtata notario.
- Suché Vrbné** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6000.
D: FRANTIŠEK BUMBA, oficisto, komenského ulice 296.
- Suhindol** (Bulgario, Sevlievsko). 5000.
 [Malnova vilaĝo kun bonega klimato. Riĉa kamparo. Vinproduktanta centro. Senalkohola vino. Eksporto de vinbervergoj.]
D: PETRO MANOILOV VACKOV, instruisto, Glavna 324.
- Sultanabad** (Persio, Arak). 35000.
 [Fondita en 1777 per Sapehdar. Sudokcidente de Teheran, 48 persaj mejloj (farsah). Grava centro de tapiŝkomerco. Kulturo de la plej bonaj vinberoj kaj tritiko.]

D: REZA TAHERI.

VD: FAZLOLA HAN PARVIN, financisto.

D: (komercio): VAGHINAK SARKISJAN.

Sundsvall (Svedlando, Medelpad). 17 000.

D: CARL VICTOR SJÖGREN, oficisto, Nygatan 33.

Suomenlinna (Finnlando).

D: ILMARI RAUTIO, instruisto.

Sušak (Jugoslavio, Kroatio). 13 230.

D: STJEPAN JANKAČ, poŝtofiscisto, Draga Brig 50.

Suzzara (Italio, Mantova). 15 000.

[Industria urbeto. Fabriko de agrikulturaj maŝinoj.]

D: DINO VILLANI, oficisto.

VD: TEBE MIGNONI, aŭtomobillaboristo.

Sveaborg (vidu *Suomenlinna*).

Svennevad (Svedlando, Nerke). 1700.

[Fervojestacio 39 km. de Örebro, 93 km. de Norrköping. Malnovaj valonaj ferproduktejoj ne plu funkciaj.]

D: KARL LINUS ANDRÉN, instruisto.

Sviadňov u Mistku 24 (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1500.

D: FRANTIŠEK ŠTICEL, laboristo.

Swansea (Britlando, Glamorgan). 119 510.

[Ĉe enfluo de rivero Tawe en S'bajo. Haveno, doko, ŝip-konstruado, kuprofandegoj, blankmetala industrio.]

D: ARTHUR H. JONES, fervoja oficisto, 8, Kemble Street.

Sydney (Aŭstralio, New South Wales). 1039 400.

[Ĉe la golfo Port Jackson. Milita kaj komerca haveno. Ĉefurbo de New South Wales. Observatorio, zoologia kaj botanika ĝardenoj. Fandegoj, konstruado de lokomotivoj kaj ŝipoj. Grava komercio.]

D: LESLIE PFAHL, koloristo, P. O. Burwood.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: WEA. Rooms, Station House, Rawson Place (Ĵ 20 h.).

Syke bei Bremen (Germanio, Hannover). 2700.

D: HEINO LANGE, fervojofiscisto, Bahnhofsempfangsgebäude.

EG: Loka Grupo de GEA. Adr.: JOHANN PANTEN, Bremerweg. Ejo: Centralhotel (Posedanto: Stilt) ĉe la stacidomo (Ĵ 20¹/₂ h.).

Szeged (Hungario, Csongrád). 130 000.

D: PETER TURZÓ, fervoja ĉefkontrolisto, Szentháromság ut. 30.

VD: DR. MIHÁLY ERDELYI, advokato, Marstér 17.

EG: "Fraterco". Adr.: Ĉe la VD. Ejo: Boldogasszony-sugár út. 42 (S 18—19 h.).

"Laborista Grupo". Adr. kaj Ejo: Deák Ferencz utca 27 (ĉiuvespere 19 h.).

Szombathely (Hungario). 35 000.

D: DR. GÉZA HALMÁGYI, polica kuracisto, Paragvári utca 18.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Herczeg Kávéház (D 16 h.).

"Laborista grupo". Adr. kaj Ejo: Rumi utca 14 (S 19 h.).

St

Saint — San — Sankt — Santa — São — Szent — Sfantu — ktp.

Adrián del Besós, San (Hispanio, Barcelona). 4000.

[4 km. de Barcelona, ĉe rivero Besos.]

D: SALVADOR ARNELLA, ŝpinisto, Str. Navot 16.

Amand les Eaux, Saint (Franclando, Nord). 13 394.

[Turo de 1633. 4 fajencfarejoj, 4 ĉefarejoj. Ceramikaj lavŝtonoj, lavmebloj, seĝoj. Trikotajfarado. Banejo kun kazino.]

D: LOUIS WATERLOO, kontregistristo, La Croisette.

EG: Adr.: 162 rue de Thermal, La Croisette. Ejo: Nouveau Collège.

Andrews, Saint- (Skotlando, Fife). 8000.

D: JAMES J. HAXTON, spicisto, Rokeby.

Chamond, Saint- (Franclando, Loire). 15 000.

[Fabrikado de plektaĵoj, laĉoj, tinkturejoj, ŝtalindustrio.]

D: CLAUDIUS CONTESSE, negocisto, 11 rue Victor Hugo.

Clara, Santa (Kubo). 23 000.

D: ANDRES M. OLIVA, kapitano, Independencia 56.

VD: ANTONIO BALAEZ, Centro Telegrafico.

Claude, Saint- (Franclando, Jura). 12 500.

[Industrio de pipoj kaj lignaĵoj; diamantpolurado, koloraj ŝtonoj. Socialista entrepreno "La Fraternelle".]

D: FÉLICIEN CAIRE, pipfabrikanto, 20 rue de la Poyat.

Saint Cyr l'Ecole (Franclando, Seine et Oise). 6190.

[Speciala militista lernejo. Aeroteknika Instituto de la Paris'a Universitato. Aerveturadejo.]

D: ROBERT JÜLIEN FILLIATRE, P. T. T. oficisto, arĥeologia kronikisto, 28 rue de l'Agent Dufraine.

Denis, Saint- (Franclando, Seine). 72 000.
[Abatejo el 10^a jarcento, tomboj de francaj reĝoj. Industrio de metalaj konstruaĵoj, maŝinoj, kemiaĵoj, aŭtomobiloj, ledoj, peltoj.]

D: ALBERT GERMAINE, instruisto, 9 square Thiers.

Diego San (USA, California). 87 000.

D: FRANK X. JAEGER, presisto, 4561—30th Street.

Etienne, Saint- (Franclando, Loire). 168 500.

[Grava industria kaj komerca centro. Rubandoj, pafiloj. Karbminejoj. Nacia minlernejo.]

D: EUGÈNE GABERT, kasisto, 29 rue Claude Delarosa.
(Ĉefdelegito de la Teritorio: Sudorienta Franclando.)

VD: LUCIEN THEVENIN, oficisto, 1 rue des Tuileries.

Fé, Santa (Argentino). 50 000.

[Ĉefurbo de provinco samnoma. Greno, ekspluatado de arbaroj.]

D: CARMELO LIGUORI, fervojoficisto, M. Comas 2441.

Feliu de Guixols, San- (Hispanio, Girona). 10 000.

[Haveno. Banloko. Akademio de belartoj. Koŝka industrio kaj rilataj maŝinoj.]

D: VICTOR LLUIS, laboristo ĉe urba admin., Calle Aden 9.

Fernando, San- (Hispanio, Cádiz). 30 000.

[Milita marŝipkonstruo. Observatorio. Salejoj, eksporto de salo.]

D: JOSÉ GARZÓN RUIZ, advokato, 10 Muñoz Torrero.

Francisco, San- (Usono, California). 706 000.

[Grava komerca kaj industria urbo sur duoninsulo inter Pacifika Oceano kaj golfo de San Francisco. Trovita de Hispano Portola 1709. Misio Dolores fondita 1776. Antaŭa nomo Yerba Buena. Trovo de oro 1848 kaj okupo per la amerikanoj. Aliĝo al USA federacio 1850. Kosmopolita urbo. Ĉia industrio, importado kaj eksportado. Financa centro, borso, muzeoj. Ora Pordego (Golden Gate) XI^a kongreso de Esperanto 1915.]

Teritorio de UEA: Okcidenta Usono.

ĈD: ANDREW SNIDER VINZENT, bankisto, 400 California Str.

D: BREWSTER F. AMES, advokato, 690 Market Street Rooms 309-10-11. Tel. Kearney 830.

VD: HARRY EDWARDS, akcidenta esploristo, 1061 Hyde Street.

VD: (Radio kaj teknikaj aferoj): EDWARD M. ROSHER, civila inĝeniero, 125 Benlah Street.

EG: "Esp. Association of California, Inc." *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (1^a j.). "Parola Klubo". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (1^a kaj 3^a j.).

** **Hotelo Stewart**, San Francisco. Hejmsimila komforto, plej bona servado. En la magazena, teatra kaj kafeja distrikto. Restoracio kun moderaĵoj. Aŭtobuso renkontas vagonarojn kaj vaporŝipojn. Chas. A. kaj Margaret Stewart, Posedantoj.

** **Girard's French Restaurant**, 134 Maiden Lane (strateto inter stratoj Geary kaj Post, Grand Ave. kaj Stockton), San Francisco. Lunĉo 40 cendoj, vespermanĝo 50 cendoj. Esperantista lunĉo ĉiu ĵaŭdo.

** **Hotelo Stanford**, 250 Kearny Str., San Francisco. Prezo de ĉambroj: kun privata banĉambro \$ 2,00 kaj supren, sen privata banĉambro, \$ 1,50. (Rekomendita por viroj sole.)

Gallen, Sankt- (Svislando). 67 000.

[Centro de brodaĵindustrio. Gantoj, trikotaĵoj, kurtenoj, teksaĵoj. Komerca altlernejo.]

D: HANS HERMANN KÜRSTEINER, librotenisto, Florastrasse 5 C.

EG: **Adr. Ejo:** Restoracio Antlitz, Neugasse.

Gheorghe, Sfântu (Rumanio, Treiscaune). 8700.

D: ERNÖ BALAS, inĝeniero, Piața Regina Maria 12.

Helier, Saint (Britlando, Insulo Jersey). 28 000.

[En insulo Jersey-Manche, ĉiu havas 49 000 loĝ.]

D: SYDNEY WHITAKER, kuracisto, 23 St. James Str.

Imier, Saint (Svislando, Bern). 7400.

[Horloĝa industrio.]

D: MARCEL HOFMANN, instruisto, rue du Midi 7.

Ingbert, Sankt- (Saarland). 20 000.

[Industrio: Fero, karbo, vitro, pulvo, maŝinoj, bezonaĵoj por konstruado, sapo, trikotaĵoj, bierfarejo.]

Teritorio de UEA: Saar.

D kaj ĈD: ERNST AUGUST OMLOR, regiona prokuroro, Rischbachstrasse 16.

Isabel, Santa (Afriko, Hisp. Gvineo, Fernando Po). 8345.
[Sur insulo Fernando Po. Agrikulturo, kafo, kakao, platanfrukto, kokosoj, kaŭĉuko.]

D: ALBERTO DIAZ, oficisto, Negociado de Obras Públicas.

Joachimsthal, Sankt- (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.
[En la Erzgebirge = Rudohoří = Minaĵmontaro. Historia minejloko, radiuma bano, uranŝaktoj. Uran- kaj tabakfabrikejo. Ĉarma regiono, vintra sporto.]

D: ERNESTO POLIVKA, oficisto, Münchweg 42.

VD: RUDOLF PERTHOLD, instruisto, Eliasberg.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo "Rössl" (S 20 h.).

Informejo: Filio de librovendejo Friedrich, S^{ro} JOS. RAUSCHER, apud la stacidomo.

Johns, Saint- (Tero Nova, Newfoundland). 45 000.
[Ĉefurbo de plej malnova brita kolonio. Moruokaptado-sekiĝado. Marsalmo, haringo. Fokledo-oleo. Sportĉasado je cervo, sportkaptado je salmoj kaj trutoj. Grandaj paperfabrikejoj.]

D: CHARLES C. STRANGER, vendisto, P. O. Box E 5086.

José, San, de Costa Rica (Ameriko, Kostariko). 50 000.
[Ĉefurbo de Kostariko.] [Nacional.]

D: EMMANUEL J. GARCIA, muzikprofesoro, Diagonal al Museo

Julien en Genevois, Saint (Franc., Haute Savoie). 1500.
[Proksime de monto Salève, ŝatata ekskurso de ĝenevanoj. Tramkomuniko kun Genève.]

D: SERGE MAKOVSKY, birdbredisto, Villa les Peupliers.

Leu-la-Forêt, Saint- (Francando, Seine-et-Oise). 3000.

D: ERNEST ANFROY, lerneja direktoro, 8 rue de Paris.

Louis, Saint- (Usono, Missouri). 1 000 000.
[Fondita de francaj kolonistoj. Industrio: Fero, ŝuoj, kemiaĵoj.]

D: GEO. M. BURKARTH, dompentristo, 5225 Theodosia Avenue.

Maur-des-Fossés, Saint- (Francando, Seine). 40 000.
[Bela ĉirkaŭurbo ĉe rivero Marne; 10 km. el Paris.]

D: Fino HÉLÈNE LIQUE, komerca sekretario, 22 Avenue Albert 1er St. Maur-La Varenne.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* 86 rue Garibaldi (1^a D 10 h.).

Michel, St.- (Finlando vidu *Mikkeli*).

Nicolas-les-Citeaux, Saint- (Francando, Côte d'Or).

[Fama abatejo de Citeaux.]

D: ARTHUR RATOULLAT, instruisto, par Nuits-Saint-Georges.

Niklaas, Sint (Belgio, Oost Vlaanderen). 35 000.
[Ĉefloko de "Land van Waas". Fabrikado de lanaĵoj, katon-
aĵoj, cigaroj, lignaj ŝuoj.]

D: GERARD DE BOES, librotenisto, Prins Albertstraat 24.

EG: "Al Triumfo" (B. L. E.). *Adr.:* Prins Albertstraat 24.

Ejo: "In Rome", Cardinal Mercierplatz 31 (Mk 21 h.). Poŝt-
ĉeko 142 556.

Omer, Saint- (Francando, Pas de Calais). 20 000.
[Bela ĉefpreĝejo, ruinoj de antikva monaĥejo, muzeoj. Bela
ĉirkaŭaĵo, nomata Norda Venecio. Ekskursoj per ŝipetoj.
Industrio de tolaĵoj.]

D: ERNEST DELIGNY, licea profesoro, 4 rue Allent.

EG: "Licea grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Pardoux-Saint (Francando, Haute Vienne).
[Vilaĝo je 30 km. de Limoges. Stacidomo de departementa
D: MAURICE LAPÉRAS, terkulturo. [fervojo. Terpomoj.]

Paul, Saint (Usono, Minnesota). 300 000.
[Ĉefurbo de ŝtato Minnesota. Fervoja centro. Ĉe Mississippi
rivero. Loko de terkultura kolegio kaj granda terkultura foiro
de Usono. Grandaj buĉejoj. Antikva historia Fort Snelling
fortikaĵeto. Pograndaj komercaĵvendejoj.] [350 Robert Str.

D: HENRY W. LIBBY, asekuristo, 682 Endicott Building,

EG: "Esp. Grupo de Cosmopolitan Club of St. Paul". *Adr.:*
Ĉe la Del. *Ejo:* Y. M. C. A. Building (Ĵ 19 h.).

Paulo, São (Brazilo). 800 000.
[Fondita 1554, proksime de l'haveno Cidade de Santos. Grava
komerco kaj industrio. Eksperto de kafo, figoj, rizo, mielo,
terpomoj, glaciigita viando, fruktoj. Medicina kaj Politeknika
lernejoj; fakultato pri militsciencoj. Grava radiustacio.]

D: CASTORINO GOMES DE CARVALHO, komercocifisto, Rua
Vergueiro 64.

EG: "Populara Asocio Esp." *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.
"Grupo de São Paulo". *Adr.:* Rua Florencio de Abreu
137-A.-2-andar (M 20¹/₂ h.).

Petersburg, Saint- (Usono, Florida). 100 000.
D: Sino E. ESTER OWEN-FLINT, instruistino, 4th Ave. 4th Street.
EG: "Amikeca Rondo". *Adr.:* *Ejo:* Ĉe la Del. St. Peters-
burg Academy (V 19 h.).

"Sunbrila Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del. (M 16 h.).

Pier d'Arena, San- (vidu *Sampierdarena*).

Pierre sur Dives, Saint (Franclando, Calvados). 2250.

[Sur fervojo Caen-Le Mans. 34 km. de Caen: preĝejo, grajnhalo. Fromaĝo "Camenbert".] [d'Harmouville.]

D: RENÉ GOUJON DE SAINT THOMAS, kampkulturisto, Château

Pölsen, Sankt (Aŭstrio). 30 000.

[Antikve loĝata de keltoj kaj romanoj, inter la pilgrimejo Mariazell kaj fama Wachau. Grandaj fabrikoj por ferfando, maŝinoj, turbinoj, alumet-maŝinoj, artefarita silko.]

D: ANTON GOLDMANN, oficisto, Ober-Wagram 73.

VD: HANS LACHMANN, fervoja oficisto, Sprazern 64, I. St. 3.

EG: "Nova Sento". *Adr. kaj Ejo*: Gastejo Pasterer, Ranzonigasse (V 20—22 h.).

Quentin, Saint- (Franclando, Aisne). 50 000. [Ĉe rivero Somme. Rome "Augusta Veromanduorum". Antikvaj baziliko kaj urbdomo. Liceoj. Teksaĵ-, brodaĵ- kaj mekanikaj industrioj.]

D: CHARLES VIOLETTE, notaria ĉefoficisto, 41 rue Quentin-Barré.

Remo, San- (Italio, Imperia). 30 000.

[Bonege situata sur la kvietra maro "Ligure". Riviero de Okcidento, nomata la perlo de la "Liguria". Dolĉa klimato en la vintro. Restadloko tre vizitata. Olivoleo, vinoj; granda merkato de floroj, diantoj, rozoj, violoj, trikoloretoj. Hotel-industrio.]

D: ROBERTO DONETTI, ĉambriŝto, Bussana.

Saëns, Saint- (Franclando, Seine Inférieure). 2200.

[Kreita en jaro 676 de Abato Sta Sidonius. Kuŝas en ĉarmiga valo, ĉirkaŭita de belegaj arbaroj kaj arbaregoj. Tanejoj. Ligno-segejoj. Vitrofarejo. Terkulturo.]

D: ERNEST MORISSET, notaro, rue Hendlé.

Tomé, Saõ (Portugala Afriko Okcidenta).

D: MANOEL MARTINS XAVIER DE PINA, poŝtoficisto.

Vito dei Normanni, San (Italio, Apulio). 15 000.

D: VITO ROMANO, univers. studento, Via Annunziata 7.

Wendel, Sankt (Saarteritorio). 8000.

[Konata pilgrimloko kun relikvoj de Sankta Wendelinus, Misi-ejo. Industrio de tabako, tegoloj kaj brikoj.]

D: HERMANN CHRISTIAN, komercisto, Gymnasialstrasse 19.

Š

Šamorin-Somorja, župa XV (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 3700.

D: JÓZSEF REININGER, profesoro.

Ŝipka (Bulgario; vidu *Chipka*).

Ŝoobara (Japanio, Hiba-gun, Hiroŝima Ken). 10 000.

D: TOJO SATO TOOGUH, kuracisto.

EG: *Adr. kaj Ejo*: Ĉe la Del.

T

Tábor (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 13 000.

[Fervoja centro en suda Bohemio. Historia urbo de armeestro Jan Žižka z Trocnova. Industrio: Konservajoj, biero, maltejo, cemento, teksaĵoj, fumaĵoj.]

D: EMANUEL SATURNIK, ŝparkasoficisto, Na Vrtačkách 1241.

VD: BEDŘICH KRATOCHVIL, meblo-fabrikisto, Koželuhy.

Tabriz (Persio, Azerbajĝan). 250 000.

[Ĉe montaro Sahand kaj rivero Aĝi. Iama ĉefa komerca loko Kotonteksado, silkaĵoj, tapiŝoj, nafto, sulfuro, karbo, frukt-kulturado.]

D: A. DARJUS NEMSEČI, komercisto, 24 Sheshklian.

EG: "Esperantista Societo". *Adr. Ejo*: Ĉe la Del. (V 17 h.).

Tallinn (Estonio). 128 000.

[Golfo de balta maro. Mezepokaj konstruaĵoj. Haveno. Ŝip-maŝin-, vagonkonstruado. Papero, teksaĵoj; fiŝoj.]

Teritorio de UEA: Estonio.

ĈD: FINO HELMI DRESEN, urba oficistino, Poska tän 29-6, poŝta adreso: poŝkesto 6.

VD: HILARIUS SAKARIA, librotenisto, Vene tän 12—6.

EG: "Espero". *Adr.*: Poŝkesto 6. *Ejo*: Viru tän 16 (L 19 h.). Laborista Esperanto-Societo. *Adr.*: *Ejo*: S. Brokumägi 4 (Mk 19 h.).

Estonia Fervojista Esperanto-Grupo. *Adr. Ejo*: Telliskivi 34.

Tampico (Meksiko, Tamaulipas). 80 000.

[Ĉe rivero Panuco. Fondita 1823 de 200 hispanoj kaj 60 indiĝenoj. Grava petrolindustrio. Haveno por eksportado de mineraloj kaj fibroj el nordaj kaj centraj ŝtatoj al Eŭropo.]

D: ERNESTO GUERRA, poŝtestro.

Tananarive (Madagaskaro). 80 000.

D: JEAN LAURENT ANDRIANASOLO, instruisto, Ambohimanoro.

Tanger (Afriko, Maroko). 50 000.

[Ĉe markanalo Gibraltaro. Antikve Tingis. Haveno. Ĉefa komerc-loko. Intern. Komerca Ĉambro, koresp. en Esperanto.]

D: CLAUDIUS VINCENT RICHARD, kemiisto-inĝeniero, rue Jules Raulin.

- Tanwald-Šumburk n. D.** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.
D: FRANTIŠEK STRNÁDEK, fervojisto.
- Taranto** (Italio, Apulio). 110000.
D: LUCIO SCHINAJA, univers. studento, Corso Umberto 60.
- Tarare** (Franclando, Rhône). 11500.
 [Malnova vojo de Paris al Antibes. Muslina industrio. Kurtenoj, brodaĵoj, biskvitoj.] [1 Place Madeleine.
D: ÉMILE CHERBLANC, ĉefsekretario de la Komerca Ĉambro,
- Târgu-Mures** (Rumanio, Transsilvanio). 36000.
 [Ĉe rivero Mures-Maros. Industrio: Petrolo, ligno, gluo, vitro.]
D: JOSEF HALÁSZ, bankdirektoro, Str. Regele Carol 16.
VD: SINO DRO MARIA BERDE, verkistino, 6 Str. Stefan cel Mare.
EG: *Adr. Ejo:* Fötér 66 (ĉiutage).
- Tarragona** (Hispanio, Tarragona). 23300.
 [Ĉe mediteranea maro. Antikve Tarraco, ruinoj el roma epoko. Katedralo, muzeo.] [Juan 27, Bolsin.
D: JUAN SOLÉ Y GRANELL, komercisto, Rambla de San
VD: DOMINGO OBIOL, komisiisto, Union 9—3.
- Tartu** (Estonio). 59300.
 [Nacia kaj medicina muzeoj. Agrikulturo. Universitato. Komercio de ligno, lino. Eksporto. Foiro.]
D: RUDOLF BLAUFELDT, ĝardenisto, Jaama tä. 32.
VD: EVALD MÄLSON, studento de matematiko, Jaama tä. 8 kv. 5.
EG: "Tartua Esp. Sto". *Adr. kaj Ejo:* Aia 40 (L 18 h.).
 "Akademia Esp. Klubo". *Adr.:* Üliõpilasmaja (D 19 h.).
- Tatar-Pazargik** (Bulgario). 25000.
 [Ĉe rivero Marica. Malnova tataro urbo. Naskiĝloko de verkisto Konst. Veliĉakov. Rizoplantado, lignoj, grenoj, tabakoj, vinoj.]
D: P. RUGAROV DIMITR, komercisto kaj esp. libristo.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Esperanto Klubo, str. Aleksandr. (D 15 h.).
- Tateno** ap. Tutiura (Japanio, Ibarakiken). [Tateno.
D: WASABURO OISHI, estro de la Aerologia Observatorio de
EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.
- Taunton** (Angl., Somerset). 23000.
D: SINO ELLEN FYSON, eksinstruistino, 4, East Street.
- Tauris** (vidu *Tabriz*).
- Tecuci** (Rumanio, Tecuciu). 16000.
D: MIHAIL ULĂICA, oficisto, 23 Strada 10 Mai.

- Teheran** (Persio). 350000.
 [Ĉe la ekstremaĵoj de montaro Elburs. Ĉefurbo. Rezidejo. Scienca lernejo. Karavancentro.]
D: BAHMEN ŠIDANI, redaktoro.
VD: AHMED JAZDANI KASRAVI, oficisto ĉe urba financa administracio, Boulevard Gomrok, rue Sabzikar.
- Tel-Aviv-Jaffa** (Palestino). 30000.
 [Fondita 1909 nova hebrea urbo apud Jaffa, la malnova Joppe. Industrio: Haŭtoj, ledoj, tekso, brikoj, maŝinoj. Foiro de Proksima Oriento. Haveno konstruota. Komerca centro de Judeo.]
D: MARK GORODISKI, advokato, Šderot Rotšild 6.
VD: MORDĤAJ HEJRUTI, advokato, Šderot Rodšild 6.
EG: "Paco-Stelo". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del.
- Telč** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 4350.
 [Malnova kastelo el XVI^a jarcento, Ceramika hejmeca industrio.]
D: FRANTIŠEK KASALÝ, profesoro ĉe reala lernejo, Telč II-201.
- Telde** (Afriko, Kanariaj Insuloj). 18000.
 [Agrikultura urbo, en fruktodona valo. Tomatoj, oranĝoj, plantanoj. Eksporto de fruktoj.]
D: NARCISO REYES, advokato.
- Telšiai** (Litovio, Telšiai). 7000.
D: JUOZAS MAČERNIS, Seminaria instruisto, Kalno g. 25.
- Temesvár** (vidu *Timișoara*).
- Teplíce-Šanov** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio; vidu *Teplitz-Schönau*)
- Teplitz-Schönau** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 30000.
 [Valo de Biela. Kastelo. Termalfontoj, kontraŭ reŭmataj suferoj, neŭralgioj, paralizoj.]
D: JULIUS SIGMUND SCHMIDL, instruisto, Evangelische Schule.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio "Kochschule", Meistnerstrasse (Mk 20 h.).
- Terijoki** (Finnlando, karjala). 10000.
 [Antaŭ 40 jaroj, rusaj aristokratoj komencis viziti ĉi-tiun lokon kiel someran banlokon. Plej favorata banloko de Finnlando, ĉe golfo proksime de la rusa landlimo. Sola monahinejo de tuta Finnlando.]
D: MIKKO ALAVA, instruisto.
- Terni** (Italio, Perugia). 50000.
 [Ĉe rivero Nera. Naskiĝloko de roma historiisto Cornelius Tacitus, jaro 55. Reĝa Armiilfabrikejo. Akvofalo Marmore.]
D: RENATO DE ROSSI, litografisto, Via dell' Arringo 16.
EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.

Teruel (Hispanio, Teruel). 12000.

[Ĉe Guadalaviar. Ĉefloko de provinco Teruel. Episkopo. Tekn. Instituto. Seminario. Fabrikado: Faruno, rezinoj, karburo.]

D: JULIO BELENGUER NÚEZ, oficisto, Str. Ainsas 2-II.

Teschen (vidu *Cieszyn* aŭ *Těšín*).

Tetovo (Sudslavio, Makedonio). 22000.

[Fabrikado de gajtano = lana ŝnuro por vestoj. Produktado kaj eksportado de plej bonaj pomoj en la mondo. Fabo, kastanoj, nuksoj, ktp. Granda akvo-elektra uzino 36000 voltoj.]

D: MIHAĬLO ZAHARIJEVIĈ, juĝist-kandidato, ul. "Sv. Save" 169.

Tetschen (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 11300.

[Ĉe dekstra bordo de Elbe, saksa landlimo. Kastelo kun kolektoj. Terkultura altlernejo. Metal- kaj paperindustrio. Grava transŝarĝejo por en- kaj eksporto. Turisma centro.]

D: ANTON KRIKAWA, pentristo, Kirchgasse 333.

VD: HANS ROPPERT, horloĝisto, Bräuhausegasse 88.

EG: *Adr. Ejo:* Restoracio "Gambinus" (Mk 20 h.).

"Katolika Esp. Rondo". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Spittel, 1^a etaĝo (V 20 h.).

Teufen (Svislando, Appenzell). 5000.

teksaĵoj.]

[Bela somerrestadejo. Eduka instituto por filinoj. Brodaĵoj,

D: JOHANN STUDACH, komercisto, Samelbühl.

Tharandt (Germanio, Sachsen). 3000.

[Ĉe rivero Wilde Weisseritz. Kastelruino. Arbara akademio.

D: EUGEN TAURAT, komercisto, Burgstrasse 141.

Thiers (Francio, Puy de Dôme). 16000.

[Centro de belaj pejzaĝoj, urbo pentrinda kun belaj vidaĵoj. Malnovaj domoj. Centro de fabrikado de tranĉiloj, raziloj, tondiloj.]

D: RENÉ DUZELIER, desegnisto, Villa des Horts.

VD: BENOIT GONON, komercvojaĝisto, 101 rue Victor Hugo.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* *Ejo:* 41 rue de la Gare (20 1/2 h ĉiutage).

Thorn (vidu *Torun*).

Thun (Svislando, Bern). 7420.

[Ĉe eliro de rivero Aare el lago de Thun. Armea lernejo, arsenaloj, municia fabriko. Armea centro (Waffenplatz).]

D: OTTO EDUARD KUNZ, drogisto, Obere Hauptgasse.

Tiegenhof (Danzig, Gr. Werder). 3300.

[Finstacio de ŝtata fervojo, realgimnazio, farejoj de biero, brando, oleo, asfalt-kartono kaj kan-plektaĵoj.]

D: [Vakas]

Tientsin (Ĉinio, Ĉili). 850000.

[3 h. proksime de Peking per fervojo. Grava loko je komerco kaj industrio.]

D: SAMUELO AU, fervojisto, 92 Yao Hua Li, Liscum Rd. B. C.

EG: "Tientsina Esp. Grupo". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.

Tikkurila (Finnlando).

D: LAURI MATTI KANERVO, Agrikultura Eksperimenta Instituto.

Tilburg (Nederlando, Noord Brabant). 70000.

[Ĉe internaciaj fervojlinioj, Berlin—Vlissingen, Amsterdam—Paris kaj Wilhelmina Kanalo. 180 fabrikoj de lano, drapo, flanelo, ŝuoj.]

D: FRATO WIGBERTUS VAN ZON, instruisto, Gasthuisstraat 68.

EG: Ned. Katolika grupo, "Ame et Pace". *Adr.:* Ĉe la Del.

Tilsit (Germanio, Preussen). 50000.

[Limurbo ĉe rivero Memel (Njemen) kun granda belega ponto kondukanta al Memellando (Litovio). Diversaj lernejoj duagradaj. Ĉefindustrio: Celulozo.]

D: [Vakas]

VD: FRITZ BLOCK, mezlerneja instruisto, Heinrichswalder Str. 15.

EG: "Tilsita Esp. Grupo". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Café Winter, Deutsche Strasse (1^a V).

Timișoara (Rumanio, Banat). 90000.

[Fabrikoj.]

[Ĉe kanalo Bega. Ĉefurbo de Banato. Centro de komerco kaj industrio. Novaj palacoj: Industria kaj komerca ĉambro; Politeknika lernejo. Supera komerca lernejo, ĉefgimnazio de Piarista-instruorden. Kastelo Hunyadi devenanta el 1307.

D: ALFRED BAMBACH, juĝa oficisto, Strada Romulus 12.

VD: JULIO CSAPÓ, oficisto, III. Str. Cipr. Porumbescu 18.

[Travojaĝantoj volu sin turni al la VD per Tel. 51.]

EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Restoracio "Ambrus", I. Piața Sft. Gheorghe (Mk 20 h.).

Tirnov (Bulgario). 13000.

[Ĉe rivero Jantra, rava situacio. Rezidejo de reĝoj 1186—1393. Deklaro de sendependenco 1908; konstitucia kunveno.]

D: IVAN NENKOV, oficisto, ul. Vastaniceska 1122.

EG: "Lumo". *Adr. Ejo:* Ĉiutage vespere ul. Targovska.

Tišnov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 3400.

[Ĉe rivero Svratka. Fervoja linio Brno—Žďár—Praha. Industrio. Grenfoiro. Monahinejo "Porta Coeli". Monteto Květnice troviĝejo de valoraj mineraloj. Kasteloj Veverí kaj Pernštýn.]

D: EMANUEL JIREČEK, profesoro.

Tistedalen (Norvegio). 3000.

[Industrio de teksaĵoj, fero, emajlo.]

D: EMIL ANDREASSEN, betonfandisto.

Tocina (Hispanio, Sevilla). 3000.

D: ISIDORO DIAZ, negocisto, Soledad 23.

Tokio (Japanio). 2174000.

[Sur insulo Hondo, ĉe bajo. Ĉefurbo; de 1889 rezidejo. Malnova nomo Jeddo aŭ Edo. Imperiestra palaco. Temploj, monaĥejoj. 14 Universitatoj, 45 kolegioj, 21 bibliotekoj. Industrio: Silko, lako, porcelano, maŝinoj, ŝipkonstruo. Enlanda komerco.]

(Ĉefdelegito de UEA: Teritorio Japanio.)

D: YOSHI ISHIGURO, redaktoro, Koojimaĉi P. O. Box 1.

(Loĝejo: 6 Goban ĉo, Koojimaĉi.)

VD: HIROKAZU KAJI, ĉe Esperanto-kenkysha, Motozonochō, Koojimaĉi.

EG: Japana Esperanto Instituto. *Adr. Ejo:* Sro Osaka, 14/III. Shinogauamachi Uŝigome. (M 19 h.).

"Nipona Esp. Societo". *Adr.:* Kokusaigo kenkyu-ŝa 6, Goban-ĉo, Koojimaĉi.

"Esp. Asocio por Edukado". *Adr. Ejo:* Ŝinkjokutō Kjookai I/H, Imagaŝa Kooji, Kanda.

Tonbridge (Britlando, Kent). 16000.

[Antikva urbo kun ruiniĝinta kastelo, sur rivero "Medway". Ideala loko por piknikoj kaj por boati. 5 mejloj malproksime kuŝas Tunbridge Wells, bone konata banloko. Grava fervoja kunigejo. Presado kaj farado de Kriketpilkoj.] [The Drive.]

D: WILLIAM JOHN DOWNES, pastro protestanta. The Manse,

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* The Congregational Church Schoolroom, High Str. (M 19 h.).

Topeka (Usono, Kansas). 60000.

[Ĉe Kansas. Ĉefurbo de ŝtato K. Fervoja krucpunkto.]

D: JOHN H. FAZEL, pastro, 625 Buchanan Street.

Topola, Poŝto Ulič, u Vel. Berezné, župa XX (Ĉeĥoslovakio).

D: JAROSLAV HETFLIŠ, ĉefserĝento de financa gardistaro.

Torino (Italio). 500000.

[Ĉe rivero Po. Ĉefurbo de Piemonte. Katedralo, reĝa palaco kun biblioteko. Universitato de 1412. Politeknika supera lernejo. Egipta kaj naturscienca muzeoj. Arta kaj Scienca Akademioj. Mole Antonelliana, plej alta murkonstruaĵo. Likvoroj, dolĉaĵoj, ledo; kinematografia, presmaŝina, mekanika kaj aliaj industrioj; aŭtomobilfabrikejoj: Fiat, Itala, Spa, Scat Rapid.]

D: MARCELLO DE BALZAC, inĝeniero, 27 Via Bagetti.

[Atin ebla per tramo 6 de l'stacidomo. Tel.: 48242.]

EG: "Torina Esp. Asocio". *Adr. Ejo:* Arcivescovado No. 1 A (J 21 h.).

"Fervojista Grupo". *Adr. Ejo:* Centra Stacidomo Torino Eniro Via Sacchi 3.

"Esp. Grupo". *Adr. Ejo:* Via Galliari 31.

Renkontejo: Caffè Fassio, Piazza Carlo Felice 12 (ĉiutage).

Tornaĵa (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 2200.

[Antikva husita preĝejo. Industrio: Tabako, lignaj botnajloj, papero. Proksime fama groto "Dobŝina". Esp. gvidfolio.]

D: IMRICH TURANSKÝ, oficisto, ž. Podtatranská.

* **Odbor klubu ĉsl. turistov, Dobŝina.** Kiu ŝatas naturbelaĵojn, nepre vizitu la plej grandan mirindaĵon en Ĉeĥoslovakio, la mondkonatan glacian groton "Dobŝina". Per amasego da belegaj glaciaj formacioj kaj per sia amplekso ĝi surprizas ĉiun vizitanton. Petu informojn, bildojn kaj esperantlingvan gvidfolion.

Toronto (Kanado, Ontario). 377000.

[Ĉe Ontario lago. Haveno. Ferfanda, maŝina, leda industrioj. Ŝipkonstruo kaj trafiko.]

D: HARRY PERKINS, stereotipisto, 6 The Lindens, Bain Avenue.

Torquay (Angl., Devonshire). 40000.

[Sud-okcidenta, marborda urbo. Haveno. Jaktado, turisma centro. Kuracaj banoj. Artfajenc-fabrikado. Gvidfolio.]

D: WILLIAM ROBERT WOOD, registara oficisto, 2 Upton Vale Terrace.

EG: Adr.: *Ejo:* Sino E. W. Wood, 2 Upton Vale Terrace.

Torrens ville (Aŭstralio, South Australia).

Sin turni al la Del. en Adelaide.

Torsors (Svedlando, Blekinge).

[Fervojstacio 7 km norde de Karlskrona, 28000 loĝ.]

D: FRITIOF AHNFELDT, instruisto, Inglatörp.

Toruń (Pollando, Pomorze). 40000.

[Ĉe Wisła-Vistulo. Ĉefloko de vojevodeco Pomorze-Pomeranio. Industrio: Maŝinoj, ŝuoj, brando; nutraĵoj. Komerco: Ligno, greno, ledo. Kopernik, astronomo nask. 19 Feb. 1473.]

D: DRO IGNACY DZIEDZIC, advokato, ul. Szeroka 43.

Tõrva (Estonio) 2300.

[de lano.]

[Ĉe rivero Ohne. Ruinoj de fortikaĵo de XVIa jarc. Komerco

D: JAAN VERI, bienulo, Holdre.

Toulon (Franclando, Var). 104 600.

[Ĉefa militŝip-haveno. Arsenaloj. Ŝipkonstruejoj. Fiŝkaptado. Fandejoj, oleo-sapo fabrikado.]

D: PAUL BÉRENGUIER, oficisto, Clos Francis, Avenue de Claret.

EG: "Espero". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* 5 rue Hoche (L V 18 h.).

Toulouse (Franclando, Haute-Garonne). 175 400.

[Dekstra bordo de Garonne. Midi-kanalo. Antikve "Tolosa". Ĉefloko de departemento H. G. Universitato, elektroteknika lernejo. Akademio de Floraj Ludoj. Ŝuindustrio, grenkomerco.]

D: LÉON BEAUMEL, hospitala ekonomo, 5 rue des Lois.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* 71 rue du Taur.

Tourcoing (Franclando, Nord). 78 000.

[Malnova industriurbo de la Norda regiono. 14 kombejoj, 60 ŝpinejoj por lano kaj kotono. 60 retordejoj, 12 teksejoj. Multaj tapiŝ-fabrikoj kaj trikotajoj. Fandejoj. Potenca "Komerca Ĉambro" Roubaix-Tourcoing estas la plej gravalanmerkato franca.

D: LOUIS VAUTHIER, profesoro ĉe la lico. 16 rue de Belfort.

Tours (Franclando, Indre-et-Loire). 75 100.

[Ĉe Loire. Ĉefloko de departemento Indre-et-Loire. Katedralo. Fer-kaj ŝtalindustrio. Konservajoj, fruktoj, vino.]

D: SINO MOREAU-ASSELIN, papervendistino, 32 rue d'Amboise.

Townsville (Aŭstralio, Queensland). 26 000.

D: LAURENCE M. GLYNN, provizejlaboristo, Harold Street, West End.

Traunstein (Germanio, Oberbayern). 9000.

[Ĉe Traun. Banloko. Salminejo. Turisma centro.]

D: FINO THEA HÜTTINGER, tajlorino, Crailsheimer Strasse 2 I.

EG: "Laborista Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Trautenau (vidu *Trutnov*).

Třebíč (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 17 000.

D: JOSEF NESNIDAL, studento, Sadová 371.

Třemošná (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3500

[Industria vilaĝo: Vitro, ŝtonoj.]

D: VACLAV HONOMICHL, instruisto, Třemošná u Plzně.

Trencsén-Trentschen (vidu *Trenčín*).

Trenčín (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 12 000.

[kaj prunoj.]

[Drapfabrikado, lignoeksperto. Farado de brando el junipero

D: EUŽEN HOFFMANN, ĉefkalkulkonsilanto.

Trento (Italio, Trentino). 45 000.

[En valo de Adige. Antikve Tridentum. 1545—1563 eklezia kunveno katolika (Concilium). Ferhavaj mineralakvoj; ban-

loko. Elirejo al Dolomitoj. Marmorindustrio. Silko. Kaŭĉuko, tolaĵoj. Eksporto de fruktoj, vinoj, ligno.]

D: RAG. MICHELE BOND, bankoficisto, Cassa di Risparmio.

Trenen i. V. (Germanio, Sachsen). 8500.

[Fabrikado de tukoj, teksaĵoj puntoj kaj transmisiaj rimenoj.]

D: KURT WEISFLOG, instruisto, Königstrasse 7.

EG: "Esperanto Loka Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Tricesimo (Italio, Friulo). 5852. [30 km de l'antikva Aquileja.]

D: EDUARDO TELLINI, industriisto.

Trieste (Italio, Venezia Giulia). 263 000. [Antikve "Tergeste".

Unua komerca haveno itala en Adria maro. Ŝipkonstruado, multaj fabrikoj. Sidejo de prefekto, komerca ĉambro.]

D: GUIDO STEFANELLI, oficisto, Via dei Pallini 2—I.

VD: ANTONIO RATISSA, oficisto, Via Ruggero Timeus 4 III.

EG: "Rondo, Esperanta". *Adr.:* *Ejo:* Via C. Battisti, 10, 1 (L Mk kaj Ĵ 20 h.).

L. Cerdonio, Via G. Ciamician 6, Trieste 9 I. Komerca Reprezentado: Aĉetado kaj vendado de industriaj produktaĵoj kaj materialoj por industriaj entreprenoj, informoj kaj daŭraj rilatoj.

Triggiano (Italio, Apulio).

D: DRO NICOLA TRIDENTE, Via Cavour 1.

VD: GIUSEPPE CAMPOBASSO, komercisto, Via Lauza 51.

Trinec (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 6000. [Ferindustrio.]

D: PAUL BLAHUT, inĝeniero, Eisenwerk.

VD: JOHANN LIBERDA, instruisto.

Trnava (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 19 000.

[“Slovaka Romo”, Multaj preĝejoj, ofta celo de pilgrimantoj. Germane: Tyrnau; hungare: Nagyszombat. Antikva urbo, historio grava, en fruktoriga regiono, vinberejoj. Iama universitato (1635—1777). Vigla komerco, multe vizitataj foiroj. Fabrikado de sukero, ĉokolado, alumetoj, sonoriloj, vagonoj. En la ĉirkaŭaĵo interesaj kostumoj kaj karakterizaj brodaĵoj.]

D: MILOŠ LUKÁŠ, profesoro, Státnie reálne gymnázium Jána Hollého.

Trofarello (Italio, Torino). 5000.

[teksaĵoj.]

[Antikva kastelo. Vino, fruktoj, vermuto. Industrio: Alumetoj,

D: FRANCO RAMOLFO, fervoja sekretario, Villa Demateis.

Trojan (Bulgario, Pleven). 4000.

D: MIRČO VASILEFF, advokato.

VD: MINKO TOPALOFF, komercisto.

EG: "Balkana Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Trondhjem (Norvegio). 55 000.

[Ĉe enfluo de Nidelven en T. fjordo. Tria haveno norvega. Katedralo. Teknika alternejo. Trondhjem = Drontheim.]

D: RAGNV. RIAN, komercisto, Nonnegaten 27.

EG: Adr. Ejo: Dronningensgate 26 (Ĵ 20 h.).

Troppau (Ĉeĥoslovakio, Silezio) vidu *Opava*.

Troy (Usono, Penn.). 1500. [Fabrikejo de vapormaŝinoj.]

D: SINO FANNI A. BAKER, edzino de terkulturisto.

Trutnov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 16 000.

[Historia urbo. Lin- kaj fadenindustrio. Proksime de Montaro de l'gigantoj = Krkonoŝe = Riesengebirge.]

D: FRANTIŠEK DVOŘÁK, fervoja oficisto, Kostelní ulice 21.

VD: HEINRICH SCHWARZ, komercisto, Elektrostr.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Lahmer (M 20 h.).

Tschiertschen (Svislando, Grizono).

[1350 m super la maro. Somera kaj vintra restadejo. Montarekskursoj. Atingebla per la poŝtveturilo de Chur-Coire.]

D: JAKOB WIESNER, hotelisto, Hotel Alpina.

Tsinan (Ĉinio, Ŝantung).

D: LIU ŬI HJO, instruisto.

EG: Tsinan Esp. Societo.

Tuczyn (Pollando, Volyn). 8000.

D: HENRIK FLAM, instruisto, Tuczyn per Róvne.

Tulle (Franclando, Corrèze). 14 000.

[Ŝtata fabrikejo de militarmiloj.]

D: FRANÇOIS SOUBRÂNNE, profesoro, 87 rue de la Barrière.

Tullins (Franclando, Isère). 6000.

[Komerco de juglandoj; paperfabrikejo.]

D: AUGUSTIN GOYT, advokato, Place de la Halle.

Turi (Italio, Apulio). 11 000.

[gherita.

D: GIUSEPPE DI PINTO, univers. studento, Via Regina Mar-

Turin (vidu *Torino*).

Turku (Finnlando). 58 000.

[Ĉe Balta Maro. Iama ĉefurbo. Industrio de maŝinoj, kotono, ŝipkonstruo. Vintra haveno. Du akademioj. Turku = svede Åbo.]

D: ILMARI EKSTRÖM, inĝeniero, Kaskenkatu 12.

EG: "Graĵneto". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del.

Turn (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 14 000.

[Industrio: metaloj, teksaĵoj, ceramiko, nutraĵoj.]

D: MAX MURATH, profesoro, Untere Marxstrasse 937.

Turnov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.

[Centro de bela pejzaĝo "Český ráj" = Bohema paradizo. Industrio, komerco, Gem-facetado. Vidindaĵoj en ĉirkaŭaĵo.]

D: FRANTIŠEK ŘÁDEK, Štefánikova 429.

Turnu-Severin (Rumanio, Mehedinti). 30 000.

D: GHEORGHE GHEORGHIU, komercisto, Piața Stirbei Voda 5.

Tustanowice (Pollando). 13 200.

[Ĉe karpataj montoj, 10 km. de distrikta urbo Drohobycz. Krudpedrolminejoj, Kanada kaj toracia sistemo; ekspluatado de krudpetrolo kaj gazo, profundborado ĝis 1800 m. Benzinfarejoj. Minista lernejo. Gimnazio.]

D: FRANCISZEK TRUNKWALTER, ministro, Wolanka Tustanowice.

Tylstrup (Danmarko, Jutland).

D: ANTON PEDER DUEHOLM, instruisto.

Týn nad Vltavou (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4500.

[Laŭ historio fondiita de Libuše, en bela rondvalo inter arbaroj Agronomia lernejo. Industrio: muelejoj, vaporsegiloj, brikejoj.]

D: VÁCLAV PECHOČ, oficisto, Masarykova třída 21.

Týnec nad Labem (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2500.

[En romantika pejzaĝo, fervojlinio Praha-Brno.]

D: JOSEF STEPPAN MUC, dentteknikisto, no. 453.

Tyrvää (Finnlando, Satakunta). 10 000.

[Eksporto de greno, butero, ligno.]

D: TUOMO TEUKKU, terkulturisto.

U

Ubá (Brazilo, Minas).

D: JOSÉ GOMES BRAGA, agrikulturisto.

Uccle (vidu *Bruxelles*).

Uddevalla (Svedlando, Bohuslän). 13 600.

[Haveno. Industrio: Alumetoj, teksaĵoj, ligno.]

D: (Vakas)

Udine (Italio, Friuli-Veneto). 60 000.

[Ĉefloko de Friulo. Antikva kastelo. Industrio de silkaj teksaĵoj, mebloj. Tinkturejoj. Pastofabrikado.]

D: GIOVANNI DELLA SAVIA, komercificisto, Via di Toppo 5 III.

VD: GALLIANO DOLCE, fervojoficisto, Viale Ledra 32.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Via Beato Odorico da Portenone (Ĵ 20 1/2 h.).

Ujest (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 324.

[Vilaĝo apud Pfraumberg, grava akvodisiga linio, monto. Kastelruino kaj belega vido al Bavario, Bohema montaro. Ŝatata loko por ekskursoj.]

D: LEURENZ MILLAUER, lernejestro, Ujest P. Pfraumberg.

Ungheni Tg. (Rumanio, Besarabio, jud. Iași). 6000.

[Apud rivero Prut, estinta limo inter Ruslando kaj Rumanio. Centra fervojpunkto liganta malnovan rumanan reĝlandon kun Besarabio. Banloko. Lignoindustrio]

D: NIKOLAO VANGHELOVIĆ, instruisto.

VD: JAKOV TRIF, oficisto.

EG: Loka grupo de RES. Ejo: ĉe H. Zilberstein, str. Dănuțenilor (L Mk Ĵ 19 h.).

Ungvár (vidu *Užhorod*).

Unterjamny (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: FRANZ TISCHER, masonisto, Unterjamny b. Theusing.

Upice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7800.

[Industria urbo apud rivero Upa. Tolo. Kotono. Proksime batalkampo 1866.]

D: RUDOLF TROJAN, ŝizkova ujice 486.

Uppsala (Svedlando, Uppland). 30 000.

[Universitato de 1476. Katedralo, sciencaj institucioj diversaj lernejoj. Industrio: Brikoj, sapoj. 5 km. de Gamla Uppsala, antikva sveda ĉefurbo.]

D: FRITS LINDEN, astronomisto, Observatoriet.

Ústí nad Labem (vidu *Aussig*).

Ústí nad Orlicí (Ĉeĥoslovakio). 6500.

[Ĉe kunfluo de Orlice kaj Třebovka. Fervoja stacio. Drapa, teksa industrioj. Naskiĝloko de violon-virtuozo Jaroslav Kocian.]

D: ANTONIN BARKMAN, instruisto, Rychnovská 82.

VD: Fino ANNĀ VAVROŤKOVĀ

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Hotelo Triml (V 20 h.).

Utrecht (Nederlando). 150 000.

[Centra fervoja punkto; grava enlanda merkato por produktoj. Universitato. Foiro. "Dom" 110 m alta turo, el 13a jarcento.]

D: WILHELMUS BAATEN, komercisto, Oudegracht 276 t^z.

VD: C.-H.-W. COTÉ, Weerdsingel W. Z. 56.

EG: "Utreĥta Esp. Rondo". Ejo: Domplein 25 (M—V 20 h.).

Užhorod (Ĉeĥoslovakio, Podkarpatska Rus).

D: D^{ro} R. A. J. DE SZŐKE, kuracisto, Teleki ulica 6.

V

Vaasa (Finnlando). 24 000.

[Fondita 1606 per Karlo IX, sveda reĝo. Forbrulis 1852, rekonstruita 7 km. pli malproksime. Bona haveno. Sukero. Kotonfabrikejoj, muelejoj. Eksporto de lignaĵoj, paperaĵoj.]

D: SEMMI HAUTAMÄKI, mallibereja oficisto, Rautakatu 26.

VD: EEMELI HELMINEN, librotenisto, Kauppa puistikatu 31.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Alterne ĉe la membroj (Mk 19 h.).

Vác (Hungario, Peŝt). 20 000.

[Malnova urbo apud la Danubo. Historiaj kuriozaĵoj. Episkopejo. Trikfabrikejo, teksado, zinkladofabrikejo.]

D: DEZSŐ LANG, oficisto de la ŝtata fervojo, Sörház cutca 5/a.

Västerås (Svedlando, Västmanland). 30 000.

[Ĉe lago Mälaren. Elektra industrio (A. S. E. A.).]

D: OSCAR DAHRNÉ, lokomotivestro, Hammarbygatan 2.

VD: KARL AXEL ELFVING, lokomotivestro, Anderslundsg. 10.

EG: "Verda Stelo". Adr.: Ĉe la Del.

Vainikkala (Finnlando, Karjala).

[Stacio ĉe fervojlinio Helsinki-Viipuri. Naturbelaĵoj en proksimeco de belega "Saimaa" lago kaj kanalo.]

D: FREDRIK EEMIL HEIKKINEN, instruisto, Vainikkala stacio.

VD: KALLE EEMIL KUNNASSALO, Lappeenranta, Taikinmäki.

Valdemārpils (Latvio, Kurzeme). 1200.

D: ALEKSANDRS BERGTALS, bankoficeisto, Cunces iela 4.

Valencia (Hispanio, Valencia). 300 000.

[Ĉe Guadalaviar. Haveno Villa Nueva del Grao. Universitato de 1410. Arkepiskopejo. Industrio: Silko, drapo, vitro, bronzo, argilo. Eksporto de rizo, vino, fruktoj, safrano.]

D: ANDRES PIÑÓ, advokato, 24 Calle de Colon.

VD: MANUEL CAPPLIURE, oficisto, Calle San Vincente 162.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Calle Mar 23, 1 etaĝo (D 12 h.).

Valga (Estonio). 15 700.

D: PEETER ERNITS, instruisto, Umb tän. 4—5.

VD: AUGUST VELLNER, bankoficeisto, Pikk tän. 12.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Valgalinna avalik raamatukogu (D 16 h.).

Vallauris (Franclando, Alpes Maritimes). 10 150. [kuirejo.]

[Je 5 km. de Cannes. Fabrikado de terpotoj, artaj kaj por

D: ANTONIUS THEVENET, artpotisto, 47 Avenue du Golfe,

EG: "Laborista Esp. Grupo". Adr.: Ĉe la Del.

Vallorbe (Svislando, Vaud). 5000.

[En la Juramontaro. Supera lernejo. Metalurgia industrio.]

D: FIno YVONNE CARRARD, instruistino, Grand Hôtel.

EG: *Adr.*: Ejo: Ĉe la Del. (Mk 20 h.).

Vamberk (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

D: SLÁVO BENIČEK, librotenisto, No. 229.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. (M 20 h.).

Varese (Italio, Varese). 20000.

[Somera restadloko. Belega ĉirkaŭaĵo. Elirpunkto al lagoj Maggiore, Como, Lugano. Industrio: Botoj, mebloj, kaleŝ- kaj aeroplanfabrikejoj.]

D: WILFRED G. INGLE, teks-komercisto, 92 Viale L. Borri.

Varna (Bulgario). 80000.

Haveno ĉe nigra maro. Antikve "Odessus". Fondita 700 j. a. K. Industrio: teksa, vitra, faruna, biera. Komerca akademio, tri gimnazioj. Komerca-maŝina, muzika-lernejoj. Fama banloko. Belega mara ĝardeno "Unicum" kaj belaj ĉirkaŭaĵoj.]

D: FIno AURELIA APOSTOLOVSKA, instruistino, Str. Sokolska 16.

VD: GEORGI ĤR. DIMOV, komercisto, Str. Dobrička 18.

EG: "Fratego". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Vegetara Restoracio (D 10 h.).

Varsovie (vidu *Warszawa*).

Vaulion (Svislando, Vaud). 1000.

[En la Juramontaro.]

D: ANDRÉ ROCHAT, pastro.

EG: "Grupo Baden-Powell". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Pastrejo (Mk 21 h.).

Vechta (Germanio, Oldenburg). 5000.

[50 km. sude de Oldenburg, ĉefloko de la distrikto „Oldenburga Münsterland“.]

D: FRIEDRICH PIPER, sukeraĵisto, Grosse Strasse 51.

Veendam (Nederlanda, Groningen). 15000.

D: PIETER VAN DOKKUM, lernejestro, Villapark 6.

Vejprty (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 11800.

D: VILÉM PREXL, poŝtisto, poŝtovní úřad I.

Velbert (Germanio, Rheinprov.). 26000.

[Ĉe Elberfeld. Urbo de la metala industrio serura kaj maŝina. Fabrikoj de ŝlosiloj ĉiuspecaj.]

D: FRITZ KIESGEN, studkonsilisto, Thomasstrasse 5.

EG: "Verda Stelo, Kuraĝe antaŭen". *Adr.*: Ĉe la Del.

Veliki Bečkerek 3 (Jugoslavio, Banat). 29000.

[Ĉe kanalo, 80 km norde de Beograd. Industrio: Sukero, biero, alkoholo, ŝapo, brikoj. Loĝantaro: Serboj, hungaroj, germanoj.]

D: [Vakas]

Velsen (Nederlanda, Noord Holland). 32000.

[Granda paperindustrio. Terkulturo, gutaperk-, metalindustrio. Granda fiŝvendejo en Ymuiden. Fandfornegoj. Haveno de Amsterdamo.]

D: CORNELIS ODERKERK, instruisto, Wijkerstraatweg 80.

EG: "Beverwijka Esp. Gr. Fratego". *Adr.*: J. van Wijngaarden, Assumburgstraat 18, Beverwijk. *Ejo*: Ĉe la Del. (Mk 20 h.).

Venezia (Italio, Venezia). 200000.

[Ĉe Adria maro, sur insuloj. Canale Grande-Ponte Rialto. Glora historio. Placo San Marko, palacoj, doĝa palaco, plomba karcerio, ponto de sopiroj. Industrio: Vitro, argento, oro, filigrano, pontoj, kotono. Art- kaj antikvaĵkomerco; banloko. 1a Internacia konferenco pri uzo de Esperanto en komerco, Aprilo 1923.]

D: ANGELO STEFANIN, komercagento, Campo S. S. Apostoli 4543. [3901 A.]

VD: GIOVANNI BONINI, oficisto, S. Angelo, Calle Avvocati

EG: "L. L. Zamenhof". *Adr. kaj Ejo*: (provizore) Ĉe la VD (Mk kaj S 21 h.).

** **Hotelo Wagner.** — *Adr.*: Gran Viale, Lido. Hotelo sur insulo Lido proksime de la ŝiphalto kun moderna komforto; akurata servado kaj moderaĵ prezoj. Familia pensio; speciala aranĝo por pli longa restado. Rekomendinda por Esperantistoj. Hotelo de la Konferenco 1923.

** **Hotelo kaj pensiono Minerva.** — Ĉe halto Sa. Zaccaria. Unuaranga kaj rekomendinda restadejo por Esperantistoj. Tute renovigata dum 1925. Trankvile kaj urbocentre lokata. Ĉiu ĉambro kun fluanta akvo. Esp. servisto ĉe la fervoja stacidomo. Moderaĵ prezoj.

** **Giuseppe Dominici,** San Marco, Spadaria, Nro 659 ĝis 664, Venezia. Tel. 31—82. Magazeno de antikvaĵoj kun porcelan-argentaĵoj, lampegoj, mebloj kaj almura luminoj je manfrapita fero kaj Murana vitro. Pentraĵoj, gravuritaj speguloj en ĉiuj stiloj, originalaj kaj reprodukciitaj. Konfidenciaj prezoj.

** Esperantistoj mendu la belegan "Gvidlibron tra Venecio" eldonita de Esp. Grupo ZAMENHOF, S. Angelo 3901/A. 142 paĝoj da interesa teksto kun 20 bildoj kaj urboplano; arta kovrilo. Prezo kun sendo Liroj 10.— po unu ekzemplero.

Ventspils (Latvio). 20 000.

[Ĉe Balta Maro, haveno ne glaciiganta. Transittrafiko.]

D: ANDREJS PORNIEKS, inĝeniero, Saules iela 4.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Verdun (Franclando, Meuse). 22 000.

[Ĉe Meuse. Fortikaĵo.]

D: MAURICE LEFEBVRE, direktoro de entrepreno de publikaj konstruoj, 1 rue du Fort de Vaux.

Verona (Italio, Verona). 100 000. [Restaĵoj de romaj muregoj; amfiteatro, Areno, mondfamaj someraj spektakloj kaj grekroma teatro. Ĉe l'kruciĝo de fervojoj Torino—Venezia kaj Brennero—Bologna—Roma. Rifuĝejo de Dante. Tombo de Gioletta. Antikvaj preĝejoj kaj konstruaĵoj. Cerealoj, fruktoj-vino, ovo, brutaro. Metalurgio, tolaĵoj, ŝtofoj, lignaĵoj, mebloj.]

D: AMERIGO-LUIGI RENI, librotenisto, Via Goffredo Mameli 2.

VD: FINO CESIRA MORANDINI, dommastrino, Via Ant. Cantore 20.

EG: Adr.: "Associazione Esperantista Veronese". *Ejo:* Palazzo Pollorini—Nuovo Lungadige presso ponte Umberto (Mk kaj S 21 h.).

Versailles (Franclando, Seine-et-Oise). 65 000.

[Ĉefloko de departemento Seine-et-Oise. Industrio de kemio, fero, ceramiko. Kastelo de Louis XIV; historia loko.]

D: LIONEL CHILARD, filatelisto, 4 rue Pierre Bertin.

Verviers (Belgio, Liège). 42 000.

[Centro de lanindustrio belga. Ŝuoj, maŝinoj. Baro de la Gileppe. Naskiĝloko de komponisto H. Vieuxtemps.] [de Heusy.]

D: JOSEPH PIRNAY-DEMEZ, komerca agento, 146 Chaussée

VD: JOSEPH HERION, juvelisto, 8 rue des Raines.

EG: (B. L. E.) *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Popola Universitato, 50 rue Tranchée (Ĵ 20 h.).

Veselí Vysoké (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: VÁCLAV SEDLAK, tornisto, Nové Město 131.

Viborg (vidu *Wiipuri*).

Vicenza (Italio, Veneto). 71 000.

[Ĉe fervoja linio Milano—Venezia. Antikva urbo. Gotika katedralo, Basilica Palladiana, multaj palacoj de l'fama arkitekto Andrea Palladio (nask. 1518 en Vicenza, † 1580 en Venezia), ĉefo de l'Altrenasanko.]

D: GIOVANNI VANGELISTA, poŝtoficisto, R.R. poste.

VD: Prof. ADOLFO BRONCHI, teleg. komisario, Casella postale 39. [kaj V 21 h.).

EG: "Esp. Rondo". *Adr. kaj Ejo:* S. Faustino No 8 (M

Vich (Hispanio, Barcelona). 15 000.

[Antikva urbo 69 km. norde de Barcelona. Naskiĝloko kaj tomo de filozofa pastro Balmes. Roma templo. Arkeologia muzeo. Katedralo kun grandiozaj modernaj pentraĵoj. Tanejoj. Cerealoj, terpomoj, brutaro. Fabrikado de kolbasoj.]

D: JACINTO COMELLA, oficisto, Plassa Mayor 18—2.

VD: JUAN CONILL, konfististo, Plassa Mayor 34.

Victoria (British Columbia, Vancouver Island). 32 000.

[Minekspluat. Ligno. Parlamentejo de Brita Kolumbio.]

D: SINO ALICE WICKS, maŝinskribistino, Room 6, Brown Block, 1116 Broad Street.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (Mk 20 h.).

Vidin (Bulgario). 20 000.

D: VLADIMIR LAZAROV, juĝisto, Ulica Antimova.

EG: "Espero". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Esp. Klubo (D 15 h.).

Vielau (Germanio, Sachsen). 4500. [Mineja regiono.]

D: ALFRED MOCKEL, instruisto, Vielau apud Zwickau, 38 C.

Vienne (Franclando, Isère). 25 000. [Ĉe enfluo de Gère en Rhône. Antikve "Vienna". Romaj kaj mezepokaj monumentoj. Arkeologia Muzeo. Kolekto de fajencoj. Industrio: Drapo, felto, kandeloj. Metalurgio. Rozkulturado. Frukteksporto.]

D: ANDRÉ MOUSSIER, lignokomercisto, 160 rue d'Avignon.

VD: FRANÇOIS MONPÉROUX, reprezentanto, 13 rue de la Gère.

EG: "Sunradio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lernejo, rue Juiverie (Mk 20^{1/2} h.).

Vierns (Germanio, Rheinland). 30 000.

[25 km. de la holanda limo. Veluro-, silko-, kotono- kaj lino-industrio. Granda kaforostejo de Kaiser.]

D: JOHANNES KAMP, instruisto, Hauptstrasse 104.

EG: "Esp. Soc. Rejnstelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Schule Schultheissenhof (1^a kaj 3^a V 19^{1/2} h.).

Wiipuri (vidu *Wiipuri*).

Vilkaviškis (Litovio). 7263.

[Naskiĝloko de Litova nacia patriarko D^{ro} J. Basanavičius kaj D^{ro} V. Kudizka. Industrio de brando, limonado kaj bombonoj.]

D: KAZYS KASPERAVIČIUS, oficisto, Pustapedskio knygynas.

VD: JUOZAS ŠIDLAUSKAS, oficisto, "Žiedas" Bve.

EG: Litova Esp. Asocio. *Adr:* Bve Žiedas. *Ejo:* Lietuviu gimnazija.

Villach (Aŭstrio, Kärnten). 21000.

[Ĉe Drau. Antikva urbo; komerco kun Italio kaj Jugoslavio. Industrio de lignaĵoj. Turisma centro por la alpoj.]

D: HEINRICH BAUSBACH, fervojoficisto, Tiroler Strasse 25.

EG: "Esp. Unuiĝo por Karintio". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Parkhotel (V 20 h.).

Villajoyosa (Hispanio, Alicante). 10000.

[Haveno ĉe Mediteranea maro. Fervojo. Ligna ŝipkonstruado. Spinejoj. Peklado de fiŝoj]

D: ANTONIO JIMÉNEZ-VERGER, mardistrikto- kaj havenestro, Ayudantia de Marina.

Villefranche-sur-Saône (Francando, Rhône). 16590.

D: SINO PIETROFF-ZIMMERMANN, profino 241 rue Nationale.

Villemoble (Francando, Seine). 14500.

[12 km. de Paris. Fervojo Paris-Strasbourg.]

D: EDMOND OUTURQUIN, reprezentanto, 27 rue de l'Orangerie.

Villmanstrand (vidu *Lappeenranta*).

Vincennes (Francando, Seine). 40000. [Militfortikaĵo.]

D: VINCENT LAURET, panisto, 12 rue Faïe-Félix.

Vindava (vidu *Ventspils*).

Virovitica (Sudslavio, Slavonija). 10000.

[Malnova kastelo de XVII^a jarcento. 16 km. de Dravo. Agrikulturo. Du seĝfabrikejoj.]

D: ROKO PAVOKOVIĆ, fotografisto, Štrossmajerova ulica 6.

Vizovice (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 3300. [pomologia.]

[Sulfura bano. Ŝtata lernejo por korbfaristoj. Landa lernejo]

D: FRANTIŠEK HÁBA, tajloro, No. 123.

Vlissingen (Nederlando, Zeeland). 22000. [Ĉe rivero Schelde.

Haveno. Fiŝkaptado. Banloko. Ŝipkonstruado.]

D: JOZIAS DAVIDSE, modelisto, Kanaalstraat 128.

VD: JAN MAST, razisto, Palingstaart 40.

EG: "La Verda Stelo". Adr.: Ĉe la VD. Ejo: "Deligentia", Nieuwstraat (M V 20 h.).

Voghera (Italio, Pavia). 27780.

[Industrio de teksaĵoj, marmelado, biero, vino. Banlokoj Rivanazzana kaj Salice 7—8½ km. de Voghera.]

D: GIUSEPPE QUARONE, fervojisto ĉe F. S., Corso 27 Marzo 49.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Societa Operaia (M V 21 h.).

Voitsberg (Aŭstrio, Steiermark). 4000.

[Urbeto fondita en 1200. Karbominejoj, vitrofabrikado, papero.]

D: FRANZ SCHÖPFER, lernejestro, Berggasse 44.

Volary-Wallern (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000. [Bela somera

restadejo en arbariĉa regiono. Ligno-komerco kaj industrio.]

D: JOSEF TICHAWSKI, faka instruisto, No. 148.

Voorst (Nederlando, Gelderland). 3000.

[Jam konata en mezepoko. Malnova ruino de kastelo "Nijen-beek", malliberejo de la duko Reinald II de Geldre en 1361. Terkulturo. Eksporto de porkviando.]

D: ROELOF KOERSELMAN, lernejestro.

Vorderbruck-Gutenstein (Aŭstrio, Niederösterreich). 2000.

[Aerkuracadloko — Vintra sporto — Glitveturejo. Centro por ekskursoj. Lignokomerco. Fabrikejoj: Najloj, drato, koloroj.]

D: (Vakas)

Vranov, župa XX (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 2300.

D: ZOLIAN KRAEMER, apotekisto.

Vráť (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Vilaĝeto en romantika regiono. Industrioj: vitro kaj kotono.]

D: BOHUMIL VÉLE, vitrogravuristo, Vráť č. 8 u. Železného Brodu.

Vratza (Bulgario, Vratza). 16000.

[Antikva historia loko, en vasta ebenaĵo, ĉirkaŭata per la fama Vratza Balkano. Eksperimenta silkraŭpa stacio kaj silkteksejo. Agrikultura centro, vinkomercado.]

D: RADOSLAV KUZMANOFF TRIČKOFF, Ulica "Knjaŝevska" 76.

VD: GEORGI H. GEORGIEV, oficisto, ul. Sofronij 10.

Vrhnika (Sudslavio, Slovenija). 4000.

[Roma kolonio "Navportus" Parget-, konservaj-, ledo- kaj tegolfabrikejoj. Grandaj lignokomercoj.]

D: (Vakas)

VD: FRANJO LANGOF, librotenisto, Vrhnika 72.

EG: "Esp. Klubo Vrhnika". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: "Šola" (M kaj V 19½—21 h.).

* * "Globus" en Vrhnika—Jugoslavio, Slovenio, la plej granda konservajfabrikejo en la tuta ŝtato faras ĉiuspecajn konservaĵojn laŭ mendo. En magazeno havas konstante konservitajn ŝinkojn, diversajn specialaĵojn, k. a. konservaĵojn, ankaŭ por militistaro. Prezo kiel eble plej malkara.

Vysoké Myto (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 10500. [Industrio:

Sukero, brikoj, maŝinoj, brodaĵoj, mebloj, veturiloj, spinejoj.]

D: STANISLAV LOSKOT, administranto de helpa lernejo.

Vysoké nad Jizerou (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1500.

[Teksa industrio.]

D: Sino RŮŽENA PLUHAŘOVÁ, edzino de ĉefkuracisto.

Vysokov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: Sino BĚLA RAICHLOVA, edzino de lernejestro.

Vyškov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 6000.

D: Fino ANEŽKA HOLANČOVÁ, instruistino, Olomoucká 25.

VD: Fino MARIE KRYLOVÁ, instruistino, Pod újezdem 12.

EG: "Esp. Rondeto". *Adr.* kaj *Ejo:* Měštanská škola.

W

Waidhofen a. d. Thaya (Aŭstrio, Niederoesterreich). 2700.

[Antikvaj kastelo, urbmuo, urbdomo.]

D: Sino PAULA PIRCHAN.

Waldenburg (Germanio, Schlesien). 60000.

[Karbominejoj, industrio de porcelano, vitro, maŝinoj.]

D: Sino FRIEDA SCHÖNFELD, komercistino, Freiburger Strasse 23.

Waldheim (Germanio, Sachsen). 11000.

Belega urbeto en rivera valo, ĉirkaŭita de arbarkovritaj montetoj. Vivaj komerco kaj industrio. Seĝoj-, cigaroj-, parfumoj-, ludil fabrikoj. Saksa ŝtata punodomo por viroj kaj virinoj kun ĉirkaŭ 900 kaptitoj.] [strasse 13.

D: FRITZ MÜLLER, superinstruisto en ŝtata punodomo, Härtel-

VD: HERBERT JASPER, komercisto, Bahnhofstrasse 2.

EG: "Waldheima Esperanta Grupo". *Adr.:* Ĉe la *VD.* *Ejo:* Vereinshaus Waldheim (L 20 h.).

Waldshut (Germanio, Baden). 5000. [Ĉe Rejno. Fervoja linio

Basel-Konstanz. Industrio de maŝinoj, mebloj.]

D: Fino ELLA GRASSAU, muzik-instruistino, Schmitzinger Tal 14.

Waldstatt (Svislando, Appenzell). 1800.

[Agrabla somerrestado. Teksaĵoj. Brodaĵoj.]

D: JAKOB FRISCHNECHT, bankoficisto, Kneuwies.

Wallasey (Britlando, Cheshire). 100000.

Ĉe okcidenta bordo de rivero Mersey kaj marbordo. Markaj riverborda promenejo; multaj parkoj. Maŝinfabrikoj, fabrikado de brutnutraĵoj, grenejoj, farunmueliloj, grandaj dokoj ktp.] [1 Toronto Street.

D: ARTHUR SHAW, fotografisto kaj vendisto de radiaparatoj,

Wallern (Ĉeĥoslovakio; vidu *Volary*).

Wandsbek (Germanio, Schleswig-Holstein). 40000.

[Nomita laŭ rivereto Wandse. Kakao kaj ĉokoladfabrikoj "Reichardt" kaj "Deuka". Ledo- kaj ledaĵfabrikoj. Fermulfandejoj kaj maŝinfabrikoj. Feĉofabro "Ostwerke". Kolorokaj lakfabrikoj. Karton- kaj artledofabriko Koch & Kio., cigaredoj "Haus Neuerburg".]

D: FRIEDRICH ANTON GERSTNER, komercoficisto, Oelmühlenweg 66 (Poŝteka konto: Hamburg 30376. Tel. labortage 9—15 h — D 8—2268, Koch & Kio).

EG: "Baha'i Esperanto Grupo, Hamburg". *Adr.:* Ĉe la Del.

Ejo: Spitalerstrasse 6, ĉambro 14 (V 30 h.).

"Baha'i Esperanto Infangrupo". *Adr.* kaj *Ejo:* Ĉe la Del.

Babaa Esp. Eldonejo: "La Nova Tago". *Adr.:* Ĉe la Del.

Warnemünde (Germanio, Mecklenburg). 7000.

[Banloko ĉe Balta Maro. Haveno por la trajektŝipo al Danmarko.]

D: WILHELM SCHEEL, restoraciisto, Villa Erika, Strandweg 12a.

Wärnsdorf (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 23200. [Teksa industrio.]

D: FRANZ KAULICH, urba oficisto, 2074/V.

VD: JOSEF ERNST KOCH, ŝparkasa oficisto, 2038/V.

Warrington (Angl., Lancashire). 72000.

[Industrio: Kolono, drato, vitro, sapo.]

D: (Vakas)

EG: *Adr.* *Ejo:* 27 Bewsey Street (Mk 21 h.).

Warschau (vidu *Warszawa*).

Warszawa (Pollando). 950000.

[Ĉe Wisla-Vistulo. Ĉefurbo. Katedralo. Kastelo. Palacoj. Belweder kaj Lazienkowski. Universitato. Meza teknika lernejo. Politekniko. Libera universitato pola. Supera komerca lernejo. Agronomia kaj Veterinara institutoj. Bibliotekoj, Muzeoj, Galerioj. Industrio: Maŝinoj, kemiaĵoj. Komerco: Lano, konfekcio, lupolo. Tombo de D^{ro} L. L. ZAMENHOF, aŭtoro de Esperanto.]

D: STANISLAW ESSIGMAN, dentkuracisto, Marszałkowska 130.

VD: ANT. STAN. STANKIEWICZ, sekretario ĉe Plej Alta Juĝejo, ul. Kanonja 8.

EG: "Laboro". *Adr.:* *Ejo:* S^{ro} Koss, ul. Leszno 28 (L 19 h.).

Ejo: Gospoda Robotnicza, ul. Bagatela 12 A (L 19 h.).

"Pola Akademia Esp. Rondo". *Adr.:* Widok 19.

"Akademia Esperantista Rondo". *Adr.* *Ejo:* Żydowska.

Strzecha Akademicka, Nowy Swiat 21.

"Esperantista Rondo Konkordo". *Adr.:* Dzika 9 loĝ. 10,

“Pola Instituto de Esperanto”. *Adr.*: EDVARDO WIESEN-FELD, ul. Biała 3.

“Stud. Esp. Societo”, *Ejo*: Leszno 99 1. 5.

Pola Esperanto-Asocio: *Adr.* kaj *Ejo*: Widok 19.

Warwick (Aŭstralio, Queensland). 6000.

[Centro de riĉa terkultura distrikto. Teknika kolegio.]

D: C. C. DORNBUSCH, arkitekturo.

Washington (Usono, D. C.). 498 000.

[Urbo nomita laŭ George Washington, “patro de sia lando” unua prezidanto de USA. Ĉe Potomac. Fondita 1791. Ĉefurbo de Usono; sidejo de la registaro. Blanka domo, kapitulo, Smithsona Instituto. Universitatoj. Muzeoj, galerioj. Belegaj konstruaĵoj, parkoj, stratoj. Vla Univ. Kongreso de Esperanto 1910.]

D: JOHN A. SHEIL, registristo de testamentoj, 503 Sixth Street, N.E.

VD: FRED A. C. LEAVITT, muzikinstr., 706—11th Street N.W.

EG: “Kolumbia Esp. Asocio”. *Adr.* Ĉe la Del.

Wattenscheid-Westenfeld (Germanio, Westfalen). 45 000.

[Karbminejoj.]

D: GUSTAV REIMÜLLER, oficisto, Aldegreverstrasse 76.

EG: Laborista Grupo. *Adr.*: Ĉe la del. *Ejo*: Restoracio Drenhaus, Nordstrasse.

Wattrelos (Franclando, Nord). 30 000.

[Apud belga limo, ŝpinoj, teksejoj.] [l'Union 286.

D: EMILE GUSTAVE BOONE, direktoro de lanfabrikejo, rue de

EG: “Al Fratiĝo per Esperanto”. *Adr.*: Ĉe la del. *Ejo*: 106 Bd. de Belfort (Mk. 19 h.).

Wauwatosa (Usono, Wisconsin). 12 000. [Antaŭurbo de Milwaukee.]

D: FRED A. HAMANN, instruisto de modernaj lingvoj, Esperanto Bungalow, 481—63rd Street.

Waverly (Usono, Iowa). 3250.

Sin turnu al la Del. en *Bremer*, Iowa.

Weiden (Germanio, Oberpfalz). 20 000.

[frontonoj.]

[Vetro kaj porcelanindustrio. Malnova urbeto kun belformaj

D: JOSEF SCHMALZL, profesoro, IV—29.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Kafejo Lobinger (L 20 h.).

Weidenau (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 2000.

[Jam menciita en la 13 jarcento; germana loĝantaro. Ŝtonkaj kaolin-industrio; gimnazio, pastra seminario.]

D: DRO JOSEF FISCHER, profesoro pri teologio.

Weinböhla (Germanio, Sachsen). 7000.

[17 km de Dresden kaj 7 de Meissen. Stacio de la fervojo Dresden-Elsterwerda-Berlin. Finstacio de la Dresdena antaŭurba fervojo. Vilao kolonio. Arbaroj. Bela restadloko. Kulturo de asparagoj.]

D: ARTHUR SOHRMANN, instruisto, Kronprinzenstrasse 5.

EG: *Adr.*: SRO WALTER FREYGANG, Sedanstrasse 2. *Ejo*:

Kafejo “Zollhaus”, Hauptstrasse (M 20 h.).

Amikaj rilatoj kun grupoj de Meissen, Coswig, Radebeul, Grossenhain kaj Dresden.

Wellington (Nov-Zelando, Wellington). 110 000.

[Ĉefurbo, sidejo de la registaro. Bona haveno ĉe sudo de la Norda-Insulo; eksporto de viando; fromaĝo, butero, lano, lino. Fabrikado de maŝinoj, vestoj, botoj kaj ŝuoj; lignaĵoj, najloj, drentuboj, brikoj.]

D: LEWIS EDMUND DUST, plumbisto, 30 Torres Street, Seatoun.

VD: WILLIAM HUDSON KING, poŝtofiscisto, Postal division, Secretary's Office, G. P. O.

Welper bei Hattingen (Germanio, Westfalen). 6000.

[Ŝtonkarbminejoj, ŝtalindustrio, lokomotivoj Henschel & Sohn (sekcio).]

D: OTTO FALKE, rektoro.

Wels (Aŭstrio, Oberösterreich). 16 000.

[Antikva romana urbo Ovilabis apud rivero Traun, en la t. n. Welser Heide ĉe la fervojlinio Vieno-Salzburg. Fabrikejoj por maŝinoj, fornoj, ĉapeloj, lignaĵoj.]

D: KARL FRANZ, kasisto de la urba ŝparkaso, Dr. Gross-

EG: “Aŭstria Laborista Ligo Esp.” *Adr.*: Mathäus Hacker, Kaserne. *Ejo*: Gasthof Ploberger, Josefplatz (S 17—19 aŭ 17—20 h.).

Welwyn Garden City (Britlando, Hertfordshire).

D: CHARLES H. EDMONDS, regulisto de averioj, 21, Russelcroft Rd.

Werdau (Germanio, Sachsen). 20 000.

[Ĉe Pleisse. Teksa lernejo; teksta industrio.]

D: HERBERT TAUBOLD, mekanikisto, Rahmenberg 6.

EG: “Obstine Antaŭen”. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Ratskeller, (J 20 h.). [sche Strasse 1.

“G. L. E. A.” Loka grupo. *Adr.*: Willi Gross, Plauen-

Werfen (Aŭstrio, Salzburg). 3500.

[Antikvaj kastelo kaj monaĥejo. Granda glacia kavernoj.]

D: HANS JÄGER, estro de elektrofarejo.

Westhoughton (Britlando, Lancashire). 16 000.

[Karbminejoj, kotonfabrikejoj.]

D: JOHN F. PARTINGTON, negocisto, "Dunromyn".

Westmount (Kanado, Quebec). 19 000.

D: PHILIP LOUIS PRATLEY, inĝeniero, 5 Thornhill Avenue

Whangarei (Nov-Zelando). 6000.

[Cementfabrikado, eksporto de karbo, butero, fromaĝo, lano kaj ligno.]

D: DAVID TILLY, administranto de la gazejo.

Whitchurch (Angl., Shropshire). 6000.

[Terkultura distrikto. Fromaĝfoiroj.]

D: Sino HARRIET MITCHELL FURBER, Sedge ford.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Working Men's Hall (J 18 h.).

Whiteway Colony near Stroud (Brit., Gloucestershire).

[Libertera tolstoĵana kolonio fond. 1899 sur montoro Cotswold. Terlaboro, artaj ledaĵoj, manteksaĵoj, sandaloj, mebloj ktp.]

D: GASPARD MARIN.

Wiborg (vidu *Wiipuri*).

Wichita (Usono, Kansas). 100 000.

[Plej granda urbo de Kansas, ĉe rivero Arkansas. Tre grava centro fervoja, fabrika, petrola kaj terkultura. Du universitatoj kaj 1 500 000 dolara gimnazio. "Kansas kreskigas la plej bonan tritikon el mondo."]

D: WARREN G. DAVIS, 252 South Chautauqua.

Wiebelskirchen (Saar). 10 000.

[Karbminejoj kaj agrikulturo. Belaj arbaroj.]

D: HEDWIG MANZ, instruistino, Wilhelmstrasse 45.

EG: "Esp. Ligo Saarteritoria". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (Mk. 20—22 h.).

Wielun (Pollando, Łódzkie). 11 000.

[Ĉefloko distrikta. Juĝejo. Industrio: Kalkofornoj tabulsegejoj. Stonminejoj. Komerco: Greno kaj fruktoj.]

D: WACŁAW JANCZUROWICZ, ĉefo de malliberejo, 11 Czesłowska.

Wien (Aŭstrio). 2 150 000.

[Ĉe Danubo. Antikve "Vindobona". Komerca, industria kaj kultura centro de Meza Eŭropo. Ĉefurbo. Rimarkindaj konstruaĵoj, Hofburg, St. Stephankatedralo, muzeoj, k. t. p. Universitato de 1365, bibliotekoj. Muziko. Ĉia industrio. Fama kuirado; vienaj kolbasoj, kafo. XVI Kongreso de E. 1924.

Teritorio de UEA: Urbo kaj lando Wien.

ĈD: DRO EDMUND SÓS, dentkuracisto, I, Tuchlauben 18.

ĈD (Anst.): R. A. ČECH, IX-1, D'Orsaygasse 7/23.

D: (Distriktoj I—II). ERWIN GERHARD BERNFELD, inĝeniero, Czerninplatz 5—14.

D: (Nordoriento, II^a, XX^a kaj XXI^a distr.) FRANZ BRAUN, ŝtata ĉefoficisto, II. Mühlfeldgasse 15, 3/44.

D: (Nordokcidento, VII^a, VIII^a, XVI^a kaj XVII^a distr.) ANDREAS DEISTLER, sukeraĵisto, VII, Schottenfeldgasse 91.

D: (Sudo, III^a kaj XI^a distr.) RUDOLF MICHAEL FREY, kalkulkonsilanto, IV. Bechardgasse 14.

D: (Okcidento, XIII^a, XIV^a kaj XV^a distr.) FRANZ VASTA, asekura oficisto, XIV., Reindorfasse 13.

D: (Sudokcidento, IV^a, kaj X^a distr.) AUGUST TAUSSIG, magistro IV. Wiedn. Hauptstrasse 24 (drogejo).

D: (V^a, VI^a, XII^a distr.) WALTER SMITAL, V, Kohlasse 36.

- EG: "Unua Esp. Unuiĝo". *Adr. Ejo*: Kafejo Schellinghof, I. Schellinggasse 7 (V 19 h.).
- "Danubio". *Adr. Ejo*: Kafejo Elsahof, VII, Neubaugasse 25 (L 19 h.).
- "Fideleco". *Adr. Ejo*: Währinger Bürgerkafée, XVIII, Staudgasse 1 (M 16 h.).
- "Junularo". *Adr. Ejo*: Kafejo Molkereihof, III Radetzkystrasse 25 (J 19 h.).
- "Katolika Unuiĝo Esp.". *Adr.*: I. Freyung, Pfarkanzlei.
- "Polica Esp. Ligo". *Adr.*: I. VII, Karl-Schweighofergasse 3 (J 19 h.).
- "Verda Stelo". *Adr.*: VI, Gumpendorfer Strasse 39 (J 20 h.).
- "Instruista Unuiĝo Esp.". *Adr.*: Direktoro Stengl, XVI, Syringgasse 3.
- "Asocio por Komercio kaj Helplingvo Tutmonda". *Adr.*: I. Sonnenfelsgasse 11.
- "Rondo de Blinduloj". *Adr.*: Fino Steffi Zehetner, II, Am Tabor 6.
- "Eldona Kooperativo de Esp. Universitato Popola". *Adr.*: II, Postamt 34.
- "Bohema Klubo Esp.". *Ejo*: XV, Turnergasse 9 I.
- "Akademia Esp. Unuiĝo". *Adr.*: VII, Neubaugasse 25, Café Elsahof (L 19 h.).
- "Esp. Fervojista Unio". *Ejo*: XIV, Avedikgasse 2 (M 17 h.).
- "Esp. Laboristaro Kristana". *Adr. Ejo*: VIII, Postfach 21, Postamt 65.
- "Konkordo". *Adr. Ejo*: V, Margaretenplatz 4, Terrassencafé (J 19 h.).
- "Aŭstria Pacifista Esp. Societo". *Adr.*: Inĝeniero E. G. Bernfeld, II., Czerninplatz 5. *Ejo*: III, Henslerstrasse 3, ĉe Internationale Frauenliga für Frieden und Freiheit (J 19 h.).
- "Esp. Organizo de Ofichavantoj de urbo Wien". *Adr. kaj Sekretariejo*: IV. Schäffergasse 3. (S 16—21 h.). [Escepte unuan S de la monato.]
- "Verda Angulo". *Adr. kaj Ejo*: XVI. Ottakringerstrasse 119, Kafejo Hrđy (Mk 20 h.).
- "Kulturo". *Adr. Ejo*: XVIII. Kreuzgasse 34, Kafejo Hildebrand (J 19 h.).
- "Supren". *Adr. Ejo*: VII. Kaiserstrasse 121, Kafejo Haunold (V 19 h.).

- "Naturamikoj", Esp. Grupo. *Adr. Ejo*: III. Radetzkystrasse 25, Kafejo Molkereihof (1a kaj 3a M 19 h.).
- "Libera Esp. Labor-Komuno". Propaganda centro de la Esp. Soc. Akademio. Bohema Klubo. Danubio. Junularo. Eld. Koop., Progreso. *Adr. Ejo*: VII, Lerchenfelder Strasse 23, Kafejo Egkher (L 19 h.).
- "Aŭstria Laborista Ligo Esp.". *Adr. Ejo*: Arbeiterheim, Angererstrasse 14, Wien XXI.
- "Esp. Delegitaro de Wien". *Adr.*: R. A. Čech, IX. D'Orsaygasse 7/23. *Ejo*: Neue Wiener Handelsakademie, VIII. Hamerlingplatz (Monate ĉiun unuan s.).
- "Aŭstria Esp. Delegitaro". *Adr.*: IV. Schäffergasse 3.

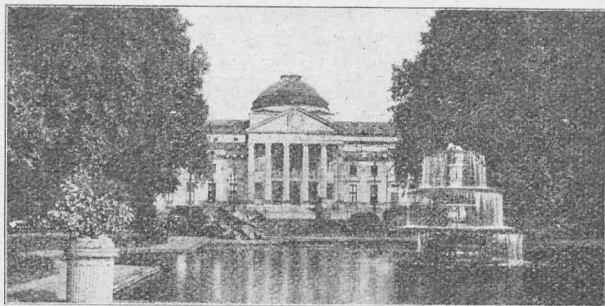
*** Hotel Hammerand**, Florianigasse 8, Wien, VIII. Tel. 25014—15. Trankvila, distinga familia hotelo, kie en la jaroj 1886 kaj 1897 la kreinto de la mondlingvo Esperanto do L. L. Zamenhof loĝadis (memortabulo). Plej proksime de la urbdomo, burgteatro kaj universitato. Esperanto parolata. Prezoj: Ĉambro (unulita) Ŝ 9—15, (dulita) 17—20, (kun bano) 17—25 resp. 25—32. Centra hejtado, fluanta akvo, lifto, elektra lumo, franca kuirado. Telefono en la ĉambroj. Pensiono (3 foje manĝaĵoj) S 12; matenmanĝo Ŝ 2,50, tagm. 5, vesperm. 6.

*** Hotel de France**, I., Schottenring 3, kaj Hotel Habsburg, I., Rotenturmstrasse 24. Unurangaj familiaj hoteloj kun plej moderna komforto je moderaj prezoj. Centra situo. Fluanta malvarma kaj varma akvo. Telefono en la ĉambroj. Unulita ĉambro Ŝ 5 kaj plu.

*** Grand-magazeno por modajoj A. Herzmansky**, VII., Mariabillerstrasse 26, Stiftgasse 1, 3, 5, 7. Esperanto parolata. Silkaĵoj, veluroj, lanŝtofoj, laveblaj ŝtofoj, linajoj, trikotajoj, tolaĵoj, ledaĵoj kaj galanteriaj varoj, artikloj por vojaĝo, ombreloj ludiloj, ĉiuj vest-ornamaĵoj kaj apudaĵoj, tapiŝoj, kurtenoj, manteloj, vestoj, kostumoj, bluzoj, infanvestoj.

La Delegiteco estas honora ofico!
Sekvene traktu delegiton kiel okazan serviston;
ne malatentu la regularon pri Servopetoj.

Wiesbaden (Germanio, Rheinland). 132 000.
[Ĉe montaro Taunus, 5 km. de l'Rhein. Antikve "Mattiicum".
Monda banloko, varmegaj fontoj, 49—69° C. Belaj arbaroj.]

Wiesbaden : Kurhaus.

D: LUDWIG ISEL, asekurdirektoro, Webergasse 16.
VD: ADOLF ILLIES, komercisto, Körnerstr. 4 (Tel. 2803).
EG: Esp. Grupo. **Adr.:** KURT SCHÖNRICH, Emser Strasse 58, 1.
Ejo: Michelsberg 2, I. (L 20 h.) kaj Marktstrasse 34, Kafejo
Maldaner (Mk 20 h.).
Wiipuri (Finnlando). 50 000. [de W.]
[Malnova komerca urbo, ĉe enfluo de Saimakanalo en la golfo
D: EMIL HÄMÄLÄINEN, librotenisto, Kangasranta, Harjukatu 11.
Wildenschwert (vidu *Ústí nad Orlicí*).
Wilhelmshaven (Germanio, Hannover). 35 000.
[Ĉe Jadegolfo. Haveno de militŝipoj. Verftoj. Kazernoj.]
D: BERNHARD EDEN, maŝinkonstruisto, Kieler Strasse 28.
EG: "Jadegolfo". **Adr.:** Ĉe la Del. **Ejo:** Bahnhofshotel,
Prinz-Heinrich-Strasse 2 (L 20 1/2 h.).
Wilmington (Usono, Delaware). 120 000.
D: FRANK STEPHENS, artmetiisto kaj paroladisto, Arden.
Wilno (Pollando). 180 000.
[Ĉe rivero Wilja. De 1323—1795 ĉefurbo de litova grandduk-
lando. Loĝantaro diversnacia: Poloj, litovoj, germanoj, rusoj,
karaĵoj. Universitato, seminarioj, tekn. lernejoj. Rava Ĉir-
kaŭaĵo. Transitkomerco.]
D: K. GERSÄTER, banka fakestro, ul. Pilsudskiego 23 m. 12.

Wilryck (vidu *Antwerpen Wilryck*).
Windau (vidu *Ventspils*).
Windsor (Angl., Berkshire). 20 100.
[Ĉe Thames. Reĝa kastelo, parko, tomboj de la reĝoj. Kastelo
vizitebla dum foresto de la kortego, ĉiulabortage escepte vendrede.]
D: FINO NELLIE E. POWERS, librotenistino, 20, High Street.
Wingham (Kanado, Ontario).
D: JASI A. MORTON, advokato.
Winkel (Nederlando, Noord Holland). 1600.
[Brutbredado; buter- kaj fromaĝfabrikejo, prilaboranta jare 8
ĝis 9 milionoj kg da lakto. Legom-fruktkulturado.]
D: (Vakas)
VD: N. J. C. SCHERMERHORN, predikanto, Nieuwe-Niedorp.
EG: "Vinkela Esp. Grupo". **Adr.:** Ĉe la VD.
Winnipeg (Kanado, Manitoba). 199 300.
[Ĉefurbo de Manitoba provinco. Grava grenkomercejo.]
D: CHARLES S. DAVISON, instruisto, 674 Warsaw Ave.
VD: SAMUEL A. ADAMS, elektristo, 493 Corydon Ave.
EG: "Esp. Soc. de Manitoba". **Adr.:** 315 Mountain Ave.
Ejo: University of Manitoba (Ĵ 20 h.).
Wirserum (Svedio, Småland). 1800.
[Sudorienta Svedio; meblofabrika centro, 14 grandaj kaj mal-
grandaj meblofabrikejoj.]
D: AXEL ALBERT HELM, mebloarĥitekto.
Wisbech (Britlando, Cambs). 14 000.
[Ĉe Nene. Ter- kaj fruktkultura regiono. Importo kaj prilaboro
de ligno. Naskiĝloko de Clarkson, kolego de Wilberforce
batalanto por liberigo de sklavoj.]
D: ALPHONSE MINTEN, fotografisto, 8, Lower Hill Street.
EG: **Adr.:** FINO MILLER, Wistaria House. **Ejo:** Working
Mens Institute (M 19 1/2 h.) kaj ĉe Grammar School (V 19 1/2 h.).
Withernsea (Angl., Yorkshire). [Street, South.
D: ARTHUR J. TURNER, ŝipmakleristo, Delmartin Villa Queen
Witkowitz (vidu *Vitkovice*).
Woerden (Nederlando, Zuid-Holland). 7000.
[Malnova fortikaĵo. 18 Km. de Utrecht. Centro de la lando.
Ĉiusemajna fromaĝa merkato, plej fama en Nederlando. Centra
magazeno por la bezonaĵoj de la armeo.]
D: JOHANNES FR. J. HEIJBERS, polica inspektoro, 14 Groenendaal.

Wöllstein (Germanio, Rheinhessen). 2000.

[10 km. de Kreuznach en Nahe valo. Ŝtonminejoj, terkulturado, vinberejoj.]

D: FERDINAND KNOOP, komercisto, Ernst-Ludwig-Strasse 11.

Wolffen (Germanio, Kreis Bitterfeld). 7000.

[Industria kolonio. Kemia, fotografa industrio. (Fabriko "Agfa") Brunkarbo.]

D: D^{ro} HERMANN LÜMMERZHEIM, kemiisto.

Wolfenbüttel (Germanio, Braunschweig). 20000.

[Iama restadejo en la deksesa jarcento. Ĉe rivero Oker, du horojn malproksime de Brunsvigo. Ĝardenkulturo. Maŝin- kaj konservfabrikejoj. Eldonejo Heckner's Verlag por stenografio.]

D: HANS STAHL, aŭtografisto, Herrenbreite 5 I.

Wolverhampton (Angl., Staffordshire). 130 000.

[Apud Fontoj de riveroj Severn kaj Tame. Aŭtomobiloj, motorbicikloj, artefarita silko, feraĵoj.]

D: F. W. HIPSLEY, civila inĝeniero — Julita, Old Fallings Lane.

Wolverton (Angl., Buckinghamshire). 7400.

D: LESLIE DOLLING, komizo, 26, Windsor Street.

Woodhaven (Usono, New York). 10 000.

D: NATHAN SADAGURSKY, komercisto, 9439 Emerald Street.

Worcester (Usono, Massachusetts). 186 000.

[Ĉe Blackstone-rivero. Universitato. Teknika instituto. Industrio: Teksaĵoj, ŝtofoj, metalpikfadenoj, ŝuoj, fadenoj, maŝinoj.]

D: ODJORNE GLEASON, poŝtoficeisto, R. 17, Post Office.

VD: SINO EDITH M. PENLAND, instruistino, R. 17, P. O.

EG: "Provinca Societo". Adr. Ejo: Post office, R. 17 (V 20 h.).

Worcester (Britlando, Worcester). 50 000.

[Ĉe Severn. Ĉefloko de samnoma graflando. Cromwell venkis Charles II, 3 Sept. 1651. Katedralo. Ferindustrio. Gantoj, botoj, porcelano. Saŭco.]

D: WALTER SEVERN, instruisto, 8, Comer Road.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Fellowship House, St. Pauls (M 19 h.).

Worms (Germanio, Hessen). 47 000.

[Proksime de l'Rhein, maldekstre. Malnova germana urbo. Loko de la Nibelungen eposo. Lutherbiblioteko. Romanstila katedralo. Industrio: Lakledo, drapo. Ŝaŭmvino, vinkulturado.]

D: FRITZ PFAFF, instruisto, Sebastian-Münster-Str. 12.

EG: Loka Grupo de GEA. Adr.: Sanitätsrat Dr. Briegleb, Andreasstr. 12. Ejo: Städt. Lesehalle (L 20 h.).

Würzburg (Germanio, Bayern). 91 000.

[Ĉe Main. Romanstila katedralo. Universitato. Fama medicin-fakultato. Episkopo. Reĝa kastelo kaj ĝardenoj viziteblaj. Fakaj lernejoj. Muzikaltlernejo. Frukt- kaj vinkomercio. Fabrikado de rapidpresmaŝinoj. Vinkulturado "Bocksbeutel". Ŝatata kongresurbo.]

D: HEINRICH RIPPEL, poŝtoficeisto, Semmelstrasse 41.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Hotelo Münchner Hof (L 20 h.).

Wurgwitz bei Dresden (Germanio, Sachsen). 2200.

[Karbominejo. Terkulturo; fragoj kaj vinberoj, ĉerizoj, prunoj.]

D: HERBERT BEYER, komercisto, Gartenstrasse 16.

EG: "Espero". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Alte Schule (Ĵ 19¹/₂ h.).

Würzen (Germanio, Sachsen). 19 000.

[Antaŭurbo 25 km. oriente de Leipzig. Mezepoka episkopa kastelo, vigla industrio, fabrikado de maŝinoj, kompresoroj, kartonaĵoj, lumigiloj kaj lustroj, transportiloj. Grandega muelejo kun biskvitbakejo. Pianofelto, tapetoj, porlernejaj tabuloj.]

D: RICHARD ZEILER, instruisto, Eckhardtstrasse 1.

VD: ARTHUR HAMM, instruisto, Georgstrasse 6.

EG: "Laborista Grupo". Adr.: ARTHUR WENZEL, W-Badergasse. Ejo: Altes Krankenhaus, Eilenburger Str. 27 (Ĵ 19—21 h.).

X

Xéres (vidu *Jerez de la Frontera*).

Y

Yinnar (Aŭstralio, Victoria).

D: MARTIN FRED. WALKER, laktofarmisto, Haere Mai.

Yokosuka (Japanlando, Kanagawaken). 89 000. [Ĉe Tokia Golfo. Unua milithaveno en Oriento. Loĝantaro konsistanta plejparte el maraj oficiroj, soldatoj. Mararmea fabrikejo, iama Arsenalo konstruita 1864 per franca inĝeniero Verny.. Multaj vizitindaĵoj en la proksimeco: Kamakura, Hekone ktp.]

D: KIKUNOBU MACUBA, desegnisto, 49 Sanomati.

EG: Adr.: Oodakityō 18. Ejo: Ĉe la Del. (Mk 19 h.).

York (Angl., Yorkshire). 84 000.

[Ĉe Foss kaj Ouse. Antikve Eburacum-Eoforwyc, ĉefurbo de Northumbria. Sidejo de arkepiskopo. Katedralo.]

D: FRANK THURGOOD, fervojisto, 62 St. John Street.

EG: Adr.: W.-F. LAWRENCE, 6, Dodgson Terrace. Ejo: The Settlement, Marygate (L 19 h.).

Ymuiden (Nederlando, Noord-Holland). 22 000.
[Fondita en 1876, kiam oni ligis Amsterdam kun la norda maro. Plej grandaj kluzoj kaj fiŝejoj de Eŭropo. Minfornoj. Industrio prosperas.]

D: PIETER HENDRICUS KOOMEN, oficisto komerca, Tuinderstraat 51.

Ystad (Svedlando, Skåne). 12 000. [regiono.]

[Ĉe baltika maro. Haveno. Centro de dense loĝata terkultura

D: HARALD SKOG, kolegia adjunkto, Östen 4.

Z

Zaandam (Nederlando, Noord Holland). 30 000.

[Komercio, industrio. Dometo kie loĝis la caro Petro en 1698.]

D: FINO E. MANSEN, muzikinstruistino, Bootenmakers-Straat 110.

EG: "Zaandam Antaŭen", laborista grupo. *Adr.:* S^{ro} Romein, Rustenburg.

Zagreb (Jugoslavio, Kroatio). 130 000.

[Apud rivero Sava. Grava fervoja kaj ŝosea nodo sur la vojo el Meza kaj Okcidenta Eŭropo al la Oriento. Rkatolika ĉefepiskopejo. Universitato. Supera Komercekonomia Lernejo kun kadredo de Esperanto. Sudslava Akademio de la Sciencoj. Fama Etnografia muzeo. Arta galerio. Opera, drama kaj opereta teatroj. Administra centro de la ligna merkato. Muelejoj. Antikvaĵoj: Supra urbo, Griĉ (placo de Sta Marko, kroata parlamentejo, Astron. observejo, Radio-stacio), "Kamenita" (Masonita) Pordego. Katedralo kaj episkopa kastelo. Abundaj parkoj. Pitoreskaj montaj ĉirkaŭaĵoj. Milda klimato.]

Teritorio de UEA:

Regno de Serboj, Kroatoj kaj Slovenoj.

ĈD: D^{ro} DUŠAN MARUZZI.

Teritoria sekretario: ILIJA F. PULALO, fervojisto, Strojarska cesta.

Sudslava Esperantisto Ligo. *Adr.* Ĉe la ĈefDel.

D: D^{ro} DUŠAN MARUZZI, Universitato docento de Esperanto, Jesuitska, 1.

EG: Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Medulićeva 33 (S 20¹/₂ h.).

Adr.: Sudslava Esperanto Servo. Informa oficejo. Esperantaĵoj. Eldonejo. Je-zuitska 1.

"Klubo de Esperantistoj-fervojistoj". *Adr.:* Ĉe I. PUHALO, Strojarska cesta.

* * "Putnik", Turisma Oficejo. *Adr.:* Jellačić placo (malantaŭ la monumento). Biletajn, hotel-mendojn, informojn.

* * Komerca domo **Kastner & Oehler**, strato Ilica. Ĝenerala magazeno por ĉiuj bezonaĵoj manufakturaĵoj teknikaj kaj endomaj. Vojaĝarililoj, memoraĵoj, Radio-aparatoj ktp. — Esperanto parolata.

* * "Kavana Croatia", angulo de Ilica kaj Frankopanska ulica. Posedanto JOSIP PICHLER. Kunvenoj de Esperantista grupo regule sabate post kunveno en "Preparandija". Renkontejoj de esperantistoj.

Zahn (Germanio, Schlesien, Grünberg).

[Apud Grünberg, konata pro la vinkulturado.]

D: ARTUR SCHOLZ, instruisto, Post Saabor.

Zakopane (Pollando, Małopolska). 7 000.

[Ĉe vivero Blanka Dunajec kaj Norda deklivo de l' Tatroj. Somerrestadejo. Ŝtata skulptlernejo. Muzeo. Kelkaj kuracejoj, sanatorioj.]

D: TADEUSZ KACICZAK, komercisto, Zakopane-Kóscielisko.

Žamberk (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3200.

[Klimata loko. Hospitalo por ftizuloj. Lano, linoleumo kaj meblaro industrioj. Naskiĝloko de Prokop Diviš, eltrovinto de fulmoforigilo.]

D: FINO RŮŽENO MAREŠOVÁ, instruistino 642.

VD: FINO LIBUŠE ŠOTOLOVÁ, privatulino, u Albertina.

EG: "Esp. Rondelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio "U Šotolů.

Zaragoza (Hispanio, Zaragoza). 150 000.

[Ĉe Ebro. Antikve "Salduba", "Caesarea Augusta" laŭ roma imperatoŝ Oktavio Augusto. Ĉefloko de provinco. Artaj katedraloj. Universitato de 1474. Regiona muzeo. Artakademio.]

D: MANUEL MAYNAR BARNOLAS, advokato, San Juan 4, principal.

EG: "Frateco". *Adr. Ejo:* Roda 14 y 16 (ĉiutage 19 h.).

Zásmuky (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000.

D: JAN BYDŽOVSKÝ-FALTA, arkitekturo, Polákova 83 I.

Žatec (vidu *Saaz*).

Závišice (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 1000.

D: JAROSLAV NOVOBÍLSKÝ, instruisto, Závišice p. Štramberk.

Zawiercie (Pollando, Będzin). 35 000.

[Karbolignito kaj ferominejoj. Fandepoj. Koton, cemento. Bela ĉirkaŭaĵo kun mezepokaj kasteloj: Ogrodzieniec, Smolen, Pillica.]

D: LUDWIK KLEPACZEWSKI, instruisto, Szkoła 2.

EG: "Amikoj de l'Esperanto". *Adr.:* *Ejo:* Ĉe la Del. (D 11 matene).

Zbiroh (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4500.

D: RICHARD HALLADA, fervojfiscisto, Nádražní stanice.

Železnice u Jičina (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1400.

[Manufakturo de speguloj kaj vitamina furaĝkalko "Pan". Tekسادo. Torfbanoj. Gazeto "Přítel mladého rolníka".]

D: JAROMÍR ZAJÍČEK, komercisto kaj redaktoro.

Železný Brod (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

[Ĉe rivero Jizera. Historia urbeto fondita en la 14^a jarcento. Spinejo, vitraĵoj, butonoj, biŭterio, kandeloj. Rava pejzaĝo.]

D: JAN NOVOTNÝ, oficisto, č. 443, Trávníky.

VD: RUDOLF BENEŠ, laboristo, č. 386, Masarykova ulice.

Želovce, župa XVIII (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 3200.

[En sudorienta Slovakio, proksime al urbo Lučenec.]

D: ANTONÍN HARNÁ, ĝendarma serĝento, okres Modrý Kámen.

Zemun (Jugoslavio, Slavonio). 24 000.

[Ĉe enfluo de Save en Danubon.]

D: PAJA STANIŠIĆ, advokato, Dobanovačka 28.

VD: BRANKO RAJŠIĆ, fotografisto, Rajačićevea 1.

EG: "Mojsije Paič". *Adr. Ejo:* Kralja Petra 13 (M. 18 h.).

Zeulenroda (Germanio, Thüringen). 11 000.

[Inter riveroj Weida kaj Triebes. Fervoja linio Gera—Plauen—Hof. Mebloj, kaŭĉuko, ŝtrumpoj, maŝinoj.]

D: RUDOLF HERMANN DIX, ferkomercisto, Greizer Strasse 34.

EG: "Verda Stelo". *Ejo:* Kafejo Dölling (M 20 h.).

Žilina (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 16 000.

[Grava eksporto de ligno; fabrikoj de drapo, celulozo, alu-metoj, mebloj, kemiaĵoj, precipe artefarita stuko, cemento, brikoj, lignosegejoj.] [Martin Rothmann.]

D: LUDOVIT GOLDSTEIN, vendejestro, Námeste slobody, c/o

VD: FĤO KAMILLA HLUČILOVÁ, poŝtofiscistino, Poŝtový úrad.

EG: *Ejo:* Kaffé Rémi (D 18—20 h.).

Zilupe (Latvio, Latgale). 2500. [Apudlima loko kun Ruslando.]

D: EDUARDS CIMDĤS, fervojisto, Zilupes Stacija.

Zimony (vidu *Zemun*).

Zittau (Germanio, Sachsen). 40 000.

[Centro kaj ĉefloko de la distrikto Oberlausitz. Limstacio de fervojo Berlin-Dresden-Reichenberg-Prag-Wien. Doganstacio; fakaj kaj mezlernejoj. Maŝinfabrikoj, ferfandepoj, silkaĵoj, vitropentrado. Plej granda elekto da Saksio. Aŭtomobiloj.]

D: ALI AKBER EHM, komercisto, Stefanstrasse 11 I. (Tel. 2572.)

VD: DR^o RICHARD LINDT, konstrukonsilisto, Moltkestrasse 1.

EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Kafejo Ackermann (Monate).

Zlín (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 105 000. [fabrikado.]

[Ŝufabrikado: entrepreno T. & A. Bata. Tanejoj, marmelad-]

D: ANNA HRBÁČKOVÁ, privatulino, Masarykovo Náměstí 27.

VD: EDA KRČMÁŘ, mekanikisto, Kotěrova ulice 750.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Balkan.

Znaim (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 22 000.

[Mondfama pro siaj kukumoj.]

D: RUDOLF SOBOTKA, fakinstruisto, Pasteurgasse 3.

VD: KARL CZERWENY, fakinstruisto, Villengasse 3.

Znojmo (vidu *Znaim*).

Žółkiew (Pollando, Galicio). 8000. [fabrikado.]

[Rezidejo de reĝo Johano III. Antikvaj konstruaĵoj. Vitro]

D: EMANUEL HAY, asekuristo.

Zoppot (Danzig). 30 000.

[Banloko de post 1819. 20 minutoj de Danzig. Vizitata de proks. 20 000 bangastoj ĉiujare. Somere ĉevalkuradoj, sportaj aranĝaĵoj. Riĉa ĉirkaŭaĵo kun promenejoj.]

D: BRUNO WOLKISER, libristo, librejo C. GENSCHE, Seestr. 29 (Tel. 375).

Zülrich (Germanio, Rheinland). 3800.

[Antikva fortikaĵo, ĉe la piedo de l'Eifel.]

D: (Vakas)

Zürich (Svislando). 205 000.

[Ĉe Limmat kaj Sihl; lago. Antikve "Turicum". Ĉefloko de kantono Z. Katedraloj. Universitato 1833. Politeknika lernejo, silkteksa lernejo. Komerca loko.]

D: ERNST WYNISTORF, komercisto, Kinkelstrasse 44 VI.

VD: SAM MOSER, fotografisto, Rigistrasse 8 VI.

EG: *Adr.:* *Ejo:* Restoracio Karl der Grosse (Ĵ 20¹/₂ h., lastan Ĵ monate en Kafejo "Astoria").

EG: de la Komerca Societo. *Adr.:* J. HEFTI, Neuaffoltern bei Zürich. Tel. Limmat 8139. *Ejo:* „Kaufleuten", Peli-

kanstrasse 18 I (1^a M monate).

“Arbeiter Esperanto-Verein”. *Adr.*: Gewerkschaftshaus
Eintracht, Neumarkt 5.

Zuid-Beyerland (Nederlando, Zuid-Holland). 2518.

[Terkulturo, brutbredo.]

D: DIRK HAGE, terlaboristo.

Zutphen (Nederlando, Gelderland). 19 000.

D: P. J. SOETERS, instruisto, Kuiperstraat 25 a.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Laŭvice ĉe la anoj (Ĵ 20 h.).

Žvirgždaičiai (Litovio, Zanavikio). 2000.

[Terkultura regiono. Centro de Zanavikio, kie devenas la literatura litova lingvo. Ĉevalbredado.]

D: JONAS UNGURAITIS, jura studento, Šakiu Naumiestis paŝtas.

EG: *Adr.* *Ejo*: Ĉe la Del.

Zweibrücken (Germanio), Rheinpfalz. 20 000.

D: DR^o ALFRED MULERT, priv. instruisto, Gabelsbergerstrasse 13.

Zwickau in Nordböhmen (Ĉeĥoslovakio, Nordböhmen). 4500.

[Arbo- kaj montoriĉa ĉirkaŭaĵo. Somerrestadejo. Teksa industrio.]

D: HEINRICH SCHUSTER, oficisto, Rumburger Strasse 105-I.

VD: Sino BERTA DITTE, edzino de farmaciisto, Marktplatz 144.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gasthaus zur Krone, Markt-
platz (V 20—22 h.).

Zwolle (Nederlando, Overijssel). 38 000.

[Ĉe Zwarte Water. Ĉefurbo de provinco Overijssel. Naskiĝloko de Poeto Potgieter (27. Jun. 1808). Fervojlaborejoj, salrafinejo ĝardenkulturo.]

D: JAN DE LANG, ĉefkonduktoro fervoja, Assendorperdijk 26.

EG: I. B. E. R. A. *Adr.* kaj *Ejo*: Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Żychlin w. Warszawa (Pollando). 7000.

[Proksime de granda sukerfabriko “Dobrzelin” kaj fabriko de elektraĵ motoroj “Brown-Boveri”.]

D: ROMUALD SOLONIEWICZ, doktoro de medicino.

VD: WLADYSLAW SMOLEŃ, instruisto, Szkoła Grabów apud Żychlin.

Żyżnów (Pollando). 1000.

[Agrikultura vilaĝeto.]

D: BRONISLAW PRUC, instruisto, Żyżnów ad. Strzyżów n.W.

Universala Esperanto-Asocio

LA SERVOJ DE UEA

Regularoj kaj informoj

BIBLIOGRAFIA SERVO

La biblioteko de UEA estas nuntempe la plej kompleta pri Esperanto kaj la internacia lingvo.

★

La Bibliografia Servo de UEA estas al la dispono de ĉiu interesulo deziranta informon pri verko en Esperanto aŭ verkoj ĝeneralaj pri la problemo de Internacia lingvo. Ĉiu informo estas donota kontraŭ nura repago de afranko sen garantio. Specialaj laboroj postulantaj tempon laŭ interkonsento.

★

La Biblioteko de UEA aĉetas kaj interŝanĝas ĉion pri la internacia lingvo. Proponante ion oni demandu unue por eviti senutilan sendon okaze de ebla posedo.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

BIBLIOGRAFIA SERVO

12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svislando

EKSPOZICIA SERVO

La Centra Oficejo ricevas regule petojn pri transsendo de ekspozicia materialo. Laŭ la cirkonstanco ĝi plenumis tiajn petojn sed ofte mankis objektoj. Por faciligi akiron de bona kaj taŭga materialo UEA kreis Ekspozician servon kiu havigas kontraŭ repago de la ordinaraj elspezoj kaj la afranko

ELEKTITAN MATERIALON.

Ni kunigis pakajon sendotan al ĉiu mendanto. En tiu ĉi pakajo estas:

1. Po unu ekzemplero de jenaj gazetoj:

Esperanto / Heroldo de Esperanto / Sennacieca Revuo / Sennaciulo Literatura Mondo / Internacia Medicina Revuo / Internacia Radio-Revuo International Language / Germana Esperantisto / Belga Esperantisto Brazilia Esperantisto / Aŭstria Esperantisto / Holanda Esperantisto Svenska Esperanto-Tidningen / Svenska Arbetar Esperantisten / Le Monde Espérantiste / La Movado / La Interligilo de P. T. T. / Katolika Mondo / Espero Katolika / La Fervojisto / Konkordo / Liberpensulo La Suno H spana / La Forta Voko / La Nova Tago / Novaj Tempoj. Espero Teozofia / La Ora Epoko / Oomoto / Esperantista Janularo Bulteno de Intern. Scienca Asocio Esperantista / Bulteno de la Antverpena Propaganda Komitato / Munkaskulturo / Pedagogia Revuo / "Praktiko"

2. Kelkaj sciencaj aŭ politikaj libroj:

Eŭropo ĉe Abismo / Sendanĝereco de Francujo / Dokumentoj de l'komunismo / Devoj de l'homo / Kaŭzo de la Senlaboreco / Katolika prelibro / k. a.

3. Kolekto da gvidfolioj kaj gvidlibroj:

Bratislava / Danzig / Deal / Walmer / Dobšina / Dresden / Genève Horice / Podkrkonoŝi / Helsingör / Locarno / Quedlinburg / Stettin Schönhengst / Thiers / Torquay / Vaison / Verona / Wiesbaden / Zürich

4. Kolekto da foiraĵoj:

Bela kaj riĉa kolekto de reklamiloj de foiroj Budapest, Frankfurt, Leipzig, Lyon, Reichenberg.

5. Diversaj presaĵoj:

Komercaj prospektoj / Raportoj de konferencoj, Ligo de Nacioj ktp.

Kosto de pakajo kun sendo: 20 Frk. svis. (Por Svislando: 15 Frk.) La pezo estas inter 7—8 kgr., sekve la mendo nur povas okazi el lando kun servo de poŝtpakaĵoj. Ni povas sendi al jenaj landoj: Aŭstrio, Belgio, Britlando, Bulgario, Ĉeĥoslovakio, Danio, Danzig, Franclando, Germanio, Hispanio, Hungario, Litovio, Latvio, Nederlando, Norvegio, Pollando, Rumanio, Sudslavio, Svedio.

Mendojn sendu al:

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO (EKSPOZICIA SERVO)
12 Boulevard du Théâtre, Genève.

★ FINANCA SERVO ★

Samideanoj dezirantaj posedi ŝparmonon en Svislando profite uzos la servon de UEA Jam de jaroj la Centra Oficejo prizorgas tiajn negocojn kaj la sperto akirita permesas starigi servon utiligeblan de ĉiuj.

I. Ĝirokonto ĉe UEA

La Centra kaso de UEA malfermas kontojn kun minimuma engago kaj bonhavo de 40 Frk. Jara rentumo de 3 % ĉe minimuma bonhavo de 100 Frankoj. Transpagoj al aliaj kontuloj, al nekontuloj farataj senkoste por la konthavanto.

II. Ŝparkonto ĉe UEA

Ŝparkontoj kun minimumo da transpagoj aŭ deprenoj. Rentumo 4 % jare. Tuta sumo deponebla ĝis 1000 Frankoj svisaj.

III. Financaj informoj

La Financa Servo peras informojn pri ĉiulandaj paperoj en kontakto kun ĝia banko; ankaŭ ŝarĝas sin pri aĉeto de obligacioj, depono en banko kaj malfermo de konto ĉe enlanda banko. Tiaj negocoj estas sen garantia devigo laŭ la kutimaj rezervoj de ĉiu banko pri respondeco.

IV. Pagoj al UEA

Pagoj al UEA estas fareblaj per sendo de monbiletoj en registrita letero, per ĉeko en kiu ajn mono, per internacia poŝtmandato kaj per la poŝtĉekoj en jenaj landoj; Aŭstria: Wien 105.439. — Belga: Bruxelles 1842.00. — Ĉeĥoslovaka: Praha 79.236. — Franca: Lyon 221.76. — Germana: Frankfurt a. M. 908.50. — Itala: Bologna 3—327. — Pola: Warszawa 190.576. — Sudslava: Zagreb 40.759. — Sveda: Stockholm 4138. — Svisa: Genève I—2310.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO [Financa Serva]
12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svislando

★ GAZETABONA SERVO ★

Por faciligi la abonadon al Esperantistaj gazetoj, UEA starigis servon de abonado. Dank'al speciala interkonsento ĝi ne nur faciligas la mendon sed ankaŭ konsentas ŝatindan rabaton. Specimenoj ne estas sendataj.

Gazetoj tute en Esperanto.

	Abonprezo rabatita Fr. sv.
Bulteno de l'ICK (Internacia Esperanto-Servo kvinlingva)	2.25
Esperanto-Junularo	2.—
Esperanto-Praktiko	5.50
Espero Katolika	4.—
Espero Teozofia	3.25
Fervojisto, La	4.—
Heroldo de Esperanto (semajna)	13.50
Interligilo de l'PTT	2.50
Kataluna Esperantisto	5.40
Liberpensulo	2.25
Katolika Mondo	4.50
Konkordo	5.—
Medicina Revuo	5.—
Movado, La	6.—
Nova Tago, La	1.50
Oomoto Internacia	2.50
Ondo de Daŭgava (multobligita)	3.—
Ora Epoko, La	5.—
Pedagogia Revuo	3.50
Radio Revuo	5.—
Sennacieca Revuo	3.50
Sennaciulo	8.—

Gazetoj kun nacia lingvo.

	Abonprezo rabatita Fr. sv.
Aŭstria Esperantisto	3.50
Belga Esperantisto	2.25
Brazila Esperantisto	3.50
Holanda Esperantisto	7.25
Germana Esperantisto	5.25
Svenska Arbetar Esperantisten	2.50
Munkáskultura	2.25
Pacifika Espero	4.50
Verda Mondo (japana)	2.50
Esperanto en Niponlando	3.25
Pola Esperantisto	3.50
Revuo Orienta (japana)	6.25
Arbeiter-Esperantist	3.—
Oomoto (japana)	3.80

★

INFORM-SERVO

★

FUNDAMENTA PRINCIPO:

Ĉiu membro rajtas uzi la servojn de la Delegitoj. La servoj mem estas senpagaj, sed la uzanto devas repagi la elpezojn de la Delegito, rezultantajn de la petita servo (respondo, specialaj klopodoj ktp.)

PRI KIO ONI POVAS PETI INFORMOJN:

Pri komerco, industrio, trafiko, laboro, dungado, salajroj, vojaĝoj, turismo, instruado, junulaj, studentaj kaj virinaj aferoj, lokaj institucioj ktp.

PRI KIO ONI NE POVAS PETI INFORMOJN:

Pri komerca pagokapablo, morala indeco de persono (konfidenciaj informoj). Tamen, tiuokaze la Delegito rajtas interrilatiĝi kun loka agentejo, kiu sin ukupas pri tio. La Delegito ankaŭ rajtas rifuzi servojn, kies plenumon li juĝas kontraŭa al sia konscienco aŭ honoro.

KIAM ONI RAJTAS PLENDI:

Se inter landoj kun regulaj poŝtaj rilatoj, informpeto ne estas respondita de la Delegito kvin tagojn post ĝia ricevo, la petinto rajtas plendi ĉe la Centra Oficejo, kiu faros la necesan enketon. Oni ankaŭ plendu okaze de malbone farita servo.

PRI KIO ĈIU DEVAS ATENTI:

1^e Skribi tre legeble, precipe la adreson. Tiu-ĉi estu skribata ĉiam en nacia lingvo kaj per latinaj literoj.

2^e Skribi sur la adresflanko, post la nomo, la titolon Delegito de UEA, tiel ke, se la Delegito forestas, la letero estu transdonata al la Vicedelegito.

3^e Aldoni post la subskribo la kuponon pri servopeto kun membro-numero kaj ripeti sur ĉiu sendaĵo la plenan adreson de la sendinto.

Stampo kun nomo kaj adreso estas rekomendata.

★

INFORM-SERVO

★

4^e Aldoni al la informpeto (eĉ se ĝi estas presaĵo) respondkuponon aŭ respond-poŝtkarton. (Uzu la respondkuponojn de UEA.)

5^e Skribi ĉiam en Esperanto, sola oficiala lingvo de UEA. La uzo de nacia lingvo nuligas la rajton al plendo.

6^e Aŭfranki sufiĉe la korespondataĵon (poŝtmarko de 30 centimoj svisaj aŭ egalvaloro por letero kaj poŝtmarko de 20 centimoj svisaj aŭ egalvaloro por poŝtkarto).

7^e Ne forgesi, ke la Delegiteco estas honora ofico, ofte plenplena, kiun la Delegitoj afable akceptis por utili al Esperanto. Sekve oni faciligu ilian taskon, ne enuigante ilin per petoj tute malgravaĵoj aŭ proponoj pri interŝanĝado de kartoj, poŝtmarkoj ktp. Por ke UEA prosperu, ĝi devas esti reprezentata de seriozaj homoj. Tiuj ne deziras perdi tempon pro aferoj ne indaj je ili.

Tiuj reguloj valoras laŭsence ankaŭ por la rilatoj kun la Centra Oficejo de UEA.

DUM VOJAĜO:

Ĉar la Delegitoj plej ofte ne disponas libere sian tempon, la membroj vojaĝantaj skribe informu la Delegiton pri sia vizito almenaŭ 24 horojn antaŭe.

La Delegito havas la devon helpi la vojaĝanton. Li donu al li ĉiujn informojn por plifaciligi la restadon kaj la vizitadon de la vidindaĵoj, rekomendu hotelon, prezentu lin ĉe la kunveno de la grupo ktp. Sed oni memoru, ke ne estas la tasko de la Delegito atendi la fremdulojn en la stacidomoj, ilin akompani, fari komisionojn por ili ktp.

Se Delegito konsentas al tio, ĝi estas persona afablaĵo, sed ne lia devo.

★

KONGRESA SERVO

Ĉu vi volas viziti la Universalan Kongreson, forigante ĉiun zorgon pri loĝado, biletoj k. t. p. samtempe profitante la avantaĝojn de komuna vojaĝo kaj entute ŝparante monon? Tiam turnu vin al la „Kongresa Servo de UEA“ kiu aranĝas ĉion por vi.

La XIXa Universala Kongreso okazos en Danzig. La Kongresa Servo preparas 2 kategoriojn de „Kombinita Biletaro“ kiu enhavas: Kongreskotizon, ĉiujn kongresaranĝojn, sestagan restadon (loĝado kaj manĝado en hotelo) k. t. p.

PREZOJ!

A: Unuaranga 200 Frs. sv.

B: Duaranga 160 Frs. sv.

Estas organizataj pluraj karavanoj sub la aŭspicioj de la „Kongresa Servo“. Informojn indidivue laŭ peto.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

KONGRESA SERVO

12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svislando.

LIRBOSERVO DE UEA

Por faciligi la akiron de libroj UEA starigis servon „Libroservo de UEA“

Rajtas profiti de tiu-ĉi servo ĉiu ano de la Asocio, kondiĉe ke li sekvu la jenan regularon, celantan redukti la administran laboron je minimumo.

MENDO:

Ĉiu mendo devas esti farata per la specialaj mendiloj portantaj la indikon „Libroservo de UEA“. Tiaj mendiloj estas disdonataj kun la gazeto ESPERANTO; anoj de UEA nericevantaj la gazeton povas postuli tiajn mendilojn de la Centra Oficejo aŭ de la Delegito.

RABATO:

La prezoj estas originalaj kaj transkalkulitaj en svisaj Frankoj plus afranko. De tiu-ĉi sumo, mendanto rajtas depreni la rabaton de 10 aŭ 20 %.

PAGO:

Estas akceptata pago per ĉiu mono laŭ taga kurzo proksimuma. Poŝt-Ĉekoj: aŭstria: Wien 105.439; belga: Bruxelles 1842.00; ĉeĥoslovaka: Praha 79.236; franca: Lyon 221.76; germana: Frankfurt a. M. 908.50; itala: Bologna: 3-327; pola: Warszawa 190 576; sudslava: Zagreb 407.59; sveda: Stockholm 4138; svisa: Genève 12310

PARTOPRENO:

Eldonistoj dezirantaj partopreni tiun-ĉi servon bonvolas sin turni al

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

LIBRO-SERVO

12 Boulevard du Théâtre, Genève (Svislando)

LIBROSERVO DE UEA

*

*

Originala prezo kun afranko
Fr. sv.

Fundamento de Esperanto

Eldono kvinlingva (franca-angla-germana-rusa-pola)	
Eldono dulingva (franca-turka)	
Eldono dulingva (flandra-holandana)	
Eldonoj bohema, greka, hispana, hungara, itala, rumana	
Eldonoj armena, jud-hispana	
Plena kolekto, po unu de ĉiu eldono	3,70
Lingvaj Respondaj, aperintaj en "La Revuo"	1,10
Fundamenta Krestomatio, ekzercoj, fabeloj kaj legendoj, rakontaj, el la vivo kaj sciencoj, artikoloj pri Esperanto, poezioj	2,25
Proverbaro Esperanta laŭ la verko "Frazologio rusa-pola-franca-germana" de M. F. Zamenhof, aranĝis L. L. Zamenhof	1,10
Aldono al la „Dua Libro de l' Lingvo Internacia" de D ^{ro} Esperanto. Fotografa reprodukto laŭ la originala eldono de F. Kelter en Varsovio, 1889	0,45
Aspazio, tragedio en 5 aktoj de A. Sventohovski el pola lingvo tradukis D ^{ro} Leono Zamenhof	1,35
Halka, opero en 4 aktoj, teksto de W. Wolski, el pola lingvo tradukis Antoni Grabowski	0,70
Kaatje, 4-akta teatraĵo de Paul Spaak, el flandra lingvo tradukis D ^{ro} W. van der Biest	1,35
Verkaro de D-ro Zamenhof, klasikaj tradukoj, pli ol 1000 paĝoj da presita teksto, kun afranko kaj rekomendo	10,—
Fabeloj de Andersen (plena kol.), unua volumo 152-paĝa	1,35
Dua volumo 154-paĝa	1,35
Georgo Dandin, komedio en 3 aktoj de Molière	0,70
Hamleto, tragedio en 5 aktoj de Shakespeare	1,10
Ifigenio en Taŭrido, dramo en 5 aktoj de Goethe	1,35
La Rabeno de Baharan, de Heine, kaj La gimnazio, de Salom Alejhen	0,90
La Rabistoj, dramo en 5 aktoj de Schiller	1,35
La Revizoro, komedio en 5 aktoj de N. V. Gogol	1,35
Marta, romano de Eliza Orzeszko, tradukita el la pola lingvo	2,25

LIBROSERVO DE UEA

*

*

Originala prezo kun afranko

La Faraono, romano de Prus, el pola lingvo tradukis D ^{ro} K. Bein	5,40
La Rompantoj, kvin monologoj verkitaj de F. Puĵula-Valjes	0,45
Laŭroj, kolekto de originalaj verkoj premiitaj en konkurso de „La Revuo"	1,35
Makbeto, 5 akta dramo de Shakespeare, tradukis D ^{ro} Lambert	1,35
Mistero de Doloro, dramo de Adria Gual, el kataluna lingvo tradukis F. Puĵula-Valjes	0,90
La fundo de l'mizero, de Vaclav Sieroševski, el pola lingvo tradukis D ^{ro} Kabe	0,35
La interrompita kanto, de Sino Orzeszko, el pola lingvo tradukis D ^{ro} Kabe	0,35
Vojaĝo interne de mia ĉambro, de Maistre, el franca lingvo tradukis Sam. Meyer	0,35

Teatraĵoj:

Advokato Patelin, 1-akta komedio de Brueys kaj Palaprat, tradukita el franca lingvo de J. Evrot	0,35
Amfitriono, 3-akta komedio de Molière, tradukita el franca lingvo de Enrique Legrand	1,10
Kial ili estas famaj, monologo de Georges Feydeau, tradukita el franca lingvo kaj plilongigita de Fernand Doré	0,20
La Barbiro de Sevilla, 4-akta komedio de Beaumarchais, tradukita el franca lingvo de Sam. Meyer	0,35
La hundo parolanta, 2-akta burleska komedieto de Daniel Eyquem	0,45
La Vangtrapo, 1-akta komedio de Abraham Dreyfus, tradukita elf franca lingvo de S. Sar	0,35
Sokrato, 3-akta dramo de Ch. Richet, tradukita el franca lingvo de Jean Couteaux	1,35
Solo de fluto, monologo de Paul Bilbaud, tradukita el franca lingvo de Fernand Doré	0,20

Diversaĵoj:

Fatala Ŝuldo, teozofia verko de Lionel Dalsace, el franca lingvo tradukis Sino E. F. Cense	2,25
Inter Blinduloj, konsiloj por uzado de ĵus blindigintoj de D-ro Emile Javal, el franca lingvo tradukis Sino Jean Javal	0,45
Kurludo de toroj, de A. Carles	0,25
La sendanĝereco de Francujo de André Honnorat, senatano	1,10
Monadologio, de Leibniz, tradukis rektoro E. Boirac	0,25

★ LIBROSERVO DE UEA ★

Rabato deprenebla 10%. Originala prezo kun afranko

Traduko de francaj poezioj kun teorio de nova versarado de J. Balliman	Fr. sv. 0,45
Inicado matematika, de C.-A. Laisant, tradukis J. Camescasse	0,45
Verdkata Testamento, de Raymond Schwartz	2,25

Por la instruado:

Instruado de Esperanto per Bildaro, eltirata el "Cours Complet", de S-roj Th. Cart. Servin kaj E. Robert	0,25
Konkordanco de la Vortoj de Ekzercaro, de A. Wackrill	0,45
La Elementoj kaj la Vortfarado, gramatiko kaj sintakso en Esperanto de E. Ĉefeĉ	0,45
Elementa fotografa optiko, de Karlo-Verks	0,55

Vortaroj:

Vortaro de Esperanto, de Kabe (D-ro K. Bein). 175-paĝa	1,80
Provo de Marista Terminaro, de M. Rollet de l'Isle, hidrografia ĉefinĝeniero de la Franca Maristaro, 76-paĝa	0,70
Vocabulaire Technique et Technologique, Français-Esperanto, de Ch. Verax, 130-paĝa, bindita	0,90
Vade-Mecum de Internacia Farmacio, de Célestin Rousseau, 228-paĝa, bindita	2,90

Kolekto de la Akademio:

Oficiala Klasika Libro, de E. Grosjean-Maupin, entenantanta krom la 16 reguloj de la gramatiko: 1. la franca, anglan kaj germanan zorge korektitajn kaj kompletigitajn tradukojn de ĉiuj oficialaj radikoj, esceptante la radikojn, kiuj estas sufiĉe internaciaj por ne bezoni tradukon; 2. la internaciajn radikojn, kiuj, eĉ estante netradukitaj, estas ĝenerale kompreneblaj por eŭroplingvanoj; 3. la esperantlingvan difinon de la netradukitaj radikoj, kiuj ne troviĝas en la bonega Vortaro de Kabe, kiun devas posedi kaj konstante uzi ĉiu serioza esperantisto; 4. rimarkojn koncernantajn la franca, angla- kaj germanlingvanojn. — Eldono franca-angla-germana, 128-paĝa	0,70
Korekto de eraraj tradukoj en „Universala Vortaro“ (kun aprobo de la Lingva Komitato), franca parto de Th. Cart. Unu libro 4-paĝa	0,10
Vortaro de la oficialaj Radikoj de Esperanto, laŭ „Universala Vortaro“ kaj la tri Oficialaj Aldonoj, de Th. Cart. Unu libro 32-paĝa	0,25

★ LIBROSERVO DE UEA ★

Esperanta Biblioteko Internacia (E.B.I.)

Nemultekosta, tre ŝatata kolekto de originaloj kaj tradukoj de konataj esperantistoj diversnaciaj		Frk. sv.
No. 1. Borel, J.: Legolibreto		0,55
No. 2. Andersen, H. Chr.: Fabeloj		0,55
No. 3. Orzeszko, Eliza: Bona Sinjorino, novelo		0,55
No. 4. Sibirjak, Mamin: Rusaj Rakontoj, fabeloj al Helenjo		0,55
No. 5. Cervantes Saavedra: Don Kihoto de la Manĉo en Barcelona. Kvin ĉapitroj el la verko		0,55
No. 6. El la Biblio, elektitaj ĉapitroj (Psalmaro, Sentencoj, Predikanto)		0,55
No. 7. El Dramoj, fragmentoj de 'Ifigenio en Taŭrido' de Goethe kaj 'La Rabistoj' de Schiller		0,55
No. 8. El Komedioj, fragmentoj el 'La Revizoro' de Gogol kaj el 'Georgo Dandin' de Molière		0,55
No. 9. Borel, J.: Praktika frazaro. dialogoj de la ĉiutaga vivo		0,55
Noj. 10-11. Japanaj Rakontoj, kunmetis Ĉif Toŝio		1,10
No. 12. Apulejus, Lucius: Amoro kaj Psiĥe		0,55
No. 13. Vazov, Ivan Minĉev: Bulgaraj Rakontoj		0,55
Noj. 14-15. Ibsen, Henrik: Reaperrantoj, familia dramo		1,10
No. 16. Borel, J.: Komerca Korespondo (frazaro)		0,55
No. 17. Stolle, R.: Konsiloj pri Higieno		0,55
No. 18. Ruskin, John: La Reĝo de la Ora Rivero aŭ La Nigraj Fratoj		0,55
No. 19. Belly, Georg: Sinjoro Herkules, unuakta burleskaĵo — (provizore elĉerpita)		0,55
No. 20. Mitchell, J. A.: La lasta Usonano, fragmento el 'La Taglibro de Kan-Li'		0,55
No. 21. Herczeg, Ferenc: Hungaraj Rakontoj		0,55
No. 22. Bandlow, Heinrich: Nord-germanaj Rakontoj		0,55
No. 23. Benavente, Jacinto: Hispanaj Dramoj — (provizore elĉerpita)		0,55
No. 24. Jullien, Jean: La Instituto Milner		0,55
No. 25. Christaller, Helene: Noveletoj el la Nigra Arbaro		0,55
No. 26. Vigny, Alfred de: La Intervidiĝo kaj Nekonita Dialogo		0,55
No. 27. Zahn, Ernst: La Patrino		0,55
No. 28. Elzasaj Legendoj		0,55
Noj. 29-31. Porchat, J. J.: Sub la Neĝo		1,65
No. 32. Schmidt, Reinhold: La Amkonkurantoj		0,55
No. 33. Coué, E.: La regado de si mem per konscia aŭtosugesto		0,55
10 numeroj laŭ elekto kune		4,15

LIBROSERVO DE UEA

Nova Esperanto-Biblioteko (N.E.B.)

Bele kartonita kolekto de valoraj originaloj kaj tradukoj de diversnaciaj verkintoj:

	Frk. sv.
Noj. 1-4 estas publikigaĵoj kiuj nun malaktualiĝis	
No. 5. Argus : Pro kio? Internacia kriminal-romano. originale verkita	3,45
No. 6. Heine, Heinrich : Elektitaj Poemoj	0,95
No. 7. William, P. : Legolibro. Unua volumo: Internacia Anekdotaro	1,10
No. 8. Hauff, Vilhelmo : La Kantistino, novelo	1,10
No. 9. Lessing, Gotth. Ephr. : Natan la Saĝulo, drameca poemo en 5 aktoj	2,75
No. 10. Heine, Heinrich : Atta Troll, somernokta sonĝo	2,05
Lernolibroj — perfektigiloj — vortaroj	
Cart, Th. : Korekto de la eraraj tradukoj en 'Universala Vortaro' (kun aprobo de la Lingva Komitato). (Kolekto de la Akademio.) Germana parto, pola parto, rusa parto, po	0,30
Cart, Th. : Oficialaj Radikoj de Esperanto laŭ Universala Vortaro kaj la tri Oficialaj Aldonoj. (Kolekto de la Akademio)	0,55
Christaller, P., Prof. : Deutsch-Esperanto-Wörterbuch, 2a eldono, tole bindita	16,50
Christaller, P., Prof. : Esperanto. La gramatiko de D-ro Zamenhof kun komentario	1,40
Fricke, Wilhelm : Universala Legolibro	1,95
Kabe, D-ro : Unua Legolibro, 5a eldono	1,80
Loy, Karl J. : Taschenwörterbuch Deutsch-Esperanto, kartonita bindita	4,15
Minor, Karl : Esperanto-Deutsches Handwörterbuch, tole bindita	4,95
Minor, Karl : Germana-Esperanta Esprimaro laŭ la Proverbaro de D-ro L. L. Zamenhof	8,30
Möbusz, A., D-ro : Demonstraciaj Tabeloj pri la konstruo de Esperanto. (80×106 cm)	1,10
Enhavo: I. La alfabeto — II. La deklinacio — III. La numeraloj — IV. La formaj vortoj — V. La verbo (ĉefaj formoj) — VI. Konjuga tabelo laŭ latina skemo — VII. La afiksoj — VIII. Esperanta prova teksto por legado kaj tradukado.	5,50
Möbusz, A., D-ro : Universala Esperanta Lernolibro, parto Ia: por kursanoj	2,75
parto IIa: por kursgvidantoj (metodo de Esperanto-instruado)	2,10

LIBROSERVO DE UEA

Frk. sv.

Privat, Edmond, D-ro : Karlo, kun antaŭparolo de Marie Hankel, 9a eldono	0,70
Privat, Edmond, D-ro : Kursa Lernolibro laŭ praktika parola metodo, 6a eldono	1,10
Sadler, Percy : Oraj Leteroj en ses lingvoj (angla, franca, germana, itala, hispana, esperanta)	4,15
Wüster, Eugen : La Oficiala Radikaro (ĝis Februaro 1923), kun enkonduko kaj notoj	1,05
Wüster, Eugen : Die Verhältnisswörter des Esperanto	1,75
Zamenhof, L. L. : Ekzercaro, eltrita el Fundamento de Esperanto, 3a eldono	0,35

El la movado

Glück, Julius : Zamenhof, memor-parolado	0,15
Katalogo de la Biblioteko de S-ro Georg Davidov, Saratov, No. 1, 1887 ĝis 1908	0,55
Ladevèze, R. de : Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organizaĵoj de Esperanto por ekzamenoj, 2a eldono, reviziita kaj kompletigita de Prof. D-ro Göhl	1,65
Möbusz, A., D-ro (kunmetis): Dokumentoj de Esperanto, informilo pri la historio kaj organizo de la esperanta movado, bele kartonita	4,80
Solve de la problemo de Lingvo Internacia	1,40

Beletristiko

En Svislando , kvin rakontoj kun ilustraĵoj. El verkoj de svisaj aŭtoroj elektis kaj tradukis E. Ramo	3,30
Hoffmann, Heinrich, D-ro : La Struvelpetro, beletaj rakontoj kaj komikaj bildoj, bindita	1,95
Minor, Karl : Pro Dio! ne Esperantiston! 1 akto, ludota parte en Esperanto, parte en nacia lingvo	0,30
Privat, Edmond, D-ro : Ginevra, 3-akta lirika dramo, originale verkita	1,10
Reitzel, Robert : Aventuroj de Malspertulo (fragmento de la verko)	1,65

Faka kaj speciala literaturo

Breiger, Dr. med. : La artefarita 'Altmontarsun'-bano. Nova kuracmetodo	0,30
Combe, T. : Dankon. El la franca libere tradukis E. Ramo	0,30

★

LIBROSERVO DE UEA

★

Internacia Mondliteraturo:

Originala prezo
kun afanka
Fr. sv.

Vol. 1: Goethe, J. W. v., Hermano kaj Doroteo	2.20
Vol. 2: Niemojewski, A., Legendoj	2.20
Vol. 3: Turgenev, I. S., Elektitaj Noveloj	2.20
Vol. 4: Raabe, Wilhelm, La Nigra Galero	2.20
Vol. 5: Hildebrand, El la Camera Obscura	2.20
Vol. 6: Irving, Washington, El la skizlibro	2.20
Vol. 7: Chamisso, La mirinda historio de Petro Schlemihl	2.20
Vol. 8: Stamatov, G. M., Nuntempaj Rakontoj	2.20
Vol. 9: Šalom-Aleĥem, Perec, Hebreaj Rakontoj	2.20
Vol. 10: Puŝkin, Noveloj	2.20
Vol. 11–12: Aŝisima, T., Deklaracio	3.45
Vol. 13: Poe, Edgar Allen, Ses Noveloj el Rakontoj de Mistero kaj Imago	2.20
Vol. 14: Balzac Honoré de, La firmao de la kato, kiu pilkludas	2.20
Vol. 16: Sienkiewicz, Henryk, Noveloj	2.20
Vol. 15: Doroŝeviĉ Vlas, Orientaj Fabeloj	2.20
Vol. 17: Strindberg, August, Insulo de Feliĉuloj	2.20
Vol. 18: Bertrana, Prudenci, Barbaraj Prozajoj	2.20
Vol. 19: Ŝimunoviĉ, Dinko, Ano de l'Ringludo	2.20
Vol. 20: Eekhoud, Servokapabla! Marcus Tybout	2.20
5 volumoj laŭ elekto kune	8.25
Bennemann, Tra la mondo, I	2.20
Bennemann, Tra la mondo, II	3.15
Bennemann, Internacia Kantaro, teksta eldono	0.95
Bennemann, Internacia Kantaro, muzika eldono, broŝ.	2.75
Bennemann, Internacia Kantaro, muzika eldono, bind.	4.10
Bennemann, Handwörterbuch, I (Esperanto-Deutsch)	5.40
Bennemann, Handwörterbuch, II (Deutsch-Esperanto)	10.75
Dietterle, Vendreda Klubo	3.40
Forge, Abismoj, broŝ. 4.15, bind.	6.10
Forge, Saltego, trans jarmiloj	6.75
Luyken, Stranga, Heredaĵo, broŝ. 7.50, bind.	9.40
Luyken, Pro Ŝtar	9.45
Privat, Historio de Esperanto	2.25
Privat, Vivo de Zamenhof, kart.	3.50
Privat, Vivo de Zamenhof, bind.	4.75
Raimund, Maŝparulo	2.75
Wagnalis, La Palaco de Dangero	8.—
Wüster, Enciklopedia Vortaro, I	19.20
Wüster, Enciklopedia Vortaro, II	19.20
Wüster, Enciklopedia Vortaro, III	19.20
Wüster, Maŝinfaka Vortaro	2.75

★

LIBROSERVO DE UEA

★

Biblioteko Tutmonda

Originala prezo
kun afranko
Fr. sv.

Serio Ia (numeroj 1—10) 5,50

Enhavo: Mérimée, Mateo Falcone kaj aliaj rakontoj. El la Franca, trad. Borel. — Van Eeden, La malgranda Johano. El la Nederlanda, trad. Bulthuis (3 n-oj). — Baudouin, La Arto de Memdisciplino (Psikagogio). Originalo. — Karinthy, Norda Vento (novelkolekto). El la Hungara trad. Bodó. — Inglada, La Sismologio (tertemoj, vulkanoj), Originalo (2 n-oj). — Bratescu-Voinesti, Niĉjo Mensogulo kaj aliaj noveloj. El la Rumana trad. Morariu. — Penndorf, El grekaj papirusoj. Originalo.

Serio IIa (numeroj 11—20) 5,50

Enhavo: La Aventuroj de Munchhausen. El la Angla trad. Applebaum (2 n-oj). — Puŝkin, Kapitan-filino. El la Rusa trad. Ŝidlovskaja (2 n-oj). — Collinson, La Homa Lingvo. Originalo. — Korĉak, Rakontoj Bonhumoraj. El la Pola trad. Weinstein. — Bujwid, Higiena Vivado. Originalo. — Babits, La Cikoni-kalifo. El la Hungara trad. Bodo (2 n-oj). — Bovet, La instinktoj de la infanoj kaj ilia valoro por la edukado. Originalo.

Serio IIIa (numeroj 21—30) 5,50

Enhavo: Kamaryt, Kemio en la hejmo. Originalo (2 n-oj). — Korolenko, La Sonĝo de Makaro. El la Rusa trad. Ŝidlovskaja. — Kenn, La Penso de Konfucio. Originalo. — Konstantinov, Elektitaj felietonoj kaj rakontoj. El la Bulgara trad. Krestanoff. — Por la ceteraj kvin numeroj la temoj ankoraŭ ne estas definitive elektitaj.

La unuopaj kajeroj estos sendataj al la mendintoj tuj post ilia elveno. Ŝanĝoj en la temoj kaj en la sinsekvo de la numeroj estas rezervitaj.

★ LIBROSERVO DE UEA. ★

	Frk. sviz.
Brunulo, Ni legu (Internacia Legolibro), originalo, 3. eld., 112 p. 12×17	1,25
Goethe, Faŭsto (trad. N. Barthelmess), 156 p. 11×17	1,50
H. Barbusse, Eklumo en Abismo, 96 p., 11×17	1,00
K. Marx kaj F. Engels, La Komunista Manifesto (2. eld.), 11×17 (trad. Dro Pfeffer)	0,75
Dokumentoĵoj de Komunismo (trad. M. Krjukov), 132 p. 11×17	1,25
V. Elsudo, ABC de Sennaciismo, originalo (2. eld.), 60 p. 11×18	0,63
E. Lanty, For la neŭtralismon (2. eld.), 24 p. 11×18	0,32
Dro Reiche, Al la mondbildo de l' nova fiziko (trad. Muravkin), 52 p. 11×17	0,75
Prof. Szeréni, Malgranda terbiblio, originalo, 31 kartoj kaj skemoj, 25×36	2,25
Proletaria kantaro, komp. N. Barthelmess (74 kantoj kun muziknotoj), 180 p., 11×17	3,13
Petro (kursa lernolibro laŭ parola metodo) 64 p. 12×17	0,88
Labor-kajero al Petro, 48 p., 12×16 ¹ / ₂	0,38
Prof. Fersman, La kemio de la universo (trad. S. Rublev), 80 p. 11×14	0,75
Kontraŭ dio (Ateista Krestomatieto) 28 p. 14×22	0,50
J. Tousseul, La morto de blando (trad. L. Bergiers) 72 p. 11×14	0,75
Tri verkoj de Tolstoj (trad. J. M.), 78 p., 12×19	1,00
L. Ivn, Ruĝo kaj blanko, originalo, 68 p., 11×14	0,75
S. Ziegler, Sekspsikologio, originalo, 54 p., 11×14	0,75
Orienta blovo, 28 p., 14×22	0,50
En katenoj de la maljusteco (Virino Krestomatieto), 40 p. 14×22	0,75
P. Kropotkin, Etiko, 240 p. 13×18	2,25
Karl Marx, — lia vivo — lia verko, komp. V. Elsudo, 88 p. 11×14	0,75
Lenin, Ŝtato kaj revolucio, trad. G. Demidjuk, 160 p. 11×17	1,25
E. Izgur, Je la nomo de l' vivo, originalo, 216 p. 13 ¹ / ₂ ×18	2,50

La supraj prezoj estas originalaj kaj
senrabataj

★ LIBROSERVO DE UEA ★

	Originala prezo kun afranko Sv. Fr.
Formortinta Delsuno, de René Vermandere, rakonto el la flandra lingvo tradukita de Oscar Van Schoor	1,—
La Amuzistoj, kvarakta teatraĵo en versoj de M. Zamacoïs, el la franca lingvo tradukita de Dro W. Van der Biest	1,—
Bietje, unuakta teatraĵo de Maurits Sabbe, el la flandra lingvo tradukita de Dro W. Van de Biest	0,50
Devo de Reĝo, unuakta tezo de Nestor de Tière, el la flandra lingvo tradukita de A. Van der Biest	0,50
La Ŝipeto, unuakta dramo de J. De Vos, el la flandra lingvo tradukita de A. Van de Velde	0,60
La Servistinoj, monologo, originale verkita de Oscar Van Schoor	0,30
Judas'o, drama monologo, originale verkita de Oscar Van Schoor	0,30
La Turisto kun la Verda Stelo, monologo, originale verkita de Oscar Van Schoor	0,30

F a v o r a o k a z o !

NITTI FRANCESCO

(Iama ministrara prezidanto itala)

EŬROPO ĈE LA ABISMO

14 × 21 cm; 180 paĝoj

Prezo afrankite: Frk. sv. 2.50. Escepta prezo!

La plej universala libro en la universala lingvo!

LA SANKTA BIBLIO EN ESPERANTO

(996 paĝoj, 19×12,5 cm, Malnova-nova testamento kune)

★

1. Bindita en imitaĵo pergamena Fr. sv. 7,50
2. Silka papero, tre maldika,
orumita. Fr. sv. 10,65
3. Silka papero, ruĝaledo, orumita Fr. sv. 15,75
4. Silka papero, ledo, riĉa ornamo
kaj orumita, luksa. Fr. sv. 25,—

NOVA TESTAMENTO

1. Plej malkara tolbindaĵo. . . . Fr. sv. 3,15
2. Leda bindaĵo orumita. . . . Fr. sv. 5,65
3. Silka papero, ledo, orumita. . Fr. sv. 6,90
4. Silka papero, ledo, fleksebla. Fr. sv. 13,20

★

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

(LIBROSERVO)

12 Boulevard du Théâtre, Genève (Svislando)

★ LIBROSERVO DE UEA ★

Bulgara Antologio

280 paĝoj, enhavanta karakterizajn verkaĵojn de 40 bulgaraj verkistoj, tradukita kaj aranĝita de Ivan H. Krestanoff
Prezo: 5 Frk. sv. — Rabatita prezo: 4 Frk. sv. kun afranko.

Akbar

Orienta romano de P. A. S. van Limburg Brouwer, tradukita de J. C. kaj J. R. G. Isbrücker kaj J. Ziermans, rekomendata de Esperantista Literatura Asocio.

Prezo: 4 Frk. sv. — Rabatita prezo: 3 Frk. sv.

Kataluna Antologio

kompilita de Jaume Grau Casas. Bela 416-paĝa volumo presita sur linpapero enhavanta la plej belajn literaturajn pecojn de katalunaj verkistoj. Prezoj por eksterlando (rekomendita poŝto enkalkulita):

12 Frk. sv. (Prezo sen konsento de rabato)

Internacia Radio Revuo

Organo de la Internacia Radio Asocio

Unua jarkolekto 1926 bele bindita:

Kun afranko 6 Frk. sv. por anoj de UEA 5 Frk. sv.

★ LIBROSERVO DE UEA ★

La plej popularaj

La plej malkaraj

Por germanlingvanoj

Esperantaj lernolibroj kaj vortaroj de D^{ro} Emil Pfeffer

aperintaj en la Viena Tagblatt-Biblioteko:

Esperanto in 10 Unterrichtsstunden. Kun elparolo, gramatiko, ekzercoj, poemoj, traduk-ŝlosilo ktp. Por meminstruo kaj kursoj 6a ĝis 10a milo.

Erstes Esperanto Lesebuch für Anfänger und Kurse. Elektita prozo kaj poezia kun laŭvorta germana interlinia traduko kiel ankaŭ lingvaj kaj literaturaj klarigoj. — Serĉado en vortaroj suproflua!

Wörterbuch Esperanto-Deutsch. Enhavas ĉiujn de la Akademio akceptitajn vortradikojn kiel ankaŭ la plej komun-uzajn fakesprimojn. (Ĵus aperis.)

Wörterbuch Deutsch-Esperanto. Ĉirkaŭ 100 paĝoj da teksto kun pli ol 20000 germanaj vortoj kaj 30000 tradukoj. Kvarobla numero ĵus aperis! Prezo por 48-paĝa volumeto 0,35 Frk. sv.

Postulu senpagan prospekton kun prov-paĝoj de

Tagblatt-Bibliothek, Wien I, Fleischmarkt 5.

Ricevebla per la Libroservo de UEA.

Ŝolandro

de WALDEMAR BONSELS

tradukita de D^{ro} Edmund Sós

Broŝurita: Originala Prezo: 1,50 Frk. sviss.

★ LIBROSERVO DE UEA ★

Lernu Stenografion laskribon dela estonto. Lastenografia sistemo Stolz-Schrey estas ankaŭ adaptita alla plej gravaj nacilingvoj. Ni rekomendas al vi:

		Fr. sv.
Esperanto:	Fr. Schneeberger, lernolibro de Esp. Stenografio	0.50
	Rob. Kreuz, Regularo de Debata Stenografio	0,25
Angla:	Hugh-Riethmann, English Sporthand	2.00
	" " " " Key	1,40
	" " " " Lecture	1.00
	A. Tansen, English Dictations for Shorthand	
	Writers (kalkulitaj laŭ silaboj), broŝ.	4.00
	bind.	4.50
Estona:	W. Schroeder, Stenografija ôpetus	2.00
Franca:	Hueblin, Sténographie française simplifiée	2.00
	" " " " ŝlosilo	1.40
	W. Lehner, Dictées françaises (laŭ silaboj)	2.00
Germana:	Dr. A. Daniel, Lehrbuch der Stenogr. Stolz-Schrey	1.00
	ŝlosilo	1.00
Hispana:	Taquigrafia Española, G. Werder, lernolibro	2.00
	ŝlosilo	1.40
Itala:	R. Hess-Odendahl, Stenografia Italiana Semplif.	2.00
	ŝlosilo	1.40
Latina:	(kaj greka) G. Klausner, lernolibro, germ. teksto	2.00
	ŝlosilo	1.40
Litova:	E. Janzeno, Lietuvių Kalbos Stenografijos Vadov	3.00
Nederlanda:	I. C. Tjessinga, Sierlijk snelschrift, lernolibro	2.00
	ŝlosilo	0.75
Nordaj lingvoj:	(Dana-Norwega-Sveda) K. Haagen, lernolibro kun	
	germana teksto, ŝlosilo kaj debata stenografio	2.50
Pola:	H. Skorsetz, Stenografija Polska germana teksto	1.50
	ŝlosilo	0.75
	legolibro	1.00
Rusa:	G. Antipoff-Daake, Стенография по системе Штольце-Шрей (kun debat. sten.) lernolibro	
	kaj ŝlosilo	2.00
	legolibro	1.50
Rumana:	D. O. Popescu & Emil Warik, Curs complet de	
	Stenografie Română Simplificată	

Pago per poŝtmandato aŭ en iu eksterlanda valuto.

BUCHHANDLUNG DES STENOGRafen-Verbandes
Stolze-Schrey, Berlin C 2, Breite Strasse 21. Poŝtĉeko Berlin 5247
Mendeblaj per libroservo de UEA: Prezoj sen konsento de rabato.

★ LIBROSERVO DE UEA ★

Oficialaj eldonaĵoj de la
Internacia Centra Komitato.

Bibliografio pri la organizo de la Esperanto-movado.

Esperantista Dokumentaro pri
la oficialaj, historiaj, biblio-
grafiaj kaj statistikaj aferoj.

Nova serio:

Dekkvara Universala Kongreso de Esperanto, Helsinki 1922
[26 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1,25 Frk. svisaj].

Dekkvina Universala Kongreso de Esperanto, Nürnberg 1923
[46 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1,25 Frk. svisaj].

Deksesa Universala Kongreso de Esperanto, Vieno 1924
[64 paĝoj, 25 × 16,5 cm elĉerpigis].

Deksepa Universala Kongreso de Esperanto, Genève 1925
[48 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 1,25 Frk. svisaj].

Dekoka Universala Kongreso de Esperanto, Edinburgh 1926
[88 paĝoj, 25 × 16,5 cm; Prezo: 2 Frk. svisaj].

Organiza Statutaro: Entenas la Kontrakton de Helsinki,
Regularon de la Kongresoj, Regularon de la Konstanta Re-
prezentantaro kaj Statuton de UEA Prezo 0,25 Frk. svis.

La tuta kolekto kune mendita 5 Frk. svisaj.

★ REKLAMA SERVO ★

sin sargas pri dissendo de esp. reklamiloj kun
la gazeto ESPERANTO, la jarlibro aŭ kun
oficiala bulteno. Kondiĉoj:

1. La reklamilo forsendota estu en bona lingvo,
ne enhavu ion kontraŭ la principoj de UEA.
2. Kosto de dissendo: 1000 ekz. al mil adresoj
individuaj 25 Frk. sv.
Al tuta abonantaro (8000 ekz.
bezonataj. 150 Frk. sv.
3. Senpage disdonata de la Centra Oficejo mil
ekzempleroj.

★

ADRESOJ DE UEA.

La „Reklama Servo“ liveras la adresojn de la Dele-
gitaro aŭ membraro de UEA, sur adresbendoj aŭ
kovertoj. Informojn oni demandu rekte ĉe

UNIVERSALA ESPERANTO - ASOCIO

REKLAMA SERVO

12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svislando

★ SERVO DE RESPONDKUPONOJ ★

Por faciligi pagon de afranko kaj de malgrandaj sumoj
UEA eldonis respondkuponojn vendotajn pokajere. Unu
kajero kostas dek svisajn frankojn kaj enhavas 10 kuponojn
po 30 centimoj 6 kuponojn po 50 centimoj
kaj tri po unu franko.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

CENTRA OFICEJO: 12, Boulevard du Théâtre, GENÈVE (Svislando)

ESPERANTISTA RESPONDKUPONO

Por internacia
afranko de unu
letero 20 grama

VALORO:

30 centimoj svisaj

N-ro

Akceptata de la Centra Oficejo de UEA por afranko, kotizoj kaj
mendoj ĝis plej malfrue 31 Decembro 1929.

GENÈVE,
la 1an de Decembro 1926.

Jans Jakob
Direktoro

Mendojn oni sendu al la Centra Oficejo

12 Boulevard du Théâtre, Genève, Svislando

KVARA PARTO

★

REKLAMOJ

Tarifo de la reklamoj 1928

Tuta paĝo 80 Frk. sv.

Duona paĝo 50 Frk. sv.

Kvarono paĝo 25 Frk. sv.

★

Mendoj akceptataj por 1928^a eldono
ĉiutempe. Aperdato: Aprilo 1928

INTERNACIAJ FOIROJ DE FRANKFURT A. M. ĈIUJARE EN PRINTEMPO KAJ EN AŬTUNO

*Frankfurt a. M. estas la plej centra
foirloko de Eŭropo. La Frankfurtaĵ
Internaciaj Foiroj fariĝis modelaj por
la aranĝo de modernaj specimen-foiroj.
Ili bazas sur la tradicioj de la plej
maljuna germana kaj unika kiel regna
privilegiita foiro de komercaĵoj. En
printempo kaj aŭtuno de ĉiu jaro
okazas specimen-ekspozicioj el
ĉiuj produkto-branĉoj*

*

**PETU DETALOJN KAJ INFORMOJN DE
MESSAMT ESPERANTO-FAKO
FRANKFURT A/M. GERMANUJO**

SCHEVENINGEN

(Holando)

La perlo de la Norda Maro

SEZONO:

MAJO-OKTOBRO

*

Pensionoprezoj inkluzive Ĉambro

Hotelo	Antaŭ kaj post la sezono	Ĉefsezono 1. Julio ĝis 31. Aŭg.
Nederl. Guldenoj		
Hotel Rauch. }	F 6.—	F 7.—
Savoy Hotel. }		
Grand Hotel. }	F 8.—	F 10.—
Hotel Kurhaus }		
Oranje Hotel. .	F 9.—	F 11.—
Palace Hotel. .	F 12.—	F 15.—

*Ĉiuj hoteloj ĉe la marbordo
Kazino / Cirko / Teatro / Surmara
Promenejo / Laŭteniso / Golfo
Aŭtomobilaj konkursoj / Ĉevalrajda
konkurso*

INTERNACIA FOIRO DE LYON

★

Unua lundo de Marto

★

La ĉi-supra bildo montras 6 pavilonojn de la Palaco de la Foiro, kiu jam entenas 12 tiajn konstruaĵojn. Kiam ĝi estos finita, la Palaco entenos 20 pavilonojn; la tuta longeco de la konstruaĵo estos 1.100 metroj

★

Peti informojn en Esperanto de:

FOIRO DE LYON / ESPERANTO-FAKO
HÔTEL DE VILLE / LYON

EKKONU ANTVERPENON

LA

BELGA MONDHAVENO
KAJ ART-URBO

Riĉaj Muzeoj de Belartoj kaj antikvaĵoj, la unika Muzeo "Plantin - Moretus", mirindaj preĝejoj kaj belegaj konstruaĵoj, monumentoj kaj statuoj

★

Antverpeno 1930

Universala Ekspozicio pri Kolonioj,
Mar-aferoj kaj Flandra Arto.

★

Urbo de la XXa Universala Kongreso
de Esperanto (1928)

★

Aŭgusto 1927

Rubens-festoj por rememorigo de
la 350a datreveno de la naskiĝo
de l' grande Flandra pentristo
Petro Paŭlo Rubens

★

**NEKOMPAREBLA
ALLOGAĴO POR LA TURISTO**

WIESBADEN

Internacia sanigejo kaj banurbo

Rekte atingebla per rapid- kaj litvagonaroj
de ĉiuj eŭropaj grandurboj kaj havenoj

Plena kuraca funkciado dum la tuta jaro

Varmaj kuirsalaj fontoj de 65,7⁰ Celsius. Senkonkurencaj sanigrezultoj je artrito, reŭmatismo, artikaj malsanoj, ostarompoj, paralizo, neŭralgio, malsanoj de la spiraj kaj digestaj organoj, nervmalsanoj k. t. p.

Ĉiuj modernaj sanigmetodoj

230 kuracistoj, inter ili eminentaj specialistoj por ĉiuj malsanoj / 150 plej modernaj bandomaj, enspirejoj, kuracad-hoteloj, pensionoj, sanigejoj, klinikoj kaj sanigaj institutoj provizitaj je ĉiu komforto estas seninterrompe en plena funkciado / Bonegaj kondiĉoj de loĝado kaj nutrado

Belega "Kurhaus", 2 ŝtat-teatroj

(granda kaj malgranda domo). Ĉiutage zorge elektitaj amuzoj: koncertoj, opero, teatraĵoj. Ĉiuspeca sporto: Teniso, golfo, ĉevalkuradoj. Alveturo nemalhelpata. Sufiĉas por Germanoj persona legitimacio aŭ pasporto, por eksterlandanoj vizo al la hejma pasporto per la germana konsulejo

Daŭro de la restado senlima

Prospekto, ankaŭ en Esperanto, senpage.

★

**STÄDTISCHES VERKEHRSBUREAU
(URBA OFICEJO POR TRAFIKO)**

Ĉu Vi deziras

1. eks-aŭ importi, malfermi kaj ekspluatebligi novajn debitregionojn kaj vendosferojn por viaj produktaĵoj, aŭ avantaĝe aceti en eksterlando;
 2. foir-standon por partopreni al eksterlanda varfoiro
 3. propagandi aŭ enpresigi anoncojn eksterlande;
 4. kredit-informojn ktp. havigi al vi pri eksterlandaj firmoj kaj komercistoj; aŭ fari
 5. grandajn transportojn al eksterlando aŭ plenumi
 6. gravan komision eksterlandan, eĉ nur unufojan, sed valoran, tute egale de kiu speco;
- tiam vi turnas vin plej avantaĝe kaj konfidoplene al la

INTERNACIA KOMERC- kaj TRAFIK-SERVO

A. ILLIES, ROSSEL KAJ KOMPANIO

WIESBADEN (GERMANIO), MARKTPLATZ 3

Telegramadreso: "Ilroko, Wiesbaden", ABC-kodo 5a eldono

Nia firma estas "entrepreno" de UEA kaj lege enregistrita en la Germana Firmoregistro.

Ni estas reprezentataj en la tuta mondo per distingataj kaj fidindaj kunlaborantoj kaj rajtigitoj. Tial: Uzu nian organizacion! Estos vi propra avantaĝo.

Leterojn kaj mendojn nur al nia Centra-Oficejo: Germanio, Wiesbaden, Marktplatz 3.

DRESDEN

Jahresschau 1927

1. Juni – 30. September
DRESDEN

GEBR. ARNHOLD BANKEJO

DRESDEN BERLIN W 56
Waisenhausstr. 20—22 Französische Str. 33c

PRIZORGADO DE ĈIAJ BANKFAKAJ
NEGOCOJ, VOJAĜKREDITLETEROJ,
ŜANĜO DE FREMDAJ MONEROJ
ESPERANTISTAJ OFICISTOJ

TELEGRAFA ADRESO:
"BANKARNHOLD". TELEGRAFA ADRESO POR
LA DEVIZA FAKEJO DRESDEN: "ARNHOLDEVIS"

BANLOKO LAUSA-WEIXDORF

(fervoje nur 20 minutojn de Dresden)

INVITAS AL

vizito de sia idilia 36000 m² granda lago
kuŝanta en vastega arbaro de pinoj kaj piceoj

NAĜADO KAJ BOATVETUROJ

Ferhava akvo. Ozonriĉa aero

AER - KAJ SUNBANOJ

rekomitaj de kuracistoj. Sportplaco
Gimnastikejo. Infanludejo. Bonega restoracio
Moderaj prezoj Lausa-Weixdorf estas ŝatata
somera restadejo por pli-malpli longa tempo

Informojn per la Delegito de UEA:

JOH. KARSCH, LAUSA-WEIXDORF

apud DRESDEN (GERMAN.)

Mimosa

Mimosa-foto-paperoj

estas mondfamaj ĉar ili estas bonegaj
kaj de ĉiam sama kvalito; ili ŝparas
penon kaj tempon kaj estas pro tio
en la uzado malmultekostaj

Mimosa-filmoj

havas Mimosa-kvaliton

Riceveblaj en ĉiuj bonaj vendejoj de foto-artikloj

Mimosa A.G.
Dresden 21

Konstruejo de orgenoj **Gebrüder Rieger** Jägerndorf, Ĉeĥoslovakio.

Fondita en 1873, unu el la plej grandaj
kaj plej gravaj orgenfabrikoj en Eŭropo.

Ĝis la fino de 1926 estis starigitaj 2270
orgenoj en ĉiuj kulturŝtatoj de la mondo. Nobla, kantoriĉa
tono de impona efiko, unuaranga materialo kaj
majstra laboro akiris al nia fabrikaĵo mond-
famon. Ni volonte disponigos refe-
rencojn kaj prezponojn.

SEVI BEZONASION de la moderna, plej ŝatata teknika fako

Foto ★ Radio ★ Kino

turnu vin kun fido al la plej malnova
kaj konata ĉeĥoslovaka entrepreno

T. Loukota a Spol,

Národní tř. 27, telef. 201-7-3

Praha I.

Ĝi liveros al vi ĉiun necesaĵon plej fidinde, en malkaraj prezoj kaj el granda elekto. Ĉiam preparitaj por montrado bonegaj radioaparatoj, faritaj laŭ la konataj ĉeĥaj radio-amatoraj helpiloj de la biblioteko

“Radiokonstrukce”

kaj ĉiuj aparatoj de plej bonaj markoj por hejma konstruo de ĉi tiuj pruvite bonegaj aparatoj. La nomitaj ĉeĥaj helpiloj estas vere unikaj, oni povas ilin ankaŭ aboni ĉe la redakcio kaj administracio en Praha I., Národní tř. 23, telef. 210-9-8 por Kč 60.— jare, Kč 33.— duonjare, Kč 17.— por 3 volumoj; unuopaj broŝuroj po Kč 7.—.

Postulu specialan nomaron!

Kaj se

VI NE SCIAS AŬ SERĈAS

ion el la radiofako, diros tion al vi plej perfekte la plej granda compendio 500 paĝa en ĉeĥa lingvo, la universala

III-a RADIO-JARLIBRO 1927

Mendu ĝin ankoraŭ hodiaŭ ĉe la supra administracio, ĉar ĝi estas ankaŭ por vi, se vi estas fabrikisto, komercisto,

konstruktisto aŭ amato

N E P R E B E Z O N A

Prezo sole Kč 35.— en Ĉeĥoslovakio afrankite.

En nia eldonejo estas nun presata

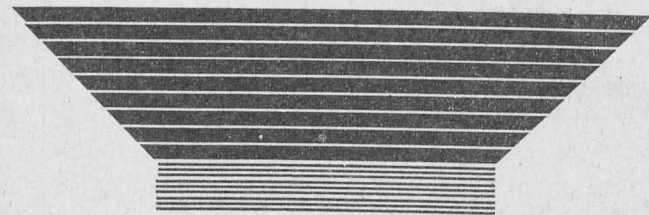
INTERNACIA RADIO-VORTARO

en la lingvoj esperanto, ĉeĥa, germana, franca kaj angla.

Uzebla same oportune por ĉiuj lingvoj. Mendu!

PRESLABOROJ

NIGRA KAJ KOLORA BONGUSTE, RAPIDE, MALKARE

6 KOMPOSTMAŜINOJ

15 RAPIDPRESMAŜINOJ

ROTACIA PRESADO

STEREOTIPIO KAJ

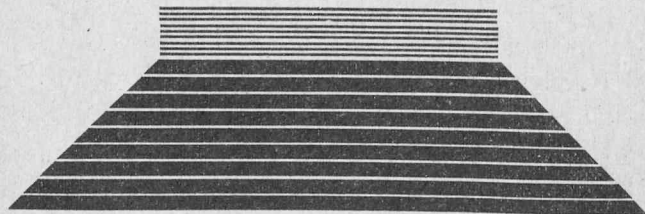
LIBROBINDADO

ORA MEDALO (PLEJ ALTA

PRÊMIO KUN PLEJ ALTA

NOMBRO) ĈE LA SVISA NACIA

EKSPozICIO EN BERN 1914

BÜCHLER & K^{IO}

BERN

Cellophan

— Idealpakaĵo — la granda inventaĵo por ĉiuj nutraĵoj

Cellophan-glasklara celulozo-haŭto (enregistrata WZ 341 160) estas higieno perfekta, rompfirma, fleksebla, brilanta kaj nesolvebla en akvo. Cellophan estas livebla en folioj kaj diversaj formatoj, en saketoj kaj kestetoj, kun kaj sen alpresado en diversaj dikaĵoj, senkolora, kolora, glata, stampe reliefigita. La protekto de la nutraĵoj je polvo, insektoj kaj nepermesata tuŝado estas postulo de la higieno. Sub la protekto de Cellophan la komercaĵo estas komplete videbla kaj estas multe prezentata en sia efiko. Provsaketo, provexempleroj kaj nedevigaj ofertoj ĉiutempe per la solfabrikantoj

Kalle & Co., Akcia-Societo Biebrich a. Rhein

en Berlin W 8, Cellophanhaus, Friedrichstr. 72
en Köln a. Rh., Cellophanhaus, Wallrafplatz 1

CHATEL-GUYON AUVERGNE — FRANCE

FRANCA BANLOKO, FAMA POR LA KURACADO
DE INTESTAJ MALSANOJ / 200 HOTELOJ KAJ
VILAOJ KUN MODERNA KOMFORTO

KAJ MODERAJ PREZOJ
BELA KAJ PITORESKA REGIONO

SENPAGAN INFORMON DONAS:
SYNDICAT D'INITIATIVE CHATEL-GUYON

PILOLOJ DE „SANTA FOSCA“ AŬ „DEL PIOVANO“

Du jarcentoj de ĉiam kreskanta sukceso
antaŭgardas malsanojn, bone influas al la
stomako, stimulas hepatagadon, kuracas
mallakson kaj ĝiajn dangeŝajn efikojn.
Enskribita en Oficiala Itala Farmakopeo
50 piloloj L. it. 3.70 (afrankite)

APOTEKO „PONCI-VENEZIA“ (ITALIO)

Fidinda eksport-entrepreno! Malkaraj bohemiaj litplumoj de anserbre-
disto! 1 kg grizaj duonĉirkaŭŝiritaj plumoj Kĉ15.—
duonblankaj ĉirkaŭŝiritaj Kĉ18.— kaj 20.—, blan-
kaj lanugaj Kĉ25.— ĝis 40.—, duonlanuga ĉirkaŭ-
ŝiro Kĉ50.—, 70.—, delik. Kĉ80.—, delik. blank.
lanugoj Kĉ100.— kaj 140.—, doganliberaj ĉien
je antaŭ pago aŭ remburso, sendas Wenzel
Fremuth, Deschenitz 30/5 es (Bohemia).
Nekonvena o in erŝanĝota aŭ monorepagota. Specimenoj senpagaj

TAVANNES WATCH CO.

Precizegaj oraj kaj arĝentaj poŝhorloĝoj, brakhorloĝoj Tavannes
kaj Cyma. Garantita interŝanĝebleco de la diversaj partoj.
Fabrikejoj en Tavannes, Genève, Le Locle. Vendoficejo en La
CHAUX-DE-FONDS (Svislando). Reprezentantoj en ĉiuj landoj.

INTERNACIA FOIRO EN PADOVA

5.—20. junio ĉiujare

ĉiuj industrioj allasataj

Spezialaj konstruaĵoj / 60 000 m² kovritaj

Informoj ĉe: Campionfiera / Esperanto fako / Padova (Italio)

Rekonite plejbona aĉetfonto por nur unuaklasaj

Bohemaj litplumoj

1 kg grizaj ĉirkaŭŝiritaj Kĉ 18—20, duonblankaj Kĉ 25, blankaj Kĉ 40 kaj 50, plibonaj Kĉ 60 kaj 70, delikategaj luk-saj duonlanugoj Kĉ 80, 90 kaj 100, plej delikataj blankaj lanugoj Kĉ 130, plejbonega brustlanugo (specialaĵo) Kĉ 160. Ekspedo de ĉiu kvanto je antaŭpago, ĉar remburso ne ebla por ĉiuj landoj. Por la ĝusta ricevo de komercaĵo mi transprenas plenan garantian, tial ke mendinto ne havos riskon. Nekonvenaĵon mi interŝanĝos aŭ repagos la monon.

Rudolf Blahut, komerco pogranda de litplumoj
DESCHENITZ (BOHEMIO)

Okuloj artefaritaj

laŭ naturo, specimeno kaj priskribo;
en sortimentaro, plej bona kvalito.

F. Ad. Müller Söhne, W esbaden

Taunusstraße 44, Germanujo

Instituto por artefaritaj okuloj

KOBLENZ AM RHEIN

★

Kie renkonfigas la esperanlistoj?

En gastejo „Geffügelbörse“ Friedrichstr. 56

Esperanto parolata

★

KOBLENZ AM RHEIN

HUGO BERGER

Göppersdorf b. Burgstädt (German., Sachsen)

Trikaĵaĵ-fabrika

Specialaĵo: Princidin-jupoj en silko, lano kaj imitatgarno. Postulu prezaron kaj specimenojn!

Fabrikejo por rembur-mebloj

THADDAEUS REITZNER

NEUDEK APUD KARLSBAD

Ĉiuspecaj remburmebloj en plej solida fabrikado.

Specialaĵoj: ledaj klumbloj, barelmebloj. Unusola en Ĉeĥo-slovakujo produktanto de „Schla-affia“ patentita remburmatraco.

Oni postulu prospektojn kaj prezaron.

HOTELO / RESTORACIO

"SIMPLON" BERN

Bonega duaranga Hotelo apud la stacidomo / 40 litoj
 Belaj moderne meblitaj ĉambroj / Bonega kuirado
 kaj bonzorgitaj vinoj / Orkestro / Moderaj prezoj /
 Esperanto-gazeto / Renkontejo de Esperantistoj

Rekomendigas la posedanto: G. HEUBY

Flago-Fabrikejo, Bern

Hutmacher-Schalch A. S. Lorraine 1. / Tel. Bollwerk 24.11.

Riĉa elekto en Flagoj, Standardoj, Blazonoj, Federalaj,
 Kantonaj, Esperantistaj kaj de ĉiu nacio.

Silkflagetoj kaj poŝtuketoj por dekoracio de tabloj por festoj kaj
 manifestadoj. Flagoj el lano kaj kotono por dekoracioj ĉiaspecaj.
 Trofeoj. Oni serĉas reprezentantojn ĉiulanden.

Hotel Schweizerhof ĉe stacidomo BERN
Svislando

Unuaranga hotelo, kontraŭ la stacidomo kun 200 litoj. Ele-
 gantaj salonoj, Konferenc- kaj Ekspozicio-ĉambregoj. Pri-
 vatapartimentoj kun banejo, tualetejo kaj W. C. Fluanta
 varma kaj malvarma akvo kaj telefono en ĉiu ĉambro.

Granda Kafe-Restoracio

Riĉa gazetaro; Heroldo de Esperanto — H. Schubach, direktoro.

Tatranská-Polianka

(Tátrazéplak-Westerheim) 1000 m, super marnivelo.

Montara Kuracloko kun tutjara sezono. Sanatorio por Basedow malsana-
 nuloj; moderna fizikala instalo. X-radioj Röntgen, elektro kaj hidro-
 terapio. Sveda kuraca gimnastiko, masaĝo, dieto, sunterapio. Kura-
 cado per ripozo, kuŝado, promenado. — Dir. ĉefkuracisto: D^{ro} Michael
 Guhr; pluraj asistantaj kuracistoj. Prospekto kaj informo ricevebla de:
 Badedirektion Tatranská-Polianka, Hohe Tatra (Ĉeĥoslovakio).

KOMERCISTOJ

Interrilatu kun firmo kiu estas lokita en la centro de la Usona
 Industrio. Niaj Specialaĵoj — Kaŭĉukaĵoj — Akcesoraĵoj por
 Radioaparatoj kaj Aŭtomobiloj

CLEVELAND ESPERANTO IMPORT EXPORT CO.

3406 Meyer Ave. Cleveland, Ohio, U.S.A. Kabla Adreso "ESPIMEX" Cleveland

REPREZENTANTO

por ĉiaj negocoj kaj komercaĵoj

S^{ro} Cristobal Rodriguez Perez

strato Divina Pastora n° 9

SEVILLA (Hispanio)

(Korespondas hispane kaj esperante)

La vera Groningena kuko

Prezoj: 1.—, 1.50, 2.— ĝis 5 Guldenoj

Eksterordinara daŭra frandaĵo mondkonata.

Firmo Klaassens

Heerestraat 90, Groningen (Nederlando)

DOMADMINISTRADO

serĉata de kompetenta, lerta kaj konsciencia sinjoro

Antaŭpagoj! Plej bona prizorgado de impostoj kaj riparoj.

Unuakvalita referenco kaj garantio. (Sukcesontaj peruloj ricevos

rekompence sesonon de l' profito de unu jaro)

J. Münz, Berlin-Gruncwald, Warmbrunner Str. 50, Germ.

Eksporto de ĉiuspecaj ornamitaj vitraĵoj

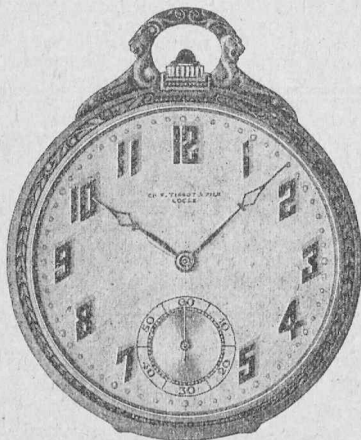
Raimund Görtler, rafinejo de vitro, Praha-Nusle,

Oltarova 207, Ĉeĥoslovakio

Specialaj boteloj kaj boteletoj por farmacioj kun pentritaj surskriboj,
 emaĵlitaj bretarŝildetoj ktp.

POSTULU DE VIA HORLOĜISTO
LA HORLOĜON

Tissot

LA PLEJ AVANTAĜA EL
MODELAJ PRECIZHORLOĜOJ

HORLOĜA FABRIKO
CH^S TISSOT & FILS S.A.

LE LOCLE (SVIS.)

FIRMO FONDITA 1853

BELGA ESPERANTISTO

Oficiala Organo de
BELGA LIGO ESPERANTISTA
Monata Revuo de la Belga
kaj eksterlanda movado

★

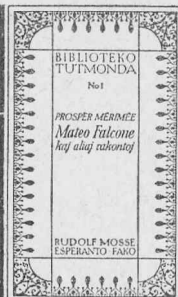
ABONPREZO:

Belgujo: Fr. 10.— belgaj
Eksterlandoj: Fr. 12.50 belgaj

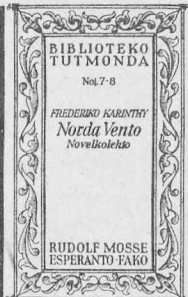
★

DIREKTORO: SRO FRANS SCHOOPS
11 Kleine Hondstraat, Antverpeno

Abonoj: Ĉe la Liga Kasisto: Sro Fernand
Mathieux, 94 Avenue Bel Air, Uccle-Bruxelles
Anoncoj: Ĉe la Liga Sekretario: Sro Henri Petiau,
60 Boulevard St. Liévin,
Gand

BIBLIOTEKO TUTMONDA
estas treege malmultekosta, tamen enhaviĉa kaj bonege aranĝita kolekto de beletristikaj kaj popular-sciencaj verketoj (originaloj kaj tradukoj) de internaciaj aŭtoroj.

BIBLIOTEKO TUTMONDA

Abonebla laŭ serioj de po 10 numeroj. Ĝis nun elvenis la unua kompleta serio, kaj la daŭrigoj sekvas ĉiunmonate en du ĝis tri numeroj. Unu numero ampleksas ĝis 64 paĝoj en formato de 10½ × 17 cm.

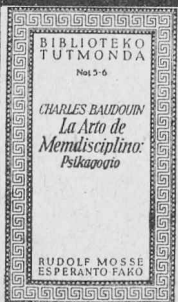
Prezo por unu serio 4 RM.

Unuopaj numeroj kostas po 0,50 RM., praktika ujo por kompleta serio 0,50 RM., ĉio afrankite.

Postulu detalan senpagan prospekton!

RUDOLF MOSSE ESPERANTO-FAKO

Tuj abonu la bibliotekon ĉe ĉiulandaj filioj de la eldonejo Rudolf Mosse aŭ ĉe la ĉefa firmo: RUDOLF MOSSE, Esperanto-Fako, Jerusalemer Strasse 46-49, Berlin SW19 (Germanujo).

LA MOVADO

Monata gazeto, oficiala organo de la Societo Franca por la Propagando de Esperanto kaj de la Asocio

“Esperanto et Commerce”

(Fondita en 1909)

★

PROPAGANDO, INFORMO,
LITERATURO, KOMERCO,
TURISMO, KTP.

★

16 paĝoj (granda formato) kun
ilustraĵoj

★

JARA ABONO:

FRANCUJO, FR. fr. 20.—

ALILANDO: FR. fr. 24.— aŭ

30.—. Unu numero: Fr. fr. 2.—

★

LA MOVADO

97 RUE SAINT-LAZARE, PARIS IX

Konto de Poŝta Ĉekofico: 708.95

KATALUNA ESPERANTISTO

ĉi umonata 16-paĝa gazeto

★

Jarabono 6 svisaj frankoj
aŭ egalvaloro efektivebla
en Barcelona

★

**ADRESO: VALENCIA 245
BARCELONA**

La konservajfabriko "GLOBUS" en Vrhnika-Jugoslavio, Slovenija

plej granda en la tuta ŝtato, produktas ĉiuspecajn konservaĵojn laŭ komiso. En la magazeno havas konstante konservitajn ŝinkojn, diversajn specialaĵojn k. a. konservaĵojn ankaŭ por militistaro. Prezo plej malkara.
Konservajfabriko "Globus"-Vrhnika Jugoslavio-Slovenija
EŬROPO

SEN PAGE

estas sendataj al vi, laŭ via peto,
specimenoj de

Heroldo de Esperanto

la neŭtrala organo de la Esperanto-movado
aperanta ĉiusemajne
en granda formato kaj ilustrita

Verda Stelo

la plej malkara gazeto esperantista
aperanta monate

Jarabono nur svis. fr. 2.—

ĉe kolektiva abono nur svis. fr. 1.80 ĝis svis. fr. 1.10

Libro-Katalogo

enhavanta la plimulton de la nun havebla
Esperanto-literaturo

★

Skribu al la Administracio de

Heroldo de Esperanto

Horrem bei Köln (Germ.)

ESPERANTISTA CENTRA LIBREJO

Société anonyme à capital et personnel variables. R. C. Seine 40 422)

51, rue de Clichy, Paris (9e)

Eldonejo de la

Verkaj de D^{ro} L. L. Zamenhof

kiun ĉiu Esperantisto devas legi.

Ĉefaj verkoj:

Fr. Fr.

Fundamento de Esperanto: 5-lingva eldono.

Unu libro 26 + 56 + 98-paĝa 5.—

Fundamenta Krestomatio: Kun gradigitaj kaj ĉiuspecaj
legindaĵoj. Unu dika libro, 460-paĝa 10.—

Proverbaro Esperanto (1232 proverboj).

Unu libro, 82-paĝa 5.—

Lingvaj Respondoj (plena kolekto):

aperintaj en "La Esperantisto", "La Revuo", "Oficiala
Gazeto" kaj aliaj gazetoj.

Unu libro 96-paĝa, sur malpeza papero 5.—

Unu libro 96-paĝa, sur peza papero 7.50

Fabeloj de Andersen (plena kolekto)

Unua libro, 152-paĝa 6.—

Dua libro 6.—

La Rabeno de Baharaĥ, romano de H. Heine; La Gimna-
ziano, monologo de Salom Aleĥem.Unu libro in 8°, 68-paĝa 4.—

La Rabistoj, dramo en kvin aktoj de Schiller.

Unu libro, 144-paĝa 6.—

La Revizoro, komedio en kvin aktoj de N. V. Gogol.

Unu libro, 100-paĝa 6.—

Georgo Dandin, komedio en tri aktoj de Molière.

Unu libro, 51-paĝa 3.—

Hamleto, tragedio en kvin aktoj de Shakespeare.

Unu libro, 170-paĝa 5.—

Ifigenio en Taŭrido, dramo en kvin aktoj de Goethe.

Unu libro, 108-paĝa 6.—

Marta, rakonto de Eliza Orzeszko.

Unu libro, 237-paĝa 10.—

La Predikanto, kvara libro de "La Poetika Libraro".

Unu libro, 28-paĝa 1.—

Oni eldonu al la prezoj por la sendkostoj = 20% + 1.— fr. fr.
en Francujo; 30% + 1,25 fr. fr. en aliaj landoj.

Plenan katalogon oni petu de la supra adreso.

**PRESEJO KAJ ARTEJO
J. B. HIRSCHFELD
LEIPZIG/BRÜDERSTR. 59**

fondita en la jaro 1800

Telefono: N-ro 70 006

Poŝtĉeka Konto: Leipzig 58378

Banko-Konto: Allgem. Deutsche Creditanstalt

Specialaĵo: Presado de libroj (mana- kaj
maŝina kompostado), prezlistoj kaj prospektoj
en ĉiuj lingvoj. Ilustritaj katalogoj kaj ĉiuspecaj
presaĵoj por la industrio, komerco kaj metio.

Propra desegnejo por artaj skizoj.

Kompostmaŝinoj Linotype. Stereotipio

Ĉirkaŭ 50 presmaŝinoj

Kliŝejoj

**ARTISTAJ PROPAGANDO-
PRESAĴOJ EN LIBRO - ŜTON - KAJ
OFSET PRESMANIEROJ**

Bonan literaturon ĉiuspecan

vi trovas en nia riĉenhava
ESPERANTO-KATALOGO,
 kiun ni dissendas senpage.
 Postulu ĝin, se vi bezonas
 Esperantaĵojn!

★

Esperanto-Verlag
Ellersiek & Borel, G. m. b. H.
 Berlin SW 61 (Germanujo) Wilmsstrasse 5

Ĉiu katoliko
 Ĉiuintereso pri Katolikismo nepreabonu
 la monatan Revuon Ilustritan

ESPERO KATOLIKA

FONDITA DE PASTRO PELTIER EN 1903
 Honorita per apostola Beno. 16-paĝa; 27×18½.

ENHAVO:

Ĉefartikoloj pri Katolikismo. — Katolika Esperanto-
 Movado. — Esperanto-Movado. — Katolika
 Vivo. — Tra la Gazetaro. — Literaturo.

Jara abonprezo: 20 Fr. fr.

Administracio:

FINO LARROCHE / PARIS VI

55, rue de Vaugirard

LA PLEJ BONA LIBROLISTO

estas tiu eldonita de la Brita Esperantista Asocio. Ĝi enhavas preskaŭ
 kompletan liston de Esperantaj libroj nun haveblaj el ĉiu lando.

Petu senpagan ekzempleron de la

Brita Esperantista Asocio, 142, High Holborn, London, W. C. 1
 Anglujo

LA NOVA TAGO

LA INTERNACIA BAHAA ESPERANTO-GAZETO

KVARONJARE PUBLIKIGATA PER LA ESPERANTO-
 KOMITATO DE LA BAHAA MOVADO HAMBURG
 Specimenoj senpage!

ABONOJ: Jarkolekto III. 84 (1927/28)

Germanujo kaj Aŭstrujo gmk 1.—

Allilandoj 5 respondkuponoj aŭ egalvaloro

Poŝtĉekkonto: Hamburg 30376

BAHAA ESPERANTO-ELDONEJO

Oelmühlenweg 66

WANDSBEK

(Germanujo)

KATOLIKA MONDO

La plej granda katolika, la vera mondrevuo kostas
 nur 1,25 Frk. sv. kvaronjare. Oni mendu ĉe la
 Redakcio kaj ĉefadministracio **KÖLN-LINDENTHAL** (German.)
 aŭ pere de poŝtĉekkontoj: Budapest 59169, Bruxelles 185734,
 Köln 76105, Paris 80061, Praha 77396, Roma 1/2600. Warszawa
 190972, Wien 192473, Köln 76105

Biblioteko Tutmonda

nun estas havebla an-
kaŭ pokajere.

La prezo de ĉiu unuopa nume-
ro estas 0.50RM. (Vidu ankaŭ
la anoncon sur paĝo XXII)

★

Esperanto-Fako
Rudolf Mosse, Berlin SW68

VEGETARA HOTELO-RESTORACIO "POMONA"

Molenstraat 53 / Telefono 16 067

's GRAVENHAGE
(N e d e r l a n d o)

**Pli ol 100 ĉambroj · Elektra lumigado · Centra
hejtado · Lifto · Domtelefono · Lavuoj kun
flua, varma kaj malvarma akvo · Banejoj
Moderaĵ prezoj · Trinkmono malpermesite**

„Albina“ Fabrika de arginterie Berndorf. — *Adr.*: Strade
C. A. Rosetti 3. Fabriko de manĝilaro el alpako kaj arĝen-
taĵoj. Esperanto korespondata.

„Generala“ Societo rumana de asekuroj ĝeneralaj, Strada
Bursei 2. Fondita 1897. Asekuroj ĉiuspecaj: vivo, fajro,
ŝtelado, eksplodo, akcidentoj, aŭtomobiloj, hajlo, vitroj, trans-
porto, ktp. je la plej bonaj kondiĉoj. — Agento en ĉiuj
urboj de Rumanio. Korespondas esperante.

J. Blum & Kio. — *Adr.*: Strada Biserica Enei 11 bis. Telef.: 20/27
Telegramadreso: Blumotor. — Motoroj, pumpiloj, ĉiuspecaj maŝi-
noj, teknikaj, kaj elektraĵ artikloj. — Esperanto korespondata.

Ion Moraru. — *Adr.*: Strada Principatele Unite. — Fabriko
de ladaĵoj ĉiuspecaj, recipe de mezuriloj. Esperanto kore-
spondata kaj parolata.

HOTELO CONTINENTAL

Budapest, VII., Dohány-utca 42-44.

Elektita hotelo por esperantistoj. Esperanto uzata! En la centro,
proksime al la stacidomoj. 180 ĉambroj, moderna komforto, centra
hejtado, malvarma akvo. Banejo, vaporbanejo, luksa filmt teatro,
dancejo, restoracio, muziko, frizejo en la domo. Moderaĵ prezoj.

Fino C. OFFERHAUS

Apotekisfino

Kemia Laboratorio

Groot Hertoginnelaan 154

HAGO — NEDERLANDO

MITTELEUROPA'ISCHES REISEBÜRO

G. M. B. H.

Mezeŭropa Trafikentrepreno

BERLIN W 9

im Potsdamer Bahnhof

Telegramadreso: Reiseamt Berlin

*

Fervojaj Biletoj

Biletoj por lito kaj rezervita loko
je oficialaj prezoj sen plipago.

MER vojaĝbileto por ĉiuj landoj

Ŝip- Flug- kaj Aŭtomobilbiletoj

*

Societaj vojaĝoj al ĉiuj ĉefaj vojaĝregionoj
de Eŭropo.

MER vojaĝoj je firmaj prezoj.

*

Havigo de pasportvizoj

Vojaĝpakaj- kaj akcidentasekuro.

Vojaĝaj kreditleteroj kaj ĉekoj.

*

Rezervado de hotelĉambroj, enlande kaj
eksterlande.

*

Senpaga informado pri ĉiaj vojaĝaferoj.

Ĉu UEA malaperu?

Certe vi miras kara leganto pri tiu-ĉi demando, havante antaŭ vi tian belan kaj riĉan jarlibron. Kaj tamen — la stato de UEA dependas ĉiujare de du-aŭ trimil personoj kies kotizojn ni devos pene envenigi per ĉiuj eblaj rimedoj, postulantaj tempon kaj monon. La ekonomia krizo ja forte malhelpas nian agadon kaj devigas nin antaŭvidi seriozan ŝanĝon en la organizo de nia Asocio. Unu el la unuaj viktimoj estus la jarlibro, postulante daŭran prilaboron kaj sekve oficistojn. Por savi la tuton ni jam alprenis decidojn; sed ili ne sufiĉas. Necesas trovi enspezon de ĉ. 8000 Frk. sv. riceveblaj nur per la persona kunhelpo de ĉiu unuopa membro. Ni tial turnas nin al vi kun la peto ne fari mondonacon sed aliĝigi konatulon kiel Membron, Membro-abonanton aŭ Subtenanton. Memoru ke mil novaj aliĝoj savos UEA el financa krizo minacanta ĝian ekziston. Foliumante tiun-ĉi

Jubilean Jarlibron

vi memoru la ĝojigan evoluon de tiu-ĉi eldonaĵo iam modesta libreto. Dank' al sindona laboro nia jarlibro fariĝis modela. Ĉu ĝi malaperu? Ĉu ĝi etigu?

Vian respondon ni atendas per kategoría

Ne!

kun konkreta helpo per novaliĝoj.

UEA vivu, kresku kaj floru!

La Negativa Statistiko

de 5-jara agado

en 1922		1300	ne repagis
en 1923		1600	„
en 1924		1245	„
en 1925		1800	„
en 1926		2700	„

Sumo de la nerepagoj 8645

Stato de la membraro fine 1926 8687

UEA kalkulus membraron de . 17332

Plibonigu tiun-ĉi negativan statistikon
per varbado de nova membro por 1927

ALIĜILO

Bonvolu enskribi novan aliĝon al UEA

M MA MS Nomo
(Trastreku tion kio
ne taŭgas) Strato
..... Urbo
..... Lando

La kotizon de mi kunsendas.

Ne povante varbi aŭ aliĝigi novan anon mi
sendas tie-ĉi libervolan helpkotizon por 1927 de
..... por forigi laŭpove la deficiton.

Subskribo:

Adreso:

Urbo:

Pagmaniero

Prefere oni pagu al la loka delegito. Nur se tia ne estas, al la Centra Officejo. Akceptataj estas ĉiuj bankbiletoj, se eble ne ĉifonitaj, ĉekoj, poŝtmandatoj.

Poŝtĉekaj kontoj:

Poŝtĉekkonto 79236	Poŝtĉekkonto 90850	Poŝtĉekkonto 190576
Praha	Frankfurt am Main	Warszawa

Poŝtĉekkonto	Conti Correnti Postali	Poŝta Sparkaso
Genève 1. 2310	Bologna 3-327	Wien: konto 105 439

Compte de chèques postaux	Compte de Chèques Postaux
Lyon 22176	Bruxelles 184200

Poŝtĉekkonto S. H. S.	Postgiro Stockholm
Zagreb: 40759	Konto: 4138

LEIPZIG 1921

PIX AKTIEBOLAG GEFLE SVEDUJO

Fondita 1897

Cable „Pix“
Pix estas
bona

La Pix'a Knabo

Code ABC 5th
Editions. Pix
estas plej bona

Ni fabrikas la mondfamajn Pix-glicirizpastilojn (bombonoj) por buŝo kaj gorgo. Rekomendindaj por kantistoj, parolistoj, fumantoj, militistoj kaj sportistoj k. t. p. Bonege bonfarigantaj ĉe malvarmumiĝo kaj incito en la gorgo

★

Ni serĉas interligon kun eminentaj komercaj-firmoj en landoj, kie ni ne ankoraŭ estas reprezentataj. Provaĵoj kaj prezaroj estas sendataj laŭ peto

LOCARNO

Lago Maggiore. Suda Svislando.

Loko de la Pac-konferenco, oktobro 1925. 200 m super la maro. 12000 loĝantoj. Plej milda klimato de Svislando dum la tuta jaro. Fremdula loko. Turisma centro. Belegaj promenadoj al la apuda montaro. Ĉia komunikado. Fervejo: Centovalli al Simplon kaj Lötschberg, Gotbardo. Valle Maggia. Hoteloj kaj pensiojoj ĉirangaj. Kursalteatro. Teniso, golfo, ŝip- kaj aliaj sportoj. Fama pilgrima preĝejo "Madonna del Sasso". Strandbano. Sun-, lum- kaj aerbanoj. Suda vegetacio, palmoj olivoj, kamelioj kaj kamforarboj. Gvidistoj parolantaj la ĉefajn lingvojn. Informon donas Ufficio Informazioni Locarno.